

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Manual of
Colloquial Tibetan.

C. M. WILKINSON.

Editorial

BARFAR WILKINSON, FRANKLIN, and LORRAINE CHAPMAN, BOSTON.

1875.

HARVARD
COLLEGE
LIBRARY

Manual of Colloquial Tibetan.

BY
C. A. BELL.
INDIAN CIVIL SERVICE.

"It is only from its roots in the living generation of men that language can be reinforced with fresh vigour for its seed. What may be called a literate dialect grows ever more and more pedantic and foreign till it becomes at last as unfitting a vehicle for living thought as Monkish Latin."

JAMES RUSSELL LOWELL.

Calcutta :
BAPTIST MISSION PRESS, 41, LOWER CIRCULAR ROAD.

1905.

1286.15.6

✓ B

PREFACE.

1. The object of this little work is to provide a practical handbook for those who wish to acquire a speedy knowledge of Colloquial Tibetan. It, therefore, does not deal with the written language, which differs widely from the colloquial, and is useless for conversational purposes.

2. Notwithstanding the political and commercial importance of Tibet it is remarkable that so few Europeans are able to converse with the people in their own tongue. The language is undoubtedly a hard one to acquire on account of the complexity of the grammar, the intricacy of the spelling, the fine shades of pronunciation, the different terminology, known as the honorific, employed in addressing the higher classes, the variety of dialects, and the distinction, already noted, between the literary and spoken language. To minimise these difficulties and to make the approach to the colloquial as easy as possible, is the aim of this handbook. It seeks to do so by giving a minimum of grammatical notes, fully explained by examples, a clear statement of the rules of pronunciation, a simple system of phonetic spelling in the Roman character, a set of conversational exercises and a sufficiently full vocabulary of both common and honorific words to meet the ordinary requirements of conversation with all classes.

3. Tibet is essentially a country of dialects. A well-known proverb says—

ཁུང་བ་རེ་རེ་སྐད་ལྟགས་རེ།

ཁྱ་མ་རེ་རེ་ཆོས་ལྟགས་རེ།

“ Every district its own dialect ;
Every lama his own doctrine.”

Under these circumstances it was necessary to select the dialect most widely spoken, and that of Lhasa has been chosen accordingly. It is not only the dialect of the Central Province, but may be said to be also the *lingua franca* of the whole of Tibet. It is more generally spoken than any other, and is recognized as the most correct form of speech by all.

4. The Vocabulary contains somewhat less than ten thousand Tibetan words, the number of separate English words being some seven thousand or about twice as many as those contained in any colloquial Tibetan vocabulary up to date. The remaining three thousand words are made up of about two thousand honorific words and one thousand extra Tibetan words. Where two or more Tibetan words are given for one English equivalent, all are in common colloquial use and the one placed first is the commonest. It is hoped that the honorific words given may be found useful. Existing vocabularies give but few. A knowledge of honorific words is essential for talking to or of Tibetans of good position. It is hoped also that the exercises in Tibetan handwriting given in Part I, Chapter XVII, may assist any student, who so desires, to learn how to write Tibetan letters and other documents in a clear and correct style.

5. It is recommended that the grammar be used as follows: The rules of each Chapter should be perused and their accompanying examples learnt by heart. The *Words* at the end of the Chapter should then be committed to memory as far as possible, and the exercise (for reading and copying) should be read aloud to the teacher to ensure correct pronunciation, and every word should be understood. After this the other Exercise (for translation) should be translated *vivā voce* and then written down, care being taken, when writing, to verify the spelling, as very few Tibetan teachers can spell correctly. On the following day the Tibetan half of the reading exercise should be covered up, and the English half re-translated into Tibetan, first *vivā voce* and then in writing. If the above plan is followed the student will gain the

soundest possible knowledge of the language. But if the student has not time for the above thorough system, he should omit the writing of both exercises and limit himself to the *vivâ voce*.

6. As regards teachers it is best to obtain at first one who speaks English. If the teacher can speak the Lhasa language also, so much the better, but very few of the English-speaking Tibetans in the Darjeeling district or in Sikkim are really proficient in the latter. As soon as he can converse a little, the student should change to a Lhasa man that speaks Tibetan only, so as to be certain of always speaking in Tibetan. When the teacher knows English or Hindustani there is always a tendency for the conversation to drop into the latter languages. The Lhasa teacher should of course be as well educated a man as is procurable. The student should also, when he is able to understand and converse a little, call in Tibetans of the Lhasa province to talk to him, one at a time, and changing them every two or three weeks. Tibetans are generally ready to talk; they have not the formal constraint of manner which characterizes so many of the Indian races. The more he calls in thus, the better will he be able to understand and reply to any chance Tibetan he meets.

7. A word as to the system of romanization. In this, which is believed to be as phonetic as possible, I had reluctantly to differ from the various systems of my predecessors, as none of them seemed to me to reproduce the sounds in the dialect of Lhasa, though some reproduced those in the Sikkimese and other dialects. The system followed in this book is nearly the same as that recommended to Government for official reports, etc., by Captain O'Connor, C.I.E., Trade Agent at Gyangtse, and the author, but distinguishes the different sounds with greater accuracy than was considered necessary in the Government system.

8. The Tibetan words and syllables in brackets are those used in the simple form of book-language. Where the pronunciation of the literary and spoken form of a word is the same, the literary form alone is given, since the sole object of entering the spoken form is to show the exact pronunciation of the word.

9. In conclusion, I must acknowledge my obligations to the Government of Bengal for their patronage, to the Grammarians of the Rev. Graham Sandberg, the Rev. H. A. Jäschke and the Rev. Father A. Desgodins, and especially to Mr. Henderson's Tibetan Manual, which marks a great advance in the Tibetan colloquial over any of its predecessors. And most of all are my thanks due to Mr. David Macdonald, who has revised this book throughout, and to whose unrivalled knowledge of both colloquial and literary Tibetan are largely due whatever merits the work may possess.

CHUMBI, TIBET: }
March, 1905. }

C. A. BELL.

CONTENTS.

PART I.

GRAMMAR.

	<i>Page</i>
CHAPTER I. The Alphabet and its Pronunciation ...	1
„ II. The Indefinite and Definite Articles ...	20
„ III. The Noun	24
„ IV. The Adjective	31
„ V. The Auxiliary Verb	36
„ VI. The Verb	43
„ VII. The Verb Continued	50
„ VIII. Numerals	60
„ IX. Pronouns	70
„ X. Adverbs	80
„ XI. Postpositions, Conjunctions and Interjections	84
„ XII. The Order of Words in a Sentence ...	92
„ XIII. The Honorific Language	94
„ XIV. Miscellaneous ; Monetary System, Weights and Measures, Divisions of Time, Years, Seasons, Dates, Days of the Week and the Time of Day	104
„ XV. A Conversation Translated, Transliterated and Paraphrased	113
„ XVI. Conversational Exercises—	
1. General Enquiries by an Interpreter in the Field	118
2. The same continued	119
3. Buying Supplies for Troops.	120
4. The same continued	122
5. The same continued	123
6. On the March	124
7. Crossing a River	126
8. Buying Meat in the Bazar	127

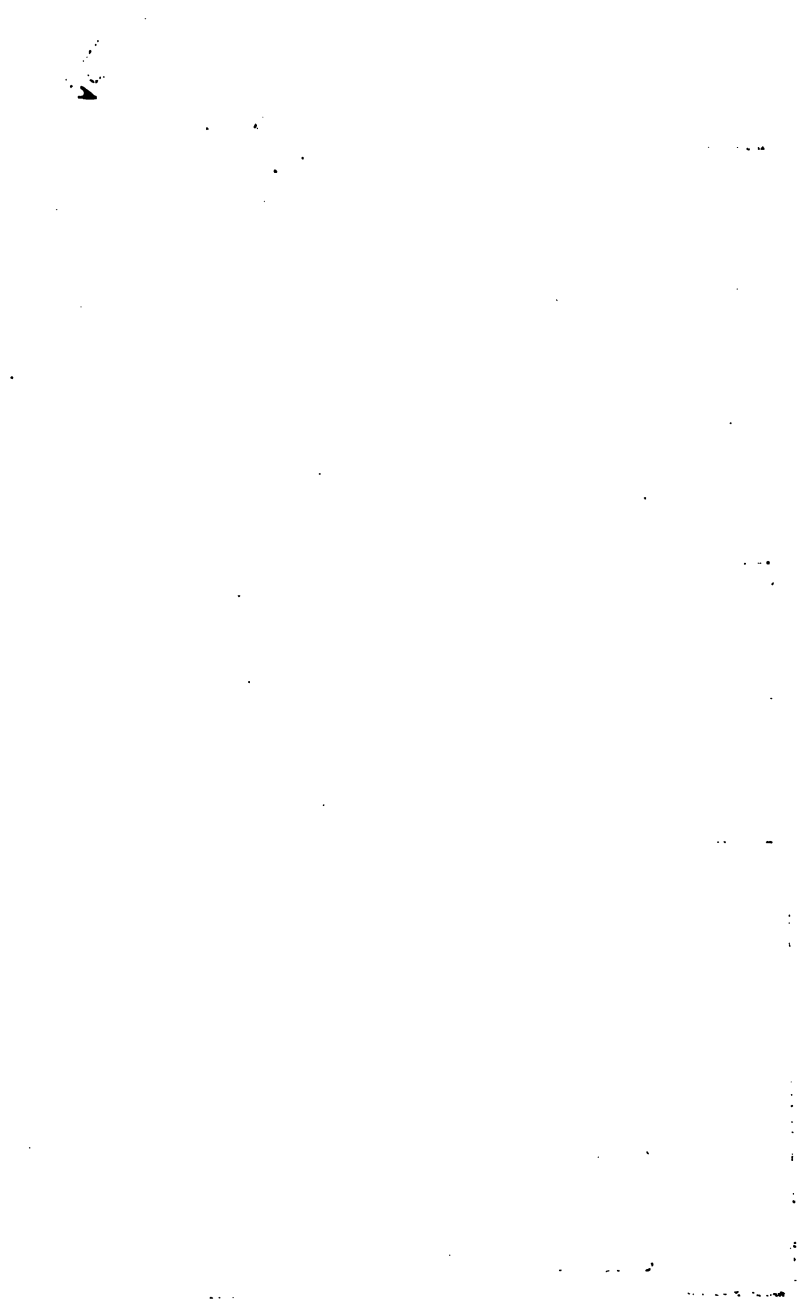
	<i>Page.</i>
CHAPTER XVI. Conversational Exercises— <i>contd.</i>	
9. Buying a Turquoise	130
10. Shopping	132
11. A small Trader calls at a Gentleman's house with some wares	134
12. Deciding a Dispute... ..	137
13. Paying a Visit	139
14. The same continued	141
15. Receiving a Visit from a Tibetan Official...	143
16. The same continued	146
17. The same continued	148
18. A Visit to the Dalai Lama by a Tibetan General	150
„ XVII. Exercises in Tibetan handwriting ...	155

PART II.

English-Tibetan Vocabulary	1—451
-----------------------------------	-------

ABBREVIATIONS.

Adj. = adjective.	Interj. = interjection.
Adv. = adverb.	Interr. = interrogative.
Art. = article.	M. = male, masculine.
Ch. = Chinese.	Mon. = Mongolian.
Conj. = conjunction.	Neg. = negative.
C.T. = Central Tibet, <i>i.e.</i> , the provinces of U and Tsang.	Opp. = opposed.
Def. = definite.	Post. = postposition.
Do. = ditto.	Pron. = pronoun.
E.G. = for instance.	Rel. = relative.
F. = female, feminine.	S. = substantive.
Hin. = Hindi.	Sik. = Sikkimese.
Hon. = honorific.	Sup. = superior.
H. hon. = high honorific.	Ts. = Tsang province.
Imp. = imperative.	V.I. = verb intransitive.
Inf. = inferior.	V.T. = verb transitive.
	W. = with.

11 JAN 1906

ERRATA.

PART I.

Page	16,	line 1,	read	ཕུག་ལྷེ	for	ཕུག་ལྷ
„	24	„ 14	„	that	„	taht.
„	31	„ 17	delete	མ		
„	108	„ 20	read	སྤྲུལ་	„	འབྲུལ་

PART II.

Page	9,	column 3,	line 14,	read	trö	for	tro.
„	25	„ 1	„ 12	„	Assault, to	„	Assault.
„	26	„ 3	„ 18	„	pa	„	pa
„	28	„ 2	„ 11	„	སྤྲུལ་	„	སྤྲུལ་
„	30	„ 3	„ 17	„	ngem	„	ngen.
„	40	„ 2	„ 11	„	རྩོན	„	འྩོན
„	46	„ 2	„ 19	„	གཟུགས་	„	ཟུགས་
„	50	„ 3	„ 1	„	chha	„	ckha.
„	51	„ 8	„ 18	„	tong	„	tang.
„	54	„ 2	„ 11	„	སྤྲུལ་	„	སྤྲུལ་
„	55	„ 1	„ 21	„	Burnt	„	rnt.
„	56	„ 1	„ 22	„	sheep	„	antelope.
„	57	„ 2	„ 12	„	འབྲུལ་	„	འབྲུལ་
„	58	„ 3	„ 7	„	thup	„	thup.
„	60	„ 3	„ 23	„	sup	„	sup.

Page	71, column	1, line	4, read	select	for elect.
79	1	15	Come	ome.	
107	3	5	pa	pa.	
107	3	24	pa-ru	pa-ru.	
123	3	1	tre-ra	trel-la.	
128	2	11	ལུ་བ་	ལུ་བ་	
136	2	8	འགུམ་	འགུམ་	
138	3	1	ba	ba.	
142	3	20	mem	men.	
144	2	16	བཤད་བ་	བཤད་བ་	
146	3	9	mik	mik.	
155	3	1	kha	kh.	
163	2	10	གྲྱ་	གྲྱ་	
165	2	14	ཤིང་	ཤིང་	
168	2	8	བ་	བ་	
231	3	10	skap	shap.	
248	2	20	སྒྲ་	སྒྲ་	
271	3	10	tshö	tsho.	
301	2	8	དུས་གྲུབ་	དུས་གྲུབ་	
307	3	15	ka	ka.	
313	2	6	བདམ་	བདམ་	
317	2	19	འཁྱེར་	ཁྱེར་	
321	2	4	དེན་	དེན་	

Page 322, column 2, line 23, read	བཞིལ་	for	བཞིལ་
„ 323 „ 2 „ 12, insert	བཞིང་བ་	after	བ་
„ 323 „ 2 „ 18, read	མཚར་	for	མཚད་
„ 324 „ 2 „ 4 „	མཚར་	„	ཚར་
„ 324 „ 2 „ 20 „	སྤྲུག་	„	སྤྲུག་
„ 327 „ 1 „ 11 „	Ransom	„	Ransom.
„ 327 „ 2 „ 16 „	ཆེན་	„	ཆེན་
„ 332 „ 8 „ 15 „	nyem	„	nyen.
„ 336 „ 2 „ 8 „	བཞུགས་པ་	„	བཞུགས་པ་
„ 340 „ 3 „ 16 „	sim	„	sim.
„ 341 „ 3 „ 19 „	lok	„	lok.
„ 342 „ 3 „ 2 „	shu	„	shu.
„ 342 „ 3 „ 3 „	ta	„	ta.
„ 343 „ 2 „ 9 „	མཐུགས་	„	མཐུགས་
„ 351 „ 2 „ 17 „	བཞིས་	„	ཞིབས་
„ 352 „ 2 „ 18 „	ཉ་	„	ཉལ་
„ 353 „ 2 „ 11 „	མཛོད་	„	མཛོད་
„ 354 „ 2 „ 5 „	ཙ་	„	ཙ་
„ 355 „ 2 „ 17 „	ལྷུག་	„	ལྷུག་
„ 356 „ 2 „ 10 „	ཡིག་	„	ཡིག་
„ 356 „ 3 „ 12 „	delete the semi-colon.		

Page 361, column 2, line 4, read རྩམ་					for རྩམ་
„ 361	„ 2	„ 15	„	ལྟ	„ ལྟ.
„ 364	„ 2	„ 2	„	ཚང་	„ ཚང་
„ 365	„ 2	„ 5	„	བ།	„ བ།
„ 365	„ 3	„ 6	„	insert semi-colon after pa.	
„ 368	„ 2	„ 14	„	ཚེན་	for ཚེན་
„ 378	„ 2	„ 13	„	ཐུགས་	„ ཐུགས་
„ 383	„ 3	„ 6	„	pa	„ po.
„ 383	„ 1	„ 6	„	Sprinkle	„ Sprinke.
„ 386	„ 2	„ 9	„	དེན་དེན་	„ དེན་དེན་
„ 400	„ 3	„ 22	„	me	„ m.
„ 406	„ 3	„ 2	„	tang	„ tong.
„ 420	„ 1	„ 2	„	True	„ True.
„ 429	„ 3	„ 4	„	pa	„ po.
„ 437	„ 3	„ 23	„	tang	„ tang.
„ 450	„ 2	„ 14	„	ཐོན་	„ ཐོན་
„ 450	„ 3	„ 23	„	pa	„ po.

TIBETAN GRAMMAR.

PART I.

NOTE.—Where the colloquial and the literary form differs, the latter is given in brackets in the Tibetan character. In the Romanized Tibetan the colloquial forms alone are given.

CHAPTER I.

THE ALPHABET AND ITS PRONUNCIATION.

1. The Tibetan Alphabet was originally taken from the Sanskrit Devanagari in the 7th century A.D., but many of the letters, especially in Central Tibet, now represent sounds different from their prototypes. Both the Sanskrit and the Tibetan pronunciations have changed considerably during this period.

2. The Tibetan letters are as follow :—

Consonants and their romanized equivalents.

	Surds.	Aspirates.	Sonants.	Nasals.
Gutturals	ཀ <i>k</i>	ཁ <i>kh</i>	ག <i>k</i>	ང <i>ng</i>
Palatals	ཅ <i>ch</i>	ཆ <i>chh</i>	ཇ <i>ch</i>	ཉ <i>ny</i>
Dentals	ཏ <i>t</i>	ཐ <i>th</i>	ཏ	ཏ <i>n</i>
Labials	པ <i>p</i>	ཕ <i>ph</i>	པ <i>p</i>	མ <i>m</i>
Sibilants	ཅ <i>ts</i>	ཆ <i>tsh</i>	ཇ <i>ts</i>	
Semi-vowels	འ <i>w</i>	ཀ <i>sk</i>	ཟ <i>s</i>	འ (not romanized)
	ཡ <i>y</i>	ར <i>r</i>	ལ <i>l</i>	
	ག <i>sh</i>	ས <i>s</i>	ཏ <i>h</i>	ཏ (not romanized)

3. In this Chapter I endeavour to give as nearly as possible the sound represented by each Tibetan letter. The romanization throughout is intended only as a rough guide to the pronunciation for those who are unable to give the time for studying the exact pronunciation. The consonants when used as initials, *i.e.*, when immediately preceding the vowel of a syllable are pronounced as below.

ཀ The *k* in the Hindustani word *kam*. To be pronounced with the tongue between the teeth and without breathing.

ཁ an aspirated *k*, e.g., *block-head*, pronounced in one breath. The same as the aspirated *k* in Hindustani words, e.g., *khana*.

ཀྱ also a *k* but pronounced through the throat and more forcibly than ཀ

ང like the *ng* in *coming*. Say *coming in* eliminating the first four letters "*comi*."

ཅ *ch* in *chin*. To be pronounced with the tongue between the teeth and without breathing.

ཅྱ *ch* aspirated, e.g., *touch hands* pronounced in one breath, *i.e.*, like the aspirated *ch* in Hindustani.

ཇ is also a *ch* pronounced through the throat and more forcibly than ཅ

ཉ as the initial sound in *nuisance*.

- ॡ a Dental *t* to be pronounced with the tongue between the teeth and without breathing. This ॡ and ॢ differ from the English *t* and *n*, in that the English letters require the tongue to be placed against the roof of the mouth and so have a heavier sound.
- ॣ aspirated *t*, e.g., *thoru* in Hindustani or, subject to the difference noted under ॡ *pat hard* pronounced in one breath. Not to be confused with the English *th* sound, in words like *the*.
- । is like ॡ but pronounced through the throat and more forcibly than ॡ
- ॥ is like the English *n*, e.g., in *nest* subject to the difference noted under ॡ
- ० like English *p* as in *pear*, to be pronounced with the tongue between the teeth and without breathing.
- ॠ aspirated *p*, e.g., *stop here* pronounced as one word. Not to be confused with *ph* sound occurring in English words like *phantasy*, etc.
- ॡ is also a *p* but pronounced through the throat and more forcibly than ॡ If it forms the second syllable of a word whose first syllable ends with a vowel or with ॡॢॣ or ॡ it is pronounced as *w*.

མ as English *m*, e.g., in *man*.

ཙ *ts* is pronounced like *weights* eliminating the letters *weigh*.

To be pronounced with the tongue between the teeth and without breathing.

ཙ as *ts* aspirated, e.g., in *pats hard* pronounced as one word.

ཙ is also a *ts* but pronounced through the throat and more forcibly than ཙ

ཙ like *w* in English, e.g., in *wing*.

ཙ Something like *sh* in English, but pronounced more forcibly and more through the throat.

ཙ Something like *s* in English, but pronounced more forcibly and more through the throat.

ཙ has no pronunciation of its own. When it precedes

གཏམ་ or ཙ; these letters are pronounced respectively like *g* in *gun*, *j* in *jam*, *d* in *den*, *b* in *bend*, and *ds* in *pads*. See also para. 22.

ཙ like *y* in English, e.g., in *yacht*.

ར is short like *r* in English, e.g., in *rat*. It is never rolled.

ལ like *l* in English, e.g., in *linger*.

ཤ like *sh* in English, but pronounced sharply and through the teeth.

མ like *s* in English, but pronounced sharply and through the teeth.

ཏ like *h* aspirated in English, e.g., in *hand*.

ཨ When a vowel is initial either ཨ or འ is used as its base. The difference in pronunciation of these two is (as explained by *Jäschke*) that the throat is opened for ཨ and kept closed for འ. The result is that ཨ carries the ordinary vowel sound, whatever the vowel may be; while འ in the case of འ or འ gives a slight, but very slight sound *w*; e.g., འཇེ noise = something between *ur* and *wur* though more like *ur*.

4. འ འ འ འ

Every consonant implies a following *a*, unless another vowel is attached. This *a* is sounded like the English *u* in *rub*.

འ named *kiku*, like *i* in *in* or *tin*, e.g., མི man = *mi*.

འ named *sKap-kyu*, like *oo* in *root* when initial or final.

Like *u* in *pull*, when medial, e.g., འ boat = *tru*; འ west = *nup*.

འ named *Deng-bu*, like *e* in *men*. But when final also often like *i* in *tin*, e.g., འཇེ to take = *lem-pa*; འཇེམི key = *di-mi*.

འ named *na-ro*, like *o* in *hole*; e.g., འཇེཔ to come back = *lok-pa*.

5. **Final Consonants.**—The preceding paragraph shows the ordinary pronunciation of the vowels which is, however, further affected by some of the final consonants. Of final consonants there are only ten; that is to say, though any consonant may begin a syllable only one of these ten consonants may end it. These ten final consonants are as follow :—

གངན་མ་འ་ར་ལ་ས་ Let us briefly consider the pronunciation of each as a final and its effect upon the pronunciation of the preceding vowel.

ག is pronounced so slightly as hardly to be heard and shortens the preceding vowel. When followed, however, by another consonant in a second syllable of the same word it is clearly pronounced and does not affect the pronunciation of the preceding vowel, thus མིག་ eye = *mi*, but འཕྱོག་ to hit = *phok-pa*.

ང is pronounced more sharply than when an initial. It does not affect the pronunciation of the preceding vowel, e.g., མིང་ name = *ming*, but sounded sharply. The sound of final ག and ང can be obtained from the teacher with but little practice.

ར } These all modify the sounds of the preceding vowels *a*, *u*
 ལ } and *o*; i.e., *a* into *e* (in French *les*); *u* into *ü* (in French
 ས } *sur*); *o* into *ö* (e.g., *hören* in German or *eu* in French
peu). These modified sounds will, therefore, be romanized into *e*, *ö*, *ü* respectively.

The final consonant itself is not pronounced; e.g., ལྷ་

manure=*li*, བལ་ wool=*pē*, བྱེས་བ་ to flee=*trō-pa*.

ད་ makes the preceding vowel short; ལ་ and ས་ make it long, thus ལྷད་ manure=*li* (short *u*); but ལྷས་ body=*li* (long *u*).

ན་ modifies vowels as ད་ལ་ and ས་ modify them, but is itself pronounced, *e.g.*, ལན་ answer=*len*. When followed by བ་ཕ་བ་ or མ་ in the same word it is pronounced as *m*, *e.g.*, རིན་པོ་ཆེ་ precious=*rim-po-chhe*.

པ་ } Do not affect the pronunciation of the vowel, and are
 མ་ } themselves pronounced the same as when initial, *e.g.*,
 ར་ } རྩ་ delegate=*tshap*, རྩས་པ་ bridge=*śam-pa*, རྩར་
 corner=*śur*. But ར་ like བ་ is sometimes pro-
 nounced so lightly as hardly to be heard.

འ་ is not itself pronounced but lengthens the sound of the vowel preceding it. No vowel except the indirect *a* precedes it, *e.g.*, བླ་མ་འ་ sky=*nam-khā*.

6. **Affix.**—The letter ས་ also occurs as a second final consonant or affix after either of the four letters བ་འ་བ་མ་. It is not pronounced, but in the case of བ་ preceded by *a*, it has the effect of lengthening the *a*, *e.g.*, ལམས་ས་

yes=*lā-si*. It is sometimes written in an incomplete form below the final consonant thus འགྲུ་སི་

7. **Sanskrit Letters.**—The following four letters taken from the Sanskrit are occasionally used in the Colloquial language, namely :—

ཌ ཐ ཌ ཎ
tra thra tra na.

ཌ is known as *ta-lo-tra*, e.g., *t* reversed equals *tra*; and so on.

8. Examples.

[The student is recommended to cover the romanized Tibetan letters with a piece of paper and thus to test his knowledge of the alphabet and its pronunciation.]

ཀོ་བ་ leather=*ko-wa*.

གར་ encampment=*gar*.

ཤིང་ tree=*shing*.

ཆུ་ water=*chhu*.

ཡ་མ་ mother=*a-ma*.

འོ་ར་ light, *s.*=*ö*.

ཕན་ profit=*phen*.

ཞོན་པ་ to ride=*sköm-pa*.

ས་ earth=*sa*.

ཟ་བ་ to eat=*sa-wa*.

དེ་པ་ faith=*te-pa*.

ང་ and=*tang*.

ལས་ཀ་ work=*le-ka*.

ལུག་ sheep=*lü*.

ལག་པ་ hand=*lak-pa*.

ཇོ་བོ་ lord=*cho-wo*.

9. **Diphthongs.**—There are no real diphthongs, but under this head may be classed the combination *ai*, *oi*, *ui*, occurring when the one syllable of a word ends in *a*, *o*, or *u*,

11. **Wasurs.**—*Wasur* may be joined to sixteen consonants, viz:—

ཀ རྩ གྲ འ གྲ གྲ གྲ གྲ གྲ གྲ གྲ གྲ གྲ གྲ གྲ གྲ

The effect on the pronunciation is to lengthen the sound of the vowel in the same way as final འ but not quite so much, e.g., རྩ salt=*tshā*.

12. Of *yatas* there are seven, which are joined to the following letters, thus—

ཀྱ ཀྱ, རྩྱ ཀྱ, གྲྱ ཀྱ, གྲྱ ཀྱ, གྲྱ ཀྱ, གྲྱ ཀྱ, གྲྱ ཀྱ.

Note the pronunciation of the last four.

Thus གྲྱྱྱྱྱྱ hard=*kyong-po*.

ཕྱྱྱྱྱྱྱ to go=*chhim-pa*.

གྲྱྱྱྱྱྱྱ bird=*cka*.

13. *Rata* is joined to fourteen consonants, namely:—

ཀྱ ཀྱ, རྩྱ ཀྱ, གྲྱ ཀྱ,

ཀྱ ཀྱ, རྩྱ ཀྱ, གྲྱ ཀྱ,

ཀྱ ཀྱ, and occasionally ཀྱ, རྩྱ ཀྱ, གྲྱ ཀྱ

and occasionally ཀྱ or ཀྱ.

Note that gutturals and labials take the sound of dentals.

Rata is also joined to ཀྱ ཀྱ, རྩྱ ཀྱ, གྲྱ ཀྱ, རྩྱ ཀྱ or ཀྱ, གྲྱ ཀྱ, e.g., རྩྱྱྱྱྱྱ blood=*thra*, གྲྱྱྱྱྱྱ boat=*tru*,

རྣམ་བུ་ bell=*tri-pu*, བྱིས་བ་ (འབྱི་བ་) to write=*tri-pa*, སྤུ་ son=*se*, སྤྲ་ bridle=*trap*.

Note that where any of the first nine *ratas* are followed by the vowels རྩ or རྩྭ the *r* is pronounced less strongly than when followed by the other vowels. And in no case is the *r* pronounced as strongly as in English.

14. *Hata* in the colloquial language is not used except with ལ་ e.g., ལྷ་ a god=*hla*, the *h* being pronounced before the *l*. It is also joined to ལ་ད་བེ་ and ལ་ and is then written ལ་ད་བེ་ and ལ་ respectively, but these last five cases only occur in transcribing Sanskrit words and are of little use for colloquial purposes.

15. *La-ta* is joined to six consonants, thus—

ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ These are all sounded as *la* in a high tone, except ལ་ which is pronounced *da*, e.g., ལུ་ song=*lu*; ལ་བ་ month=*da-wa*.

16. **Examples.**

བྲ་ rock=*tra*.

རྩ་བ་ reed-pen=*nyu-gu*.

ལ་ཀོ་ basket=*le-ko*.

ངའི་སྤྲ་ my bridle=*nge trap*.

ཁྱིམ་གྱི་སྲོག་ your life=*khyö-kyi so*.

ཁོ་ཁྱེ་གླུ་ his song=*khö lu*.

འབས་སྟོ་ dance=*skap-ro*.

གྲང་ཁྱིམ་ chest (of body)= *pang-kho*.

སྒང་འགག་ lane=*krang-ga*. S

17. **Superscribed Consonants.**—There are three of these, namely, ར་ལ་ and ས་ They are placed on the tops of other letters.

ར་ is placed on the top of twelve consonants, thus :

ཀ་ ག་ ར་ ལ་ ཅ་ ཏ་ ཐ་ ཏ་ བ་ མ་ ཙ་ འ་
ka ga nga ja nya ta da na ba ma tsa dza.

Note that the ར་ is written as ར་; except with ཅ་ when

the full ར་ is written. Note also that ཀ་ is pronounced

as *ga*, ར་ as *ja*, ཏ་ as *da*, བ་ as *ba* and འ་ as *dza*.

The others differ from the ordinary ཀ་ལ་ etc., in that they are pronounced in a higher tone.

18. Examples.

ཀྱང་པ་ foot=*kang-pa*, གཤམ་པོ་ old man=*ge-po*, རྒྱན་ orna-
 ment=*gyen*, ཏོ་ stone=*do*, ཏློ་པོ་ sharp=*no-po*, ཙ་བ་
 root=*tsa-wa*, ལུག་ཇི་ shepherd=*luk-dzi*. The ར་ itself is

not pronounced except sometimes when occurring in the second syllables of words; e.g., རྩེ་ sacred thunder-bolt=dor-je. When ར་ surmounts a consonant as above, the latter is said to be “tied on” or “subjoined” as the *ya-tas*, *rata*s, etc., above. Thus ཀ་ is named *ra-ka-ta*, i.e., *ra* with *ka* subjoined, ཁ་ is named *ra-ga-ta* and so on.

19. ལ་ is superadded to ten consonants as follow :—

ཀ་ ཁ་ ལ་ ཅ་ ཇ་ ཉ་ ཏ་ ཐ་ དྷ་ ན་

ལ་ is pronounced *hla*. The rest are pronounced in the same way as the corresponding consonants with superadded ར་ ཅ་ and ཐ་ are pronounced in a high tone as *cha* and *pa* respectively.

20. ས་ is superadded to eleven consonants as follow :—

ཀ་ ཁ་ ལ་ ཅ་ ཇ་ ཉ་ ཏ་ ཐ་ དྷ་ ན་ ལ་

These are pronounced in the same way as the corresponding consonants with superadded ར་ or ལ་.

21. Examples.

ལ་ five=nga.

ལ་ རྩེ་ morning=nga-tro.

ལ་ བས་ iron=cha.

ཐང་བ་ to soar (in the air)=*ding-wa*.

སྐྱུ་པ་ sin=*dik-pa*.

སྨན་ medicine=*men*.

22. **Prefixed Letters.**—The five letters བ་ད་བ་ས་འ་ are found in many words before the initial consonant. These prefixes are not themselves pronounced, but affect the pronunciation in the same way as a superadded ར་ལ་ or ས་

བ་ occurs before ཅ་ཉ་ད་ན་ཅ་ཞ་ཟ་ཡ་ཤ་ས་

ད་ before ཀ་ཁ་ང་པ་བ་ས་

བ་ before ཀ་ཁ་ཅ་ཇ་ཉ་ད་ན་ཅ་ཇ་ཞ་ཟ་ཡ་ཤ་ས་

ས་ before ཁ་ཁ་ང་ཅ་ཇ་ཉ་ཐ་ད་ན་ཅ་ཇ་

འ་ before ཁ་ཁ་ཅ་ཇ་ཉ་ཐ་ད་ན་ཅ་ཇ་

Examples.

གཅིག་ one=*chi*.

གསར་བ་ new=*sar-pa*.

བདང་བ་ to send=*tang-wa*.

སྐུལ་པ་ skilful=*khe-po*.

གདན་ bolster=*den*.

དངུལ་ silver=*ngü*.

བདུན་ seven=*dün*.

འཇོས་བ་ to assemble=*dzom-*

[*pa*.

23. Confusion might arise in the case of one of the prefixed letters making a word with one of the final consonants,

the vowel being the inherent *a*, e.g., དག་ as to whether it represents *tā* or *yā*. The confusion is obviated as follows. If it is the initial ད་ the word is written དག་ *tā*. If it is the prefix, འ་ is added thus, དགའ་ = *yā*.

24. When བ་ as initial consonant follows ད་ as prefix, the combination is either sounded as *w* or not sounded at all. If accompanied by a vowel sign, it is not sounded at all; e.g., དབྱམ་ breath = *u*. If not accompanied by a vowel sign, it is pronounced as *w*, e.g., དབང་ power = *wang*.

25. Sentences for Pronunciation.

ཅུ་ཚ་པོ་ཁི་ (འཇུ་པོ་) ཤོག་ *chhu tsha-po khe sho*. Bring some hot water.

ཅུ་འདི་ཚ་པོ་མི་འདུག་ *chhu di tsha-po min-duk*. This water is not hot.

གང་མོ་རིད་ *trang-mo re*. It is cold.

ད་འགྲོ་ཚོག་གི་རིད་ *ta dro chhok-ki-re*. You can go now.

26. **Irregular Sounds.**—In the following cases the pronunciation is modified for the sake of euphony.

(a) *m* and *n* sounds.—When one syllable is followed by another beginning with a prefixed letter the sound of *m* or *n* is often introduced. This occurs especially when the first syllable ends in ག་ e.g.

ཕུག་མེ་ key, *hon.* = *chhan-di*.

ཕུག་འབྲུ་ grain, *hon.* = *chhan-dru*.

མི་འདུག་ is not = *min-duk*.

ན་བཟའ་ clothes, *hon.* = *nam-sa*.

(b) *Reduplicated Sounds*.—Certain consonants especially *k*, *r* and *l* are often reduplicated, *e.g.*, བགག་ (འགྲིགས་) བ་གནང་བ་ to hinder, *hon.* = *ka-ka nang-wa*; ཉར་བ་གནང་བ་ to take care of, *hon.* = *nyar-ra nang-wa*; རྩ་བ་ fat = *tshil-lu*.

(c) བ་ following a vowel or འ་. When བ་ follows a vowel its sound is sometimes omitted altogether, *e.g.*, ལྷ་བ་ goitre = *ba-a*.

ཀ་བ་ pillar = *ka-a*.

བ་ after འ་ is often pronounced as *r*, *e.g.*,—

རྒྱལ་བ་གནང་བ་ to conquer, *hon.* = *gye-ra nang-wa*.

(d) Other changed sounds.

བཞིས་ཐུར་ spoon = *ship-thu*.

བྱ་ར་ (བྱ་བ་) sweet buck-wheat = *gyap-ra*.

27. **The Tones**.—In Tibetan the tone, that is to say the pitch of the voice, varies, each word in this language having a tone in which it should be pronounced. It is very

28. For practical purposes we must discriminate between three tones, *viz.*, the high, the medium and the low. The initial letter and the prefix govern the tone.

Use it also with any of the following initials, viz., **ਅਤਨਾ**
ਚੰਦਨਾ

Medium Tone.—Use this in a word beginning with **मकप्रधक** as initials whether with or without prefixes.

Low Tone.—Use this in a word beginning with any of the following letters as initials གང་ཅ་ཉ་དན་བམ་ཇ་མུ་མུ་མུ་ ས་ལ་ཨ་ also in words in which a prefix precedes the initials གང་ད་བ་ or ཇ་ Such initials are, in this case, as previously noted in paragraph 22, pronounced as *g, j, d, b* and *dz*, respectively. For effect of གང་ད་བ་ལ་ས་ in lengthening or shortening the preceding vowel see above paras. 5 and 6.

Examples.

𑍌𑍆 leather=*ko-wa*, high tone.

ལྷ་མོ་ incense=pö, high tone and lengthened.

པག་ brick=*pă*, high tone and shortened.

ཆམ་པ་ cold (in the head) = *chham-pa*, medium tone.

ཐམས་ opportunity = *thap*, medium tone.

ཐག་པ་ rope = *thāk-pa*, medium tone and shortened.

ལ་ to (postposition) = *la*, low tone.

ལགས་ yes (a polite affirmative) = *lā*, low tone and lengthened.

བོད་ Tibet = *pö*, low tone and shortened.

Note the difference in above examples between གྲོས་ and

བོད་ and between ལ་ and ལགས་

29. Sentences.

ཁྱོད་ཀྱི་འགྲོ་གི་ཡིན་པ་ *khyö ka-pa dro-ki yim-pa* ? Where are
you going to?

ལགས་པ་ནི་ཨ་མི་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན་ *lā nga Dor-je-ling lā dro-ki yin.*

I am going to Darjiling, Sir.

དོན་ཐོན་ནང་ལ་གཤེན་པ་ *dok-thre nang-la ka-re yö-pa* ?

What is that you are carrying ?

ལགས་ཅ་ (ཆ) ལག་སྒྲུ་ཆོག་སྟེ་ *lā cha-lā na-tsho yö.* Different
kinds of things, Sir.

དེ་ནི་ནང་ལ་ཁོ་དང་པས་ *te-i nang-la kho-ting yö-pa* ? Have
you a tea-pot among them ?

ལགས་ཡོད་ *lā-yö* = yes Sir, I have.

གོང་གཞི་ཡིན་པ་ *kong ka-tshö yim-pa* ? = What is its price ?

ལགས་སྒྲེར་མེ་ཉི་ཤུ་ཐང་པ་ཡིན་ *lā gor-mo nyi-shu tham-pa yin.*

Twenty rupees.

སྒྲེར་མེ་བཅོལ་ལགོར་གི་ཡིན་པས་ *gor-moche-nga la tong-ki*
yim-pā ? Will you let me have it for fifteen rupees ?

ལགས་མེན་ *la-men.* No, Sir.

འོ་ན་གཤམ་གྱི་ཤ་ *o-na ka-le gyu.* Well, good-day !

དེ་འོ་ན་གཤམ་འཆིབ་གྱི་ཤ་ནང་ *ta o-na ka-le chhip-gyu-nang.* Good-day, Sir !

CHAPTER II.

THE ARTICLE.

I. *The Indefinite Article.*

1. This is the same as the numeral *one* without the prefix
ག namely ཅིག

2. The final ག is very slightly pronounced (see above
Cap. I, para. 5.)

3. It is placed after the noun or adjective, which it quali-
fies; thus, མི་ཅིག A man.

4. It also takes any case-inflection instead of its noun or
adjective, which latter in such case are not inflected. The
method of case-inflection will be dealt with later under the
chapter relating to nouns.

5. ཅིག is often omitted where we should use "a" or "an"
in English. *If there might otherwise be doubt as to whether
more than one is meant* use ཅིག

6. In the case of *weights and measures* or in other cases
where something *full* is implied, གང་ is used instead of ཅིག

WORDS.

མི་ man.

སྒྲི་དམག་ (སྒྲིས་དམག་) woman.

ཁྱི་ dog.

ཞི་མི་ cat.

གནང་རོགས་གནང་ please give.	སྐྱིད་པོ་ pleasant.
སྒྲེང་མོ་ rupee.	རེད་ is.
ང་ལ་ to me.	ཤིང་ wood.
དང་ and.	གང་པ་གང་ armful.
སྒྲ་ noise.	ཁོ་ he.
མ་ལྷུ་བ་ do not make (of noise).	ཁོ་ལ་ to him.
ལྷང་པ་ country.	བོད་པ་ Tibetan.

Note that the verb comes at the end of the sentence.

EXERCISE No. 1. (for reading and copying).

མི་ཅིག། A man.

སྐྱིད་མཁ (སྐྱིས་དམན་) ཅིག། A woman.

བྱི་ཅིག་དང་ཞི་མི་ཅིག། A dog and a cat.

ང་ལ་བྱི་ཅིག་གནང་རོགས་གནང་། Please give me a dog. (*Lit.* To me a dog please give).

ཁོ་ལ་སྒྲེང་མོ་ཅིག་གནང་རོགས་གནང་། Please give him a rupee.

སྒྲ་མ་ལྷུ་བ། Do not make noise.

ལྷང་པ་སྐྱིད་པོ་རེད། It is a pleasant country. (*Lit.* country pleasant is).

ང་ལ་ཤིང་པང་པ་གང་གནང་རོགས་གནང་། Please give me an armful of wood. (*Lit.* To me wood an armful please give).

ཁོ་བོ་ནི་པ་རེད། He is a Tibetan.

EXERCISE No. 2. (for translation).

A dog. A man and a dog. A woman and a cat. Please give me a rupee. Please give him a cat.

II. The Definite Article.

7. As in the case of the indefinite article, so also in that of the definite article, *the* in English is often left unexpressed in Tibetan. Where expressed, འདི་ *this* and དེ་ *that* are used, though these represent demonstrative pronouns rather than the definite article. It follows therefore that འདི་ or དེ་ should not be used unless *the* in the sentence really represents *this* or *that*.

8. Where *the* refers to a noun previously mentioned, དེ་ is used.

Note.—As the pronunciation has been fully explained in Chapter I, the transliteration into Roman character will not henceforth be given unless the Tibetan word may be pronounced in more than one way, e.g., སྤ་ (Cap. I,

para. 13), or the pronunciation is irregular, e.g., སྤུང་ལྷ་ [Cap. I., para.

26 (a)]. The student will get a much better grip of the language by reading words in the Tibetan character.

9. As in the case of ཅིག so also both འདི་ and དེ་ are placed after the noun or adjective which they qualify and take the case-inflection instead of the noun or adjective.

WORDS.

སྤྱ སྤྱ་ who.	རྒྱལ་ཁ་པ་ wind. རྒྱལ་
བྱ་ག བྱ་ག boy.	ཆ་བོ་ strong (of wind).
ཡག་པོ་ good.	ཁོ་ཞོ་ (འབྲེར་ཞོ་) bring!
འབྲུག་པ་ Bhutanese.	ཁ་ལམ་ food. ཁ་ལམ་

EXERCISE No. 3.

ཁྱི་འདི་དང་ཞི་མེ་འདི། The dog and the cat.

མི་འདི་སྤྱ་རེད། མི་དེ་བོད་པ་རེད། Who is the man? (*Lit.* The man who is?) The man (*i.e.*, the man just mentioned) is a Tibetan.

བྱ་ག་འདི་ཡག་པོ་རེད། The boy is good.

བྱ་ག་འདི་སྤྱ་རེད། བྱ་ག་དེ་འབྲུག་པ་རེད། Who is the boy? The boy is a Bhutanese.

རྒྱལ་ཁ་པ་ཆ་བོ་རེད། The wind is strong.

ཁོ་ཞོ་ (འབྲེར་) ཞོ། Bring the wood (or some wood).

ཁ་ལམ་ཁོ་ (འབྲེར་) ཞོ། Bring the food.

EXERCISE No. 4.

The man. The man is a Bhutanese. Please give me wood.
Lit. (To me the wood please give.) The wind is good.

CHAPTER III.

THE NOUN.

1. **Abstract Nouns** though used in the literary language are frequently avoided in the colloquial by the phrase being turned and an adjective employed instead of the abstract noun. Thus, *the cleverness of this doctor is known to all*,

ཨམ་ཆེ་འདི་མཁས་པོ་ཡིན་པ་སྒྲིང་ཤས་ཤེས་ཀྱི་རེད། *Lit.* ཨམ་ཆེ་
doctor, འདི་ this, མཁས་པོ་ clever, ཡིན་པ་ that he is,

སྒྲིང་ཤས་ *all, ཤེས་ཀྱི་རེད། know.*

When expressed འོས་ is generally added to the adjectival

root; e.g., ཆེ་འོས་ *greatness*; ལྗང་འོས་ *thickness*. Certain

abstract nouns are formed by joining together two contradictory words, thus, *size* = ཆེ་ཆུང་ *lit. large—small*; *temperature*

= ཆ་གང་ *lit. hot—cold*; *quality* = བཟང་ངན་ *lit. good—bad*.

Thus, *what is the size of that house*, ཁང་པ་དེ་ཆེ་ཆུང་ག་འདྲས་
རེད། *lit. ཁང་པ་ house, དེ་ taht, ཆེ་ཆུང་ size, ག་འདྲས་*
of what kind, རེད་ is.

2. **Nouns denoting membership of a certain country, religion, profession, etc.,** are formed by adding བཤོ་བ་བོ་ས་ or མོ་ to the name of the country, religion, etc., concerned.

Thus, *Bhutanese*—འབྲུག་པ་; *carpenter*—ཤིང་བཟོ་བ་; *inhabitant of Chumbi Valley (Tromo)*—གྲོ་མོ་པ་; *servant*—གཞིན་པ་; *chief*—གཙོ་བོ་; མ་ and མོ་ when used in this connection sometimes denote the feminine gender, e.g., རྒྱལ་པོ་=*king*, རྒྱལ་མོ་=*queen*. But, as noted below (para. 6) feminines are often denoted by one of the particles ག་པོ་ or གོ་ thus, *this woman is a Tibetan*, རྒྱུ་དམན་འདི་གོ་པ་རེད། ག་ and གོ་ are used instead of ག་ and གོ་ respectively when the preceding syllable ends in a vowel.

3. **Nouns denoting the agent** are usually formed by adding མཁས་ to the root of the verb, e.g., ཡོང་བ་ to come, ཡོང་མཁས་ *the person who comes*. This termination མཁས་ corresponds to the termination *wala* in Hindustani, e.g., *ane-wala*. More rarely མི་ is used.

4. **Diminutives.**—These are not only formed by the addition of the words ཆུང་ or ཆུང་ཆུང་ *small*, to the noun, but in some cases also by the terminations འུ་ or འུ་ག་ e.g., རིའུ་ *bullet*, i.e., *little stone* from རི་ *stone*; འུ་ག་ *boy* from འུ་ *son*; འུ་ཕུག་ *chicken* from འུ་ *fowl*.

5. **Gender.**—Rules as to gender are but loosely observed in colloquial Tibetan. In names of animals, trees, etc., the

genders can be distinguished by the particles ཨ for masculine and ཨ for feminine. These ^{usually} precede the root of the noun, e.g., ཨ་ཤིང་ *male tree*, ཨ་ཤིང་ *female tree*. They are also used by themselves as nouns; e.g., ཨ་ཨ་ *males and females*. ཨ་-གུ་ ཨ་ཨ་ and ཨ་ཨ་ ཨ་ཨ་

6. In a limited number of words ཨ་ཨ་ཨ་ denote the masculine and ཨ་ཨ་ the feminine, the particles in such cases following the noun, e.g., ཨ་ཨ་ཨ་ *se-po=son*, ཨ་ཨ་ཨ་ *se-mo=daughter*. But in numerous cases these six particles are used without denoting gender at all: e.g., ཨ་ཨ་ *priest*; ཨ་ཨ་ *fox*, both male and female; ཨ་ཨ་ཨ་ (kyi-men) ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་ *this woman is an inhabitant of the Chumbi Valley*, ཨ་ཨ་ཨ་ being used both for male and female.

7. **Declension.**—The declension is simple, and is effected as in Hindustani by means of postpositions. Thus the accusative is the same as the nominative, the genitive takes ཨ་ or when the noun ends in a vowel more usually ཨ་, the dative ཨ་ the agentive ཨ་ or when the noun ends in a vowel more usually ཨ་ and the ablative ཨ་. It will thus be seen that nouns ending in a consonant are declined somewhat

differently from those ending in a vowel. One example of each is therefore given :—

Nom. and Acc.	གཡག	a yak.
Gen.	གཡག་གི	of a yak.
Dat.	གཡག་ལ	to a yak.
Agent.	གཡག་གིས	by a yak.
Abl.	གཡག་ནས	from a yak.

8. In the *literary* language, if the noun ends in ད་བ་ or ས་ the genitive is formed by ཀྱི and the agentive by ཀྱིས; if the noun ends in ན་ས་ར་ or ལ་ the genitive is formed by གྱི and the agentive by གྱིས། It is only when the noun ends in ག་ or ང་ that the genitive is formed by གི and the agentive by གིས། But in the colloquial གི and གིས་ respectively are as a rule used for all, especially by the lower classes, though it is more elegant to give the forms used in the literary language.

9. Nom. and Acc.	གཡོག་པོ	a servant.
Gen.	གཡོག་པོའི	of a servant.
Dat.	གཡོག་པོལ་	to a servant.
Agent.	གཡོག་པོས	by a servant.
Abl.	གཡོག་པོ་ནས	from a servant.

10. The plural is formed by adding to the nominative ཚོ (sometimes pronounced ཚེ) which, ending in a vowel, takes after it the postpositions of a noun that ends in a vowel. Thus:—

Nom. and Acc.	གཡག་ཚོ་	yaks.
Gen.	གཡག་ཚོའི་	of yaks.
Dat.	གཡག་ཚོའི་ལ་	to yaks.
Agent.	གཡག་ཚོས་	by yaks.
Abl.	གཡག་ཚོ་ནས་	from yaks.

11. All plurals are declined as above. There are thus two forms of declension in the singular, but only one in the plural. It should be noted that when it is apparent from the context that the plural is intended, the singular form of the noun is used; thus, མི་ཁ་གསུང་ཡོང་གི་འདུག་ *some men are coming*, lit. མི་ *men* ཁ་གསུང་ *some* ཡོང་གི་འདུག་ *are coming*; མི་ not མི་ཚོ་ being used.

12. As regards the cases they are used in the ordinary way except that the agentive is employed in place of the nominative with *transitive* verbs, thus, གཡོག་པོས་ཁོ་རྒྱུ་གི་འདུག་ *the servant is beating him*, lit. གཡོག་པོས་ *by the servant*, ཁོ་

him, རུང་གི་འདུག་ is beating, but མང་ཉིན་གཡོག་པོ་འགྲོ་གི་རེད།
 the servant will go to-morrow, lit. མང་ཉིན་ to-morrow, གཡོག་
 པོ་ the servant, འགྲོ་གི་རེད། will go.

WORDS.

ཁྱེད་རེད་ your.

ཨ་མ་ mother.

འདི་ my.

ཕག་རི་ Phari.

ལྷ་ས་ Lhasa.

ཕ་པ་ father.

ཕྱི་པ་ to catch.

ཚོང་པ་ trader.

ཕྱི་མ་ལན་ one who catches.

ཀྱུ་མ་ (ཀྱུ་མ་) thief.

ཡོད་ are.

འདད་ (འདི་ཅ་) here.

མང་པོ་ many.

རྩ་ mule.

མིང་ name.

EXERCISE No. 5.

ཁྱེད་རེད་ཨ་མ་འདི་ཞི་མི། Your mother's cat.

འདི་གཡོག་པོ་ཕག་རི་ནས་ My servant will go:

ལྷ་ས་ལ་འགྲོ་གི་རེད། from Phari to Lhasa.

འདི་ཕ་པ་སྤྱི་རུང་གི་འདུག། My father is beating the dog.

ཀུ་མ་ (ཀུ་མ་) ཟེན་མཁན་དེ་ཚོ་འདས་ (འདི་ཅུ་) ཡོད། The men
who caught the thief are here.

སྒྲིམ་དམན་མང་བོ་ཡོང་གི་འདུག། Many women are coming.

འདི་ཕོ་བྲ་རེད། This is a male mule.

མི་འདིས་སྒྲིམ་ས་རྒྱུ་ཡིན་ཅང་ཚང་བའི་གཡོག་པོ་བྱས་པ་རེད། Ow-
ing to poverty this man has taken service under a
trader.

Lit. མི་འདིས་ *by this man,* སྒྲིམ་ས་རྒྱུ་ *poor,* ཡིན་ཅང་
by reason of being, ཚང་བའི་ *of a trader,* གཡོག་པོ་
servant, བྱས་པ་རེད། *has made.*

EXERCISE No. 6.

My father's dog. Your mother's name. All the men are
here, (*lit.* men, the, all, here, are). That woman is beating
your mule. Please give me food. He has taken service.

CHAPTER IV.

THE ADJECTIVE.

1. The adjective usually follows the noun and in this case takes the declension instead of the noun. If an article or demonstrative pronoun accompanies, it comes last of the three, and takes the declension, both noun and adjective in such case remaining in the nominative case. The declension of adjective, article or pronoun, follows the same rule as that of nouns.

Thus, ཁང་ཆུང་ཆུང་གི་ *of the small house*, lit. ཁང་ཆུང་ *house*,

ཆུང་ཆུང་ *small*, གི་ *of*; ཁང་ཆུང་ཆུང་དེའི་སྒྲིང་ལ་བྱ་ཅིག་འདུག་

there is a bird on the top of that small house; lit. ཁང་ཆུང་

ཆུང་དེའི་ *of that small house*, སྒྲིང་ལ་ *on the top*, བྱ་ཅིག་གི་

a bird, འདུག་ *is*. Should the adjective be put before the

noun, it is always in the genitive case, and the inflection is then taken by the noun if alone with the adjective, but by the article or demonstrative pronoun if such accompany. Thus,

བོད་པའི་སྒྲེས་དམན་ (kyi-men) ལ་ *to the Tibetan woman*. བོད་

པའི་སྒྲེས་དམན་དེ་ལ་སྐུ་ལྔ་གནང་རྒྱུ་ལོ། *please give some*

food to that Tibetan woman; lit. བོད་པའི་སྒྲེས་དམན་དེ་ལ་ *to*

that Tibetan woman, སྐུ་ལྔ་ *food*, གནང་རྒྱུ་ལོ། *please give*.

2. Most adjectives end in གོ་ which is but seldom changed to མོ་ when used with a feminine noun, e.g., མྱོད་མ་དཀར་གོ་ ཅིག་ *a white mare*. Note that དཀར་གོ་ white is not changed to དཀར་མོ་ ॥

3. Several adjectives are formed from nouns—the noun being put in the genitive case, thus: ཤིང་གི་སྒྲུབ་ཅིག་ *a wooden ink-pot*, lit. ཤིང་གི་ of wood, སྒྲུབ་ཅིག་ an ink-pot. Also from adverbs, the adverb being similarly put in genitive form, thus, འོག་གི་ཁང་མིག་ *lower room*, འོག་ meaning below.

4. Adjectives denoting a negative such as those which in English begin with *in—*, *un—* or end with *—less* are occasionally rendered in Tibetan by མེད་ or མེད་པ་ following the noun concerned, e.g., བྱིས་མེད་ *lawless*, i.e., *without law*; རྟོག་མེད་པ་ *useless*, lit. *without meaning*. (See also Chapter VII, para. 10).

5. *—able*, *—ible* are expressed by ཚེས། ཚེས་ཚེས། or མྱ་ e.g., བྲལ་མེད་པ་ཚེས་ (or ཚེས་ཚེས་ or མྱ་མྱ་) མི་འདྲུག། *this food is not eatable*, lit. བྲལ་མེད་པ་ *this food, ཚེས་ཚེས་ eatable, མི་འདྲུག་ is not.*

6. The comparison of adjectives is formed by ལས་ —*than*, *more than*, thus: ཇ་དེ་ལས་ཇ་འདི་ཆེན་པོ་རེད། *this horse is bigger than that one*, lit. ཇ་དེ་ལས་ *more than that horse*, ཇ་འདི་ *this horse* ཆེན་པོ་རེད་ *is big*. Note that the adjective itself remains unchanged. Some adjectives, e.g., ཡག་ག། *better*, མང་ང་ *more*; ཆེ་བ་ *greater*; སྒྲོས་པ་ *thicker* have separate forms for the comparative. In such cases these are used with ལས་ in the same way as the adjective whose form does not change, thus: ཇ་འདི་ཡག་ག་འདུག། *this is the better horse*; དེ་ལས་འདི་ ཡག་ག་འདུག། *this is better than that*. Frequently the adjectival root is conjugated like a verb, thus; དེ་ལས་འདི་སྒྲོས་གྱི་རེད། *this is thicker than that*.

7. The SUPERLATIVE DEGREE of adjectives is formed either by མོས་ or by the words “*more than all*,” “*from among all*.” Thus: འདི་ཆེ་མོས་རེད། *this is the biggest*, གླིང་ཁའི་དགྲིལ་ནས་ འདི་ཡག་པོ་རེད། *this is the best*, lit. གླིང་ཁའི་ *all*, དགྲིལ་ནས་ *from among*, འདི་ཡག་པོ་རེད། *this is good*. ཐམས་ཅད་ལས་རས་ བོས་འདི་སྒྲུབ་ (trap) གྱི་རེད། *this is the thinnest cotton-cloth*, lit. ཐམས་ཅད་ལས་ *more than all*, རས་བོས་འདི་ *this cotton-*

cloth, ^{from}སྒྲ་གྱི་རིང་ is thin. Again, ཚང་མའི་ནང་ནས་འདི་རིང་པོ་
རིང་། this is the longest, lit. ཚང་མའི་ all, ནང་ནས་ from
among, འདི་རིང་པོ་རིང་། this is long.

8. Note that སྒྲིང་ཁ། བསམ་ཅད་ and ཚང་མ་ each mean
all, and that དགྱེལ་ and ནང་ mean among or in. They also
govern the genitive case and follow it. (See below under
Postpositions, Cap. X.)

WORDS.

བྱ་ son.

ཕ་མ་ parents.

ལྷགས་ iron.

ཅ (ཅ་) ལག་ things, goods.

གྲོག་ཆེན་པོ་ durable.

ཤ་རྒྱལ་མ་ཕ་ fat.

སྐད་ཅ་ talk, speech.

དྲིལ་གྱི་ (དྲིལ་) foal.

སྤྲིང་ཆེན་པོ་ brave.

སྤྲིང་ heart, ཆེན་པོ་ big.

ཁམས་མ་ཕ་ Khampa, i.e., in-

habitant of Kham, (ཁམས་)

large province in Eastern
Tibet.

EXERCISE No. 7.

མི་འདི་ཕ་མ་ལག་པོའི་བྱ་རིང་། This man is the son of good
parents.

ཤིང་གི་ཅ (ཅ་) ལག་ལས་ལྷགས་ཀྱི་ཅ (ཅ་) ལག་གྲོག་ཆེན་པོ་རིང་།

Iron things are more durable than wooden things.

སྒྱུ་མཚན་གྱི་མུགས་པ་དེས་རྟིག་གི་ (རྟུ་) ཅིག་རྒྱང་གི་འདུག།

That fat woman is beating a foal.

འདི་ངའི་ཚོད་མ་དཀར་པོའི་རྟིག་གི་ (རྟུ་) རེད། It is my white
mare's foal.

གྲོ་མོ་བལ་མ་འབྲུག་པ་སྟོང་ཆེན་པོ་རེད། The Bhutanese are braver
than the Chumbi Valley men, *lit.* more than the Chumbi
Valley men the heart of the Bhutanese is big.

༧ བོད་བསྐང་ཁའི་དཀྱིལ་ནས་ཁམས་པ་སྟོང་ཆེ་གི་རེད། The Khampas
are the bravest Tibetans.

འདི་དོན་དག་མེད་པའི་སྐད་ཆ་རེད། This is nonsense (*lit.* useless
talk).

EXERCISE No. 8.

This is the thickest. He is that fat man's son. Please give
me an iron ink-pot. Phari is colder than Lhasa. Many
Bhutanese will go to Lhasa. The man who caught the dog is
beating it.

CHAPTER V.

THE AUXILIARY VERB, "TO BE."

1. The conjugation of this verb is as follows:—

Present Indicative Tense.

Affirmative form.

ང་ཡིན་ or ཡོད་ I am.

ཁྱོད་ཡིན་ or རེད་ or འདུག་ thou art.

ཁོ་ཡིན་ or ཡོད་ or རེད་ or འདུག་ he is.

ང་ཚོ་ཡིན་ or ཡོད་ we are.

ཁྱོད་ཚོ་ཡིན་ or རེད་ or འདུག་ ye are.

ཁོ་ཚོ་ (*khon-tsho*) ཡིན་ or ཡོད་ or རེད་ or འདུག་ they are.

2. ཡིན་ and རེད་ are used only in an *attributive* sense ;

ཡོད་ and འདུག་ are used primarily in the sense of *existing*,

but are also sometimes used in an *attributive* sense. Thus :

ཀྱུ་ (ཀུན་) མ་ཟེན་མཁན་ང་ཡིན། *I am the man who caught the thief. I am (exist) here, ང་འདས་ (འདི་ཅུ་) ཡོད། never*

ང་ལ་དང་ (འདི་ཅུ་) ཡིན། *He is good.* ཁོ་ཡག་པོ་རེད། or
ཁོ་ཡག་པོ་འདུག།

3. *Negative form.*

ང་མེད་ or མན་ (མིན་) *I am not.*

ཁྱེད་མེད་ or མ་རེད་ or མི་འདུག་ *thou art not.*

ཁོ་མེད་ or མ་རེད་ or མི་འདུག་ *he is not.*

ང་ཚོ་མེད་ or མན་ (མིན་) *we are not.*

ཁྱེད་ཚོ་མེད་ or མ་རེད་ or མི་འདུག་ *ye are not.*

ཁོ་ཚོ་མེད་ or མ་རེད་ or མི་འདུག་ *they are not.*

The distinction between མེད་ and མན་ (མིན་) is the same as between ཡོད་ and ཡིན།

4. Instead of འདུག་ etc., when in the third person ཡོད་པ་རེད་ (*yo-wa-re*) may be used. It is said to imply a lesser degree of certainty than འདུག་. Thus, *He is (I understand) good*, ཁོ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་རེད། *He is (I know) good*, ཁོ་ཡག་པོ་འདུག་ (or ཡོད་ or རེད་) The negative form is ཡོད་མཁའ་རེད། (*yo-wa-ma-re*).

5. To form the interrogative add བས་ or བ་ to ཡོད།
 ཡིན། རེད་ or མེད་ e.g., ཡོད་པས། ཡིན་པས། (*yim-pe*);
 འདུག་ forms འདུག་པས་ (པས་) according to the ordinary
 rule for reduplication. [Cap. I, para. 26 (b).] Thus,
 མི་འདི་ཡག་པོ་རེད་པས། *Is this man good?* The interrogative
 particle is often omitted where the existence of an interroga-
 tive pronoun, *who, what, where*, etc., shows that an interroga-
 tion is intended.

6. The *imperfect indicative, I was*, and the *perfect indica-
 tive, I have been* are the same as the present indicative, the
 adverb གྲོན་ (ཕྱོག་) ལ་ *formerly* or other adverb of time
 being placed in front. Thus, མི་འདི་ཡག་པོ་རེད། *this man is
 good.* གྲོན་ (ཕྱོག་) ལ་མི་འདི་ཡག་པོ་རེད་ན་ལྟ་ (tan-da) ཡག་
 པོ་མ་རེད། *this man formerly was good; now he is not good.*
 If the sense is clear from the context the adverb of time may
 be omitted.

7. The *future* is ཡོང་ which is the same for all persons,
 singular and plural, thus, ར་ཡག་པོ་ཡོང་ *I will be good;*
 བོ་ཚོ་ཡག་པོ་ཡོང་ *they will be good.* For the negative insert
 མི་ before ཡོང་ thus, བྱོད་ཡག་པོ་མི་ཡོང་ *you will not be
 good.* Interrogative ཡོང་ངས་ (ངས་) or ཡོང་ང་ (ངས་).

8. The *conditional* is ཡོད་ན་ or འདུག་ན་ for all persons, singular and plural, past and present; thus, ར་ཡག་པོ་ཡོད་ན་ if I am good, or, if I were good; བྱིད་ཡག་པོ་ཡོད་ན་ if thou art good, or, if thou wert good. The negative is མེད་ན་ e.g., ཁོ་ཡག་པོ་མེད་ན་ if he is (or was) not good.

9. The *present participle* is rendered by ཡོད་དུས་—negative མེད་དུས་—lit. at the time of being, ར་ཡག་པོ་ཡོད་དུས་ When I am (or was) good; ཁོ་ཡག་པོ་མེད་དུས་ When he is (or was) not good. Past time to be distinguished by adding སྤྲུལ་ (སྤྲུལ་) ལ་ as with the imperfect and perfect indicative.

10. The *past participle* is formed by ཡོད་ནས་—negative མེད་ནས་—; e.g., བྱིད་ཡག་པོ་ཡོད་ནས་ thou, having been good; ཁོ་ཡག་པོ་མེད་ནས་ they, not having been good.

11. ཡོད་མཁས་ or ཡོད་པ་ forms a participle used in an agentive sense. (See Cap. III, para. 3.) Thus, མི་འདི་ཡོད་ན་ཡོད་མཁས་ཅིག་ཟེར། | this man is a learned one.

12. The *imperative* is formed by བྱིས་ (བྱིང་)—negative མ་བྱིང་—these being the imperative of the verb བྱིང་པ་ to do; thus, ལྷགས་པ་མ་བྱིང་ do not be stupid.

13. *There is, there was or there has been*, when used in a definite sense is expressed by ཡོད་ or འདུག་ or ཡོད་པ་རེད་. The uses of these in the above senses and also in the sense of *is or was* are not clearly defined in Tibetan. As a general rule it may be said that ཡོད་ means *it is there, I saw it there and know that it is still there*; འདུག་ means *I saw it there but am not sure whether it is still there or not*; ཡོད་པ་རེད་ means, *I did not see it, but have heard that it is there*.

14. When used in an indefinite sense ཡོང་ is used, e.g., བོད་ལ་ལྷག་མང་པོ་ཡོང་ there are many sheep in Tibet.

15. ཡོད་ is also used to denote *having, possessing* with the subject in the dative. Thus, ཁྱོད་ལ་དུ་ཡོད་པས། have you a horse? ལྷན་ (ལྷོན་) ལ་ཡོད་དམེད། I had one, but I have not got it now. The ལ་ may also be omitted, thus: ཁྱོད་དུ་ཡོད་པས།

16. In conclusion, it should be noted that Tibetan sometimes employs another verb where the verb *to be* is employed in English; e.g., ཁྱོད་ཅི་ཡི་ཨ་མ་གླ་ས་ལ་བསྐྱུང་འདུག། *your mother is (lit. is remaining) at Lhasa.*

WORDS.

ཁོ་རང་ he.

བསྐྱུང་འདུག་ is staying.

སྐྱུག་ pen.

ལོ་བྱང་ན་ when grown up, *lit.*

when the years come forth,
i.e., when he comes of age.

ཤོག་ཕྱིས་ (ཕྱིད་) call, *lit.*

make come.

གྲ་པ་ monk.

གཤ་ where. འ

བུ་ག་ boy.

རྫོ་ཇི་གླིང་ Darjeeling.

ཀྱོ་ (ཀྱོན་) མ་ཀྱོ་ཡོང་ will be
a thief, *lit., will steal.*

གཉིས་ two.

གཟུགས་པོ་རིང་པོ་ tall, *lit.*

long-body.

མང་པོ་ many.

ཤུ་མི་ Chinaman.

ཤོ་མོ་ the Chumbi Valley.

ནང་ལ་ at home, *lit. within.*

EXERCISE No. 9.

ཁོ་རང་ནང་ལ་ཡོད་དུས། When he is (or was) at home.

ཁོ་རྫོ་ཇི་གླིང་ལ་བསྐྱུང་འདུག། He is (*lit. is staying*) at Darjeeling.

འདི་ངའི་སྐྱུག་མ་རེད། ཁྱོད་ཅི་ (ཀྱོ་) རེད། This is not my
pen; it is yours.

ཐུན་ (ཐུན་) ལ་ཁོ་ཀྱི་ (ཀྱི་) མ་རེད་དེ་ཡག་པོ་རེད། He was a
thief ; now he is a good man.

ཁོ་ནང་ལ་འདུག་ན་འདད་ (འདི་ཅུ་) ཤོག་བྱིས་ (བྱིད་) ། If he is at
home, call him here.

ཐུན་ (ཐུན་) ལ་གྲུ་བ་རེད་དེ་རྩོད་བ་རེད། He has been a monk,
but is now a trader.¹

བྱ་བ་འདི་ལོ་བྱང་ན་ཀྱི་ (ཀྱི་) མ་ཀྱི་ཡོང་། When the boy is grown-
up he will be a thief. *འཇེལ་ལེལ་*

ང་ལ་དྲ་གཉིས་ཡོད། I have two ponies. ཁྱོད་གཟུགས་པོ་རིང་པོ་
རེད། You are tall.

གྲོ་མོ་ལ་ཀྱི་མི་མང་པོ་ཡོང་ངས། Are there many Chinamen in the
Chumbi Valley ?

ངའི་ཨ་མ་གཤམ་བསྐྱད་འདུག། Where is my mother ?

EXERCISE No. 10.

A boy is here. This man is stupid. I am at home. If
he has a good dog. He is not at home. Are all the men
here ? When I was in Darjeeling. The monk is cleverer¹
than the trader. The trader's father is the cleverest.

¹ A common transition among Tibetans.

འཇེལ་ལེལ་

CHAPTER VI.

The Verb.

1. The verbal root-inflections, *i.e.*, the changes in the *roots* of verbs for different tenses, need only be briefly considered in this book, since in the colloquial language the great majority of verbs use the perfect root for all tenses. Thus, the verb *to put in* has in the literary language four roots, *viz* :—

Present root འདུག

Perfect do. བཟུག

Future do. བཞུག

Imperative do. ཚུག

But the colloquial employs the perfect root བཟུག for all the tenses.

2. The other roots of verbs need not therefore be considered except in the following instances :—

(a) Verbs, the present root of which end in the inherent *a* or འ usually take this present root for the present indicative, future indicative formed by བྱེའོན, present participle, agentive participle, present infinitive, supine and verbal noun.

(b) In compound verbs, of which the second verb is བཞུང་བ་ (such verbs are used in the honorific language), the first verb

keeps the present root as a rule in all tenses; *e.g.*, བཏོང་ང་

(བ་) བཏོང་བ་ *to send, hon.*

(c) In the imperative the root is sometimes changed. This is dealt with below in the paragraph on the imperative (see para 8).

(d) As regards those verbs whose present and perfect roots have the same pronunciation it is immaterial whether we write the present or perfect root. The present root is therefore written for these, both in the grammar and vocabulary in order to avoid the necessity of adding the literary spelling in brackets in such cases.

3. Subject therefore to the above exceptions we need know only the perfect root of a verb and need not concern ourselves with the other roots. We will now consider each mood and tense in detail.

4. ལྷུག་བ་ *to pour.*

Present Indicative.

ཁངས་ or ང་ཚོས་ལྷུག་གི་ཡོད་ I (or we) pour (or am pouring).

ཁྱོད་རེས་ (ཀྲིས་) or ཁྱོད་ཚོས་ལྷུག་གི་འདུག་ You (or ye) pour
(or are pouring).

ཁོས་ or ཁོ་ཚོས་ལྷུག་གི་འདུག་ He (or they) pours (or are pouring).

The ཡོད་ and འདུག་ are often omitted, *e.g.*, ངས་ལྷུག་གི་
I am pouring.

Note that the agentive case of the pronoun is employed, this being a transitive verb. (Chapter III, para. 12).

5. **Imperfect Indicative.**—This (*I was pouring, etc.*), like that of the auxiliary verb, is the same as the present with ལྟན་ (ལྟན་) ལ or other adverb of time added.

6. **Perfect Indicative.**— གྲུག་ or གྲུག་སྒྲུབ་པ་ (གྲུག་) ཡིན་ I (or we) poured (or have poured).

ཁྱེད་ཀྱིས་ (ཁྱེད་) or ཁྱེད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ (གྲུག་) རེད་ You (or ye) poured (or have poured).

ཁོས་ or ཁོ་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ (གྲུག་) རེད་ He (or they) poured (or have poured).

Note the reduplication of the ག་ after སྒྲུབ་; also that, as in the case of the auxiliary verb, where ཡིན་ is used for the 1st person རེད་ is ordinarily used for the 2nd and 3rd, and where ཡིན་ for the 1st person རེད་ for the 2nd and 3rd. The perfect is also rendered by བྱུང་ or སྤོང་ and sometimes by རེད་ added to the root of the verb, and the same for all persons, thus, གསལ་བྱུང་། I heard; བེད་སྤོང་། he died.

Note also here the difference of root referred to in para.

2 (a) of this chapter; བེད་སྤོང་བྱུང་། he is petitioning,

but བེད་སྤོང་བྱུང་། he has petitioned.

7. **Future Indicative.**— འདས་ or འཛོམས་སྒྲུབ་གི་ཡིན་ I (or

we) will pour.

ཁྱོད་རེས་ (ཀྱིས་) or ཁྱོད་ཚོས་སྒྲུབ་གི་རེད་ you (or ye) will pour.

ཁོས་ or ཁོ་ཚོས་སྒྲུབ་གི་རེད་ He (or they) will pour.

ཡིང་ added to the root of the verb may also be used for all

persons, thus, འདས་སྒྲུབ་ཡིང་ I will pour ; ཁོ་ཚོས་སྒྲུབ་ཡིང་

they will pour. Here also note the difference of root referred to in para. 2 (a) of this Chapter ; e.g., I will buy འདས་ཉོས་ཡིང་ ।

8. **Imperative.**—This is usually the simple root of the verb ; e.g., སྒྲུབ་སྒྲུབ་ Pour ! But when the root contains an inherent *a* or འ this is often changed to འ ; e.g., མིག་

ལྟོས་ Look ! from root འལྟོས་ In addressing servants, coolies and others of low rank འལྟོས་ is often added, e.g., Pour !

སྒྲུབ་སྒྲུབ་ འལྟོས་ In addressing persons of higher rank འལྟོས་འལྟོས་ and འལྟོས་འལྟོས་ the former being the slightly more polite

of the two, are substituted for འལྟོས་ Thus, སྒྲུབ་སྒྲུབ་འལྟོས་

འལྟོས་ । please pour. Another particle used after the impera-

tive is འལྟོས་ and in this case the particle འལྟོས་ well very often

precedes the Imperative. These soften the order, but are not quite so polite as རོགས་གནང་ or རོགས་བྱེད་ e.g., འོན་ཀྱང་
ཨ། *Well, you may go.* འདད་ཤིག་ཨ། *Come here, do.* ཁོ་ལ་
རྒྱས་རོགས་གནང་། *Please ask him.*

9. The negative of the imperative is formed by putting མ་ before the imperative, thus: མ་ཞོག་ *do not place*, མ་སྒྲུབ་ *do not pour*. A few verbs which form irregular imperatives take the present root for the negative, e.g., ཤོག་ *Come!* མ་ཡོང་ *Do not come!* སྐྱབ་ *Go!* མ་འགྲོ་ (*man-dro*) *Do not go!*

10. **Conditional Tenses.**—They are formed thus: Present Conditional, *If her son is ill the mother will be grieved*, བྱའདིནན་ (if ill) ཨ་མས་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཡོང་ (will be grieved, *lit.* will make grief). Past Conditional, *If I had known yesterday, I would have given it*, ཁས་ས་ (ཁས་ང་) (*yesterday*) ངས་ན་གོན་ (if I had known) བསྐྱེད་ར་ (བ་) ཡོད་། (*would have given*). Note that both for the present and the past the clause beginning with *if* takes ན་ added to the root of the verb; that the second clause, as in English, takes the future, when joined to a present conditional clause; and that, when joined to a past conditional clause, the second clause takes the perfect

indicative changing ཡིན་ into ཡོད་ and རེད་ into འདུག།

Thus, if he had known yesterday, he would have given it.
ཁས་ས་ (ཁ་སང་) ཁོས་ཏ་ གོན་བཞེས་ར་ (བ་) འདུག།

11. When *should* means *ought, need, want, wish or must* it is translated by དགོས་ (དགོས་པ་) thus, you should (i.e., *ought to or must*) go to Darjeeling, ཁྱེད་ནི་ཇི་གླིང་ལ་འགྲོ་དགོས་གི་ (དགོས་ཀྱི་) རེད། When *could* means *be able* translate by ཐུབ་པ་ to be able; e.g., he could (i.e., *will be able to*) do this, འདི་ཁོས་ཁྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད།

WORDS.

དཔོན་པོ་ official.

བང་ཆེན་ messenger.

རྩེ་པ་ muleman.

རྩེ་ལ་ to, into the presence of.

སྒྲིང་བྱས་ཁྱེད་པ་ to make effort,
strive.

བོད་སྐད་ Tibetan language

(derived from བོད་ Tibet
and སྐད་ཀ་ speech).

ཤེས་པ་ to know.

མགྱོགས་པོ་ quickly, soon.

ཆུ་ water.

EXERCISE No. 11.

ཁ་སང་ཁང་མེག་ལྷ་གི་ཡོད། I see the house.

སང་ཉིན་ཁྱེད་ལ་ (ཀྱི་) ཁང་ཁང་མེག་ལྷ་གི་ཡོད། I will see your
house to-morrow.

དཔོན་པོས་བང་ཆེན་ཅིག་པོ་ཕྱི་ལ་བཏོང་ང་། (བ་) བཏང་བྱུང་། The
official has sent a messenger to me.

ཁྱེད་རེས་ (ཀྱིས་) ཏྲ་མུག་ཤོས་ཅིག་བཏང་འདུག་ཡག་ག་ཅིག་ཆོང་རོགས་
བྱེད། You have sent your worst pony ; please sell me a
better one.

ཁོས་བྱེ་རྩུ་གི་འདུག། He is beating a mule.

ཁས་ས་ (ཁ་སང་) ཁོས་བྱེ་བ་རྩུ་གི་འདུག། He was beating the
muleman yesterday.

ཁྱེད་རེས་ (ཀྱིས་) སྒྲིང་བྱས་བྱེད་ན་བོད་སྐད་མགྱོགས་པོ་ཤེས་ཡོང་།

If you work hard (*lit.* make effort) you will soon know
Tibetan.

ཏྲ་མ་རྩུང་། Do not beat the pony.

EXERCISE No. 12.

He is buying. The trader has bought these goods at (*lit.* from) Lhasa. Call my servant. Do not pour the water. I have sent a messenger to Darjeeling. If you had petitioned the official yesterday, he would have sent a good pony.

" འཕྲིན་པ་འདུག་ ཁོས་ བྱེ་བ་རྩུ་གི་འདུག་

CHAPTER VII.

THE VERB—continued.

1. **Present Participle.**—This is formed by adding དུས་ to the perfect root, e.g., ཁྱེད་ཀྱི་བརྒྱུད་སྤྱད་སྤྱས་མི་ཅིག་བསྐྱེབས་སོང་།
While he was beating the mule, a man arrived.

2. **Past Participle.**—Formed by adding གས་ to the perfect root, e.g., ཚུ་སྒྲུབས་གས་ having poured out the water. It takes also the place of a pluperfect and a gerund. Thus: he has become rich by trading, ཚེང་བརྒྱབ་གས་ལུག་པོ་བྱུང་ང་ (བ་) རེད། ཁོ་ (he) ཚེང་བརྒྱབ་གས་ (having traded) ལུག་པོ་ (rich) བྱུང་ང་ (བ་) རེད། (has become). After he had written the letter, he despatched it. ཁྱེད་ཀྱི་གཞིས་གས་ (having written) བཏང་ང་ (བ་) རེད། This གས་ ན་ the conditional, and དུས་ the present participle make up largely for the poverty of the Tibetan language in conjunctions.

3. **Agentive Participle.**—Formed by མཁན་ or ག་ added to the root; e.g., the Tibetan who poured the water ཚུ་སྒྲུབ་མཁན་གྱི་བོད་པ་འདི། The cup that fell down is broken, བཞུགས་གཞི་ (པའི་) དཀར་ཡོལ་དེ་ཆགསོང་། མཁན་ should be

used for animate and ག for inanimate objects. Both take the place of relational clauses in English.

4. **Verbal Noun.**—Either takes the infinitive form or is formed by adding ལ to the root, e.g., བྲོས་ལ the running away from བྲོས་པ to run away. དམག་རྒྱབ་དུས་བྲོས་ཡའདི་ཡག་པོ་ས་རེད། The running away when a battle is being fought (དམག་རྒྱབ་དུས་) is wrong. Again; now-a-days is the time for going to India, རི་རིང་སང་རྒྱལ་འགྲོ་བའི་ (or འགྲོ་ཡའི་) དུས་རེད། lit. རི་རིང་སང་ (now-a-days) རྒྱལ་ (to India) འགྲོ་བའི་ (of going) དུས་ (the time) རེད་ (is).

5. **Infinitive.**—This is the form of the verb found in dictionaries and vocabularies. It is the root with ག added in the case of roots ending in གན་པ་ས་ས། and with ག added in the case of roots ending in a vowel or འ་ར་ལ། It is used in the sense of *in order to*; e.g., བཀའ་སློན་སྤང་ལ་
མཚོང་རྒྱལ་གྱི་ (རྒྱབ་པ་) ཕྱིན་ (chhim) པ་རེད། He has gone to Kalimpong to trade. As above noted དགོས་པ་ (དགོས་པ་) and བྱེད་པ་ take the root they govern and not the infinitive.

6. As a general rule, with reference to sentences in the two preceding paragraphs, it may be said that when a verb can be turned into a verbal noun it should be translated as

one. Thus "Now-a-days is the time to go to India" is translated into Tibetan as above "Now-a-days is the time *of going* to India." Similarly, "It is wrong *to run away* when a battle is being fought" is translated "*The running away* when a battle is being fought is wrong."

7. It should be noted also that verbs of *telling, ordering* and the like govern the imperative, thus, ཁྱེད་ཀྱི་ལ་ཕུག་པ་ བཤད། *tell him to stay at Phari*, lit. *tell him stay at Phari*.

8. **Negatives.**—The negative used with the present and future indicative (except with རེད་) is མི། With all other tenses and with རེད་ even though in the present or future མ་ is used. The negative with ཡིན་ is shortened into མན། that with ཡོད་ into མེད། Thus: ཁོ་ཡོང་གི་མི་འདུག། *he is not coming*; ཁོ་ཡོང་གི་མ་རེད་ *he will not come*; སང་ཉིན་ཁོ་སླེབ་ མི་ཡོང་། *he will not arrive to-morrow*; ང་འགྲོ་གི་མན། *I will not go*; ངས་ཤེས་ (shing) ཀྱི་མེད། *I do not know*.

9. With the perfect indicative ending in རེད་ it is better to place the negative before the root; e.g., *he did not go yesterday*, ཁས་ས་ (ཁས་ང་) ཁོ་མ་བྱུན་པ་རེད། in preference to བྱུན་པ་མ་རེད། though neither is incorrect.

10. English adjectives beginning with *in—* or *un—* or ending with *—less* are usually rendered into Tibetan by a

negative. Thus: *this is unbecoming*—*this is not becoming* and is accordingly rendered འདི་འོས་པོ་མི་འདུག། (see also Chapter IV, para. 4).

11. "Never" is translated by མ་སྟེང་ following the root of the verb, e.g., ང་ཚོ་ཇི་སྒྲིང་ལ་འགོ་མ་སྟེང་། *I have never been to Darjeeling.*

12. Interrogatives follow the rules given in Chapter V, para. 5. To these must be added that བྱང་། མོང་། and མྱོང་ (this latter without མ་ meaning *ever*) take ངས་ Thus: *Has my father arrived?* ངའི་མཁུ་བསྐྱབས་བྱང་ངས། Again, *have you ever been to Darjeeling?* ཁྱོད་ཚོ་ཇི་སྒྲིང་ལ་འགོ་སྟེང་ངས། Sometimes ཡིན་ is used instead of རེད་ in interrogative sentences for the second person, singular and plural, e.g., ཁྱོད་ལྷ་ས་ལ་འགོ་གི་ཡིན་པས། *Are you going to Lhasa?*

13. An interrogative is also formed by ཡུ་ཡོད་ (present tense) ཡུ་ཡོང་ (future tense). Thus, ལས་ཀ་འདི་བྱེད་ན་ཡག་པོ་ ཡུ་ཡོད་། *if you do this will it turn out well?* (lit. *will it be good*). བྱ་གུ་ (pu—gu) འདི་བསྐྱབ་གྲྭ་ (school) ལ་ཡག་པོ་བྱས་ནས་བསྐྱད་ཡུ་ཡོད། *Is this boy doing well at school?*

14. Finally, an interrogative with a *future* meaning is formed by adding བ། to the root. Thus, ང་ཚྭ་ (ngan-tsho)

ག་ཅེ་ལཔ་བ། | *What are we to say ? or What shall we say ?*

15. **Passive Voice.**—The Passive Voice is not distinguished from the Active in the same way as in English, for the Tibetan verb really denotes only an *impersonal action* or a *coming to pass*. Thus, *he is beating me* is expressed in Tibetan by *him to me a beating is*. So in the Passive Voice *I am being beaten* is expressed to *me a beating is*. The only difference therefore between the Active and Passive is that the Agent is omitted in the latter. Thus :—

Present ང་ (ཁྱོད་ཁོང་) རྒྱུ་གེ་འདུག་ I (you, he) am being beaten.

Future ང་ (ཁྱོད་ཁོང་) རྒྱུ་ཡོང་ I (you, he) shall be beaten.

Perfect བརྒྱུངས་སོང་ or བརྒྱུངས་འདུག་ or བརྒྱུངས་བཞག་ Have (has) been beaten.

Future Passive Participle རྒྱུ་གྱུ་ To be beaten. So also

གཡུ་འཛོང་གྱུ་ *Turquoises to be sold or turquoises for sale.*

The Passive should, as far as possible, be avoided in translating, the corresponding Active tense being used instead.

16. The *imminence* of an action is expressed by འགྲོ་ added to the root ; e.g., ཁོ་ཕག་རི་སྤེལ་འགྲོ་འདུག་ | *he has nearly reached Phari.*

17. *Completion* is expressed by ཚར་བ་ to finish added to the root ; e.g., ཁོས་ལྟོ་ཟས་ཚར་སོང་ | *He has finished eating.*

18. When an action is *habitual* or *general* the future form in རེད་ is used. Thus, ཉི་མ་རེ་རེ་ཆར་བ་བབ་ (འབབ་) གྱི་རེད།
rain falls every day.

19. That an action is *continuing* is expressed by the root with གི་ once repeated and followed by the verb བྱེད་བ་ e.g.,

འགོ་གི་འགོ་གི་བྱིས་ (བྱེད་) ཡ། ང་ན་མ་སླེབ་ཡོང་། *Keep moving on ; I will come presently.*

20. ས་ place is joined to many verbal roots, e.g., རྫོད་ས་ residence, (lit. place of dwelling, from རྫོད་བ་ to remain, dwell) ; འས་ཀྱིས་མཁས་ place where one does one's work, from བྱེད་བ་ to do.

21. To have *leisure* to, time for doing is expressed by བོང་ joined to the root of the verb concerned, e.g., ང་མི་དེ་ཚོ་འཕྲད་ བོང་མི་འདུག། *I have no time to see those men.*

22. That the time for doing something has arrived is expressed by རན་ e.g., ད་འགོ་རན་སོང་། *It is time to go now ;*
ད་ཟ་རན་འདུག། *It is time to eat (it is meal-time).*

23. Verbs of *receiving* follow the same rule as ཡོད་ in the sense of *possessing* (Cap. V, para. 15). Thus, ང་ལ་འབྱོར་བྱུང་།
I have received.

24. A few common verbs which are irregular may be noted as follows :—

Infinitive.	Present.	Perfect.	Future.	Imperative.	Negative Imperative.
ཡོང་བ་ <i>to come</i>	ཡོང་གི་ ཡོད་	ཡོང་ང་ (བ་) ཡིན	ཡོང་གི་ཡིན <i>not</i> ཡོང་ ཡོང་	ཤོག་	མ་ཡོང་
འགོ་བ་ <i>to go</i>	འགོ་གི་ ཡོད་	ཕྱིན་པ་ ཡིན	འགོ་གི་ཡིན <i>or</i> ཕྱིན ཡོང་	ཐུག་	མ་འགོ་ (<i>man-</i> <i>dro</i>).
བྱེད་པ་ <i>do</i>	བྱེད་ཀྱི་ ཡོད་	བྱས་པ་ ཡིན	བྱེད་ཀྱི་ཡིན <i>or</i> བྱེད་ ཡོང་	བྱིས་ (བྱེད་)	མ་བྱེད་

Thus ར་ཡོང་གི་ཡོད་ *I am coming (now).* ཁོ་ཡོང་གི་རེད་
He will come. ཤོག་ *Come!* མ་ཡོང་ *Do not come!*
 ཁོ་འགོ་གི་འདུག་ *He is going.* ཁོ་ཕྱིན་པ་རེད། *He has gone.*

25. As will have been noticed from the examples in this and the preceding chapters the verb is always placed at the end of the sentence. When there are two verbs in a sentence,

one governing the other, the governing verb comes last; *e.g.*,
 ཁྱོད་ཕྱིན་ཆོག་ག། *You may go.*

WORDS.

བསྒྲུབ་བ། to learn.

དཀའ་ལས་ཁག་པོ། difficult.

བོད་སྐད་ Tibetan (language).

ལུག་ག། mutton (*lit.* sheep-flesh).

ཕག་ག། pork (*lit.* pig-flesh).

ཡི་གེ། letter.

འབྱུང་བ། to receive.

དེ་ཇེ་གླིང་ Darjeeling.

ཁྲིམ་ bazaar.

བདུན། བདུན་ཟླ་ག། week.

འཆོག་ས་བ། to assemble.

ག་ཟེར་ཉི་མ་ Sunday.

བཟོ་བ། to make, build.

མ་ཐོང་བ། to see.

སྐད་ལ། at the time.

དོན་དག། meaning, purpose.

བཀའ་ཁྲོན་སུང་ Kalimpong.

ཉོ་བ། to buy.

སྐྱིད་པོ། pleasant, comfortable.

མིག་ལྟ་བ། to look at, see.

སླེབ་བ། to arrive.

གོང་གསེབ་ village.

མིང་ name.

ཟེར་བ། to say, be called (of a name).

སྔན་ (སྔོན་) ལ། before.

རིན་ཆེན་སྐང་ Rinchenpong.

ག་རེ་ what.

ཉམ་བ། ཀྱལ་ཐུན་ lie.

དེ་འི་ལྷུག་ whip.

གསར་བ། new.

EXERCISE No. 13.

། བོད་སྐད་བསྒྲུབ་ཡང་དགའ་ལས་ཁག་པོ་རེད། Tibetan is difficult (*lit.*
the learning Tibetan is difficult).

ཁྱུང་མ་འདི་ཟས་སོང་། The turnip has been eaten.

སང་ཉིན་ཁྱུང་མ་འདི་ཟ་ཡོང་། The turnip will be eaten to-morrow.

ལྷག་ག་འདི་ཟོ། ཡག་ག་འདི་མ་ཟ། Eat this mutton, but do not
eat this pork.

ཁས་ས་ (ཁ་སང་) ལྷ་བ་ཆེ་རིང་གིས་བཏང་ངའི་ (བའི་) ཡི་གེ་དེ་ང་
ལ་འབྱོར་བྱུང་། I received the letter from Dawa Tshering (*lit.*
sent by Dawa Tshering) yesterday.

རྫོང་མིང་ལ་བདུན་རེ་ལ་ཁྲོམ་ཆེན་པོ་རེ་འཚོགས་གྱི་ཡོད། Every
week a large bazaar is held (*lit.* assembles) in Dar-
jeeling.

སང་ཉིན་རྫོང་མིང་གི་ཁྲོམ་ཆེན་པོ་རེ་འཚོགས་གྱི་མ་རེད་གཟའ་ཉི་མ་
འཚོགས་ཡོང་། The large bazaar at (*lit.* of) Darjeeling will not
be held to-morrow but (will be held) on Sunday.

ཁོས་ཁང་བ་འདི་བཟོས་ཆར་འགོ་འདུག། He has almost finished
building the house.

ཁས་ས་ (ཁ་སང་) ཡོང་མཁན་དེ་ཁྱོད་རེས་ (ཀྱིས་) མཐོང་བྱང་ངས།
Did you see the man who came yesterday?

ངས་མཐོང་མ་བྱུང་། ང་མེད་བའི་སྒྲོང་ལ་ཡོང་ང་ (བ་) རེད། I did
not see (him). (He) came when I was out.

ཁོ་ཕག་རི་ལ་འགོ་དགོ (དགོས་) ཡའི་དོན་དག་ཡོད་པ་མ་རེད། (yo-
wa-ma-re). It is unnecessary for him to go to Phari.
(Lit. There is not meaning of his having to go to
 Phari).

ཁྱོད་ནི་ཇི་གླིང་ལ་ཕྱིན་ནས་བཀའ་ཁྱོན་སྤང་ལ་བྱུག། After going to
 Darjeeling, go to Kalimpong.

ཁྱོད་བཀའ་ཁྱོན་སྤང་ལ་བསྐྱད་དུས་དྲ་ཅིག་ཉེས། When you are at
 Kalimpong, buy a pony.

ཁྱོད་ནི་ཇི་གླིང་ལ་འགོ་སྤྱོད་ངས། Have you ever been to Darjee-
 ling?

མ་སྤྱོད་ No. (*lit.* not been).

དོ་ཇི་གླིང་སྤྱིད་པོ་ཨ་ཡོད་ང་མིག་ལྟ་བུ་ (བར་) འགོ་གི་ཡོན། I am
 going to see whether Darjeeling is a pleasant place.

EXERCISE No. 14.

We have nearly reached the village. What is its name?
(Lit. What is its name called)? Rinchengong. Have you
 ever been (*lit.* arrived) here before? Go on asking him
 about the road. Tell him that if he tells (any) lies he will be
 flogged. I am going to the bazaar to see whether there are
 any new arrivals (*lit.* comers, from ཡོང་བ་ to come) from
 Lhasa.

CHAPTER VIII.

NUMERALS.

1. The numeral like the adjective follows the noun. If the noun is accompanied by an adjective the numeral follows the adjective. Thus ང་ལ་དྲ་གསུམ་ (three) ཡོད། *I have three ponies.* ང་ལ་དྲ་ཡག་པོ་གསུམ་ཡོད། *I have three good ponies.*

2. The cardinal numerals are as follow :—

1	༡ གཅིག་
2	༢ གཉིས་
3	༣ གསུམ་
4	༤ བཞི་
5	༥ ལྔ་
6	༦ ལྔ་ག
7	༧ བདུན་
8	༨ བརྒྱད་
9	༩ ལྔ་ག
10	༡༠ བརྒྱ་ or བརྒྱ་མཐས་པ་
11	༡༡ བརྒྱ་གཅིག་ (chuk-chi).

- 12 བཙུ་གཉིས་
- 13 བཙུ་གསུམ་ (*chuk-sum*).
- 14 བཙུ་བཞི་ (*chup-ski*).
- 15 བཙུ་ལྔ་ (*che-nga*).
- 16 བཙུ་དྲུག་ (*chu-eruk*).
- 17 བཙུ་བདུན་ (*chup-diin*).
- 18 བཙུ་བརྒྱད་ (*chop-gye*).
- 19 བཙུ་དགུ་
- 20 ཉི་ཤུ་
- 21 ཉི་ཤུ་རྩ་བཅུ་ (*nyi-shu-tsaak-chi*).
- 30 སུམ་ཙུ་ or སུམ་ཙུ་ཐམ་པ་
- 31 སུམ་ཙུ་སོ་བཅུ་
- 40 བཞི་བཙུ་ (*skip-chu*) or བཞི་བཙུ་ཐམ་པ་ (*skip-chu-tham-pa*).
- 41 བཞི་བཙུ་ཞི་བཅུ་ (*ship-chu-ske-chi*).
- 50 ལྔ་བཙུ་ (*nga-p-chu*) or ལྔ་བཙུ་ཐམ་པ་ (*nga-p-chu-tham-pa*).

51	ལྟ་བུ་ང་གཅིག་ (<i>nga-p-cl</i> <i>nga-chi</i>).
60	ཅུ་རྒྱ་ལྟ་ or ཅུ་རྒྱ་ཐམ་པ་
61	ཅུ་རྒྱ་ལྟ་ལྟ་གཅིག་
70	ལྟ་བུ་རྒྱ་ or ལྟ་བུ་རྒྱ་ཐམ་པ་
71	ལྟ་བུ་རྒྱ་ལྟ་གཅིག་
80	ལྟ་བུ་རྒྱ་ or ལྟ་བུ་རྒྱ་ཐམ་པ་
81	ལྟ་བུ་རྒྱ་གཅིག་
90	ལྟ་བུ་རྒྱ་ (<i>gup-chu</i>) or ད་ བུ་ཐམ་པ་ (<i>gup-chu-tha</i> <i>pa</i>).
91	ལྟ་བུ་རྒྱ་གཅིག་ (<i>gup-chu-</i> <i>chi</i>).
100	ལྟ་བུ་ or ལྟ་བུ་ཐམ་པ་
101	ལྟ་བུ་རྒྱ་གཅིག་
200	ལྟ་བུ་
300	ལྟ་བུ་
400	ལྟ་བུ་ (<i>skip-gya</i>).
500	ལྟ་བུ་ (<i>nga-p-gya</i>).

1,000	༡༠༠༠	ལྔ་ཅུ་བརྒྱ་
10,000	༡༠༠༠༠	ཁྲི་
100,000	༡༠༠༠༠༠	འབྲུམ་
1,000,000	༡༠:༠༠༠༠	སྐུ་ཡ་
10,000,000	༡༠༠༠༠༠:༠༠	བྱེ་བ་

Note *firstly* that, in the case of *tens* and *hundreds* when the smaller number follows the larger, addition is indicated, e.g., *fourteen=ten-four*; but when the larger number follows the smaller, multiplication is indicated, e.g., *forty=four-ten*. From the thousands upwards the smaller number always follows the larger, e.g., ལྔ་ཅུ་བརྒྱ་བཞི་ *four-thousand*; but ལྔ་ཅུ་བརྒྱ་གཞི་དང་བཞི་ *One thousand and four*.

Note *secondly*, that in the case of multiplication གཞིས་ is spelt ཉི་, གསུམ་ is spelt སུམ་ and བཅུ་ as the second part of a compound, the first part of which ends in a consonant, is spelt ཅུ་

Note *thirdly*, that the use of བས་པ་ after full tens is optional. When used it implies completion, e.g., སྐུ་བས་པ་ ཅུ་བས་པ་ = *sixty and no more*. བས་པ་ is also, but less commonly, used after complete hundreds, e.g.,

ཉི་བརྒྱ་ཐུག་པ་, and when so used has a similar sense of completion.

3. In counting most weights or measures and some divisions of money བཏ་ is used instead of བཅིག་ and རྩ་ instead of བཅིས། Thus, སྤར་བཏ་ *one finger-breadth*, དངུལ་ སྒྲ་དྲེ་ *two ngü-sang (i.e., four rupees eight annas)*, but སྒྲ་མོ་བཅིས་ *two rupees*.

4. In some dialects བཏ་ is used as a *score*, thus བཅིས་དང་ལྔ་ = *forty-five (lit. two score and five)*. This method of counting is not used in Lhasa where བཏ་ denotes a measure containing twenty བྲེ་ (a measure varying in different districts, but often equal to about one-fourteenth of a cubic foot).

5. **Ordinals.**—*The first* is translated by དང་པོ། All subsequent numbers by adding བ་ to the cardinal; e.g., བཅིས་ བ་ *the second*, སྤུམ་ཅུ་སྟོ་བཅིག་བ་ *the thirty-first*. In reckoning dates the word ཚེས་བ་ (*date*) is used and is followed by the *cardinal* number concerned, e.g., ལྔ་བ་བཅིས་པའི་ཚེས་བ་ བཟུམ་ *the third of the second month (lit. the three-date of the second month)*. And ཚེས་བ་བཅིག་ is used for *the first*,

not ཚེས་པ་དང་པོ། Also ཉེར་གཅིག་ or ཉི་ཤུ་གཅིག་ is used instead of ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་ and ཉེར་གཉིས་ or ཉི་ཤུ་གཉིས་ instead of ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ and so on up to the twenty-ninth inclusive. The thirtieth is གནས་པ་ (nang-kang) i.e., the last day of the month. If the month contains less or more than thirty days, the omission or repetition of earlier dates is prescribed so as to bring the last day to the thirtieth.

6. **Conjunctive Numerals.**— ཀྱ་ added to the cardinal up to ten inclusive denotes *conjunction*. Thus, གཉིས་ཀྱ་ both, གསུམ་ཀྱ་ the three together, all three. In the colloquial ཅ་ often takes the place of ཀྱ་ e.g., གཉིས་ཅ་ གསུམ་ཅ་ etc. Thus, ངས་ཇག་པ་དྲུག་ཅ་ཟློན་ (sim) ཡོད། I have caught all six robbers.

7. **Distributive Numerals.**—To express distributive numerals, i.e., two at a time, five at a time, etc., repeat the cardinal and add གསུམ་མ། Thus, Bring them to me two at a time, བོ་ཚོ་ངའི་ཅ་པ་གཉིས་གཉིས་གསུམ་མ་འཁྲིད་ཤོ། .

To express two each, etc., omit the གསུམ་མ་ e.g., Give each cooly (load-carrier) two trangkass (a trangka = $\frac{1}{2}$ of a rupee), དོ་བོ་འཁྲིད་མ་ཁག་གཉིས་ཅེ་ཅེ་པ་འོ་ཀྱ་གཉིས་གཉིས་སྟོད། For one

at a time, one each རེ་རེ་ is used instead of གཅིག་གཅིག་
e.g., Bring them to me one at a time, ཁྱོད་ཀྱི་ཚུ་ལ་རེ་རེ་བྱས་
ནས་འབྲིད་ཤོག།

8. **Fractions.**—*Half* is བྱད་ཀྱི། *One and a half* is expressed by བྱད་དང་གཉིས་ lit. *with a half (it is) two*. *Two and a half* = བྱད་དང་གསུམ་ and so on. གཅིག་དང་བྱད་ཀྱི་ may be used instead of བྱད་དང་གཉིས་ and so on, but the latter forms are more common. *One of a pair* is ཡ་གཅིག་ e.g., དཀར་ཡོལ་ཡ་གཅིག་ *one cup of a pair*. གསུམ་ཆ་ = *a third* and བཞི་ཆ་ (*skip—chha*) = *a fourth*, and so on for other numbers; but fractions beyond one-fourth are not very much used in the colloquial language. Thus, མར་འདྲིང་ལ་གསུམ་ཆ་ གཉིས་དགོ་བ་ (དགོས་པ་) ཡོད། *I want two-thirds of this butter.*

9. **Alternative Numbers.**—*Two or three, seven or eight, etc.*, are expressed by the two numbers being placed one directly after the other. They may also be followed by གཅིག་; this is optional. Thus, སང་ཉིན་མི་ཡོང་མཁན་དྲུག་བདུན་གཅིག་ ཡོད། མི་རེ་རེ་གིས་དྲུག་གཉིས་གསུམ་འབྲིད་སྟེན་ཡོང་། *There are six*

or seven men coming to-morrow ; each man will bring (lit. will arrive bringing) ¹ two or three ponies.

10. The methods of reckoning addition, subtraction, multiplication and division will clearly appear from the following examples. Thus, གཉིས་དང་བཞི་བྱས་ (བྱང་) ཉུག། If two and four are made, six. བཅུ་ནས་གསུམ་འཕྲོད་ན་བདུན། If three be drawn from ten, seven. གཉིས་ལྔ་ལ་བཅུ། Two to five, ten. བཅུ་གཉིས་དུམ་བྱ་གསུམ་ལ་བདང་ན་བཞི། If twelve be sent into three pieces, four.

WORDS.

དམག་མི་ soldier.

རྒྱ་བ་ behind.

ཆེག་བ་ wall.

ཕ་གི་ that...over there (indicating a place in sight).

ཇོང་དཔོན་ Jong-pen (Official in charge of a district). His headquarters which is strongly built and usually on an eminence, is called the Jong (ཇོང་).

ཕྱེབ་བ་ to come, arrive, hon.

ལྷ་ wages.

རྒྱ་ཁྲོག་ boot (of Tibetan manufacture).

འཇུ་ཏ་ Hin. boot (of English or Indian manufacture).

བརྒྱལ་ས་ནས་མི་འདུག་ is lost (lit. having been lost, is not).

སྔར་ finger-breadth.

¹ To bring in the sense of to lead = འཁྲིད་བ་ ; in the sense of to carry =

འཁྲུང་བ་ or འཁྲུང་བ།

སྒོ་ span (from the tip of the thumb to the tip of the middle finger when extended).	the elbow to the tip of the middle finger).
ཁུ་ Cubit (from the point of	ཉི་མ་ day.
	གསར་བ་ new.
	ལོ་གསར་ new year.

EXERCISE No. 13.

1383.

༡༣༨༣།

ཉི་ལྔ་ལྔ་གཅིག་དང་སྐུ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཅུ་གྲགས་སུ། One thousand
three hundred and eighty-three.

ཕ་གི་ཅིག་པའི་རྒྱལ་ལ་བོད་པའི་དམག་མི་སྐུ་ཅུ་བཞི་བཅུ་ཡོད་པ་རེད།
There are thirty or forty Tibetan soldiers behind that
wall over there.

ཉི་ཤུ་ལྔ་ (ཉི་ལྔ་) ལ་འདད་ (འདི་ཅུ་) རྫོང་དཔོན་ཕེབ་ཡོང་། The
Jong-pen will arrive here on the twenty-fifth.

མི་གཉིས་ཀ་འདད་ (འདི་ཅུ་) ཡོད། Both men are here.

སྤྲོ་སྤོར་མོ་ཕྱེད་དང་གཉིས་གཉིས་གནང་རོགས་གནང་ཞུ་གི་འདུག། They
ask (*lit.* request, "please give") one and a half
rupees each as wages.

མི་རེ་རེ་ལ་སྤོར་མོ་རེ་རེ་སྤྲོད། Give them one rupee each (*lit.* give
each man one rupee).

ལྷ་མ་ཁོག་འདིའི་ཡ་གཅིག་བརྒྱལ་ནས་མི་འདུག། One boot of this
pair is lost.

གསུམ་དང་ལྔ་བྱས་ན་བརྒྱད། Three and five are eight.

དགུ་ནས་བདུན་འཕྲིན་ན་གཉིས། Seven from nine leaves two.

བདུན་གཉིས་ལ་བརྒྱ་བཞི། Seven times two are fourteen.

བཅོ་ལྔ་དུམ་བུ་ལ་བདང་ན་གསུམ། Five into fifteen is three.

མཐོ་གང་ལ་སོར་བརྒྱ་ཡོད་པ་རེད། Ten finger-breadths make
one span.

ཁྲ་གང་ལ་མཐོ་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། Two spans make one cubit.

EXERCISE 14.

Four into twenty-four is six. Five from thirteen leaves eight. 28,407. Twenty-eight thousand four hundred and seven. Bring an armful of wood. Five or six new traders are arriving daily (=each day) at Kalimpong. When the New Year is over larger numbers (=more) will come (=arrive).

CHAPTER IX.

PRONOUNS.

1. Pronouns are, generally speaking, declined in the same way as nouns. Exceptions to this general rule will be noted below under the pronouns concerned.

2. **Personal Pronouns.**—These are ང་ or ང་རང་ I;

ཁྱེད་ or ཁྱེད་རང་ *thou, you*; ཁོ་ or ཁོ་རང་ *he*; ཁོ་ *she*.

The system of honorific language in Tibetan is dealt with below in Chapter XII, but here it must be briefly noted (as observed by the Revd. H. A. Jäschke in Chapter V of his Tibetan Grammar) that the fondness of Asiatics for ceremonial forms of language is very strongly noticeable in Tibetan. There is a separate class of words which must be used in reference to a person of good position, both when speaking to and when speaking of such person. Not to do so will lay the student open to the charge of speaking what is known in India as “Cooly language.” Even if his rudeness is known to be merely the result of ignorance, every sentence he utters will jar upon the person he addresses.

3. As regards personal pronouns the ordinary honorific form for *thou, you* is ཁྱེད་ or ཁྱེད་རང་ and for *he* or *she* ཁོ་

Of course the first person has no honorific form; nor in the Lhasa colloquial language are any other forms used for it except ང་ or ང་རང་; though in the Tsang colloquial

བདག་ is used in the deprecatory sense of “your humble

servant," and in letter-writing in Lhasa and elsewhere བདག and རྒན and other terms are used in the same sense. For Tibetans of very high rank, i.e., the fourth grade and upwards, such as De-pöns, Tsi-pöns and upwards a still higher form of honorific should be employed, namely སྐྱབས་ལོགས་ or སྐྱབས་ the meaning of which corresponds somewhat to the English *sir*. སྐྱབས་ལོགས་ is also pronounced as སྐྱབས་ཞོགས་. These latter are used as honorifics both for *you* and *he*; i.e. both when speaking *to* or *of* a person. Similarly, for a high Lama སྐྱབས་ལོགས་རིན་པོ་ཆེ་ *Precious Sir!* and for a nun of high position རྗེ་བཙུན་སྐྱབས་ལོགས་ should be employed. If the Lama be an *avatar*, i.e., an incarnation of Buddha, of whom there are several hundreds in Tibet, སྐྱབས་ལོགས་སྤྲུལ་སྐྱུ་ should be used. སྤྲུལ་སྐྱུ་ means *incarnation*.

4. As regards declension it should be noted that བྱོད་ཁྱོད་ and མོ་ in addition to making their genitive and instrumental singular according to the rules of declension for nouns, also take རེ་ཁྱོད་ for the genitive and རེས་ for the instrumental case, e.g., བྱོད་རེ་ཁྱོད་ or བྱོད་ཀྱི་; མོས་ or མོ་རེས་. Again when personal pronouns are used in a plural sense, their plural forms are, as a rule, used even though the sense of plurality is clear from the context. On this point also

they differ from nouns (see Cap. III, para. II.) Thus དེ་རིང་
 ལུ་འབི་ (Chumbi) ལ་ཚང་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། སང་ཉི་ཁྱེ་ཁོ་
 སྒང་ཁ་པག་རི་ལ་འགྲོ་གི་རེད། *There is a large number of traders*
at Chumbi to-day; they will all go to Phari to-morrow.
 When joined to numerals, however, the plural form is not
 used, e.g., ང་གཉིས་ *we two*. The plural of སྐུ་བཤེས་ and
 of སྐུ་དངོས་ may either be formed with ཚོ་ in the ordinary
 way or by adding ལྡན་གྱིས་ ; e.g., སྐུ་བཤེས་ལྡན་གྱིས་ The
 latter form gives a somewhat higher honorific than the
 former.

5. The pronoun *it*, when used in the nominative or accusa-
 tive case, is not translated into Tibetan, e.g., དོམ་དེ་གཤམ་
 ཡོད། ངས་བསད་པ་ཡིན། *Where is that bear? I have killed it.*
 But ཤིང་ཐོང་འདི་རེད། དེའི་ཡལ་བ་སྒང་ཁ་བཅད་ནས་མི་འདུག།
This is the tree; its branches have all been lopped off (lit.
having been lopped, are not).

6. Any personal pronoun will usually be omitted, if its
 omission does not cause any ambiguity in the sentence, e.g.,
 དེ་རིང་ང་འདད་ (འདི་ཅུ) ཐོད་ཀྱི་ཡིན། སང་ཉི་ཁྱེ་འགྲོ་གི་ཡིན། *I will*
stay here to-day; I shall go to-morrow.

7. **Possessive Pronouns.**—The Possessive Pronoun is
 simply expressed by the genitive of the Personal Pronoun, e.g.,
 འདི་ *my, mine*; ཁྱོད་རེད། ཁྱོད་ཀྱི་ *your, yours*; ཁོ་དེ། ཁོ་རེད།

his. མའི། མོ་འི། her, hers. Thus, འདི་ངའི་དྲ་རེད། this is my horse ; དྲ་འདི་ངའི་རེད། this horse is mine ; ཁྱེད་འི་མེ་མདའ་ཁེ (འཁྱེད་) ཞེག། bring your gun.

8. **Reflective Pronouns.**—*Myself, yourself, etc., are expressed by རང་ e.g., ཁྱེད་ཅེས་དེ་འདྲ་བྱས་ན་རང་ལ་སྤྱོད་ (injury) བྱས་ཡོང་། If you act in that way you will hurt yourself. རང་གི་ and མོ་མོ་འི་ my own, your own, etc., have the meaning of apna in Hindustani. Thus, མི་མོ་མོས་རང་གི་དྲ་ཡག་ཤོས་ཡིན་བསམས་པ་རེད། Each man thought his own pony the best. This might also be rendered མི་ཅེ་ཅེས་མོ་མོ་འི་དྲ་ཡག་ཤོས་ཡིན་བསམས་པ་རེད།*

9. **Reciprocal Pronouns.**—*Each other, one another, are expressed by གཅིག་གཅིག་ e.g., ཁོ་རང་ཚོ་གཅིག་གིས་གཅིག་བརྒྱུངས་ང་ (པ་) རེད། They beat each other. (Lit. By one to one, they beat).*

10. **Demonstrative Pronouns.**—*This is rendered by འདི་ and that by དེ་ but when either this or that refers to a noun previously mentioned དེ་ is used, e.g., དེ་ཡག་པོ་རེད། this one, (previously mentioned) is good. Both འདི་ and*

དེ་ follow the noun or adjective which they qualify, and take the case-inflection instead of the noun or adjective. They are also used by themselves, apart from nouns, e.g., the example just given, and འདི་ངའི་ཡིན། *this is mine.*

11. Other demonstrative pronouns in common use are འདི་རང་ *this very*, དེ་རང་ *that very*, emphatic forms of *this* and *that* respectively; also དག་ག་ and དག་ག་རང་ with the same meaning. Also, ཡ་གི་ *that up there*, མ་གི་ *that down there*, and ཡ་གི་ *that over there, that yonder*; these latter three forms being used with or without དེ་ as per the following examples. ཡ་གི་མི་དེ་ཚོ་ (ten-tsho) མར་ ཡོང་གི་འདུག། *Those men up there are coming down.* འདི་ངའི་ ལྷ་མོ་ཡིན། ཡ་གི་ཁོའི་རེད། *this is my hat; that one over there is his.*

12. As with the personal pronouns, so also འདི་ and དེ་ usually take their plural forms, even when the sense is clear from the context, e.g., མི་དེ་ཚོ་སྐང་ཁ་ཤོག་གིས་ (བྱེད་)། *call (lit., make come) all those men.* But not when joined to numerals, e.g., མི་དེ་གཉིས་ཤོག་གིས་ (བྱེད་)། *Call those two men.*

13. **Relative Pronouns.**—Except ག་རེ་ and ག་ང་ *what, which* relative pronouns are not used. ག་རེ་ is used more often than ག་ང་ in the Lhasa colloquial language. The relative clauses must be expressed by participial clauses in which ག་རེ་ or ག་ང་ may be used, but more often are not used. The participle is treated as an adjective, being put in the genitive, if it precedes the noun, and if it follows the noun, taking the case-inflection of the latter.

14. Thus, ངས་ག་རེ་ལ་བ་པ་དེ་ཁྱོད་ཉན་དགོས་ཀྱི་ (དགོས་ཀྱི་) རེད།
you must heed what I say. In the above sentence ག་རེ་ might be, and more often would be, omitted. Again, ཁྱོད་
 རེད་ཀྱི་ཀླུ་མ་ཀྱུ་མཁན་དེ་ངས་ཟེན་ཡོད། *I have caught the man who stole your dog.* (Lit. *I have caught the-your-dog-stealer*).
 Again, ལྷ་ས་ནས་ཡོང་མཁན་གྱི་དམག་མི་དེ་ཚོ་ཕར་ལོག་སོང་། *The soldiers who came from Lhasa have gone back there.* (Lit. *The-from-Lhasa-coming soldiers have gone back there*). Once more, བོད་པའི་དམག་མིས་རྒྱུ་བ་བཟོས་པ་དེ་བཞིག་ནས་མི་འདུག།
The wall which was built by Tibetan soldiers has been demolished. (Lit. *The-by-the-Tibetans-built wall having been demolished, is not*). The distinction between the participles in མཁན་ and བ་ respectively has been noted above in Cap. VII, para. 3.

15. **Interrogative Pronouns.**—These are ལྟ་ *Who?* ག་རེ་ (and less often གང་) *What? Which?* Examples of their use are as follow: འདི་ལྟའི་དྭ་རེད། or དྭ་འདི་ལྟའི་རེད། *Whose pony is this?* བྱོད་རེད་མིང་ལ་ག་རེ་ཟེར་གྱི་ཡོད། *What is your name?* (Lit. *What is said to your name?*) The interrogative form of the verb is sometimes used, e.g., བྱོད་རེད་མིང་ལ་ག་རེ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ། Both ལྟ་ and ག་རེ་ are declined in the singular, e.g., འདི་ག་རེས་བཟོས་པ་རེད། *Of what substance is this made?* (Lit. *From what has this been made?*) Their plurals are formed by repeating them once; e.g., ཅ་(ཅ་) ལ་ག་རེ་ཚོ་ག་རེ་ག་རེ་རེད། *What are those things?* མི་དེ་ཚོ་ལྟ་ལྟ་རེད། *Who are those men?* It will be noticed from the above examples that the interrogative pronoun stands in the sentence immediately before the verb, except when in the genitive, in which latter case it may precede the noun which it qualifies.

16. **Indefinite Pronouns.**—These are རེ་རེ། རེ། སོ་སོ། each.

ཙང་མ། བསམ་ཅད། སྒྲིང་ཁ། *all, every.*

ཁ་ཤས། *some.*

སྟ་ཡང་། *anybody, whoever.*

སྟ་ཡང་། *with a negative=nobody.*

ག་རེ་ཡང་། *anything, whatever.*

ག་གས་ (གང་ཡང་) *(with a negative) nothing.*

གཞན་པ། ཡན་པ། *other.*

གཞན་པ་གཅིག། ཡན་པ་གཅིག། *another.*

The above can be employed either with nouns or alone.

17. The following examples will show how the above are used.

སྐུ་ཤས་བསྐྱབས་བྱུང་།

Some men have arrived.

མི་རེ་ལ་སྒོར་མོ་རེ་སྤྲོད།

Give each man one rupee.

སྤྱི་ཅི་ཅན་ཡང་ (or སྤྱི་ཅི་ཅན་ས་)

Anybody who goes will die.

ཤི་གི་རེད།

དེ་རིང་སང་གས་པ་ཇོང་ལ་སྤྱུ་ཡང་

There is nobody at Kam-
pa Jong now-a-days.

མི་འདུག།

ཁང་པ་འདི་ནང་ལ་ག་རེ་འདུག།

Burn anything that is in this
house.

ན་ཡང་ (or ག་རེ་འདུག་ནས་)

སྤྱུ་ (tra, སྤྱུ་ག་) ཤོག།

དེ་ནི་ནང་ལ་ག་གས་ (གང་ཡང་)

There is nothing in it.

མི་འདུག།

གཞན་པ་གཞན་པ་གཞན་པ་
བྱིས་ (བྱིས་)।

Call another servant.

གཞན་པ་སྒྲང་ཁ་བསྐྱེད་མི་འདུག།
གཞན་པ་པོ་འདིས་ལས་ཀ་ཤེས་
(shing) གྱི་མི་འདུག། གཞན་
པ་གཞན་པ་གཞན་པ་ (བྱིས་)।

The others are all absent.

This servant does not know
the work ; call another one.

WORDS.

གསུང་བ་ to say, tell, *hon.*

འཛིབ་པ་ to ride, *hon.*

ཆེབས་དཔོན་ syce, groom.

གཞུག་ལ་ behind.

གུམ་བ་རི་ Ghoom, a village
near Darjeeling.

བརྩེད་པ་ to have a
fight with.

ཆེག་པ་ (ཆེབས་པ་) horse,
hon.

ར་བཟི་བ། ར་བཟི་བྱེད་པ། to be
drunk.

ཞོན་པ་ to ride.

EXERCISE No. 15.

མགོ་སྐྱེད་ཏེ་དེ།

Whose pony is that down
there ?

ཁྱེད་རང་གི་ཆེབས་དཔོན་ལ་ཆེག་པ་
(ཆེབས་པ་) གཞིས་ཀ་གུམ་བ་
རི་ལ་འབྲིད་ མོང་གསུང་རོགས་
གནང་།

Please tell your syce to take
both ponies to Ghoom.

ང་གཉིས་ཆིག་ (ཆིབས་) བ་བཅིབས་
ནས་དོ་ཇི་གླིང་ལ་ཕེབས་བཞུགས་།

We (two) have each ridden ponies to Darjeeling (*lit.* have gone riding, etc.).

[Note that the honorific forms are employed in deference to the person who has ridden with me.]

ལྷ་ས་ནས་ཡོང་མཁན་གྱི་ཚོང་བ་དེ་
ཚོ་རེད།

Those are the traders who have come from Lhasa.

གཞན་པ་ཚོ་གཞུག་ལ་ཡོང་གི་ཡོད་
པ་རེད།

The others are coming behind.

ཁོ་ཚོས་ (Khon-tshö) ལས་ཀ་
ལ་གཅིག་གིས་གཅིག་བརྒྱུང་རེས་
བྱས་པ་རེད།

They have been fighting with each other on the way.

ཁོ་ཚོ་སྒྲིང་ཁས་ར་བཅི་བྱས་པ་ཡིན་
འགྲོ།

Probably they were all drunk.

EXERCISE No. 16.

What is the name of the trader who came yesterday? What things has he got? This is the very man that stole my pony. Nobody has arrived to-day. Those who come tomorrow will stay some days.

CHAPTER X.

ADVERBS.

1. Adverbs are formed in three ways, namely :—

(a) *Primitive*, such as ད་ལྟ་ *now*, ལས་སང་ *at once* and ཡང་སྐར་ *again*. Most adverbs of time belong to this form.

(b) *Those formed from nouns or pronouns*, such as འདི་ནས་ *from here* (lit. *from this*); བཤམས་ *orally* (lit. *from mouth*); and རྒྱལ་ལ་ *behind*, (lit. *at the back*). Many adverbs of place are formed in this way.

(c) *Those formed from adjectives*, as in English *quick*, *quickly*, etc. These in colloquial Tibetan take the form either of the adjective itself or of the adjective with བྱས་ནས་ added. Thus: མགྱོགས་པོ་རྒྱལ། *Go quickly*; བྱང་པོ་བྱས་ནས་ བཤམ་རྒྱུ་འདི་ཐག་གཅོད་པ་གནང་། *Decide this case (law-suit) fairly*.

2. Adverbs used in the ordinary way require no special mention here; they will be found in the vocabulary. Those which are formed or used in peculiar ways will now be noticed. Adverbs used interrogatively stand immediately before the verb, e.g., མི་ག་ཚོད་འདུག། *How many men are here?*

3. (a) *Even, not even*. ཡང་ = *even, also*, and when accompanied by a negative means *not even*; and is used as in

the following example; ཁོ་མོས་མེད་ཀྱི་ (gya) ཡང་ཤེས་
(shing) གྱི་མི་འདུག། "They do not even know how to fire a gun."
The emphasis is on the word *fire* (ཀྱི་) which is immediately followed by ཡང་ in the Tibetan Sentence.

(b) *Here* = འདྲ་ (འདྲ་); *there* = དད་ (དེ་)

But instead of དད་ (དེ་) གཞི་ *over there* is frequently used. And if the *here* or the *there* is higher up or lower down than the person speaking ཡག་ *up here, up there*, or མག་ *down here, down there* should be employed. Thus, མི་གཅིག་ཡག་ཡོད། *There is a man there* (i.e. higher up).

Similarly with verbs of coming or going to or from Tibet, we should say "he is coming down from Tibet"; he is going up to Tibet." Thus; རྒྱུ་པ་ཚོ་བོད་ལ་ཡར་ལོག་ག། (པ་) རེད།
The traders have gone back (up) to Tibet.

(c) *Not at all, never* is translated by a negative accompanied by ཅུ་ནས་ or མ་ནས་། Thus འདྲི་ཅུ་ནས་ (or མ་ནས་) ཡག་པོ་མི་འདུག། *This is not at all good.* Let. if from the verb!

(d) *Only, entirely, all* are often translated by གཞན་ལྔ་གྲག་ which immediately precedes the verb, e.g., མི་གཞན་ལྔ་གྲག་རེད།
There are men only; (i.e., there are no animals, etc.,) ཅ་ (ཅ་)

འག་འདི་ཚོ་ཡག་པོ་ཤ་སྟག་འདུག། *These things are all good ; (i.e. there are no bad things among them).*

(e) *Too* is expressed by དྲག་པ་ joined as a verb to the root of the adjective concerned, e.g., འཁར་རྒྱུ་འདི་རིང་དྲག་ག། (པ་) རིང། *This stick is too long.* འཁར་རྒྱུ་ = *stick*; རིང་པ་ = *long*.

(f) *Very* may be expressed by ཉ་ཅང་ or by ཐག་ཚད་ added to the root of the adjective, or in some cases by repeating the adjective once in a raised tone of voice. Thus, *very great* may be expressed by ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ or by ཆེ་ཐག་ཆོད་ or by ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་. Here, however, it should be noticed that རྒྱང་རྒྱང་ means simply *small*; ཐུང་ཐུང་ *short*; ཉུང་ཉུང་ *few* and so with a few others. In these latter *very* is not implied. The method of expressing *very* by raising the tone of the voice is found also in Nepalese (Khas-kura), with which Tibetan has a few grammatical affinities.

(g) *Much, many* ཞི་པོ་རང་། མང་པོ་རང་ Used only with negative in sense of *not much, not many*. Thus, ལྔ་པ་

འདད་ (འདི་ལ་) མང་པ་མང་པོ་རང་མི་འདུག། *There are not many houses in this tract of country.*

(4. The treatment of negatives has been explained when dealing with verbs (see Cap. V, Cap. VI, para. 9, and Cap. VII, paras. 8 and 9), and need not be repeated here.

WORDS.

མག་རིང་པོ་ far off.

ངོ་ཤེས་པ་ to recognise.

སེམས་ཅན་ animal.² ཡུ་འཇུག་གང་སོ་ cold, *adj.*རྒྱ་ཤེལ་ field glasses; (*lit.*

རྒྱ་གར་ Indian.

distance-glass).

འགྱིག་པ་ to fit (of clothes).

EXERCISE No. 17.

། ཡ་གི་སེམས་ཅན་དེ་ཚོ་ག་རེ་ག་
རེ་རེད།

What are those animals up
there ?

མག་རིང་མག་ཚོད་འདུག།

They are a very long way off.

རྒྱ་ཤེལ་ལ་བལྟས་ན་ཡང་ངས་ངོ་
ཤེས་ (shing) གྱི་མི་འདུག།

I cannot make them out even
with field-glasses.

འདྲ་ (འདི་ཅ) གང་རྒྱ་གར་
རྒྱ་གར་ཅ་ནས་མི་འདུག།

There are no Indians at all
here, as it is too cold for
them. *At this time of the year*

EXERCISE No. 18.

These boots are too large. They do not fit me at all. One
of them is bigger than the other.

CHAPTER XI.

POSTPOSITIONS, CONJUNCTIONS AND INTERJECTIONS.

1. **Postpositions.**—These are of two kinds, namely, *simple* and *compound*. The former are monosyllabic, and govern the accusative. They include those used in the declension of the noun (Chapter III) and a few others. The latter are of two or more syllables, being formed from nouns, adjectives or verbs, and mostly govern the genitive. Postpositions may govern not only nouns, but also adjectives, verbs, articles, etc. The use of most postpositions is simple: only those, the uses of which require special explanations, in addition to those already given concerning them in the declension of nouns and other chapters, will be dealt with here. For other postpositions reference may be made to the Vocabulary.

2. **Simple Postpositions.**—(a) འ་ besides its dative sense dealt with in the Chapter on the Noun, (Cap. III), is sometimes used where in English we should use *at*, *on* or *in*, though མང་འ་ is more commonly used for *on*, and རང་འ་ for *in*. Thus, རིའི་མང་འ་གཤམ་གཤམ། *There are yaks on the hill*; རྒྱུ་ཚེད་བཞི་འ་ཤོག། *Come at four o'clock*. འ་ should always be used as above in telling the time of day. འ་ is also used where in English *for* is used in the quotation of prices, e.g., བཤུ་འདི་སྒོར་སོ་གཉིས་འ་ཉེས་པ་ཡིན། *I have bought this turquoise*

for two rupees. And the following verbs may take ལ་ namely, verbs of *giving, showing, teaching and telling*; also the following common verbs, namely, དད་པ་བྱེད་པ་ to have faith in (a lama, etc.), ཞེད་པ་ to be afraid of, འཕྲོག་པ་ to hit against, ཞུ་པ་ to offer to, to petition, to beg of, རོགས་བྱེད་པ་ to assist, འབྲེང་ཡོང་པ་ to bring to, and many others. But with all the above verbs and classes of verbs the ལ་ may be omitted and the simple accusative form used.

(b) བྱས་ besides meaning *out of, from*, expresses also *through, viâ*, e.g., ང་ཕག་རི་ནས་ཡོང་ནས་མཛོེས་ལེབ་ལ་བྱས་ཡོང་ང་ (བ་) ཡིན། *I have come from Phari ^{and thence} via the Jelep Pass.* བྱས་ནས་ may also be used in this sense.

(c) ལས་ besides its use in the sense of *than, more than*, already dealt with in the comparison of adjectives (Cap. IV, para. 6), means also *rather than, or except*, e.g., འདད་ (འདི་ཏུ་) བསྐྱད་པ་ལས་ཕག་རི་ལ་ཕྱིན་པ་དགའ་གི་རེད། *I would rather go to Phari than stay here. (Lit. Rather than the staying here, the going to Phari pleases.)* Again, ཕ་སྐུན་བཀའ་ལ་ས་ ཞུ་ཅང་འདི་ལས་མ་བྱུང་ང་ (བ་) རེད། *Since you have not heeded the orders of your parents, you have fallen into trouble.*

(Lit. *Since you have not heeded the orders of your father and mother, except this it has not happened.*)

(d) དང་ with is use dwith a few verbs such as those of meeting, visiting, paying one's respects to, and with adjectives denoting similarity, e.g., ཁས་ས་ (ཁས་ང་) ང་མི་འདི་དང་
ཐུག་བྱུང་། I met this man yesterday; or ཁས་ས་ (ཁས་ང་)
ང་དང་མི་འདི་ཐུག་བྱུང་། Again, ལྷང་པ་འདི་མི་ (མི་) སྤྱིང་ལྷང་
པ་དང་འདྲ་བོ་རེད། This country is like ^{foreign country} ~~England~~. Except in
such cases with should be translated by དང་མཉམ་དུ་ e.g.,
ཁོ་དང་མཉམ་དུ་དེ་མི་སྤྱིང་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། I went with him to Darjee-
ling.

(e) Other postpositions governing the accusative are ཐུག་
as far as, up to, and one or two others.

3. **Compound Postpositions.**—These, as stated above, mostly govern the genitive, e.g., རི་མོ་ལ་ on the hill;
ངའི་ཀྱབ་ལ་ behind me, etc. A few govern the accusative, for instance, མ་གཏོགས། མེན་པ་ (མེན་པ་) except; e.g., འདི་མ་གཏོགས་གཞན་པ་ཡོད་པ་མ་རེད། This is the only one. (Lit. Except this there is not another.) And one or two like ཐག་ཆེ་བོ་ near, close to govern the ablative; e.g., (འདི་ནས་) ཟམ་པ་ཐག་ཆེ་བོ་རེད། The bridge is close to here.

4. **Conjunctions.**—Conjunctions are used in Tibetan much less frequently than in English, the sentences in which they occur being turned into participial and other verbal clauses, as has been already explained in the Chapter on the Verb. Thus, མདང་དགོང་ཡོང་ནས་དེ་རིང་ཕྱིན་པ་རེད། *He came yesterday evening and left to-day.*

5. Those conjunctions which are commonly employed in the colloquial language, and whose use requires special mention, are as follow. For the others reference may be made to the Vocabulary.

(a) དང་། This corresponds frequently to *and* in English, though, as we have seen above, its literal meaning is *with*. Thus, ཕག་རི་ལ་གཡག་དང་ལྷག་སང་བོ་ཡོད་པ་རེད། *There are lots of yaks and sheep at Phari.* But when more than two nouns are thus joined, དང་ is used after the first one only or not at all, e.g., ཕག་རི་ལ་གཡག་ (དང་) ལྷག་ཕག་སང་བོ་ཡོད་པ་རེད། *There are lots of yaks, sheep and pigs at Phari.* དང་ should always be spoken quickly after, and almost as a part of the word which precedes it, and this preceding word takes the accent.

(b) ད་ཅུང་། ད་ཅུང་ཡང་། ད་ཅུང་། (t'an-do) or ཡང་། means *besides, more yet* and precedes the word which it qualifies, e.g., ངས་སྒྲོང་རྒྱང་ཁ་མ་ཉེས་ད་ཅུང་ཉྱུག་ཅ་ཡོད། *I have not bought all the eggs ; there are a few more yet.*

(c) *Either—or* is expressed by ཡང་མེན་ན་ — ཡང་མེན་ན་ or

by ཡང་ན་—ཡང་ན། The first ཡང་མེན་ན་ (or ཡང་ན་) is omitted often in Tibetan as well as in English, e.g., དཔོན་པོ་ལ་སྟོན་ཞུ་བ་ལས་ཡང་མེན་ན་མ་ཞུས་པ་ (ཞུ་བ་) དགའ་འདུག་གས། *Do you prefer that I should represent the matter to the official, or that I should not.* (Lit. *Rather than representing the case to the official, or does not representing please*). Often the *or* in Tibetan is omitted altogether, e.g., ས་རྟེན་བཞུགས་འདུག་གས་མི་འདུག་། *Is the sahib at home (lit. seated) or not?*

(d) The translation of *although* and of *if* has already been explained in the Chapter on the Verb (Cap. V, para. 8, and Cap. VI, para. 10).

Occasionally གཤམ་མྱོད་ is used for *if*; e.g., ཉི་མུག་ན་ཉེས་རོགས་བྱས་(བྱེད་)། གཤམ་མྱོད་ཉི་མུག་ན་མཐོང་བ་མ་རེད། *Please buy one if you can; if you cannot buy one, it can't be helped.*

(e) *But* is usually expressed by turning the sentence and using ཡིན་ནས་ (ཡིན་ན་ཡང་) or some other word meaning *although, in spite of*, e.g., དེ་རིང་ང་འགྲོ་ཐུབ་མ་སོང་དེ་ཡིན་ནས་སང་ཉིན་འགྲོ་བྱི་ཡིན། *I could not go to-day, but I will go to-morrow.* (Lit. *In spite of my not being able to go to-day, I will go to-morrow.*)

(f) *Since, since the time that, ago.* The translation of these is best shown by examples. Thus, *It is six months since I*

left Lhasa. འཁྱེད་མ་མཁུ་ཐོན་ནས་ལྷ་བ་དུག་སོང་། *I have not been to Darjeeling for two years.* ང་ཚོ་ཁྱེད་ལ་མ་ཕྱིན་པ་ལོ་གཉིས་སོང་།

6. **Interjections.**—Those commonly used are, ཀྱུ། བྱེ། *Oh! Hullo! Hi!* ཡ་ཤ་ཤ་ཤ་ *Alas!* Exclamation of sorrow. ཡོཙ་ཅ་ *Exclamation of surprise.* Thus, བྱེ་ ཚོ་རིང་མགྱོགས་པོ་ ཤོག་ཨ། *Hi! Tshering, please come quickly.* ཀྱུ་ and བྱེ་ are used also by masters to call their servants in the same way as *Koî hai* is used in India.

WORDS.

ཤི་ག་ཅེ་ *Shi-ga-tse* (capital of the Province of Tsang).

གླང་ཏོག་ *Gang-tok* (capital of Sikkim).

བཅུག་པ་ (འཛུག་པ་) to put in, insert.

ལྷ་འབྲུམ་ (*hlan-drum*) small-pox (a very common disease in Tibet).

གཞི་ག་ *Country-house.*

མགོན་གཞི་ *Do. hon.*

བཞུགས་པ་ to stay, dwell, *hon.*

ཡམ་ལ་ག་ *yak's meat.*

ཕག་ག་ *pork.*

ཐྲང་ག་ *beef.*

འབྱོར་པ་ to obtain, procure.

གོང་ཆེན་པོ་ *expensive (lit. great-price).*

གྱུབ་པ་ *behind.*

རི་ *mountain, hill.*

གངས་རྒྱལ་པ་ to snow.

ལྷགས་སྒྲིན་ telegraph (*lit.*
iron-thread).

ཡམཙན་ wonder, wonderful
thing.

EXERCISE No. 19.

ཁོ་གཞི་ཀ་ཅེ་ནས་པག་རི་བྱས་ནས་
སྒང་དོག་ལ་ཕྱིན་པ་རེད།

(དེ་སྒྲིང་ལ་ཁོ་དང་མཉམ་དུ་གཤོག་
པོ་གཅིག་ལས་མི་འདུག།

ད་རུང་མེ་ལ་ཤིང་བཅུག།

ལྷ་ས་ལྷ་འབྲུས་ (*hlan-drum*)

ཡོད་ཅང་སྐྱ་གཤོགས་ས་གོན་
གཞི་ལ་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད།

གཡམ་གཤོག་ལྷག་གཤོག་གཤོག་སྒང་

གཤོག་དང་ (འདི་རུང་) འབྲུས་

ཡོང་དེ་ཡིན་ནས་པག་གཤོག་

སྒང་གཤོག་ཆེན་པོ་རེད།

ད་རུང་མི་མང་པོས་དེ་རིང་གཡམ་

རིའི་རྒྱལ་ལ་གཤོང་གི་འདུག།

He went from Shi-ga-tse to
Gang-tok *viâ* Phari.

He had only one servant with
him.

Put some more wood on the
fire.

On account of the small-pox
at Lhasa, he (*hon.*) is stay-
ing at his country-house.

Yak's meat, mutton, pork and
beef are procurable here,
but the pork and beef are
expensive.

Moreover, many of the people
are sending their yaks away
to-day to the other side of
the hills.

ཨ་ཅི་ལྷགས་སྐད་ཡ་མཚན་འདི་
འདྲ་འདྲུག།

Ah! what a wonderful thing
this telegraph is!

EXERCISE No. 20.

He has two servants with him. He has come *via* Gang-tok. If it does not snow he will go to Phari to-morrow, but, if it snows, he will stay here. It is three years since he came to (=he arrived at) Darjeeling. Alas! will not the boy die?

CHAPTER XII.

THE ORDER OF WORDS IN A SENTENCE.

1. The order in which different parts of speech in a sentence follow each other has been in the main shown for each Part of Speech in the chapter which deals with it, but it may be convenient to the student that the principal rules should be grouped together here. The order is first the subject, then the object, and the verb last, *e.g.*, ངས་ཁྱོད་རུང་གི་ཡིན། *I will beat you.*

2. The component parts of the subject or object are usually arranged among themselves as follows :—

- (a) The Genitive.
- (b) The governing noun or pronoun.
- (c) The adjective, unless in the genitive, in which case it precedes the noun.
- (d) The numeral.
- (e) The article or demonstrative pronoun.

3. Any relative or other clause dependent on the noun may either be put in the genitive and precede the noun, or take the case-inflection of the noun and follow it; but usually the former. Thus; *The merchants who came to-day* should be translated རེ་རིང་ཡོང་མཁན་གྱི་ཚང་པ་དེ་ཚྱོ། in preference to རེ་རིང་ཚང་པ་ཡོང་མཁན་དེ་ཚྱོ།

4. In correlative sentences the relative pronoun precedes the demonstrative pronoun, *e.g.*, ལུག་གང་ཡོད་དེ་ཁྱུས་ཉེས།

Buy all the sheep that there are. (Lit. What sheep there are buy them all).

5. The interrogative pronoun immediately precedes the verb, e.g., དུག་ལོག་ནག་པོ་གོན་མཁན་དེ་སྤྱི་རེད། *Who is the person that is wearing black clothes?*

6. Participial and other dependent verbal clauses precede the main verb, e.g., ང་ལྷང་བ་འདད་ (འདི་རུ་) མིག་ལྟ་བུ་ (ལ་) ཡོང་ང་ (བ་) ཡིན། *I have come to see this country, (lit. to see the country here).* So also when one verb governs another, the former having a sense of *causing, permitting, completing, being able*, this governing verb comes last, e.g., ཁྱོད་ཕྱིན་ཆོག་ག། *you may go, i.e., you are permitted to go, (an ordinary form of dismissal).*

CHAPTER XIII.

THE HONORIFIC LANGUAGE.

1. In the chapter on the Pronouns (Cap. VIII, para. 2) reference has been made to the necessity of using the prescribed honorific terms when speaking to or of persons of good position. The difference between the honorific forms in Tibetan and Hindustani is that in the latter these are nearly all expressed by mere changes of termination, which are few in number and quickly learnt, e.g., *ao*, *aiye* (*come!*) whereas in the former the honorific is usually expressed by a partially or wholly different word.

2. In order therefore that he may converse with the higher classes of Tibetan society, it is necessary for the student in respect of a large number of words to master two Tibetan equivalents for each word, one for the common and one for the higher classes. The ordinary language should be used when speaking to cultivators, coolies, common monks and ordinary traders; the honorific language when speaking to persons of higher rank than the above. When conversing with the very highest classes, *i.e.*, with members of the nobility, of whom there are about thirty families in the Ü (Lhasa) and Tsang (Shi-ga-tse) provinces, or with officials from the rank of De-pön, Tsi-pön or Pho-pön upwards, or with the highest Lamas, a still higher form of honorific should be employed, if such exists. The student need not, however, trouble to learn more than a very few words at first in the higher honorific, since persons of the above high rank are not often met with and the ordinary honorific will therefore almost always carry him through.

3. The Vocabulary at the end of this book is fairly complete in honorific terms, the ordinary honorific words being marked as *hon.* and the high honorific as *h. hon.* It only remains therefore to notice here such general principles as exist in the formation of honorifics, so that the student may be able in many cases to form them for himself.

4. Firstly, as regards verbs those only need be mentioned which occur frequently in compounds and otherwise.

Meaning.	Ordinary Form.	Honorific Form.	High Honorific Form.
To put, attach, apply	བྱ་བ་	སྒྲིག་པ་	སྒྲིག་པ་གནང་བ་
To sit, dwell, remain	བསྐྱད་པ་ (སྒྲོང་པ་)	བཞུགས་པ་	བཞུགས་གནང་ འཇགས་པ་
To stand up	ལང་བ་	བཞུང་བ་ (བཞུང་པ་)	སྐྱུ་བཞུང་ (བཞུང་) གནང་བ་
To say, tell	ལཔ་པ་ ཟེར་བ་	གསུང་བ་	བཀའ་གནང་པ་
To eat	ཟ་བ་		
To take	ལེན་པ་	བཞེས་པ་	བཞེས་པ་གནང་བ་
To wear, put on (clothes)	གོན་པ་		

Meaning.	Ordinary Form.	Honorific Form.	High Honorific Form.
To go, come	<div style="display: inline-block; vertical-align: middle;"> <div style="display: inline-block; vertical-align: middle;"> <div style="display: inline-block; vertical-align: middle;">འགྲོ་བ་ to go</div> <div style="display: inline-block; vertical-align: middle;">ཡོང་བ་ to come</div> </div> <div style="display: inline-block; vertical-align: middle; font-size: 3em;">}</div> <div style="display: inline-block; vertical-align: middle;">ཐེག་བ་</div> </div>		འཆིབ་ཀྱ་གནང་བ་
To do	བྱེད་བ་	གནང་བ་	
To give	སྤྲོད་བ་		

5. By far the commonest of the above forms is གནང་བ།

Since in addition to its meanings given above, it can be added for the formation of an honorific to most verbs that have not got special honorific forms of their own, e.g., ཚོང་པས་བཏང་བ་

(བ་) རེད། *the trader sent* ; དཔོན་པོས་གནང་བ་ (བ་) གནང་བ་

(བ་) རེད། *the official sent*. And here it should be noticed

that verbs which use the past or perfect root in their ordinary forms take, as a rule, the present root in their honorific forms, e.g., the example just given.

6. The above honorific forms are, as already stated, applied to persons of position higher than the ordinary. There are also a few verbs applied to persons, both of high or of low position, when such persons are dealing with persons above them. These verbs are in the Vocabulary labelled *inf. to sup.* (i.e., inferior to superior). Two of the commonest are ཞུ་བ་

for ལ་བ་ to say; and ཡུལ་བ་ (འབུལ་བ་) for སྤེར་བ་ to give. Thus, མདའ་དཔོན་སྐྱ་གཞོགས་ལ་ཞུས། Represent (the matter) to the De-pön.

When the inferior is himself a person of good position, the verb implying inferiority takes itself an honorific form, e.g., སྐྱ་གཞོགས་ཇིང་དཔོན་གྱིས་མདའ་དཔོན་སྐྱ་གཞོགས་ལ་ཆིག་པ་ (ཆིབས་པ་ horse, hon.) གཅིག་འབུལ་ར་ (བ་) གནང་ཤིང་། The Jong-pen has given a pony to the De-pön. Note the honorific form འབུལ་ར་ (བ་) གནང་ཤིང་ and ཆིག་པ་ (ཆིབས་པ་) the honorific of ར་ horse.

7. A great many words, mostly nouns, are formed from the honorific terms applied to different parts of the body. Thus—

(a) སྐྱ་ gives honorific for many parts of the body, e.g., གཟུགས་པོ་ body, སྐྱ་གཟུགས་ body, hon.; བྲང་ཁྲིག་ (pán-kho) chest (of body), སྐྱ་བྲང་ (ku-pang) chest, hon.

(b) ཡུག་ the honorific form of ལག་ hand is used for many things connected with or manipulated by the hand, e.g., ཡུག་ཇེ་ (chhan-di) hon. of ཇེ་མིག་ (di-mi) key. ཡུག་སྒྲམ་ hon. of སྒྲམ་ box.

(c) རབས་ the honorific form of ཀླང་པ་ foot is used for

things connected with the foot, e.g., རྒྱལ་ཆུ་མ་ (or རྒྱལ་ཆུ་མ་) *hon. of རྒྱལ་ boot.*

(d) རྒྱལ་ the honorific form of རྒྱལ་ mouth, e.g., རྒྱལ་ རྒྱལ་མ་ *hon. of རྒྱལ་མ་ to be thirsty.*

(e) རྒྱལ་ the honorific form of རྒྱལ་ head; e.g., རྒྱལ་ རྒྱལ་ *hon. of རྒྱལ་ hat.*

(f) རྒྱལ་ the honorific form of རྒྱལ་ (རྒྱལ་) *nose; e.g., རྒྱལ་མ་ *hon. of རྒྱལ་མ་ handkerchief.**

(g) རྒྱལ་མ་ the honorific form of རྒྱལ་མ་ (རྒྱལ་མ་) *ear; རྒྱལ་མ་མ་མ་མ་མ་ *hon. of རྒྱལ་མ་མ་མ་མ་མ་ (རྒྱལ་མ་མ་མ་མ་མ་) རྒྱལ་མ་མ་ *ear-hole.***

(h) རྒྱལ་ the honorific form of རྒྱལ་ eye, e.g., རྒྱལ་མ་ *hon. of རྒྱལ་མ་ eye-lid; and རྒྱལ་མ་མ་མ་མ་ (lit. to request the coming of the eye) the inf. to sup. form of རྒྱལ་མ་ (རྒྱལ་མ་) to show.*

(i) The other parts, e.g., རྒྱལ་ *hon. of རྒྱལ་ tooth; རྒྱལ་ *hon. of རྒྱལ་ tongue; རྒྱལ་ *hon. of རྒྱལ་ neck have also their compounds formed on lines similar to those above.***

8. Other honorific forms from which compounds are often constructed are as follow :—

(a) རྒྱལ་སྤྱོད་ the honorific form of རིག་སྤྱོད་ *mind*. Frequently used in mental and moral attributes, e.g., རྒྱལ་སྤྱོད་འདོད་ *hon. of* འདོད་པ་ *wish*.

(b) བཀའ་ *order* gives the honorific in many words connected with *speaking* and the like, e.g., བཀའ་ལན་ *hon. of* ལན་ *answer*.

(c) བཞིས་ gives the honorific in words connected with food and drink, e.g., བཞིས་ཤ་ *hon. of* ཤ་ *meat*.

(d) བསྐོལ་ also gives the honorific in many words connected with food and drink, and especially in connection with their preparation, e.g., བསྐོལ་ཐབ་ *hon. of* ཐབ་ཆང་ *kitchen*.

9. As the honorific of verbs is often formed by བཞུང་བ་ so the high honorific is frequently formed by adding བཀའ་ རྒྱལ་ or other of the honorific forms specified above, to the beginning of the words ;

e.g., ཞིབ་དཔྱད་བྱེད་པ་ to investigate.

ཞིབ་དཔྱད་བཞུང་བ་ do. *hon.*

བཀའ་ཞིབ་གནང་བ་ do. h. hon.

and ཚུམ་བ་ to compose (writing, etc.)

ཚུམ་བ་གནང་བ་ do. hon.

བཀའ་ཚུམ་གནང་བ་ do h. hon.

10. When a word has no separate honorific of its own, ལགས་ is often added to express respect, e.g., ལྷ་མོ་ལགས་ hon. of ལྷ་མོ་ maternal aunt. And ལགས། ལགས་སི། (h. hon. ལགས་ལགས་སི or ལ་ཁྲོང་) introduced into a sentence always signify respect.

11. The lower trades, such as *blacksmith, carpenter, mason*, etc., take དབུ་མཛེད་ (*um-dze*) as their honorific, though དབུ་མཛེད་ is, strictly speaking, the honorific of ཚེས་བྱ་ tailor.

པ/ 12. རྣམ་པ་ཚོ་ and རྣམ་པ་ are used instead of ཚོ་ to form the plurals of hon. nouns and pronouns, e.g., དབོན་པོ་ རྣམ་པ་ཚོ་ the officials, hon., བྱིད་རང་རྣམ་པ་ཚོ་ you (plural) hon.

13. Lamas have a few honorifics which are not shared by laymen in addition to those specified in the chapter on the Pronouns (Cap. VIII, para. 3). Such as ལྷ་ཞིང་ལ་ཕེབ་བ་ or higher still ལྷ་ཞིང་ལ་འཛིབ་གྱུ་གནང་བ་ which mean to die, lit. to go to heaven.

WORDS.

ལས་ཀ་ road, journey.

ཕྱི་ལས་ do. *hon.*

ཐག་རིང་གུང་ distance.

ཕྱི་ཐག་ do. *hon.*

ཐག་ཉེ་པོ། ཉེ་པོ་ near.

ཁག་པོ་ difficult.

སྐྱུ་མཉེལ་པོ་ do. *hon.*

ཐག་རིང་པོ་ far.

ཕྱི་ཐག་རིང་པོ་ do. *hon.*

ཞོན་པ་ to ride.

འཆིབ་པ་ do. *hon.*ཞོན་ས་ rideable (*lit.* riding place).ཆིབས་ས་ do. *hon.*

ཀང་ཐང་ on foot.

ཞབས་ཐང་ do. *hon.*

ལྗང་པ་ country.

གྱི་ཆེན་པོ་ extensive.

འཚམས་པོ་གཅིག་ moderate,
middling.བཞུགས་གནས་འཇགས་པ་ to be
seated, to dwell, *h. hon.*ཆས་ཆས་ (འཁྱུ་འཁྱུ་) ལ་
འགྲོ་པ་ to go for a walk.སྐྱུ་ཆས་ (འཁྱུ་) ལ་ཕྱི་པ་
to go for a walk, *hon.*For *h. hon.* substitute འཆིབ་

གྱི་གནང་པ་ for ཕྱི་པ་

འོན་ very well.

གཤམ་གཤམ་ slowly.

ཇ་ tea.

གསོལ་ཇ་ do. *hon.*

EXERCISE No. 21.

On a Journey.

Ordinary Language.

། དེ་རིང་ལམ་ཀ་ཐམས་ཅིང་ཐུང་
ག་ཚད་ཡོད་པ།

What is the distance of our
journey to-day ?

དེ་རིང་ལམ་ཀ་ཐམས་ཉེ་པོ་ཡོད་
ཁག་པོ་མེད།

Only a short way ; it is not
difficult.

སང་ཉིན་འགྲོ་བྱ་ག་ཚད་ཡོད་པ།

How far have we to go to-
morrow ?

སང་ཉིན་ཐམས་ཅིང་པོ་ཡོད་ལམ་ཀ་
སྤྲུག་ཅུལ་ཡིན།

A long way, and the road is
bad.

སང་ཉིན་དྲ་ཞོན་ནས་འགྲོ་ས་ཡོད་
པས།

Can we ride to-morrow ?

དོག་ཅ་དོག་ཅ་ལ་ཞོན་ས་ཡོད་དོག་
ཅ་དོག་ཅ་ཀང་ཐང་ལ་འགྲོ་དགོ་
གི་ (དགོས་ཀྱི་) ཡོད།

It is rideable for a bit of the
way, and for a bit of the
way we shall have to walk.

ཁུང་པ་དེ་གྱུ་ཆེན་པོ་འདུག་གས།

Is the district an extensive
one ?

ཆེ་ཆུང་འཚམས་པོ་གཅིག་འདུག།

It is of moderate size.

Honorific Language.

། དེ་རིང་ཕྱི་ལོ་ཐུག་རིང་ཐུག་གི་	དྲོ་ཙ་དྲོ་ཙ་ལ་འཆིབས་ཡོད་
ཆོད་ཡོད་པ་གནང་ང་།	དྲོ་ཙ་དྲོ་ཙ་ཞབས་ཐང་ལ་
དེ་རིང་ཕྱི་ལོ་ཐུག་ཉེ་པོ་ཡིན་སྟེ་	ཕྱི་དགོ་ (དགོས་) གི་ (ཀྱི་)
མཉམ་པོ་མེད།	ཡོད།
སང་ཉིན་ཕྱི་ལོ་ཐུག་གི་ཆོད་ཡོད་པ།	ལང་པ་དེ་ཐུག་ཆོད་པོ་འདུག་གས།
སང་ཉིན་ཕྱི་ལོ་ཐུག་རིང་པོ་ཡོད་ཕྱི་	ལགས་ཆེ་ཆུང་འཆས་ས་པོ་གཅིག་
ལས་ཡང་ཡག་པོ་མེད།	འདུག།
སང་ཉིན་ཆིག་ (ཆིབས་) པ་	
འཆིབས་ནས་ཕྱི་ལོ་ཐུག་པས།	

EXERCISE No. 22.

(To be translated into honorific language).

Is the Sahib at home (=Is the Sahib seated)? No Sir, he has gone for a walk. Very well, I will call again (=come) to-morrow. I cannot understand what you say; please speak slowly. Give the Sahib some tea.

CHAPTER XIV.

MISCELLANEOUS.

1. I. Monetary system.—This is as follows:—

2 *khap-chhe* (ཁ་ཕྱིན་) make 1 *kha-kang* (ཁ་གང་)=1 anna.

2 *kha* „ 1 *kar-ma-nga* (ཀར་མ་ང་)=2 annas.

3 *kha* „ 1 *chhe-gye* (ཕྱིན་བརྒྱན་)=3 annas.

4 *kha* „ 1 *shó* (ཞོ་གང་)=4 annas.

5 *kha* „ 1 *kha-chha* (ཁ་ཆ་)=5 annas.

6 *kha* „ 1 *trang-ka* (ཌོ་ཀ་)

A *trang-ka*=between 5 and 6 annas; the ordinary exchange is 3 *trang-kas* to one rupee.

10 *shó* (or 6 *trang-kas* and 1 *shó*) make 1 *ngü-sang* (དངུལ་སྒང་)

=two rupees four annas (approximately).

50 *ngü-sang* make 1 *do-tshe* (རྩོ་ཇན་) =one hundred and eleven rupees two annas.

75 *ngü-sang* make 1 *ta-mi-ma* (རྟ་མི་མ་) =one hundred

and sixty-six rupees, eleven annas. The *ta-mi-ma* is piece of silver of the size and shape of a pony's hoof.

2. Of the above only the *kar-ma-nga*, *chhe-gye*, *shó*, and

trang-ka are coined. If 1 *kha* only is to be paid a *chhe-gye* may be paid and a *kar-ma-nga* taken in exchange; similarly for a *kha-chha*. A single *khap-chhe* cannot be paid in cash. *Ngü-sang* and *do-tshe* may be paid in *trang-kas*, sometimes also in rupees, in bullion or in kind. There are no gold coins. If payment should be made in gold bullion, the gold is weighed out at the rate of about 1 rupee weight of gold to 80 *trang-kas* of silver.

3. II. **Weights and measures.**—For weighing gold, silver, corals, pearls, etc., the above-mentioned coins and money values up to and including a *ngü-sang* are used as weights, except that in weight 2 *trang-kas* make 1 rupee, the reason being that the rupee contains a larger proportion of pure silver than does the *trang-ka*. In weighing gold, a *ngü-sang* (*silver sang*) is known as a *ser-sang* (གསེར་སྒང་) (*gold sang*), and in weighing corals, pearls, etc., is known simply as a *sang*. For weighing gold of large amount we have,—

5 *ser-sang* make 1 *túm-pú* (རུམ་པུ།)

Similarly for silver of large amount, 75 *ngü-sang* make 1 *ta-mi-ma*; 1 *kha*, 1 *shó*, 1 *sang*, 1 *ngü-sang* or 1 *ser-sang* is expressed by ཁ་གང་ and not ཁ་གཙུག་ etc. Two of the above (except ཁ་ which is not much used in the plural) by ཞེད་ etc. The divisions of money and the weights for gold, silver, etc., are constant throughout Tibet. The weights and measures for meat, grain, etc., vary in different parts of the country: those for the Ü (Lhasa) province will be given here.

4. *Meat, butter, etc.,* are weighed by *por* (ཤོར་), *nya-ká*

(ཉ་ག་) and *khe* (ཁལ་). 4 *por*=*nya-ká* and 20 *nya-ká*=1 *khe*, a *por* being equal to about an ounce.

5. *Grain* is not weighed but measured. Of the *tre* (བྱེ) there are two sizes, viz., the large *tre*, known as *tre-chhe*¹ (བྱེ་ཆེ་), of which 16 make 1 *ten-dzin kha-ru* (བསྟན་འཛིན་ཁལ་རུ) and the small *tre* known as *kha-tre* (ཁལ་བྱེ་) of which 20 make one *ten-dzin kha-ru*. Sixteen of the *kha-tre* make 1 *sang-bo* (བསྟང་འབོ་). A *ten-dzin kha-ru* contains 33 lbs. of barley or peas and 17 lbs. of barley flour.

6. *Tea* is always carried in compressed packets, shaped like bricks and known as *pa-ka* (བ་ཀ་ཀ་). The weight of each brick varies with the different kinds; a brick of *dru-tang* (འབྲུ་དང་) tea, which is the best kind of tea, weighing about 6 lbs, while a brick of the worst kind known as *gye-pa* (གཡེ་པ་) weighs about 3 lbs.

4 bricks = 1 *kha-tru* (ཁལ་རུ་)

3 *kha-tru*=1 *gam* (གཤམ་)

7. **Lineal measurements.**—Those commonly used are as follows:—

Sor (སོར་): the breadth of one finger.

¹ Or *se-tre* (སེ་བྱེ་).

- Tho* (མཐོ): the span from the tip of the thumb to the tip of the middle finger.
- Thru* (ཁྱ): the distance from the elbow to the tip of the middle finger.
- Dom* (འདྲེས་): the distance from the middle finger tip of one hand to that of the other with both arms outstretched.
- Kó-sa-tsa* (གོས་ཙ་): the distance the voice carries, e.g.,
 མི་དེ་གོས་ཙ་ (ཙ་) ལ་འདྲེག། *That*
man is just within earshot.
- Tsha-pho* (མ་འཕོག་) or *Tsha-sa* (མ་ས་); about 3 hours' march or 7 miles in easy country.
- Skak-sa* (ཞག་ས་): a full day's march or about 15 miles in easy country.

8. III. Divisions of time.—Time is reckoned by cycles, the commonest of which is that of twelve years, known as the *lo-khor* (ལོ་འཁོར་) and is as follows:—

1. ཁྱི་ mouse.	7. རྩ་ horse.
2. བླ་ bull.	8. ལུག་ sheep.
3. རྩྭ་ tiger.	9. རྩྭ་ monkey.
4. ཡེས་ hare.	10. རྩ་ bird.
5. འབྲུག་ dragon.	11. ཁྱི་ dog.
6. རྩྭ་ snake.	12. རྩྭ་ pig.

It should be noted that the ordinary word for *hare* is རི་བོང་ (རི་བོང་), and the Lhasa word for *monkey* is སྦྲུ་ (སྦྲུ་). But in the *lo-khor* ཡོས་ and སྦྲུ་ are always used.

9. A cycle of sixty years, known as *long-kham* (ལོ་ཁྲ་མམ་) is formed by joining the five elements, namely, ཤིང་ *wood*, མེ་ *fire*, ས་ *earth*, ལྷགས་ *iron*, and ལྷ་ *water* to the twelve creatures of the *lo-khor* in the following manner :—

1. ཤིང་བྱི་ལོ་=wood-mouse year.
2. ཤིང་སྤང་ལོ་=wood-bull year.
3. མེ་སྦྲུ་ལོ་=fire-tiger year.
4. མེ་ཡོས་ལོ་=fire-hare year.

And so on. The first round of elements ends at the 10th year (ལྷ་བྱི་ལོ་), and is at once recommenced, so that the 11th year is the *wood-dog year* (ཤིང་བྱི་ལོ་), the 12th year is the *wood-pig year* (ཤིང་ཕག་ལོ་) and so on. At sixty years the two series end together, the *lo-khor* having run five times and the elements six times. We then get the *wood-mouse year* again, and the cycle runs through as before. The present years are as follow :—

1905—wood-snake year	(ཤིང་ལྷགས་ལོ་)	2121
1906—fire-horse year	(མེ་རྩ་ལོ་)	2122

1907—*fire-sheep year* (མེ་ལུག་ལོ་)

1908—*earth-monkey year* (ས་སྐྱེ་ལོ་)

1909—*earth-bird year* (ས་བྱ་ལོ་)

10. Practically every Tibetan can tell the date of his birth and otherwise reckon in the *lo-khor*, but comparatively few can do so in the sixty years cycle. The latter is, however, used in Government papers, in books and in correspondence.

Thus, ང་དྲེ་ལོ་བ་ཡིན། means *I was born in the horse-year*, (lit.

I am a horse-year person). ཅེས་པའི་ལོ་རྒྱུད་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཡིན།

11. The four seasons are as follow :—

Spring—དུད་ཀླ་

Autumn—སྐྱོན་ཀླ་

Summer—དབྱར་ཀླ་

Winter—དགུན་ཀླ་

12. **Dates.**—Months have no names, but are numbered 1, 2, 3, etc. The 1st month commences in February, but the actual date varies as the Tibetan year is shorter than ours and therefore every third year an extra month named རྩ་མེད་ is added. Each month has about thirty days. The manner in which the different days of a month are expressed has been dealt with in the chapter on the Numerals (Cap. VIII, para. 5).

13. The days of the week are as follow :—

Sunday—ག་ཟེར་ཉི་མ་

Wednesday—ག་ཟེར་ལྷན་པ་

Monday—ག་ཟེར་ལྷ་པ་

Thursday—ག་ཟེར་ལྷ་པ་

Tuesday—ག་ཟེར་མིག་དམར་

Friday—ག་ཟེར་པ་སངས་

Saturday—ག་ཟེར་སྐྱོན་པ་

14. **The time of day.**—Except among the upper classes, the time of day is not reckoned by the clock but as follows:—

བྱ་སྐད་དང་བོ་ first cock-crow.

བྱ་སྐད་གཉིས་པ་ second cock-crow, 10 or 15 minutes after the first.

ཐོ་རངས་ the time shortly before dawn.

ནམ་ལངས་ dawn.

ཉི་ཤར་ or ཅེ་ཤར་ sunrise.

The latter means, lit., *shining on the peaks*.

ཁོགས་གས་ or སྤྱ་ལྗོ་ the time from sunrise to about 8 A.M.

ཚ་ཉིང་ from 8 A.M. till 10 or 11 A.M.

ཉིན་དགུང་ mid-day.

དགོང་དག་ the afternoon from four o'clock till sunset.

ཉི་མ་གསུང་ sunset.

ས་རིབ་ (སྤོད་ལུབ་) dusk.

ནམ་ཕྱེད་ mid-night.

ཉི་མ་ day-time.

མཚན་ or དགོང་མ་ night-time.

ཞག་པོ་ day of 24 hours.

At what time, at what o'clock, should be rendered by སྤྱ་ཕྱི་

(ngam-chhi) ག་ག་ཅ་ (ཅམ་) ལ་ (lit. at how much early-late; e.g., ང་སང་ཉིན་ལྔ་ཕྱི་ག་ག་ཅ་ (ཅམ་) ལ་ཡང་དགོ་གི་ (དགོས་ཀྱི་) རེད། At what time to-morrow should I come?
 ཉིན་དགའ་ལ་གོ། Come at mid-day.

WORDS.

གྱུན་ཆ་ ornament.

རིན་ (ring) price.

ཡང་ལྗེ། ལྗེད་ weight, (lit. light-heavy).

སྒྲམ་བྱ་ woollen cloth.

དུས་ཆེན་ festival, (lit. great time).

EXERCISE No. 23.

།གྱུན་ཆ་འདི་དངུལ་གྱི་བཟོས་པ་
 རེད།

དེའི་རིན་ཏེ་ཀ་སྒྲམ་ཅུ་སོ་གཉིས་
 དང་ཞོག་པ་རེད།

སྒྲེར་མོ་ཕྱིད་དང་བཅུ་གསུམ་གྱི་
 ལྗེད་ཡོད་པ་རེད།

ང་ལ་ སྒྲམ་བྱ་ འདོམ་དོ་འཚོང་
 རོགས་བྱིས་ (བྱེད་)།

This ornament is made of silver.

Its price is thirty-two *trangkas* and one *sko*.

It weighs (lit. is the weight of) twelve and half rupees.

Please sell me two *dom* of woollen cloth.

འདི་ནས་ཚ་འཕྱོགས་ལས་ཐག

ཇིང་ཙ་ (ཙས་) ཡོད།

It is rather farther than a
tsha-pho from here.

ཁྱོད་ལོ་ག་ཚད་ཡིན་པ།

How old are you?

ང་ཡོས་ལོ་པ་ཡིན།

I was born in the *hare* year.

ཟླ་བ་དང་པོ་འི་ཚེས་པ་ཉི་ཤུ་བཞི་

ལ་དུས་ཆེན་གཅིག་ཡོང་།

There will be a festival on
the twenty-fourth of the
first month.

ག་ཟེར་ལྷག་པའི་ཉི་ཤེས་གསུམ་ཉིན།

Come on Wednesday morning.

EXERCISE No. 24.

I will sell it for five *ngü-sang* and a *kar-ma*. It weighs twenty-three *trang-kas*. I will leave (= go out from) here on the morning of the eighteenth, and will reach Gangtok on the afternoon of the twentieth. The price of this woollen cloth is two *trang-kas* and a *kha-chha* per *thru*.

CHAPTER XV.

A CONVERSATION TRANSLITERATED, TRANSLATED AND PARAPHRASED.

1. It has often been stated with regard to grammars of Oriental languages that they are rendered more useful by the inclusion in them of a passage of the language translated literally into English, transliterated as exactly as possible into the Roman character, and accompanied by a grammatical analysis of every word. This plan, as pointed out by the *Pioneer*, enables the student to ascertain the true pronunciation and also to understand the working of rules that he knows only by rote. And although in this grammar the rules of pronunciation and of grammar have not merely been enunciated but have also at the time of enunciation been separately and fully explained by examples, yet a final example giving effect to the above suggestion may prove helpful to the student before we pass on to the conversational series in the next chapter.

On a journey. Asking the way.

Which is the road ...	Dor-je-ling	k'i	lam-ka	
	དོར་ཇེ་ལིང་	ཀི	ལམ་ཀ་	
	Darjeeling	of	road	
to Darjeeling? ...	Ká-pa	re.		
	ཀ་པ་	རེ།		
	where	is?		
Straight on, Sir, as	La	kha-thu	ták'-ká	re.
you are going.	ལ་	ཀ་ཐུ་	དཀ་ཀ་	རེ།
	Sir!	Straight	like that	is;

You cannot mistake Nor-sa tsa-ne me.
it. བོད་ས་ ཚ་ནས་ མེད།

mistaking-place at all is not.

Is the road good?... Lam-ka de-po yö-pe.
ལས་ཀ་ བདེ་པོ་ ཡོད་ བས།

Road good is it?

Yes, Sir, it is very La de-thak'-chhö yö.
good. ལགས་ བདེ་ ཐག་ཆོད་ ཡོད།

~~Sir!~~ (.) | very good is.

How far is it from T'a drö-gyu ká-tshö yö-pa.
here? ད་ དགོ་རྒྱ་ ག་ ཆོད་ ཡོད་ བ།

now to go how much is there?

It is not very far T'a phe-gyu shé-po rang me.
from here, just a ད་ ཐེབ་ རྒྱ་ ཞེ་པོ་ རང་ མེད།
short distance.

now to go very much is not?

Tok'-tsa chi yö.

ཏོག་ཙ་ ཅི་ ཡོད།

A little is.

Thank you, Good- Wong ya chúng ká-le.
day. རྟོང་ ཡག་ རྒྱུང་ ག་ ལེ་

Well! good happened. Gently

gyu-a.

རྒྱུག་ ཡ་

go.

Good-day, Sir ... La-si ká-le the-a.
 ལགས་སྟེ གཤེ བསམ། .
 Sir! gently go.

GRAMMATICAL ANALYSIS.

དེ་མི་གྲོང་གི་ Genitive Singular. གི་ and not ཀྱི་ or བྱི་ be-
 cause the preceding word ends in ང་ (Cap.

III, para 8).

ལགས་ Nominate Singular. *The* is omitted because it
 does not represent *this* or *that* (Cap. II, para. 7).

གཤེ Interrogative Pronoun. It immediately precedes
 the verb (Cap. VIII, para. 15).

ཅེ་ 3rd person, singular present indicative.

ལགས་ Honorific term.

མཐུག་ Adverb.

དགག་ Adverb.

ཆོར་ས་ Nominative Singular. Derived from ཆོར་བ་ *to*
mistake and ས་ *place* (Cap. VII, para. 20).

ཅུ་ནས་ Adverb. Used with negatives only [Cap. IX,
 para. 3 (c)].

མེད་ Negative form of 3rd person singular, present
 indicative.

ལས་ཀ་ Nominative Singular. *The* is omitted because it

does not represent *this* or *that*.

བདེ་པོ་ Nominative Singular.

ཡོད་པས་ Interrogative form of the 3rd person singular
present indicative (Cap. V, para. 5).

བདེ་ཤལ་ཚོད་ Nominative Singular. *Very* expressed by add-
ing ཤལ་ཚོད་ to the root of the adjective [Cap.

XI, para. 3 (*f*)].

ཡོད་ 3rd person singular, present indicative.

ད་ Adverb.

འགྲོ་བྱ་ Gerund of འགྲོ་བ་

ག་ཚོད་ Adverb. Being used interrogatively immediately
precedes the verb (Cap. VIII, para. 15).

ཡོད་པ་ Interrogative form of the 3rd person, singular
present indicative (Cap. V, para. 5).

ཤེས་བྱ་ Gerund of ཤེས་པ་ *hon.* of འགྲོ་བ་ (Cap. XII,
para. 4).

ཞི་པོ་རང་ Adverb. Used with negatives only [Cap. IX,
para. 3 (*g*)].

དྲི་བ་ཚ་གཞི་ Adverb.

ལྟོ་ Adverb.

ཡག་	Abbreviation of ཡག་པོ་
བྱང་	Past Participle of ཡོང་བ་ <i>to become, to happen.</i>
ག་ལེ་	Adverb.
རྒྱུག་ཅུ་	Imperative of འགྲོ་བ་ polite form used to Inferior.
ལགས་སྟེ་	Honorific term.
ཐུག་ཅུ་	Polite Imperative of ཐུག་པ་ which is an <i>hon.</i> form of འགྲོ་བ་།

CHAPTER XVI.

CONVERSATIONAL EXERCISES.

1. *General enquiries by an interpreter in the field.*

Are there any soldiers behind that hill ?	ཕ་གི་རིའི་རྒྱབ་ལ་དཔག་མི་ཡོད་ བས།
Have they all got guns ?	ཁོ་ཚོ་སྒྲང་ཁ་ལ་མི་མདའ་ཡོད་ བས།
The majority of them have got swords and spears only.	མང་ང་ (བ་) ལ་གྱི་དང་མདུང་ ག་ལྟག་ཡོད།
Some of them have bows and arrows.	ཁ་ཤས་ལ་མདའ་གཞུ་ཡོད།
Will the arrows be poisoned ?	མདའ་ལ་དུག་རྒྱབ་ཡོད་པ་རེད་ བས།
Yes, with aconite poison.	ལགས་རེད་བཙན་དུག་རྒྱབ་ཡོད་ པ་རེད།
Have they any cavalry with them ?	ཁོ་ཚོ་ལ་རྟ་དཔག་ཡོད་བས།
Not at present, but I heard a noise like that of ponies coming in the distance.	ལགས་ད་ལྟ་མེད། རྟ་ཐག་རིང་གི་ གཟིག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་འདྲ་ པོ་གཟིག་གོ་བྱུང་།

Have the soldiers built a wall?	དམག་མི་དེ་ཚོས་འཛིང་ར་ ¹ བཟོས་ སོང་ངས།
Yes, about so high (indicating his breast).	ལགས་དག་གཙུག་ (ཙམ་) བང་ (བང་) ཁྲི་མཐོ་ཡིས་ ཙ་ (ཙམ་) བཟོས་སོང་།
How far does the wall extend to the east of the road?	ལམ་ཀ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིང་ར་ག་ རེ་བར་དུ་འདུག།
About as far as that mule over there carrying shovels.	ཡ་གོ་དེ་འཇག་མ་འཁུར་ཡོང་ མཁན་དག་གཙུག་ (ཙམ་) གཅིག་ལ་ཡོད།

2. *The same continued.*

Is it the custom of the Tibetans to attack at night?	བོད་བས་མཚན་ཐོག་ ³ ཀྱང་ཡེ་ ལྷགས་སྒྲོལ་ཡོད་པ་རེད་པས།
Yes, Sir.	ལགས་ལྷགས་སྒྲོལ་ཡོད་པ་རེད།
What sort of cannon have they got?	ཁོ་ཚོའི་མེ་སྒྲིགས་གཤམ་ཡོད།

¹ A fortified wall. རྩལ་པ་ is not used for wall in this sense.

² Here ག་རེ་ has the sense of ག་པ་ Either may be used.

³ མཚན་ཐོག་ (མཚན་དེབ་) - night-attack.

About how far will they
carry? (*Lit.* To about
what distance will the can-
non-balls arrive?)

མེ་སྒྲིགས་ཀྱི་དྲུ་(དྲུ་)ཐག་རིང་
ལོས་གཤམ་ཅ་ (ཅས་) སྒྲིང་
ཡོང་།

How did they get their can-
non across the river?

མེ་སྒྲིགས་དེ་ཚོ་ཕུ་ལ་གཤམ་འདྲ་བྱས་
ནས་ཁྱི་(བྱིས་) ཡོང་།
(བ་) རེད།

All arms must be handed in
to me (*lit.* bring all arms
to me) before noon to-mor-
row.

ཁྱེད་རང་ཚོ་མཚན་ཆ་སྒྲུང་ཁ་སང་
ཉིན་གུང་གོང་ལ་ངའི་ཕུ་ལ་ཁྱི་
(འབྱིས་) ཞེས།

Anybody who is found in
possession of arms after
that will be severely
punished.

གཞན་གྱི་ལ་སྤྱི་ཕྱི་ནས་མཚན་ཆ་
འཕྲོན་ན་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་བཏང་
(གཏོང་) བྱ་ཡིན།

3. *Buying supplies for troops.*

Have you any grain and grass
to sell?

འབྲུ་དང་ཕྱ་འཛོང་རྒྱ་ཡོད་པས།

1 Grain for animals = ཆག་ that for men = འབྲུ་

I will pay you two-and-a-half
trang-kas per bo for it. I
have brought the money
with me (showing it).

The grain and grass are in
that village up there. I
cannot bring it down.

Never mind! I can have it
fetched. (*Lit.* I can send
the carriers).

No violence will be shown to
anybody.

Please, Sir, pay me for the
fodder now.

No! I will pay you when I
get the fodder.

འབྲུའབོ་རེ་ལ་རིན་ (ring) རྒྱུ་
ཕྱིད་དང་གསུམ་གསུམ་སྒྲོད་
ཀྱི་ཡིན། རྒྱུ་དངུལ་འདད་
(འདི་ཅ་)ཁེ་(འབྲེར་)ཡོད།

ལགས་འབྲུ་དང་ཅུ་ཡ་གི་གྲོང་
བལ་ཡོད་བ་རེད། རྒྱུ་མར་ཁེ་
(འབྲེར་)ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད།

ཨུ་ཅེ་ཁེ་(འབྲེར་)མཁན་རྒྱུ་
བདང་(གཏོང་)ཆོག།

སྤུ་ལ་ཡང་དབང་ཡོད་ཀྱི་ཕྱིད་མི་
ཡོང་།

སྐྱུ་གཤེགས་ཅུ་ཆག་གི་རིན་ད་
ལྟ་གནང་རོགས་གནང་།

ད་ལྟ་སྒྲོད་ཀྱི་མན་(མིན།) ཅུ་
ཆག་འདད་(འདི་ཅ་)འབྲེར་
ནས་སྒྲོད་ཀྱི་ཡིན།

¹ 1 bo = about $\frac{1}{3}$ of a maund; 1 trang-ka = $\frac{1}{3}$ of a rupee. The *maund* (pronounced in Tibetan *mön*) is not generally understood by Tibetans other than those that trade in British territory.

² དབང་ཡོད་ = *Hind. Zubardasti*.

³ ཅུ་ཆག་ = *lit.* grass and grain.

4. *The same continued.*

Can I get any fuel here.

འདད་ (འདི་ཅུ་) མེ་གིང་འབྱོར་
གྱི་རིད་པས།

Not even yak-dung?

ལྷོ་ (ལྷོ་བ་) ཡང་འབྱོར་མི་
ཡོང་ངས།

There is a little yak-dung,
but we shall burn it our-
selves; it is not for sale.

ལྷོ་ (ལྷོ་བ་) ཉོག་ཅ་ཡོད་དེ་
ང་རང་ཚོས་མེ་གཏོང་ཡ་མ
གཏོགས་ལགས་འཛོང་ཡ་མེད་¹།

If you do not tell me where
it is I shall search your
house.

ལྷོ་ (ལྷོ་བ་) ག་ཤི་ཡོད་མ་ལཔ་
ནང་སྟོན་པའི་ནང་ལ་འཚལ་
(འཚོལ་) གྱི་ཡིན།

I shall pay you for it in any
case.

ག་རེ་བྱས་ན་ཡང་རིན་སྲོད་གྱི་
ཡིན།

It is against our orders to
take things without paying
for them.

རིན་མ་སྲོད་པ་ལ་ལེན་ཚུག་གའི་
(པའི་) བཀའ་མེད་¹།

¹ རེ་ has here the sense of *but, in spite of*.

² Note the second ལགས་ It is put in because this is really a second sen-
tence.

³ *Lit.* Apart from what we burn ourselves there is none for sale.

⁴ *Lit.* *Whatever be done*, i.e., whether you sell willingly or I take forcibly.

⁵ *Lit.* There is no order allowing to take on the non-payment of the price.

You will make a large profit,
and will be able to live in
comfort without working.

ཁྱོད་རང་ལ་ཁེ་བ་ཟང་ (khep'sang)

ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད། ལས་ཀ་

བྱེད་མི་དགོས་པ་ (དགོས་པ་)

ལ་སྤྱོད་པོ་བྱས་ནས་ཐོད་རྒྱ་ཡོང་

གི་རེད།

5. *The same continued.*

I want to buy fifty donkeys.
They must all be sound and
strong.

བྱང་ལུ་ (བོང་བུ་) སྟོན་མེད་པ་

ཤེད་མོ་ཡག་པོ་ཤ་ལྷག་ལུ་བཅུ་

ཐམས་པ་འཕྲོ་ཉི་གེ་ཡིན།

Only twenty of these are fit
to carry loads.

འདི་འི་ནང་ནས་ཉི་ཤུ་མ་གཏོགས་

ཁ་ལ་འཁར་ཐུབ་པ་མི་འདུག།

How old is that sheep ?

ལྷག་དེ་གད་གཞིན་² (gen-skön)

ག་འདྲ་རེད།

¹ Or ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད་

² གད་གཞིན་ = old ; *lit.* old-young. See Cap. III, para. 1.

I will pick out thirty of them
and give you ninety rupees
for the lot.

དེ་ཚོ་དེ་ནང་ནས་ ལྷམ་ ཅུ་ འདམས་
ནས་ རིན་སྒང་ ། བསྐྱེམས་ ནས་¹
སྒྲོར་མོ་དགུ་ བཅུ་ཐམ་ བསྐྱེད་ཀྱི་
ཡིན།

Go and bring all the grain
and vegetables that you can
get hold of.

འབྲུ་དང་ཚས་ ག་ཚོད་བྱང་ན་འདད་
(འདི་ཅུ་) ཁྱི་ (འབྱེར་) འོ།

The owners will be well paid.

བདག་ བོ་ཚོ་ ལ་རིན་ལག་ བོ་སྒྲོད་
ཀྱི་ཡིན།

6. On the march.

Is there much snow on the
pass?

ལ་ལ་གངས་ཞེ་བོ་འདུག་གས།

There is not much on the pass
itself, but there is rather
more on the way up to it,
(*lit.* before arriving).

ལ་ རང་ ལ་ ཞེ་ བོ་རང་ མི་ འདུག།
སྒྲིབ་སྒྲིབ་གོང་ ལ་² ཉོག་ཅ་ཆེ་ བ་
(*chhe-a*) འདུག།

How far (*lit.* how much to go)
is the nearest village from
here?

འདི་ ནས་གོང་ གསེབ་ ཐག་ ཉེ་ཤོས་
ལ་འགྲོ་རྒྱ་ ག་ཚོད་ཡོད།

It is quite near, Sir.

ལགས་ ཐག་ ཉེ་ ཐག་ ཚོད་ ཡོད།

¹ སྒང་ཁ་བསྐྱེམས་ནས་ = *lit.* having added all together, i.e., in the total.

² སྒྲིབ་སྒྲིབ་གོང་ལ་ = མ་སྒྲིབ་གོང་ལ་

It is a long way, Sir.

ལགས་ཐག་རིང་པོ་ཡོད།

It is a moderate distance, Sir.

ལགས་འབྲིང་ཚིག་ཡོད།

It is a day's journey, Sir.

ལགས་ཞག་པོ་ཚིག་གིས་ཡོད།

It is a three or four hours' journey, Sir.

ལགས་ཚ་འཕོག་ཚིག་གིས་ཡོད།

How many houses are there in the village?

གྲོང་གསེབ་དེའི་ནང་ལ་གྲོང་བ་
གཙོན་ཡོད།

I cannot say exactly, Sir.

ལགས་ང་དོན་ལྡན་ལུ་ཡ་མེད་¹།

How many approximately (*lit.* by guess)?

ཚོན་ཕྱིན་ན་གཙོན་ཡོད།

How many adult men and women are there in the village?

གྲོང་གསེབ་དེ་ལ་གཞོན་བ་དང་
གཞོན་མ་གཙོན་ཡོད།

How many monks are there in that monastery up there?

ཡ་གི་དགོན་བ་དེ་ལ་གྲུ་བ་ག་
ཚོན་ཡོད།

What provisions are obtainable in this place?

ལྷང་བ་འདད་ (འདི་ཅ་) ཟ་ཡ་
ག་རེ་ག་རེ་འབྱོར་ཡོང་²།

¹ བང་མཚམས་ཚིག་ may be substituted for འབྲིང་ཚིག་ Both are commonly used.

² *Lit.* There is not to me the saying accurately. Note the use of ལུ་བ་

(Cap. XII, para. 6).

³ *Lit.* What provisions will be obtained in the country here?

Yak's flesh, Sir, mutton, pork,
fowls, eggs, wheat, barley,
barley-flour, potatoes, tur-
nips, radishes are all obtain-
able.

ཚྲག་ཤ་ལྷག་ཤ་ སྐྱག་ཤ་བྱ་དེ་སྒོང་
གོ་ནས་རྩ་བ་ཞེ་གོ་བྱ་ཉུང་ས་ལ་
ཐུག་བྱས་ལགས་ཅི་རྒྱས་འབྱོར་
ཡོང་¹ ।

What is the road like from
here to Gyan-tse ?

འདི་ནས་རྒྱལ་ཅེ་ (Gyang-tse)
བར་ལས་ཀ་བདེ་ལོས་གཤམ་
ཡོད་² ।

Can laden ponies and laden
mules travel over it ?

ཁ་ལ་ས་དྲ་དང་དྲེ་འགོ་ཐུབ་ཀྱི་རེད་
པས་ ।

Is there any short cut ?

སྒྲོགས་ལས་འགོ་ས་ཡོང་ངས་ ॥

7. *Crossing a river (questioning a villager.)*

How broad is that stream over
there ?

ས་གི་རྒྱ་དེ་ཅི་ཞང་ (ཞང་) ཅེ་
ལོས་གཤམ་ (kan-dra) འདུག་ ।

¹ ལགས་ is often spoken inside the sentence instead of at the beginning.

² These are the kinds of provisions commonly obtainable in the Ü (Lhasa) and Tsang (Shigatse) provinces.

³ *Lit.* From here as far as Gyantse what kind of goodness has the road ?
བདེ་ལོ་ is somewhat commoner than ཡག་པོ་ in the sense of good as ap-
plied to a road, but ཡག་པོ་ can also be used.

It is not very broad, Sir.

ལགས་ཞང་ (ཞང་) ཆེན་པོ་རང་¹
མི་འདུག།

Are there any boats where the road meets it? (*Lit.* The road and stream meeting-place, there are there boats?)

ཐུ་དང་ལམ་གྱུ་ས་ དེད་ (དེར་)
ཀོ་བ་ཡོད་པས།

No, Sir.

ལགས་ཡོད་པ་མ་རེད།

How do people get across?
(*Lit.* How does one cross the stream and arrive at the farther side?)

ཐུ་དེའི་ཕར་ཕྱོགས་ལ་ གཤམ་བྱས་
ནས་སླེབ་ཀྱི་རེད།

There is a ford if you go a little lower down.

མར་ཙ་ (ཙམ་) ད་གཤམ་ན་³
རབ་ཅིག་ཡོད།

Whose foot-prints are these?

འདི་སྤྱི་ཁྱེ་ཀང་རྒྱས་རེད།

I do not know, Sir.

ལགས་ཤེས་ (*shing*) ཀྱི་མེད།

¹ རང་ joined to a negative means *not very* and is very commonly used in this way. So also མང་པོ་རང་མི་འདུག། *there are not very many.*

² ཀོ་བ་ means a boat made of hide. For a boat made of wood use གུ་

³ Note the *hon.* སྤོང་ན་ instead of ཕྱིན་ན་ If the Tibetan is a towns-
man or has any education he will use the *higher hon.* འཛིན་གྱུ་གཤམ་ན་

If you speak the truth, I will give you bakshish; if you tell (me) a lie, you will get into trouble (*lit.* it will not be good for you).

དངོས་ ཁས་ བཤད་ བྱ་ རྒྱུ་ ལ་
རྒྱ་ བཤེར་ གྱི་ ཡིན། ཁས་ བ་
བཤད་ བྱ་ རྒྱུ་ ལ་ ཡག་ གོ་
ཡོང་།

They are only the foot-prints of traders (coming) from Shigatse.

འདི་ བཞིས་ ཀ་ ཅེ་ ཁས་ ཡོང་ མཁམ་
གྱི་ རྒྱུ་ བའི་ ཀླ་ རྩེ་ ཤ་
སྤྱལ་ རེད།

How deep is this water? (*Lit.* This water depth how much is.)

ཅུ་ འདི་ བཞིང་ རིང་ བྱང་ བ་ རྒྱུ་
འདུག།

It is about (up to one's) waist, Sir.

ཡག་ མ་ རྒྱུ་ བ་ ཅ་ (ཅམ་) རྒྱལ་
གི་ འདུག།

What sort of a road is there by the ford (*lit.* at the ford-existing-place).

རབ་ ཡོད་ ས་ ལ་ ཡམ་ ཀ་ བ་ འད་
ཡོད་ བ།

On this side it is rock; on the other side it is all mud.

ཚུར་ རྩོམ་ ལ་ བྱག་ ཡོད། མར་
རྩོམ་ ལ་ འདས་ ཤ་ རྩལ་ ཡོད།

Is there a bridge across that stream over there?

མ་ གི་ ཅུ་ ལ་ ཟམ་ བ་ ཡོད་ བ་ མ།

Yes, Sir.

ཡག་ མ་ ཡོད།

¹ ཀྱལ་ རྒྱུ་ may be used instead of ཁས་ བ་

Is it a good one?

ཡག་པོ་ཡོད་པས།

It is shaky and narrow (*lit.* it shakes and its breadth is small). Ponies cannot cross by it (*lit.* there is no passage for ponies).

ལགས་ རྩེས་ རྩེས་ བྱེད་ ཀྱི་ ཡོད་
ཞང་ (ཞིང་) ཀྱམ་ཆུང་ཆུང་
ཡིན། ཆེ་བས་པ་ཐར་ས་མེད།

8. *Buying meat in the bazar.*

How far is it from here to the bazar?

འདི་ རྒྱ་ ཁྲོམ་ ལ་ ཐག་ རིང་ ལོས་
ག་ཚད་ཡོད།

It is close by.

ལགས་ གཤམ་ ཐག་ ཉེ་ པོ་ ཡོད།

(*On arrival.*) Here is the bazaar.

ལགས་ ཁྲོམ་ འདད་ (འདི་རུ) རེད།

Is there no other bazaar besides this one?

ཁྲོམ་ འདི་ མན་ པ་ གཞན་ ཡོད་ པ་ མ་
རེད་ པས།

There is no other.

ལགས་ གཞན་ པ་ ཡོད་ པ་ མ་ རེད།

¹ ཐར་བ་ is commonly used in the sense of "to be passable," e.g., ལས་
ཀྱཐར་གྱི་མི་འདུག། *the road is not passable (i.e., too rough to march along,
or blocked by snow, boulders, etc.).*

² *Hon.* for ཐག་ཉེ་པོ་ - So also གཤམ་ལས་ for ལས་ཀྱི་ *road and several
others.*

Where is the butcher?

He is just over there.

(To the butcher.) What meat
have you for sale?

I have mutton and yak's
meat.

What is the price of a leg of
mutton?

Two sh'o (i.e., 8 annas).

Very well, I will buy a leg of
mutton.

ཤ་རྩེ་མཁན་གྱི་ཁོ་ཡོད་པ་རེད།

ལགས་པ་གི་རེད།

ཁྱེད་ཤ་ག་རེ་འཛོལ་གྱི་ཡོད་པ།

ལགས་ལྷག་ཤ་དང་ཚལ་ཤ་ཡོད།

ལྷག་ཤ་བཞི་གླིང་ལགོང་ག་རྩེད་
ཡིན་པ།

ལགས་ཞེ་དོ་ཡིན།

འོ་ན་ངས་བཞི་གླིང་ཅིག་ཉི་གི་
ཡིན།

9. *Buying a turquoise.*

Have you any turquoises
for sale?

Yes, Sir.

Have you any good ones?

ཁྱེད་གཡུ་འཛོལ་གྱི་ཡོད་པས།

ལགས་ཡོད།

ལག་བོ་ཡོད་པས།

¹ ཤན་བ the actual word for *butcher* is avoided as far as possible, since it involves some opprobrium. Similarly མགར་ར་ (བ) for *blacksmith* which should not be used in a blacksmith's presence, but དབྱ་མཛོད་ (lit. head-man) substituted for it.

² The ལ་ after ཁྱེད་ is omitted (See Cap. 6, para. 13).

³ Lit. to be sold.

Yes, Sir; I have excellent ones.	ལགས་ཡག་ཤུག་ཆོད་ཡོད།
What is the price of this one?	འདིའི་གོང་ག་ཆོད་ཡིན་པ།
Three sang, Sir (six rupees, twelve annas).	ལགས་སྟང་ག་སྟུང་ཡིན།
Tell the correct price.	དེ་ན་ཐུག་ལཔ།
How much will you give, Sir?	སྒྲི་ག་ཤོགས་ཀྱིས་ག་ཆོད་གསོལ་ རས་གནང་ཡོང་ང་ ¹ །
Make it ten trang-kas (three rupees, six annas).	ཉི་ལ་བཅུ་བྱིས་ (བྱིང་།)
That price does not quite suit. Please give me a little more than that.	ལྷགས་གོང་དེ་དྲི་ཙ་(ཙམ་)ཡོང་ ང་(བ་)མི་འདུག། དེ་ལས་ཆེ་ ཙ་(ཙམ་ ²)གནང་རོགས་གནང་།
Well, make it two sang (four rupees, eight annas).	ད་འོ་ན་སྟང་དོ་བྱིས་ (བྱིང་།) ³

¹ ཐག་ཆོད་ is added to many adjectives to denote *very* : e.g. ཆེ་ཐག་ཆོད་ *very great*.

² One sang = six trang-kas and one sh'o = two rupees, four annas.

³ གསོལ་རས་གནང་བ་ is *h. hon.* of ཐུང་བ་ to give. The ordinary *hon.* is གནང་བ་.

⁴ *Hon.* of གོང་.

⁵ ཆེ་ཙ་ (ཙམ་) = a little greater.

⁶ Note that དོ་ is used instead of གཉིས་ So also སྟང་གང་ = one sang. For three and more than three the ordinary numerals are used.

As you, Sir, give the order,
I must sell it you for that.

སྐྱ་གཞུང་གིས་བཀའ་གནང་ང་
(བ་)ཡིན་ཅང་དེ་ལ་རང་ཕྱུང་
དགོ་ (དགོས་) ॥

10. SHOPPING.

By a gentleman of the middle class (6th or 7th grade).

G. = Gentleman. S. = Shopkeeper.

G. (*Coming to the door of the shop.*) Is the merchant in?

ཚོང་དཔོན་ལགས་བཞུགས་ཡོད་
པས།

S. Yes, Sir. Please come in.

ལགས་ཡོད། སྐྱ་གཞུང་ཡར་
འཛིབ་ཀྱི་གནང་དགོ་ (དགོས་) ॥

S. (*After G. has come in.*)
Please sit down.

བཞུགས་གནན་འཇག་དགོ་
(དགོས་) ॥

G. Thank you. Have you
got any silk of the best
quality for making a
dress?

ལགས་སྟེ། བྱིད་རང་ལ་ཆུ་བ་བཟོ་
ཡའི་གོས་ཆེན་ཅང་གི་དང་
བོ་ཡོད་པ་གནང་ངས།

S. Of what colour do you
require it, Sir?

ལགས་ཚོས་མདོག་གང་འདྲས་
དགོ་བ་ (དགོས་པ་) གནང་གི་
ཡོད་དང་།

¹ ཕྱུང་བ་ (འབྱུང་བ་) = lit. to offer; therefore to give or sell to a

SHOPPING.—*continued.*

G. = Gentlemen. S. = Shopkeeper.

G. Have you any dark-yellow ?	སྒྲུབས་སེ (སེར་) ཡོད་པ་ གནང་ངས།
S. (<i>Showing some.</i>) Will this suit you, Sir ?	ལགས་འདིས་འགྲིག་ག་ (པ་) གནང་གིས་ཡོད།
G. That will do. What is the price ?	དགོ་གས་ཡོང་ང་། ལྷགས་གོང་ག་ ཆོད་ཡིན་པ་གནང་ང་།
S. The price, Sir, is four ngü-sang, (nine rupees).	ལགས་གོང་དུལ་སྒྲུང་བཞི་ཡིན།
G. Tell me the real price.	ཡང་དྲི་གས་སྒྲུང་།
S. How much will you give, Sir ?	སྒྲུབ་ཤོགས་ཀྱིས་ལྷགས་གོང་ག་ ཆོད་གསོལ་རས་གནང་ཡོང་ང་།
G. Give it me for two sang, (four rupees, eight annas).	སྒྲུང་དོ་གནང་།
S. I cannot give it you for that. Please give me two sang and five sh'o (five rupees ten annas).	དེ་ལ་དྲི་ག་ ཅ་ འབྲུལ་ ལྷས་ པ་ མི འདུག། སྒྲུང་དོ་ ཞེ་ལྷ་ གསོལ་ རས་གནང་རོགས་གནང་།

1 ཡོང་ང་ = will do. So also when a servant is filling a glass, cup, etc.

ད་ཡོང་ང་། means that will do = bas in Hindustani.

SHOPPING.—*continued.*

G. = Gentlemen. S. = Shopkeeper.

G. Very well, then, that price will suit.

ལགས་སེ། རོན་དག་གས་
ཡོང་ང་།

S. In future whatever you require, Sir, is here.

གཞིག་ལ་སྐྱབ་གཤམས་ལ་ཐུགས་
འཁོག་རེ་ཡོད་པ་གནང་ང་འདད་
(འདི་ཅུ་) ཡོད་།

G. Thank you. If I require anything, I will get it here.

ལགས་སེ། དགོ་བ་ (དགོས་པ་)
བྱུང་ན་ཡོན་གྱི་ཡིན་།

S. Thank you, Sir.

ལ་ལགས་སེ།

G. Good-day.

རོན་བཞུགས་ཙམ་།

S. Thank you, Good-day, Sir.

ལ་ལགས་སེ། ག་ལེ་འཆིབ་གྱུ་
གནང་།།11. *A small trader calls at a gentleman's house with some wares.*

M. = Master. T. = Trader. S. = Servant.

T. to S.

Please ask if I may
see the master.ང་སྐྱུ་མདུན་ལ་བཅར་
ཆོག་ཞུས་རེ་གས་གནང་།

S. to T.

Very good.

ལགས་སེ།

SHOPPING.—*continued.*

M.—Master. T.—Trader. S.—Servant.

<i>S. to M.</i>	A trader wants to know if he may see you, Sir.	ཚང་པ་ཅིག་སྐྱུ་མདུན་ལ་ བཅར་ཆོག་ཞུ་གི་འདུག།
<i>M. to S.</i>	Very well, let him come in.	གྲོང་། ཞོག་ཅིས་ (ཅེད་) །
<i>S. to T.</i>	The merchant may come in.	ཚང་དཔོན་སྐྱུ་མདུན་ལ་ ཕེབ་ཆོག་ག།

(Then the trader comes in before the master of the house, takes off his hat, bows, and puts out his tongue according to the regular salutation.)

<i>M. to T.</i>	The merchant has arrived. Sit down.	ཡ། ཚང་དཔོན་བསྐྱེལ་ས་ ལ། བྱང་། ཐོད།
<i>T. to M.</i>	Thank you, Sir.	ལ་ལགས་སེ།
<i>M. to S.</i>	Pour out some tea for the merchant.	ཚང་དཔོན་ལ་ཇ་སྒྲུག།
<i>M. to T.</i>	What have you got for sale ?	ཚང་རྒྱ་གར་ཁེ་ཁེ་(འཁྱེར་) ཡོད།
<i>T. to M.</i>	I have brought some turquoises to show you.	མགུལ་གཡུ་སྐུན་ཕེབ་ ཞུ་རྒྱུ་ཁེ་(འཁྱེར་)ཡོད།
<i>M. to T. (picking up a turquoise.)</i>	What is the price of this one ?	འདད་ (འདི་ལ་) གོང་ ག་ཚད་ཡིན་ག།

SHOPPING.—*continued.*

M. = Master. T. = Trader. S. = Servant.

<i>T. to M.</i>	Sir, the price of this one is three sang (six rupees, twelve annas).	ལགས། ༡༥༥ (འདི་ལ་) གོང་སྒང་གསུམ་ཡིན།
<i>M. to T.</i>	Tell the real price.	ཡང་དྲི་གཤམ།
<i>T. to M.</i>	How much will your Honour give?	སྐུ་གཤེགས་ཀྱིས་ གཞོན་གསོལ་རས་ གནང་ཡོང་ང་།
<i>M. to T.</i>	Make it one sang and five sh'o (three rupees, six annas).	སྒང་གང་ཞེ་ལྔ་བྱིས་ (བྱིད་)།
<i>T. to M.</i>	Please give me two sang (four rupees, eight annas.)	སྒང་དོ་གསོལ་རས་ གནང་ཤིགས་གནང་།
<i>M. to T.</i>	Very well, I will.	འོ་ན་ཡོང་ང་།
<i>M. to T.</i>	Now-a-days is the business of you traders fairly good?	དེ་རིང་སང་ཁྱིད་ཚང་ པ་ཚོ་ལ་ཚང་ཨཱུ་ཙྱེ་ འདུག་གས།
<i>T. to M.</i>	Yes, fairly good.	ལགས། དགའ་ཤོ་འདུག།

SHOPPING.—*continued.*

M. = Master. T. = Trader. S. = Servant.

M. to T.	In future if I want anything, I will send word to you to bring it.	གཞིན་ལ་ རཁོ་བྱིད་ག་ རེ་ཡོད་པ་ཁེ་ (འབྲེན་) ཤོག་ཟེ་ ལན་ བཏང་ (གཏོང་) གི་ཡིན།
T. to M.	Thank you, Sir.	ལ་ལགས་སེ།
M. to T.	Take tea, don't be in a hurry.	ཇུ་ལས་ཇ་འཕྱང་། བྲེལ་ བ་ས་བྱིད།
T. to M.	Thank you, Sir, I won't have any more (tea).	ལགས་ཕྱགས་ཆེ། ཇུ་གི་ མིན།
M. to T.	Have another cup.	གང་འཕྱང་།
T. to M.	No more, thank you, Sir.	ལགས་མིན། ལགས་མིན།
M. to T.	Very well.	འོ་ན་ཡོང་ང་།།

(Then the trader makes the same salutation as at entering and goes out.)

12. Deciding a dispute.

Which is the complainant?	སྒྲན་ཇུ་ཇུ་ས་ཁན་སྤྱ་རེད།
Which is the accused?	ཁ་ཐོག་ (khap-the) སྤྱ་རེད།

Put the witnesses outside. I
will call them in presently
one by one.

What is your complaint ?

Yesterday evening a Tibe-
tan named Wang-dü beat
me in the bazaar without
any reason.

He would not (*lit.* would not
know to) beat you without
some reason. What ac-
tually happened ? (*Lit.*
What is it ?)

He was coming drunk down
(the hill), and I was going
up. When he reached me
he assaulted me.

(*To the accused.*) Why did
you beat him ? (*Lit.* What
is the meaning of beating
by you ?)

དབང་པོ་ཕྱི་ལོགས་ལ་སྤོང་བྱས་
(བྱེད) ། གཞུག་ལ་རེ་རེ་བྱས་ནས་
སྐད་བཏང་ (གཏོང་) གི་ཡིན།

ཁྱོད་ག་རེ་ཞུ་གྱུ་ཡོད་པ།

མདང་དགོང་ ཁྱོས་ལ་བོད་ པ་
དབང་འདུས་ཟེར་མཁན་གྱིས་ང་
དོན་དག་ཅ་ནས་མེད་པ་བརྒྱུངས་
བྱུང་།

ཁྱོད་ དོན་དག་ཅ་ནས་མེད་པ་རྒྱུང་
ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། དེ་ག་རེ་རེད།

ཁོ་ར་བཟེ་ནས་མར་ཡོང་གི་འདུག།
ང་ཡར་འགྲོ་གི་ཡོད། ངའི་ཅ་ལ་
བསྐྱེབས་པ་དང་ང་བརྒྱུངས་བྱུང་།

ཁྱོད་ རེས་རྒྱུང་ བའི་དོན་དག་ག་
རེ་རེད།

¹ དོན་དག་ཅ་ནས་མེད་པ་ is an adverb and as usual takes the adjectival

Yesterday I drank a little beer¹ at a friend's house, and consequently I have no idea what I did.

You must pay a fine of five rupees; in default (*lit.* if that does not happen) I shall send you to jail for a week.

ཁས་ས་ (ཁ་སང་) ང་ཅས་ དགའ་
 གོ་ཉེ་ སྒོ་ གཞིག་ གི་ཚུ་ལ་མང་
 རྒྱུ་ཚ་གཞིག་འབྲུངསང་ (པ་)
 ཡིན་པས་ ག་རེ་ བྱས་ ཡོད་ ཚ་
 བས་ཞུ་གྱུ་མི་འདུག།
 སྒོར་མོ་ལྔ་ ཉེས་པ་སྒྲུབ་ རེ་མ་བྱུང་
 ཉ་བདུན་ གྲུག་ གཞིག་ བཅོན་ ལ་
 བཅུག་ (འཇུག་) གི་ཡིན།།

13. Paying a visit.

V. = Visitor. H. = Host.

- V. ... How do you do ?
 ག་ཆེད་ཆེད་ གི་
 ག་ཆེད་ཆེད་ གི་
 H. ... Very well. Please
 come in and sit
 down.

སྐྱུ་ ག་ཤོགས་ བཞུགས་
 གནས་འཇགས་ ཡོད་པ་།
 ག་ཆེད་ཆེད་ གི་ ཡིན་
 འཇོག་གྱུ་གནང་།
 བཞུགས་ གནས་འཇགས་།

¹ Beer is brewed from barley in Tibet, and from marwa (eleusine coracana) in Darjeeling and Sikkim.

² གས་ here means because.

³ གྲུབ་ means *lit. to accomplish*, and is used sometimes in the sense of *to give, to procure*.

⁴ *Lit.*—Are you seated, Sir?

⁵ *Lit.*—Yes.

Paying a visit.—continued.

V. = Visitor. H. = Host.

H. (to servant)	Give this gentleman some tea.	སྐྱུ་གཤེགས་ལ་གསོལ ཇུས།
H. (to visitor)	I never meet you now-a-days.	བར་ལས་ ¹ ཅིག་སྐྱུ གཤེགས་མ་ ² བློ མཇལ་མ་བྱུང་།
V. ...	That is so. I have been a bit worried by some work lately, and so have been unable to call on you.	བཀའ་གནང་རང་། བར་ ལས་ཅིག་གྲེལ་གཡིང་ འདྲ་པོ་གཅིག་གིས་ བཅར་རྒྱ་མ་བློ་མ་ བྱུང་།
H. ...	You have now come from your house I suppose.	ད་ལྟ་གཟིན་ཤིང་གས་ འཛིན་རྒྱ་གནང་ (བ་) ཡིན་འགྲོ།

¹ བར་ལས་ཅིག་ a literary word. The ordinary colloquial word would be² དེ་རིང་སང་ In conversation between gentlemen a good many literary words are used.³ Or རྩ་ནས་⁴ གྲེལ་བ་ = business, གཡིང་བ་ (literary word) = to agitate.

Paying a visit.—continued.

V. = Visitor. H. = Host.

...	Yes, after finishing my cutchery work I have come straight here.	ལགས་ཡིན། ལྷན་ གྲྲ་ཁྱོད་ལ་ལས་ སང་པ་དང་ (འདི་ཅུ་) བཅས་ར་ (པ་) ཡིན།
...	Well, stay here to-day and take it easy.	འོ་ན་དེ་རིང་སྐྱ་ལྷོད་ ལྷོད་གནང་ནས་བཞུགས་ གནན་ འཇག་ དགོ་ (དགོས་)།
...	Many thanks.	ལ་ལགས་སེ།

14. *The same continued.*

...	Now the night is far advanced ; I must be going.	ད་དེ་དགོང་ཕྱི་པ་ཕྱིང་ ཀྱི་འདུག། དགོངས་པ་ ཞུ་དགོ་ (དགོས་ ²) །
-----	--	--

¹ ལྷན་གྲྲ་ཁྱོད་ལ་ལས་ = a place where officials attend for work = cutchery

committee-room, etc.

² *Lit.* I must ask for leave.

Paying a visit—continued.

V. = Visitor. H. = Host.

H.	...	Very well, you must come and see me sometimes, when free from work.	ལ་ལགས་སི། ཐུགས་སངས་ཐུགས་སངས་ལ་འཛིན་གྱ་གནང་དགོ་(དགོས་)།
V.	...	Many thanks. You too must come and see me when you are not busy.	ལ་ལགས་སི། སྐྱ་གཞོགས་ཡང་ཐུགས་བྱེད་མེད་པའི་སྐབས་འདི་ཙ་ལ་འཛིན་གྱ་གནང་དགོ་(དགོས་)།
H.	...	Well, Good-bye.	ད་ག་ལེ་འཛིན་གྱ་གནང་དགོ་(དགོས་)།
V.	...	Good-bye.	ལ་ལགས་སི་ ¹ ། ག་ལེ་བཞུགས་གནང་འཇག་།

¹ ཐུགས་སངས་ཐུགས་སངས་ལ་ Hon. for མཚན་མས་མཚན་མས་² Hon. for བྱེད་པ་³ ལ་ལགས་སི། Note the different senses in which this very frequent

expression is used, e.g., "Thank you," "Yes," "Very well," etc. Here no translation is necessary.

15. *Receiving a visit from a Tibetan Official. (Conversation about Tibet.)*

T. = Tibetan. E. = Englishman.

T. How do you do?

སྐྱུ་བཞེས་པ་ བཞུགས་ བཞན་
འཇགས་ཡོད་པ།

E. Very well. Welcome.

ལགས་ཡོད། ཕྱག་ལེབས་བཞན་
བྱུང་།

T. (*polite reply.*)

ལགས་ཡོད།

E. Please sit down.

སྐྱུ་བཞེས་པ་ བཞུགས་ བཞན་འཇགས།

T. Thank you.

ལ་ལགས་སོ།

E. (*to his servant.*) Offer the gentleman some tea.

སྐྱུ་བཞེས་པ་ལ་གསོལ་ཇ་ཞུས།

E. In what part of Tibet do you live?

སྐྱུ་བཞེས་པ་ བོད་ལ་ བཞུགས་ བཞན་
འཇགས་པ་ལ་ཡོད།

T. I live in Lhasa.

ང་མྱོད་ས་རྩ་ས་ལ་ཡོད།

E. What Government post do you hold?

སྐྱུ་བཞེས་པ་ བཞུང་གི་ ཕྱག་ལས་ག་
རེ་བཞན་གི་ཡོད་པ།

T. I am a Tsi-pön (*i.e.*, in charge of an accounts office).

ང་ཅིས་ དཔོན་གྱི་ ལས་ ཀུན་གྱི་
ཡོད།

Receiving a visit from a Tibetan Official.—continued.

T. = Tibetan. E. = Englishman.

E. What work do you have to do as a Tsi-pön?

སྐུ་གཤེགས་ཅིས་དཔོན་གྱི་ཐུག
ལས་ག་རེ་གནང་དགོ་(དགོས་)
རེད།

T. We have a lot of work to do in connection with the accounts of the Government ~~revenues~~ and the like.

ལགས་ང་ཚོ་གཞུང་གི་འབབ་གྱི་
ཅིས་ལས་ལ་སོགས་པ་སང་པོ་
བྱེད་དགོ་གི་(དགོས་གྱི་) ཡོད།

E. Now-a-days who exercises supreme power in Tibet?

དེ་རིང་སང་པོད་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྐུས་
གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།

T. The Dalai Lama has taken up the secular and spiritual Government, ~~and~~ *he* exercises the supreme power.

སྐུབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་གིས་རྒྱལ་
སྲིད་ཆོས་སྲིད་བཞེས་ནས་སྐུབས་
མགོན་རིན་པོ་ཆེ་གིས་གནང་ང་
(པ་) རེད།

E. I see. Is Tibet a very large country?

ལ་ལགས་སི། བོད་ཡུང་པ་རྒྱ་ཆེན་
པོ་ཡོང་ངས།

T. It is of middling size.

ལགས་མཉུ་ཙཱ་པོ་ཡོད་ཀྱི།

E. Which is the pleasantest part of Tibet?

བོད་གྱི་དགེལ་ནས་ག་ས་སྤྱོད་པ་ཡོང།

¹ He means that it is very large, but it is not considered etiquette among Tibetan gentlemen to praise one's own possessions, not even one's own country.

Receiving a visit from a Tibetan Official.—continued.

T. = Tibetan. E. = Englishman.

T. Lhasa is about the pleasantest.

E. I see. ^{Then} Tibet must be, ~~be~~ ^{be} a nice country.

T. Now I must be going for to-day.

E. Won't you stay a little longer?

T. To-day I have some work to do, so I must be going. I will call on you later on.

E. Very good. You must come and see me when you are not busy.

T. Many thanks. Well, good-bye.

E. Good-bye, then.

དོག་ཙ་ལྷ་ས་སྤྱོད་ཡོང་།

ལ་ལགས་སེ། གྲས་ན་བོད་དེ་ཡག་
པོ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་རེད།

ད་དེ་རིང་དགོངས་པ་ཞུ་གི་ཡིན།

དོག་ཙ་བཞུགས་གནས་འཇགས་དགོ་
(དགོས་)།

དེ་རིང་ང་གྲེལ་བ་དོག་ཙ་ཡོད་
དགོངས་པ་ཞུ་གི་ཡིན། གཞུགས་
ལ་བཅར་གྱི་ཡིན།

ལ་ལགས་སེ། ཐུགས་བྱེད་མེད་
བཞི་སྐར་ལ་ངའི་ཙ་ལ་འཆིབ་
རྒྱ་གནད་དགོ་(དགོས་)།

ལ་ལགས་སེ། འོ་ན་ག་ལེ་བཞུགས་
གནས་འཇགས་།

ལ་ལགས་སེ། ག་ལེ་འཆིབ་རྒྱ་
གནད་།

16. *The same continued, (discussing travelling arrangements).*

T. = Tibetan. E. = Englishman.

E. According to Tibetan custom when a gentleman goes on a journey does he give his servants ponies to ride?

བོད་ཀྱི་ཕྱགས་སྒྲིབ་ལ་དཔེ་ཐོ་
 ཕྱགས་ཐེབས་གནང་ངའི་(བའི)
 སྒྲིབ་ལ་ཞུས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཁ་ལ་
 ཆིབས་པ་གནང་ཡོང་ངས།

T. Yes, he provides them all
with ponies.

ལགས་སྒྲིང་ཁ་ལ་དྲ་གནང་ཡོང་།

E. After what manner do they proceed on their journey?

འཆིབ་སྐྱ་གནང་ངའི་ (བའི་) སྒྲང་
ལ་ག་ འདྲས་ ཟེ་འཆིབ་སྐྱ་གནང་
ཡོང་།

T. He puts half in front of him and half behind him, and rides himself in the middle.

ཞབས་ཕྱི་ཕྱིན་ཀ་ཐུན་ (ཕྱིན་)
ལ་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་ཡོང་།
ཕྱིན་ཀ་གཞུག་ལ་གཞོག་ག་
(འཛོག་བ་) གནང་ནས་དཔོན་
པོ་དེ་དཀྱིལ་ལ་འཛིབ་སྐྱུ་གནང་
ཡོང་།

E. I understand. Do all the servants travel with their master?

ལ་ལགས་སི། དཔོན་པོ་དང་ལྷན་
གུས་ ཉམས་ བྱི་སྐང་ ཁ་པེབ་
ཡོང་ང་།

The same continued, (discussing travelling arrangements).—continued.

T. = Tibetan. E. = Englishman.

T. He sends his butler and cook on ahead; then after his muleteers have started, he starts himself with his servants in single file.

ལགས་གཉིས་པ་དང་ས་ཆེན་གཉིས་
སྤྱན་བགྱོད་ལ་གཏོང་ང་ (བ་) ཅ
གནང་ནས་དེའི་གཞུག་ལ་དེལ་
བ་ཕྱིན་ཆར་ར་ (བ་) དང་དེ་བྱིང་
ཞབས་ཕྱི་སྒྲང་ཁ་དཔོན་པོ་དང་
ཆེན་ཀྱས་ཆེབས་རགས་བསྐྱེགས་
ནས་འཆིབ་གྱུ་གནང་ཡོང་།

E. To do what does he send the butler and cook on ahead?

གཉིས་པ་དང་ས་ཆེན་གཉིས་སྤྱན་
(སྤྱན་) ལ་ག་རེ་བྱེད་ལ་གཏོང་ང་
(བ་) གནང་ང་ (བ་) རེད།

T. He sends the two servants in advance in order to have things ready and prepare food before he arrives.

སྤྱན་བགྱོད་གཉིས་པོ་དཔོན་པོ་
འཆིབ་གྱུ་ས་གནང་གོང་ལ་ཕེབས་
བསྐྱེགས་ཀྱི་བ་དང་ཁྲིལ་ལག་ ཅ
བཟོ་བ་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་ང་
(བ་) རེད།

E. I understand.

ཕྱིང་། ལ་ལགས་སེ།

17. *The same continued, (discussing the agricultural and mineral products of Tibet).*

T. = Tibetan. E. = Englishman.

E. What crops are grown in Tibet ?

ལགས་བོད་ལ་སྟོན་ཐོག་ག་རེ་སྤྱེ་
ཡོང་།

T. In Tibet itself, wheat, barley, peas and mustard are the chief crops. In Kong-po maize, buck-wheat and various other crops grow. Kong-po is warmer than Lhasa. Besides bamboos, apricots, apples, walnuts and all kinds of food are grown.

ལགས་བོད་རང་ལ་གྲོན་ས་སྟན་
(tren) གསུམ་དང་བེ་གང་
ཤུགས་ཆེ་བ་སྤྱེ་ཡོང་། ཀོང་
པོ་ལ་ཀ་ནཱྲོ་ས་དང་བྲུ་ (བ་པོ་)
ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཐོག་སྤྱེ་ཆོགས་
སྤྱེ་ཡོང་། ལྷ་ས་ལས་ཀོང་པོ་
དྲི་གི་རེད། སྤྱང་ (སྤྱུག) ལ་
དང་ཁས་བྱ་ཀྱང་ཤུ་ལྟར་ཀ་ཟས་
གང་ཡང་སྤྱེ་ཡོང་།

E. I see. How many days' journey is it from Lhasa to Kong-po ?

ལ་ལགས་སེ། ལྷ་ས་ནས་ཀོང་པོ་
བར་ལ་ཞག་མ་ག་ཚད་ཀྱི་རེད།

¹ ཞག་ས་ is often used colloquially for ཞག་པོ་

The same continued, (discussing the agricultural and mineral products of Tibet).—continued.

T. = Tibetan. E. = Englishman.

T. One reaches Upper Kong-po in fifteen days. To Lower Kong-po the journey takes one month.

ལགས་ཀྱི་སྟེང་ལ་ཞག་མ་བཅོལ་
ལ་ཕེབ་ཀྱི་རེད། ཀྱི་སྟོང་བར་
དུ་སྐྱབ་གཅིག་ཅུ་ཕེབ་དགོས་
(དགོས་ཀྱི་) རེད།

E. Is wood plentiful in Tibet?

བོད་ལ་ཤིང་འབེལ་བོ་ཡོང་ངས་
ལགས།

T. There is a certain amount of wood; but for fires cattle-dung is mostly used.

ལགས་ཤིང་དྲིག་ཅ་ཡོང་དེ་ཤུགས་
ཆེ་བ་སེག་དོང་ཡ་ལ་ལྷོ་བ་ (ལྷོ་
བ་) འབྲས་ (འབྲ) ཡོང་།

E. Are gold, silver and coal to be had in Tibet by mining?

བོད་ལ་གསེར་དང་དུལ་དེ་སོལ་ས་
ནས་འདོན་གྱི་ཡོང་ངས་ལགས།

T. Yes, in Tibet itself gold silver and coal are to be had by mining, but it is not customary to mine for them.

ལགས་བོད་རང་ལ་གསེར་དང་
དུལ་དེ་སོལ་འདོན་གྱི་ཡོང་དེ་
འདོན་བའི་ལུགས་སྟོལ་སེ་ཡོང་།

¹ Note method of describing the upper and lower parts of a country. It is often used.

² འདོན་ In conversation between ordinary people བདོན་ is used, but the higher classes affect literary forms in their conversation.

The same continued, (discussing the agricultural and mineral products of Tibet).—continued.

T. = Tibetan. E. = Englishman.

E. Is that so? What harm is there in mining?

ལ་ལགས་སུ། འདོན་པ་གནང་

ལ་སྒྲིན་གཤེད་ཡོད་པ་རེད།

T. If they are mined the soil-essence of the country is damaged, and good crops are not produced.

ལགས་བདོན་ན་ལྷང་པའི་ས་བཅུད་

ཉམས་ཀྱི་རེད། སྒྲིན་ཐོག་ཡང་

ཡག་པོ་སྒྲི་ཀྱི་མ་རེད་།

18. *A visit to the Dalai Lama by a Tibetan General (De-pön).*

E = Englishman. T = Tibetan.

E. In Tibet when a General goes to pay his respects to the Dalai Lama, what does he have to do?

བོད་ལ་སྐབས་སུ་མགོན་པོ་ཆེ་

སྐྱ་མདུན་ལ་མདའ་དཔོན་སྐྱ་

གཤོགས་ (ཞབས་) གཅིག་

མཇུག་ག་ (ཐར་) བཅར་ར་

(བ་) གནང་ན་གཤེད་སྒྲི་གནང་

དགོ་ (དགོས་) གི་རེད་ལགས།

¹ A prevalent Tibetan idea.

A visit to the Dalai Lama by a Tibetan General (De-pön).—contd.

E. = Englishman. T. = Tibetan.

T. After sitting for a while in the ante-room, the chief drö-nyer¹ says to him, "You can come." After going up, he must make three obeisances²; offer the Dalai Lama a ceremonial scarf, take off his hat, and ask for a blessing.

པ་ཏུ་པུ་

གཟིན་ རྒྱུ་ འགག་ལ་ཏོག་ ཅ་
 བཞུགས་ བཏན་འཇག་ནས་དེ་
 ནས་ མགོན་ བཞིན་ཆེན་ གོས་
 འཆིབ་རྒྱ་བཏན་ ཆོག་ བ་བཀའ་
 བཏན་ཡོང་། ཡར་ཐེབས་པ་དང་
 རྒྱ་ཕྱག་བསྐྱུལ་འཆམ་ར་ (བ་)
 བཏན་ནས་ རྒྱལ་ས་ མགོན་པོ་
 ཆེ་ལ་མཇལ་དྲུང་འབྱུང་ར་ (བ་)
 བཏན་ནས་དབུ་ལྷ་པོས་ (ཕྱད་)
 ནས་ཕྱག་དབང་ལྷ་བ་བཏན་དགོ་
 (དགོས་)ཀྱི་རེད།

¹ An official of the fourth grade. Under him in the Dalai Lama's household are eight drö-nyers, who are fifth grade. All nine are monks. Besides these there are four drö-nyers, one for each Shap-pe, these drö-nyers being laymen and of sixth grade.

² Knees and forehead touch the ground at each obeisance.

A visit to the Dalai Lama by a Tibetan General (De-pön).—
continued.

E. = Englishman. T. = Tibetan.

Then a silk cushion is placed below the throne. The De-pön having sat down on it, tea is brought.

དེ་ནས་བཞུགས་ཁྱི་གཤམ་དེ་
བཞུགས་གདན་གོས་ཁ་གཅིག
སྒྲིན་ཡོང་། དེའི་སྒྲིང་ལ་མདའ་
དཔོན་སྐུ་གཤེགས་བཞུགས་
གདན་འཇག་ཚར་ར་(བ་)དང་
གསོལ་ཇ་འཛིབ་རྒྱ་གནང་ཡོང་།

After tea has been offered to the Dalai Lama, some is laid before the De-pön.

སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་
ཇ་ཀྲ་ག་(འཁྱིག་)གུབ་པ་དང་
མདའ་དཔོན་སྐུ་གཤེགས་ལ་
གསོལ་ཇ་ཞུ་བ་གནང་ཡོང་།

After that rice-pudding is brought.

དེའི་གཞུག་ལ་བཞེས་པའི་འབྲས་
སིལ་འཛིབ་རྒྱ་གནང་ཡོང་།

¹ Note the *hon.* given to the verb by which the tea of the Dalai Lama is brought in. It is not used in similar cases for officials even of high rank.

² Made of rice, butter and sugar.

A visit to the Dalai Lama by a Tibetan General (De-pön).

- conclud.

E. = Englishman. T. = Tibetan.

Then after this has been offered to the Dalai Lama, and to the De-pön, the Dalai Lama inquires after his health saying, "Tsha-rong De-pön, are you in good health?"

དེ་ནས་སྐྱབས་མགོན་སྐྱབས་ལ་¹
 ཀྱལ་ (འབྲིག་) བྱལ་བ་དང་
 མདའ་དཔོན་སྐྱབས་མགོན་ལ་ཞུ་
 བ་གནང་ནས་སྐྱབས་མགོན་རིན་
 པོ་ཆེ་ནས་མཆོམས་དྲི་² (འདྲི་)
 གནང་ང་ (བ་) ལ་ཚ་རེང་³
 མདའ་དཔོན་གཞུགས་པོ་བདེ་པོ་
 བྱང་ངས་བཀའ་གནང་ཡོང་།།

¹ *Lit.* "Inner or real protector."

² *Lit.* "Intermediate question," i.e., the first question of the new interview some time having elapsed since the last.

³ The family name or surname of the De-pön, with estates in the Ü province.

PART II.

CHAPTER XVII.

bandon, to

Do. *hon.*

བཞག་པ་(འཛིན་པ་) སྤང་བ་

བཞག་པ་ (འཛིན་པ་) བཞག་པ་

སྤང་བ་ (བ་) བཞག་པ་

shak-pa; pang-
wa.

shok-ka nang-
wa.

pong-nga nang-
wa.

[illegible]

[illegible]

bandon, to	བཞག་པ་ (འཛིག་པ་) སྤང་བ་	skak-pa; pang-wa.
	Do. hon. བཞག་པ་ (འཛིག་པ་) བསྐང་བ་	skok-ka nang-wa.
	སྤང་ང་ (བ་) བསྐང་བ་	pong-nga nang-wa.

PART II.

ENGLISH-TIBETAN VOCABULARY.

NOTE.

1. To understand fully the pronunciation of the Tibetan words, and the transliteration into the Roman character, reference should be made to the Chapter in the Grammar on the "Alphabet and Pronunciation." It is not possible to represent all the Tibetan sounds by Roman letters with exactitude; hence the importance of mastering that chapter before using this vocabulary.

2. Where the colloquial and the literary forms differ, the latter is given in brackets in the Tibetan character. In the Romanized Tibetan the colloquial forms alone are given.

3. Where two or more Tibetan words are entered against the same English word, the first is the one most commonly used.

A

A, An, <i>art.</i>	ཅིག	<i>chi.</i>
Do. (in the sense of full or complete)	གང་	<i>kang.</i>
Aback	རྒྱུ་ལོགས་ལ་	<i>gyap-lo-la.</i>
Abaft	གཞུགས་ལ་	<i>sku-la.</i>
Abandon, to	བཞགས་(འཛོགས་པ།) སྤང་བ་	<i>shak-pa; pang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཞོགས་གསེལ་(འཛོགས་པ་) བཞན་བ་	<i>shok-ka nang-wa.</i>
	སྤང་བ་ (བ་) བཞན་བ་	<i>pong-nga nang-wa.</i>

Abate, to (in price)	བཅག་པ་ (གཙོག་པ་)	<i>chak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཅག་ག་ (གཙོག་པ་) བཞང་བ་	<i>chak-ka nan wa.</i>
Abbot	མཁན་པོ་	<i>khem-po.</i>
Abdomen	གྲོ་ཁྱིག་ (གྲོད་ཁྱིག་)	<i>tro-kho.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསོལ་གྲོད་	<i>sö-trö.</i>
Abide, to	བསྐྱད་པ་ (སྐྱོད་པ་)	<i>de-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞུགས་པ་	<i>sku-pa.</i>
Abject	སྡུག་པོ་	<i>duk-po.</i>
Able, <i>adj.</i>	མཁས་པོ་	<i>khe-po.</i>
Able, to be	ཐབ་པ་	<i>thup-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐབ་པ་བཞང་བ་	<i>thup-pa nan wa.</i>
Able, to be (in the sense of knowing how)	ཤེས་པ་	<i>she-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཁྱེན་པ་	<i>khyem-pa.</i>
Ablution	བྱུས་	<i>thrü.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་བྱུས་	<i>ku-thrü.</i>
Abode	ཁང་པ། ནང་	<i>khang-pa; nan</i>
Do. <i>hon.</i>	གཞིས་ཁང་	<i>sim-khang.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	གཞིས་ཤག་	<i>sim-sha.</i>
Abolish, to	མེད་པར་བཟོ་བ་	<i>me-pa so-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མེད་པར་བཟོ་བ་བཞང་བ་	<i>me-pa so-u nang-wa.</i>

Abominable	ལྷན་པོ་པོ་	<i>kyuk-tro-po.</i>
About (approximately)	ཙ་ (ཙམ་)	<i>tsa.</i>
About (concerning)	རྟོག་ལ། སྐྱོང་ལ།	<i>tön-la ; kor-la.</i>
Above (on top of)	ཐོང་ལ། སྒྲང་ལ།	<i>teng-la ; gang-la.</i>
Above (higher up a hill)	ཡུ་ལ། (ཡར་ལ།)	<i>ya-la.</i>
Abridge, to	སྒྲུང་པ་	<i>dü-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུང་པ་གནང་པ་	<i>dü-pa nang-wa.</i>
Abruptly	ལམ་སང་	<i>lam-sang.</i>
Abscess	ཤུ་པ་	<i>shu-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཤུ་ཤུ་	<i>ku-shu.</i>
Abscond, to	ཐྲོ་པ་ (འཐྲོས་པ་)	<i>trö-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐྲོས་ (འཐྲོས་) གཤེག་པ་	<i>trö-phe-pa.</i>
Absence	མེད་ཏུས་	<i>me-tü.</i>
Absolutely (used negatively)	ཁྱད་ཏེ་	<i>be-te.</i>
Absolve, to	སེལ་པ་	<i>sel-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སེལ་ལ། (པ་) གནང་པ་	<i>sel-la nang-wa.</i>
Abstain from, to (certain kinds of food, &c.)	སྒྲང་པ་	<i>pang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཙད་པ་ (གཙོད་པ་)	<i>che-pa.</i>
	སྒྲོང་ང་ (པ་) གནང་པ་	<i>pong-nga nang-wa.</i>
	བཙད་ (གཙོད་) པ་གནང་པ་	<i>che-pa nang-wa.</i>

Absurd, to be	དོན་དག་མེད་པ་	<i>tön-ta me</i>
Abundant	འབེལ་པོ། རྒྱུ་དོ་	<i>be-po ; dz</i>
Abuse, s.	སྤྲོད་ར་	<i>me-ra.</i>
Abuse, to	སྤྲོད་ར་བདང་ (གཏོང་) བ་	<i>me-ra tan,</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤྲོད་ར་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>me-ra ton</i>
Do. <i>inf. to</i>	སྤྲོད་ར་ཞུ་བ་	<i>nang-wi</i>
<i>sup.</i>	གཡང་གཟར་པོ་	<i>me-ra sku</i>
Abyss		<i>yang-sar-t</i>
Accede, to	ཁས་ལན་པ་	<i>khe-lem-pt</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་བཞེས་གནང་བ་	<i>ske-ske na</i>
Accept, to	ལེན་པ་	<i>wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་པ་	<i>lem-pa.</i>
Access, to have	འགྲོ་ཆོག་པ་། ཡོན་ཆོག་པ་	<i>ske-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱི་ལོ་ཆོག་པ་	<i>dro-chhok-</i>
Accident	བར་ཆད་	<i>chhin-chho</i>
Accommodation	ཤོང་ས་	<i>phe-chhok-</i>
Accompany, to	མཉམ་དུ་ཡོང་བ་	<i>par-chhe.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཉམ་དུ་ཕྱིན་པ་	<i>shong-sa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	ལྷན་གྱིས་འཆིབ་གྱུ་གནང་བ་	<i>nyam-tu y.</i>
Accomplice	རྒྱུ་པ་	<i>wa.</i>
Accomplished, to be (completed)	འཇར་བ་	<i>nyam-tu pl</i>
		<i>hlen-gye ch</i>
		<i>gyu nam</i>
		<i>ro.</i>
		<i>tshar-wa.</i>

Accomplished, to be, <i>hon.</i>	གྲུབ་པ་	<i>trup-pa.</i>
According to	ནང་བཞིན་	<i>nang-shin.</i>
Account	ཕྱིས་	<i>tsi.</i>
Account Book	ཕྱིས་བྱོ་	<i>tsi-tho.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱུག་བྱོ་	<i>chha-tho.</i>
Account of, on	ཀྱེན་གྱིས་	<i>kyen-ki.</i>
Accounts, to do	ཕྱིས་ཀྱུབ་པ་	<i>tsi-gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷགས་ཕྱིས་གནང་བ་	<i>ja-tsi nang-wa.</i>
	ལྷགས་ཕྱིས་སྒྲོན་པ་	<i>ja-tsi kyöm-pa.</i>
Accountant	ཕྱིས་པ་	<i>tsi-pa.</i>
Do. Chief	ཕྱིས་དཔོན་	<i>tsi-pön.</i>
Do. Office of an	ཕྱིས་ཁང་	<i>tsi-khang.</i>
Accumulate, to (money)	བསམག་པ་ (གསོག་པ་)	<i>sak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བསམག་ག་ (གསོག་པ་) གནང་བ་	<i>sak-ka nang-wa.</i>
Accurate	ཁྲིག་ཁྲིག་ ཉེན་ཉེན་	<i>thrik-thrik ; ten-ten.</i>
Accusation	སྙད་	<i>nye.</i>
Accuse, to	སྙད་བཅུགས་ (འཇུགས་) པ་	<i>nye-tsuk-pa.</i>
	སྙད་ཀོ་བ་	<i>nye-ko-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྙད་བཅུགས་ག་ (འཇུགས་པ་) གནང་བ་	<i>nye-tsuk-ka nang-wa.</i>

Accuse, to, <i>hon.</i>	སྒྲོད་ཀྱི་བ་གནང་བ་	<i>nye-ko-wa</i> <i> nang-wa.</i>
Accustomed, to be	གོས་སྒྲོད་	<i>kom-pa.</i>
Do. to be- come	གོས་སྒྲོད་སྒྲོད་བ་	<i>kom-song-wa</i>
Ache, <i>s.</i>	གཟུགས་	<i>śuk.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲོད་གཟུགས་	<i>nyung-ski.</i>
Ache, to	ན་བ་	<i>na-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲོད་བ་	<i>nyung-wa.</i>
Achieve, to	བྱེད་བ་	<i>cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གནང་བ་	<i>nang-wa.</i>
Acid	སྒྲོད་པོ་	<i>kyur-po.</i>
Aconite	བཅའ་དུག་	<i>tsen-tu.</i>
Acquaintance (friend)	ངོ་ཤེས་པའི་མི་	<i>ngo-shem-pai</i> <i>mi.</i>
Acquainted, to be	ངོ་ཤེས་པ་	<i>ngo-shem-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་ཀྱི་ངོ་ཤེས་པ་	<i>thu-ngo-khye</i> <i>pa.</i>
	ཞལ་ཚེ་(ཚོར་)བ་	<i>ške-tsho-wa.</i>
Acquainted, to get	ངོ་ཤེས་བྱེད་(གཏོང་)བ་	<i>ngo-she tang-i</i>
Do. <i>hon.</i>	ངོ་ཤེས་གཏོང་ང་(བ་)གནང་བ་	<i>ngo-she tong- nga nang-i</i>
Acquire, to	འབྱོར་བ་། ཐོབ་བ་	<i>jor-wa ; the</i> <i>pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་འབྱོར་ཡོང་བ་	<i>chhan-jor yor</i> <i>wa.</i>
Acquirement (skill)	ཡོན་ཏན་	<i>yön-ten.</i>

ed, to be case)	བདང་བཞག་པ་	<i>tang-shak-pa.</i>
, hon.	བདང་བཞག་ག་ (པ་) བཞང་བ་	<i>tang-shak-ka nang-wa.</i>
	པར་	<i>pha.</i>
	བྱེད་པ་	<i>cke-pa.</i>
hon.	བཞང་བ་	<i>nang-wa.</i>
(law suit)	ཁ་མཚུ་	<i>kham-chhu.</i>
(deed)	ལས་ཀ་	<i>le-ka.</i>
hon.	ཕྱག་ལས་	<i>chha-le.</i>
	ཏུ་པོ་	<i>hur-po.</i>
	ཨ་ཆེ་ལྷ་མོ་	<i>a-chhe-hla-mo.</i>
	ཨ་ཆེ་ལྷ་མོ་	<i>a-chhe-hla-mo.</i>
	ངོ་ཐོག་	<i>ngo-tho.</i>
(knife)	ནོ་པོ་	<i>no-po.</i>
	བཏམ་དཔེ་	<i>tam-pe.</i>
	སྐོན་འབེལ་སྤྲད་པ་	<i>nöm-be tre-pa.</i>
hon.	སྐོན་འབེལ་བཞང་བ་	<i>nöm-be nang- wa.</i>
(figures)	སྐོམ་པ་	<i>dom-pa.</i>
ate, to be	འགྲིག་པ་	<i>drik-pa.</i>
3, to, v.i.	འབྱར་བ་	<i>jar-wa.</i>
en, to	བཞག་པ་ (འཛོག་པ་)	<i>shak-pa.</i>

Adjourn, to, <i>hon.</i>	གཞིག་ག་ (འཛིག་པ་) གནང་བ་	<i>shok-ka n</i> <i>wa.</i>
Adjust, to	ཐྲིག་པ་	<i>drik-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐྲིག་ག་ (པ་)གནང་བ་	<i>drik-ka n</i> <i>wa.</i>
Admiration	མོས་པ་	<i>mö-pa.</i>
Admire, to	མོས་པ་བྱེད་པ་	<i>mö-pa che-p</i>
Do. to (things)	སེམས་ཤོར་བ་	<i>sem-shor-w</i>
Admittance, to grant	མཇལ་ཁ་གནང་བ་	<i>je-kha nang</i>
Admonish, to	བསྐྱབ་བྱ་བྱེད་པ་	<i>lap-cha che</i>
Do. <i>hon.</i>	བསྐྱབ་བྱ་གནང་བ་	<i>lap-cha n</i> <i>wa.</i>
Admonition	བསྐྱབ་བྱ་	<i>lap-cha.</i>
Adopted child	གསོས་ཕྱག་	<i>sö-thruk.</i>
Adore, to	མོས་གུས་བྱེད་པ་	<i>mö-kü che-p</i>
Adorn, to	གྱུན་ཆ་བཏགས་ (འདྲིགས་) པ་	<i>gyen-chha</i> <i>pa.</i>
Adornment	གྱུན་ཆ་	<i>gyen-chha.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་གྱུན་	<i>ku-gyen.</i>
Adrift, to be	ཆུའི་སྐང་ལ་ལྷིང་བ་	<i>chhü-gang-l</i> <i>ding-wa.</i>
Adroit	ཅལ་ཆེན་པོ་	<i>tse-chhem-p</i>
Adulterate, to	འདྲེས་བཏང་ (གཏོང་) པ་	<i>dre-tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འདྲེས་གཏོང་ང་ (པ་)གནང་བ་	<i>dre-tong-ngi</i> <i>nang-wa.</i>

lterer	ཆལ་པོ་	chhe-po.
lteress	ཆལ་མོ་	chhe-mo.
ance (of oney) antage	སྒྲ་ཕྱི་ ཕན། ཕན་ཐོགས་	ngam-chhi. phen ; phen- tho. thu-phen.
Do. hon.	ཐུགས་ཕན་	phen-thok-pa.
Do. to be of	ཕན་ཐོགས་པ་	thu-phen so-wa.
Do. hon.	ཐུགས་ཕན་གསོཔ་	dra.
ersary	དགྲ་	trö. རྩ་
ice	གྲོས་	trö-tri-wa.
ice, to ask	གྲོས་ནི་ (འདྲི་) བ་	kan-dri sku-wa.
o. hon.	བཀའ་འདྲི་ཞུ་བ་	ka-mön sku-wa.
o. h. hon.	བཀའ་སློན་ (སློལ་) ཞུ་བ་	tro-cke-pa.
ice, to give	གྲོས་བྱེད་པ་	ka-trö nang-wa.
o. hon.	བཀའ་གྲོས་གནང་བ་	tha-ring-po.
’, adv.	ཐུག་རིང་པོ་	le-ka ; tön-ta.
ir (business)	ལས་ཀ། རོན་དག་	chha-le ; ku-tön.
o. hon.	ཐུག་ལས། སྐྱ་རོན་	cham-po.
ction	བྱམས་པོ་	cham-po cke-pa.
ctionate, to	བྱམས་པོ་བྱེད་པ་	cham-po nang- wa.
Do. hon.	བྱམས་པོ་གནང་བ་	

Affirm, to	ལབ་བ་	<i>lap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུང་བ་	<i>sung-wa.</i>
Affix, <i>s.</i> (gram- matical)	རྩེས་འཛུག་	<i>jen-ju.</i>
Affix, to	སྒྲེལ་བ་	<i>drel-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲེལ་ལ་ (བ་) གནང་བ་	<i>drel-la nang</i>
Afflicted, to be	དཀའ་ལས་བྱུང་བ་	<i>ka-le chung</i>
Affliction	དཀའ་ལས་	<i>ka-le.</i>
Afford, to	ཕྱིར་བ་	<i>ter-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གནང་བ་	<i>nang-wa.</i>
Afloat, to be	ཆུའི་གླང་ལ་གཡང་(གཡེང་)བ་	<i>chhui-gang- yang-wa</i>
Afoot (on foot)	ཀང་ཐང་ལ་	<i>kang-than</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་ཐང་ལ་	<i>skap-than</i>
Afraid, to be	ཞིན་པ། འཛིགས་བ་	<i>ske-pa ; ji</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞིན་པ་གནང་བ་	<i>ske-pa nang</i>
After	གཞུག་ལ། རྩེས་ལ་	<i>sku-la ; je</i>
Afternoon	དགོངས་དག་	<i>gong-ta.</i>
Afterwards	གཞུག་ལ། རྩེས་ལ་	<i>sku-la ; je</i>
Again	ཡང་སྐྱར་	<i>yang-kyar.</i>
Against, over	ཁ་ཐུག་ལ་	<i>kha-thu-la.</i>
Age (of a hu- man being)	ལོ་	<i>lo.</i>

on.	དགོང་ལོ་ (དགང་ལོ་)	<i>gong-lo.</i>
an ani-	ན	<i>na.</i>
n.	ག་ཕུ་ (གང་ཕོ་)	<i>ga-pu.</i>
f.	ག་མུ་ (གང་མོ་)	<i>ga-mu.</i>
hon.	སྐྱེན་ས་བགས་པོ་ ལས་ཚབ་	<i>ku-ne dre-po.</i>
hon.	སྐྱེན་ཚབ་	<i>le-tshap.</i>
ated, to	ཚོགས་པ་ཟ་བ་	<i>ku-tshap.</i>
hon.	དགོངས་པ་རྩེད་པ་ དུར་པོ་	<i>tshik-pa ta-wa.</i>
, to (se)	དུགས་པ་	<i>gong-pa tshung- pa.</i>
hon.	དུགས་པ་ (པ་) བཞང་བ་	<i>hur-po.</i>
ed, to be	སེམས་འཚབས་པ་	<i>truk-pa.</i>
hon.	ཐུགས་སེམས་འཚབས་པ་ བཞང་བ་	<i>truk-ka nang- wa.</i>
	སྐྱེན་པ་སྐྱེན་པ་	<i>sem tshap-pa.</i>
hon.	ཐུགས་འཁྱེད་	<i>thu-sem tshap- pa nang-wa.</i>
to	འགྲིག་པ་ འཆས་པ་	<i>du-nge.</i>
ble	མཐུན་པོ་	<i>thu-thre.</i>
ble (in)	ཞིས་པོ་	<i>drik-pa ; chham-pa.</i>
		<i>thüm-po.</i>
		<i>skim-po.</i>

Agreeable (in taste), <i>hon.</i>	སྒོ་པོ་	<i>tro-po.</i>
Agreement (bond)	གཤམ་གྱི་ (གཤམ་གྱི་)	<i>kam-gya.</i>
Agriculture	སོ་ནམས་	<i>so-nam.</i>
Agriculturist	སོ་ནམས་བྱེད་མཁན་	<i>so-nam khen.</i>
Ague	ཚད་ནད་	<i>tshe-ne.</i>
Ague, to have	འདད་རྒྱུ་བ་	<i>dar-gyap-p</i>
Ahead (in front)	སྒྲུབ་ལ་ (སྒྲུབ་ལ་)	<i>ngen-la.</i>
Aid	རོགས་	<i>ro.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་འདྲན་	<i>gön-dren.</i>
Aid, to	རོགས་བྱེད་བ་	<i>ro-cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་འདྲན་གནང་བ་	<i>gön-dren n wa.</i>
Ail, to	ན་བ་	<i>na-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤྱད་བ་	<i>nyung-wa.</i>
Ailment	ན་ཚ་	<i>na-tsha.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤྱད་བ་	<i>nyung-wa.</i>
Air (atmospheric wind)	རྩལ་གས་པ། རྩུང་	<i>hlak-pa ;</i>
Air (mien)	མདངས། གདོང་	<i>dang ; do</i>
Alarm, to	ཞིང་སྒྲུབ་སྤྱད་བ་	<i>ske-tra lan</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞིང་སྒྲུབ་སྤྱོད་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>ske-tra lon, nang-wa</i>
Alas	ཨ་ཁ་ཁ་ (ཀྲི་མ་)	<i>a-kha-kha</i>

	གཙང་པོ་	<i>chang-po.</i>
<i>hon.</i>	ཐུགས་གཙང་པོ་	<i>thu-chang-po.</i>
	འབྲོན་པོ་	<i>dröm-po.</i>
, to (e.g., horse)	བབ་པ་ (འབབ་པ་)	<i>pa-pa.</i>
, to be (of	འབར་བ་	<i>bar-wa.</i>
	གཅིག་པ་	<i>chik-pa.</i>
to be	གསོན་པོ་ཡོད་པ་	<i>söm-po yö-pa.</i>
	ཚང་མ། ཐམས་ཅད། གླང་པ་	<i>tshang-ma ; tham-che ; gang-kha.</i>
y	ཉིན་གང་	<i>nyin-kang.</i>
ght (very ly)	ལགས་སོ། ལགས་ལགས་སི་	<i>la-so ; la-la-si.</i>
to	བཞོད་པ་	<i>gö-pa.</i>
<i>hon.</i>	བཞོད་པ་གནང་བ་	<i>gö-pa nang-wa.</i>
ce (rela-)	བརྒྱད་ཅུ་	<i>gyü-tsa.</i>
<i>hon.</i>	སྒྲུབ་རྒྱུད་	<i>ku-gyü.</i>
, to be	ཁ་མཐུན་པ་	<i>kha-thüm-pa.</i>
nent re allotted)	སྒྲེལ་ (སྒྲེལ་བ་)	<i>ke-la.</i>
. <i>hon.</i>	སྒྲེལ་པ་	<i>ku-ke.</i>
, to	བརྒྱུག་པ་ (འརྒྱུག་པ་)	<i>chuk-pa.</i>
<i>hon.</i>	བརྒྱུག་པ་ (འརྒྱུག་པ་) གནང་བ་	<i>chuk-ka nang- wa.</i>
ed, to be	ཆོག་པ་	<i>chhok-pa.</i>

Alloy	ལྷན་	<i>hle.</i>
Allure, to	སྤྱུ་བ་	<i>lu-wa.</i>
All-wise	ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་	<i>tham-che</i>
Almanac	ལྷ་ཐོ་ལོ་ཐོ་(ལོ་ཐོ་)	<i>khjem- da-tho;</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིགས་ཐོ་	<i>sik-tho.</i>
Almond	གྲུ་དྭ་ཀར་ལྷར་ཀ་	<i>gya-kar t</i>
Almost	ཏ་ལམ་	<i>ha-lam.</i>
Alms	སྤྱིན་པ་	<i>jim-pa.</i>
Alms, to ask	སྤོང་བ་	<i>long-wa.</i>
Alms, to give	སྤྱིན་པ་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>jim-pa tan</i>
Alone	གཅིག་པོ་	<i>chik-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤྱུ་ཀྱང་	<i>ku-kyang.</i>
Along with	དང་མཉམ་དུ་	<i>tang-nyar</i>
Aloud	སྐད་ཆེན་པོ་བརྒྱབ་ནས་	<i>ke-chhem- gyap-nu</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུང་སྐད་ཆེན་པོ་སྤྱོན་ནས་	<i>sung-ke c po kyön</i>
Alphabet	ཀའ་པ་	<i>ka-kha.</i>
Already	ད་གི་ནས་	<i>ta-ki-ne.</i>
Also	ཡང་	<i>yang.</i>
Altar	མཆོད་བཤམས་	<i>chhö-shan</i>
Alter, to, <i>v.t.</i>	རྒྱུ་བ་	<i>je-wa ; gy</i>

to, v.t.,	རྩོམ་གནང་བ། སྦྱར་ར་ (བ)	<i>je-wa nang-wa ;</i> <i>gyur-ra nang-</i> <i>wa.</i>
.	གནང་བ	
to (fit of es, etc.)	བཟོ་བཅོས་གྲུབ་པ་	<i>soṅ-chö gyaṅ-</i> <i>pa.</i>
hon.	བཟོ་བཅོས་སྦྱོར་བ་	<i>soṅ-chö kyö-</i> <i>pa.</i>
ately	རེ་མེད་ (མེས་) བྱས་ནས་	<i>re-me-cke-ne.</i>
gh	ཀྱང་། ཅུང་། ན། ཡང་།	<i>kyang ; rung ;</i> <i>na ; yang.</i>
her (in l)	ཐམས་ཅད་བསྐྱོམས་ནས་	<i>tham-che dom-</i> <i>ne.</i>
(quite)	བྟན་	<i>be.</i>
;	ནས་གྱུན། ཏུས་གྱུན་	<i>nam-gyün ; tū-</i> <i>gyün.</i>
	ཡོད་	<i>yö.</i>
to	སྦྱད་པ་	<i>dü-pa.</i>
hon.	སྦྱད་པ་གནང་བ་	<i>dü-pa nang-wa.</i>
, to	ཡ་མཚན་བྱེད་པ་	<i>yam-tshen cke-</i> <i>pa.</i>
hon.	ཡ་མཚན་གནང་བ་	<i>yam-tshen</i> <i>nang-wa.</i>
ment	ཡ་མཚན་	<i>yam-tshen.</i>
ig	ཡ་མཚན་པོ་	<i>yam-tshem-po.</i>
sador	སྒྲུ་ཚབ་	<i>ku-tshap.</i>
	སྦྱོས་ཤེས་	<i>pö-she.</i>
on	མགོ་འདོད་	<i>thon-dö.</i>
ous	མགོ་འདོད་ཆེན་པོ་	<i>thon-dö chhem-</i> <i>po.</i>

Amble (of a horse)	འགྲོས་	<i>drö.</i>
Amble, to (horse)	འགྲོས་ཀྱི་པ་	<i>drö-gyap-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆིབས་འགྲོས་ཀྱི་པ་	<i>chhim-drö gyap-pa</i>
Ambling pony	འགྲོས་མ་	<i>drö-ma.</i>
Amend, to	བཟོ་སྒྲུང་བྱེད་པ་	<i>so-kyor chu</i>
Do. <i>hon.</i>	བཟོ་སྒྲུང་གནང་བ་	<i>so-kyor nan</i>
Amendment (correction)	ཞུ་དག་	<i>sku-ta.</i>
Amidst	དཀྱིལ་ལ་	<i>kyi-la.</i>
Ammunition	རྩམ་དེ་	<i>dzen-de.</i>
Among	དཀྱིལ་ལ་	<i>kyi-la.</i>
Among ourselves (your-selves, them-selves)	ནང་ཅག་	<i>nang-tsa.</i>
Ample	མང་པོ་	<i>mang-po.</i>
Amusement	ཅིད་སྟོང་	<i>tse-mo.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུ་ཅིད་	<i>ku-tse.</i>
Amusement, to have	ཐུགས་སྒྲུ་བྱེད་ (གཏོང་) བ་	<i>thu-tro tan</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་སྒྲུ་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>thu-tro tong nang-wa</i>
Analogy	དཔེ་	<i>pe.</i>
Ancestry	རིགས་བརྒྱུད་	<i>ri-gyü.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུ་བརྒྱུད་	<i>ku-gyü.</i>

y of ama	གདུང་བརྒྱུད་ གཏོང་རྒྱུད་	<i>dung-gyü.</i> <i>ting-do.</i>
(of for- ime) (old)	སྔོན་གྱི ཉིང་པ་	<i>ngön-kyi.</i> <i>nying-pa.</i>
ly	སྔོན་ལ། སྔོན་དུས་ ཡང་། དང་	<i>ngön-la ; ngön- tū.</i> <i>yang ; tang.</i>
re	རྒྱམ་ (རྒྱངས་)	<i>drum</i>
re, to re-	རྒྱམ་ (རྒྱངས་) བཤད་པ་	<i>drum she-pa.</i>
hon.	རྒྱམ་ (རྒྱངས་) གསུང་བ་ པོ་ཉ་ ཚིག་པ། ཁྲིང་ཁྲོ་	<i>drum sung-wa.</i> <i>pho-nya.</i> <i>tshik-pa ; khong-thro.</i>
corner)	རྒྱར་	<i>sur.</i>
to be	ཚིག་པ་ཟ་བ། ཁྲིང་ཁྲོ་ཟ་བ་	<i>tshik-pa sha- wa ; khong- thro sha-wa.</i>
hon.	དགོངས་པ་རྒྱང་པ་ རྣམ་མཁྱེན་འགལ་བ་ རྒྱར་མང་པོ་ཡོད་པ་ སེམས་ཅན་	<i>gong-pa tshung- pa ; nam- khyen gel-wa.</i>
(wild)	རི་དྲགས་	<i>sur-mang-po yö- pa.</i>
(beasts y)	གཅན་གཟན་ ལོ་རྒྱས་	<i>sem-chen.</i> <i>ri-ta.</i> <i>chen-sen.</i> <i>lo-gyü.</i>

Annals (of kings)	མཁའ་རབས་	<i>gye-rap.</i>
Annihilate, to	ཐམས་ཅད་མེད་པར་བཟོ་བ་	<i>tham-che pa so-w</i>
Announce, to	ལན་ (ལེན་) སྒྲུབ་པ། ལན་ (ལེན་) སྦྱེལ་བ་	<i>len-tre-pa. kyel-wa</i>
Do. hon.	ལྷགས་ལན་ཐུལ་ (འབྱུལ་) བ་	<i>ja-len phü</i>
Annoy, to	ཁྱོད་ཁྱོད་སྒྲུབ་བ་	<i>khong-thre lang-wa</i>
Do. hon.	དགོངས་པ་དཀྱུག་པ་	<i>gong-pa pa.</i>
Annually	ལོ་རེ་རེ་	<i>lo-re-re.</i>
Anoint, to	བྱུགས་པ་ (འབྱུག་པ།) སྦྱེལ་བ་	<i>chuk-pa ; wa.</i>
Do. hon.	བྱུགས་པ་ (འབྱུག་པ་) གནང་བ། བསྐྱུས་པ་ (སྦྱེལ་བ་) གནང་བ་	<i>chuk-ka wa ; h nang-wi</i>
Another	གཞན་པ། ཡན་པ་	<i>skem-pa ; pa.</i>
Answer, s.	ལན་	<i>len.</i>
Do. hon.	བཀའ་ལན་	<i>ka-len.</i>
Answer, to	ལན་རྒྱུ་བ་པ་	<i>len-gyap.</i>
Do. hon.	ལྷགས་ལན་སྦྱོན་པ་	<i>ja-len kyö</i>
Answer, to (in anger)	ཁ་ལན་ལོག་པ་	<i>kha-len lo</i>
Answer letter, to	ཡིག་ལན་ལོག་པ་། ཡིག་ལན་ བཏང་ (བཏོང་) བ་	<i>yik-len lo yik-len wa.</i>
Do. hon.	ཐུག་གྱིས་བཀའ་ལན་ གནང་བ་	<i>chha-ri 1 nang-wi</i>

	གྲོག་མ་	<i>tro-ma.</i>
gonist	དག	<i>dra.</i>
lope	གཙོད་	<i>tsö.</i>
que	རྩིང་པ་	<i>nying-pa.</i>
	ཀུབ་	<i>kup.</i>
hon.	ཞབས་ཤོངས་	<i>sham-phong.</i>
l	འོག་རྩ་	<i>ok-tsa.</i>
ety	སེམས་འབྲམ་	<i>sem-thre.</i>
hon.	ཐུགས་འབྲམ་	<i>thu-thre.</i>
	གང་ཡང་	<i>kang-yang.</i>
body (with gative) tment	སྤྱ་གང་། སྤྱ་ཡང་	<i>su-kang ; su- yang.</i>
	ཁང་མིག	<i>khang-mik.</i>
o. hon.	གཟིམ་རྒྱུང་	<i>sim-chung.</i>
	ཐེའུ་ (ཐེའུ་)	<i>pe-u.</i>
ure	མི་ཁང་	<i>gi-khung.</i>
gize, to	ཐུགས་དགོངས་དག་ཀྱི་བ་	<i>thu-gong-ta shu-wa.</i>
gy	ཐུགས་དགོངས་དག་	<i>thu-gong-ta.</i>
ecary's p	མྱ་ཁང་	<i>men-khang.</i>
ratus	ལག་ཆ་	<i>lak-chha.</i>
rel	ཆུ་པ་	<i>chhu-pa.</i>

Apparel; <i>hon.</i>	ན་བཟའ་	<i>nam-sa.</i>
Appeal, to	ཞུ་བ་	<i>shu-wa.</i>
Appear to be, to	ཡིན་འགོ	<i>yin-dro.</i>
Appear, to (to be seen)	མཐོང་བ་	<i>thong-wa.</i>
Appear, to cause to (ghost, etc.)	ཐུན་འདྲིན་ཞུ་བ་	<i>chen-dren wa.</i>
Appearance	དབྱིབས། བཟོ་ལྗ	<i>yip ; sôp-ta</i>
Appetite	དང་ཁ།	<i>tang-ka.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསོལ་དང་	<i>sô-tang.</i>
Applaud, to	ལྟོད་ར་བདང་ (གཏོང་) བ་	<i>tô-ra tang-a</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྟོད་ར་གཏོང་ང་ (བ་)གནང་བ་	<i>tô-ra tong-nang-wa.</i>
Do. <i>inf., to sup.</i>	ལྟོད་ར་ཞུ་བ་	<i>tô-ra shu-wa</i>
Applause	ལྟོད་ར་	<i>tô-ra.</i>
Apple	ཀུ་ཤུ	<i>ku-shu.</i>
Application (inferior to superior)	སྟོན་ཞུ	<i>nye-shu.</i>
Application, written (by inferior to superior)	ཞུ་ཡིག་	<i>shu-yi.</i>
Apply, to (by inferior to superior)	སྟོན་ཞུ་ཐུལ་ (འཐུལ་)བ་	<i>nye-shu-phi-wa.</i>
Apply in writing, to (by inferior to superior)	ཞུ་ཡིག་ཐུལ་བ་	<i>shu-yi phi-wa.</i>

it, to (an er)	སློབ་	ko-wa.
hon.	བསྐྱེས་བཞག་གནང་བ་	kü-ska nang- wa.
it, to (a l'servant)	བཞག་པ་ (འཛིག་པ་)	shak-pa.
hon.	གཞིག་ག་ (འཛིག་པ་)གནང་བ་	shok-ka nang- wa.
ach, to object)	འགྲམ་ལ་འགྲོ་བ། འགྲམ་	dram-la dro- wa ; dram-la
	ལ་ཡོང་བ་	yong-wa.
hon.	འགྲམ་ལ་ཕེབ་པ་	dram-la phe-pa.
re, to ction)	བཀའ་གནང་བ་	ka-nang-wa.
tenance	ཅ་ལག་ (ཆ་ལག་)	cha-la.
hon.	སྐྱུ་ཅན་ (སྐྱུ་ཆན་)	ku-che.
t	ཁམ་བུ་	kham-pu.
(a quick- ing, with fruit)	འོག་སུམ་ཁམ་བུ་	lo-sum kham- pu.
(dried, Balti)	མངའ་རིས་ཁམ་བུ་	nga-ri kham-pu.
	པང་གདན་	pang-den.
hon.	སྐྱ་པང་	ku-pang.
uct	ཡོ་པོ་ (ཡུར་པོ་)	yo-po.
ate, to	པར་མི་བྱེད་པ་	par-mi che-pa.
hon.	པར་མི་གནང་བ་	par-mi nang- wa.
r	མདའ་པ་	da-pa.
hon.	ཕྱག་མདའ་གནང་མཁམ་	chhan-da nang- khen.

Agreeable (in taste), <i>hon.</i>	སྤྱོ་བོ་	<i>tro-po.</i>
Agreement (bond)	གམ་གྱུ་ (གན་གྱུ་)	<i>kam-gya.</i>
Agriculture	སོ་ཁམས་	<i>so-nam.</i>
Agriculturist	སོ་ཁམས་བྱེད་མཁན་	<i>so-nam khen.</i>
Ague	ཚད་ནད་	<i>tshe-ne.</i>
Ague, to have	འདད་གྱུ་བ་པ་	<i>dar-gyap-pa</i>
Ahead (in front)	སྤྲོན་ལ་ (སྤྲོན་ལ་)	<i>ngen-la.</i>
Aid	རོགས་	<i>ro.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་འདྲེན་	<i>gön-dren.</i>
Aid, to	རོགས་བྱེད་པ་	<i>ro-cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་འདྲེན་གནང་བ་	<i>gön-dren na wa.</i>
Ail, to	ན་བ་	<i>na-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤྱུང་བ་	<i>nyung-wa.</i>
Ailment	ན་ཚ་	<i>na-tsha.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤྱུང་བ་	<i>nyung-wa.</i>
Air (atmospheric wind)	ཟླགས་པ། རྒྱུང་	<i>hlak-pa ; l</i>
Air (mien)	མདངས་། གདོང་	<i>dang ; don</i>
Alarm, to	ཞིང་སྒྲགས་སྤང་བ་	<i>ske-tra lang</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞིང་སྒྲགས་སྤོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>ske-tra long nang-wa</i>
Alas	ཨ་ཁ་ཁ་ (ཀྲེ་མ་)	<i>a-kha-kha.</i>

	གཙང་པོ་	<i>chang-po.</i>
<i>hon.</i>	ཐུགས་གཙང་པོ་	<i>thu-chang-po.</i>
	ངྭོན་པོ་	<i>dröm-po.</i>
t, to (e.g., m horse)	བབ་པ་ (འབབ་པ་)	<i>pap-pa.</i>
t, to be (of)	འབར་བ་	<i>bar-wa.</i>
	གཅིག་པ་	<i>chik-pa.</i>
, to be	གསོན་པོ་ཡོད་པ་ གྲངས་ ཐམས་ཅད་ གླང་ཁ་	<i>söm-po yö-pa.</i>
		<i>tshang-ma ; tham-che ; gang-kha.</i>
ay	ཉིན་གང་	<i>nyin-kang.</i>
ight (very ll)	ལགས་སོ། ལགས་ལགས་སི་	<i>la-so ; la-la-si.</i>
, to	བགོད་པ་	<i>gö-pa.</i>
<i>hon.</i>	བགོད་པ་གནང་བ་	<i>gö-pa nang-wa.</i>
nce (rela- n)	བརྒྱད་ཙ་	<i>gyü-tsa.</i>
. <i>hon.</i>	སྐྱབ་བརྒྱད་	<i>ku-gyü.</i>
d, to be	ཁ་མཐུན་པ་	<i>kha-thüm-pa.</i>
ment	སྐེ་ལ་ (སྐེ་ལ་པ་)	<i>ke-la.</i>
re allotted)	སྐྱ་སྐེ་ལ་	<i>ku-ke.</i>
o. <i>hon.</i>		
v, to	བཅུག་པ་ (འཅུག་པ་)	<i>chuk-pa.</i>
. <i>hon.</i>	བཅུག་པ་ (འཅུག་པ་) གནང་བ་	<i>chuk-ka nang-</i>
ved, to be	ཚོག་པ་	<i>wa. chhok-pa.</i>

Alloy	ལྷན་	<i>hle.</i>
Allure, to	སྐྱུ་བ་	<i>lu-wa.</i>
All-wise	ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་	<i>tham-che</i>
Almanac	ལྷ་ཐོ་ལོ་ཐོ་(ལོ་ཐོ་)	<i>khjem-¹</i> <i>da-tho; l</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིགས་ཐོ་	<i>śik-tho.</i>
Almond	གྱུ་དཀར་སྟར་ཀ་	<i>gya-kar ta</i>
Almost	ད་ལས་	<i>ha-lam.</i>
Alms	སྤྱིན་པ་	<i>jim-pa.</i>
Alms, to ask	སྤྱོད་པ་	<i>long-wa.</i>
Alms, to give	སྤྱིན་པ་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>jim-pa tan</i>
Alone	གཅིག་པོ་	<i>chik-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་ཀྱང་	<i>ku-kyang.</i>
Along with	དང་མཉམ་དུ་	<i>tang-nyam</i>
Aloud	སྐད་ཆེན་པོ་བརྒྱབ་ནས་	<i>ke-chhem-¹</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུང་སྐད་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ནས་	<i>gyap-ne</i> <i>sung-ke cl</i> <i>po kyön.</i>
Alphabet	ཀམ་	<i>ka-kha.</i>
Already	ད་གི་ནས་	<i>ta-ki-ne.</i>
Also	ཡང་	<i>yang.</i>
Altar	མཆོད་བཤམས་	<i>chhö-sham.</i>
Alter, to, <i>v.t.</i>	ཇི་བཤམས་སྤྱུ་བ་	<i>je-wa ; gyu</i>

, to, <i>v.t.</i> , <i>m.</i>	རྩེ་བ་གནང་བ། རྒྱུ་ར་ (བ) གནང་བ་	<i>je-wa nang-wa ;</i> <i>gyur-ra nang-</i> <i>wa.</i>
, to (fit of thes, etc.) <i>hon.</i>	བཟོ་བཅོས་གྱུ་བ་ བཟོ་བཅོས་སྒྲིན་བ་	<i>soṗ-chö gyaṗ-</i> <i>pa.</i> <i>soṗ-chö kyö-m-</i> <i>pa.</i>
nately	རེ་མེད་ (མེས་) བྱས་ནས་	<i>re-me-cke-ne.</i>
ough	ཀྱང་། ཅུང་། ན། ཡང་།	<i>kyang ; runy ;</i> <i>na ; yang.</i>
gether (in ital)	ཐམས་ཅད་བསྐྱེམས་ནས་	<i>tham-che dom-</i> <i>ne.</i>
o. (quite)	ནད་	<i>be.</i>
ys	ནས་གྱུ་ན། ཏུས་གྱུ་ན། ཡོད་	<i>nam-gyün ; tū-</i> <i>gyün.</i> <i>yö.</i>
ss, to	སྒྱུད་བ་	<i>dü-pa.</i>
<i>hon.</i>	སྒྱུད་བ་གནང་བ་	<i>dü-pa nang-wa.</i>
ze, to	ཡ་མཚན་བྱེད་བ་	<i>yam-tshen cke-</i> <i>pa.</i>
<i>hon.</i>	ཡ་མཚན་གནང་བ་	<i>yam-tshen</i> <i>nang-wa.</i>
zement	ཡ་མཚན་	<i>yam-tshen.</i>
zing	ཡ་མཚན་པོ་	<i>yam-tshem-po.</i>
assador	སྒྲུ་ཚབ་	<i>ku-tshap.</i>
er	སྒྲོས་ཤེལ་	<i>pö-she.</i>
ition	མཐོང་དོད་	<i>thon-dö.</i>
itious	མཐོང་དོད་ཆེན་པོ་	<i>thon-dö chhem-</i> <i>po.</i>

Amble (of a horse)	འགྲོས་	<i>drö.</i>
Amble, to (horse)	འགྲོས་ཀྱི་བ་	<i>drö-gya,</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆིབས་འགྲོས་ཀྱི་བ་	<i>chhim-d</i>
Ambling pony	འགྲོས་མ་	<i>gyap-d</i>
Amend, to	བཟོ་སྒྲུར་བྱེད་པ་	<i>drö-ma.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཟོ་སྒྲུར་གནང་བ་	<i>so-kyor</i>
Amendment (correction)	ཉུང་བ་	<i>so-kyor na</i>
Amidst	དཀྱིལ་ལ་	<i>sku-ta.</i>
Ammunition	རྩམ་དེ	<i>kyi-la.</i>
Among	དཀྱིལ་ལ་	<i>dzen-de.</i>
Among ourselves (yourselves, themselves)	ནང་ཅུ་ག་	<i>kyi-la.</i>
Ample	མང་པོ་	<i>nang-tsa</i>
Amusement	ཅིད་མོ་	<i>mang-pe</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་ཅིད་	<i>tse-mo.</i>
Amusement, to have	ཐུགས་སྒྲོ་བཤང་(གཏོང་)་བ་	<i>ku-tse.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་སྒྲོ་གཏོང་ང་(བ)་གནང་བ་	<i>thu-tro ti</i>
Analogy	དཔེ	<i>thu-tro ta</i>
Ancestry	རིགས་བརྒྱུད་	<i>nang-pe.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་བརྒྱུད་	<i>ri-gyü.</i>
		<i>ku-gyü.</i>

Ancestry of Lama	གདུང་བརྒྱུད་	<i>dung-gyü.</i>
Anchor	གཏོར་རྩེ་	<i>ting-do.</i>
Ancient (of former time)	ཕྱི་མ་གྱི་	<i>ngön-kyi.</i>
Do. (old)	སྐད་པ་	<i>nying-pa.</i>
Anciently	ཕྱི་ལ། ཕྱི་དུས་	<i>ngön-la ; ngön-tü.</i>
And	ཡང་། དང་	<i>yang ; tang.</i>
Anecdote	ཐུམ་ (ཐུངས་)	<i>drum</i>
Anecdote, to relate	ཐུམ་ (ཐུངས་) བཤད་པ་	<i>drum she-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུམ་ (ཐུངས་) གསུང་པ་	<i>drum sung-wa.</i>
Angel	ཕོ་ཉ་	<i>pho-nya.</i>
Anger	ཚིག་པ། ཁྲིང་ཁྲོ་	<i>tshik-pa ; khong-thro.</i>
Angle (corner)	རྒྱུ་	<i>sur.</i>
Angry, to be	ཚིག་པ་ཟ་བ། ཁྲིང་ཁྲོ་ཟ་བ་	<i>tshik-pa sha-wa ; khong-thro sha-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དགོངས་པ་རྩུང་པ་ ནམ་མཁུན་འགལ་བ་	<i>gong-pa tshung-pa ; nam-khyen gel-wa.</i>
Angular	རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་པ་	<i>sur-mang-po yö-pa.</i>
Animal	སེམས་ཅན་	<i>sem-chen.</i>
Animal (wild)	རི་དྭགས་	<i>ri-ta.</i>
Animal (beasts of prey)	གཙན་གཟན་	<i>chen-sen.</i>
Annals	ལོ་གྱུས་	<i>lo-gyü.</i>

Annals (of kings) Annihilate, to Announce, to	གྱུལ་རབས་ ཐམས་ཅད་མེད་པར་བཟོ་བ་ ལན་ (ལེན་) སྒྲུབ་པ། ལན་ (ལེན་) སྒྲུབ་བ་	<i>gye-rap.</i> <i>tham-che</i> <i>pa so-wa.</i> <i>len-tre-pa;</i> <i>kyel-wa.</i>
Do. hon.	ལྷགས་ལན་ཕུལ་ (འབུལ་) བ་	<i>ja-len phü-</i>
Annoy, to	ཁོང་ཁྱོད་སྒྲུབ་བ་	<i>khong-thro</i> <i>lang-wa.</i>
Do. hon.	དགོངས་པ་དཀྱུག་པ་	<i>gong-pa t</i> <i>pa.</i>
Annually	ལོ་རེ་རེ་	<i>lo-re-re.</i>
Anoint, to	བྱུགས་པ་ (འབྱུག་པ།) སྒྲུབ་	<i>chuk-pa ;</i> <i>wa.</i>
Do. hon.	བྱུགས་ག་ (འབྱུག་པ་) གནང་བ། བསྒྲུས་པ་ (སྒྲུབ་) གནང་བ་	<i>chuk-ka n</i> <i>wa ; kü</i> <i>nang-wa.</i>
Another	གཞན་པ། ཡན་པ་	<i>skem-pa ;</i> <i>pa.</i>
Answer, s.	ལན་	<i>len.</i>
Do. hon.	བཀའ་ལན་	<i>ka-len.</i>
Answer, to	ལན་གྱུབ་པ་	<i>len-gyap-pa</i>
Do. hon.	ལྷགས་ལན་སྒྲུབ་པ་	<i>ja-len kyöm</i>
Answer, to (in anger)	ཁ་ལན་ལོག་པ་	<i>kha-len lok.</i>
Answer letter, to	ཡིག་ལན་ལོག་པ། ཡིག་ལན་ བཏང་ (བཏོང་) བ་	<i>yik-len lok</i> <i>yik-len t</i> <i>wa.</i>
Do. hon.	ཕུག་བྲིས་བཀའ་ལན་ གནང་བ་	<i>chha-ri ka</i> <i>nang-wa.</i>

	གྲོགས་	<i>tro-ma.</i>
sonist	དགྲ་	<i>dra.</i>
ope	གཙོ་	<i>tsö.</i>
ue	ཉིང་པ་	<i>nying-pa.</i>
	ཀླ་	<i>kup.</i>
hon.	ཞབས་པོ་	<i>skam-phong.</i>
	འོག་ཚ་	<i>ok-tsa.</i>
ty	སེམས་འབྲམ་	<i>sem-thre.</i>
hon.	ཐུགས་འབྲམ་	<i>thu-thre.</i>
	ཁང་ཡང་	<i>kang-yang.</i>
body (with ative) ment	སུ་ཁང་། སུ་ཡང་	<i>su-kang ; su- yang.</i>
	ཁང་མིག་	<i>khang-mik.</i>
o. hon.	གཟིམ་ཆུང་	<i>sim-chung.</i>
	ཐེ་ཕ་ (ཐེ་ཕ་)	<i>pe-u.</i>
ure	ཐིག་ཁང་	<i>gi-khung.</i>
gize, to	ཐུགས་དགོངས་དག་ལྟ་བུ་	<i>thu-gong-ta shu-wa.</i>
ogy	ཐུགས་དགོངས་དག་	<i>thu-gong-ta.</i>
ecary's	ཐོག་ཁང་	<i>men-khang.</i>
p ratus	ལག་ཆ་	<i>lak-chha.</i>
rel	ཆུ་པ་	<i>chhu-pa.</i>

Apparel; <i>hon.</i>	ནབཟེན་	<i>nam-sa.</i>
Appeal, to	ཞུ་བ་	<i>sku-wa.</i>
Appear to be, to	ཡིན་འགྱོ	<i>yin-dro.</i>
Appear, to (to be seen)	མཐོང་བ་	<i>thong-wa.</i>
Appear, to cause to (ghost, etc.)	སྤྱན་འདིན་ཞུ་བ་	<i>chen-dren wa.</i>
Appearance	དབྱིབས། བཟོ་ལྗ	<i>yip ; sôp-ta</i>
Appetite	དང་པག	<i>tang-ka.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསོལ་དང་	<i>sö-tang.</i>
Applaud, to	སྟོད་ར་བདང་ (གཏོང་) བ་	<i>tö-ra tang-u</i>
Do. <i>hon.</i>	སྟོད་ར་གཏོང་ང་ (བ་)གནང་བ་	<i>tö-ra tong-nang-wa.</i>
Do. <i>inf., to sup.</i>	སྟོད་ར་ཞུ་བ་	<i>tö-ra sku-wa</i>
Applause	སྟོད་ར་	<i>tö-ra.</i>
Apple	ཀུ་ཤུ	<i>ku-shu.</i>
Application (inferior to superior)	སྟོན་ཞུ་	<i>nye-sku.</i>
Application, written (by inferior to superior)	ཞུ་ཡིག་	<i>sku-yi.</i>
Apply, to (by inferior to superior)	སྟོན་ཞུ་ཐུལ་ (འབྲུལ་) བ་	<i>nye-sku-phi wa.</i>
Apply in writing, to (by inferior to superior)	ཞུ་ཡིག་ཐུལ་བ་	<i>sku-yi'phi-</i>

nt, to (an er)	སྒོ་བ་	ko-wa.
. hon.	བསྒོས་བཞག་གནང་བ་	kö-ska nang- wa.
nt, to (a al servant)	བཞག་པ་ (འཛོག་པ་)	skak-pa.
. hon.	གཞིག་ག་ (འཛོག་པ་) གནང་བ་	skok-ka nang- wa.
ach, to object)	འགྲམ་ལ་འགྲོ་བ། འགྲམ་	dram-la dro- wa ; dram-la
	ལ་ཡོང་བ་	yong-wa.
. hon.	འགྲམ་ལ་ཕེབ་པ་	dram-la phe-pa.
ve, to ction)	བཀའ་གནང་བ་	ka-nang-wa.
tenance	ཅ་ལག་ (ཆ་ལག་)	cha-la.
. hon.	སྒྱུ་ཅམ་ (སྒྱུ་ཆམ་)	ku-che.
nt	ཁམ་པུ་	kham-pu.
(a quick- ring, with l fruit)	འོག་སུམ་ཁམ་པུ་	lo-sum kham- pu.
(dried, 1 Balti)	མངའ་རིས་ཁམ་པུ་	nga-ri kham-pu.
	པང་གདན་	pang-den.
. hon.	སྒྲ་པང་	ku-pang.
luct	ཡོ་པོ་ (ཡུར་པོ་)	yo-po.
ate, to	བར་མི་བྱེད་པ་	par-mi kke-pa.
. hon.	བར་མི་གནང་བ་	par-mi nang- wa.
r	མདའ་པ་	da-pa.
. hon.	ཕུག་མདའ་གནང་མཁན་	chhan-da nang- khen.

Apparel; <i>hon.</i>	ནམ་ཟེར་	<i>nam-sa.</i>
Appeal, to	ཞུ་བ་	<i>sku-wa.</i>
Appear to be, to	ཡིན་འགྱོ	<i>yin-dro.</i>
Appear, to (to be seen)	མཐོང་བ་	<i>thong-wa.</i>
Appear, to cause to (ghost, etc.)	ཐུན་འདྲིན་ཞུ་བ་	<i>chen-dren wa.</i>
Appearance	དབྱིབས། བཟོ་ལྗ	<i>yip ; sôp-ta</i>
Appetite	དང་པག	<i>tang-ka.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསོལ་དང་	<i>sô-tang.</i>
Applaud, to	ལྟོད་ར་བདང་ (གཏོང་) བ་	<i>tö-ra tang-a</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྟོད་ར་གཏོང་ང་ (བ་)གནང་བ་	<i>tö-ra tong-nang-wa.</i>
Do. <i>inf., to sup.</i>	ལྟོད་ར་ཞུ་བ་	<i>tö-ra sku-wa</i>
Applause	ལྟོད་ར་	<i>tö-ra.</i>
Apple	ཀུ་ཤུ	<i>ku-shu.</i>
Application (inferior to superior)	སྟན་ཞུ	<i>nye-sku.</i>
Application, written (by inferior to superior)	ཞུ་ཡིག་	<i>sku-yi.</i>
Apply, to (by inferior to superior)	སྟན་ཞུ་ཐུལ་ (འབྲུལ་)བ་	<i>nye-sku-phi wa.</i>
Apply in writing, to (by inferior to superior)	ཞུ་ཡིག་ཐུལ་བ་	<i>sku-yi'phi</i>

it, to (an er)	སློབ་	ko-wa.
. hon.	བསྐྱོས་བཞག་གནང་བ་	kö-ska nang- wa.
it, to (a ul'servant)	བཞག་པ་ (འཛིག་པ་)	shak-pa.
. hon.	གཞིག་ག་ (འཛིག་པ་)གནང་བ་	shok-ka nang- wa.
ach, to object)	འགྲམ་ལ་འགྲོ་བ། འགྲམ་	dram-la dro- wa ; dram-la
	ལ་ཡོང་བ་	yong-wa.
. hon.	འགྲམ་ལ་ཕེབ་པ་	dram-la phe-pa.
ve, to ction) tenance	བཀའ་གནང་བ་	ka-nang-wa.
. hon.	ཅ་ལག་ (ཆ་ལག་)	cha-la.
it	སྐྱུ་ཅམ་ (སྐྱུ་ཆམ་)	ku-che.
(a quick- ring, with l fruit) (dried, a Balti)	ཁམ་བུ་	kham-pu.
	འོག་སུམ་ཁམ་བུ་	lo-sum kham- pu.
. hon.	མང་འ་རིས་ཁམ་བུ་	nga-ri kham-pu.
luct	པང་གཏན་	pang-den.
ate, to	སྐྱ་བང་	ku-pang.
. hon.	ཡོ་བོ་ (ཡུར་བོ་)	yo-po.
r	བར་མི་བྱེད་པ་	par-mi cke-pa.
	བར་མི་གནང་བ་	par-mi nang- wa.
	མདའ་པ་	da-pa.
. hon.	ཕུག་མདའ་གནང་མཁན་	chhan-da nang- khen.

Arduous	དགའ་ལས་ཁག་པོ་	<i>ka-le khaḥ-pi</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་མཉེལ་པོ་	<i>ku-nye-po.</i>
Are	ཡོད། འདུག། རེད་	<i>gyö ; du ; re.</i>
Area	རྒྱ་	<i>gya.</i>
Argue, to	ཚོད་པ་རྒྱུ་པ་	<i>tsö-pa gyaḥ-pi</i>
Do. <i>hon.</i>	ཚོད་པ་རྒྱུན་པ་	<i>tsö-pa kyöṃ-pi</i>
Argument	ཚོད་པ་	<i>tsö-pa.</i>
Arid	སྐམ་པོ་	<i>kam-po.</i>
Arise, to	ལང་བ་	<i>lang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞུང་བ་ (བཞུང་བ་)	<i>škang-wa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	སྐྱ་བཞུང་ (བཞུང་) བཞུང་བ་	<i>ku-škang na- wa.</i>
Arithmetic	ཚུམ་	<i>tsi.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷུགས་ཚུམ་	<i>ja-tsi.</i>
Arm	ལག་པ་	<i>lak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་	<i>chha.</i>
Armful	པང་ག་ (པ་) ག་	<i>pang-ka-kan.</i>
Armlet	ཐྱོག་གཏུང་	<i>dro-dung.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་གཏུང་	<i>chha-dung.</i>
Armour	ཁབ་	<i>thrap.</i>
Arm-pit	མཚན་ཁུང་	<i>chhen-khung.</i>

(weapon)	མཚོན་ཆ་	<i>tshön-chha.</i>
	དམག་དབང་	<i>mak-pung.</i>
(first militia consisting of all Tibetan men)	འདོན་དམག་	<i>dön-ma.</i>
(second militia, consisting of all Tibetan monks)	སེར་དམག་	<i>ser-ma.</i>
(last militia, consisting of males between 18 and 25)	བཙོ་བསྟན་དུག་ཅུ་	<i>chop-gye truk-chu.</i>
and	འཁོར་ལ་	<i>khor-la.</i>
see, to (from 3p)	གཉིད་སང་བ་	<i>nyi-se-pa.</i>
. hon.	གཉིད་སང་བ་གནང་བ་	<i>nyi-se-pa nang-wa.</i>
age, to	སྒྲིབ་པ་	<i>drik-pa.</i>
. hon.	སྒྲིབ་པ་ (པ་) གནང་བ་	<i>drik-ka nang-wa.</i>
st, to	ཟིན་པ་	<i>sim-pa.</i>
. hon.	ཟིན་པ་གནང་བ་	<i>sim-pa nang-wa.</i>
re, to	སྒྲེབ་པ་	<i>lep-pa.</i>
. hon.	ཤེབ་པ་	<i>phe-pa.</i>
. h. hon.	འཛིན་གྱི་གནང་བ་	<i>chhip-gyu nang-wa.</i>
arrogant	ཉམས་ཚེན་པོ། རྩེ་མོག་ཚེན་པོ་	<i>nyam-chhem-po ; dza-kho chhem-po.</i>

Arrow	མདའ་	da.
Do. <i>hon.</i>	ཕྱག་མདའ་	chhan-da.
Art, <i>s.</i>	ཡོན་ཏན་	yön-ten.
Artery	རྩ་	tsa.
Artful	གཙང་བོ་	chang-po.
Do. <i>hon.</i>	ཕྱགས་གཙང་བོ་	thu-chang-po
Artist (painter)	ལྷ་རི་ (འབྲི་) བ་	hla-ri-pa.
As (like)	ནང་བཞིན། འདྲ་བོ་	nang-shin ; dra-po.
As far as	བར་དུ། ཕྱག་	par-tu ; thu
Ascend	འཛམ་པ་ (འཛོམ་པ་)	dzak-pa.
Do. <i>hon.</i>	འཛམ་པ་ (འཛོམ་པ་) གནང་བ་	dzak-ka na wa.
Ascent (uphill)	བྱོན་	kyen.
Ascertain, to	དགོ་བ་བྱེད་པ་	ha-ko-wa c pa.
Do. <i>hon.</i>	མཁྱེན་པ་གནང་བ་	khyem-pa na wa.
Ascetic	སྒོམ་ཆེན་	gom-chen.
Ashamed	ངོ་ཚ་བོ་	ngo-tsha-po.
Ashamed, to feel	ངོ་ཚ་བ་	ngo-tsha-wa.
Do. <i>hon.</i>	ཕྱགས་ངོ་ཚ་བ་	thu-ngo-tsha wa.
Ashes	གློག་ཕལ་	ko-the.
Aside	ཆུར་དུ་	sur-tu.

o	རི་བ་ (འཛི་བ་)	<i>tri-wa.</i>
, (inferior ng supe-	ལུ་བ་	<i>sku-wa.</i>
, to fall	གཉིད་ཁུག་པ་	<i>nyi-khuk-pa.</i>
hon.	མཉམ་ (མནམ་) གཟིམ་པ་	<i>nye-sim-pa.</i>
	བུང་གུ་ (བོང་བུ་)	<i>pung-ku.</i>
wild)	ཀྱང་	<i>kyang.</i>
to	རུབ་གྱུ་བ་པ་	<i>rup-gyap-pa.</i>
in	མི་གསོད་མཁན་	<i>mi-sö-khen.</i>
inate, to	བསད་པ་ (གསོད་པ་)	<i>se-pa.</i>
t	དུང་བ་	<i>dung-wa.</i>
hon.	ཐུག་འཇུག་ (འཇུས་) གནང་བ་	<i>chhan-juk nang-wa.</i>
le, to	འཚོགས་པ་	<i>tshok-pa.</i>
hon.	ཚོགས་འདུ་འཚོགས་ལ་ (པ་) གནང་བ་	<i>tshon-du-tshok- ka nang-wa.</i>
oly-hall	ཚོས་མཆོད་	<i>tshom-chhen.</i>
for	འདུ་ཁང་	<i>du-khang.</i>
as	བཙོན་འགྲུས་ཆོན་པོ་	<i>tsön-dri</i>
ous	སྤིང་བུས་བྱེད་པ་	<i>chhem-po. nying-rü che- pa.</i>
ous, to be	ཐུགས་བྱས་གནང་བ་	<i>thu-rü nang-wa.</i>
hon.	རོགས་བྱེད་པ་	<i>ro-che-pa.</i>
to		

Assist, to, <i>hon.</i>	མགོ་འདྲན་གནང་བ་	<i>gön-dren na wa.</i>
Assistance	རོགས་	<i>ro.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་འདྲན་	<i>gön-dren.</i>
Assistant	རོགས་བྱེད་མཁན་	<i>ro-che-khen.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་འདྲན་གནང་མཁན་	<i>gön-dren na khen.</i>
Associate	དགའ་བོ་ཉེ་བོ་	<i>ga-po nye-po</i>
Associate with, to	དགའ་བོ་ཉེ་བོ་ཡོད་པ་	<i>ga-po nye yö-pa.</i>
Astonish, to	ཡ་མཚན་བྱེད་པ་	<i>yam-tshen (pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཡ་མཚན་གནང་བ་	<i>yam-tshen nang-wa.</i>
Astonished	ཡ་མཚན་པ་	<i>yam-tshem-1</i>
Astonishing	ཡ་མཚན་པོ་	<i>yam-tshem-1</i>
Astonishment	ཡ་མཚན་	<i>yam-tshen.</i>
Astride, to put	སྒྲོན་པ་	<i>kyöm-pa.</i>
Astrologer	ཕྱིས་པ་	<i>tsi-pa.</i>
Astrology	སྐར་ཕྱིས་	<i>kar-tsi.</i>
Astronomer	ཕྱིས་པ་	<i>tsi-pa.</i>
Astronomy	སྐར་ཕྱིས་	<i>kar-tsi.</i>
Asunder	སོ་སོ་	<i>so-so.</i>
At	ལ་	<i>la.</i>
At all (negatively)	ཅུ་ནས་	<i>tsa-ne.</i>

atic	ཙལ་ཆེན་པོ་	<i>tse-chhem-po.</i>
,	སཱུ	<i>sap-thra.</i>
ice	ལས་སང་	<i>lam-sang.</i>
h, to	གྱལ་པ་	<i>gyap-pa.</i>
. hon.	ལྷོན་པ་	<i>kyöm-pa.</i>
h, to (by aking to- her)	ལྷུང་པ་	<i>jar-wa.</i>
. hon.	ལྷུང་ར་ (བ་) གནང་པ་	<i>jar-ra nang-wa.</i>
hed, to be ag for)	དྲན་པ་	<i>trem-pa.</i>
o. hon.	དྲན་པ་གནང་པ་	<i>trem-pa nang- wa.</i>
hed, to be ve)	སེམས་ཆགས་པ་	<i>sem chhak-pa.</i>
o. hon.	ཐུགས་སེམས་ཆགས་པ་	<i>thu-sem chhak- pa.</i>
ak, to	རུབ་གྱལ་པ་	<i>rup-gyap-pa.</i>
n, to	འབྱོར་བ། ཐོབ་པ་	<i>jor-wa ; thop- pa.</i>
. hon.	འབྱོར་ར་ (བ་) གནང་བ། ཐོབ་པ་གནང་པ་	<i>jor-ra nang-wa ; thop-pa nang- wa.</i>
apt	བཙོན་འགྲུས་	<i>tsön-drü.</i>
apt, to	བཙོན་འགྲུས་བྱིད་པ་	<i>tsön-drü cke-pa.</i>
o. hon.	བཙོན་འགྲུས་གནང་པ་	<i>tsön-drü nang- wa.</i>
d, to (ser- on master)	ཞབས་ཁྱིུ་བ་	<i>skap-chhi sku- wa.</i>
d, to (be- a superior)	ལྷ་མདུན་ལ་བཅད་པ་	<i>kun-dün-la char-wa.</i>

Attend, to (before Lama)	སྐྱུ་མདུན་ལ་མཇུག་པ་	<i>kun-diin-la je wa.</i>
Attend, to (heed)	ཉན་པ། ཡམ་ཚེག་ཉན་པ་	<i>nyem-pa ; a cho nyem-pa ; nyem-pa ; nyem-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསལ་པ། སྐྱུ་ལ་གསལ་པ་	<i>la-sem-pa.</i>
Attendant	གཡོག་པོ་	<i>yok-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་ཕྱི་	<i>shap-chhi.</i>
Attendant, female	གཡོག་མོ་	<i>yo-mo.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་དམ་	<i>she-ta-ma.</i>
Attentive, to be	དུར་ཐག་བྱེད་པ་	<i>hur-tha che-p</i>
Do. <i>hon.</i>	དུར་ཐག་གནང་པ་	<i>hur-tha nar wa.</i>
Aunt, (paternal)	ཨ་ནི་ (ཨ་ནི་)	<i>a-ni.</i>
Do. (maternal)	སྐུ་མོ་	<i>su-mo.</i>
Auspices (omens)	དེན་འབྲེལ་	<i>tem-dre.</i>
Authentic	དངོས་ནས། རོ་ཐོག་	<i>ngö-ne ; ngo-ti</i>
Author	ཚུམ་མཁན་	<i>tsom-khen.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཚུམ་པ་གནང་མཁན་	<i>tsom-pa nar khen.</i>
Authority	དབང་	<i>wang.</i>
Authorize	དབང་སྤྲད་པ་	<i>wang-tre-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབང་གནང་པ་	<i>wang-nang-pa.</i>
Autumn	སྟོན་ཀ་	<i>tön-ka.</i>
Auxiliary troops	རྒྱུ་སྟོན་	<i>gyam-nön.</i>

anche	ཀངས་རྩེ་	<i>kang-rü.</i>
ice	ཧམ་པ་	<i>ham-pa.</i>
icious	ཧམ་པ་ཆེན་པོ་	<i>ham-pa chhem-po.</i>
ge, to	དགའ་ལྷན་ལོག་པ་	<i>dra-len lok-pa.</i>
. hon.	དགའ་ལྷན་ལོག་པ་ (པ་) བཞུང་བ་	<i>dra-len lok-ka nang-wa.</i>
l, to (a son)	དབྱེ་ལ་བ། ཟུར་ནས་འགྲོ་བ་	<i>yö-wa ; sur-ne dro-wa.</i>
. hon.	བཟུར་ནས་ཕྱི་པ་	<i>sur-ne phe-pa.</i>
se, to	གཉིད་སང་པ་	<i>nyi-se-pa.</i>
. hon.	མཉམ་ (མཉམ་པ་) སྤང་པ་	<i>nyen-se-pa.</i>
t, to	གྲུག་པ་	<i>guk-pa.</i>
. hon.	གྲུག་པ་བཞུང་བ་	<i>guk-pa nang-wa.</i>
r	ཕ་ར་	<i>pha.</i>
vard	ཤུག་རྩེ་	<i>duk-rü.</i>
	ལྷ་རི་ (ལྷ་རི་) 211	<i>ta-ri.</i>
res)	ལགས་སོ། ལགས་ལགས་སི།	<i>la-so ; la-la-si ; la-ong.</i>
	ལྟོང་པ་	
e	ལྟོན་པོ་	<i>ngöm-po.</i>

B

Baby (of few months)	མ་འབྲས་	<i>man-ja.</i>
Baby (older)	ཕུག་ཅུང་ཅུང་	<i>pu-gu chkhun, chung.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཡ་ཤ་	<i>a-wa.</i>
Bachelor	ཕོ་རྒྱང་ང་	<i>pho-hrang-nu</i>
Back (of body)	རྒྱུ་	<i>gyap.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་རྒྱུ་	<i>ku-gyap.</i>
Back (behind in place)	རྒྱུ་ལ་	<i>gyap-la.</i>
Backbite	ཁ་བརྒྱང་ (གཏོང་) བ་	<i>kha-tang-wa</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁ་གཏོང་ང་ (བ་) བ་	<i>kha-tong-nga nang-wa.</i>
Backbone	སྐལ་ཚིགས་	<i>ge-tshi.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་ཕྱོད་ཚིགས་	<i>ku-tö tshi.</i>
Backside	རྒྱུ་	<i>kup.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་ཕོངས་	<i>skam-phong.</i>
Backward	རྒྱུ་ཕྱོགས་ལ་	<i>gyap-chho-lu</i>
Bad (wicked)	ངན་པ། སྐྱུ་བྱོ་པོ་	<i>ngen-pa ; kyuk-tro-1</i>
Do. (decomposed, e.g., of meat)	ཅུལ་པ་	<i>rü-pa.</i>
Do. (of things offensive in smell, &c.)	སྐྱུ་བྱོ་པོ་ ། སྐྱུ་ཅུལ་	<i>kyuk-tro-po duk-rü.</i>
Bad, to be (of things generally)	ཡག་པོ་མེད་པ་	<i>yak-po me-p.</i>

large)	ཕྱེ་མོ་	<i>gye-mo.</i>
(small)	ཕད་གོག་	<i>phe-ko.</i>
(made of her)	ཀྱལ་པ་	<i>kye-pa.</i>
age	དོས་པོ་	<i>tö-po.</i>
	ཁས་ཁྱགས་	<i>khe-khya.</i>
<i>hon.</i>	ཞལ་ཁྱགས་	<i>she-khya.</i>
to	ཁས་ཁྱགས་བྱེད་པ་	<i>khe-khya cke-</i>
<i>hon.</i>	ཞལ་ཁྱགས་གནང་བ་	<i>pa.</i> <i>she-khya nang-</i>
to	བག་ལེབ་སྒྲིག་པ་	<i>wa.</i> <i>pa le trak-pa.</i>
ish	གསོལ་ངས་	<i>sö-re.</i>
ce (what wanting)	ལྷག་མ་	<i>hla-ma.</i>
(for all weights)	ཀྱ་འབྲུང་	<i>gya-thu.</i>
(for lar- weights)	ཉ་ག་	<i>nya-ka.</i>
(for y large ghts)	ཀྱ་མ་	<i>gya-ma.</i>
ced even- to be	ཡང་ལྷི་མེད་པ་	<i>yang-ji me-pa.</i>
	མགོ་རིལ་	<i>o-ri.</i>
<i>hon.</i>	དབྱ་རིལ་	<i>u-ri.</i>
	དོས་པོ་	<i>tö-po.</i>
(of wool)	བལ་དོས་	<i>pe-tö.</i>
	དིལ་ (དིལ་)	<i>di-u.</i>

Arduous	དཀར་ལས་ཁག་པོ་	<i>ka-le khaḥ-po</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་མཉེལ་པོ་	<i>ku-nye-po.</i>
Are	ཡོད། འདུག། རེད་	<i>gyö ; du ; re.</i>
Area	གྱུ་	<i>gya.</i>
Argue, to	ཚོད་པ་རྒྱབ་པ་	<i>tsö-pa gyap-1</i>
Do. <i>hon.</i>	ཚོད་པ་སྒྱོན་པ་	<i>tsö-pa kyöm-1</i>
Argument	ཚོད་པ་	<i>tsö-pa.</i>
Arid	སྐམ་པོ་	<i>kam-po.</i>
Arise, to	ལང་བ་	<i>lang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞང་བ་ (བཞེང་བ་)	<i>shang-wa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	སྐྱ་བཞང་ (བཞེང་) བཞང་བ་	<i>ku-shang na</i>
Arithmetic	ཚུམ་	<i>wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷགས་ཚུམ་	<i>tsi.</i>
Arm	ལག་པ་	<i>ja-tsi.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་	<i>lak-pa.</i>
Armful	པང་ག་ (པ་) གང་	<i>chha.</i>
Armlet	སྒྲོག་གཏུང་	<i>pang-ka-kan</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་གཏུང་	<i>dro-dung.</i>
Armour	ཁབ་	<i>chha-dung.</i>
Arm-pit	མཆན་ཁུང་	<i>thrap.</i>
		<i>chhen-khung.</i>

Arms (weapon)	སེམས་ཆ་	<i>tshön-chha.</i>
Army	དམག་དབང་	<i>mak-pung.</i>
Do. (first militia, consisting of all Tibetan laymen)	འདོན་དམག་	<i>dön-ma.</i>
Do. (second militia, consisting of all Tibetan monks)	སེང་དམག་	<i>ser-ma.</i>
Do. (last militia, consisting of all males between 18 and 60)	བཅོ་བརྒྱད་དུག་ཅུ་	<i>chop-gye truk-chu.</i>
Around	འཁོར་ལ་	<i>khor-la.</i>
Arouse, to (from sleep)	གཉིད་སང་པ་	<i>nyi-se-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཉིད་སང་པ་གནང་བ་	<i>nyi-se-pa nang-wa.</i>
Arrange, to	སྒྲིག་པ་	<i>drik-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲིག་པ་ (པ་) གནང་བ་	<i>drik-ka nang-wa.</i>
Arrest, to	ཟེན་པ་	<i>sim-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཟེན་པ་གནང་བ་	<i>sim-pa nang-wa.</i>
Arrive, to	སླེབ་པ་	<i>lep-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱེབ་པ་	<i>phe-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	འཛིབ་གྱུ་གནང་བ་	<i>chhip-gyu nang-wa.</i>
Arrogant	ཉམས་ཆེན་པོ། རྩེ་ཁོག་ཆེན་པོ་	<i>nyam-chhem-po ; dza-kho chhem-po.</i>

Arrow	མདའ་	da.
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་མདའ་	chhan-da.
Art, s.	ཡོན་ཏན་	yön-ten.
Artery	ཙ་	tsa.
Artful	གཟང་པོ་	chang-po.
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་གཟང་པོ་	thu-chang-p
Artist (painter)	ལྷ་རི་ (འབྲི་) བ་	hla-ri-pa.
As (like)	ནང་བཞིན། འདྲ་པོ་	nang-skin ; dra-po.
As far as	བར་དུ། ཐུག་	par-tu ; th
Ascend	འཛེག་པ་ (འཛོག་པ་)	dzak-pa.
Do. <i>hon.</i>	འཛེག་ག་ (འཛོག་པ་) གནང་བ་	dzak-ka nu wa.
Ascent (uphill)	བྱུན་	kyen.
Ascertain, to	ཉ་གོ་བ་བྱུན་པ་	ha-ko-wa pa.
Do. <i>hon.</i>	མཁྱིན་པ་གནང་བ་	khyem-pa nu wa.
Ascetic	སྦྱོམ་ཆེན་	gom-chen.
Ashamed	ངོ་ཚ་པོ་	ngo-tsha-po.
Ashamed, to feel	ངོ་ཚ་བ་	ngo-tsha-wa
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་ངོ་ཚ་བ་	thu-ngo-tshu wa.
Ashes	གློག་ཐལ་	ko-the.
Aside	ཟུར་དུ་	sur-tu.

o	འི་བ་ (འི་བ་)	<i>tri-wa.</i>
, (inferior ng supe-), to fall	ཞུ་བ་	<i>sku-wa.</i>
<i>hon.</i>	གཉིད་ཁྲག་པ་	<i>nyi-khuk-pa.</i>
	སེམས་ (སེམས་) གཞིས་པ་	<i>nye-sim-pa.</i>
	བུང་ག་ (བུང་ག་)	<i>pung-ku.</i>
wild)	ཀྱང་	<i>kyang.</i>
to	རུབ་རྒྱུ་པ་	<i>rup-gyap-pa.</i>
in	སི་གསོད་སེམས་	<i>mi-sö-khen.</i>
inate, to	བསད་པ་ (གསོད་པ་)	<i>se-pa.</i>
t	དུང་བ་	<i>dung-wa.</i>
<i>hon.</i>	ཕྱག་འཇུག་ (འཇུག་) གནང་བ་	<i>chhan-juk nang-wa.</i>
ble, to	འཆོགས་པ་	<i>tshok-pa.</i>
<i>hon.</i>	ཆོགས་འདུ་འཆོགས་ག་ (པ་)	<i>tshon-du-tshok- ka nang-wa.</i>
	གནང་བ་	
oly-hall	ཆོས་ས་ཆེན་	<i>tshom-chhen.</i>
for	འདུ་ཁང་	<i>du-khang.</i>
ks	བཅོན་འགྲུ་ས་ཆེན་པོ་	<i>tsön-drü chhem-po.</i>
ous	སྒྲིང་རུས་བྱེད་པ་	<i>nying-rü cke- pa.</i>
ous, to be	ཐུགས་རུས་གནང་བ་	<i>thu-rü nang-wa.</i>
<i>hon.</i>	རོགས་བྱེད་པ་	<i>ro-cke-pa.</i>
to		

Assist, to, <i>hon.</i>	མགོ་འདྲན་གནང་བ་	<i>gön-dren na wa.</i>
Assistance	རོགས་	<i>ro.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་འདྲན་	<i>gön-dren.</i>
Assistant	རོགས་བྱེད་མཁན་	<i>ro-cke-khen.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་འདྲན་གནང་མཁན་	<i>gön-dren na khen.</i>
Associate	དགའ་བོ་ཉི་བོ་	<i>ga-po nye-po</i>
Associate with, to	དགའ་བོ་ཉི་བོ་ཡོད་པ་	<i>ga-po nye yö-pa.</i>
Astonish, to	ཡ་མཚན་བྱེད་པ་	<i>yam-tshen c pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཡ་མཚན་གནང་བ་	<i>yam-tshen nang-wa.</i>
Astonished	ཡ་མཚན་པ་	<i>yam-tshem-p</i>
Astonishing	ཡ་མཚན་པོ་	<i>yam-tshem-p</i>
Astonishment	ཡ་མཚན་	<i>yam-tshen.</i>
Astride, to put	ལྷོན་པ་	<i>kyöm-pa.</i>
Astrologer	ཕུས་པ་	<i>tsi-pa.</i>
Astrology	སྐར་ཕུས་	<i>kar-tsi.</i>
Astronomer	ཕུས་པ་	<i>tsi-pa.</i>
Astronomy	སྐར་ཕུས་	<i>kar-tsi.</i>
Asunder	སོ་སོ་	<i>so-so.</i>
At	ལ་	<i>la.</i>
At all (negatively)	ཅ་ནས་	<i>tsa-ne.</i>

ic	ཅལ་ཆེན་པོ་	<i>tse-chhem-po.</i>
	ས་ཁྲ་	<i>sap-thra.</i>
ie	ལས་སང་	<i>lam-sang.</i>
1, to	ལྷུ་བ་པ་	<i>gyap-pa.</i>
hon.	ལྷོན་པ་	<i>kyöm-pa.</i>
1, to (by ring to- ter)	ལྷུ་བ་	<i>jar-wa.</i>
hon.	ལྷུ་ར་ར་ (བ་) བཞང་བ་	<i>jar-ra nang-wa.</i>
ied, to be g for)	དྲན་པ་	<i>trem-pa.</i>
hon.	དྲན་པ་བཞང་བ་	<i>trem-pa nang- wa.</i>
ied, to be e)	སེམས་ཆགས་པ་	<i>sem chhak-pa.</i>
hon.	ཐུགས་སེམས་ཆགས་པ་	<i>thu-sem chhak- pa.</i>
5, to	རུབ་ལྷུ་བ་པ་	<i>rup-gyap-pa.</i>
, to	འབྱོར་བ། ཐོབ་པ་	<i>jor-wa ; thop- pa.</i>
hon.	འབྱོར་ར་ (བ་) བཞང་བ། ཐོབ་པ་བཞང་བ་	<i>jor-ra nang-wa ; thop-pa nang- wa.</i>
pt	བཅོན་འགྲུས་	<i>tsön-dri.</i>
pt, to	བཅོན་འགྲུས་བྱིད་པ་	<i>tsön-dri cke-pa.</i>
hon.	བཅོན་འགྲུས་བཞང་བ་	<i>tsön-dri nang- wa.</i>
l, to (ser- n master)	ཞབས་ཀྱི་ཞུ་བ་	<i>skap-chhi sku- wa.</i>
l, to (be- superior)	ལྷུ་སད་ལ་བཅར་བ་	<i>kun-dün-la char-wa.</i>

Attend, to (before Lama)	སྐྱུ་མདུན་ལ་མཇུག་པ་	<i>kun-dün-la j wa.</i>
Attend, to (heed)	ཉན་པ། ཡམ་ཚོག་ཉན་པ་	<i>nyem-pa ; a cho nyem-</i>
Do. <i>hon.</i>	གསན་པ། སྐྱུ་ལ་གསན་པ་	<i>sem-pa ; ny la-sem-pa.</i>
Attendant	གཡོག་པོ་	<i>yok-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་ཕྱི་	<i>shap-chhi.</i>
Attendant, female	གཡོག་མོ་	<i>yo-mo.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་ཏ་མ་	<i>she-ta-ma.</i>
Attentive, to be	དུར་ཐག་བྱེད་པ་	<i>hur-tha che-t</i>
Do. <i>hon.</i>	དུར་ཐག་གནང་པ་	<i>hur-tha na wa.</i>
Aunt, (paternal)	ཨ་ནི་ (ཨ་ནི་)	<i>a-ni.</i>
Do. (maternal)	སྐུ་མོ་	<i>su-mo.</i>
Auspices (omens)	དེན་འབྲེལ་	<i>tem-dre.</i>
Authentic	དངོས་ནས། རོ་ཐོག་	<i>ngö-ne ; ngo-t</i>
Author	ཚུམ་མཁན་	<i>tsom-khen.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཚུམ་པ་གནང་མཁན་	<i>tsom-pa na khen.</i>
Authority	དབང་	<i>wang.</i>
Authorize	དབང་སྤྲད་པ་	<i>wang-tre-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབང་གནང་པ་	<i>wang-nang-</i>
Autumn	རྩྭ་ཀ་	<i>tön-ka.</i>
Auxiliary troops	གྱུ་བ་སྒྲོན་	<i>gyam-nön.</i>

anche	གངས་རྩད་	<i>kang-rü.</i>
ce	ཉམ་པ་	<i>ham-pa.</i>
cious	ཉམ་པ་ཆེན་པོ་	<i>ham-pa chhem-po.</i>
ge, to	དྲཱ་ལན་ལོག་པ་	<i>dra-len lok-pa.</i>
hon.	དྲཱ་ལན་ལོག་པ་ (པ་) གནང་བ་	<i>dra-len lok-ka nang-wa.</i>
l, to (a son)	དུཾ་བ་། ཟུར་ནས་འགོ་བ་	<i>yö-wa ; sür-ne dro-wa.</i>
hon.	གཟུར་ནས་ཕེབ་པ་	<i>sür-ne phe-pa.</i>
re, to	གཉིད་སད་པ་	<i>nyi-se-pa.</i>
hon.	མཉན་ (མནཔ་) སྟེན་པ་	<i>nyen-se-pa.</i>
to	གྲུག་པ་	<i>guk-pa.</i>
hon.	གྲུག་པ་གནང་བ་	<i>guk-pa nang-wa.</i>
	པ་	<i>pha.</i>
vard	དུཾ་རྩས་	<i>duk-rü.</i>
	ལྷ་རི་ (ལྷ་རི་) ཉེ།	<i>ta-ri.</i>
es)	ལགས་སོ། ། ལགས་ལགས་སོ།	<i>la-so ; la-la-si ; la-ong.</i>
	ལྷོང་	
	ལྷོན་པོ་	<i>ngöm-po.</i>

B

Baby (of few months)	མ་འབྲས་	<i>man-ja.</i>
Baby (older)	ཕུ་གུ་ཅུང་ཅུང་	<i>pu-gu chhu chhung.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཨ་ཡ་	<i>a-wa.</i>
Bachelor	ཕོ་མྱང་ང་	<i>pho-hrang-</i>
Back (of body)	གྱུ་བ་	<i>gyap.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་གྱུ་བ་	<i>ku-gyap.</i>
Back (behind in place)	གྱུ་བ་ལ་	<i>gyap-la.</i>
Backbite	ཁ་བདང་ (གཏོང་) བ་	<i>kha-tang-wa</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁ་གཏོང་ང་ (བ་) བཅང་བ་	<i>kha-tong-ngang-wa.</i>
Backbone	སྐལ་ཚིགས་	<i>ge-tshi.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་ཕྱོད་ཚིགས་	<i>ku-tö tshi.</i>
Backside	རྒྱུ་བ་	<i>kup.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་ཕོངས་	<i>skam-phong</i>
Backward	གྱུ་བ་ཕྱོགས་ལ་	<i>gyap-chho-l</i>
Bad (wicked)	ངན་པ། སྐྱུ་གྲོ་པོ་	<i>ngen-pa ;</i>
Do. (decomposed, e.g., of meat)	ཅུལ་པ་	<i>kyuk-tro-rü-pa.</i>
Do. (of things offensive in smell, &c.)	སྐྱུ་གྲོ་པོ་ ། སྐྱུ་ཅུལ་	<i>kyuk-tro-po duk-rü.</i>
Bad, to be (of things generally)	ཡག་པོ་མེད་པ་	<i>yak-po me-</i>

(large)	ཕྱུ་མོ་	<i>gye-mo.</i>
(small)	ཕད་བོག་	<i>phe-ko.</i>
(made of other)	ཀྱུ་པ་	<i>kye-pa.</i>
rage	དོས་པོ་	<i>tö-po.</i>
	ཁས་བྱས་	<i>khe-khya.</i>
hon.	ཞལ་བྱས་	<i>ske-khya.</i>
to	ཁས་བྱས་བྱེད་པ་	<i>khe-khya che- pa.</i>
hon.	ཞལ་བྱས་གནང་བ་	<i>ske-khya nang- wa.</i>
, to	བག་ལེབ་སྒྲིག་པ་	<i>pa le trak-pa.</i>
hish	གསོལ་རས་	<i>sö-re.</i>
ace (what wanting)	ལྷག་མ་	<i>hla-ma.</i>
.. (for all weights)	ཀྱུ་འབྲུང་	<i>gya-thu.</i>
.. (for lar- r weights)	ཉ་ག་	<i>nya-ka.</i>
.. (for ry large ights)	ཀྱུ་མ་	<i>gya-ma.</i>
aced even- to be	ཡང་ལྷི་མེད་པ་	<i>yang-ji me-pa.</i>
	མགོ་རིལ་	<i>o-ri.</i>
hon.	དབུ་རིལ་	<i>u-ri.</i>
	དོས་པོ་	<i>tö-po.</i>
(of wool)	བལ་དོས་	<i>pe-tö.</i>
	དིུ་ (དིུ་)	<i>di-u.</i>

Ball (of gun)	རིག་རིལ་	<i>dik-ri.</i>
Bamboo	སྣམ་མ་	<i>nyung-ma.</i>
Banana	སྣོ་སྣོ་ Sik.	<i>kye-dong.</i>
Band (gang of men)	ཚོགས་	<i>tsho.</i>
Band (hoop)	ཤན་	<i>shen.</i>
Do. (of iron)	ལྷགས་ཤན་	<i>cha-shen.</i>
Do. (of silver)	དབྱལ་ཤན་	<i>ngü-shen.</i>
Do. (of brass)	རག་ཤན་	<i>ra-shen.</i>
Do. (of gold)	གསེར་ཤན་	<i>se-shen.</i>
Bandy-legged	ཀང་ཁྱོག་	<i>kang-kyo.</i>
Do. hon.	ཞབས་ཁྱོག་	<i>skap-kyo.</i>
Banish, to	གྱུང་ཕུད་ (འཕུད་) བདང་ (གཏོང་) བ་	<i>gyam-phü ta wa.</i>
Do. hon.	གྱུང་ཕུད་ (འཕུད་) གཏོང་ང་ (བ་) བཀང་བ་	<i>gyam-phü ta nga nang-</i>
Bank (of river, &c.)	འབྲས་	<i>dram.</i>
Banker	ཕུན་བདག་	<i>pün-da.</i>
Banner	དར་འཕྱར་	<i>tar-chhar.</i>
Do. (of victory)	གྱལ་མཚན་	<i>gyen-tshen.</i>
Banquet	མགྲོན་པོ་ (མགྲོན་)	<i>dröm-po.</i>

et, hon.	ཐུགས་སྦྱོར་	thuk-tro.
to give a	མགོན་པོ་ (མགོན་) བཏང་	dröm-po tang-wa.
	(གཏོང་) བ	
hon.	ཐུགས་སྦྱོར་གཏོང་ང་(བ)གནང་བ་	thuk-tro tong-nga nang-wa.
sm	ཁྱུས་གསོལ་	thrü-sö.
ze, to	ཁྱུས་གསོལ་གནང་བ་	thrü-sö nang-wa.
	དུམ་པུ་	tum-pu.
rian	མཐའ་འཁོབ་པ་	tha-khop-pa.
er	སྒྲ་བཞེར་ང་ (བ)	tra-skar-ra.
(naked)	དམར་ཅུང་ང་	ma-hrang-nga.
ooted	ཀླང་རྩེན་མ་	kang-je-ma.
ain, s.	ཁི་ཚོང་	khe-tshong.
to	ཁི་ཚོང་གུབ་པ་	khe-tshong gya-p-pa.
hon.	ཁི་ཚོང་སྒྲོན་པ་	khe-tshong kyöm-pa.
	ཕགས་པ་	pak-pa.
to (of s)	ཆང་བ་	chhang-wa.
y	ནས་	ne.
y-flour	ཅུམ་པ་	tsam-pa.
	འབྲུཁང་	dru-khang.
l (of gun)	ཕྱགས་ཅུང་	cha-hrang.

Barren (of women)	རབས་ཆད་	<i>rap-chhe.</i>
Do. (of cow)	བཞེས་སྐྱམ་	<i>skö-kam.</i>
Barrier (fence)	ར་བ་	<i>ra-wa.</i>
Barter	རྩེ་བ་	<i>je-wa.</i>
Bashful, to be	ངོ་ཚ་བ་	<i>ngo-tsha-wa</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་རས་ཚ་བ་	<i>she-re tsha-</i>
Basin (for washing hands)	དུང་བུ	<i>tung-pen.</i>
Do. (wooden)	གཞིང་པ་	<i>skong-pa.</i>
Do. (round copper basin)	ཀའ་ར་	<i>ka-to-ra.</i>
Basket	སྒྲི་ཀོ། སྒྲི་པོ་	<i>le-ko ; le-po</i>
Bat	སྐམ་པོ་ (སྐ་པོང་)	<i>gam-po.</i>
Bath	ཅུ་གཞིང་	<i>chhu-skong.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆབ་གཞིང་	<i>chhap-skong.</i>
Bathe, to	འཁྱུད་པ་	<i>thrü-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཁྱུད་པ་གནང་བ་	<i>thrü-pa na</i>
Battle	དམག་	<i>ma.</i>
Bay-coloured (horse)	སྒྲིང་པོ་	<i>kyang-po.</i>
Do. (light)	སྒྲིང་དཀར་	<i>kyang-kar</i>
Do. (dark)	སྒྲིང་ནག་	<i>kyang-na.</i>
Bazaar	ཁྲོམ་	<i>throm.</i>

to	རེད་པ། ཡིན་པ། ཡོད་པ། འདུག་པ	<i>re-pa; yim-pa; yö-pa; duk- pa.</i>
l	འསྐང་བ་ (འསྐྱེང་བ་)	<i>thrang-nga.</i>
. hon.	ཕྱག་འསྐྱང་ (འསྐྱེང་)	<i>chhan-thrang.</i>
s	མཆོ་ལྟོ་ (མཆུ་ལྟོ་)	<i>chho-to.</i>
n, large	གདུང་མ	<i>dung-ma.</i>
o. small	ཇུམ་གྱིང་	<i>cham-shing.</i>
l.	སྒྲུམ་	<i>tre-ma.</i>
, to (bring rth)	སྦྱིན་པ་	<i>kye-pa.</i>
hon.	འཁྱུང་བ་	<i>thrung-wa.</i>
, to (carry)	འཁྱེར་བ་	<i>khyer-wa.</i>
, s.	དོམ་	<i>tom.</i>
d, goat's	ཞོག་གོམ་	<i>ok-shö.</i>
o. (with iskers)	གྱི་ མཁའ་ལ་ (མཁའ་ལ་)	<i>gya.</i>
d, a person ving a	གྱུ་ (གྱུ་བོ་)	<i>gya-u.</i>
t	དུང་འགྲོ། སེམས་ཅན་	<i>tün-dro; sem- chen.</i>
t (of prey)	གཅན་ཅན་	<i>chen-sen.</i>
to	དུང་བ་	<i>dung-wa.</i>
on, to be a contest)	འཕམ་པ་	<i>pham-pa.</i>
tiful	མཛེས་པོ་	<i>dze-pa.</i>

Assist, to, <i>hon.</i>	མགོ་འདྲན་གནང་བ་	<i>gön-dren nar wa.</i>
Assistance	རོགས་	<i>ro.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་འདྲན་	<i>gön-dren.</i>
Assistant	རོགས་བྱེད་མཁན་	<i>ro-che-khen.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་འདྲན་གནང་མཁན་	<i>gön-dren nar khen.</i>
Associate	དགའ་བོ་ཉི་པོ་	<i>ga-po nye-po.</i>
Associate with, to	དགའ་བོ་ཉི་པོ་ཡོད་པ་	<i>ga-po nye-yö-pa.</i>
Astonish, to	ཡ་མཚན་བྱེད་པ་	<i>yam-tshen ci pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཡ་མཚན་གནང་བ་	<i>yam-tshen nang-wa.</i>
Astonished	ཡ་མཚན་པ་	<i>yam-tshem-pa.</i>
Astonishing	ཡ་མཚན་པོ་	<i>yam-tshem-pa.</i>
Astonishment	ཡ་མཚན་	<i>yam-tshen.</i>
Astride, to put	ལྷོན་པ་	<i>kyöm-pa.</i>
Astrologer	ཕྱིས་པ་	<i>tsi-pa.</i>
Astrology	སྐར་ཕྱིས་	<i>kar-tsi.</i>
Astronomer	ཕྱིས་པ་	<i>tsi-pa.</i>
Astronomy	སྐར་ཕྱིས་	<i>kar-tsi.</i>
Asunder	སྔ་སྔ་	<i>so-so.</i>
At	ལ་	<i>la.</i>
At all (negatively)	ཅི་ནས་	<i>tsa-ne.</i>

ic	ཅལ་ཆེན་པོ་	<i>tse-chhem-po.</i>
	སྤྲུལ་	<i>sap-thra.</i>
ie	ལམ་སང་	<i>lam-sang.</i>
1, to	རྒྱལ་པ་	<i>gyap-pa.</i>
hon.	རྒྱལ་པ་	<i>kyöm-pa.</i>
1, to (by ring to- ter)	རྒྱལ་པ་	<i>jar-wa.</i>
hon.	རྒྱལ་པ་ (བ་) བཞུང་པ་	<i>jar-ra nang-wa.</i>
ied, to be g for)	རྒྱལ་པ་	<i>trem-pa.</i>
hon.	རྒྱལ་པ་བཞུང་པ་	<i>trem-pa nang- wa.</i>
ied, to be e)	སེམས་ཆགས་པ་	<i>sem chhak-pa.</i>
hon.	ཐུགས་སེམས་ཆགས་པ་	<i>thu-sem chhak- pa.</i>
z, to	རུབ་རྒྱལ་པ་	<i>rup-gyap-pa.</i>
, to	འབྱོར་པ་ ཐོབ་པ་	<i>jor-wa ; thop- pa.</i>
hon.	འབྱོར་པ་ (བ་) བཞུང་པ་ ཐོབ་པ་བཞུང་པ་	<i>jor-ra nang-wa ; thop-pa nang- wa.</i>
pt	བཙོན་འགྲུས་	<i>tsön-drü.</i>
pt, to	བཙོན་འགྲུས་བྱེད་པ་	<i>tsön-drü che-pa.</i>
hon.	བཙོན་འགྲུས་བཞུང་པ་	<i>tsön-drü nang- wa.</i>
l, to (ser- on master)	ཞབས་ཕྱི་ཞུ་བ་	<i>shap-chhi sku- wa.</i>
l, to (be- superior)	རྒྱ་མདུན་ལ་བཅད་པ་	<i>kun-dün-la char-wa.</i>

Attend, to (before Lama)	སྐྱུ་མདུན་ལ་མཇུག་པ་	<i>kun-dün-la ji wa.</i>
Attend, to (heed)	ཉན་པ། ཡམ་ཚོག་ཉན་པ་	<i>nyem-pa ; a cho nyem-pa ; nyem-pa ; nyem-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསལ་པ། སྐྱུ་ལ་གསལ་པ་	<i>la-sem-pa.</i>
Attendant	གཡོག་པོ་	<i>yo-k-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་ཕྱི་	<i>skap-chhi.</i>
Attendant, female	གཡོག་མོ་	<i>yo-mo.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབ་ཏ་མ་	<i>ske-ta-ma.</i>
Attentive, to be	དུར་ཐག་བྱེད་པ་	<i>hur-tha che-p</i>
Do. <i>hon.</i>	དུར་ཐག་གནང་པ་	<i>hur-tha nar wa.</i>
Aunt, (paternal)	ཨ་ནི་ (ཨ་ནི་)	<i>a-ni.</i>
Do. (maternal)	སྐུ་མོ་	<i>su-mo.</i>
Auspices (omens)	དྱིན་འབྲེལ་	<i>tem-dre.</i>
Authentic	དངོས་ནས། རོ་ཐོག་	<i>ngö-ne ; ngo-tl</i>
Author	ཚོམ་མཁན་	<i>tsom-khen.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཚོམ་པ་གནང་མཁན་	<i>tsom-pa nar khen.</i>
Authority	དབང་	<i>wang.</i>
Authorize	དབང་སྤྲད་པ་	<i>wang-tre-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབང་གནང་པ་	<i>wang-nang-u</i>
Autumn	རྩྭ་ཀ་	<i>tön-ka.</i>
Auxiliary troops	གྲུབ་སྒྲུབ་	<i>gyam-nön.</i>

iche	གངས་རྩད་	kang-rü.
e	ནམ་པ་	ham-pa.
ious	ནམ་པ་ཆེན་པོ་	ham-pa chhem-po.
e, to	དབང་ལན་ལོག་པ་	dra-len lok-pa.
hon.	དབང་ལན་ལོག་པ་ (པ་) གནང་བ་	dra-len lok-ka nang-wa.
, to (a	དབྱེ་ལ་། རྩེ་ནས་འགྲོ་བ་	gyö-wa ; sur-ne dro-wa.
on)	གཟུང་ནས་ཕེབ་པ་	sur-ne phe-pa.
hon.		
, to	གཉིད་སང་པ་	nyi-se-pa.
hon.	མཉན་ (མནཔ་) སང་པ་	nyen-se-pa.
, to	གླུག་པ་	guk-pa.
hon.	གླུག་པ་གནང་བ་	guk-pa nang-wa.
	པར་	pha.
ard	སྐྱུ་རྩམ་	duk-rü.
	ལྷ་རི་ (ལྷ་རི་) ཉི།	ta-ri.
as)	ལགས་སོ། ལགས་ལགས་སི།	la-so ; la-la-si ; la-ong.
	ལ་ཤོང་	
	སྒོན་པོ་	ngöm-po.

B

Baby (of few months)	མ་འབྲས་	<i>man-ja.</i>
Baby (older)	ཕུ་གུ་ཆུང་ཆུང་	<i>pu-gu chhun chhung.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཨ་ཡ་	<i>a-wa.</i>
Bachelor	ཕོ་རྒྱང་ང་	<i>pho-hrang-n.</i>
Back (of body)	གྲུབ་	<i>gyap.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་གྲུབ་	<i>ku-gyap.</i>
Back (behind in place)	གྲུབ་ལ་	<i>gyap-la.</i>
Backbite	ཁ་བདང་ (གཏོང་) བ་	<i>kha-tang-wa</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁ་གཏོང་ང་ (བ་) གཏོང་བ་	<i>kha-tong-ngu nang-wa.</i>
Backbone	སྐལ་ཚིགས་	<i>ge-tshi.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་ཐོད་ཚིགས་	<i>ku-tö tshi.</i>
Backside	ཀུའ་	<i>kup.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་ཕོངས་	<i>skam-phong.</i>
Backward	གྲུབ་ཕྱོགས་ལ་	<i>gyap-chho-l</i>
Bad (wicked)	ངན་པ། སྐྱུ་བྱོ་པོ་	<i>ngen-pa ;</i>
Do. (decomposed, e.g., of meat)	རུལ་པ་	<i>kyuk-tro-1 rü-pa.</i>
Do. (of things offensive in smell, &c.)	སྐྱུ་བྱོ་པོ་ ། སྐྱུ་རུལ་	<i>kyuk-tro-po duk-rü.</i>
Bad, to be (of things generally)	ཡག་པོ་མེད་པ་	<i>yak-po me-p</i>

large)	ཕྱེ་མོ་	<i>gye-mo.</i>
(small)	ཕད་གོག་	<i>phe-ko.</i>
(made of her)	ཀྱམ་པ་	<i>kye-pa.</i>
age	དོས་པོ་	<i>tö-po.</i>
	ཁས་ཁྱགས་	<i>khe-khya.</i>
<i>hon.</i>	ཞལ་ཁྱགས་	<i>ske-khya.</i>
to	ཁས་ཁྱགས་བྱེད་པ་	<i>khe-khya che-</i> <i>pa.</i>
<i>hon.</i>	ཞལ་ཁྱགས་གནང་བ་	<i>ske-khya nang-</i> <i>wa.</i>
to	བག་ལེབ་སྒྲིག་པ་	<i>pa le trak-pa.</i>
ish	གསོལ་རས་	<i>sö-re.</i>
ce (what wanting)	རྣམ་མ་	<i>hla-ma.</i>
(for all weights)	ཀྱ་འབྲུང་	<i>gya-thu.</i>
(for lar- weights)	ཉ་ག་	<i>nya-ka.</i>
(for y large ghts)	ཀྱ་མ་	<i>gya-ma.</i>
ced even- to be	ཡང་ལྷི་མེད་པ་	<i>yang-ji me-pa.</i>
	མགོ་རིལ་	<i>o-ri.</i>
<i>hon.</i>	དབྱ་རིལ་	<i>u-ri.</i>
	དོས་པོ་	<i>tö-po.</i>
(of wool)	བམ་དོས་	<i>pe-tö.</i>
	དིལ་ (དིལ་)	<i>di-u.</i>

Ball (of gun)	དིག་རིལ་	<i>dik-ri.</i>
Bamboo	སྣལ་མ་	<i>nyung-ma.</i>
Banana	སྣ་ཕོང་ Sik.	<i>kye-dong.</i>
Band (gang of men)	ཚོགས་	<i>tsho.</i>
Band (hoop).	ཤན་	<i>shen.</i>
Do. (of iron)	ལྷགས་ཤན་	<i>cha-shen.</i>
Do. (of silver)	དུལ་ཤན་	<i>ngü-shen.</i>
Do. (of brass)	རག་ཤན་	<i>ra-shen.</i>
Do. (of gold)	གསེར་ཤན་	<i>se-shen.</i>
Bandy-legged	ཀང་ཁྱེག་	<i>kang-kyo.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་ཁྱེག་	<i>skap-kyo.</i>
Banish, to	གྱུང་ཕུད་ (འཕུད་) བདང་ (གཏོང་) བ་	<i>gyam-phü t wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གྱུང་ཕུད་ (འཕུད་) བཏོང་ང་ (བ་) བཀྱང་བ་	<i>gyam-phü t nga nang.</i>
Bank (of river, &c.)	འགུམ་	<i>dram.</i>
Banker	ཕུན་བདག་	<i>pün-la.</i>
Banner	དར་འཕྱར་	<i>tar-chhar.</i>
Do. (of victory)	གྱུལ་མཚན་	<i>gyen-tshen.</i>
Banquet	མགྲོན་པོ་ (མགྲོན་)	<i>dröm-po.</i>

t, hon.	ཐུགས་སྦྱོར་	thuk-tro.
to give a	མགོན་པོ་ (མགོན་) བཏང་ (གཏོང་) བ	dröm-po tang-wa.
hon.	ཐུགས་སྦྱོར་གཏོང་ང་(བ)གནང་བ་	thuk-tro tong-nga nang-wa.
	ཁྱུས་གསོལ་	thrü-sö.
, to	ཁྱུས་གསོལ་གནང་བ་	thrü-sö nang-wa.
	དུམ་ཕུ་	tum-pu.
an	མཐའ་འཁོབ་པ་	tha-khop-pa.
	སྒྲ་བཞུར་ང་ (བ)	tra-skar-ra.
aked)	དམར་ཕྱང་ང་	ma-hrang-nga.
ted	ཀང་རྩེམ་	kang-je-ma.
, s.	ཁེ་ཚོང་	khe-tshong.
to	ཁེ་ཚོང་གུབ་པ་	khe-tshong gya-p-pa.
hon.	ཁེ་ཚོང་རྒྱུན་པ་	khe-tshong kyöm-pa.
	ཕགས་པ་	pak-pa.
to (of	ཆང་བ་	chhang-wa.
	ནས་	ne.
lour	ཙམ་པ་	tsam-pa.
	འབྲུམ་ང་	dru-khang.
of gun)	ཁྱུགས་ཕྱང་	cha-hrang.

Barren (of women)	རབས་ཆད་	<i>rap-choe.</i>
Do. (of cow)	བཞིས་སྐམ་	<i>skö-kam.</i>
Barrier (fence)	ར་བ་	<i>ra-wa.</i>
Barter	རྩེ་བ་	<i>je-wa.</i>
Bashful, to be	ངོ་ཚ་བ་	<i>ngo-tsha-wa</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་རས་ཚ་བ་	<i>ske-re tsha-</i>
Basin (for washing hands)	རུང་བུ	<i>tung-pen.</i>
Do. (wooden)	གཞིང་པ་	<i>skong-pa.</i>
Do. (round copper basin)	ཀའྲོ་ར་	<i>ka-to-ra.</i>
Basket	སྒྲི་ཀོལ། སྒྲི་པོ་	<i>le-ko ; le-pi</i>
Bat	སྐམ་པོ་ (སྐམ་པོང་)	<i>gam-po.</i>
Bath	ཆུ་གཞིང་	<i>chhu-skong.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆབ་གཞིང་	<i>chhap-skong.</i>
Bathe, to	འཁྱུད་པ་	<i>thrü-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཁྱུད་པ་གནང་བ་	<i>thrü-pa na wa.</i>
Battle	དམག་	<i>ma.</i>
Bay-coloured (horse)	སྐྱང་པོ་	<i>kyang-po.</i>
Do. (light)	སྐྱང་དཀར་	<i>kyang-kas</i>
Do. (dark)	སྐྱང་ནག་	<i>kyang-na.</i>
Bazaar	ཁྲོམ་	<i>throm.</i>

o	རེད་པ། ཡིན་པ། ཡོད་པ།	<i>re-pa; yin-pa;</i> <i>yö-pa; duk-</i> <i>pa.</i>
	འདྲུག་པ་	
l	འཕྲང་ང་ (འཕྲེང་བ་)	<i>thrang-nga.</i>
hon.	ཕྱག་འཕྲང་ (འཕྲེང་)	<i>chhan-thrang.</i>
c	མཚོ་ལྗོ (མཚུ་ལྗོ)	<i>chho-to.</i>
n, large	གདུང་མ་	<i>dung-ma.</i>
o, small	ཇུམ་གྱིང་	<i>cham-shing.</i>
l	སྒན་མ་	<i>tre-ma.</i>
, to (bring rth)	སྒྲིད་པ་	<i>kye-pa.</i>
hon.	འཁྲུང་བ་	<i>thrung-wa.</i>
, to (carry)	འཁྱིལ་བ་	<i>khyer-wa.</i>
, s.	དོམ་	<i>tom.</i>
d, goat's	ཅོག་གི་པ་	<i>ok-shö.</i>
o, (with niskers)	གྱི་ <i>ma-ra</i> (མཱ་ར་)	<i>gya.</i>
d, a person ving a	གྱུ་ (གྱུ་བོ་)	<i>gya-u.</i>
t	དུང་འགྲོ། སེམས་ཅན་	<i>tün-dro; sem-</i> <i>chen.</i>
t (of prey)	གཅན་ཅན་	<i>chen-sen.</i>
, to	དུང་བ་	<i>dung-wa.</i>
en, to be a contest)	འཕམ་པ་	<i>pham-pa.</i>
tiful	མཛེས་པོ་	<i>dze-po.</i>

Beaver	ཅུ་མཁ	<i>chhu-tram.</i>
Because	ཀྱོན་གྱིས། དོན་ལ་	<i>kyen-kyi ; la.</i>
Beckon, to	གཡས་དབྱུག་གྱུ་བ་པ་	<i>ye-yu gyaṅ-</i>
Do. <i>hon.</i>	གཡས་དབྱུག་སྒྱུ་བ་པ་	<i>ye-yu kyöm</i>
Become, to	བྱུང་བ་ (འབྱུང་བ་)	<i>chhung-wa.</i>
Becoming	འོས་པོ་	<i>ö-po.</i>
Bed	ཉལ་ཁྱི་	<i>nye-thri.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིམ་ཁྱི་	<i>sim-thri.</i>
Bedaub, to	བྱུགས་པ་ (འབྱུགས་པ་) ལྷུ་བ་	<i>chuk-pa ; wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བྱུགས་པ་ (འབྱུགས་པ་) གནང་བ། ལྷུ་བ་གནང་བ་	<i>chuk-ka ru wa ; ki nang-wa.</i>
Bedding	ཉལ་གཟན་	<i>nye-sen.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིམ་གཟན་	<i>sim-sen.</i>
Bedroom	ཉལ་ས་	<i>nye-sa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིམ་ཁང་ གཟིམ་ཁང་	<i>sim-khang.</i>
Bee	སྒྲང་མ་	<i>drang-ma.</i>
Bee-hive	སྒྲང་ཆང་	<i>drang-tshan</i>
Beef	སྒྲང་ག་	<i>lang-sha.</i>
Beer	ཆང་	<i>chhang.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཆོད་ཆང་	<i>chhö-chham.</i>

(spirit)	ཡ་རག	a-ra.
hon.	བཞེས་རག	she-ra.
-shop	ཆང་ཁང་	chhang-khang.
-seller	ཆང་མ། འཕྲུང་མ	chhang-ma ; thrung-ma.
-wax	སྤྱོལ་	trak-tshi.
le	སྤྲང་ཕུ	drang-pu.
ting, adj.	འེས་པོ་	ö-po.
ol, to	མགོ་སྒྲེང་བ་	go-kor-wa.
hon.	དབུ་སྒྲེང་ར་ (བ) བཞང་བ་	u-kor-ra nang- wa.
re (adv. & ep. of place)	མདུན་ལ་	dün-la.
hon.	སྒྲུ་མདུན་ལ་	kun-dün-la.
re (adv. & ep. of time)	སྤྱན་ལ་ (སྤྱོན་ལ་)	ngen-la.
(with verb)	མ་གོང་ལ་	ma...kong-la.
, to (request)	ཞུ་བ་	sku-wa.
hon.	ཞུ་བ་བཞང་བ་	sku-wa nang-wa.
to (alms)	སྤྲོང་བ་	long-wa.
hon.	བསོད་སྤྲོམ་སྤྲོང་བ་	sö-nyom sku-wa nang-wa.
et, to	སྤྲློལ་བ་	kye-pa.
hon.	འཕྲུང་བ་	thrung-wa.
gar	སྤྲང་གོ (སྤྲང་པོ་)	pang-ko.

Begin, to	མགོ་བཅུགས་ (འཛུགས་) བ་	<i>go-tsuk-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབུ་བཅུགས་པ་ (འཛུགས་པ་) གནང་བ་	<i>u-tsuk-ka na wa.</i>
Beginning	མགོ་	<i>go.</i>
Do. in the	སྟོན་དང་པོ་	<i>ngön-tang-p</i>
Beguile, to	མགོ་སྟོར་བ་	<i>go-kor-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབུ་སྟོར་བ་ (བ) གནང་བ་	<i>u-kor-ra na wa.</i>
Behalf of, on	དོན་ལ་	<i>tön-la.</i>
Behaviour	བྱེད་ཐངས་ (སྟོན་པ་)	<i>che-tang.</i>
Behead, to (common per- son)	སྐེ་བཅད་ (གཙོད་) བ་	<i>ke-che-pa.</i>
Do. (super- ior person)	མགུལ་བཅད་ (གཙོད་) བ་	<i>gül-che-pa.</i>
Behind (<i>adv.</i> & <i>prep.</i>)	རྒྱུ་ལ་། གཞུགས་པ་	<i>gyap-la; la.</i>
Behind hand, to be	ཕྱི་པོ་བྱེད་པ་	<i>chhi-po che.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱི་པོ་གནང་བ་	<i>chhi-po n wa.</i>
Behold, to	མཐོང་བ་	<i>thong-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིགས་པ་	<i>si-pa.</i>
Belch, to	འགག་ནི་རྒྱུ་པ་	<i>gak-tri g pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འགག་ནི་སྟོན་པ་	<i>gak-tri k pa.</i>
Belief (religion)	དད་པ་	<i>te-pa.</i>
Believe, to	ཡིད་ཆེས་པ་	<i>yi-chhe-pa.</i>

Believe, to, <i>hon.</i>	ཐུགས་ཡིན་ཆེས་པ་	<i>thu-yi chhe-pa.</i>
Do. (in religious sense)	དད་པ་བྱེད་པ་	<i>te-pa che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དད་པ་གནང་པ་	<i>te-pa nang-wa.</i>
Bell	རྩིལ་བུ	<i>tri-pu.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་རྩིལ་	<i>chha-tri.</i>
Bellows	ལྷུང་པ་	<i>bü-pa.</i>
Do. iron tube of	ཤན་མཚུ་ (ལྷུང་མཚུ་)	<i>shen-chhu.</i>
Belly	གྲོ་ཁྲི་ (གྲོ་ཁྲི་ཁྲི་) ཁྲི་བ་	<i>tro-kho ; kho-k-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསོལ་གྲོད་	<i>sö-trö.</i>
Belong, to (to me)	ཡིན་པ་	<i>yim-pa.</i>
Do. (to you or to third person)	རེད་པ་	<i>re-pa.</i>
Beloved	གཅེས་པོ་	<i>che-po.</i>
Below (lower down)	མ་	<i>ma.</i>
Do. <i>prep.</i>	འོག་ལ། གཤམ་ལ་	<i>o-la ; sham-la.</i>
Belt	སྒྲིང་ལམ་	<i>ke-ra.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲིང་ལམ་	<i>ku-ra.</i>
Bench	ཀུཔ་ཀྲུག་། ཁྲིའི་ཤིང་	<i>kup-kyā ; thri-u-shing.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་ཀྲུག་	<i>shap-kyā.</i>
Bend, to, <i>v.t.</i>	བརྒྱུག་པ་ (འབྲུག་པ་)	<i>kuk-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བརྒྱུག་པ་ (འབྲུག་པ་) གནང་པ་	<i>kuk-ka nang-wa.</i>

Bend, to (stoop)	གྲག་གྲག་བྱེད་པ་	<i>ku-ku che-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	གྲག་གྲག་གནང་བ་	<i>ku-ku nang-</i>
Beneath	འོག་ལ་	<i>o-la.</i>
Benediction	བྱིན་རྒྱལ་ས་	<i>chin-lap.</i>
Benefaction	མགོ་འདྲན་	<i>gön-dren.</i>
Benefactor	མགོ་འདྲན་གནང་མཁན་	<i>gön-dren nas</i>
Benefit, to	ཕན་ཐོགས་པ་	<i>khen.</i> <i>phen-thok-pa</i>
Benefit of, for the	ཕན་པའི་དོན་ལ་	<i>phen-pe tön-</i>
Benevolence	བྱིན་	<i>trin.</i>
Do. <i>hon.</i>	བྱིན་བྱིན་	<i>ka-trin.</i>
Benevolent	བྱིན་ཆེན་པོ་	<i>trin-chhem-p</i>
Do. <i>hon.</i>	བྱིན་བྱིན་ཆེན་པོ་	<i>ka-trin chhen</i>
Benevolent, to be	བྱིན་བྱེད་པ་	<i>po.</i> <i>trin-che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བྱིན་བྱིན་གནང་བ་	<i>ka-trin nas</i>
Bent, to be	གྲག་གྲག་བྱས་ནས་བསྐྱེད་ (སྐྱེད་) པ་	<i>wa.</i> <i>ku-ku che-ne</i> <i>pa.</i>
Beseech, to	ཞུ་བ་ཐུལ་ (འབྲུལ་) བ་	<i>sku-wa phü-</i>
Beside	ཙུ་ལ་	<i>tsa-la.</i>
Besides, <i>prep.</i>	མ་གཏོགས་ཤིང་པ་	<i>ma-to ; me</i>
Besmear, to	བྱུགས་པ་ (འབྱུགས་པ་)	<i>pa.</i> <i>chuk-pa.</i>

ear, to,	བྱུགས་ག(འབྱུགས་)གནང་བ་	<i>chuk-ka nang-wa.</i>
rinkle with ter, to	ཚུ་ཆག་གྱུ་བ་	<i>chhu-chha gyap-pa.</i>
ow, to	ཡག་ཤོས། ཡག་ཐག་ཚོད་	<i>yak-shö; yak-thak-chhö.</i>
hon.	མེད་བ་	<i>ter-wa.</i>
	གནང་བ་	<i>nang-wa.</i>
	གྱིན་	<i>gyen.</i>
hon.	སྐྱུ་གྱིན་	<i>ku-gyen.</i>
to	གྱིན་བཞག་ (འཛིག་) བ་	<i>gyen-shak-pa.</i>
hon.	སྐྱུ་གྱིན་བཞིག་ག་ (འཛིག་པ་)	<i>ku-gyen shok-</i>
	གནང་བ་	<i>ka nang-wa.</i>
-nut	གོ་ཡུ་	<i>ko-yu.</i>
y, to	དགའི་དབང་ལ་བདང་	<i>dra-i wang-la</i>
	(གདོང་) བ་	<i>tang-wa.</i>
r.	ཡག་ག་	<i>yak-ka.</i>
r, to get (in a it, &c.) en	གྱུ་ལ་བ་	<i>gye-wa.</i>
	བར་ལ་	<i>pa-la.</i>
re, to	དོགས་ཚོན་བྱེད་བ་	<i>tok-sön che-pa.</i>
hon.	དོགས་ཚོན་གནང་བ་	<i>tok-sön nang-</i>
dered, to	མགོ་འཁོར་བ་	<i>wa.</i>
hon.	དབུ་འཁོར་ར (བ་) གནང་བ་	<i>go-khor-wa.</i>
		<i>u-khor-ra nang-wa.</i>

Beyond	པར་ཕྱོགས་ལ་	<i>pha-chho-la.</i>
Bhutan	འབྲུག་ཡུལ་	<i>druk-yü.</i>
Bhutanese	འབྲུག་པ་	<i>druk-pa.</i>
Bible	གསུང་རབ་	<i>sung-rap.</i>
Bid, to	གཤམ་གནང་བ་	<i>ka-nang-wa.</i>
Bier	ཤིང་ཁྲི་	<i>shing-thri.</i>
Big	ཆེན་པོ་	<i>chhem-po.</i>
Bile	མཁྲིས་པ་	<i>thri-pa.</i>
Bill (amount)	ཅིས་ཐོ་	<i>tsi-tho.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་ཐོ་	<i>chha-tho.</i>
Bill (of bird)	མཆོ་ལྷོ་ (མཆུ་ལྷོ་)	<i>chho-to.</i>
Billow	བ་ལྷུགས་	<i>ba-lap.</i>
Bind, to	བསྐྱམས་པ་ (སྐྱིས་པ་)	<i>dam-pa.</i>
Biography	ནམ་ཐར་	<i>nam-tha.</i>
Birch-tree	རྩལ་པ་ཤིང་	<i>tak-pa-shing.</i>
Bird	བྱ་	<i>cha.</i>
Bird-cage	ལུང་ཅེ་	<i>lung-tse.</i>
Bird's-nest	བྱ་ཆང་	<i>cha-tshang.</i>
Birthday	སྐྱེ་ཆེས་	<i>kye-tshe.</i>
Do. <i>hon.</i>	འབྲུང་ཆེས་	<i>thrung-tshe.</i>

high	མྱེས་མགོ་བོ་	<i>kye-sa tho-po.</i>
low	མྱེས་དམར་བོ་	<i>kye-sa ma-po.</i>
place	མྱེས། མྱེས་འི་ལུང་པ་	<i>kye-sa ; kye-se lung-pa.</i>
hon.	འཁྲུང་ས་	<i>thrung-sa.</i>
	མཁན་བོ་	<i>khem-po.</i>
a bridle)	སྤམ་ཕྱགས་	<i>trap-cha.</i>
eece)	དམ་བུ་	<i>tum-pu.</i>
	ཁྱི་མོ་	<i>khyi-mo.</i>
o	མུག་པ། སོ་རྒྱུ་པ་	<i>muk-pa; so- gyap-pa.</i>
	ཁག་ཐིག་	<i>khak-thi.</i>
	ནག་པོ་	<i>nak-po.</i>
smith	མགར་ར་ (བ་)	<i>gar-ra.</i>
er	ཁྱང་ཕུག་	<i>gang-phu.</i>
(of grass)	ཁྱང་པ་	<i>jang-pa.</i>
(of sword)	དངོ་	<i>ngo.</i>
to	གཤེག་གཤེག་ཅན་ (གཤོང་) བ་	<i>she-she tang-wa.</i>
hon.	གཀའ་བརྒྱུན་གནང་བ་	<i>kap-kyön nang- wa.</i>
	སྟོང་པ་	<i>tong-pa.</i>
st	ཉལ་ཟན་	<i>nye-sen.</i>
hon.	གཟིམ་གཟན་	<i>sim-sen.</i>

BlaspHEME, to	སྒྲོན་ར་བྱང་ (གཏོང་) བ	<i>me-ra tang-wa</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲོན་ར་གཏོང་ང་ (བ) བཞང་བ་	<i>me-ra ton nga nang-wa</i>
Blaze, <i>s.</i>	མེ	<i>me.</i>
Blaze, to (of fire)	འབར་བ་	<i>bar-wa.</i>
Bleat, to	ལུག་སྒྲོན་ཀླུ་བ་	<i>luk-ke gyap-p</i>
Bleed, to, <i>v.i.</i>	ཁྲག་འཐོན་པ་	<i>thra-thöm-pa.</i>
Do. (of doctor), <i>v.t.</i>	ཁྲག་ཀླུ་བ་	<i>thra-gyap-pa.</i>
Blemish, <i>s.</i>	སྒྲོན་	<i>kyön.</i>
Blend, to	འདྲི་བ་	<i>dre-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འདྲི་བ་བཞང་བ་	<i>dre-wa nan wa.</i>
Bless, to	བྱིན་རྒྱ་བས་གཞང་བ་	<i>chin-lap nan wa.</i>
Do. to (dead person)	སྒྲོ་བ་ཀླུ་བ་	<i>ngo-wa gya pa.</i>
Blessing (by placing book on head)	བྱིན་རྒྱ་བས་	<i>chin-lap.</i>
Do. (by laying hand on head)	ཕྱག་དབང་	<i>chha-wang.</i>
Blind	མིང་ང་ (མིང་བ་)	<i>long-nga.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུན་མིང་ང་ (བ་)	<i>chen-long-nga</i>
Blind of one eye	མིག་ཞར་ར་ (བ་)	<i>mi-k-skar-ra.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུན་ཞར་ར་ (བ་)	<i>chen-skar-ra.</i>
Blink, to	མིག་བཅུ་མ་ཀླུ་བ་	<i>mi-k-tsum gya pa.</i>

, to, <i>hon.</i>	ཕྱུང་བཅུ་སྒྲོན་པ་	<i>chen-tsum kyöm</i>
or, <i>s.</i>	ཅུ་གང་	<i>-pa.</i> <i>chhu-kang.</i>
red, to be	ཅུ་གང་འཕྲོན་པ་	<i>chhu-kang thöm-</i>
e	ཕྱིད་པོ་	<i>pa.</i> <i>kyi-po.</i>
i, to	བཀག་པ་ (འབགས་པ་)	<i>kak-pa.</i>
thead	སྒྲུགས་པ་ སྒྲོན་པ་	<i>kuk-pa ; lem-</i>
l	ཁྲག་	<i>pa.</i> <i>thra.</i>
<i>hon.</i>	སྒྲུ་ཁྲག་	<i>ku-thra.</i>
om	མི་དོག་	<i>me-to.</i>
<i>s.</i>	ནག་ཐིག་	<i>nak-thi.</i>
(with fist)	རྩོག་རམ་ (རྩོག་རིལ་)	<i>dzo-ram.</i>
(with open lm)	ཐལ་ལྷུག་	<i>the-cha.</i>
, to, <i>v.t.</i>	ཕུ་རྒྱུ་པ་	<i>phu-gyap-pa.</i>
<i>hon.</i>	ལྷུགས་ཕུ་གནང་པ་	<i>ja-phu nang-wa</i>
(of wind),	རྒྱུ་པ་	<i>gyap-pa.</i>
.	ཕྱོན་པོ་	<i>ngöm-po.</i>
, dark	ཕྱོ་ནག་	<i>ngo-nak.</i>
, light	ཕྱོ་སྒྲུ་	<i>ngo-kya.</i>
ader, to	ཁ་ནོར་པ་	<i>kha-nor-wa.</i>
o. <i>hon.</i>	ཁམ་ནོར་ར་ (བ་) གནང་པ་	<i>skhe-nor-ra</i> <i>nang-wa.</i>

Blunt, to be	ནྟོ་བ་མདེ་བ་	<i>no-po me-pa</i>
Blush, to	ངོ་ཚ་བ་	<i>ngo-tsha-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་རས་ཚ་བ་གནང་བ། ཐུགས་ངོ་ཚ་བ་གནང་བ་	<i>she-re tsha-nang-wa; t. ngo tsha-wa nang-wa.</i>
Boar	ཕག་པ་	<i>phak-pa.</i>
Do. (wild)	རི་ཕག་	<i>ri-pha.</i>
Board	པང་ལེབ་	<i>pang-le.</i>
Boast, to	རང་སྟོད་བྱེད་པ་	<i>rang-tö cke-</i>
Boat (of wood)	ཁུ་	<i>tru.</i>
Boatman (of wooden boat)	ཁུ་པ་	<i>tru-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁུ་དཔོན་	<i>tru-pön.</i>
Boat (of hide)	ཀོ་བ་	<i>ko-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕེབ་ཀོ་	<i>phe-ko.</i>
Boatman (of hide boat)	སེམ་པ་	<i>nyem-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སེམ་དཔོན་	<i>nyem-pön.</i>
Body	གཟུགས་པོ། ལུས་	<i>śuk-po; lü.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་གཟུགས་། སྐྱུ་ལུས་	<i>ku-śuk; ku-l</i>
Body (corpse of human being)	རོ་	<i>ro.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་ཐུང་	<i>ku-phung.</i>
Body (dead body of animal)	ཤི་རོ་	<i>shi-ro.</i>

	གཞན་ཕུར་	<i>nyen-pur.</i>
(watery)	ཅུ་ཕུར་	<i>chhu-pur.</i>
to, v.i.	འཁོལ་བ་	<i>khöl-wa.</i>
v.t.	བསྐལ་བ་ (སྐལ་བ་)	<i>kö-wa.</i>
r (cauld-)	དགྱིལ་ཁྲོ་	<i>kyi-thro.</i>
ig, adj.	ཁོལ་མ་	<i>khöl-ma.</i>
	ཁྲོ་ཁོལ་ཆེན་པོ་	<i>lo-kho chhem- po.</i>
hon.	ཐགས་ཁོལ་ཆེན་པོ་	<i>thu-kho chhem- po.</i>
	སྒོ་ལྷགས་	<i>gön-cha.</i>
hon.	གཟིམ་ལྷགས་ ཕུག་ལྷགས་	<i>sim-cha ; chha- cha.</i>
to (of se), v.i.	ངར་ནས་ཕྱིན་པ་	<i>ngar-ne chhim- pa.</i>
to (door, .)	སྒོ་ལྷགས་ཀྱི་པ་	<i>gön-cha gya-p- pa.</i>
hon.	གཟིམ་ལྷགས་སྒྲོན་པ་	<i>sim-cha kyöm- pa.</i>
ng, adj. (horse)	འདྲོག་པ་	<i>drok-pa.</i>
(for large ount)	གས་ཀྱ་ (གན་ཀྱ་)	<i>kam-gya.</i>
(for small ount)	འཛོན་	<i>dzin.</i>
	རུས་ཁོལ་	<i>rü-kho.</i>
hon.	སྒྱུ་རུས་	<i>ku-rü.</i>
	དཔེ་ཆ་	<i>pe-chha.</i>
hon.	ཕུག་དཔེ་	<i>chha-pe.</i>

Book-language	ཚོས་ཚོགས་	<i>chhö-tshi.</i>
Book, printed	པར་སྐྱུང་	<i>par-ma.</i>
Do. written	བྲིས་སྐྱུང་	<i>tri-ma.</i>
Boon	དྲིན་	<i>trin.</i>
Do. <i>hon.</i>	པག་འདྲིན་	<i>ka-trin.</i>
Boot	ལྷམ་ ལྷམ་ཁོག་	<i>hlam; hla kho.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་ཆགས་	<i>skap-chha.</i>
Boot (of Euro- pean style)	འཇུ་ཏ་	<i>ju-ta.</i>
Bootmaker	དངོ་བཟོ་	<i>ngop-so.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབྱ་མཛད་	<i>um-dze.</i>
Border	རྩེ་	<i>tur.</i>
Do. (of land)	ས་མཚམས་	<i>san-tsham.</i>
Bore a hole, to	ཡི་ཁྱུང་པིད་ (འབྲིག་) བ་	<i>i-khung pi-pi</i>
Born, to be	སྐྱེ་བ་	<i>kye-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཁྱུང་བ་	<i>thrung-wa.</i>
Borrow, to	གཡར་བ་	<i>yar-wa.</i>
Do. to (ask a loan)	སྐྱི་བ་	<i>kyi-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཡར་པོ་ཞུ་བ་གནང་བ་	<i>yar-po shu- nang-wa.</i>
Bosom	བང་ཁོག་ (བྲང་ཁོག་)	<i>pang-kho.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་བང་ (སྐྱ་བྲང་)	<i>ku-pang.</i>

<i>pron.</i>	མཉིས་ཀ	<i>nyi-ka.</i>
,	ཤེད་མ	<i>she-tam.</i>
<i>m</i>	མཁྱིེ་	<i>ting.</i>
(anus)	ཀུབ་	<i>kup.</i>
<i>hon.</i>	ཞབས་ཤོངས་	<i>sham-phong.</i>
<i>h</i>	ཡལ་ག	<i>ye-ka.</i>
<i>d, to (jump)</i>	མཚོངས་པ། མཚོངས་ཀྱུག་	<i>chhong-pa ;</i> <i>chhong-gya</i>
	ཀྱུག་པ་	<i>gyap-pa.</i>
<i>hon.</i>	མཚོངས་ཀྱུག་སྒྲོན་པ་	<i>chhong-gya</i> <i>kyöm-pa.</i>
<i>dary</i>	ས་མཚམས་	<i>san-tsham.</i>
<i>tiful</i>	ཡལ་ག་ཤོག་པོ་	<i>lak-pa shok-po.</i>
<i>hon.</i>	ཕུག་ཤོག་པོ་	<i>chha-shok-po.</i>
(for shoot-)	གཞུ་	<i>sku.</i>
<i>hon.</i>	ཕུག་གཞུ་	<i>chha-sku.</i>
<i>to (taking hat)</i>	ཕུག་འབུལ་ཞུ་བ་	<i>chham-bü sku-</i> <i>wa.</i>
<i>l</i>	ཀྱུ་མ་	<i>gya-ma.</i>
(for drink- ; tea, &c.)	ཤོར་པ་	<i>phor-pa.</i>
<i>hon.</i>	མཚོད་ཞལ་	<i>chhö-ske.</i>
(of tobacco)	གང་མཐོག་	<i>kang-go.</i>
(chest)	སྒྲུ་མ་	<i>gam.</i>

Beyond	ཕར་ཕྱོགས་ལ་	<i>pha-chho-la.</i>
Bhutan	འབྲུག་ཡུལ་	<i>druk-yü.</i>
Bhutanese	འབྲུག་པ་	<i>druk-pa.</i>
Bible	གསུང་རབ་	<i>sung-rap.</i>
Bid, to	བཀའ་གནང་བ་	<i>ka-nang-wa.</i>
Bier	ཤིང་ཁྲི་	<i>shing-thri.</i>
Big	ཆེན་པོ་	<i>chhem-po.</i>
Bile	མཁྲིས་པ་	<i>thri-pa.</i>
Bill (amount)	རྩིས་ཐོ་	<i>tsi-tho.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་ཐོ་	<i>chha-tho.</i>
Bill (of bird)	མཆོ་ལྷོ་ (མཆུ་ལྷོ་)	<i>chho-to.</i>
Billow	བ་ལྒྲབས་	<i>ba-lap.</i>
Bind, to	བསྐྱམས་པ་ (སྐྱོས་པ་)	<i>dam-pa.</i>
Biography	རྣམ་ཐར་	<i>nam-tha.</i>
Birch-tree	སྟག་པ་ཤིང་	<i>tak-pa-shing.</i>
Bird	བྱ་	<i>cha.</i>
Bird-cage	ལྷུང་ཅེ་	<i>lung-tse.</i>
Bird's-nest	བྱ་ཆང་	<i>cha-tshang.</i>
Birthday	སྐྱེ་ཆོས་	<i>kya-tshe.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཁྲུང་ཆོས་	<i>thrung-tshe.</i>

Birth, high	མྱེས་མགོ་བོ་	<i>kye-sa tho-po.</i>
Birth, low	མྱེས་དམར་བོ་	<i>kye-sa ma-po.</i>
Birth-place	མྱེས། མྱེས་འཁྱེད་པ་	<i>kye-sa ; kye-se lung-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཁྱེད་ས་	<i>thrung-sa.</i>
Bishop	མཁན་པོ་	<i>khem-po.</i>
Bit (of a bridle)	སྤ་ལྷགས་	<i>trap-cha.</i>
Bit (piece)	དམ་བུ་	<i>tum-pu.</i>
Bitch	ཁྱི་མོ་	<i>khyi-mo.</i>
Bite, to	མྱུག་པ། སྔོན་ཁྱུག་པ་	<i>muk-pa; so- gyap-pa.</i>
Bitter	ཁལ་ཐིག་	<i>khak-thi.</i>
Black	ནག་པོ་	<i>nak-po.</i>
Blacksmith	མགར་ར་ (བ་)	<i>gar-ra.</i>
Bladder	ཁྲང་ཐུག་	<i>gang-phu.</i>
Blade (of grass)	ལྗང་པ་	<i>jang-pa.</i>
Blade (of sword)	དངོ་	<i>ngo.</i>
Blame, to	གཤེག་གཤེག་པ་ (གཤོང་) བ་	<i>she-she tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཤེག་པ་ཀློན་གཤེག་པ་	<i>kap-kyön nang- wa.</i>
Blank	སྤོང་པ་	<i>tong-pa.</i>
Blanket	ཉལ་ཐེན་	<i>nye-sen.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིམ་གཟིན་	<i>sim-sen.</i>

BlaspHEME, to	སྒྲོན་ར་བྱང་ (གཞིང་) བ	me-ra tang-wa.
Do. <i>hon.</i>	སྒྲོན་ར་གཞིང་ང་ (བ) བཞང་བ་	me-ra tong- nga nang-wa.
Blaze, <i>s.</i>	མེ	me.
Blaze, to (of fire)	འབར་བ་	bar-wa.
Bleat, to	ལུ་ཀ་སྒྲོན་གྱུ་བ་	luk-ke gyap-pa.
Bleed, to, <i>v.i.</i>	ཁྲག་འཕྲོལ་བ་	thra-thöm-pa.
Do. (of doctor), <i>v.t.</i>	ཁྲག་གྱུ་བ་	thra-gyap-pa.
Blemish, <i>s.</i>	སྒྲོན་	kyön.
Blend, to	འབྲེ་བ་	dre-wa.
Do. <i>hon.</i>	འབྲེ་བ་བཞང་བ་	dre-wa nang- wa.
Bless, to	བྱིན་རྒྱལ་སྐུ་བ་	chin-lap nang- wa.
Do. to (dead person)	སྒྲོ་བ་གྱུ་བ་	ngo-wa gyap- pa.
Blessing (by placing book on head)	བྱིན་རྒྱལ་སྐུ་	chin-lap.
Do. (by laying hand on head)	ཐུག་དབང་	chha-wang.
Blind	མིང་ང་ (མིང་བ་)	long-nga.
Do. <i>hon.</i>	སྒྲོན་མིང་ང་ (བ་)	chen-long-nga.
Blind of one eye	མིག་ཞར་ར་ (བ་)	mik-skar-ra.
Do. <i>hon.</i>	སྒྲོན་ཞར་ར་ (བ་)	chen-skar-ra.
Blink, to	མིག་བཅུ་མ་གྱུ་བ་	mik-tsum gyap- pa.

Blink, to, <i>hon.</i>	ཐུན་བཅུས་སྒྲོན་པ་	<i>chen-tsum kyöm-pa.</i>
Blister, <i>s.</i>	ཅུ་གང་	<i>chhu-kang.</i>
Blistered, to be	ཅུ་གང་འཕྲོན་པ་	<i>chhu-kang thöm-pa.</i>
Blithe	སྒྲིང་པོ་	<i>kyi-po.</i>
Block, to	བཀག་པ་ (འབགས་པ་)	<i>kaḥ-pa.</i>
Blockhead	སྒྲིགས་པ་ བློན་པ་	<i>kuk-pa ; lem-pa.</i>
Blood	ཁྲ་	<i>thra.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲིགས་ཁྲ་	<i>ku-thra.</i>
Blossom	མེ་ཏོག་	<i>me-to.</i>
Blot, <i>s.</i>	ནག་ཐིག་	<i>naḥ-thi.</i>
Blow (with fist)	རྫོག་རམ་ (རྫོག་རིལ་)	<i>dzo-ram.</i>
Do. (with open palm)	ཐལ་ལྗུག་	<i>the-cha.</i>
Blow, to, <i>v.t.</i>	ཕུ་རྒྱུ་པ་	<i>phu-gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷགས་ཕུ་གནང་པ་	<i>ja-phu nang-wa</i>
Do. (of wind), <i>v.i.</i>	རྒྱུ་པ་	<i>gyap-pa.</i>
Blue	སྒོན་པོ་	<i>ngöm-po.</i>
Blue, dark	སྒོ་ནག་	<i>ngo-naḥ.</i>
Blue, light	སྒོ་སྒྲི་	<i>ngo-kyā.</i>
Blunder, to	ཁ་ཞོར་པ་	<i>kha-nor-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་ཞོར་ར་ (བ་) གནང་པ་	<i>shē-nor-ra nang-wa.</i>

Blunt, to be	ནོ་པ་མད་པ	<i>no-po me-pa.</i>
Blush, to	ངོ་ཚ་བ	<i>ngo-tsha-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་རས་ཚ་བ་གནང་བ། ཐུགས་ངོ་ཚ་བ་གནང་བ	<i>ske-re tsha-nang-wa; ti ngo tsha-wa nang-wa.</i>
Boar	ཕག་པ	<i>phak-pa.</i>
Do. (wild)	རི་ཕག	<i>ri-pa.</i>
Board	པང་ལེབ	<i>pang-le.</i>
Boast, to	རང་སྟོན་བྱེད་པ	<i>rang-tö cke-p</i>
Boat (of wood)	ཁུ	<i>tru.</i>
Boatman (of wooden boat)	ཁུ་པ	<i>tru-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁུ་དཔོན	<i>tru-pön.</i>
Boat (of hide)	ཀོ་བ	<i>ko-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕེབ་ཀོ	<i>phe-ko.</i>
Boatman (of hide boat)	སེམ་པ	<i>nyem-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སེམ་དཔོན	<i>nyem-pön.</i>
Body	གཟུགས་པོ། ལུས	<i>śuk-po; lü.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་གཟུགས། སྐྱུ་ལུས	<i>ku-śuk; ku-lü</i>
Body (corpse of human being)	རོ	<i>ro.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་ཐུང་	<i>ku-phung.</i>
Body (dead body of animal)	ཤི་རོ	<i>shi-ro.</i>

Boil .	གནས་བྱུང་	<i>nyen-pur.</i>
Do. (watery)	ཆུ་བྱུང་	<i>chhu-pur.</i>
Boil, to, <i>v.i.</i>	འཁོལ་བ་	<i>khöl-wa.</i>
Do. <i>v.t.</i>	བསྐོལ་བ་ (སྐོལ་བ་)	<i>kö-wa.</i>
Boiler (cauld- ron)	དཀྱིལ་ཁྲོ	<i>kyi-thro.</i>
Boiling, <i>adj.</i>	ཁོལ་མ་	<i>khöl-ma.</i>
Bold	སྒྲོ་ཁོལ་ཆེན་པོ་	<i>lo-kho chhem-</i> <i>po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐགས་ཁོལ་ཆེན་པོ་	<i>thu-kho chhem-</i> <i>po.</i>
Bolt	སྒྲོ་ལུགས་	<i>gön-cha.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིམ་ལུགས་ ལུགས་ལུགས་	<i>sim-cha ; chha-</i> <i>cha.</i>
Bolt, to (of horse), <i>v.i.</i>	ངར་ནས་ཕྱིན་པ་	<i>ngar-ne chhim-</i> <i>pa.</i>
Bolt, to (door, &c.)	སྒྲོ་ལུགས་རྒྱབ་པ་	<i>gön-cha gyap-</i> <i>pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིམ་ལུགས་སྒྲོན་པ་	<i>sim-cha kyöm-</i> <i>pa.</i>
Bolting, <i>adj.</i> (of horse)	འདྲོག་པ་	<i>drok-pa.</i>
Bond (for large amount)	གས་རྒྱ་ (གན་རྒྱ་)	<i>kam-gya.</i>
Do. (for small amount)	འཛིན་	<i>dzin.</i>
Bone	རུས་ཁོག་	<i>rii-kho.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུ་རུས་	<i>ku-rii.</i>
Book.	དཔེ་ཆ་ (འཕྲིན་པ་)	<i>pe-chha.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལུགས་དཔེ་	<i>chha-pe.</i>

Book-language	ཆོས་ཚོགས་	<i>chhö-tshi.</i>
Book, printed	པར་སྐྱུང་	<i>par-ma.</i>
Do. written	བྲིས་སྐྱུང་	<i>tri-ma.</i>
Boon	བྱིན་	<i>trin.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་བྱིན་	<i>ka-trin.</i>
Boot	ལྷམ་ ལྷམ་ཁོག་	<i>hlam; hla kho.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་ཆགས་	<i>skap-chha.</i>
Boot (of Euro- pean style)	འཇུ་ཏྟ་	<i>ju-ta.</i>
Bootmaker	དངོ་བཟོ་	<i>ngop-tso.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབུ་མཛེད་	<i>um-dze.</i>
Border	ཟུང་	<i>tur.</i>
Do. (of land)	ས་མཚམས་	<i>san-tsham.</i>
Bore a hole, to	ཡི་ཁུང་བེད་ (འབྲིག་) བ་	<i>i-khung pi-pa</i>
Born, to be	སྐྱེ་བ་	<i>kye-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཁུང་བ་	<i>thrung-wa.</i>
Borrow, to	གཡར་བ་	<i>yar-wa.</i>
Do. to (ask a loan)	སྐྱི་བ་	<i>kyi-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཡར་པོ་ཞུ་བ་གནང་བ་	<i>yar-po sku- nang-wa.</i>
Bosom	བང་ཁོག་ (བྲང་ཁོག་)	<i> pang-kho.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་བང་ (སྐྱ་བྲང་)	<i>ku-pang.</i>

Both, <i>pron.</i>	གཉིས་ཀ	<i>nyi-ka.</i>
Bottle	ཤེལ་དམ	<i>she-tam.</i>
Bottom	གཏིང་	<i>ting.</i>
Do. (<i>anna</i>)	ཀུཔ་	<i>kup.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་པོ་ངས་	<i>sham-phong.</i>
Bough	ཡལ་ག	<i>ye-ka.</i>
Bound, to (jump)	མཚོངས་པ། མཚོངས་ཀྱི་ག	<i>chhong-pa ;</i> <i>chhong-gya</i>
	ཀྱུཔ་པ་	<i>gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཚོངས་ཀྱི་ག་སྒྲོན་པ་	<i>chhong-gya</i> <i>kyöm-pa.</i>
Boundary	ས་མཚམས་	<i>san-tsham.</i>
Bountiful	ལག་པ་ཤོག་པོ་	<i>lak-pa shok-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་ཤོག་པོ་	<i>chha-shok-po.</i>
Bow (for shoot- ing)	གཞུ་	<i>sku.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་གཞུ་	<i>chha-sku.</i>
Bow, to (taking of hat)	ཕུག་འབྲུལ་ཞུ་བ་	<i>chham-bü sku-</i> <i>wa.</i>
Bowel	གྲོ་མ་	<i>gya-ma.</i>
Bowl (for drink- ing tea, &c.)	པོར་པ་	<i>phor-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཚོད་ཞལ་	<i>chhö-ske.</i>
Bowl (of tobacco pipe)	གང་མགོ་	<i>kang-go.</i>
Box (chest)	སྒྲམ་	<i>gam.</i>

Box, <i>hon.</i>	ཕུག་གསམ་	<i>ckha-gam.</i>
Boy	ཕུ་གུ་ (ཕུ་གུ་)	<i>pu-gu.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཨ་ཕུ་	<i>a-wa.</i>
Bracelet	སྒྲིབ་གཏུང་	<i>dro-dung.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་གཏུང་	<i>chha-dung.</i>
Brahma	ཚངས་པ་	<i>tshang-pa.</i>
Brahman (caste)	བླ་མ་ཐེ་	<i>tram-tse.</i>
Brain	མྱེད་པ་	<i>le-pa.</i>
Bramble	ཚོར་མ་	<i>tsher-ma.</i>
Bran	ཕུང་མ་	<i>phung-ma.</i>
Branch	ཡལ་ག་	<i>ye-ka.</i>
Brandish, to	དབྱུག་དབྱུག་བྱེད་པ་	<i>yu-yu cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབྱུག་དབྱུག་གནང་པ་	<i>yu-yu nang-u</i>
Brandy	ཨ་རག་	<i>a-ra.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞིས་རག་	<i>she-ra.</i>
Brass	རག་	<i>ra.</i>
Brave, <i>adj.</i>	སྤྲིང་ཆེན་པོ་	<i>nying-chhem-1</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་སྤྲིང་ཆེན་པོ་	<i>thu-nying chhem-po.</i>
Brawl	གྱུབ་འདྲི། འབྲུག་པ་	<i>gyam-dre ; thruk-pa.</i>
Bread	བག་ལེབ་	<i>pa-le.</i>

Bread, <i>hon.</i>	བཞེས་བཤ	<i>ske-pa.</i>
Breadth	ཞང་ (ཞེང་)	<i>shang.</i>
Break, to, <i>v.t.</i>	བཅལ་པ་ (བཅོལ་པ་)	<i>chak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཅལ་ཤ (བཅོལ་ཤ) བཞུང་བ་	<i>chak-ka nang-wa.</i>
Break, to, <i>v.i.</i>	འཆལ་པ་	<i>chhak-pa.</i>
Breakfast (at 10 or 11 A.M.)	ཚ་མཁྱིང་མའི་ཁ་ལམ་ག	<i>tsha-ting-me kha-la.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཚ་མཁྱིང་མའི་ཞལ་ལམ་ག	<i>tsha-ting-me ske-la.</i>
Breakfast (at 7 to 9 A.M.)	ཞོགས་གའི་ཁ་ལམ་ག	<i>ske-ke kha-la.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞོགས་གའི་ཞལ་ལམ་ག	<i>ske-ke ske-la.</i>
Breast	བང་ཁོག་ (བྲང་ཁོག་)	<i>pang-kho.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་བང་ (སྐྱ་བྲང་)	<i>ku-pang.</i>
Breath	དབུགས་	<i>u.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷུགས་དབུགས་	<i>ja-u.</i>
Breathe, to	དབུགས་བྲང་ (བཁྱིང་) བ་	<i>u-tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷུགས་དབུགས་བཁྱིང་ང་ (བ་) བཞུང་བ་	<i>ja-u tang-nga nang-wa.</i>
Breathless, to be	དབུགས་བསལ་ (བསོལ་) པ་	<i>u sak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷུགས་དབུགས་བསལ་ཤ (བསོལ་ཤ) བཞུང་བ་	<i>ja-u sak-ka nang-wa.</i>
Breed (of men)	བརྒྱུད་	<i>gyü.</i>

Breed, <i>hon.</i>	སྐྱབས་ཀྱི་	<i>ku-gyii.</i>
Do. (of animals)	བཀྱུད་དག	<i>gyii-ta.</i>
Breeze	ལྷགས་པ། ལྷང་	<i>hla-k-pa ; lung.</i>
Bribe	ཅིག་ཐོ་	<i>tsik-tho.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱབས་འཇུག་	<i>kyam-ju.</i>
Bribe, to give	ཅིག་ཐོ་བྱེད་པ་	<i>tsik-tho gyap-</i>
Do. (<i>inf. to sup.</i>)	སྐྱབས་འཇུག་ལུ་བ་	<i>pa.</i>
Bribe, to take	ལྷུ་ཐ་བ་	<i>gyu-sa-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷུ་བཞེས་པ་	<i>gyu-ske-pa.</i>
Brick	ས་པག	<i>sa-pa.</i>
Brick of tea	ཇ་པག	<i>cha-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསོལ་ཇ་པག་གཤམ་	<i>so-cha pak-ka.</i>
Bride	སཀྲའ་མ་	<i>na-ma.</i>
Bridegroom	མགཤ་པ་	<i>mak-pa.</i>
Bridesmaid	ཐག་ཅོགས་	<i>pa-ro.</i>
Bridge	ཟམ་པ་	<i>sam-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མེའས་ཟམ་	<i>phe-sam.</i>
Bridge, iron	ལྷགས་ཟམ་	<i>cha-sam.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷགས་ཀྱི་མེའ་ཟམ་	<i>cha-kyi phe-</i>
Bridle	སྤྲུམ་	<i>sam. trap.</i>

Bridle, <i>hon.</i>	ཆེན་མཁའ་སྒྲུབ་	<i>chhiep-trap.</i>
Brief	ཐང་ཐང་	<i>thung-thung.</i>
Brier	ཚེར་མ་	<i>tsher-ma.</i>
Brigand	ཇག་པ་	<i>chak-pa.</i>
Bright (clear)	གསལ་པོ་	<i>se-po.</i>
Do. (dazzling)	འོད་ཆེན་པོ་	<i>ö-chhem-po.</i>
Brightness	འོད་	<i>ö.</i>
Brilliant	འོད་ཆེན་པོ་	<i>ö-chhem-po.</i>
Brim, to fill to the	དག་དག་སྒྲུབ་པ་	<i>tak-tak luk-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དག་དག་སྒྲུབ་པ་ (པ་)གསལ་བ་	<i>tak-tak luk-ka nang-wa.</i>
Brimstone	ལྷ་ཟླ་	<i>mu-si.</i>
Bring, to (by carrying)	འབྲིང་ཡོང་བ་	<i>khyer-yong-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བསྐྱམས་ (སྐྱམས་) ཡོང་བ་	<i>nam-phe-pa.</i>
Bring, to (by leading along, e.g., horse)	འབྲིང་ཡོང་བ་	<i>thri-yong-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འབྲིང་ཡོང་བ་	<i>thri-phe-pa.</i>
Brink	འབྲས་	<i>dram.</i>
Brisk	ཁུར་པོ་	<i>hur-po.</i>
Bristle	ཕག་ཟེ་	<i>phak-se.</i>
Broadcloth	འགོ་སྐྱམ་	<i>go-nam.</i>
Broad	ཁང་ (ཁེང་) ཆེན་པོ་	<i>skang-chhem-po.</i>

Broad (of land)	གྱ་ཆེན་པོ་	<i>gya-chem-po.</i>
Broil	གྱལ་འདྲི་	<i>gyam dre.</i>
Broken, to be	ཆག་པ་	<i>chhak-pa.</i>
Bronze	ཁྲོ་	<i>thro.</i>
Broach	ཆེ་འཕྲུག་	<i>ke-thru.</i>
Do. <i>hon.</i>	མག་ལ་འཕྲུག་	<i>gü-thru.</i>
Brood, to (of fowls)	གློ་ང་བསྐྱེལ་བ་	<i>go-nga nyal-w</i>
Brook, <i>s.</i>	གྱུག་ཆུ་	<i>gyuk-chhu.</i>
Broom	ཕྱག་མ་	<i>chha-ma.</i>
Broth	ཁྲུག་	<i>khu-a.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁྲུང་ཁྲུ (ཁྲུམ་ཁྲུ)	<i>trung-khu.</i>
Broth (made from meat)	ཤ་ཁྲུ	<i>sha-khu.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁྲུང་ཁྲུ (ཁྲུམ་ཁྲུ)	<i>trung-khu.</i>
Brother	ཕྱུན་ཀྲུག་	<i>pün-kyā.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱུམ་ཆེན་	<i>kum-chhe.</i>
Brother, mother's	ཙམ་ཁྲང་	<i>a-skang.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁྲང་ཁྲང་ལགས་	<i>skang-skang-l</i>
Brother, elder	ཆོ་ཆོ་	<i>cho-cho.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆོ་ལགས་	<i>cho-la.</i>
Brother, younger	ཕྱུན་ཆུང་ང་ (བ་)	<i>pün-chhün-nga.</i>

Brother, <i>hon.</i>	ཁུ་མཆོད་རྒྱུང་ང་ (བ)	<i>kum-chhe chhung-nga.</i>
Brown	མུག་པོ་	<i>muk-po.</i>
Bruised, to be	ཐྲཱཀ་པ་	<i>trak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐྲཱཀ་པ་ (བ) བཞང་བ་	<i>trak-ka nang- wa.</i>
Brush	ཕམ་ཟེ	<i>pha-se.</i>
Brute	ཕྱོལ་སོང་	<i>chö-song.</i>
Bubble	པུ་ཤ་	<i>bu-wa.</i>
Buck	ཤ་ (ཤུ་པ་)	<i>sha-a.</i>
Bucket	ཆུ་བཟོམ་	<i>chhu-som.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆུ་བཟོམ་	<i>chhap-som.</i>
Buck-wheat, bitter	ཐུ་ (ཐུ་ཐོ་)	<i>tra-u.</i>
Do. <i>sweet</i>	ཐུ་ཐོ་	<i>gyap-ra.</i>
Bud, <i>s.</i>	ཐུ་ཐོ་	<i>theu.</i>
Bud, to	ཐུ་ཐོ་	<i>kye-wa.</i>
Buddha	སངས་རྒྱུ་ས་	<i>sang-gye.</i>
Buffalo	མ་ནེ་	<i>ma-he.</i>
Buffoonery	ཐྱེ་ཆེད་	<i>tre-tse.</i>
Bug	འདྲེ་ཤིག་	<i>dre-shi.</i>
Bugle	དམག་རྩུང་	<i>mak-tung.</i>
Build, to	བཟོ་བ་	<i>so-wa.</i>

Build, to, <i>hon.</i>	བཅོལ་གནང་བ་	<i>so-wa nang-wa</i>
Building	ཁང་པ་	<i>khang-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིམ་ཁང་	<i>sim-khang.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	གཟིམ་ཤམ་	<i>sim-sha.</i>
Bulk	ཆེ་ཆུང་	<i>chhe-chhung.</i>
Bulky	སྒྲིམ་པོ་	<i>bom-po.</i>
Bull	གླང་། གླང་གོག་	<i>long ; lang-kt</i>
Bullet	དིག་རིལ་ (དེའུ་)	<i>dik-ri.</i>
Bullock	གླང་། གླང་གོག་	<i>lang ; lang-kt</i>
Bunch	ཆག་པ་	<i>chhak-pa.</i>
Bundle of clothes	གོས་སྒྲིལ་	<i>kö-dril.</i>
Do. of papers	ཤམ་གུའི་ (ཤམ་བྱའི་) ཆག་པ་	<i>shuk-ku-i chhai pa.</i>
Do. of sticks	ཤིང་འཁུར་	<i>shing-khur.</i>
Burden (of animal)	ཁམ། དོས་པོ་	<i>khe ; tö-po.</i>
Do. (of human being)	དོག་ཐེད་། ལྷུ་འཁུར་	<i>dok-thre ; gya¹ khur.</i>
Burn, to, <i>v.i.</i>	འཚོག་པ་	<i>tshik-pa.</i>
Do. <i>v.t.</i>	སྒྲིག་པ་	<i>trak-pa.</i>
Burnt-offering	སྒྲིན་སྒྲིག་	<i>jin-se.</i>
Burrhel (antelope)	གནའ་བ་	<i>na-wa.</i>
Burst, to, <i>v.i.</i>	གསལ་བ་ (འགས་པ་)	<i>ke-pa.</i>

Burst, to, <i>v.t.</i>	བཅལ་པ་ (གཅོལ་པ་)	<i>chak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཅལ་ག་ (གཅོལ་ག་) བནང་པ་	<i>chak-ka nang-wa.</i>
Bury, to	ས་ལ་སྦྱང་པ་	<i>sa-la be-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ས་ལ་སྦྱང་པ་བནང་པ་	<i>sa-la be-pa nang-wa.</i>
Burying-place	དུང་ཁྱོད་	<i>tu-thrö.</i>
Bush	ཤིང་སྡོང་ཆུང་ཆུང་	<i>shing-dong chhung-chhung.</i>
Business	ལས་ཀྱི། དོན་དཔལ་	<i>le-ka; tön-ta.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་ལས། སྒྲ་དོན་	<i>chha-le; ku-tön.</i>
Busy, I am	ང་ཅོག་གི་སི་འདུག། ང་དཔལ་ བྱི་སི་འདུག་	<i>nga-cho-ki min-duk; nga-tt-kyi min-du.</i>
Busy, he is, <i>hon.</i>	ཁོང་ཅོག་གི་ (པ་) བནང་གི་ སི་འདུག་	<i>khong-chok-ka nang-ki min-du.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	སྒྲ་བཞེས་པ་ཕུག་སི་ཅོག་གི་ (པ་) བནང་གི་སི་འདུག་	<i>ku-sko thu-cho-ka nang-ki min-du.</i>
But	ཡིན་ཀྱང་། ཡིན་ན་མང་	<i>yin-kyang; yin-na-yang.</i>
Butcher	ཤམ་པ་	<i>shem-pa.</i>
Butler	བཞིམ་དཔོན་	<i>sim-pön.</i>
Butt (of gun)	སྒྲུམ་ཤིང་། ཉ་བཞུག་	<i>gum-shing; nya-sku.</i>
Butter	མར་	<i>mar.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞིམ་མར་	<i>sö-ma.</i>

Butterfly	ཕྱི་འདྲེན་མ་	<i>chhen-drem-n</i>
Butter-milk	དར་ར་ (བ)	<i>tar-ra.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་དར་	<i>she-tar.</i>
Buttock	ཀུཔ་	<i>kup.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་ཡོངས་	<i>skam-phong.</i>
Button	ཐུཔ་ཚི་	<i>thup-chhi.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགའ་ཐུཔ་	<i>gü-thup.</i>
Button-hole	ཐོཔ་ལུང་	<i>thop-lung.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགའ་ལུང་	<i>gü-lung.</i>
Button (of rank)	དོག་	<i>to.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབུ་དོག་	<i>u-to.</i>
Buy, to	ཉོ་བ་	<i>nyo-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཞིགས་པ་	<i>si-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	ལྷགས་གཞིགས་གནང་བ་	<i>ja-si nang-wa</i>
Buzz, to	སྒྲང་སྒྲང་སྒྱུབ་པ་	<i>drang-ke gya</i>
By (post)	གིས། ཀྱིས། ཀྱིས།	<i>pa.</i> <i>ki; kyi; ky</i>
By reason of	ཀྱིན་གྱིས་	<i>kyen-kyi.</i>

C

Cabbage	བེ་ཚས་ <i>ch.</i>	<i>pe-tshe.</i>
Cage	ལུགས་ཁྲ	<i>cha-thra.</i>
Cairn	རྩ་མུང་	<i>do-pung.</i>
Cake	ཏེན་ཤིན་ <i>ch.</i>	<i>ten-shin.</i>
Do. (of tea)	པག་པག	<i>pa-ka.</i>
Calamity	ཐག་མི་ཤིས་	<i>tra-mi-shi.</i>
Calculate, to	ཙིས་རྒྱུ་བ་པ་	<i>tsi-gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལུགས་ཙིས་རྒྱུན་པ་	<i>ja-tsi kyöm-pa.</i>
Calculation	ཙིས་	<i>tsi.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལུགས་ཙིས་	<i>ja-tsi.</i>
Caldron	དཀྱིལ་ཁྲོ་	<i>kyi-thro.</i>
Calendar	ལྷ་ཐོ་	<i>da-tho.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷ་ཐོགས་ཐོ་	<i>si-tho.</i>
Calf (of the cow)	བེ་བེ་ (བེའུ་)	<i>pe-pe.</i>
Do. (of the leg)	ཉ་	<i>nya.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་ཀྱི་ཉ་	<i>skap-ki-nya.</i>
Call, to	སྐད་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>ke-tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐད་གཏོང་ང་ (བཤ) བཏང་བ་	<i>ke-tong-nga nang-wa.</i>
Call! (a person)	སྐད་གཏོང་ཤོག	<i>ke-tong-sho.</i>

Call! <i>hon.</i>	ཡེགས་ཞུས་ཤིག་	<i>pke-skü-sho.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	འཛིན་གྱི་གནང་ཞུས་ཤིག་	<i>chhip-gyu-na skü-sho.</i>
Call, to (on a person)	བཅར་བ་	<i>char-wa.</i>
Call, to (on superior)	སྐྱེས་དུན་ལ་བཅར་བ་	<i>kun-diin-la char-wa.</i>
Call up, to (a ghost, etc.)	སྐྱུན་འདྲིན་ཞུ་བ་	<i>chen-dren shi wa.</i>
Calm (condition of country)	འཇམ་གྱིང་གྱིང་	<i>jam-thing-thi</i>
Cambric	དར་རས་	<i>tar-re.</i>
Camel (male or female)	ཨ་མོང་ (ར་མོང་)	<i>a-mong.</i>
Camel hair	ཨ་མོང་སྐུ་ (ར་མོང་སྐུ་)	<i>a-mong-pu.</i>
Camp	སྐར་	<i>gar.</i>
Camping ground	སྐར་ས་	<i>ga-sa.</i>
Camphor	གཤུར་ <i>Hindus.</i>	<i>ka-pur.</i>
Canal	ཡོ་པོ་ (ཡུར་པོ་)	<i>yo-po.</i>
Cancel, to (blot out)	སྒྲུབ་པ་	<i>sup-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུབ་པ་གནང་བ་	<i>sup-pa nang-i</i>
Cancel, to (set it aside)	མེད་པར་བཟོ་བ་	<i>me-pa so-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མེད་པར་བཟོ་བ་གནང་བ་	<i>me-pa so-wa nang-wa.</i>
Cancel, to (writing)	བྲིས་སྒྲུབ་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>tri-sup tang-u</i>
Do. <i>hon.</i>	བྲིས་སྒྲུབ་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>tri-sup tong-n nang-wa.</i>
Candid	དྲང་པོ་	<i>trang-po.</i>

Candid, <i>hon.</i>	ཐུགས་ཀྱི་རྩེ་བོ་	<i>thu-gyu trang-po.</i>
Candle (of Chinese make)	ལྷ་ (C. m.)	<i>la.</i>
Candle (of English make)	ཕྱ་གར་ལྷ་	<i>gya-kar-la.</i>
Cane	ཕུ་	<i>pa.</i>
Cannibal	མིའི་ཤ་རྩ་སྐྱུ་	<i>mi-i sha-sa-khen.</i>
Cannon	མོ་ཕྱོགས་	<i>me-gyo.</i>
Cannon-ball	མོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རིུ་	<i>me-gyok-ki di-u.</i>
Canter, to	འཛོལ་ཕྱེ་བ་	<i>dzo-gyap-pa.</i>
Cap	ལྷ་མོ་	<i>sha-mo.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབུ་ལྷ་	<i>u-ska.</i>
Capable	ལྷ་ས་པོ་	<i>nü-po.</i>
Capable, to be	ཐུག་པ་	<i>thup-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་པ་གནང་བ་	<i>thup-pa nang-wa.</i>
Capital, <i>s.</i> (as opposed to interest)	ངོ་པོ་ (དངོས་པོ་)	<i>ngo-po.</i>
Capital (letters)	དབུ་ཅན་	<i>u-chen.</i>
Capital, <i>s.</i> (chief city)	ཕྱུ་ས་	<i>gye-sa.</i>
Capital, <i>adj.</i> (excellent)	ཡག་ཐུག་ཆོད། ཡང་གི་དང་པོ་	<i>yak-thak-choh ; ang-gi tang-po.</i>
Capitulate, to	མགོ་དགར་བ་	<i>go-gur-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབུ་དགར་བ་ (ག་) གནང་བ་	<i>u-gur-ra nang-wa.</i>

Capsize, to	མགོ་གཞུག་ཡོག་པ་	<i>go-shu tok-pa</i>
Captain (officer in command of 100 men)	བརྒྱ་དཔོན་	<i>gya-pön.</i>
Captive	བཙོན་པ་	<i>tsöm-pa.</i>
Capture, to	ཟེན་པ་ (འཛིན་པ་)	<i>sim-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཟེན་པ་ (འཛིན་པ་) བཞད་པ་	<i>sim-pa nan wa.</i>
Carcass	རོ་	<i>ro.</i>
Do. (of ani- mal killed for meat)	ཤི་རོ་	<i>shi-ro.</i>
Card	ཡི་གེ་	<i>yi-ge.</i>
Cards, playing	ཤོན་	<i>shön.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་ཤོན་	<i>chha-shön.</i>
Cardamums	སུག་མེལ་ <i>kindu</i>	<i>su-me.</i>
Care (anxiety)	སེམས་འཁྲལ་	<i>sem-thre.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་འཁྲལ་	<i>thu-thre.</i>
Care, to take (be careful)	བདན་བདན་བྱེད་པ་	<i>ten-ten che-pa</i>
Care of, to take (keep care- fully)	ཉར་བ་ ཅག་གཞུང་པ་	<i>nyar-wa ; cha ka che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཉར་ར་ (བ་) བཞད་པ་	<i>nyar-ra nang- wa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	ཐུགས་ཅག་གཞུང་པ་	<i>thu-cha nan wa.</i>
Career (manner of life)	བྱེད་སྣང་ས་	<i>che-tang.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཞད་སྣང་ས་	<i>nang-tang.</i>

fully	ཅག་ག་ཁྱེ་ནས་	cha-ka khe-ne.
o. hon.	ཅག་ག་ཅག་ག་ནས་	thu-cha nang-ne.
ss, to.	ཅམས་པོ་བྱིད་པ་	cham-po khe-pa.
hon.	ཅམས་པོ་གནང་བ་	cham-po nang-wa.
enter	ཤིང་བཟོ་བ་	shing-to-wa.
o. hon.	དུ་མུ་མཛོད་ལགས་	um-dze-la.
pet	ས་གནན་	sa-den.
riage	ཤིང་དྲེལ་ཁོར་ལོ་	shing-ta khor-lo.
rier	དོས་པོ་འཁྱེར་སྐམན་	tö-po khyer-khen.
rot	གུང་ལ་ཕྱུག་	kung-la-phuk.
ry, to	འཁྱེར་བ་ འཁྱེར་བ་	khyer-wa; khur-wa.
o. hon.	སྒོ་མ་པ་	nom-pa.
tridge	དིག་རིལ་	dik-ri.
ve, to (on od, iron, etc.)	རྩྱེ་སྒྲུབ་པ་	trö-gyap-pa.
o. hon.	རྩྱེ་སྒྲོན་པ་	trö-kyöm-pa.
cade	བབ་ཚུ་ (འབབ་ཚུ་)	pap-chhu.
o. (over ocks)	བྲག་ཚུ་	trak-chhu.
ie (law suit)	ཁ་མཚུ་	kham-chhu.
o. (box)	ཁྲམ་	gam.
o. hon.	ཕྱུག་ཁྲམ་	chha-gam.

Broad (of land)	གྱ་ཆེན་པོ་	<i>gya-chhem-po.</i>
Broil	གྱལ་འདྲེ་	<i>gyam dre.</i>
Broken, to be	ཆག་པ་	<i>chhak-pa.</i>
Bronze	ཁྲོ་	<i>thro.</i>
Broach	ཁྲེ་འཕྲུག་	<i>ke-thru.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགལ་འཕྲུག་	<i>gü-thru.</i>
Brood, to (of fowls)	གློང་བསྐྱལ་བ་	<i>go-nga nyal-u</i>
Brook, <i>s.</i>	གྱུག་ཆུ་	<i>gyuk-chhu.</i>
Broom	ཕྱག་མ་	<i>chha-ma.</i>
Broth	ཁྲུ་བ་	<i>khu-a.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁྲུང་ཁྲུ་ (ཁྲུ་མ་ཁྲུ་)	<i>trung-khu.</i>
Broth (made from meat)	ཤ་ཁྲུ་	<i>sha-khu.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁྲུང་ཁྲུ་ (ཁྲུ་མ་ཁྲུ་)	<i>trung-khu.</i>
Brother	ཕྱུན་ཀྲུག་	<i>pün-kyā.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁྲུ་མ་ཆེན་	<i>kum-chhe.</i>
Brother, mother's	ཨ་ཁྲུང་	<i>a-skang.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁྲུང་ཁྲུང་ལགས་	<i>skang-skang-l</i>
Brother, elder	ཆོ་ཆོ་	<i>cho-cho.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆོ་ལགས་	<i>cho-la.</i>
Brother, younger	ཕྱུན་ཆུང་ང་ (བ་)	<i>pün-chhung- nga.</i>

Brother, <i>hon.</i>	ཁུ་མཆེད་ཅུང་ང་ (བ་)	<i>kum-chhe chhung-nga.</i>
Brown	མུག་པོ་	<i>muk-po.</i>
Bruised, to be	ཁྲ་པ་	<i>trak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁྲ་པ་ག་ (བ་) བཞང་བ་	<i>trak-ka nang- wa.</i>
Brush	ཕག་ཟེ	<i>pha-tse.</i>
Brute	ཕྱོལ་སོང་	<i>chö-song.</i>
Bubble	པུ་པ་	<i>bu-wa.</i>
Buck	ཤུ་ (ཤུ་བ་)	<i>sha-a.</i>
Bucket	ཆུ་བཟོམ་	<i>chhu-tom.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆུ་བཟོམ་	<i>chhap-tom.</i>
Buck-wheat, bitter	ཐུ་ (ཐུ་བོ་)	<i>tra-u.</i>
Do. <i>sweet</i>	ཐུ་ཤ་	<i>gyap-ra.</i>
Bud, <i>s.</i>	ཐུ་	<i>theu.</i>
Bud, to	ཐུ་བ་	<i>kye-wa.</i>
Buddha	སངས་ཀྱས་	<i>sang-gye.</i>
Buffalo	མ་ནེ་	<i>ma-he.</i>
Buffoonery	ཐྱི་ཅིང་	<i>tre-tse.</i>
Bug	འདྲེ་ཤིག་	<i>dre-shi.</i>
Bugle	དམག་དུང་	<i>mak-tung.</i>
Build, to	བཟོ་བ་	<i>so-wa.</i>

Build, to, <i>hon.</i>	བཟོ་བ་གནང་བ་	<i>so-wa nang-wa</i>
Building	ཁང་པ་	<i>khang-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིམ་ཁང་	<i>sim-khang.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	གཟིམ་ཤང་	<i>sim-sha.</i>
Bulk	ཆེ་ཆུང་	<i>chhe-chhung.</i>
Bulky	སྒྲོམ་པོ་	<i>bom-po.</i>
Bull	སྤང་། སྤང་གོས་	<i>long ; lang-ke</i>
Bullet	དིག་རིལ་ (རྫིལ་)	<i>dik-ri.</i>
Bullock	སྤང་། སྤང་གོས་	<i>lang ; lang-ke</i>
Bunch	ཆག་པ་	<i>chhak-pa.</i>
Bundle of clothes	གོས་སྒྲེལ་	<i>kö-dril.</i>
Do. of papers	ཤལ་གུའི་ (ཤོག་གུའི་) ཆག་པ་	<i>shuk-ku-i chhai pa.</i>
Do. of sticks	ཤོང་ལྷུང་	<i>shing-khur.</i>
Burden (of animal)	ཁལ། དོས་པོ་	<i>khe ; tö-po.</i>
Do. (of human being)	དོག་ཐེད། གུ་བ་ལྷུང་	<i>dok-thre; gya khur.</i>
Burn, to, <i>v.i.</i>	འཆིག་པ་	<i>tshik-pa.</i>
Do. <i>v.t.</i>	སྒྲིག་པ་	<i>trak-pa.</i>
Burnt-offering	སྒྲིན་སྒྲིག་	<i>jin-se.</i>
Burrhel (ante-lope)	གནད་པ་	<i>na-wa.</i>
Burst, to, <i>v.i.</i>	གསལ་པ་ (འགས་པ་)	<i>ke-pa.</i>

Burst, to, <i>v.t.</i>	བཅལ་པ་ (བཅོལ་པ་)	<i>chak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཅལ་བ་ (བཅོལ་པ་) བཅང་བ་	<i>chak-ka nang-wa.</i>
Bury, to	ས་ལ་སྦྱང་པ་	<i>sa-la be-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ས་ལ་སྦྱང་པ་བཅང་བ་	<i>sa-la be-pa nang-wa.</i>
Burying-place	དུང་ཁྱོང་	<i>tu-thrö.</i>
Bush	ཤིང་སྟོང་རྩེ་རྩེ་	<i>shing-dong chhung-chhung.</i>
Business	ལས་ཀྱི་ རོན་དག	<i>le-ka; tön-ta.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱག་ལས། སྐྱུ་རོན་	<i>chha-le; ku-tön.</i>
Busy, I am	ང་ཚོ་གི་མི་འདུག། ང་ནལ་	<i>nga-cho-ki min-duh; nga-tt-kyi min-du.</i>
	ཁྱི་མི་འདུག	
Busy, he is, <i>hon.</i>	ཁོང་ཚོ་གི་ (པ་) བཅང་གི་	<i>khong-chok-ka nang-ki min-du.</i>
	མི་འདུག	
Do. <i>h. hon.</i>	སྐྱུ་བཞེས་པ་ཕྱག་ལས་ཚོ་གི་ (པ་)	<i>ku-sko thu-cho-ka nang-ki min-du.</i>
	བཅང་གི་མི་འདུག	
But	ཡིན་ཀྱང་། ཡིན་ན་མང་	<i>yin-kyang; yin-na-yang.</i>
Butcher	ཤམ་པ་	<i>shem-pa.</i>
Butler	བཞིམ་དཔོན་	<i>sim-pön.</i>
Butt (of gun)	སྐུམ་ཤིང་། ཉ་བཞུག	<i>gum-shing; nya-sku.</i>
Butter	མར་	<i>mar.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་པ་མར་	<i>sö-ma.</i>

Butterfly	ཕྱ་འདྲིན་མ་	<i>chhen-drem-</i>
Butter-milk	དར་ར་ (བ)	<i>tar-ra.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་དར་	<i>she-tar.</i>
Buttock	ཀླུ་བ་	<i>kup.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞེས་ཕོང་ས་	<i>sham-phong.</i>
Button	ཐུབ་ཅི་	<i>thup-chhi.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགལ་ཐུབ་	<i>gü-thup.</i>
Button-hole	ཐོབ་ལུང་	<i>thop-lung.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགལ་ལུང་	<i>gü-lung.</i>
Button (of rank)	རྟོག་	<i>to.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབྱ་རྟོག་	<i>u-to.</i>
Buy, to	ཉོ་བ་	<i>nyo-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞིགས་པ་	<i>si-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	ཞུགས་བཞིགས་གནང་བ་	<i>ja-si nang-wa</i>
Buzz, to	སྒྲང་རྒྱ་ཁྱུ་བ་	<i>drang-ke gyi</i>
By (post)	གིས། ཀྱིས། གྱིས།	<i>pa.</i> <i>ki; kyi; ky</i>
By reason of	ཀྱིས་གྱིས་	<i>kyen-kyi.</i>

C

Cabbage	བེ་ཚས་ <i>ch.</i>	<i>pe-tshe.</i>
Cage	ལུགས་ཁྲ	<i>cha-thra.</i>
Cairn	རོ་སྤང་	<i>do-pung.</i>
Cake	དེན་ཤིན་ <i>ch.</i>	<i>ten-shin.</i>
Do. (of tea)	པག་པག	<i>pa-ka.</i>
Calamity	ཐག་མི་ཤིས་	<i>tra-mi-shi.</i>
Calculate, to	ཙིས་གྲུབ་པ་	<i>tsi-gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལུགས་ཙིས་སྒྲུབ་པ་	<i>ja-tsi kyöm-pa.</i>
Calculation	ཙིས་	<i>tsi.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལུགས་ཙིས་	<i>ja-tsi.</i>
Caldron	དཀྱིལ་ཁྲོ་	<i>kyi-thro.</i>
Calendar	ཆེ་ཐོ་	<i>da-tho.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིགས་ཐོ་	<i>si-tho.</i>
Calf (of the cow)	བེ་བེ་ (བེ་བུ་)	<i>pe-pe.</i>
Do. (of the leg)	ཉ་	<i>nya.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་ཀྱི་ཉ་	<i>skap-ki-nya.</i>
Call, to	སྐད་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>ke-tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐད་གཏོང་ང་ (བཤ) གནང་བ་	<i>ke-tong-nga nang-wa.</i>
Call! (a person)	སྐད་གཏོང་ཤིག་	<i>ke-tong-sho.</i>

Call ! <i>hon.</i>	ཕེས་ཀྱི་ཤོ་	<i>pke-skü-sho.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	འཆིབ་གྱུ་གནང་ཞུས་ཤོ་	<i>chhip-gyu-n</i> <i>skü-sho.</i>
Call, to (on a person)	བཅར་བ་	<i>char-wa.</i>
Call, to (on superior)	སྐྱེས་དུན་ལ་བཅར་བ་	<i>kun-diin-la</i> <i>char-wa.</i>
Call up, to (a ghost, etc.)	ཐུན་འདྲིན་ཞུ་བ་	<i>chen-dren</i> & <i>wa.</i>
Calm (condition of country)	འཇམ་མིང་མིང་	<i>jam-thing-thi</i>
Cambric	དར་རས་	<i>tar-re.</i>
Camel (male or female)	ཨ་མོང་ (རྒྱ་མོང་)	<i>a-mong.</i>
Camel hair	ཨ་མོང་གླུ་ (རྒྱ་མོང་གླུ་)	<i>a-mong-pu.</i>
Camp	སྐར་	<i>gar.</i>
Camping ground	སྐར་ས་	<i>ga-sa.</i>
Camphor	གཤུར་ <i>Hindus.</i>	<i>ka-pur.</i>
Canal	ཡོ་པོ་ (ཡུར་པོ་)	<i>yo-po.</i>
Cancel, to (blot out)	སྒྲུབ་པ་	<i>sup-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུབ་པ་གནང་བ་	<i>sup-pa nang-</i>
Cancel, to (set it aside)	མེད་པར་བཟོ་བ་	<i>me-pa so-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མེད་པར་བཟོ་བ་གནང་བ་	<i>me-pa so-wa</i> <i>nang-wa.</i>
Cancel, to (writing)	གྲིས་སྒྲུབ་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>tri-sup tang-</i>
Do. <i>hon.</i>	གྲིས་སྒྲུབ་གཏོང་ང་ (བ་)གནང་བ་	<i>tri-sup tong-</i> <i>nang-wa.</i>
Candid	དྲང་པོ་	<i>trang-po.</i>

did, <i>hon.</i>	ཐུག་ཡུ་ཏྲང་པོ་	<i>thu-gyu trang-po.</i>
dle (of inese make)	ལྷ་ (U. m.)	<i>la.</i>
dle (of Eng- sh make)	ཁྱུ་གར་ལྷ་	<i>gya-kar-la.</i>
e	པ་	<i>pa.</i>
nibal	མིའི་གར་མཁན་	<i>mi-i sha-sa- khen.</i>
non	མེ་ཁྱོགས་	<i>me-gyo.</i>
non-ball	མེ་ཁྱོགས་ཀྱི་རྩུ་	<i>me-gyok-ki di-u.</i>
ter, to	འཛོག་ཁྱབ་པ་	<i>dzo-gyap-pa.</i>
	ཞུ་མོ་	<i>ska-mo.</i>
<i>hon.</i>	དབུ་ཞུ་	<i>u-ska.</i>
able	ལྷ་པོ་	<i>ni-po.</i>
able, to be	ཐུབ་པ་	<i>thup-pa.</i>
o. <i>hon.</i>	ཐུབ་པ་གནང་བ་	<i>thup-pa nang- wa.</i>
ital, s. (as pposed to interest)	ངོ་པོ་ (དངོས་པོ་)	<i>ngo-po.</i>
ital (letters)	དབུ་ཅན་	<i>u-chen.</i>
ital, s. (chief ty)	ཁྱུ་ལ་ས་	<i>gye-sa.</i>
ital, <i>adj.</i> xcellent)	ཡག་ཐག་ཚོད། ཡང་གི་དང་པོ་	<i>yak-thak-chhö ; ang-gi tang- po.</i>
itulate, to	མགོ་དགར་པ་	<i>go-gur-wa.</i>
o. <i>hon.</i>	དབུ་དགར་པ་ (ག) གནང་བ་	<i>u-gur-ra nang- wa.</i>

Capsize, to	མགོ་གཞུག་ལོག་པ་	<i>go-sku lok-pa</i>
Captain (officer in command of 100 men)	བརྒྱ་དཔོན	<i>gya-pön.</i>
Captive	བཙོན་པ་	<i>tsöm-pa.</i>
Capture, to	ཟེན་པ་ (འཛིན་པ་)	<i>sim-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཟེན་པ་ (འཛིན་པ་) གནང་བ་	<i>sim-pa nan</i>
Carcass	རོ་	<i>ro.</i>
Do. (of ani- mal killed for meat)	ཤི་རོ་	<i>shi-ro.</i>
Card	ཡི་གེ	<i>yi-ge.</i>
Cards, playing	ཤོན་	<i>shön.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱུག་ཤོན་	<i>chha-shön.</i>
Cardamums	སྤྱུག་སྒྲིལ་ <i>hindut-</i>	<i>su-me.</i>
Care (anxiety)	སེམས་འཁྲལ་	<i>sem-thre.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐྱུགས་འཁྲལ་	<i>thu-thre.</i>
Care, to take (be careful)	བདན་བདན་བྱེད་པ་	<i>ten-ten che-pa</i>
Care of, to take (keep care- fully)	ཉར་བ་ ཅག་ག་བྱེད་པ་	<i>nyar-wa ; cha ka che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཉར་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>nyar-ra nang</i>
Do. <i>h. hon.</i>	ཐྱུགས་ཅག་ག་གནང་བ་	<i>thu-cha nan</i>
Career (manner of life)	བྱེད་སྤངས་	<i>che-tang.</i>
Do. <i>hon.</i>	གནང་སྤངས་	<i>nang-tang.</i>

fully	ཅག་ག་བྱས་ནས་	cha-ka cke-ne.
1. hon.	ཐུགས་ཅག་གནང་ནས་	thu-cha nang-ne.
ss, to.	ཐུམས་པོ་བྱེད་པ་	cham-po cke-pa.
hon.	ཐུམས་པོ་གནང་པ་	cham-po nang-wa.
enter	ཤིང་བཟོ་བ་	shing-so-wa.
1. hon.	དབུ་མཛེད་ལགས་	um-dze-la.
et	ས་གནན་	sa-den.
iage	ཤིང་དྲ་འཁོར་ལོ་	shing-tu khor-lo.
ier	དེས་པོ་འབྱུར་མཁའ་	tö-po khyer-khen.
ot	གུང་ལ་ཐུག་	kung-la-phuk.
y, to	འབྱུར་བ་ འཁུར་བ་	khyer-wa; khur-wa.
hon.	སྟོམ་པ་	nom-pa.
ridge	དིག་རིལ་	dik-ri.
re, to. (on id, iron, etc.)	སྟོམ་རྒྱུ་པ་	trö-gyap-pa.
hon.	སྟོམ་སྟོན་པ་	trö-kyöm-pa.
ade	བབ་ཚུ་ (འབབ་ཚུ་)	paṣ-chhu.
10. (over ocks)	བྲག་ཚུ་	trak-chhu.
e (law suit)	ཁ་མཚུ་	kham-chhu.
1. (box)	ཆུ་མ་	gam.
1. hon.	ཐུག་ཆུ་མ་	chha-gam.

Case (covering)	ཤུཕ་	<i>shup.</i>
Cash	དངུལ་	<i>ngü.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་དངུལ་	<i>chha-ngü.</i>
Cashier	ཕུག་མཛོད་	<i>chhan-dzö.</i>
Cashmere	ཁ་ཆེད་ལུང་པ་	<i>kha-chhe lung- pa.</i>
Cask	ཆུ་མ་མ། ཆུ་བཟོམ་	<i>chhu-rum-ma ; chhu-tom.</i>
Cast away, to	དུག་པ་	<i>yuk-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དུག་པ་ (པ་) བཞང་བ་	<i>yuk-ka nang- wa.</i>
Caste	རུས་	<i>rü.</i>
Do. <i>hon.</i>	རྒྱ་རུས་	<i>ku-rü.</i>
Castle	རྫོང་	<i>dzong.</i>
Castrate, to	ཤ་བཅད་ (གཅོད་) པ་	<i>sha-che-pa.</i>
Cat	ཞི་མི་	<i>shi-mi.</i>
Catarrh	ཆམ་པ་	<i>chham-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགུལ་ཆམ་	<i>gün-chham.</i>
Catch, to	ཟིན་པ་ (འཛིན་པ་)	<i>sim-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཟིན་པ་ (འཛིན་པ་) བཞང་བ་	<i>sim-pa nang-wa</i>
Cattle	བ་ལྷང་	<i>pa-lang.</i>
Cauliflower	ཀོ་པི་མེ་ཏོག་	<i>ko-pi me-tok.</i>
Cause (reason)	གྱུ་རྒྱུ་	<i>gyu-kyen.</i>

Cautious, to be	དེན་ཐུན་བྱེད་པ་	<i>ten-den che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དེན་ཐུན་གནང་པ་	<i>ten-den nang-wa.</i>
Cavalry	ད་དམག་	<i>ta-ma.</i>
Cave of earth	ས་ཕུག་	<i>sa-phu.</i>
Cave of rock	བྲག་ཕུག་	<i>trak-phu.</i>
Cavity	ཨི་ཁུང་	<i>i-khung.</i>
Cease, to	འཆད་པ་	<i>chhe-pa.</i>
Ceaseless	གྱུན་མི་ཆད་པ་	<i>gyün-mi-chhe-pa.</i>
Ceiling	ཐོག་ཁ་	<i>tho-kha.</i>
Celebrated	སྙན་གྲགས་ཆེན་པོ་	<i>nyen-tra chhem-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཆན་སྙན་གྲགས་ཆེན་པོ་	<i>tshen nyen-tra chhem-po.</i>
Cell (of hermit)	རི་བྱོད་	<i>ri-thrö.</i>
Do. (of monks)	གྲྭ་ཤག་	<i>tra-sha.</i>
Cemetery	དར་བྱོད་	<i>tu-thrö.</i>
Censer	སྒྲོམ་པོར་	<i>pö-phor.</i>
Censure, to	གཤེག་གཤེག་པ་ (གཤོང་) བ་	<i>she-she tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བགའ་བཀྲོན་གནང་པ་	<i>kap-kyön nang-wa.</i>
Centre	དཀྱིལ་	<i>kyi.</i>
Centurion	བརྒྱ་དཔོན་	<i>gya-pön.</i>
Ceremony	ལྷགས་སྒྲུལ་	<i>luk-sö.</i>

Ceremony (<i>religious</i>)	སྐྱེ་རིམ་	<i>ku-rim.</i>
Certain	ངེས་པ་	<i>nge-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐགས་ངེས་པ་	<i>thu-nge-pa.</i>
Certainly	ནིན་ལྟར། ངོ་ཐོག་	<i>ten-den ; ng tho.</i>
Certainty	བདན་པོ། ངེས་པ། ནིན་ལྟར་	<i>tem-po ; nge-pa ten-den.</i>
Certificate	བཀའ་ཤོག་	<i>ka-sho.</i>
Chaff (of grain)	ཕུང་མ་	<i>phung-ma.</i>
Chain, iron	ལྷགས་ཐག་	<i>chak-tha.</i>
Do. brass	རག་ཐག་	<i>rak-tha.</i>
Chair	རྒྱུ་ཀྲ་། ཁྱིུ་ཤིང་	<i>kup-kyā ; th u-shing.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་ཀྲ་།	<i>shap-kyā.</i>
Do. (<i>high chair used as throne</i>)	བཞུགས་ཁྱི	<i>shuk-thri.</i>
Chairman	འཁྲིད་པ་	<i>thri-pa.</i>
Chalk	ས་དཀར། དཀར་རྩི་	<i>sa-kar ; ka tsi.</i>
Chamber	ཁང་མིག་	<i>khang-mi.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིམ་རྩུང་	<i>sim-chhung.</i>
Chamber, sleeping	ཉལ་ས་	<i>nye-sa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིམ་ཁང་	<i>sim-khang.</i>
Chance (<i>accident</i>)	བར་ཆད་	<i>par-chhe.</i>
Do. (<i>luck</i>)	བསོ་བདེ་ (བསོད་བདེ་)	<i>so-de.</i>

Chance, <i>hon.</i>	སྐྱུ་བ་སོད་	<i>ku-sö.</i>
Change, to, <i>v.t.</i>	འགྱུར་བ་	<i>gyur-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུར་ར་ (བ་) བཀྲང་བ་	<i>gyur-ra nang-wa.</i>
Change, to, <i>v.i.</i>	འགྱུར་བ་	<i>gyur-wa.</i>
Change, to, (exchange)	རྩེ་པོ་གྱུ་བ་	<i>je-po gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	རྩེ་པོ་སྐྱེན་བ་	<i>je-po kyöm-pa.</i>
Channel (for irrigation)	ཡོ་པོ་ (ཡུར་པོ་)	<i>yo-po.</i>
Chap, to (of skin)	གསལ་བ་	<i>ke-pa.</i>
Chapel	ཆོས་ཁང་	<i>chhö-khang.</i>
Chapter	ལཱུ་	<i>li-u.</i>
Character	བྱེད་སྤངས་	<i>che-tang.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀྲང་སྤངས་	<i>nang-tang.</i>
Charcoal	སོལ་ལ་ (སོལ་བ་)	<i>sö-la.</i>
Charge, to (price)	གོང་ལ་བ་	<i>kong lap-pa.</i>
Charge of, to give into	ཅིས་སྤྱད་བ་	<i>tsi tre-pa.</i>
Charge of, to take	ཅིས་ལེན་བ་	<i>tsi lem-pa.</i>
Charitable	དགེ་སེམས་ཆེན་པོ་	<i>ge-sem chhem-po.</i>
Charity (alms)	སྤྱན་པ། བསོད་སྤྱོད་སྤྲོས་སྤྲོས་	<i>jim-pa ; sö-nyom.</i>
Charity of mind	སྤྱིང་རྩེ། དགེ་སེམས་	<i>nying-je ; ge-sem.</i>
Charm (amulet)	དེན་	<i>ten.</i>

Charm (worn on person)	མུང་ང་ (མུང་བ་)	<i>trung-nga.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགུལ་མུང་	<i>gü-sung.</i>
Charm-box	གུ་	<i>ka-u.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགུལ་གུ་	<i>gü-ka-u.</i>
Chase, to	གཞུག་དེད་ཕྱིན་པ་	<i>shuk-te chh</i>
Do. <i>hon.</i>	གཞུག་དེད་ཕེབ་པ་	<i>pa.</i> <i>shuk-te phe-</i>
Chasm	མེར་ཀ་	<i>ser-ka.</i>
Chat, to	ཁ་ལས་བཤད་ (ཤོད་) བ་	<i>khap-le she-</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་ལས་གསུང་བ་	<i>she-le sung-</i>
Cheap	ཁི་པོ་	<i>khe-po.</i>
Cheat, to	མགོ་སྒྲོར་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>go-kor tang-</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་སྒྲོར་གཏོང་ང་ (བ་) བ་	<i>go-kor tong-</i> <i>nang-wa.</i>
Do. <i>inf. to sup.</i>	དབུ་སྒྲོར་ཞུ་བ་	<i>u-kor shu-wa</i>
Cheek	འདན་ཁོག་། འགྲམ་པ་	<i>den-kho ; dr</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་འགྲམ་	<i>pa.</i> <i>shen-dram.</i>
Cheeky	གྱོང་པོ་	<i>kyong-po.</i>
Cheerful, to be	སྐྱིམ་སྐྱོད་པ་	<i>sem-ga-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་སྐྱིམ་པ་	<i>thu-nye-pa.</i>
Cheese	ཅུར་ར་	<i>chhu-ra.</i>

Cheese, <i>hon.</i>	བཞེས་རྒྱུ་	<i>skip-chhur.</i>
Do. (mixed with butter)	ཕྱད་	<i>thü.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་ཕྱད་	<i>skip-thü.</i>
Do. (another kind)	རྒྱུ་ཞིབ་	<i>chhur-skip.</i>
Chemist	སྒྲིལ་ཚེང་པ་	<i>men tshong-pa.</i>
Chess	མིག་དམལ་ (མིག་མངས་)	<i>mi-ma.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲིལ་དམལ་ (སྒྲིལ་མངས་)	<i>chen-ma.</i>
Chest	སྒྲིལ་	<i>gam.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་སྒྲིལ་	<i>chha-gam.</i>
Do. (of body)	བྲང་ཁོག་	<i>pang-kho.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲིལ་བྲང་	<i>ku-pang.</i>
Chestnut (horse), <i>m.</i>	སྒྲིལ་བོ་	<i>kyang-po.</i>
Do. <i>f.</i>	སྒྲིལ་མོ་	<i>kyang-mo.</i>
Chicken	བྱ་ཕྱུག་	<i>cháp-thru.</i>
Chide, to	གཤེག་གཤེག་བྲང་ (གཤོང་) བ་	<i>she-she tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་བཀྲོན་གནང་བ་	<i>kap-kyön nang-wa.</i>
Chief (among officials, etc.)	གཙོ་བོ་	<i>tso-o.</i>
Chiefly	ཕལ་ཆེར་	<i>phe-chher.</i>
Child	ཕུག་ (ཕུ་ག་)	<i>pu-gu.</i>
Do. <i>m. hon.</i>	སྒྲིལ་	<i>se.</i>

Child, <i>f. hon.</i>	སྤྲུལ་མོ་	<i>tre-mo or se-m</i>
Chilli	སིལ་པན་	<i>si-pen.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤྲུལ་སྤྲུལ་	<i>trum-men.</i>
Chilly	གང་མོ། བསིལ་བོ་	<i>trang-mo ; s</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤྲུལ་བསིལ་བོ་	<i>po.</i> <i>ku-si-po.</i>
Chimney	རྩ་ཁུང་ (རྩ་ཁུང་)	<i>tu-khung.</i>
Chin	མས་ལེ་	<i>me-le.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་མལ་ (ཞལ་མས་)	<i>ske-mel.</i>
China (country)	གྲུ་ནག་	<i>gya-na.</i>
China, <i>adj.</i> (porcelain)	དཀར་ཡིལ་	<i>ka-yö.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་དཀར་	<i>ske-ka.</i>
Chinaman	གྲུ་མི་	<i>gya-mi.</i>
Chinese, <i>adj.</i> and <i>s.</i>	གྲུ་མི་	<i>gya-mi.</i>
Chinese Emperor	གྲུ་ནག་གོང་མ། གོང་མ་ཆེན་པོ་	<i>gya-na kong</i> <i>ma ; kong-m</i> <i>chhem-po.</i>
Chinese language	གྲུ་སྐད་	<i>gya-ke.</i>
Chink (in wall, etc.)	སིར་ཀ་	<i>se-ka.</i>
Chisel	ཇོང་	<i>song.</i>
Choke, to	ཁྲོ་སྤྲུལ་གྲུབ་པ་	<i>lo-sup gya-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁྲོ་སྤྲུལ་སྤྲོན་པ་	<i>lo-sup kyöm-pa</i>
Choked, to be	འགགས་པ་	<i>gak-pa.</i>

Choose, to (ap- point)	སྐོབ་	ko-wa.
Do. <i>hon.</i>	སྐོབ་གནང་བ་	ko-wa nang-wa.
Choose, to (elect)	དཔལ་པ་	dam-pa.
Do. <i>hon.</i>	དཔལ་པ་གནང་བ་	dam-pa nang- wa.
Chop (mutton chop)	ལུག་འདི་ཕྱི་བ་མ་	luk-she tsi-ma.
Do. <i>hon.</i>	གསོལ་སྐྱུ་ལུག་འདི་ཕྱི་བ་མ་	sö-trum luk-she tsi-ma.
Do. to (meat)	བཅ་བ་པ་	tsap-pa.
Do. <i>hon.</i>	བཅ་བ་པ་གནང་བ་	tsap-pa nang- wa.
Do. to (wood, metal, etc.)	བཅད་པ་ (གཙོད་པ་)	che-pa.
Do. <i>hon.</i>	བཅད་ (གཙོད་) པ་གནང་བ་	che-pa nang- wa.
Chopper	ཚས་དོ་	tshe-to.
Chopsticks	ཁྲི་ཚོ་ <i>ch. khö-tse.</i>	khö-tse.
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་ཚོ་	ske-tse.
Christ	མ་ཤི་ཀ་	ma-shi-ka.
Chronicle	ལོ་གྱུ་	lo-gyü.
Chum (in a monastery)	ཆོས་གྲོགས་	chhö-tro.
Church	ཆོས་ཁང་	chhö-khang.
Churn, <i>s.</i>	ཐོང་མོ་	dong-mo.
Do. for milk	ཞོ་ཐོང་	sko-dong.
Do. for tea	ཇ་ཐོང་	chan-dong.

Churn, <i>hon.</i>	གསོལ་ཐོང་	<i>sön-dong.</i>
Do. to (tea)	ཕྱུས་པ་ (ཕྱུབ་པ་)	<i>sü-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱུས་ (ཕྱུབ་) བ་གནང་བ་	<i>sü-pa nang-wa</i>
Churn, to (milk)	ཞོད་ཀློག་པ་	<i>sko-trok-pa.</i>
Cicatrice	མ་ཤུལ་	<i>ma-shü.</i>
Cinder (hot)	མེ་མདག་	<i>men-da.</i>
Cipher	ཀླད་ཀོར་	<i>le-kor.</i>
Circle	སྒོ་སྒོར་ (སྒོར་སྒོར་)	<i>go-kor.</i>
Circular	ཀོར་ཀོར་	<i>kor-kor.</i>
Circumference	སྒོར་ཐིག་	<i>gor-thik.</i>
Circumstance	ཀློན་	<i>kyen.</i>
Citadel	ཐོང་	<i>dzong.</i>
City	གྲོང་ཁྱིར་	<i>trong-khyer.</i>
Civil, (honorific, of conversa- tion)	ཞེ་ས་	<i>ske-sa.</i>
Claim	ཐོབ་སྒྲུལ་	<i>thop-ke.</i>
Clairvoyance	མངོན་ཤེས་	<i>ngön-she.</i>
Do. <i>hon.</i>	མངོན་མཁྱེན་	<i>ngön-khyen.</i>
Clamour	ཁུར་སྒྲོ་	<i>u-dra.</i>
Clap, the hands, to	ལག་པ་རབ་པ་	<i>lak-pa dap-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་རབ་པ་	<i>chha-dap-pa.</i>

Clarified butter	མར་ཁུ	<i>mar-khu.</i>
Clarify, to (but- ter)	མར་བལྟ་བ་	<i>mar-sku-wa.</i>
Clarionet	གྱུ་ལིང་	<i>gya-ling.</i>
Clasp, to	འཁྱུད་པ་	<i>khyü-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཁྱུད་པ་གནང་བ་	<i>khyü-pa nang- wa.</i>
Class (kind)	རིམ་པ་	<i>rim-pa.</i>
Do. (in school)	གྲུལ་	<i>tre.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞུགས་གྲུལ་	<i>sku-tre.</i>
Claw	སྒྲེང་མོ་	<i>der-mo.</i>
Clay	དམ་	<i>dza.</i>
Clean	གཙང་མ་	<i>tsang-ma.</i>
Do. to	འཁྱུ་བ་	<i>thru-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཁྱུད་པ་གནང་བ་	<i>thrü-pa nang- wa.</i>
Clean, to (by wiping)	འཕྱིད་པ་	<i>chhi-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཕྱིད་པ་གནང་བ་	<i>chhi-pa nang- wa.</i>
Clean, to (by sweeping)	གཤིག་པ་	<i>ke-gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཤིག་པ་	<i>ke-kyöm-pa.</i>
Cleansed (puri- fied)	དག་པོ་	<i>tak-po.</i>
Clear (of glass)	གསལ་པོ་	<i>se-po.</i>
Do. (of air)	དྲངས་པོ་	<i>tang-po.</i>

Cleave, to (wood etc.)	གཤགས་པ་ (གཤོགས་པ་)	shak-pa.
Do. hon.	གཤགས་ག (གཤོགས་ག) གནང་བ་	shak-ka nam wa.
Cleft	སེར་ཀ་	se-ka.
Clergy	གྲྭ་པ་	tra-pa.
Do. hon.	དགེ་འདུན་	gen-dün.
Clerk	རྩང་ཡིག་	trung-yi.
Do. hon.	རྩང་ཡིག་ལགས་	trung-yi-la.
Clever	རྩག་པ་ཆེན་པོ་	rik-pa chhen po.
Do. hon.	ཐགས་རྩག་ཆེན་པོ་	thu-rik chhen po.
Climate	བསིལ་རྩོས་	si-trö.
Climb, to	འཛྲག་པ་ (འཛོགས་པ་)	dzak-pa.
Do. hon.	འཛྲག་ག (འཛོགས་ག) གནང་བ་	dzak-ka nam wa.
Cling, to	འརྱས་པ་	jü-pa.
Do. hon.	འརྱས་པ་གནང་བ་	jü-pa nang-wa.
Cloak	ཆུ་པ་	chhu-pa.
Do. hon.	ན་བཟའ་	nam-sa.
Clock	ཆུ་ཚོད་འཁོར་ལོ་	chhu-tshö kho lo.
Close to, adv. and post.	ཙྰ (ཙྰར།) ཐག་ཉི་པོ་	tza ; tha-ny po.
Do. to	བགགས་པ་ (འགགས་པ་)	ka-k-pa.

Close, to, <i>hon.</i>	བགག་ག་ (འགྲེགས་པ་) གནང་བ་	<i>ka-kā nang-wa.</i>
Close-fisted	ལག་པ་དམ་པོ་	<i>lak-pa tam-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་དམ་པོ་	<i>chha-tam-po.</i>
Cloth, cotton	རས་	<i>re.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲ་རས་	<i>ku-re.</i>
Cloth, woollen (of European or Indian make)	འགྲོ་སྒྲ་	<i>go-nam.</i>
Do. (of Tibe- tan make)	སྒྲ་མ་བུ་	<i>nam-pu.</i>
Clothe, to	གོན་པ་	<i>köm-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་པ་	<i>she-pa.</i>
Clothes	དུག་ལོག་	<i>tu-lo.</i>
Do. <i>hon.</i>	ན་བཟའ་	<i>nam-sa.</i>
Clothes, to put on	དུག་ལོག་གོན་པ་	<i>tu-lo köm-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ན་བཟའ་བཞེས་པ་	<i>nam-sa she-pa.</i>
Do. to take off	དུག་ལོག་པིས་ (འབྲུད་) བ་	<i>tu-lo pi-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ན་བཟའ་བཤིལ་བ་	<i>nam-sa si-wa.</i>
Cloud (in sky)	སྒྲིན་པ་	<i>trim-pa.</i>
Do. (fog)	སྒྲུགས་པ་	<i>muk-pa.</i>
Cloudy, to be- come	འཕྲིབ་པ་	<i>thip-pa.</i>

Clove	འི་ཤི་	<i>li-shi.</i>
Coagulate, to (of blood, etc.)	འབྲུག་པ་	<i>khyak-pa.</i>
Coal	རྩོ་སྒྲུ་	<i>do-sö.</i>
Coarse	རྩུབ་པོ་	<i>tsup-po.</i>
Coat	ཚུ་པ་	<i>chhu-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ན་བཟའ་	<i>nam-sa.</i>
Do. of mail	ཁྲ་པ་	<i>thrap.</i>
Coax, to (for good object)	བསྐྱབ་བྱ་ལྷུ་པ་	<i>lap-cha gya,</i> <i>pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་སློབ་གནང་བ་	<i>ka-lop nang-w</i>
Coax, to (for bad object)	སླུ་པ་	<i>lu-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སླུ་པ་གནང་བ་	<i>lu-wa nang-w</i>
Cobweb	སྒྲིམ་ཐྲག་	<i>dom-tha.</i>
Cock	ཕྱ་པོ་	<i>cha-po.</i>
Code of law	ཁྲིམས་ཡིག་	<i>thrim-yi,</i>
Coffer	ཁྲ་པ་	<i>gam.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱུག་ཁྲ་པ་	<i>chha-gam.</i>
Coffin	རོ་ཁྲ་པ་	<i>ro-gam.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱུར་ཁྲ་པ་	<i>pur-gam.</i>
Cohere, to, <i>v.i.</i> (stick together)	འབྲུར་བ་	<i>jar-wa.</i>
Coil, to (of snake)	སྒྲོ་འཁོར་བྱེད་པ་	<i>go-khor cke-p</i>

Coin, (silver, value six annas)	ཏྲི་ཀ་	<i>tang-ka.</i>
Do. (silver, value four annas)	ཞི་གང་	<i>sko-kang.</i>
Do. (silver, value three annas)	ཕྱེད་གསུ་	<i>chhi-ke.</i>
Do. (silver, value two annas)	མཁར་མ་ལུ་	<i>ka-ma-nga.</i>
Do. (silver, value one anna)	ཁ་གང་	<i>kha-kang.</i>
Do. (silver, value half anna)	ཁ་ཕྱེད་	<i>khaṣ-chhe.</i>
Do. (Chinese pice)	དོང་ཅེ	<i>tong-tse.</i>
Cold, <i>adj.</i> (of body, meat, etc.)	གང་མོ། བསིལ་བོ་	<i>trang-mo; si- po.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་བསིལ་བོ་	<i>ku-si-po.</i>
Do. (to feel)	འཁྱུགས་པ་	<i>khyak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་བསིལ་བ་	<i>ku-si-wa.</i>
Cold, <i>s.</i>	འཁྱུགས་པ་	<i>khyak-pa.</i>
Do. (catarrh)	ཆམ་པ་	<i>chham-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགལ་ཆམ་	<i>gü-chham.</i>
Do. to have (in the head)	ཆམ་པ་ན་བ་	<i>chham-pa na- wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགལ་ཆམ་སྦྱང་བ་	<i>gü-chham nyung- wa.</i>
Colic	གྱུ་གཞེར་	<i>gyu-ser.</i>

Collar	གོང་ང་ (གོང་བ་)	<i>kong-nga.</i>
Do. (after Chinese fashion)	ཡིང་ཙེ ལ་	<i>ling-tse.</i>
Colleague	རོགས་བྱེད་མཁན་	<i>ro-cke-khen.</i>
Collect, to	སྒྲུང་བ་	<i>dü-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུང་བ་གནང་བ་	<i>dü-pa nang-w.</i>
Collect, to (wood, etc.)	ལྷུག་པ་	<i>druk-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷུག་པ་ (པ་) གནང་བ་	<i>druk-ka nang wa.</i>
College (of monks)	གྲྭ་ཚང་	<i>tra-tshang.</i>
Colloquial language)	ཕལ་སྐད་	<i>phe-ke.</i>
Colonel (officer in command of 500 men to 1,000 men)	རུ་དཔོན་	<i>ru-pön.</i>
Colour (dye)	ཚོས་	<i>tshö.</i>
Do. <i>natural</i>	མདོག་	<i>do.</i>
Do. <i>to lose</i>	ཚོས་ཡལ་བ་	<i>tshö-ye-wa.</i>
Colt	རྩི་གི་ (རྩི་བྱུ་)	<i>ti-ki.</i>
Do. of an ass	ལྷུ་རྩི་	<i>u-ti.</i>
Column	ཀ་ (ཀ་བ་)	<i>ka.</i>
Comb	སྒྲ་གཤད་	<i>tra-she.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབུ་བཤད་	<i>u-she.</i>
Do. <i>to</i>	སྒྲ་གཤད་པ་	<i>tra-she-pa.</i>

to, hon.	དབུ་སྒྲ་གཤམ་པ་གནང་བ་	u-tra she-pa nang-wa.
at	གྱུ་འདྲི་	gyam-dre.
, imp.	ཤོག་	sho.
to	ཡོང་བ་	yong-wa.
hon.	པེ་བ་	phe-pa.
h. hon.	འཛིབ་གྱུ་གནང་བ་	chhip-gyu nang- wa.
back, to	འོག་ཡོང་བ་	lo-yong-wa.
hon.	འོག་པེ་བ་	lo-phe-pa.
h. hon.	འོག་འཛིབ་གྱུ་གནང་བ་	lo-chhip-gyu nang-wa.
, to (before p.)	མཇལ་བ་	je-wa.
hon.	མཇལ་ར་ (བ་) གནང་བ་	je-ra nang-wa.
out, to	འཕྱོན་པ་	thöm-pa.
hon.	འཕྱོན་པ་གནང་བ་	thöm-pa nang- wa.
together persons)	འཛོམས་པ། འཛོགས་པ་	dzom-pa ; tskok- pa.
hon.	ལྷན་གྱིས་ཚོགས་པ་གནང་བ་	lhen-gye tshok- pa nang-wa.
t	དུ་བ་མཇུག་རིང་	tu-wa juk-ring.
ortable	ལྷོད་པོ་	kyi-po.
hon.	སྒྲ་པོ་	tro-po.
3	པག་མོ་བྱེ་པོ་	ge-mo tro-po.
hon.	ནམ་མོ་བྱེ་པོ་	she-mo tro-po.

Command, com- mandment	བཀའ་	<i>ka.</i>
Do. to (give order)	བཀའ་གནང་བ་	<i>ka-nang-wa.</i>
Do. to (be in command of)	འགོ་བྱེད་བྱེད་པ་	<i>go-che che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འགོ་བྱེད་གནང་བ་	<i>go-che nang-u</i>
Commander	དམག་དཔོན་	<i>mak-pön.</i>
Commence, to	མགོ་བཙུགས་ (འཛུགས་) བ་	<i>go-tsuik-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབུ་བཙུགས་ (འཛུགས་) བ་	<i>u-tsuik-pa.</i>
Commencement	གྲོག་མ་	<i>tho-ma.</i>
Commend, to	སྟོན་ར་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>tö-ra tang-wa</i>
Do. <i>hon.</i>	སྟོན་ར་གཏོང་ (བ་) གནང་བ་	<i>tö-ra tong-n nang-wa.</i>
Commendation	སྟོན་ར་	<i>tö-ra.</i>
Commerce	ཚོང་	<i>tshong.</i>
Do. <i>hon.</i>	གྱུ་ཚོང་	<i>gya-tshong.</i>
Commissary (de- legate)	ཚབ་	<i>tshap.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་ཚབ་	<i>ku-tshap.</i>
Commit, to	བྱེད་པ་	<i>che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གནང་བ་	<i>nang-wa.</i>
Do. to (to one's care)	བཅོལ་བ་ (འཛོལ་བ་)	<i>chöl-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཅོལ་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>chö-ra na wa.</i>
Common, <i>adj.</i> (vulgar)	དུས་མ་	<i>kyü-ma.</i>

Common (plentiful)	འབེལ་པོ་	be-po.
Do. (of language <i>opp.</i> to <i>hon.</i>)	ཞེས་མེད་པ་	ske-sa me-pa.
Do. in (jointly)	མཉམ་འབྲེལ་	nyam-dre.
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་འབྲེལ་	chha-dre.
Companion	རྟོགས་	ro.
Do. (in work)	ལས་རྟོགས་	le-ro.
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་འབྲེལ་	chha-dre.
Company (of persons)	མི་ཚོགས་	mi-tsho.
Compare, to	སྒྲུབ་པ་	dur-wa.
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུབ་རྩ་ (བ་) བཞུང་བ་	dur-ra nang-wa.
Comparison	དཔེ་	pe.
Compasses (a pair of)	སྒྲིལ་ཐོག་	kor-thi.
Compassion	སྙིང་རྩེ་	nying-je.
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་རྩེ་	thu-je.
Compel, to	ཡུ་ཚུགས་བྱེད་པ་	u-tshu che-pa.
Compelled, to be	དགོས་པ་	gö-pa.
Compensate, to	འགྲོ་སོང་ཐྱིད་པ་	dro-song ter-wa.
Compensation	འགྲོ་སོང་	dro-song.
Compete, to	སྒྲུབ་པ་	dur-wa.
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུབ་རྩ་ (བ་) བཞུང་བ་	dur-ra nang-wa.

Competent	འོས་པོ་	ö-po.
Competitor	སྤར་མཁན་	dur-khen.
Do. hon.	སྤར་ར་ (བ་) བཞུང་མཁན་	dur-ra nan khen.
Compile, to	བྲིས་པ་	drik-pa.
Complain, to (in writing)	སྟན་ཞུ་བ་ (འབྲུལ་) བ་	nye-sku ph wa.
Do. to (verbally)	ཞུ་བ་བྱེད་པ་	sku-thu che-p
Do. hon.	ཞུ་བ་བཞུང་བ་	sku-thu nan wa.
Complaint (petition)	སྟན་ཞུ་	nye-sku.
Complete, to	ཚར་བ་	tshar-wa.
Do. hon.	འབྲུལ་པ་	drup-pa.
Completely	བདེ་དེ་	be-te.
Complicated	མགོ་ཉླ་མཆ་པོ་	go-nyo tsha-p
Compliment	བྲུག་འབྲུལ་	chham-bü.
Compliment, to (a superior)	བྲུག་འབྲུལ་ཞུ་བ་	chham-bü sh wa.
Do. to (equals)	འདྲིས་མི་བཟང་ (ཤེད་) བ་	dri-me tang-u
Compose, to (writing, &c.)	ཚྱུ་མ་པ་	tsom-pa.
Do. hon.	ཚྱུ་མ་པ་བཞུང་བ་	tsom-pa nan wa.
Do. h. hon.	བཀའ་ཚྱུ་མ་བཞུང་བ་	ka-tsom nan wa.
Comprehend, to (understand)	ཉ་གོ་བ་	ha-ko-wa.
Do. hon.	མཐོན་པ་	kyem-pa.

Compress, to	བཙེར་བ་	<i>tsir-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཙེར་ར་ (བ) བཞང་བ་	<i>tsir-ra nang-wa.</i>
Comprise, to	སྤྱད་པ་	<i>dü-pa.</i>
Compromise, to (by mutual concession)	ནང་འགྲིག་བྱེད་པ་	<i>nang-drik eke- pa.</i>
Computation	ཚུམ་	<i>tsi.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷགས་ཚུམ་	<i>ja-tsi.</i>
Compute, to	ཚུམ་གྱུབ་པ་	<i>tsi-gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷགས་ཚུམ་བཞང་བ་	<i>ja-tsi nang-wa.</i>
Comrade	རྒྱལ་མ་	<i>ro.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་འབྲེལ་	<i>chha-dre.</i>
Concave	ཀོང་ཀོང་	<i>kong-kong.</i>
Conceal, to	སྤྲེད་པ་	<i>be-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤྲེད་པ་བཞང་བ་	<i>be-pa nang-wa.</i>
Concede, to	སྤྲོད་པ་	<i>ter-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞང་བ་	<i>nang-wa.</i>
Conceited	ལྷ་བ་མཐོ་བོ་	<i>ta-wa tho-po.</i>
Concerning	དོན་ལ། སློང་ལ་	<i>tön-la ; bor-la.</i>
Conch-shell	དུང་	<i>tung.</i>
Do. bracelet	དུང་སློང་	<i>tung-ka.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་དུང་	<i>chha-tung.</i>

Cleave, to (wood etc.)	གཤགས་པ་ (གཤོག་པ་)	shak-pa.
Do. <i>hon.</i>	གཤགས་ག་ (གཤོག་པ་) གནང་བ་	shak-ka nang wa.
Cleft	སེར་ཀ་	se-ka.
Clergy	གྲ་པ་	tra-pa.
Do. <i>hon.</i>	དགེ་འདུན་	gen-diin.
Clerk	དྲུང་ཡིག་	trung-yi.
Do. <i>hon.</i>	དྲུང་ཡིག་ལགས་	trung-yi-la.
Clever	རིག་པ་ཆེན་པོ་	rik-pa chhem po.
Do. <i>hon.</i>	ཐགས་རིག་ཆེན་པོ་	thu-rik chhem po.
Climate	བསིལ་ལྗོངས་	si-trö.
Climb, to	འཛྲག་པ་ (འཛྲོག་པ་)	dzak-pa.
Do. <i>hon.</i>	འཛྲག་ག་ (འཛྲོག་པ་) གནང་བ་	dzak-ka nang wa.
Cling, to	འརྒྱས་པ་	jü-pa.
Do. <i>hon.</i>	འརྒྱས་པ་གནང་བ་	jü-pa nang-wa.
Cloak	ཆུ་པ་	chhu-pa.
Do. <i>hon.</i>	ནམ་མཐའ་	nam-sa.
Clock	ཆུ་ཚོད་འཁོར་ལོ་	chhu-tshö khor lo.
Close to, <i>adv.</i> and <i>post.</i>	ཙྰ (ཙྰར།) ཐག་ཉི་པོ་	tza ; tha-nye po.
Do. <i>to</i>	བཞག་པ་ (འགྲེགས་པ་)	kak-pa.

Close, to, <i>hon.</i>	བཀག་པ་ (འགྲེམ་པ་) གནང་བ་	<i>kak-ka nang-wa.</i>
Close-fisted	ལག་པ་དམ་པོ་	<i>lak-pa tam-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་དམ་པོ་	<i>chha-tam-po.</i>
Cloth, cotton	རས་	<i>re.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲ་རས་	<i>ku-re.</i>
Cloth, woollen (of European or Indian make)	འགྲོ་སྒྲ་	<i>go-nam.</i>
Do. (of Tibe- tan make)	སྒྲ་པ་	<i>nam-pu.</i>
Clothe, to	བོན་པ་	<i>köm-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་པ་	<i>ske-pa.</i>
Clothes	དུག་ལོག་	<i>tu-lo.</i>
Do. <i>hon.</i>	ན་བཟའ་	<i>nam-sa.</i>
Clothes, to put on	དུག་ལོག་བོན་པ་	<i>tu-lo köm-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ན་བཟའ་བཞེས་པ་	<i>nam-sa ske-pa.</i>
Do. to take off	དུག་ལོག་པོས་ (འབྲུད་) བ་	<i>tu-lo pi-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ན་བཟའ་བསྐལ་པ་	<i>nam-sa si-wa.</i>
Cloud (in sky)	སྒྲིན་པ་	<i>trim-pa.</i>
Do. (fog)	སྒྲུག་པ་	<i>muk-pa.</i>
Cloudy, to be- come	འཕྱིབ་པ་	<i>thip-pa.</i>

Clove	ལི་ཤི་	<i>li-shi.</i>
Coagulate, to (of blood, etc.)	འབྲུག་པ་	<i>khyak-pa.</i>
Coal	དོ་སོལ་	<i>do-sö.</i>
Coarse	ཅུབ་པོ་	<i>tsup-po.</i>
Coat	ཅུ་པ་	<i>chhu-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ནམ་ཟུང་	<i>nam-sa.</i>
Do. of mail	ཁྲ་པ་	<i>thrap.</i>
Coax, to (for good object)	པསྒྲུབ་བྱ་ཀླུབ་པ་	<i>lap-cha gyap pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	པག་འཕྲོལ་གནང་བ་	<i>ka-lop nang-wa</i>
Coax, to (for bad object)	ལུ་པ་	<i>lu-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལུ་པ་གནང་བ་	<i>lu-wa nang-wa</i>
Cobweb	སྒྲིམ་ཐག་	<i>dom-tha.</i>
Cock	ཅུ་པོ་	<i>cha-po.</i>
Code of law	ཁྲིམས་ཡིག་	<i>thrim-yi,</i>
Coffer	གླམ་	<i>gam.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱག་གླམ་	<i>chha-gam.</i>
Coffin	རོ་གླམ་	<i>ro-gam.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུར་གླམ་	<i>pur-gam.</i>
Cohere, to, <i>v.i.</i> (stick together)	འབྲུང་བ་	<i>jar-wa.</i>
Coil, to (of snake)	གློ་འཁོར་བྱེད་པ་	<i>go-khor cke-pa</i>

Coin, (silver, value six annas)	ཏྲི་ཀ་	<i>tang-ka.</i>
Do. (silver, value four annas)	ཞི་གང་	<i>sko-kang.</i>
Do. (silver, value three annas)	ཕྱེད་གསུམ་	<i>chhi-ke.</i>
Do. (silver, value two annas)	སྐར་མ་ལྔ་	<i>ka-ma-nga.</i>
Do. (silver, value one anna)	ཁ་གང་	<i>kha-kang.</i>
Do. (silver, value half anna)	ཁ་ཕྱེད་	<i>khap-chhe.</i>
Do. (Chinese pice)	དོང་ཙེ་	<i>tong-tse.</i>
Cold, <i>adj.</i> (of body, meat, etc.)	གང་མོ། བསིལ་པོ་	<i>trang-mo; si- po.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་བསིལ་པོ་	<i>ku-si-po.</i>
Do. (to feel)	འཁྲུགས་པ་	<i>khyak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་བསིལ་བ་	<i>ku-si-wa.</i>
Cold, <i>s.</i>	འཁྲུགས་པ་	<i>khyak-pa.</i>
Do. (catarrh)	ཆས་པ་	<i>chham-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་ཆས་པ་	<i>gü-chham.</i>
Do. to have (in the head)	ཆས་པ་ན་བ་	<i>chham-pa na- wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་ཆས་པ་སྐྱུང་བ་	<i>gü-chham nyung- wa.</i>
Colic	གྱུ་གཞིར་	<i>gyu-ser.</i>

Collar	གོང་ང་ (གོང་བ་)	<i>kong-nga.</i>
Do. (after Chinese fashion)	ཡིང་ཙེ ལ་	<i>ling-tse.</i>
Colleague	རོགས་བྱེད་མཁན་	<i>ro-cke-khen.</i>
Collect, to	སྒྲུང་བ་	<i>dü-pa.</i>
Do. hon.	སྒྲུང་བ་གནང་བ་	<i>dü-pa nang-wa.</i>
Collect, to (wood, etc.)	ལྷུག་པ་	<i>druk-pa.</i>
Do. hon.	ལྷུག་པ་ (པ་) གནང་བ་	<i>druk-ka nang wa.</i>
College (of monks)	གྲྭ་ཚང་	<i>tra-tshang.</i>
Colloquial language)	ཕལ་སྒྲུང་	<i>phe-ke.</i>
Colonel (officer in command of 500 men to 1,000 men)	ཅུ་དཔོན་	<i>ru-pön.</i>
Colour (dye)	ཚོས་	<i>tshö.</i>
Do. natural	མདོག་	<i>do.</i>
Do. to lose	ཚོས་ཡལ་བ་	<i>tshö-ye-wa.</i>
Colt	རྩི་གི་ (རྩི་ཁུ་)	<i>ti-ki.</i>
Do. of an ass	ཁུ་རྩི་	<i>u-ti.</i>
Column	ཀ་ (ཀ་བ་)	<i>ka.</i>
Comb	སྒྲུབ་ཤང་	<i>tra-she.</i>
Do. hon.	དབུ་བ་ཤང་	<i>u-she.</i>
Do. to	སྒྲུབ་ཤང་བ་	<i>tra-she-pa.</i>

b, to, <i>hon.</i>	དུ་སྐྱོ་གཏོང་བ་གནང་བ་	<i>u-tra sho-pa</i>
bat	གྱུ་བ་འདྲི་	<i>nang-wa.</i>
e, <i>imp.</i>	ཤོག་	<i>gyam-dre.</i>
. to	ཡོང་བ་	<i>sho.</i>
. <i>hon.</i>	ཤེས་པ་	<i>yong-wa.</i>
. <i>h. hon.</i>	འཛིན་གྱུ་གནང་བ་	<i>phe-pa.</i>
ie back, to	ལོག་ཡོང་བ་	<i>chhiṣ-gyu nang-</i>
o. <i>hon.</i>	ལོག་ཤེས་པ་	<i>wa.</i>
o. <i>h. hon.</i>	ལོག་འཛིན་གྱུ་གནང་བ་	<i>lo-yong-wa.</i>
ie, to (before <i>rup.</i>)	མཇུག་པ་	<i>lo-phe-pa.</i>
o. <i>hon.</i>	མཇུག་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>lo-chhiṣ-gyu</i>
ie out, to	འཕྱོན་པ་	<i>nang-wa.</i>
o. <i>hon.</i>	འཕྱོན་པ་གནང་བ་	<i>je-wa.</i>
ie together (f persons)	འཇོས་པ་ འཚོགས་པ་	<i>je-ra nang-wa.</i>
o. <i>hon.</i>	ལྷན་གྱུས་ཚོགས་པ་གནང་བ་	<i>thöm-pa.</i>
iet	དུ་བ་མཆུག་རིང་	<i>thöm-pa nang-</i>
ifortable	ལྷིད་པོ་	<i>wa.</i>
o. <i>hon.</i>	ལྷོ་པོ་	<i>dzom-pa ; tsok-</i>
ic	བགན་མོ་བྱ་བོ་	<i>pa.</i>
. <i>hon.</i>	ཞལ་མོ་བྱ་བོ་	<i>lhen-gye tshok-</i>
		<i>pa nang-wa.</i>
		<i>tu-wa juḥ-ring.</i>
		<i>kyi-po.</i>
		<i>tro-po.</i>
		<i>ge-mo tro-po.</i>
		<i>she-mo tro-po.</i>

Command, com- mandment	བཀའ་	<i>ka.</i>
Do. to (give order)	བཀའ་གནང་བ་	<i>ka-nang-wa.</i>
Do. to (be in command of)	འགོ་བྱེད་བྱེད་པ་	<i>go-che che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འགོ་བྱེད་གནང་བ་	<i>go-che nang-w</i>
Commander	དམག་དཔོན་	<i>mak-pön.</i>
Commence, to	མགོ་བཙུགས་ (འཛུགས་) བ་	<i>go-tsuk-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབུ་བཙུགས་ (འཛུགས་) བ་	<i>u-tsuk-pa.</i>
Commencement	ཐོག་མ་	<i>tho-ma.</i>
Commend, to	སྟོན་ར་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>tö-ra tang-wa</i>
Do. <i>hon.</i>	སྟོན་ར་གཏོང་ (བ་) གནང་བ་	<i>tö-ra tong-nang-wa.</i>
Commendation	སྟོན་ར་	<i>tö-ra.</i>
Commerce	ཚོང་	<i>tshong.</i>
Do. <i>hon.</i>	གྱུ་ཚོང་	<i>gya-tshong.</i>
Commissary (de- legate)	ཚབ་	<i>tshap.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱེའམ་ཚབ་	<i>ku-tshap.</i>
Commit, to	བྱེད་པ་	<i>che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གནང་བ་	<i>nang-wa.</i>
Do. to (to one's care)	བཅོལ་བ་ (འཛོལ་བ་)	<i>chöl-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཅོལ་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>chö-ra nan</i>
Common, <i>adj.</i> (vulgar)	དུས་མ་	<i>kyü-ma.</i>

Common (plentiful)	འབེལ་པོ་	<i>be-po.</i>
Do. (of language opp. to <i>hon.</i>)	ཞེས་མེད་པ་	<i>ske-sa me-pa.</i>
Do. in (jointly)	མཉམ་འབྲེལ་	<i>nyam-dre.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱག་འབྲེལ་	<i>chha-dre.</i>
Companion	རྒྱལ་མ་	<i>ro.</i>
Do. (in work)	ལས་རྒྱལ་མ་	<i>le-ro.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱག་འབྲེལ་	<i>chha-dre.</i>
Company (of persons)	མི་ཚོགས་	<i>mi-tsho.</i>
Compare, to	སྒྲུབ་པ་	<i>dur-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུབ་རྒྱུ་ (བ་) བཞུང་པ་	<i>dur-ra nang-wa.</i>
Comparison	དཔེ་	<i>pe.</i>
Compasses (a pair of)	སྒྲིང་ཐོག་	<i>kor-thi.</i>
Compassion	སྨྱིང་ཇེ་	<i>nying-je.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱགས་ཇེ་	<i>thu-je.</i>
Compel, to	ཕྱུ་ཚུགས་བྱེད་པ་	<i>u-tshu cke-pa.</i>
Compelled, to be	དགོས་པ་	<i>gö-pa.</i>
Compensate, to	འབྲོ་སྒོར་ལྷོར་པ་	<i>dro-song ter-wa.</i>
Compensation	འབྲོ་སྒོར་	<i>dro-song.</i>
Compete, to	སྒྲུབ་པ་	<i>dur-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུབ་རྒྱུ་ (བ་) བཞུང་པ་	<i>dur-ra nang</i>

Competent	འོས་པོ་	ö-po.
Competitor	སྤར་མཁན་	dur-khen.
Do. hon.	སྤར་ར་ (བ་) བཞང་མཁན་	dur-ra nan khen.
Compile, to	བྲིས་པ་	drik-pa.
Complain, to (in writing)	སྟན་ཞུ་བྱུང་ (འབྱུང་) བ་	nye-sku ph wa.
Do. to (verbally)	ཞུ་བྱུང་བྱེད་པ་	sku-thu che-p
Do. hon.	ཞུ་བྱུང་བཞང་བ་	sku-thu nan wa.
Complaint (petition)	སྟན་ཞུ་	nye-sku.
Complete, to	ཚར་བ་	tshar-wa.
Do. hon.	འབྲུབ་པ་	druṣ-pa.
Completely	བདེ་དེ་	be-te.
Complicated	མགོ་ཉྩམ་ཚ་པོ་	go-nyo tsha-p
Compliment	བྲུག་འབྲུལ་	chham-bü.
Compliment, to (a superior)	བྲུག་འབྲུལ་ཞུ་བ་	chham-bü sh wa.
Do. to (equals)	འདྲིས་མི་བཟང་ (བཞིང་) བ་	dri-me tang-u
Compose, to (writing, &c.)	ཚུམ་པ་	tsom-pa.
Do. hon.	ཚུམ་པ་བཞང་བ་	tsom-pa nan wa.
Do. h. hon.	བཀའ་ཚུམ་བཞང་བ་	ka-tsom nan wa.
Comprehend, to (understand)	ཉ་གོ་བ་	ha-ko-wa.
Do. hon.	མཐོན་པ་	khjem-pa.

ipress, to	བཙོར་བ་	<i>tsir-wa.</i>
o. hon.	བཙོར་ར་ (བ) བནང་བ་	<i>tsir-ra nang-wa.</i>
iprise, to	སྤྱད་པ་	<i>dii-pa.</i>
ipromise, to y mutual cession)	ནང་འགྲིག་ཕྱེད་པ་	<i>nang-drik eke- pa.</i>
iputation	ཕྱིས་	<i>tsi.</i>
o. hon.	ལྷགས་ཕྱིས་	<i>ja-tsi.</i>
ipute, to	ཕྱིས་རྒྱུ་བ་པ་	<i>tsi-gyap-pa.</i>
o. hon.	ལྷགས་ཕྱིས་བནང་བ་	<i>ja-tsi nang-wa.</i>
rade	རོགས་	<i>ro.</i>
o. hon.	ཕུག་འབྲེལ་	<i>chha-dre.</i>
ave	ཀོང་ཀོང་	<i>kong-kong.</i>
real, to	སྤྱེད་པ་	<i>be-pa.</i>
o. hon.	སྤྱེད་པ་བནང་བ་	<i>be-pa nang-wa.</i>
ede, to	ཕྱེད་པ་	<i>ter-wa.</i>
o. hon.	བནང་བ་	<i>nang-wa.</i>
eited	ལྷ་བ་མཐོ་པོ་	<i>ta-wa tho-po.</i>
erning	དོན་ལ། སྐྱོར་ལ་	<i>tön-la; kor-ta.</i>
h-shell	དུང་	<i>tung.</i>
o. bracelet	དུང་སྐྱོར་	<i>tung-ko.</i>
o. hon.	ཕུག་དུང་	<i>chha-tung.</i>

Conclude, to	འཇམ་བ	<i>tshar-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འབྱུང་བ	<i>drup-pa. -</i>
Concur, to	མཐུན་པ	<i>thüm-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཐུན་པ་གནང་བ	<i>thüm-pa nan wa.</i>
Condemn, to (as judge)	ཁྱིམ་སྐྱོང་ (གཏོང་) བ	<i>thrim-tang-wa</i>
Condemn, to, <i>hon.</i>	ཁྱིམ་སྐྱོང་ང (པ) གནང་བ	<i>thrim tong-ng nang-wa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	པཀའ་ཁྱིམ་སྐྱོང་བ	<i>ka-thrim nan wa.</i>
Condiment	ཤསྒྲུབ	<i>sha-men.</i>
Condition (state)	གནས་ཚུལ་	<i>ne-tshü.</i>
Conduct, <i>s.</i>	ཕྱོད་སྤངས་	<i>cke-tang.</i>
Do. <i>hon.</i>	གནང་སྤངས་	<i>nang-tang.</i>
Do. to (to- wards)	འཁྲིད་ཡོང་བ	<i>thri-yong-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཁྲིད་ཤེས་བ	<i>thri-phe-pa.</i>
Do. to (away)	འཁྲིད་འགྲོ་བ	<i>thri-dro-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཁྲིད་ཤེས་བ	<i>thri-pho-pa.</i>
Conduit (drain)	ཡོ་བོ (ཡུར་བོ)	<i>yo-po.</i>
Cone of clay (with figures of gods)	ཚ་ཚ་	<i>tsha-tsha.</i>
Confer, to (con- verse)	གྲོས་ཕྱོད་བ	<i>trö-cho-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	པཀའ་གྲོས་གནང་བ	<i>ka-trö nang-wa.</i>
Confer, to (give)	མྱེད་བ	<i>ter-wa.</i>

Confer, to, <i>hon.</i>	གནང་བ་	<i>nang-wa.</i>
Conference	གྲོས་	<i>trö.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་གྲོས་	<i>ka-trö.</i>
Confess, to	བཤགས་པ་	<i>shak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སློལ་བཤགས་ལྟུང་ (འབྲུལ་) བ་	<i>thö-sha phü-wa;</i>
Do. <i>h. hon.</i>	སློལ་བཤགས་འབྲུལ་ལ་ (བ་) གནང་བ་	<i>thö-sha bül-la nang-wa.</i>
Confide, to	སློབ་པ་ཁྱེད་པ་	<i>lo-te cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སློབ་པ་གནང་བ་	<i>lo-te nang-wa.</i>
Confidence	སློབ་པ་	<i>lo-te.</i>
Confine, to	བཅུག་པ་ (འཇུག་པ་)	<i>chuk-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཅུག་པ་ (འཇུག་པ་) གནང་བ་	<i>chuk-ka nang- wa.</i>
Confiscate, to	གཞུང་བཞེས་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>shung-ske tang- wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཞུང་བཞེས་གནང་བ་	<i>shung-ske nang- wa.</i>
Confiscation	གཞུང་བཞེས་	<i>shung-ske.</i>
Conflict	རྒྱུ་འདྲི་	<i>gyam-dre.</i>
Confounded, to be	སྐོལ་འཁོར་བ། སྐོལ་འཁོར་སྐོལ་པ་	<i>go-khor-wa ; go- thom-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབྱུང་འཁོར་བ། དབྱུང་འཁོར་སྐོལ་པ་	<i>u-khor-wa, u- thom-pa.</i>
Confront, to	ར་འཕྲོད་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>rap-thrö tang- wa.</i>

Confront, to, <i>hon.</i>	ར་འཕྲོད་གཏོང་བ་ (བ) གནང་བ་	<i>rap-thrö ton nga nang-u</i>
Confused, to be	མགོ་འཁོར་བ་	<i>go-khor-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབུ་འཁོར་བ་	<i>u-khor-wa.</i>
Confusing (in- tricate)	མགོ་ཉམ་ཆ་པོ་	<i>go-nyo tsha-p</i>
Confusion (of speech)	ཁ་རྫོད་	<i>khan-jö.</i>
Congeat, to	འཁྱམས་པ་	<i>khyak-pa.</i>
Congregate, to	འཇོས་པ་	<i>dzom-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷན་གྲུས་ཆོགས་པ་	<i>hlen-gye tshu pa.</i>
Congregation	ཆོགས་པ་	<i>tsho.</i>
Conjure, to (do conjuring tricks)	མིག་འཕྲུལ་རྩྱེད་པ་	<i>mik-thrü tse-1</i>
Do. <i>hon.</i>	མིག་འཕྲུལ་རྩྱེད་པ་གནང་བ་	<i>mik-thrü tse- nang-wa.</i>
Conjure, to (im- plore)	ནན་དན་ལྷ་བ་	<i>nen-ten sku-u</i>
Do. <i>hon.</i>	ནན་དན་ལྷ་བ་གནང་བ་	<i>nen-ten sku-1 nang-wa.</i>
Conjure up, to (ghost, etc.)	ལྷན་འདྲེན་ལྷ་བ་	<i>chen-dren sk wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷན་འདྲེན་ལྷ་བ་གནང་བ་	<i>chen-dren sk wa nang-wa</i>
Conjuring tricks	མིག་འཕྲུལ་	<i>mik-thrü.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷན་འཕྲུལ་	<i>chen-thrü.</i>
Conjurer	མིག་འཕྲུལ་རྩྱེད་མཁས་	<i>mik-thrü ts khen.</i>
Do. <i>hon.</i>	མིག་འཕྲུལ་གནང་མཁས་	<i>mik-thrü nan khen.</i>
Connect, to (join together)	འབྲུད་པ་	<i>thü-pa.</i>

Connect, to, <i>hon.</i>	འཕྲུང་བ་གནང་བ་	<i>thü-pa nang-wa.</i>
Conquer, to	གྱུལ་བ་	<i>gye-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གྱུལ་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>gye-ra nang-wa.</i>
Conquered, to be	འཕམ་པ་	<i>pham-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཕམ་པ་གནང་བ་	<i>pham-pa nang-wa.</i>
Conscience, to have a	བཟང་ངན་ཤེས་པ་	<i>śang-ngen she-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཟང་ངན་མཁྱེན་པ་	<i>śang-ngen khyem-pa.</i>
Conscious, to be	རྒྱལ་བ་	<i>trem-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་རྒྱལ་གསོ་བ་	<i>thu-tren so-wa.</i>
Consecrate, to	རབ་གནས་བྱེད་པ་	<i>rap-ne cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	རབ་གནས་གནང་བ་	<i>rap-ne nang-wa.</i>
Consecration	རབ་གནས་	<i>rap-ne.</i>
Consent, to	ཉན་པ་	<i>nyem-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསན་པ་	<i>sem-pa.</i>
Consequence of, in	ཀྱིན་གྱིས་	<i>kyen-kyi.</i>
Consequently	དེའི་ཀྱིན་བྱས་ནས་	<i>tei-kyen cke-ne.</i>
Consider, to	བསམ་སྒྲོ་བདང་ (གཏོང་) བ་	<i>sam-lo tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་བསམ་བཞེས་པ་	<i>thu-sam she-pa.</i>
Considerable number of, a	མང་ཉུང་སྒྲུབ་པོ་གཅིག་	<i>mang-nyung nyom-po-chi.</i>
Console, to	སེམས་གསོ་བདང་ (གཏོང་) བ་	<i>sem-so tang-wa.</i>

Console, to, <i>inf.</i> to <i>sup.</i>	སེམས་གསོ་ཞུ་བ་	<i>sem-so sku-wa</i>
Consonant, <i>s.</i>	གསལ་བྱེད་	<i>se-cke.</i>
Conspicuous	མངོན་གསལ་ཆེན་པོ་	<i>ngön-se chhen</i> <i>po.</i>
Constable	སྒྲོ་ཅག་པ་	<i>ko-chak-pa.</i>
Constant	བདན་པོ་	<i>tem-po.</i>
Constantly	དྲག་པ་རེ་བཞིན་	<i>tak-pa re-ski.</i>
Constellation	གཟའ་སྐར་	<i>za-ka.</i>
Construct, to	བཟོ་བ་	<i>so-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཟོ་བ་གནང་བ་	<i>so-wa nang-w</i>
Consult, to	གྲོས་ཏི་ (འདྲི་) བ་	<i>trö-tri-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་གྲོས་གནང་བ་	<i>ka-trö nang-w</i>
Consumed, to be	ཆོགས་པ་	<i>dzok-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆོགས་ག་ (པ་) གནང་བ་	<i>dzok-ka nan</i> <i>wa.</i>
Contamination	གྲིབ་	<i>trip.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐླ་གྲིབ་	<i>ku-trip.</i>
Contemplate, to (consider)	བསམ་སྒྲོ་བདང་ (གཏོང་) བ་	<i>sam-lo tang-w</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐགས་བསམ་བཞེས་པ་	<i>thu-sam ske-p</i>
Do. to (me- ditate on reli- gious things)	སྒྲོམ་གྱུ་བ་པ་	<i>gom-gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲོམ་སྒྲོན་པ་	<i>gom-kyöm-pa.</i>
Contend, to (in war)	དམ་གཤུ་བ་པ་	<i>ma-gyap-pa.</i>

Contend, to, <i>hon.</i>	དམག་སྤྱོད་པ་	<i>ma-kyöm-pa.</i>
Contented, to be	འདོད་པ་གང་པ་	<i>dö-pa kang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་འདོད་གང་པ་	<i>thung-dö kang-wa.</i>
Continent, <i>s.</i>	སྒྲིང་	<i>ling.</i>
Continually	ནམ་རྒྱུན་། རུས་རྒྱུན་	<i>nam-gyün ; tü-gyün.</i>
Contract, a large written	གས་རྒྱ་ (གན་རྒྱ་)	<i>kam-gya.</i>
Do. a small written	འཛིན་	<i>dzin.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་འཛིན་	<i>chha-dzin.</i>
Do. to let out on	བོགས་མ་ལ་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>poḥ-ma-la tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བོགས་མ་ལ་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་པ་	<i>poḥ-ma-la tong-nga nang-wa.</i>
Contractor	བོགས་འཛིན་པ་	<i>poḥ-dzin-pa.</i>
Contradict, to	རྒྱབ་འགལ་བྱེད་པ་	<i>gyam-ge cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	རྒྱབ་འགལ་གནང་པ་	<i>gyam-ge nang-wa.</i>
Contradictory	རྒྱབ་འགལ་	<i>gyam-ge.</i>
Contrite, to be	འགྱོད་པ་སྦྱིད་པ་	<i>gyö-pa kye-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་འགྱོད་གནང་པ་	<i>thung-gyö nang-wa.</i>
Contrition	འགྱོད་པ་	<i>gyö-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་འགྱོད་	<i>thung-gyö.</i>
Control	དབང་	<i>wang.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱད་དབང་	<i>ku-wang.</i>

Control, to	དབང་བྱེད་པ་	wang- <i>che</i> -pa.
Do. hon.	སྐྱ་དབང་གནང་བ་	ku-wang nang- wa.
Controversy	ཙོད་པ་	tsö-pa.
Convent	ཨ་ནི་དི་དགོན་པ་	a-ni-i göm-pa.
Conversation	སྐད་ཆ་	ke-chha.
Do. hon.	གསུང་གྲོས་	sung-trö.
Converse, to	སྐད་ཆ་བྱེད་པ་	ke-chha che-pa.
Do. hon.	གསུང་གྲོས་གནང་བ་	sung-trö nang wa.
Do. inf. to sup.	གསུང་གྲོས་ལྟ་བ་	sung-trö sku wa.
Convex	འབྲུར་འབྲུར་	bur-bur.
Convey, to	སྒྲེལ་བ་	kye-wa.
Do. hon.	སྒྲེལ་ར་ (བ་) གནང་བ་	kye-ra nang-wa
Cook	མ་ཆེན་	ma-chhen.
Do. to	བཙོས་པ་ (འཚོད་པ་)	tsö-pa.
Cookroom	ཐབ་ཆང་	thap-tshang.
Do. hon.	གསོལ་ཐབ་	sö-thap.
Cool	གྲང་མོ། བསིལ་པོ་	trang-mo ; si po.
Do. hon.	སྐྱ་བསིལ་པོ་	ku si-po.
Cooly (carrier)	དོས་པ། དོས་པོ་འབྱུར་མཁུན་	tö-pa ; tö- khyer-khen.
Copious	མང་པོ། འབེལ་པོ་	mang-po ; bu po.

per	ཟངས་	<i>śang.</i>
persmith	ཟངས་བཟོ་བ་	<i>śang-so-wa.</i>
o. hon.	དབུ་མཛོད་	<i>um-dze.</i>
y	དཔེ་	<i>pe.</i>
to	དཔེ་ཤུ་བ་	<i>pe-shu-wa.</i>
hon.	དཔེ་ཤུ་བ་གནང་བ་	<i>pe-shu-wa nang-wa.</i>
l	ཁྱི་རུ་	<i>chi-ru.</i>
l	ཐག་པ་	<i>thak-pa.</i>
z (lid)	ཁ་གཙོན་	<i>khap-chö.</i>
. hon.	ཞལ་གཙོན་	<i>ške-chö.</i>
1 (grain)	འབྲུ་	<i>dru.</i>
. hon.	ཕྱག་འབྲུ་	<i>chhan-dru.</i>
. parched	ཡོས་	<i>yo.</i>
. hon.	བཞེས་ཡོས་	<i>ške-yö.</i>
ier	ལུར་	<i>sur.</i>
ioral (in mmand of men)	བཅུ་དཔོན་	<i>chu-pön.</i>
ise	རོ་	<i>ro.</i>
. hon.	སྐུ་ཕུང་ (སྐུ་སྐུར་)	<i>ku-phung.</i>
ulent	གྲུག་སྐུ་པ་	<i>gyak-pa.</i>
o. hon.	སྐུ་ཤ་འབྱོར་པོ་	<i>ku-sha jo-po.</i>

Correct	ཁྱིམ་ཁྱིམ་	<i>thrik-thri.</i>
Do. to	ཁྱུང་ཁྱུང་ཕྱིང་པ་	<i>sku-ta che-pa.</i>
Do. hon.	ཁྱུང་ཁྱུང་གནང་པ་	<i>sku-ta nang-wa</i>
Correction	ཁྱུང་ཁྱུང་	<i>sku-ta.</i>
Corrupt, to	མེད་པར་བཟོ་བ་	<i>me-pa so-wa.</i>
Do. hon.	མེད་པར་བཟོ་བ་གནང་པ་	<i>me-pa so-u nang-wa.</i>
Cost	གོང་	<i>kong.</i>
Do. hon.	ལྷགས་གོང་	<i>ja-kong.</i>
Costly	གོང་ཆེན་པོ་	<i>kong-chhem-pa</i>
Do. hon.	ལྷགས་གོང་ཆེན་པོ་	<i>ja-kong chhen po.</i>
Costume	ཆས་	<i>chhe.</i>
Cotton	རས་	<i>re.</i>
Cotton-cloth	རས་གོས་	<i>re-kö.</i>
Cotton-thread	རས་སྒྲུང་	<i>re-kü.</i>
Do. hon.	ཕྱག་སྒྲུང་	<i>chha-kü.</i>
Cotton-yarn	སྒྲིང་	<i>sing.</i>
Cotton-wool	སྒྲིན་བལ་ (སྒྲིང་བལ་)	<i>trim-pe.</i>
Cough	ཀླབ་ཀླུག། ཁྱིམ་གྱིང་	<i>kup-kyā ; thri-u-shin.</i>
Do. hon.	ཞབས་ཀླུག་	<i>skap-kyā.</i>
Cough, to	ལྷོ་ཁྱུང་པ་	<i>lo-gyap-pa.</i>

Jough, to, <i>hon.</i>	མགལ་གྱོ་སྒྲོན་པ་	<i>gü-lo kyöm-pa.</i>
Jounsel	གྱོས་	<i>trö.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་གྱོས་	<i>ka-trö.</i>
Do. to ask	གྱོས་ཏི་ (འདྲི་) བ་	<i>trö-tri-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་གྱོས་གནང་པ་	<i>ka-trö nang-wa.</i>
Council, Head	བཀའ་གཤགས་སྒྲོན་གྱིས་	<i>ka-sha hlen-gye.</i>
Count, to	གྲངས་ཀྱི་བྱ་བ་པ་	<i>trang-ka gya-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གྲངས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་	<i>trang-ka kyöm-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	གྲངས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་གནང་པ་	<i>trang-ka kyöm-pa nang-wa.</i>
Countenance	གནོང་	<i>dong.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་རས་	<i>she-re.</i>
Counterfeit, <i>adj.</i> (of coin)	མ་པིན་	<i>ma-pin.</i>
Do. (of other things)	རྩམ་མ་	<i>dzü-ma.</i>
Do. to (of coin)	མ་པིན་བཏང་ (གནོང་) བ་	<i>ma-pin tang-wa.</i>
Do. (of other things)	རྩམ་མ་བཏང་ (གནོང་) བ་	<i>dzü-ma tang-wa.</i>
Counting	གྲངས་ཀྱི་	<i>trang-ka.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷགས་གྲངས་	<i>ja-trang.</i>
Country	ལུང་པ་	<i>lung-pa.</i>
Do. (native land)	སྒྱེས་	<i>kye-sa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཁྱུང་ས་	<i>thrung-sa.</i>

Country (as opposed to town)	གྲོང་སེའ	<i>trong-se.</i>
Country-house	གཞི་ཀ	<i>ski-ka.</i>
Couple, s. (a pair)	ཆ་	<i>chha.</i>
Do. (two)	གཉིས། རྒྱུ་	<i>nyi; to.</i>
Do. a married	ནང་ཆང་གཉིས་	<i>nang-tshang-nyi.</i>
Courageous	སྙིང་ཆེན་པོ། སྒྲོ་ཁྲིམ་ཆེན་པོ་	<i>nying-chhem-po; lo-khu chhem-po.</i>
Do. hon.	ཐུགས་སྙིང་ཆེན་པོ། ཐུགས་ཁྲིམ་ཆེན་པོ་	<i>thu-nying chhem-po; thu-kho chhem-po.</i>
Courier	བང་ཆེན་	<i>pang-chhen.</i>
Do. mounted	ཡ་ཏུང་དྲ་བཞོན་	<i>a-trung tap skön.</i>
Court (of justice)	ཁྲིམས་ཁང་	<i>thrim-khang.</i>
Court-yard	སྒྲོ་ར་	<i>go-ra.</i>
Covenant	ཁ་དྲི། ཁ་ཆད་	<i>kha-ten; kha-chhe.</i>
Do. hon.	ཞལ་བཞིས་	<i>ske-ske.</i>
Cover, s. (lid)	ཁ་གཙོད་	<i>khap-chö.</i>
Do. to	བཀལ་བ་ (འབཀལ་བ་)	<i>kap-pa.</i>
Covering	ཁྲིམས་	<i>khep.</i>
Covet, to	ནམ་པ་བྱེད་པ་	<i>ham-pa che-pa.</i>
Do. hon.	ནམ་པ་བཞད་པ་	<i>ham-pa nang-wa.</i>
Covetous	ནམ་པ་ཆེན་པོ་	<i>ham-pa chhem-po.</i>

Covetousness	ཅམ་པ་	<i>ham-pa.</i>
Cow	པ་	<i>pa.</i>
Do. (of yak)	འདྲི	<i>dri.</i>
Coward	སེམས་རྩང་རྩང་	<i>sem-chhung- chung.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐགས་སེམས་རྩང་རྩང་	<i>thu-sem chhung- chung.</i>
Cowherd	འབྲོག་པ་	<i>drok-pa.</i>
Cowshed	པ་ར་	<i>pa-ra.</i>
Cowry	འབྲོན་པུ	<i>dröm-pu.</i>
Crab	ཐིག་ཐིག	<i>dik-sing.</i>
Crack, to, <i>v.i.</i>	གས་པ་ (འགས་པ་)	<i>ke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གས་ (འགས་) པ་གནང་བ་	<i>ke-pa nang-wa.</i>
Do. <i>a</i>	སེར་ཀ་	<i>se-ka.</i>
Crafty	གཤོ་ཆེན་པོ	<i>yo-chhem-po.</i>
Crane (bird)	བྱ་ཁྲུང་ཁྲུང་	<i>cka-thrung- thrung.</i>
Crawl, to	ཁ་ཐུབ་གྲོག་པ་	<i>kha-pu kōk-pa.</i>
Crazy	ལྷོན་པ་	<i>nyöm-pa.</i>
Cream	ལྷོ་མ་	<i>tri-ma.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་ལྷོ	<i>ske-tri.</i>
Create, to	བཀོད་པ་	<i>kō-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀོད་པ་གནང་བ་	<i>kō-pa nang-wa.</i>

Credible	འོས་པ་	ö-pa.
Credit, to	ཡིད་ཆེས་པ་	yi-chhe-pa.
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་ཡིད་ཆེས་པ་གནང་བ་	thu-yi chhe-nang-wa.
Creditor	བྱུན་བདག་	pün-da.
Creed	དད་པ་	te-pa.
Creek (in a lake)	མཚོ་ལག་	tsho-la.
Do. (in a river)	ཆུ་ལག་	chhu-la.
Creep, to	ཁ་བྱབ་གོག་པ་	ka-pu kok-pa
Crevice	སེར་ཀ་	se-ka.
Crime	ཉེས་པ་	nye-pa.
Criminal, <i>adj.</i>	འཛབ་ཆེན་	dza-p-chhen.
Crimson	དམར་པོ་	mar-po.
Crippled	ཀང་ཁྱོག་	kang-kyo.
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་ཁྱོག་	shap-kyo.
Crocodile	ཆུ་སྒྲིན་	chhu-sin.
Crooked (with one bend)	གྲུག་གྲུག་	ku-ku.
Do. (with several bends)	ཁྱོག་ཁྱོག་	kyo-kyo.
Crop	ཐྱོན་ཐོག་	tön-tho.
Cross, to.	གྲུག་པ་	gel-wa.
Do. <i>hon.</i>	བཞག་འདྲེས་པ་	ge-ne phe-pa.

Crystal	ཤེལ་	she.
Cubit	ཁུ་	thru.
Do. hon.	ཕུག་ཁུ་	chha-thru.
Cub (of fox)	ཕུ་ཕུག་	wa-thru.
Do. (of bear)	དོམ་ཕུག་	tom-thru.
Do. (of leopard)	གཟིག་ཕུག་	sik-thru.
Do. (of tiger)	ཐུག་ཕུག་	ta-thru.
Cuckoo	ཁུ་ཕུག་	khu-yu.
Culprit	འཇམ་ཆེན་	dzaṅ-chhen.
Cultivate, to	ཞིང་ལས་བྱེད་པ་	shing-le cke.
Cultivation	སོ་ཁམས་	so-nam.
Cultivator	སོ་ཁམས་བྱེད་མཁན་	so-nam khen.
Cunning	གཙང་པོ་	chang-po.
Do. hon.	ཐུགས་གཙང་པོ་	thru-chang-po.
Cup (earthen ware)	དཀར་ཡོལ་	ka-yö.
Do. hon.	ཞལ་དཀར་	ske-ka.
Do. (wooden)	ཕོར་པ་	phor-pa.
Do. hon.	མཆོད་ཞལ་	chhö-ske.
Curds	ཞོ་	ske.
Do. hon.	གསོལ་ཞོ་	sö-ske.

Cure, to	དྲག་པ་བཟོ་བ་	<i>trak-pa so-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དྲག་པ་བཟོ་བ་གནང་བ་	<i>trak-pa so-wa nang-wa.</i>
Do. (patient of good position)	སྐྱེ་དང་སང་ (བ་) བཟོ་བ་གནང་བ་	<i>ku-tang-nga so-wa nang-wa.</i>
Cured, to be	དྲག་པ་	<i>trak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱེ་དང་སང་པ་	<i>ku-tang-pa.</i>
Curious	ཁྱེད་མཆར་པོ་	<i>khye-tshar-po.</i>
Curly (of hair)	སུ་ལུ་	<i>su-lu.</i>
Current	ཚུ་རྒྱུན་	<i>chhu-gyin.</i>
Curse, to	དམེད་མོ་རྒྱུ་བ་	<i>mö-mo gya-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དམེད་མོ་སྐྱོན་པ་	<i>mö-mo kyöm-pa.</i>
Curtail, to	ཉུང་ཅུ་ (དུ) བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>nyung-ru tang-wa</i>
Do. <i>hon.</i>	ཉུང་ཅུ་ (དུ) གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>nyung-ru tong-nga nang-wa.</i>
Curtain	ཡོལ་ལ་ (ཡོལ་བ་)	<i>yö-la.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཟིམ་ཡོལ་	<i>sim-yö.</i>
Curve, to	གྲུག་གྲུག་བྱེད་པ་	<i>kuk-ku che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གྲུག་གྲུག་གནང་བ་	<i>kuk-ku nang-wa.</i>
Curved	གྲུག་གྲུག་	<i>kuk-ku.</i>
Cushion	གདན་	<i>den.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞུགས་གདན་	<i>sku-den.</i>

Cushion (small, placed on chair)	ཁ་གདན་	<i>kha-den.</i>
Do. (large, placed on ground)	འབོལ་གདན་	<i>bö-den.</i>
Custody (care)	ཕྱིས་	<i>tsi.</i>
Custom (man- ner)	ལུགས་སྒྲུབ་	<i>luk-sö.</i>
Customs (duty)	ཤོ་ཁྲལ་	<i>sho-thre.</i>
Cut, s. (blow w. whip, etc.)	ལྷག་	<i>cha.</i>
Do. (wound)	མི་	<i>ma.</i>
Do. to	བཅད་པ་ (གཅོད་པ་)	<i>che-pa.</i>
Do. hon.	བཅད་ (གཅོད་) བ་གནང་བ་	<i>che-pa nang-wa</i>
Do. to (by chopping)	བཅབ་པ་	<i>tsap-pa.</i>
Do. hon.	བཅབ་པ་གནང་བ་	<i>tsap-pa nang- wa.</i>
Cutch	ཕྱོད་ཇ་	<i>tö-eka.</i>
Cycle (of year)	ལོ་འཁོར་	<i>lo-khor.</i>
Cyclone	ལླང་ཚུབ་	<i>lung-tshup.</i>
Cylinder	འཁོར་ལོ་	<i>khor-lo.</i>
Do. (pray- ing)	མ་ནི་	<i>ma-ni.</i>
Cymbal	རོལ་མོ།	<i>rö-mo.</i>

D

Dacoit	ཇག་པ་	<i>chak-pa.</i>
Dagger	ཨམ་གྱི། མགར་ཟློར་	<i>am-tri ; ga-so.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱག་ཤན་	<i>chha-shen.</i>
Daily	ཉི་མའུ་ག་པ་རེ་བཞིན་	<i>nyi-ma tak-pa ri-ski.</i>
Dainty	ཡག་པོ་	<i>yak-po.</i>
Dalai Lama	སྐུ་བས་མགོན་པོ་པོ་ཆེ། སྐུ་བ་པོ་པོ་ཆེ་	<i>kyam-gön rim- po-chhe ; gya-wa rim-po- chhe.</i>
Dam, <i>s.</i> (for water)	ཏུ་རགས་	<i>chhu-ra.</i>
Damage	སྐྱོན་ ཕྱུ་ཡིས་ ཡོད་པ་	<i>kyön.</i>
Do. <i>to</i>	སྐྱོན་བྱེད་པ་	<i>kyön-cke-pa.</i>
Damp	ཆེན་པ་	<i>löm-pa.</i>
Damsel	བུ་མོ་	<i>pu-mo.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐས་མོ་	<i>se-mo or tre- mo.</i>
Dance, ordinary	འབས་བྱོ་	<i>skap-ro.</i>
Do. <i>w. drama- tic entertain- ment</i>	འབྲུག་པ་	<i>thrap-pa.</i>
Do. <i>religious, performed by monks</i>	འཆས་	<i>chham.</i>
Do. <i>to</i>	འབས་བྱོ་སྐུ་བ་པ་	<i>skap-ro gya- pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འབས་བྱོ་སྐྱོན་པ་	<i>shap-ro kyöm- pa.</i>

Dandy (sedan-chair) Do. <i>hon.</i>	འཁྱུགས་དབྱང་ ཕེབ་དབྱང་	<i>khgyo-chang.</i> <i>phe-chang.</i>
Danger	ཉིན་	<i>nyen.</i>
Dangerous	ཉིན་ཀ་ཆེན་པོ་	<i>nyen-ka-chhem-po.</i>
Dare, to Do. <i>hon.</i>	ནུས་པ་ ནུས་པ་གནང་བ་	<i>nü-pa.</i> <i>nü-pa nang-wa.</i>
Daring Do. <i>hon.</i>	སྙིང་ཆེན་པོ་ ཐགས་སྙིང་ཆེན་པོ་	<i>nying-chhem-po.</i> <i>thu-nying chhem-po.</i>
Dark Do. to become (of clouds)	ནག་པོ་ འཕྱིབས་པ་	<i>nak-po.</i> <i>thip-pa.</i>
Darkness (of night)	མིན་ནག་ (ཐུན་ནག་)	<i>min-na.</i>
Darling (favourite)	སྙིང་ཐུག་	<i>nying-du.</i>
Darn, to Do. <i>hon.</i>	བྲོག་ (སྙོག་) ཏུག་རྒྱུ་བ་པ་ བྲོག་ (སྙོག་) ཏུག་སྙོན་པ་	<i>tro-tuk gyap-pa.</i> <i>tro-tuk kyöm-pa.</i>
Dart Do. <i>hon.</i>	མདའ་ ཕུག་མདའ་	<i>da.</i> <i>chhan-da.</i>
Date	ཆོས་པ་	<i>tshe-pa.</i>
Daub, to Do. <i>hon.</i>	སྐྲ་བ་ སྐྲ་བ་གནང་བ་	<i>ku-wa.</i> <i>ku wa nang-wa.</i>
Daughter	ཕུ་མོ་	<i>pü-mo.</i>

Daughter, <i>hon.</i>	སྤྲམ་མོ་	<i>se-mo.</i>
Daughter-in-law	མཉའ་མ་	<i>na-ma.</i>
Dawn, <i>s.</i>	ནམ་ལངས་	<i>nam-lang.</i>
Do. to.	ཤར་མདའ་བདང་ (གཏོང་) བ་	<i>shan-da tang-wa.</i>
Day (as opposed to night)	ཉི་མ་	<i>nyi-ma.</i>
Do. (of twenty four hours)	ཞག་པོ་	<i>shak-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞག་མ་ཞག་	<i>shu-sha.</i>
Do. (all the day long)	ཉིན་གང་	<i>nyin-kang.</i>
Do. each	ཉི་མ་རེ་རེ་	<i>nyi-ma-re-re.</i>
Do. every	ཉི་མ་དྲུག་པ་རེ་བཞིན་	<i>nyi-ma tak-pa ri-shi.</i>
Day-break	ནམ་ལངས་	<i>nam-lang.</i>
Day after to-morrow.	ནངས་	<i>nang.</i>
Day before yesterday	ཁའི་ཉི་མ་	<i>khe-nyi-ma.</i>
Do. last (of a month)	གཞམ་གང་	<i>nam-kang.</i>
Dazzling	འོད་ཆེས་ཆེས་	<i>ö-chhem-chhem.</i>
Dead man (corpse)	རོ་	<i>ro.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐུ་ཕུང་	<i>ku-phung.</i>
Do. <i>adj.</i> (deceased)	ཤི་མཁན་	<i>shi-khen.</i>
Do. <i>hon.</i>	གོངས་མཁན་	<i>trong-khen.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	དམ་པ་	<i>tam-pa.</i>

Dead, is	ཤི་སང་	<i>shi-song.</i>
Do. <i>hon.</i>	གོངས་སང་	<i>trong-song.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	གཤགས་སང་ (གཤགས་སང་)	<i>sha-song.</i>
Deaf	འོན་པ་	<i>öm-pa.</i>
Deal, a great (large quantity)	རྩལ་དོ་	<i>dzak-to.</i>
Dealer	ཚོང་པ་	<i>tshong-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཚོང་དཔོན་ལགས་	<i>tshon-pön-la.</i>
Dear (expensive)	གོང་ཆེན་པོ། གས་པོ་	<i>kong-chem-po;</i> <i>kü-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷགས་གོང་ཆེན་པོ་	<i>ja-kong chem-po.</i>
Do. (beloved)	གཅེས་པོ་	<i>che-po.</i>
Debar, to	བགག་པ་ (འགགས་པ་)	<i>kak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བགག་ག་ (འགགས་པ་) གནང་པ་	<i>kak-ka nang-wa.</i>
Debate, to	ཚྱོད་པ་རྒྱུ་པ་	<i>tsö-pa gya-pa.</i>
. Do. <i>hon.</i>	ཚྱོད་པ་སྒྲོལ་པ་	<i>tsö-pa kyöm-pa.</i>
Debt	ཐུ་ལོན་	<i>pu-lön.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་ཐུན་	<i>chha-pün.</i>
Debtor	ཐུ་ལོན་ལོན་མཁན་	<i>pu-lön len-khen</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་ཐུན་བཞིས་མཁན་	<i>chha-pun she-khen.</i>
Decapitate, to	སྒྲིབ་ཅད་ (གཅོད་) པ་	<i>ke-che-pa.</i>

Decapitate, to (person of high position)	མགལ་བཅད་ (གཅོད་) བ་	<i>gü-che-pa.</i>
Decay, to	རུལ་བ་	<i>rül-wa.</i>
Deceased, the	ཤི་མཁན་	<i>shi-khen.</i>
Do. <i>hon.</i>	གོང་ས་མཁན་	<i>trong-khen.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	དམ་པ་	<i>tam-pa.</i>
Deceit	མགོ་སྒྲོར་	<i>go-kor.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབུ་སྒྲོར་	<i>u-kor.</i>
Deceive, to	མགོ་སྒྲོར་བྱང་ (གཏོང་) བ་	<i>go-kor tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་སྒྲོར་གཏོང་ང་(བ་)གནང་བ་	<i>go-kor tong-nga nang-wa.</i>
Do. <i>inf. to sup.</i>	དབུ་སྒྲོར་ཞུ་བ་	<i>u-kor sku-wa.</i>
Deceiver	མགོ་སྒྲོར་གཏོང་མཁན་	<i>go-kor tong- khen.</i>
Decent (becom- ing)	འོས་པོ་	<i>ö-po.</i>
Deception	གཡོ་སྤྱོད་	<i>yo-gyu.</i>
Decide, to (judge)	ཐག་བཅད་ (གཅོད་) བ་	<i>tha-che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐག་གཅོད་པ་གནང་བ་	<i>tha-chö-pa nang-wa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	ཐག་ས་ཐག་གཅོད་པ་གནང་བ་	<i>thu-tha chö-pa nang-wa.</i>
Decidedly, <i>very</i>	ཐག་ཆོད་	<i>thak-chhö.</i>
Declare, to	བཤད་པ་ (འཆད་པ་)	<i>she-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུང་བ་	<i>sung-wa.</i>
Declivity	ཐར་	<i>thur.</i>

Decorate, to	ཕྱིན་ཆ་བདགས་ (འདྲིགས་) བ་	<i>gyen-chha tal</i> <i>pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་ཕྱིན་བདགས་ལ་ (འདྲིགས་ བ་) བཞང་བ་	<i>ku-gyen tak-l</i> <i>nang-wa.</i>
Decoration	ཕྱིན་ཆ་	<i>gyen-chha.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་ཕྱིན་	<i>ku-gyen.</i>
Decrease, to (in numbers)	ཉུང་ཅུ་ (དུ) ཕྱིན་པ་	<i>nyung-ru chhi</i> <i>pa.</i>
Do. to (in size)	ཆུང་ཅུ་ (དུ) ཕྱིན་པ་	<i>c h u n g - r</i> <i>chhim-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆུང་ཅུ་ (དུ) ཐེབ་པ་	<i>chhhung-ru ph</i> <i>pa.</i>
Decree (of court of justice)	བཀའ་ཁྲིམས་	<i>ka-thrim.</i>
Do. (of secu- lar authority)	བཀའ་ཤོག་	<i>ka-sho.</i>
Do. (reli- gious)	ཆོས་ཁྲིམས་	<i>chhö-thrim.</i>
Decrepit	འཁོགས་པ་	<i>khok-pa.</i>
Dedicate, to	རབ་བཞགས་བྱེད་པ་	<i>ram-ne che-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	རབ་བཞགས་བཞང་བ་	<i>ram-ne nan</i> <i>wa.</i>
Dedication	རབ་བཞགས་	<i>ram-ne.</i>
Deduct, to	འཐོན་པ་	<i>them-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཐོན་པ་བཞང་བ་	<i>them-pa nar</i> <i>wa.</i>
Deed	ལས་ཀ་	<i>le-ka.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་ལས་	<i>chha-le.</i>
Deep	གཏིང་རིང་པོ་	<i>ting-ring-po.</i>

Deer	ཤ (ཤ་བ་)	<i>sha.</i>
Do. male	ཤ་ཕོ	<i>sha-pho.</i>
Do. female	ཤ་མོ	<i>sha-mo.</i>
Do. young	ཤ་ཕྱུག	<i>sha-thru.</i>
Deface, to	སྒྲུབ་པ་	<i>sup-pa.</i>
Do. hon.	སྒྲུབ་པ་གནང་བ་	<i>sup-pa nang-wa.</i>
Defamation	སྒྲུང་ར་	<i>me-ra.</i>
Defame, to	སྒྲུང་ར་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>me-ra tang-wa.</i>
Do. hon.	སྒྲུང་ར་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>me-ra tong-nga nang-wa.</i>
Defeat, to (win)	རྒྱལ་བ་	<i>gye-wa.</i>
Do. hon.	རྒྱལ་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>gye-ra nang-wa.</i>
Defeated, to be	འཕམ་པ་	<i>pham-pa.</i>
Do. hon.	འཕམ་པ་གནང་བ་	<i>pham-pa nang-wa.</i>
Defect	སྒྲོན་	<i>kyön.</i>
Defective	སྒྲོན་ཆེན་པོ་	<i>kyön-chhem-po.</i>
Defend, to	བསྐྱབས་པ་ (སྐྱོབ་པ།) སྐྱོང་བ་	<i>kyap-pa ; kyong-wa.</i>
Do. hon.	སྐྱབས་འདུག་གནང་བ་	<i>kyam-juk nang-wa.</i>
Defendant	ཁ་ཐོག་	<i>khap-the.</i>
Defer, to	པ་རུ་བཞག་ (འཛོག་) བ་	<i>pa-ru shak-pa.</i>
Do. hon.	པ་རུ་གཞིག་ག་གནང་བ་	<i>pa-ru shok-ka nang-wa.</i>

Defile, to	བཅོམ་པ་བཟོ་བ་	<i>tsok-pa so-wa</i>
Do. <i>hon.</i>	བཅོམ་པ་བཟོ་བ་གནང་བ་	<i>tsok-pa so-nang-wa.</i>
Defilement	གྲིབ་	<i>trip.</i>
Define, to	དོན་དག་བཤད་ (འཆད་) བ་	<i>tön-ta she-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲ་དོན་གསུང་བ་	<i>ku-tön sung-i</i>
Definite(certain)	དོན་དོན་	<i>ten-ten.</i>
Definitely	དོན་དོན་བྱས་ནས་	<i>ten-ten che-n</i>
Defraud, to	མགོ་སྒྲོར་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>go-kor tang-i</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་སྒྲོར་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>go-kor tong-nang-wa.</i>
Degenerate, to	ཉམས་པ་	<i>nyam-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐབས་ཉམས་པ་	<i>thu-nyam-pa</i>
Degree (series)	རིམ་པ་	<i>rim-pa.</i>
Do. (rank)	གོ་ས་	<i>ko-sa.</i>
Degrees, by	རིམ་བཞིན་	<i>rim-skin.</i>
Dejected, to be	མི་དགའ་བ་	<i>mi...ga-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཉམ་པོ་མི་གནང་བ་	<i>nye-po-mi... nang-wa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	ཐབས་དབྱེས་པོ་མི་གནང་བ་	<i>thu-gye-po... nang-wa</i>
Deity	ལྷ་	<i>hla.</i>
Delay	འགོ་བོ་	<i>gor-pa...</i>

Delay, without	འགོར་པོ་ས་བྱེད་པར་	<i>gor-po ma-che-par.</i>
Do. to	འགོར་པོ་བྱེད་པ་	<i>gor-po che-pa.</i>
Do. hon.	འགོར་པོ་གནང་བ་	<i>gor-po nang-wa.</i>
Delegate	ཚབ་	<i>tshap.</i>
Do. hon.	སྐྱེ་ཚབ་	<i>ku-tshap.</i>
Do. to	མངག་པ་	<i>ngak-pa.</i>
Do. hon.	མངག་ག་ (པ་) གནང་བ་	<i>ngak-ka nang-wa.</i>
Deliberate, to	གྲོས་བྱེད་པ་	<i>trö-che-pa.</i>
Do. hon.	བཀའ་གྲོས་གནང་བ་	<i>ka-trö nang-wa.</i>
Delicate (weak) to be	ཐང་པོ་མེད་པ་	<i>thang-po me-pa.</i>
Delicious	ཞིས་ཐག་ཚོད་	<i>skim-thak-cho.</i>
Do. hon.	སྒྲོ་ཐག་ཚོད་	<i>tro-thak-cho.</i>
Delight	དགའ་ཚོར་	<i>ga-tshor.</i>
Do. hon.	མཉེས་ཚོར་	<i>nye-tshor.</i>
Do. to take, in	དགའ་བ་	<i>ga-wa.</i>
Do. hon.	མཉེས་པོ་གནང་བ་	<i>nye-po nang-wa.</i>
Do. h. hon.	ཐགས་དགྲེས་པོ་གནང་བ་	<i>thu-gye-po nang-wa.</i>
Deliver, to (rescue)	བསྐྱབས་པ་ (སྐྱོབ་པ་) སྐྱོང་བ་	<i>kyap-pa ; kyong-wa.</i>
Do. hon.	སྐྱབས་འདུག་གནང་བ་	<i>kyam-juk nang-wa.</i>
Do. to	སྐྱོད་པ་	<i>tre-pa.</i>

Deliver, to, <i>hon.</i>	གནང་བ་	<i>nang-wa.</i>
Deliverance	ཐར་པ་	<i>thar-pa.</i>
Delude, to	མགོ་སློང་བྱང་ (གཏོང་) བ་	<i>go-kor tang-u</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་སློང་གཏོང་ང་(བ་)གནང་བ་	<i>go-kor ton nga nang-u</i>
Do. <i>inf. to sup.</i>	དབྱ་སློང་ཁྱ་བ་	<i>u-kor shu-wa</i>
Deluge (flood)	ཆུ་ཅད་	<i>chhu-rü.</i>
Demand, to	དགོ་ (དགོས་) ཟེར་བ་	<i>go 'ser-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དགོ་ (དགོས་) གསུང་བ་	<i>go sung-wa.</i>
Demeanour	བྱེད་སྣང་ས་	<i>cke-tang.</i>
Do. <i>hon.</i>	གནང་སྣང་ས་	<i>nang-tang.</i>
Demented	སྡོན་པ་	<i>nyöm-pa.</i>
Demolish	བཞིག་པ་ (འཛིག་པ་)	<i>shik-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞིག་ག་ (འཛིག་པ་) གནང་བ་	<i>shik-ka nan wa.</i>
Demon	གཏོང་འདྲེ། འདྲེ་	<i>dong-dre ; di</i>
Den	ཚང་	<i>tshang.</i>
Denomination	ཆོས་ལུགས་	<i>chhö-lu.</i>
Dense	འཕྲུག་པོ་	<i>thuk-po.</i>
Deny, to	རྒྱབ་འགལ་བྱེད་པ་	<i>gyam-ge cke-</i>
Do. <i>hon.</i>	རྒྱབ་འགལ་གནང་བ་	<i>gyam-ge nan wa.</i>
Depart, to	འཕྱོད་པ། ཕྱིན་པ་	<i>thöm-pa; chhi pa.</i>

Depart, to, <i>hon.</i>	ཕེབ་པ་	<i>phe-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	འཆིབ་རྒྱུ་གནང་བ་	<i>chhip-gyu nang-wa.</i>
Deportment	བྱེད་སྤངས་	<i>che-tang.</i>
Do. <i>hon.</i>	གནང་སྤངས་	<i>nang-tang.</i>
Departed (deceased)	ཤི་མཁན་	<i>shi-khen.</i>
Do. <i>hon.</i>	གྲོངས་མཁན་	<i>trong-khen.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	དམ་པ་	<i>tam-pa.</i>
Depend upon, to	ཁྱོས་ (ཁྱོ) བཀལ་བ་	<i>lō-kel-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་ཁྱོ་བཀལ་ར་ (བ) གནང་བ་	<i>thu-lo ke-ra nang-wa.</i>
Deposit, to	བཞག་པ་ (འཛོག་པ་)	<i>shak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཞིག་པ་ (འཛོག་པ་) གནང་བ་	<i>shok-ka nang-wa.</i>
Depositary	མཛོད་	<i>dzö.</i>
Depraved, <i>adj.</i>	སྤུལ་རྩལ་	<i>duk-rü.</i>
Deprive, to	འཕྲོག་པ་	<i>throk-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཕྲོག་པ་ (བ) གནང་བ་	<i>throk-ka nang-wa.</i>
Depth	གནིང་རིང་ཐུང་	<i>ting-ring-thung.</i>
Depute, to (send)	ཚབ་བཏང་ (གནོང་) བ་	<i>tshap-tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་ཚབ་གནོང་ (བ) གནང་བ་	<i>ku-tshap tong-ga nang-wa.</i>
Deputy	ཚབ་	<i>tshap.</i>

Deputy, <i>hon.</i>	ལྷ་ཚབ་	<i>ku-tshap.</i>
Derangement	ལྷོན་	<i>kyön.</i>
Descend, to	བབ་ (འབབ་) ཡོང་བ་ (or འགོ་བ་)	<i>pap-yong-wa</i> (or <i>dro-wa</i>)
Do. <i>hon.</i>	བབ་ (འབབ་) ཐེབ་བ་	<i>pap-phe-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	བབ་ (འབབ་) འཛིབ་རྒྱ་ གནང་བ་	<i>pap-chhip-gy</i> <i>nang-wa.</i>
Descendants	མི་བརྒྱད་	<i>mi-gyii.</i>
Describe, to	བཤད་བ་ (འཆད་བ་)	<i>she-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུང་བ་	<i>sung-wa.</i>
Desert, <i>s.</i>	བྱེ་ཐང་	<i>che-thang.</i>
Do. to	སྤང་བ་	<i>pang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>pong-nga nang</i> <i>wa.</i>
Deserve, to	འོས་བ་	<i>ö-pa.</i>
Design (sketch)	རི་མོ་	<i>ri-mo.</i>
Do. (pattern)	དཔེ་	<i>pe.</i>
Do. to (sketch, &c.)	རི་མོ་བྲིས་བ་ (འབྲི་བ་)	<i>ri-mo-tri-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	རི་མོ་བྲིས་བ་ (འབྲི་བ་) གནང་བ་	<i>ri-mo tri</i> <i>nang-wa.</i>
Do. to (copy)	དཔེ་བྲིས་བ་ (འབྲི་བ་)	<i>pe-tri-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དཔེ་བྲིས་བ་ (འབྲི་བ་) གནང་བ་	<i>pe-tri-pa nang</i> <i>wa.</i>

Desire, <i>s.</i>	འདོད་པ་	<i>dö-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐགས་འདོད་	<i>thung-dö.</i>
Do. <i>to</i>	འདོད་པ་བྱེད་པ་	<i>dö-pa ché-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐགས་འདོད་གནང་པ་	<i>thung-dö nang-wa.</i>
Desist, <i>to</i>	སྤང་པ་	<i>pang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤོང་ང་ (བ་) གནང་པ་	<i>pong-nga nang-wa.</i>
Despair, <i>to</i>	ཡིད་ཐུག་པོ་བྱེད་པ་	<i>yi-muk-po ché-pa.</i>
Despatch, <i>to</i>	བཏང་པ་ (གཏོང་པ་)	<i>tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཏོང་ང་ (བ་) གནང་པ་	<i>tong-nga nang-wa.</i>
Desperate, <i>to be</i> (hopeless)	སློ་ (ཁྱོ) ཐག་བཅད་ (གཅོད་) པ་	<i>lo-tha che-pa.</i>
Despondent, <i>to be</i>	སེམས་སྒྲོ་པ་	<i>sem-kyo-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐགས་སེམས་སྒྲོ་པ་གནང་པ་	<i>thu-sem kyo-wa nang-wa.</i>
Destiny (fate)	བསོ་བདེ་ (བསོད་བདེ་)	<i>so-de.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱབས་པ་	<i>ku-sö.</i>
Destitute	གང་ཡང་མེད་པ་	<i>kang-yang me-pa.</i>
Destroy, <i>to</i>	མེད་པ་ (པར་) བཟོ་པ་	<i>me-pa-so-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མེད་པ་ (པར་) བཟོ་པ་གནང་པ་	<i>me-pa so-wa nang-wa.</i>
Detailed · ac- count	ཐོ་	<i>tho.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་ཐོ་	<i>chha-tho.</i>

Detain, to	བགག་པ་ (འགགས་པ་)	<i>kak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བགག་ག་ (པ་) བཞང་བ་	<i>kak-ka nan wa.</i>
Determine, to	ཐག་བཅད་ (གཅོད་) པ་	<i>tha-che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐག་གཅོད་པ་བཞང་བ་	<i>tha-chö-pa nang-wa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	ཐགས་ཐག་གཅོད་པ་བཞང་བ་	<i>thu-tha chö-pa nang-wa.</i>
Detest, to	དག་བྱེད་པ་	<i>dra-che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དག་བཞང་བ་	<i>dra-nang-wa.</i>
Device	རྒྱུ་	<i>chü.</i>
Devil	གདོང་འདྲི། བདད་	<i>dong-dre ; dü.</i>
Devotee (hermit)	མཚམས་པ་། སྒྲིམ་ཆེན་	<i>tsham-pa ; gon chhen.</i>
Devotion (faith)	དད་པ་	<i>te-pa.</i>
Devour, to	ཏ་ཕེ་ཏེ་ཕེ་ (ཏ་བ་ཏེ་བ་) ཟ་བ་	<i>ha-phe ho-phe sa-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཏ་ཕེ་ཏེ་ཕེ་ (ཏ་བ་ཏེ་བ་) བཞེས་པ་	<i>ha-phe ho-ph she-pa.</i>
Devout	ཆོས་སེམས་ཆེན་པོ་	<i>chhö-sem chhen po.</i>
Dew	ཟིལ་པ་	<i>si-pa.</i>
Dexterous	གཅང་པོ་	<i>chang-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐགས་གཅང་པོ་	<i>thu-chang-po.</i>
Diadem	ཆོད་པན་	<i>chö-pen.</i>
Dialect	སྐད་ལུགས་	<i>ke-lu.</i>
Diamond	རྩི་རྩི་པ་ལས་	<i>do-je pha-lam.</i>

Diarrhœa	བཤམ་ནད་	<i>she-ne.</i>
Do. to have	འགྲིས་པ། བཤམ་བ	<i>drim-pa ; she-wa.</i>
Do. hon.	འགྲིས་པ་གནང་བ། བཤམ་ར་ (བ་) གནང་བ	<i>drim-pa nang-wa ; she-ra nang-wa.</i>
Dice, to play at	ཤོ་རྒྱུ་བ་པ་	<i>sho-gyap-pa.</i>
Do. hon.	ཕུག་ཤོ་རྒྱུ་བ་	<i>chha-sho kyöm-pa.</i>
Dictionary	ཚོག་མཛེན་	<i>tshik-dzö.</i>
Die, Dice, s.	ཤོ་	<i>sho.</i>
Do. hon.	ཕུག་ཤོ་	<i>chha-sho.</i>
Die, to	ཤི་བ་	<i>shi-wa.</i>
Do. hon.	གྲོངས་པ་ (འགྲོང་བ་)	<i>trong-pa.</i>
Do. h. hon.	གཤགས་པ་ (གཤགས་པ་)	<i>shak-pa.</i>
Die, to (of great Lama)	སྐུ་ཞིང་ལ་ཤེབ་པ་	<i>ku-sking-la phe-pa.</i>
Diet	ཁ་ལག། ལྷོ་ཆས་	<i>kha-la ; top-chhe.</i>
Do. hon.	ཞལ་ལག་	<i>ske-la.</i>
Differ, to	ཁྱད་ཡོད་པ་	<i>khye yö-pa.</i>
Do. hon.	ཐུགས་ཁྱད་ཡོད་པ་	<i>thu-khye yö-pa.</i>
Difference	ཁྱད་	<i>khye.</i>
Do. hon.	ཐུགས་ཁྱད་	<i>thu-khye.</i>
Different	མི་གཅིག་པ་	<i>mi-chik-pa.</i>

Difficult	དཀའ་ལས་ཁག་པོ་	<i>ka-le khaḥ-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱེས་ཀྱིས་པོ་	<i>ku-nyo-po.</i>
Dig, to	ཀོ་བ་	<i>ko-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཀོ་བ་གནང་བ་	<i>ko-wa nang-wa.</i>
Digest, to	འཇུ་བ་	<i>ju-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཇུ་བ་གནང་བ་	<i>ju-wa nang-wa.</i>
Diligence	སྙིང་རྩིས་	<i>nying-rü.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་རྩིས་	<i>thuk-rü.</i>
Do. to use	སྙིང་རྩིས་བྱེད་པ་	<i>nying-rü ché-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་རྩིས་གནང་བ་	<i>thuk-rü nang-wa.</i>
Diligent	སྙིང་རྩིས་ཆེན་པོ་	<i>nying-rü chhem-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་རྩིས་ཆེན་པོ་	<i>thuk-rü chhem-po.</i>
Diligently	སྙིང་རྩིས་བྱས་ནས་	<i>nying-rü ché-ne.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་རྩིས་གནང་ནས་	<i>thuk-rü nang-ne.</i>
Dim	སྤྲེལ་	<i>hrap-hrip.</i>
Dimension	ཆེ་ཆུང་	<i>chhe-chhung.</i>
Diminish, to (in number)	ཉུང་ཅ་ (དུ) འགྲོ་བ་	<i>nyung-ru dro-wa.</i>
Do. to (in size)	ཆུང་ཅ་ (དུ) འགྲོ་བ་	<i>chhung-ru dro-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆུང་ཅ་ (དུ) ཐེབས་	<i>chhung-ru phe-pa.</i>
Dinner (in evening)	དགོང་མའི་ཁ་ལག་	<i>gong-mä kha-la.</i>

er, <i>hon.</i>	དགོང་མའི་ཞལ་ལག་	<i>gong-mö shé-la.</i>
to (into ster, &c.) <i>hon.</i>	བཅུག་པ་ (འཇུག་པ་)	<i>chuk-pa.</i>
oma	བཅུག་ག་ (པ་) གནང་བ་	<i>chuk-ka nang- wa.</i>
ction	བཀའ་ཤོག་	<i>ka-sho.</i>
ctly	ཕྱོགས་	<i>chho.</i>
	ལས་སང་	<i>lam-sang.</i>
	བཅོག་པ་	<i>tsok-pa.</i>
<i>hon.</i>	སྐྱ་བཅོག་	<i>ku-tso.</i>
(mud)	རྩལ་	<i>dzaṗ.</i>
y	བཅོག་པ་	<i>tsok-pa.</i>
to make	བཅོག་པ་བྱེད་པ་	<i>tsok-pa cke-pa.</i>
o. <i>hon.</i>	སྐྱ་བཅོག་གནང་བ་	<i>ku-tso nang-wa.</i>
o. to be	བཅོག་པ་ཤོར་བ་	<i>tsok-pa shor- wa.</i>
o. <i>hon.</i>	སྐྱ་བཅོག་ཤོར་བ་	<i>ku-tso shor-wu.</i>
advantage- is, to be	ཕན་བྱོགས་མེད་པ་	<i>phen-tho me-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་ཕན་མི་གསོ་བ་	<i>thu-phen-mi- so-wa.</i>
agree, to	མི་མཐུན་པ་	<i>mi-thüm-pa.</i>
o. <i>hon.</i>	མཐུན་པ་མི་གནང་བ་	<i>thüm-pa mi- nang-wa.</i>
appear, to	ཡལ་བ་	<i>ye-wa.</i>
believe, to	ཡིད་མི་ཆེས་པ་	<i>yi-mi-chhe-pa.</i>

Disbelieve, to <i>hon.</i> Disc	ཐུགས་ཡིན་མི་ཆེས་པ་གནང་བ་ འཁོར་ལོ་	<i>thu-yi mi-chh pa nang-wc khor-lo.</i>
Discharge, to (dismiss) Do. <i>hon.</i>	དགོངས་པ་སྤྱོར་བ་ དགོངས་པ་གནང་བ་	<i>gong-pa ter-u gong-pa nan wa.</i>
Do. to (fire off) Do. <i>hon.</i>	རྒྱུ་བ་པ་ རྒྱུ་བ་པ་གནང་བ་	<i>gyap-pa. gyap-pa nan wa.</i>
Do. to (free) Do. <i>hon.</i>	བདང་བ་ (གཏོང་བ་) གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>tang-wa. tong-nga nan wa.</i>
Disciple	ཉེ་གནས་	<i>nye-ne.</i>
Discipline	སྒྲིག་ལམ་	<i>drik-lam.</i>
Discontented, to be Do. <i>hon.</i>	འདོད་པ་མི་ཁང་བ་ (འཁོངས་པ་) ཐུགས་འདོད་མི་ཁང་བ་ (འཁོངས་པ་)	<i>dö-pa mi-khan wa. thung-dö mi- khang-wa.</i>
Discourse Do. <i>hon.</i> Do. to Do. <i>hon.</i>	སྐད་ཆ་ གསུང་གྲེས་ སྐད་ཆ་བྱེད་པ་ གསུང་གྲེས་གནང་བ་	<i>ke-chha. sung-trö. ke-chha cke-p sung-trö-nan wa.</i>
Discover, to (see) Do. <i>hon.</i>	མཐོང་བ་ གཟིགས་པ་	<i>thong-wa. si-pa.</i>

Discuss, to	ཅོད་བརྒྱབ་པ་	<i>tsö-pa gyaṅ-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཅོད་བསྐྱོན་པ་	<i>tsö-pa kyöm-pa.</i>
Disease	ནཚ་	<i>na-tsha.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྙུང་གཞི་	<i>nyung-ski.</i>
Disgrace	ཞབས་འདྲན་	<i>sham-dren.</i>
Disgraced, to be	ཞབས་འདྲན་ཞུ་བ་	<i>sham-dren sku-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་འདྲན་ཞུ་བ་གནང་བ་	<i>sham-dren sku-wa nang-wa.</i>
Disguised, to be	ཆ་ལུགས་མི་གཅིག་པ་སྤྲད་པ་	<i>chha-lu mi-chik-pa tre-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆ་ལུགས་མི་གཅིག་པ་བཞེས་པ་	<i>chha-lu mi-chik-pa ske-pa.</i>
Disgusting	སྤྱུག་བྱོ་བོ་	<i>kyuk-tro-po.</i>
Dish	སྤར་མ་	<i>der-ma.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསོལ་སྤར་	<i>sö-der.</i>
Disheartened	སེམས་སྦྱོ་བོ་	<i>sem-kyo-po.</i>
Disk	འཁོར་ལོ་	<i>khor-lo.</i>
Dislike, to	མི་དགའ་བ་	<i>mi-ga-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མི་མཉེས་པ་	<i>mi-nye-pa.</i>
Dismantle, to	བཤེག་པ་ (འཛིག་པ་)	<i>shik-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཤེག་པ་ (པ་) གནང་བ་	<i>shik-ka nang-wa.</i>
Dismiss, to (<i>e.g., servant</i>)	དགོངས་འཕྲོག་བཏང་(གཏོང་)བ་	<i>gong-pho tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དགོངས་འཕྲོག་གནང་བ་	<i>gong-pho nang-wa.</i>

Dismount	བབ་བ་ (འབབ་བ་)	<i>pa-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆིབས་གཞིལ་གནང་བ་	<i>chhip-skö-nang-wa.</i>
Disobey, to	ཁ་ལ་མི་ཉན་བ་	<i>kha-la mi-nyem-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་ལ་མི་གསན་བ་	<i>she-la mi-sem-pa.</i>
Dispatch, to	བདང་བ་ (གཏོང་བ་)	<i>tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>tong-nga nang-wa.</i>
Dispensary	སྒྲུག་ཁང་	<i>men-khang.</i>
Disperse, to, <i>v.i.</i>	གྲོལ་བ། བྱེས་པ་	<i>tröl-wa ; kye-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཉྒྱུ་ཁྱུས་གྲོལ་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>lhen-gye trö-ra nang-wa.</i>
Disposition (temper)	སེམས་	<i>sem.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་སེམས་	<i>thu-sem.</i>
Disputation	ཙྰ་ད་བ་	<i>tsö-pa.</i>
Dispute	ལབ་གཞི། ཙྰ་ད་བ་	<i>lap-shi ; tsö-pa.</i>
Do. to	ཙྰ་ད་བ་རྒྱབ་བ་	<i>tsö-pa gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཙྰ་ད་བ་སྒྲུན་བ་	<i>tso-pa kyöm-pa.</i>
Disrobe, to	ཕིས་བ་ (འབྲུད་བ་)	<i>pi-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕིས་ (འབྲུད་) བ་གནང་བ་	<i>pi-pa nang-wa.</i>
Dissatisfied, to be	འདོད་པ་མི་ཁང་བ་ (འཁེངས་པ་)	<i>dö-pa mi-khang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་འདོད་མི་ཁང་བ་ (འཁེངས་པ་)	<i>thung-dö mi-khang-wa.</i>

Dissension	ཐེ་དྲུག་	<i>de-tru.</i>
Dissimilar	མི་གཅིག་པ་	<i>mi-chik-pa.</i>
Dissimilarity	ཁྱད་པར་	<i>khye-par.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་ཁྱད་	<i>thu-khye.</i>
Dissolve, to	བཞུ་བ་	<i>sku-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞུ་བ་གནང་བ་	<i>sku-wa nang-wa.</i>
Dissuade, to	སེམས་སྦྱར་བ་	<i>sem-gyur-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་སེམས་སྦྱར་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>thu-sem gyur-ra nang-wa.</i>
Distance	ཐག་རིང་ཐང་	<i>tha-ring-thung.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐེབ་ཐག་རིང་ཐང་	<i>phep-tha-ring-thung.</i>
Distant	ཐག་རིང་པོ་	<i>tha-ring-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐེབ་ཐག་རིང་པོ་	<i>phep-tka-ring-po.</i>
Distinct (clear)	གསལ་པོ་	<i>se-po.</i>
Distinction, to make a	འཕྲིན་ (འཕྲིབ་) ལྟེ་བ་	<i>yen chhe-wa.</i>
Do. (difference)	ཁྱད་	<i>khye.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་ཁྱད་	<i>thu-khye.</i>
Distinctly (intelligibly)	སྒྲ་དག་པོ་	<i>dra-tak-po.</i>
Distinguish, to	འཕྲིན་ (འཕྲིབ་) ལྟེ་བ་	<i>yen-chhe-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཕྲིན་ (འཕྲིབ་) ལྟེ་བ་གནང་བ་	<i>yen-chhe-wa nang-wa.</i>

Distinguished (well-known) Do. <i>hon.</i>	སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་ མཚན་སྙན་གྲགས་ཆེན་པོ་	<i>ke-tra chhem po.</i> <i>tshen-nyen-tra chhem-po.</i>
Distress	སྤྲུལ་བསྐྱེད་	<i>du-nge.</i>
Distressed, to be Do. <i>hon.</i>	སེམས་སྤྲུལ་བ་ བྲགས་སེམས་སྤྲུལ་གྱི་ (པ་) གནང་བ་	<i>sem-duk-pa.</i> <i>thru-sem-duk-ku nang-wa.</i>
Distribute, to Do. <i>hon.</i>	བཏོད་པ། བཏོ་བཤའ་རྒྱུ་བ་ བཏོད་པ་གནང་བ། བཏོ་ བཤའ་སྤྲོད་པ་	<i>gö-pa ; gop-sh gya-p-pa.</i> <i>gö-pa nang-wa gop-sha kyön pa.</i>
District (tract of country) Do. (jurisdiction of a dzong pön) Disturbance Do. <i>hon.</i>	ལུང་པ། ལུལ་ རྫོང་ཁམས་ རྒྱུ་བ་འདྲི་ གསུང་འཁྲུག་	<i>lung-pa ; yri.</i> <i>dzong-kha.</i> <i>gyam-dre.</i> <i>sung-thru.</i>
Ditch	ཆུ་རྫོང་	<i>chhu-tong.</i>
Dive, to	ཆུ་འོག་གཏོང་ལ་འཛུལ་འགྲོ་བ་	<i>chhu-i-ting-la dzü-dro-wa.</i>
Divers (various)	སོ་སོ་	<i>so-so.</i>
Divest, to (of clothes) Do. <i>hon.</i>	ཇིས་པ་ (འབྲུད་པ་) ཇིས་ (འབྲུད་) པ་གནང་བ་	<i>pi-pa.</i> <i>pi-pa nang-wa</i>
Divide, to Do. <i>hon.</i>	བཏོད་པ། བཏོ་བཤའ་རྒྱུ་བ་ བཏོད་པ་གནང་བ་	<i>gö-pa ; gop-sh gya-p-pa.</i> <i>gö-pa nang-wa</i>
Divorce, to	ཁ་བྲལ་ (འབྲལ་) བ་	<i>kha-trel-wa.</i>

Divorce, to, <i>hon.</i>	ཁ་བྲལ་ར་(འབྲལ་བ་)གནང་བ་	<i>kha-trel-la nang-wa. yuk-je.</i>
Do. money (paid to divorce)	དུག་འཇལ་	
Dizzy, to be	མགོ་ལྷ་འཁོར་བ་	<i>go-yu khor-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དུག་ལྷ་འཁོར་བ་	<i>u-yu khor-wa.</i>
Do, to	བྱེད་པ་	<i>che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གནང་བ་	<i>nang-wa.</i>
Do, that will (that is enough)	ད་འགྲིག་ག་	<i>ta-drik-ka.</i>
Doctor	ཨམ་ཅི་ (ཨམ་ཅི་)	<i>am-chhi.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཨམ་ (ཨམ་) ཅི་ལགས་	<i>am-chhi-la.</i>
Doctrine	ཚོས་ལུགས་	<i>chhö-lu.</i>
Document	འཛིན་	<i>dzin.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་འཛིན་	<i>chha-dzin.</i>
Dog	ཁྱི་	<i>khyi.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིམ་ཁྱི་	<i>sim-khyi.</i>
Dominion	རྒྱལ་ཁབ་	<i>gye-kha.</i>
Donkey	ཕུང་གུ་ (བོང་གུ་)	<i>prung-gu.</i>
Door	སྒོ་	<i>go.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིམ་སྒོ་	<i>sim-go.</i>
Door (large outside)	རྒྱལ་སྒོ་	<i>gye-go.</i>
Door-frame	སྒོའི་ར་བཞི་	<i>gö-ri-p-shi.</i>

Door-keeper	སྒོ་རྒྱུང་པ་ (སྒོ་རྒྱུང་པ་)	go-ra-pa.
Dot	ཚག་ (ཚག་)	tsha.
Double	གཉིས་ལྔ་	nyi-dap.
Doubt	ཐོ་ཚེས་	the-tshom.
Do. to	ཐོ་ཚེས་ཟ་བ་	the-tshom sa-w.
Do. hon.	ཐོ་ཚེས་གནང་བ་	the-tshom nan wa.
Dough	སྤགས་	pa.
Dove	འང་གུ་ (ཕུག་རོན་)	ang-ku.
Down	མར་	ma.
Down hill	ཐུར་	thur.
Down there	མ་གླིང་	ma-gi.
Downwards	མར་	ma.
Doze, to	གཉིད་ཚོག་གྲུབ་པ་	nyi-tso gya1 pa.
Do. hon.	མཉམ་ (མཉམ་) ཚོག་སྒྲུབ་པ་	nye-tso kyön pa.
Drag, to	འཐོན་པ་	them-pa.
Do. hon.	འཐོན་པ་གནང་བ་	them-pa nan wa.
Dragon	འབྲུག་	druk.
Drain (on ground)	ཡེ་པོ་ (ཡུར་པོ་)	yo-po.
Do. (on roof of house)	ཨོག་ཆུ་ (འོག་ཆུ་)	o-chhu.
Draw, to (pull)	འཐོན་པ་	them-pa.

Draw, to, <i>hon.</i>	འཕྱིན་པ་གནང་བ་	<i>them-pa nang-wa.</i>
Draw lots, to	མོ་རྒྱུ་བ་	<i>mo-gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་མོ་རྒྱུ་བ་	<i>chha-mo kyöm-pa.</i>
Draw up, to (documents &c.)	ཕྱི་མ་བ་	<i>tsom-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱི་མ་བ་གནང་བ་	<i>tsom-pa nang-wa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	བཀའ་ཕྱི་མ་གནང་བ་	<i>ka-tsom nang-wa.</i>
Draw out, to (in length)	རིང་དུ་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>ring-tu tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	རིང་དུ་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>ring-tu tong-nga nang-wa.</i>
Draw pictures, to	རི་མོ་བྲིས་པ་ (འབྲི་བ་)	<i>ri-mo tri-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	རི་མོ་བྲིས་པ་ (འབྲི་བ་) གནང་བ་	<i>ri-mo tri-pa nang-wa.</i>
Drawers (in table, &c.)	ཤུར་སྒྲམ་ (ཤུབས་སྒྲམ་)	<i>shur-gam.</i>
Do. chest of	སྒྲམ་	<i>gam.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་སྒྲམ་	<i>chha-gam.</i>
Do. (gar- ment)	གོ་ཐུང་ (གོས་ཐུང་) རོར་མ་	<i>ko-thung; to-ma.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་ཁྱིན། ཞབས་རོར་	<i>skap-khyen; sháp-to.</i>
Dread, to	ཞེད་པ་	<i>ske-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞེད་པ་གནང་བ་	<i>ske-pa nang-wa.</i>
Dreadful	ཞེད་སྒྲལ་ཚ་བོ་	<i>she-tra tsha-po.</i>
Dream	གཟིན་ལམ་	<i>nyi-lam.</i>

Dream, <i>hon.</i>	མཉན་ལམ་ (མཉན་ལམ་)	<i>nye-lam.</i>
Do. to	གཉིད་ལམ་བདང་ (གཉིད་) བ་	<i>nyi-lam tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཉན་ (མཉན་) ལམ་གཉིད་ང་ (བ་) བཙང་བ་	<i>nye-lam tong-nga nang-wa</i>
Dress	དུག་ལོག་	<i>tu-lo.</i>
Do. <i>hon.</i>	ན་བཟའ་	<i>nam-sa.</i>
Dress, to (clothe)	བྱོན་པ་	<i>kyöm-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་པ་	<i>ske-pa.</i>
Dried	སྐམ་པོ་	<i>kam-po.</i>
Drill, to (soldiers)	དམག་སྟོང་བྱེད་པ་	<i>ma-jong che-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	དམག་སྟོང་གནང་བ་	<i>ma-jong nang-wa.</i>
Drink, to	འཇུང་བ་	<i>thung-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་པ་	<i>ske-pa.</i>
Drinking-water	འཇུང་ཡ་གི་ཆུ་	<i>thung-ya-ki-chhu.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་ཡ་གི་ཆུ་	<i>ske-ya-ki-chhap</i>
Drip, to (of water)	ཐིགས་པ་རྒྱབ་པ་	<i>thik-pa gyap-pa.</i>
Drive, to (pursue)	དེད་པ་	<i>te-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དེད་པ་གནང་བ་	<i>te-pa nang-wa</i>
Drop	ཐིགས་པ་	<i>thik-pa.</i>
Do. to, <i>v.t.</i>	བདང་བ་ (གཉིད་པ་)	<i>tang-wa.</i>

Drop, to, <i>hon.</i>	གོང་ང་ (བ་) བནང་བ་	<i>tong-nga nang-wa.</i>
Drop, to, <i>v.i.</i>	བཟུག་པ་	<i>sak-pa.</i>
Dropsy, to have	བཟུགས་པོལ་ཚུ་བསགས་ (གསོག་) བ་	<i>śuk-po-la chhu-sak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་བཟུགས་ལ་ཆབ་བསགས་ (གསོག་) བ་	<i>ku-śuk-la chhap-sak-pa.</i>
Dross (alloy)	ལྷན་	<i>hle.</i>
Drowned, to be	ཚུ་ལ་ཤོར་བ་	<i>chhu-la shor-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆབ་ལ་ཤོར་ར་ (བ་) བནང་བ་	<i>chhap-la shor-ra nang-wa.</i>
Drug	སྒྲན་	<i>men.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསོལ་སྒྲན་	<i>sö-men.</i>
Drum	རྩ་	<i>nga.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱག་རྩ་	<i>chha-nga.</i>
Drum-skin	རྩ་ལྲགས་	<i>nga-pa.</i>
Drum-stick	རྩ་ཡོག་ (རྩ་དབྱགས་)	<i>nga-yo.</i>
Drunk	ར་བཟི་	<i>rap-si.</i>
Drunk, to be	ར་བཟི་བ་	<i>ra-si-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་ར་བཟི་བ་	<i>ku-ra be-pa.</i>
Drunken fit, to quarrel in a	ར་བཟི་བྱེད་པ། ཀྱེང་ཁོང་ བྱེད་པ་	<i>rap-si che-pa ; kyong-khong che-pa.</i>

Drunken fit, to quarrel in a, <i>hon.</i>	ར་བཟྱིག་ནང་བ། ཀྱེང་ཁོང་ གནང་བ་	<i>rap-si nang-wa ; kyong-khong nang-wa.</i>
Dry	སྒྲུབ་པོ་	<i>kam-po.</i>
Do. to	བསྒྲུབ་པ་ (སྒྲུབ་པ་)	<i>kam-pa.</i>
Duck	ཡ་ཙེ་ <i>ch.</i>	<i>ya-tse.</i>
Dull (stupid)	ལྒྱགས་པ་	<i>kuk-pa.</i>
Dumb	ཁ་ལྒྱགས་པ་	<i>kha-kuk-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་ལྒྱགས་པ་	<i>she-kuk-pa.</i>
Dung (of sheep, goats, mice, etc.)	རིལ་མ་	<i>ri-ma.</i>
Do. (of horse)	རྟའི་སྦངས་	<i>te-bang.</i>
Do. (of cattle)	ལུ་བ་ (ལྷུ་བ་)	<i>chu-a.</i>
Do. (of human beings)	སྐྱུག་པ་	<i>kyak-pa.</i>
Dupe, to	མགོ་སྒྲོར་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>go-kor tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་སྒྲོར་གཏོང་ (བ་)	<i>go-kor tong-nga nang-wa.</i>
	གནང་བ་	
Durable	གྲོག་ཆེན་པོ་	<i>tro-chhem-po.</i>
During.	དུས་ལ་	<i>tú-la.</i>
Dusk	ས་རིལ་ (སྒོར་ཅུབ་)	<i>sa-ríp.</i>
Dust	ཐལ་ལ་ (ཐལ་བ་)	<i>thel-la.</i>
Dust-storm	ཐལ་ཁུང་	<i>the-lung.</i>

Duty (tax)	ཤོ་ཁྲ་	<i>sho-thre.</i>
Dwarf	ཏེ་པོ་	<i>te-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་གཟུགས་ཏེ་པོ་	<i>ku-tuk te-po.</i>
Dwell, to	བསྐྱེད་པ་ (སྐྱོད་པ་)	<i>de-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞུགས་པ་	<i>sku-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	བཞུགས་གནས་འཇགས་པ་	<i>sku-den jak-pa.</i>
Dweller	སྐྱོད་མཁན་	<i>dö-khen.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞུགས་མཁན་	<i>shu-khen.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	བཞུགས་གནས་འཇགས་མཁན་	<i>sku-den ja-khen.</i>
Dwelling, <i>s.</i>	ཁང་པ། བང་། སྐྱོད་ས་	<i>khang-pa ; nang ; dö-sa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིམ་ཁང་། བཞུགས་ས་	<i>sim-khang ; skuk-sa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	གཟིམ་ཤག། བཞུགས་གནས་ འཇགས་ས་	<i>sim-sha ; sku- den ja-sa.</i>
Dwindle, to (in size)	ཆུང་ཅུ་ (དུ་) འགྲོ་བ་	<i>chhung-ru dro- wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆུང་ཅུ་ (དུ་) གྲེ་བ་	<i>chhung-ru phe- pa.</i>
Do. (in num- bers)	ཉུང་ཅུ་ (དུ་) འགྲོ་བ་	<i>nyung-ru dro- wa.</i>
Dye	ཚོས་	<i>tshö.</i>
Do. (red lac)	གྱུ་ཚོས་	<i>gya-tshö.</i>
Do. to	ཚོས་གྱུ་བ་	<i>tshö-gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཚོས་སྐྱོན་པ་	<i>tshö-kyöm-pa.</i>

Dynasty	གཏལ་བརྒྱུད་	<i>gye-gyü.</i>
Dysentery	འབྲུན་	<i>thru-ne.</i>

E

Each	རེ་རེ་	<i>re-re.</i>
Eager	སྤྱིང་འདོད་པོ། སྤྱིང་བློ་པོ་	<i>nying-dö-po ; nying-tro-p</i>
Do. to do	བྱེད་སྤྱིང་འདོད་པོ་	<i>che-nying dö- po.</i>
Do. to go	འགོ་སྤྱིང་འདོད་པོ་	<i>dro-nying dö-p</i>
Eagle	གློ་བོ་	<i>ko-wo.</i>
Ear	ཡམ་མཚོག་ (ན་མཚོག་)	<i>am-chho.</i>
Do. hon.	སྟན་མཚོག་	<i>nyen-chho.</i>
Do. hole	ཡམ་མཚོག་ (ན་མཚོག་)	<i>am-chho-ki</i>
	གླི་ཡུང་	<i>khung.</i>
Do. hon.	སྟན་མཚོག་གླི་ཡུང་	<i>nyen-chho-ki</i>
Do. of corn	སྟེ་མ་	<i>khung. nye-ma.</i>
Early (in morn- ing)	སྤྱ་པོ་	<i>nga-po.</i>
Earnest	སྤྱིང་བྱས་ཆེན་པོ་	<i>nying-rü chho</i>
Do. hon.	ཐགས་བྱས་ཆེན་པོ་	<i>po. thu-rü chho</i>
Earnestly	སྤྱིང་བྱས་བྱས་ནས་	<i>po. nying-rü cho-</i>
Earring (man's)	སོ་བྱིས་ (སོ་གོང་)	<i>so-chi.</i>
Do. hon.	སྟན་བྱིས་	<i>nyen-chi.</i>

ing 'oman's)	ཨས་སྐོར་	e-kor.
o. hon.	སྐོན་སྐོར་	nyen-kor.
o. (of tur- toises)	གཟི་གཡུ་	si-yu.
o. hon.	སྐོན་གཡུ་	nye-yu.
h	ས་	sa.
henware	རྩ་སྐོར་	dza-nö.
hquake	ས་གཡོས་ (ས་གཡོས།)	sa-yom ; sa-gü.
	ས་འགཡུ་	
ly	ལས་སྐྱ་པོ་	le-la-po.
	ཤར་	shar.
r	ལས་སྐྱ་པོ་	le-la-po.
to	ཟ་བ་	sa-wa.
. hon.	གཞིས་པ་	ske-pa.
ng-house	ཟ་ཁང་	sa-khang.
o	བ་ཆ་ (བྲག་ཆ་)	pa-chha.
o. to	བ་ཆ་ (བྲག་ཆ་) འཁོར་བ་	pa-chha khor- wa.
ipse of the moon	ཁྲ་འཛིན་	dan-dzin.
Do. sun	ཉིན་འཛིན་	nyin-dzin.
ct	བཀའ་ཤྱ་	ka-gya.
ge (of knife, to.)	དངོ་	ngo.

Edge (of land, water, etc.)	ཅར། འགུས་	<i>tsa ; dram.</i>
Do. (of table, etc.)	བུར་	<i>sur.</i>
Edged	ནོ་བོ་	<i>no-po.</i>
Edible, to be	ཟ་ཉན་པ་	<i>śa-nyem-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཚོད་ཉན་པ་	<i>chhö-nyem-pa</i>
Educate, to	ཡི་གེ་བསྐྱབས་ (སློབ་) བ་	<i>yi-ge lap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཡུག་གིས་བསྐྱབས་ (སློབ་) པ་བཞུང་བ་	<i>chha-ri lap- nang-wa.</i>
Efface, to	སྤུབ་པ་	<i>sup-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤུབ་པ་བཞུང་བ་	<i>sup-pa nan wa.</i>
Effect, to (per- form)	བྱེད་པ་	<i>che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞུང་བ་	<i>nang-wa.</i>
Effects (goods)	ཅལ་ག་ (ཅལ་ག་)	<i>cha-la.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་ཅས་ (སྐྱུ་ཅས་)	<i>ku-che.</i>
Effort	བརྩོན་འགུས་	<i>tsön-drü.</i>
Do. to make an	བརྩོན་འགུས་བྱེད་པ་	<i>tsön-drü che-</i>
Do. <i>hon.</i>	བརྩོན་འགུས་བཞུང་བ་	<i>tsön-drü nam wa.</i>
Egg	སྒོ་ང་	<i>go-nga.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་སྒོ་ང་	<i>śhe-gong.</i>
Eggs, to lay	སྒོ་ང་བཏང་ (བཞོང་) བ་	<i>go-nga tang-wa</i>

t	བུདྡྱ	gye.
teen	བཅོ་བུདྡྱ	chop-gye.
teenth	བཅོ་བུདྡྱ་པ	chop-gye-pa.
th	བུདྡྱ་པ	gye-pa.
tieth	བུདྡྱ་བཅུ་པ	gye-chu-pa.
ty	བུདྡྱ་བཅུ་	gye-chu.
er, conj.	ཡང་མེན་ན། ཡང་ན	yang-men-na; yang-na.
t, to	བདོན་པ་ (འདོན་པ་)	töm-pa.
o. hon.	བདོན་ (འདོན་) ས་གནང་པ	töm-pa nang- wa.
w	གྲེ་མོ་	tre-mo.
r, adj.	གྲོན་པ	gem-ph.
o. brother	རྩོ་རྩོ་	cho-cho.
o. hon.	རྩོ་ལགས་	cho-la.
st	གྲོན་ཤོས་	gen-shö.
o. hon.	བགྲོས་ཤོས་	dre-shö.
t, to. (ap- int)	སྒོ་པ	ko-wa.
o. hon.	སྒོ་པ་གནང་པ	ko-wa nang-wa.
tant	འདྲ་ཆགས་པོ་	dra-chhak-po.
tant (fire, rth, etc.)	འབྲུང་པ	jang-wa.
tant	སྒྲང་པོ་ཆེ། སྒྲང་ཆེན་	lang-po-chhe; lang-chhen.

Eleven	བཅུ་གཅིག་	<i>chuk-chi.</i>
Eleventh	བཅུ་གཅིག་པ་	<i>chuk-chi-pa.</i>
Else	དེ་མིན་ན་	<i>te-min-na.</i>
Embarrassed, to be	མགོ་འཕྲོམས་པ་	<i>go-thom-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབུ་འཕྲོམས་པ་	<i>u-thom-pa.</i>
Ember	མེ་མདག་	<i>men-da.</i>
Emblem	དྲགས་	<i>ta.</i>
Embrace, to	འཇུད་པ་	<i>khyü-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཇུད་པ་གནང་པ་	<i>khyü-pa nas wa.</i>
Embroidery	ཀྱིང་ཁབ་ (ཀྱིང་ཁབས་)	<i>kying-khap.</i>
Do. gold	རྩ་བབས་	<i>sar-pap.</i>
Do. best quality	གྱུ་གསེར་	<i>gya-ser.</i>
Emerald	མ་གད་	<i>ma-ge.</i>
Eminence, <i>s.</i>	གླང་། ཅེ་	<i>gang ; tse.</i>
Eminent, <i>adj.</i>	སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་	<i>ke-tra chhe po.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྙན་གྲགས་ཆེན་པོ་	<i>nyen-tra chhe po.</i>
Emperor	གྱུ་ལ་པོ་	<i>gye-po.</i>
Do. of China	གྱུ་ནག་གོང་མ་	<i>gya-na kon ma.</i>
Emperor's ad- ministration	གྱུ་ལ་སྤྱོད་	<i>gye-si.</i>
Empire	གྱུ་ལ་ཁམས་	<i>gyeng-kham.</i>

Employ, to	སྒོ་བ་	ko-wa.
Do. hon.	སྒོ་བ་གནང་བ་	ko-wa nang-wa.
Employ, to (servant)	བཞུགས་པ་ (འཛིན་པ་)	shak-pa.
Do. hon.	བཞུགས་པ་ (པ་) གནང་བ་	shok-ka nang-wa.
Employment	ལས་ཀ	le-ka.
Do. hon.	ཕུག་ལས་	chha-le.
Empty, adj.	སྟོང་བ་	tong-pa.
Do. to	སྟོང་བ་བཟོ་བ་	tong-pa so-wa.
Do. hon.	སྟོང་བ་བཟོ་བ་གནང་བ་	tong-pa so-wa nang-wa.
Enabled, to be	ཐབས་	thup-pa.
Do. hon.	ཐབས་གནང་བ་	thup-pa nang-wa.
Enamelware	གུག་གུག་	ku-ku-sha.
Encamp, to	སྒྲུབ་པ་	gar-gyap-pa.
Do. hon.	སྒྲུབ་སྟོན་པ་	gar-kyöm-pa.
Encampment	སྒྲུབ་	gar.
Encircle, to	སྒོར་བ་	kor-wa.
Do. hon.	སྒོར་ར་ (པ་) གནང་བ་	kor-ra nang-wa.
Enclosure (fence)	ར་བ་	ra-wa.
Encounter, to (meet)	ཐུག་པ་	thuk-pa.
Do. inf. meet- ing sup.	མཇུག་པ་	jel-wa.

Encourage, to	སློལ་ཁྱོེ་ཅུ་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>lo-kho chhe- tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སློལ་ཁྱོེ་ཅུ་གཏོང་ང་ (བ་)	<i>lo-kho chhe- tong-nga</i>
	གནང་བ་	<i>nang-wa.</i>
End	མཐའ་	<i>tha.</i>
Do. to be at an (consumed)	ཇོགས་པ་	<i>dzok-pa.</i>
Do. to be at an (accom- plished)	འཚར་བ་	<i>tshar-wa.</i>
Endeavour, to	བཙོན་འགུས་བྱེད་པ་	<i>tsön-drii che pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཙོན་འགུས་གནང་བ་	<i>tsön-drii nang wa.</i>
Endless	ཇོགས་ཀྱི་མེད་པ་	<i>dzo-gyu me-pa.</i>
Endure, to, <i>v.t.</i>	བཟོད་པ་སློམ་པ་	<i>sö-pa gom-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཟོད་པ་སློམ་པ་གནང་བ་	<i>sö-pa gom-pa nang-wa.</i>
Enemy	དགྲ་	<i>dra.</i>
Energetic	བཙོན་པོ། སླིང་ཅུས་ཆེན་པོ་	<i>tsöm-po; nying- rü chhem-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐགས་ཅུས་ཆེན་པོ་	<i>thuk-rü chhem po.</i>
Engage on hire, to	སྒྲུ་པ་	<i>la-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུ་གནང་བ་	<i>la nang-wa.</i>
Enjoin, to	བཀའ་གནང་བ་	<i>ka-nang-wa.</i>
Enough, to be	འགྲིག་པ་	<i>drik-pa</i>
Enjoy, to	སྐྱིད་པོ་བྱེད་པ་	<i>kyi-po che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱིད་པོ་གནང་བ་	<i>tre-po nang-wa.</i>

Enlarge, to	ཆེ་བ་དང་ (གཏོང་) བ་	<i>chhe-ru tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆེ་བ་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>chhe-ru tong-nga nang-wa</i>
Enmity	གཏིང་ནད་	<i>ting-ne.</i>
Enormous	ཆེ་ཐག་ཆོད་	<i>chhe-thak-cho.</i>
Enquire, to (ask)	དྲི་བ་ (འདྲི་བ་)	<i>tri-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་འདྲི་གནང་བ་	<i>kan-dfi nang-wa.</i>
Do. to (investigate)	ཞིབ་དཔྱད་བྱེད་པ་	<i>skip-chö che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞིབ་དཔྱད་གནང་བ་	<i>skip-chö nang-wa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	བཀའ་ཞིབ་གནང་བ་	<i>ka-skip nang-wa.</i>
Ensnare, to	སྒྲིབ་ཅུགས་ (འཛུགས་) བ་	<i>nyi-tsuk-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲིབ་ཅུགས་ཀྱི་ (འཛུགས་པ་) གནང་བ་	<i>nyi-tsuk-ka nang-wa.</i>
Enter, to	འཛུལ་བ་	<i>dzü-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཤིང་པ་	<i>phe-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	འཛིན་གྱི་གནང་བ་	<i>chhip-gyu nang-wa.</i>
Entertainment (feast)	མགྲོན་པོ་	<i>dröm-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་སྒྲུབ་	<i>thu-tro.</i>
Entice, to	སྒྲུབ་	<i>lu-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུབ་གནང་བ་	<i>lu-wa nang-wa.</i>
Entire	ཆང་མ། ཐམས་ཅད། སྒྲང་པ་	<i>tshang-ma ; tham-che ; gang-kha.</i>

Entirely	བད་དེ་	ba-te.
Entomb, to	ས་སྤྲེད་བཏང་ (གཏོང་) བ་	sa-be tang-wa.
Do. hon.	ས་སྤྲེད་གཏོང་ང་ (བ་) བཀྲང་བ་	sa-be tong-ng nang-wa.
Entrails	རྩུ་མ་	gyu-ma.
Do. hon.	རྩུ་རྩུ་	ku-gyu.
Entreat, to	ཞུ་བ་	sku-wa.
Entrust, to	བཅོལ་ (འཛོལ་) བཞིག་	chö-shök-pa.
	(འཛོག་) བ་	
Do. hon.	བཅོལ་ (འཛོལ་) བཞིག་ག་	chö-shök-ka nang-wa.
	(འཛོག་བ་) བཀྲང་བ་	
Envelope (Tibe- tan)	རྩུ་མ་	gya-ma.
Do. (English)	ཡིག་ཤུབས་	yii-shu-p.
Envious	སྤྲ་དེག་ཚ་བོ་	thra-to tsha-p
Envoy	ཕོ་ཉ་ ཕུ་ཚལ་ཚལ་པ་	pho-nya.
Envy, s.	སྤྲ་དེག་	thra-to.
Envy, to	སྤྲ་དེག་བྱེད་པ་	thra-to che-pa
Do. hon.	སྤྲ་དེག་བཀྲང་བ་	thra-to nang-w
Epilepsy	གཟའ་ནད་	sa-ne.
Epistle	ཡི་གེ་	yii-ge.
Do. hon.	ཐུག་གྲིས་	chha-ri.

Equal	གཅིག་པ། འདྲ་འདྲ་	<i>chik-pa ; dran-dra.</i>
Erase, to	སྤུང་བ་	<i>sup-pa.</i>
Do. hon.	སྤུང་བ་གནང་བ་	<i>sup-pa nang-wa.</i>
Erect	ཀྱེ་རེ་	<i>kye-re.</i>
Do. to stand	ཀྱེ་རེ་ལང་བསྟན་ (སྟོན་) བ་	<i>kye-re lang-de-pa.</i>
Do. hon.	ཀྱེ་རེ་བཞུང་ (བཞུང་) བཞུགས་པ་	<i>kye-re shang-shku-pa.</i>
Erect, to (build)	ཅིག་པ་	<i>tsik-pa.</i>
Do. hon.	ཅིག་པ་ (པ་) གནང་བ་	<i>tsik-ka nang-wa.</i>
Err, to	ནོར་བ་	<i>nor-wa.</i>
Do. hon.	ནོར་ར་ (པ་) གནང་བ་	<i>nor-ra nang-wa.</i>
Error	ནོར་	<i>nor.</i>
Eruption (on skin)	ལྷ་ཚ་ (ལྷ་བ་)	<i>ba-tsha.</i>
Escape, to	ཤོར་བ་	<i>shor-wa.</i>
Escort, s.	དཔྱང་རོགས་	<i>pung-ro.</i>
Do. to	དཔྱང་རོགས་འབྲིད་པ་	<i>pung-ro thri-pa.</i>
Do. hon.	དཔྱང་རོགས་འབྲིད་པ་གནང་བ་	<i>pung-ro thri-pa nang-wa.</i>
Do. to (of person in superior position)	སྐྱུ་སྐྱུ་འབྲིད་པ་གནང་བ་	<i>ku-sung thri-pa nang-wa.</i>
Especially	ཁྱད་པར་དུ་	<i>khye-par-tu.</i>
Eternal	ཐོག་མཐུ་མེད་པ། མཐུ་མེད་པ་	<i>dzo-gyu-me-pa, tha-me-pa.</i>

Europe	ཕྱི་གླིང་	<i>chhi-ling.</i>
European, <i>adj.</i>	ཕྱི་གླིང་གི་	<i>chhi-ling-ki.</i>
Do. (a man)	ཕྱི་གླིང་གི་མི་	<i>chhi-ling-ki-mi.</i>
Evaporate, to	ཡལ་བ་	<i>ye-wa.</i>
Even, <i>adj.</i> (level)	སྟོང་མཐོང་པོ་	<i>nyom-po.</i>
Even, <i>adv.</i>	ཡང་	<i>yang.</i>
Evening	དགོང་མོ་	<i>gong-mo.</i>
Do. this	དོ་དགོང་	<i>to-gong.</i>
Evenly balanced, to be	ཡང་ལྗི་མེད་པ་	<i>yang-ji me-pa.</i>
Events, at all	གང་ཡིན་ཀྱང་། གང་ཡིན་རུང་	<i>kang-yin-kyang ; ka-yin-rung.</i>
Ever (always)	ནམ་རྒྱུན་། རམ་རྒྱུན་། རྟག་པ་ རེ་བཞིན་	<i>nam-gyün ; ts gyün ; tal pa re-ski.</i>
Everlasting	རྟག་པ་རྒྱུ་མེད་པ་། མཐའ་ མེད་པ་	<i>dzo-gyu...me-pa ; tha-ma pa</i>
Every	རེ་རེ་	<i>re-re.</i>
Everybody	མི་སྐར་ཁ་	<i>mi gang-kha.</i>
Every day	ཞག་མ་རེ་རེ་	<i>sha-ma re-re.</i>
Every kind	སྒྲ་ཚོགས་	<i>na-tsho.</i>
Everywhere	གས་གས་	<i>ka-sa ka-la.</i>
Evidence	རྒྱུ་མཚན་	<i>gyum-tshen.</i>

Evident	ངེས་པ། དངོས་ནས་	<i>nge-par ; ngön-ne.</i>
Evil	ངན་པ་	<i>ngen-pa.</i>
Evil spirit	འདྲེ་	<i>dre.</i>
Exact	ཁྲིག་ཁྲིག་	<i>thrik-thri.</i>
Exactly	རང་	<i>rang.</i>
Exactly so	ད་ཀ་རེད་	<i>ta-ka-re.</i>
Do. hon.	ད་ཀ་རང་རེད་	<i>ta-ka rang-re.</i>
Do. h. hon.	བཀའ་མནང་རང་རེད་	<i>ka-nang rang-re.</i>
Exalt, to	མཐོ་ས་སྤྱེལ་བ་	<i>tho-sa kyel-wa.</i>
Do. hon.	མཐོ་ས་སྤྱེལ་ར་(བ་) མནང་བ་	<i>tho-sa kye-ra nang-wa.</i>
Examination (of student)	རྒྱུགས་	<i>gyuk.</i>
Do. (investigation)	ཞིབ་དཔྱད་	<i>skip-chö.</i>
Do. hon.	བཀའ་ཞིབ་	<i>ka-skip.</i>
Examine, to (student)	རྒྱུགས་ལྟན་པ་	<i>gyuk-lem-pa.</i>
Do. hon.	རྒྱུགས་བཞེས་པ་	<i>gyuk-ske-pa.</i>
Examined, to be (student)	རྒྱུགས་ཕུལ་ (འབུལ་) བ་	<i>gyuk-phül-wa.</i>
Examine, to (investigate)	ཞིབ་དཔྱད་བྱེད་པ་	<i>skip-chö che-pa.</i>
Do. hon.	ཞིབ་དཔྱད་མནང་བ་	<i>skip-chö nang-wa.</i>
Do. h. hon.	བཀའ་ཞིབ་མནང་བ་	<i>ka-skip nang-wa.</i>
Example	དཔེ་	<i>pe.</i>

Example, for	དབེན་ཡིན་ན། དབེན (དབེན་ན་)	<i>pe-na yin-na</i> <i>pe-na.</i>
Excavation	དོང་	<i>tong.</i>
Excavate, to	ཁོ་བ་	<i>ko-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁོ་བ་གནང་བ་	<i>ko-wa nang-wa</i>
Exceed, to	ལྷག་པ་	<i>hlak-pa.</i>
Exceedingly	ཐག་ཚད་	<i>thak-chhö.</i>
Exceedingly many	མང་ཐག་ཚད་	<i>mang-thak- chhö.</i>
Excellency, His	ཇིན་པོ་ཆེ་	<i>rim-po-chhe.</i>
Excellent	ཡག་ཐག་ཚད་	<i>yak-thak-chhö.</i>
Except	མ་གཏོགས། མིན་པ་ (མིན་པ་)	<i>ma-to ; mem-pa</i>
Exchange	རྩི་པོ་རྒྱུ་བ་	<i>je-po gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	རྩི་པོ་རྒྱུན་པ་	<i>je-po kyöm-pa.</i>
Excessive	མང་ཐག་ཚད། རྒྱུ་པོ་	<i>mang-thak- chhö ; dzak-t.</i>
Exclaim, to	སྐད་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>ke-tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐད་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>ke-tong-nga nang-wa.</i>
Excluding (ex- cept)	མ་གཏོགས། མིན་པ། (མིན་པ་)	<i>ma-to ; men pa.</i>
Excrement (human)	སྦྱག་པ་	<i>kyak-pa.</i>
Excuse, s.	ཁ་འདྲི་	<i>khan-dri.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁྱེད་འདྲི་	<i>shen-dri.</i>

Excuses, to make	ཁ་འདྲི་བཤད་པ་	<i>khan-dri she-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་འདྲི་གནང་བ་	<i>shen-dri nang-wa.</i>
Do. <i>inf. to sup.</i>	ཁ་འདྲི་ཞུ་བ་	<i>khan-dri sku-wa.</i>
Exercise, literary	ཡིག་རྒྱུགས་	<i>yik-gyu.</i>
Exert one's self, to	སྙིང་རྩིས་བྱེད་པ་	<i>nying-rü cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་རྩིས་གནང་བ་	<i>thuk-rü nang-wa.</i>
Exhausted, to be (tired)	ཐང་ཆད་པ་	<i>thang-chhe-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷ་ཐང་ཆད་པ་གནང་བ་	<i>ku-thang chhe-pa nang-wa.</i>
Exhaustion	ངལ་	<i>ngel.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱེ་ངལ་	<i>ku-ngel.</i>
Exhibit, to	བསྟན་པ་ (སྟོན་པ་)	<i>tem-pa.</i>
Exist, to	ཡོད་པ་	<i>yö-pa.</i>
Exhort, to	བསྐྱབ་བྱ་བྱེད་པ་	<i>lap-cha cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བསྐྱབ་བྱ་གནང་བ་	<i>lap-cha nang-wa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	བཀའ་སྐྱོབ་གནང་བ་	<i>ka-lop nang-wa.</i>
Exhortation	བསྐྱབ་བྱ་	<i>lap-cha.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་སྐྱོབ་	<i>ka-lop.</i>
Exorcise, to	དམ་ལ་བདགས་ (འདོགས་) བ་	<i>tam-la tak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དམ་འདོགས་གནང་བ་	<i>tam-dok nang-wa.</i>
Expect, to (wait for)	སྐྱུག་བསྐྱད་ (སྟོད་) བ་	<i>gu-de-pa.</i>

Expect, to, <i>hon.</i>	སྐྱུག་བཞགས་པ་	<i>gu-shu-pa.</i>
Do. to (hope for)	རི་བ་བྱེད་པ་	<i>re-wa cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐགས་རི་བཞང་པ་	<i>thu-re nang-wa.</i>
Expectation	རི་བ་	<i>re-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐགས་རི་	<i>thu-re.</i>
Expedite, to	བྱེད་པ་བྱེད་པ་	<i>tre-wa cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐགས་བྱེད་པ་བཞང་པ་	<i>thuk-tre nang-wa.</i>
Expel, to	བཞོན་པ་ (འདོན་པ་)	<i>töm-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འདོན་པ་བཞང་པ་	<i>döm-pa nang-wa.</i>
Expense	འགྲོ་སྒོང་	<i>dro-song.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐགས་འགྲོན་ (ཐགས་འགྲོ)	<i>thung-drön.</i>
Expensive	གྲོང་ཆེན་པོ། གས་པོ་	<i>kong-chhem-po ; kü-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐགས་གྲོང་ཆེན་པོ་	<i>ja-kong chhem-po.</i>
Experienced (skilled)	མཁས་པོ་	<i>khe-po.</i>
Explain, to	ངོ་སྟོན་སྟེང་པ། དོན་དག་ བཤད་པ་	<i>ngo-trö tre-pa ; ton-ta she-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ངོ་སྟོན་མཁས་པ། སྟེང་པ་ གསུང་པ་	<i>ngo-trö nang-wa ; lou-ton sung-wa.</i>
Explain, to (by sign)	ལག་བརྟེན་པ་	<i>lak-da cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་བརྟེན་པ་	<i>chha-da nang-wa.</i>

lanation ology)	སེབ་བྲོལ་	<i>sep-trö.</i>
orts	འཕྱོན་ཁང་ས་	<i>thön-khung.</i>
nsive	གྱུ་ཆེན་པོ་	<i>gya-chhem-po.</i>
rnal	ཕྱིའི་	<i>chhi-i.</i>
act, to be- ne	ཆད་པ་	<i>chhe-pa.</i>
anguish, to	བསད་པ་ (གསེད་པ་)	<i>se-pa.</i>
. hon.	གསེད་པ་གནང་པ་	<i>sö-pa nang-wa.</i>
rt	དབང་ཡོད་བྱས་ནས་ལེན་པ་	<i>wang-yö che-ne</i>
	འཕྲེབ་པ་	<i>lem-pa.</i>
	བདོན་པ་ (འདོན་པ་)	<i>thep-pa.</i>
act, to	འདོན་པ་གནང་པ་	<i>töm-pa.</i>
. hon.	བྱུང་	<i>döm-pa nang-</i>
action (des- it)	བྱུང་མཚན་པོ། ཡ་མཚན་	<i>wa.</i>
ordinary	མཐའ་	<i>gyü.</i>
imity	དབའ་པ་	<i>khye-tshar-po ;</i>
, to (re- se)	མཉེས་པོ་གནང་པ་	<i>yam-tshen.</i>
. hon.	ཐུགས་དབྱེས་པོ་གནང་པ་	<i>tha.</i>
. h. hon.	དབའ་ཆེན་	<i>ga-wa.</i>
ation	མིག་	<i>nye-po nang-wa.</i>
	སྤྱན་	<i>thü-gye-po nang-</i>
		<i>wa.</i>
		<i>ga-tshor.</i>
		<i>mik.</i>
hon.		<i>chen.</i>

Eye-ball	མིག་རིལ་	<i>mik-ri.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱུག་རིལ་	<i>chen-ri.</i>
Eye-brow	མིག་ཟི་ (མིག་རྩི་)	<i>mik-si.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱུག་ཟི་ (ཕྱུག་རྩི་)	<i>chen-si.</i>
Eye-glass	མིག་ཤེར་ (མིག་ཤེལ་)	<i>mik-sher.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱུག་ཤེར་ (ཕྱུག་ཤེལ་)	<i>chen-sher.</i>
Eye-lash	མིག་ཕུ་	<i>mik-pu.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱུག་ཕུ་	<i>chem-pu.</i>
Eye-lid	མིག་ལྷགས་	<i>mik-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱུག་ལྷགས་	<i>chem-pa.</i>
Eye-shade (of hair)	མིག་ར་	<i>mik-ra.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱུག་ར་	<i>chen-ra.</i>

F

Fable	ཕྱུ་མ་ (ཕྱུ་)	<i>drum.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་ཕྱུ་མ་ (ཞལ་ཕྱུ་)	<i>ske-drum.</i>
Fabrication (lie)	ཅམ་པ། ཕྱུ་མ་རྩལ་	<i>ham-pa ; kyak dzin.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་རྩལ་	<i>ske-dzin.</i>
Face	གཤོང་	<i>dong.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་རས་	<i>ske-re.</i>

imile	འདྲ་ཤི་	dra-shii.
	དོན་སྟོང་	don-nying.
ry	བཟོ་ཁང་	fo-bhang.
to (wither)	སྒོད་པ་	nyi-pa.
to (of our)	གཞུང་པ་	chi-pa.
to (miss)	མི་ཐུག་པ་	mi...thup-pa.
hon.	མི་ཐུག་པ་གནང་བ་	mi...thup-pa nang-wa.
without any event)	ཡིན་གྱིས་མི་ཐུག་པ་ཞུགས་པ་	yin-chang-min-ahi;
-hearted	སེམས་རྒྱུང་རྒྱུང་།	ten-don.
	སྒོང་རྒྱུང་རྒྱུང་།	sem-chhung-chhung;
hon.	ཐུགས་སེམས་རྒྱུང་རྒྱུང་།	nying-chhung-chhung.
to	དྲན་མེད་བརྒྱུས་པ་	thu-sem chhang-chhung.
hon.	དྲན་མེད་བརྒྱུས་པ་ (པ་)	tren-me gyo-pa.
	གནང་བ་	tren-me gyo-pa nang-wa.
Beautiful	མཛེས་པོ་	dze-po.
(just)	ཁྱིམ་རྒྱུང་པོ་	thrim-frang-po.
hon.	གཞུང་ཁྱིམ་རྒྱུང་པོ་	ka-thrim frang-po.
	ལྷ་མོ་	hla-mo.
	དད་པ་	de-pa.
iful	དམ་ཚིག་ཡག་པོ་	tam-tshi,yak-po.

Falcon	ཁྱ་	<i>thra.</i>
Fall, to (on ground which one is already touching) Do. <i>hon.</i>	འགྱེལ་བ་	<i>gye-wa.</i>
Do. to (from a height) Do. <i>hon.</i>	འགྱེལ་ར་ (བ་) བཞང་བ་ བཞུགས་པ་ (འཛིན་པ་) བཞུགས་པ་ (འཛིན་པ་) བཞང་བ་	<i>gye-ra nang-i</i> <i>śāk-pa.</i> <i>śāk-ka nang-i</i>
Do. head-over-heels, to Do. to (in drops) Do. to (of flood, etc.) Fallow	མགོ་བཞུགས་འོག་པ་ འཕྱིག་པ་རྒྱབ་པ་ ཆག་པ་ ས་སྟོང་	<i>go-shu lok-pa</i> <i>thik-pa gya pa.</i> <i>chhak-pa.</i> <i>sa-tong.</i>
False	ནྟམ་པ་ སྒྲིབ་ཇུན་།	<i>ham-pa ; ky dzin.</i>
Falsehood Do. <i>hon.</i>	ནྟམ་པ་། སྒྲིབ་ཇུན་ ཞལ་ཇུན་	<i>ham-pa ; ky dzin.</i> <i>śke-dzin.</i>
Fame Do. <i>hon.</i>	སྐད་གྲགས་ སྐྱོན་གྲགས་	<i>ke-tra.</i> <i>nyen-tra.</i>
Family (lineage) Do. <i>hon.</i>	རིགས་བརྒྱན་ སྒྲིབ་ཇུན་	<i>ri-gyii.</i> <i>ku-gyii.</i>
Family, member of Famine	ནང་མི་ སྤྲོ་གོ	<i>nang-mi.</i> <i>mu-ke.</i>

Famous (celebrated)	མཁན་གྲགས་ཆེན་པོ་	<i>ke-tra chhem-po.</i>
Do. hon.	སྙན་གྲགས་ཆེན་པོ་	<i>nyen-tra chhem-po.</i>
Fan	ལྷུང་ཡབ་	<i>lung-yap.</i>
Fancy	འདོད་པ་	<i>dö-pa.</i>
Do. hon.	ཐུགས་འདོད་	<i>thung-dö.</i>
Fang (of tiger, etc.)	མཆེ་བ་	<i>chhe-wa.</i>
Far	ཐག་རིང་པོ་	<i>tha-ring-po.</i>
Do. how	ཐག་རིང་ཐུང་ག་ཚད་	<i>tha-ring-thung ka-tshö.</i>
Farewell! (to person going-away)	འོ་ན་རྒྱ་གཞུང་	<i>o-na-gyu-a.</i>
Do. hon.	ག་ལེ་ཐེགས་	<i>ka-le phe.</i>
Do. h. hon.	ག་ལེ་འཆིབ་རྒྱ་གཞུང་	<i>ka-le chhip-gyung.</i>
Farewell! (to person remaining)	འོ་ན་ཐོད་ཙམ་	<i>o-na dö-a.</i>
Do. hon.	ག་ལེ་བཞུགས་	<i>ka-le sku.</i>
Do. h. hon.	ག་ལེ་བཞུགས་གདན་འདྲེན་	<i>ka-le sku-den-ja.</i>
Farm	ཕ་གཞིས་	<i>pha-ski.</i>
Farmer	སོ་ནམས་བྱེད་མཁན་	<i>so-nam che-khen.</i>
Farming, s. (agriculture)	སོ་ནམས་	<i>so-nam.</i>
Farrier	མིག་ལྷུགས་རྒྱུ་བམ་མཁན་	<i>miik-cha gyang-khen.</i>
Farther	ཕ་ཙ་ (ཕར་ཙམ་)	<i>pha-tsa.</i>

Fascinate, to	ཐོལ་ཕྱིན་བ་	lola chhin-pa
Do. hon.	ཐུགས་ལ་ཕྱིན་པ་	thu-ta pho-pa
Fashion (costom)	ཐུགས་སྟོན་	luk-sö.
Do. (form)	བཟོ་ལ་	sof-ta.
Fast, adj.	མཐོག་གས་པོ་	gyok-po.
Do. hon.	ཚེལ་པོ་	tsö-po.
Do. to	སྟུང་གནས་སྟུང་བ་	nyung-ne suh wa.
Do. hon.	སྟུང་གནས་སྟུང་ང་ (བ་)	nyung-ne su nga nang-i
	གནང་བ་	
Fasten, to (with rope, etc.)	བསྐྱམས་པ་ (སྟོན་པ་)	dam-pa.
Do. hon.	བསྐྱམས་ (སྟོན་) བ་གནང་བ་	dam-pa nar wa.
Do. to (with glue, etc.)	སྟུང་བ་	jar-wa.
Do. hon.	སྟུང་ང་ (བ་) གནང་བ་	jar-ra nang-i
Do. on, to (affix)	ཐྲེལ་བ་	dret-wa.
Do. hon.	ཐྲེལ་ལ་ (བ་) གནང་བ་	dret-la nang-i
Fasting, s.	སྟུང་གནས་	nyung-ne.
Fat, adj.	གཙུགས་པ་	sha-gyak-pa
Do. hon.	སྐྱ་གཙུག་པོ་	ku-sha jor-pa
Do. s. (suet, lard)	ཚོལ་ལ་ (ཚོལ་བ་)	tshi-lu.
Do. hon.	བཞེས་ཚོལ་	she-tshi.

Fate	བསོ་བདེ་ (བསོད་བདེ་)	so-de.
Do. <i>hon.</i>	སྐྱབས་བསོད་	ku-sö.
Father	ཙམ་པ་	a-pha.
Do. <i>hon.</i>	ཡམ་པ་	ya-ph.
Fatherland	ལུང་པ་	lung-pa.
Do. <i>hon.</i>	འབྲུང་ས་	thrung-sa.
Father-in-law	པ་ལགས། གྱུས་པ་	pa-la; kyö-pa.
Fatigue	ངལ་	ngel.
Do. <i>hon.</i>	སྐྱང་ལ་	ku-ngel.
Fatigued, to be	ཐང་ཆད་པ་	thang-chke-pa.
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་ཐང་མཉེལ་པ་	ku-thang nye-wa.
Fatiguing	དཀའ་ལས་ཀྱི་འགན་ལེན་	ka-le khak-po.
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་མཉེལ་པ་	ku-nye-po.
Fault	ཕྱོད་	kyön.
Favour	ཏྲིན་	trin.
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་ཏྲིན་	ka-trin.
Favourite (of official, etc.)	མིག་གསལ་	mi-k-se.
Do. <i>hon.</i>	ཕྱོད་གསལ་	chen-se.
Fawn	ཤ་ཐུག་	sha-thru.
Fear, to	ཞེད་པ་	ske-pa.

Fear, to <i>hon.</i>	ཞིང་བ་གནང་བ་	<i>she-pa nang-wa</i>
Fearless, to be	ཞིང་གྱུ་ཙ་མ་མེད་པ་	<i>she-gyu tsa-n me-pa.</i>
Feast	མགྲོན་པོ་	<i>dröm-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་སྦྱོར་	<i>thuk-tro.</i>
Feather (small)	ཕུ་	<i>pu.</i>
Do. (large)	མྱོ་	<i>dro.</i>
Fee	ལྷ་	<i>la.</i>
Feeble (infirm)	ཀྱ་རེ་ཀྱོ་རེ། ཉ་རེ་ (ར) ཉོ་རེ་	<i>kya-re kyo-re nya-re nyo-r ku-kyor-kyor.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་ཀྱོར་ཀྱོར་	
Feed, to, <i>v.t.</i>	སྦྱོར་སྦྱར་བ་	<i>to ter-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྦྱོར་གསོལ་རས་གནང་བ་	<i>to sö-re nang-wa</i>
Do. <i>inf. to sup.</i>	ཞལ་ལག་ཐུལ་ (འབྲུལ་) བ་	<i>she-la phü-wa.</i>
Do. to, <i>v.i.</i>	ཁ་ལག་ཟབ། ཁྱོ་ཟབ་	<i>kha-la sa-wa to sa-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་ལག་བཞེས་བ་	<i>she-la she-pa.</i>
Feel, to, (touch)	ཐུག་པ་	<i>thuk-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་ཁ་ (པ) གནང་བ་	<i>thuk-ka nang wa.</i>
Feel cold, to	འབྲུགས་པ་	<i>khyak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་བསིལ་ར་ (པ) གནང་བ་	<i>ku-si-ra nang wa.</i>
Feign, to	བྱོད་བཤད་པ་	<i>kyö-she-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བྱོད་གསུང་བ་	<i>kyö-sung-wa.</i>

n illness, to	ན་ཚུ་(རྩ་)བདབ་(འདིབས་)བ་	na-tshu tap-pa.
. hon.	སྤྱང་ཚུ་(རྩ་)བདབ་(འདིབས་)བ་	nyung-tshu tap-pa.
n stupidity,	སྤྱགས་ཚུལ་བདབ་(འདིབས་)བ་	kuk-tshü tap-pa.
. hon.	སྤྱགས་ཚུལ་གསུང་བ་	kuk-tshü sung-wa.
ow-labourer	ལས་རོགས་	le-ro.
. hon.	ཕྱག་སྤྱོལ་	chha-drel.
ow-traveller	ལས་རོགས་	lam-ro.
. hon.	ཕེབ་རོགས་	phep-ro.
n	བཅོན་བ་	tsöm-pa.
	ཕྱིང་བ་	chhing-pa.
ale	སོ་	mo.
æ	ར་བ་	ra-wa.
nent, to (ine)	བསྐྱེལ་བ་ (སྐྱོལ་བ་)	nyel-wa.
	ཕྱི་མ་	kye-ma.
cious (of nan beings)	ངན་བ་	ngem-pa.
. (of ani- als)	ཚུབ་པོ་	tshup-po.
y	གྲུ་ཁ་	tru-kha.
y-boat	གྲུ་	tru.
. hon.	ཕེབ་གྲུ་	phep-tru.
y-man	གྲུ་པ་	tru-pa.

Ferry-man, <i>hon.</i>	ཕུད་པོ་ན་	<i>tsu-pönti.</i>
Fertile	ལུང་རྩ་འཛེས་པོ་	<i>li-chha dzan</i> <i>po.</i>
Fervent	སྤྱིང་རུས་ཆེན་པོ་	<i>nying-rü chen</i> <i>po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐགས་རུས་ཆེན་པོ་	<i>thu-rü chhen</i> <i>po.</i>
Festival	རུས་ཆེན་	<i>tü-chhen.</i>
Fetch, to (by carrying)	འཁྱེད་པ་	<i>khyer-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲེས་པ་	<i>nom-pa.</i>
Do. to (by leading)	འཁྱིད་པ་	<i>thri-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཁྱིད་པ་གནང་པ་	<i>thri-pa nang</i> <i>wa.</i>
Fetlock, fore (of horse)	ལག་གུག་	<i>lak-ku.</i>
Do. hind	ཀླང་གུག་	<i>kang-ku.</i>
Fetters (for hands)	ལག་ལྷགས་	<i>lak-cha.</i>
Do. (for feet)	ཀླང་ལྷགས་	<i>kang-cha.</i>
Fever	ཚད་པ་	<i>tshe-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་ཚད་	<i>ku-tshe.</i>
Do. to have	ཚད་པ་ན་པ་	<i>tshe-pa nang</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་ཚད་སྐྱུང་པ་	<i>ku-tshe nyung</i> <i>wa.</i>
Few	དྲོག་ཙེ་ (དྲོག་ཚད་)	<i>tok-tse</i>
Fibre	གྲུས་པ་	<i>gyü-pa.</i>
Fiddle	པི་འང་	<i>pi-wang.</i>

	ཞིང་ཁ	<i>shing-kye</i> a/
	བདུད་	<i>di.</i>
9	ངན་པ་	<i>ngem-pa.</i>
en	བཙོ་ལྷ་	<i>che-nga.</i>
enth	བཙོ་ལྷ་པ་	<i>che-nga-pa.</i>
	ལྷ་པ་	<i>nga-pa.</i>
th	ལྷ་བཙུ་པ་	<i>ngap-chu-pa.</i>
	ལྷ་བཙུ་	<i>ngap-chu.</i>
	རྒྱལ་འདྲེ་	<i>gyam-dre.</i>
to (w. s or blows)	རྒྱལ་འདྲེ་རྒྱལ་པ་	<i>gyam-dre</i>
hon.	གསུང་འབྲུག་སྒྲོན་པ་	<i>gyap-pa.</i>
	དམག་རྒྱལ་པ་	<i>sung-thru</i>
, to (make r)	དམག་སྒྲོན་པ་	<i>kyöm-pa.</i>
hon.	འཛིང་པ་	<i>ma-gyap-pa.</i>
, to (w. ws)	འཛིང་རེས་གནང་པ་	<i>ma-kyöm-pa.</i>
hon.	སྒྲིང་པ་	<i>dzing-wa.</i>
ative	སྒྲིང་པ་	<i>dzing-re nang-wa.</i>
re (paint-)	རི་མོ་	<i>nye-nga.</i>
(number)	ཨང་ཀི་	<i>ri-mo.</i>
	ཇལ་ས་སུ་	<i>ang-ki.</i>
	ཀང་ལུ་	<i>chak-sa.</i>
to	ཀང་ལུ་	<i>kang-luk.</i>

Fill, to, <i>hon.</i>	གང་ལུག་ག་ (པ་) གནང་བ་	<i>kang-luk-ka nang-wa.</i>
Do. <i>inf.</i> to <i>sup.</i>	གང་ཞུ་བ་	<i>kang-sku-wa.</i>
Filter (for tea)	ཇ་ཚགས་	<i>cha-tsha.</i>
Filthy	བཙོག་པ་	<i>tsok-pa.</i>
Do. to be	བཙོག་པ་ཡོད་པ་	<i>tsok-pa yö-pa</i>
Do. to become	བཙོག་པ་ཤིང་བ་	<i>tsok-pa shu wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་བཙོག་ཤིང་བ་	<i>ku-tso shor-w</i>
Fin	ཤོག་པ་	<i>shok-pa.</i>
Find, to	ཉིད་པ་	<i>nye-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཉིད་པ་གནང་བ་	<i>nye-pa nan wa.</i>
Fine (beautiful)	སེམས་པོ་	<i>dze-po.</i>
Do. (minute)	ཞིབ་པོ་	<i>shix-po.</i>
Do. (thin, of round objects)	སྒྲ་པོ་	<i>thra-po.</i>
Do. (thin, of flat objects)	སྒྲ་པོ་	<i>trap-po.</i>
Fine, <i>s.</i>	དངོས་པོའི་ཉེས་པ་	<i>ngö-pö nye-p</i>
Do. <i>hon.</i>	དངོས་པོའི་བཀའ་ཉེས་	<i>ngö-pö ka-ny</i>
Fine, to	དངོས་པོའི་ཉེས་པ་བདང་ (གཏོང་) བ་	<i>ngö-pö nye- tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དངོས་པོའི་བཀའ་ཉེས་གནང་བ་	<i>ngö-pö ka- nang-wa.</i>

for mur- paid as ensation the rela- of the ased) for theft)	ཕྱོང་	tong.
	བརྒྱུ་སྒྲུབ་ (རྒྱུ་སྒྲུབ་)	kün-jel.
	མུལ་གྱི་མུལ་	dzu-ku.
hon.	ཕུག་མུལ་	chhan-dzu.
(fore- r)	མུལ་གྱི་	dzu-ku.
(middle r)	དབྱིལ་མུལ་	kyi-dzu.
(fourth r)	སྟོན་མུལ་	trin-dzu.
(little r)	མུལ་ཁྱུང་། ཡི་ཁྱུང་	dzuk-chhung ; i-chhung-nga.
-nail	སེན་མོ་	sen-mo.
hon.	ཕུག་སེན་	chha-sen.
to (com-)	འཕྲུབ་པ་	tshar-wa.
hon.	འབྲུབ་པ་	drup-pa.
e	ཐང་ཤིང་	thang shing.
	མེ་	me.
hon.	ཞུགས་མེ་	shu-me.
to catch	མེ་ཤོར་པ་	me-shor-wa.
to, v.t.	མེ་སྒྲུབ་པ་	me-bar-wa.
, gun, to	མེ་མདའ་རྒྱུབ་པ་	men-da gyap- pa.

Fire a gun, to <i>hon.</i>	ཕུག་མདའ་སྒྲིལ་བ་	<i>chhan-da- kyim-pa.</i>
Fire-place	ཐབ་	<i>thap.</i>
Fire-works	ཤོག་པ་ལ། (<i>Chung-pao ch'u</i>)	<i>sho-pa.</i>
Firm (not shaky)	བདན་པོ་	<i>tem-po.</i>
Do. (light)	དམ་པོ་	<i>tam-po.</i>
Firmament	གནམ། གནམ་མཁའ་	<i>nam ; nam-l</i>
First	དང་པོ་	<i>tang-po.</i>
Firstborn	གོན་པ་	<i>gem-pa.</i>
Firstclass (ex- cellent)	ཅང་གི་དང་པོ་	<i>ang-ki tang</i>
Firstly	དང་པོ་ (དང་པོར་)	<i>tang-po.</i>
Fish	ཉ་	<i>nya.</i>
Do. to	ཉ་ཟེན་པ་	<i>nya sim-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཉ་ཟེན་པ་གནང་བ་	<i>nya sim-pa nang-wa.</i>
Do. bone	ཉ་རུས་	<i>nya-ri.</i>
Fisherman	ཉ་ཟེན་མཁན་	<i>nya-sim-khu</i>
Fish-hook	ལུག་མུ། ཉ་ཀྱལ་	<i>cha-kyu ; ku.</i>
Fishing-net	ཉ་དྲོལ་	<i>nya-fäl.</i>
Fish's fin	ཉ་འི་ཤོག་པ་	<i>nya-i shok-pa.</i>
Fissure	མེར་ཀླ་	<i>ser-ka.</i>
Fist	རྩྭ་མགོ་	<i>dzong-ga.</i>

ed, close-	ལག་པ་དམ་པོ་	<i>lak-pa tam-po.</i>
o. <i>hon.</i>	ལྷག་དམ་པོ་	<i>chha-tam-po.</i>
to (of othes, &c.)	འགྲིག་པ་	<i>drik-pa.</i>
o. <i>hon.</i>	འགྲིག་པ་ (པ་) གནང་བ་	<i>drik-ka nang- wa.</i>
ing (proper)	འོས་པོ་	<i>ö-po.</i>
o. to be	འགྲིག་པ་	<i>drik-pa.</i>
,	ལྷ་	<i>nga.</i>
to (place)	བཞག་པ་ (འཛོལ་བ་)	<i>shak-pa.</i>
. <i>hon.</i>	གཞིག་པ་ (པ་) གནང་བ་	<i>shok-ka nang- wa.</i>
. a time, to	རུས་ཚོད་བྱེད་པ་	<i>tü-tshö che-pa.</i>
o. <i>hon.</i>	རུས་ཚོད་གནང་བ་	<i>tü-tshö nang- wa.</i>
5, large	དར་ཆེན་	<i>tar-chen.</i>
. small	དར་ལྗོག་	<i>tar-cho.</i>
. staff	དར་ཤིང་	<i>tar-shing.</i>
ne	མེ་ལྗེ་	<i>me-che.</i>
inel, thin	ཐྱེར་མ་	<i>ther-ma.</i>
o. thick	ལྷུ་རུག་	<i>pu-ru.</i>
t .	ལེབ་ལེབ་	<i>lep-lep.</i>
ten, to	ལེབ་ལེབ་བཞོལ་	<i>lep-lep so-wa.</i>
o. <i>hon.</i>	ལེབ་ལེབ་བཞོལ་གནང་བ་	<i>lep-lep nang.</i>

Flatter, to	དཔལ་ལས་བཤད་པ་	pe-le she-pa.
Do. <i>inf.</i> to <i>sup.</i>	དཔལ་ལས་ཞུ་བ་	pe-le shu-wa.
Flavour	ཐོ་བ་	dro tro-wa.
Do. <i>hon.</i>	ཞུགས་ཐོ་	ja-tro.
Flay, to	ཤུ་བ་	shu-wa.
Do. <i>hon.</i>	ཤུ་བ་གནང་བ་	shu-wa nan wa.
Flea	འཇེའོ་ (འཇུ་བ་)	jo.
Flee, to	ཐོས་ཕྱིན་པ་	dro pho chhim-pa.
Do. <i>hon.</i>	ཐོས་ཕེབ་པ་	pho phep-pa.
Do. <i>h. hon.</i>	ཐོས་འཆིབ་ (ཐུ་གནང་བ་)	pho chhip-g nang-wa.
Fleet (quick)	མཐོག་མཐོག་པོ་	gyok-po.
Do. <i>hon.</i>	ཚུལ་པོ་	tsö-po.
Flesh	ཤ་	sha.
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་ཤ་	ku-sha.
Do. for eating, <i>hon.</i>	གསོལ་སྐྱང་ (གསོལ་སྐྱམ་)	sö-trung.
Flexible	མཉེན་པོ་	nyem-po.
Fling, to	དུག་པ་	yuk-pa.
Do. <i>hon.</i>	དུག་པ་ (པ་) གནང་བ་	yuk-ka nan wa.
Flint	མེ་ཇོ་	me-do.

to	ཨ་ཀོག་གཞུ་བ་	<i>e-ko sku-wa.</i>
, to	དྲིང་བ་	<i>ding-wa.</i>
, s.	ཁྱུ་	<i>khyu.</i>
to	གཞུ་བ་	<i>sku-wa.</i>
	ཅུ་རྩེ་	<i>chhu-rü.</i>
to	ཅུ་ཡིས་གཞན་བ་	<i>chhu-yi nem-</i>
, boarded	སྤང་ལེབ་	<i>pa. pang-lep.</i>
of earth	ས་	<i>sa.</i>
plastered	ཞ་ལ་ (ཞལ་ལ་)	<i>sha-la.</i>
, barley	ཅམ་བ་	<i>tsam-pa.</i>
<i>hon.</i>	གསལ་ཞིབ་	<i>sö-shiṣ.</i>
wheat	གྲོ་ཞིབ་	<i>tro-shiṣ.</i>
rice	འབྲས་ཅམ་	<i>dre-tsam.</i>
to	རྒྱུག་བ་	<i>gyuk-pa.</i>
out, to	འཐོན་བ་	<i>thöm-pa.</i>
r	མེ་དྲོག་	<i>me-to.</i>
garden	མེ་དྲོག་རྒྱུ་ར་	<i>me-to dum-ra.</i>
tly	ཅུ་རྒྱུག་རྒྱུག་	<i>chhu-gyuk-gyu.</i>
(food)	ཁ་བ་	<i>khu-wa.</i>
(small)	ལྷིང་བ་	<i>ling-pu.</i>

Flute (large, held across the body) Do. <i>hon.</i>	ཐེང་གླིང་	<i>thre-ling.</i>
Fly, <i>s.</i>	བཞེས་གླིང་	<i>ske-ling.</i>
Do. to (of bird)	སྒྲང་མ་	<i>drang-ma.</i>
Foal, <i>s.</i>	འཕྱིར་བ་ (འཕྱར་བ་)	<i>phir-wa.</i>
Do. of an ass	རྩི་གི་ (རྩེ་)	<i>ti-ki.</i>
Foam	ལྷ་རྩི་ (ལྷ་རྩེ་)	<i>u-ti-i.</i>
Fodder	ལྷ་བ་	<i>bu-wa.</i>
Foe	ཆག་	<i>chha.</i>
Fog	དག་	<i>dra.</i>
Fold, to	ཕྱུགས་པ་	<i>muk-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷ་བ་རྩི་ (རྩི་གས་) ལྷ་བ་	<i>tap-tsi gya</i> <i>pa.</i>
Foliage	ལྷ་བ་རྩི་ (རྩི་གས་) ལྷོན་པ་	<i>tap-tsi kyö</i> <i>pa.</i>
Follow, to	ལོ་མ་	<i>lo-ma.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཞུག་པ་ཕྱིན་པ་	<i>sku-la chhi</i> <i>pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	གཞུག་པ་ཕྱེན་པ་	<i>sku-la phe-p</i>
Fond of, to be (persons and things) Do. <i>hon.</i>	གཞུག་པ་འཛིན་མཁུ་གནང་མ་	<i>sku-la chh</i> <i>gyu nang-</i>
Fondle, to	ཞེན་ཆགས་བྱེད་པ་	<i>shén-chha c</i> <i>pa.</i>
	ཞེན་ཆགས་གནང་པ་	<i>shén-chha na</i> <i>wa.</i>
	བྱམས་པ་བྱེད་པ་	<i>cham-po che</i>

e, to, hon.	གུམས་པོ་གནང་བ་	<i>ckam-po nang-wa.</i>
	ཁ་ལག། ལྷོ	<i>kha-lø; to.</i>
hon.	ཞལ་ལག	<i>she-la.</i>
	ཐུན་པ། ལྷགས་པ་	<i>lem-pa; kuk-pa.</i>
th	ཐུན་པ། ལྷགས་པ་	<i>lem-pa; kuk-pa.</i>
	ཀང་པ་	<i>kang-pa.</i>
hon.	ཞབས་	<i>skap.</i>
to go on	ཀང་ཐང་ལ་འགྲོ་བ་	<i>kang-thang-la dro-wa.</i>
hon.	ཞབས་ཐང་ལ་ཕེབ་པ་	<i>skap-thang-la phep-pa.</i>
h. hon.	ཞབས་ཐང་ལ་འཕྲིབ་གྱུ་	<i>skap-thang-la chhip-gyu</i>
	གནང་བ་	<i>nang-wa.</i>
bridge	ཟས་པ་རྩུང་རྩུང་	<i>sam-pa chhung-chhung.</i>
hon.	ཕེབ་ཟས་རྩུང་རྩུང་	<i>phep-sam chhung-chhung.</i>
path	ཀང་ཐང་ལ་འགྲོ་ས་	<i>kang-thang-la dro-sa.</i>
hon.	ཞབས་ཐང་ལ་ཕེབ་ས་	<i>skap-thang-la phep-sa.</i>
(along of cliff)	འཕྲང་	<i>thrang.</i>
print	ཀང་རྩེས་	<i>kang-je.</i>
hon.	ཞབས་རྩེས་	<i>skap-je.</i>
race	མི་གྲུག་	<i>mi-gyu.</i>
soldier	དམག་མི་	<i>ma-mi.</i>

Footstool	ཀང་སྟེགས་	<i>kang-tek.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་སྟེགས་	<i>shap-tek.</i>
For instance	དཔེན་ (དཔེར་ན་)	<i>pe-na.</i>
For the sake of	དོན་ལ་	<i>tön-la.</i>
Forage (grass)	ཙ་	<i>tsa.</i>
Forbear, to	ཁོག་པ་བྱེད་པ་	<i>khok-pa cke-1</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་ཁོག་གནང་བ་	<i>thu-kho na</i> <i>wa.</i>
Do. to (of monks)	བོད་པ་སྦྱོས་པ་	<i>sö-pa gom-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བོད་པ་བཞེས་པ་	<i>sö-pa she-pa.</i>
Forbid, to	བཀག་པ་ (འགོགས་པ་)	<i>ka-k-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀག་ག་ (པ་) གནང་བ་	<i>ka-k-ka na</i> <i>wa.</i>
Force (strength)	ཤེད་	<i>she.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲི་ཤེད་	<i>ku-she.</i>
Force (power)	དབང་	<i>wang.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲི་དབང་	<i>ku-wang.</i>
Forcible	ཤུགས་ཆེན་པོ་	<i>shuk-chhem-1</i>
Ford, <i>s.</i>	རབ་	<i>rap.</i>
Forearm	ལག་ངར་	<i>la-ngar.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་ངར་	<i>chha-ngar.</i>
Foregoing	སྔོན་གྱི་	<i>ngön-kyi.</i>

ad	དཔལ་ཁོག་ (ཐོད་པ་)	<i>pe-kho.</i>
hon.	དབུ་དཔལ་	<i>u-pe.</i>
l	པི་ཁྱིང་ (ཕྱི་ཁྱིང་)	<i>phi-ling.</i>
ier	པི་ (ཕྱི་) ཁྱིང་ང་ (བ་)	<i>phi-ling-nga.</i>
country	པི་ (ཕྱི་) ཁྱིང་ལུང་པ་	<i>phi-ling lung-</i>
owledge	མངོན་ཤེས་	<i>pa.</i>
hon.	མངོན་མཁྱེན་	<i>ngön-she.</i>
on (8 a.m. a.m.)	ཚ་ཏིང་	<i>ngön-khyen.</i>
ner	སྤན་ (སྤོན་) བགྲོད་པ་	<i>tsha-ting.</i>
l	མངོན་ཤེས་ཤེས་པ་	<i>ngen-drö-pa.</i>
hon.	མངོན་མཁྱེན་མཁྱེན་པ་	<i>ngön-she she-pa.</i>
to (in a e)	ལུང་བསྟན་ (སྟོན་) བ་	<i>ngön-khyen</i>
hon.	ལུང་བསྟན་ (སྟོན་) བ་གནང་བ་	<i>khyem-pa.</i>
	ཤིང་ནགས། གནས་གསེབ་	<i>lung-tem-pa.</i>
	ནམ་གྲུན། རུས་གྲུན་	<i>lung-tem-pa</i>
	བཟོ་ཐབ་	<i>nang-wa.</i>
to	ཇིད་པ། བཇིད་ནས་མེད་པ་	<i>shing-na ; nak-</i>
hon.	བསྟོལ་བ་	<i>señ.</i>
, to	སྟིང་ཇི་ལྟ་བ་	<i>nam-gyün ;</i>
hon.	སྟིང་ཇི་གཟིགས་པ་	<i>tü-gyün.</i>
		<i>so-thap.</i>
		<i>je-pa ; je-ne-</i>
		<i>me-pa.</i>
		<i>nyel-wa.</i>
		<i>nying-je ta-wa.</i>
		<i>nying-je sik-pa.</i>

Fork	འཕྲོལ་མེད་	<i>shan-dzin.</i>
Form (shape)	བཟོ་ལྗོད་	<i>šop-ta.</i>
Formally	ལུགས་སྒྲིལ་ནང་བཞིན་	<i>luk-sö na skin.</i>
Former	དང་པོ་	<i>tang-po.</i>
Formerly (a short time ago)	སྔ་ལ་ (སྔོན་ལ་)	<i>ngen-la.</i>
Do. (a long time ago)	སྔར་	<i>ngar.</i>
Formidable	ཞེད་སྐྱུག་ཚ་པོ་	<i>ške-tra tsha-</i>
Forsake, to	དབྱུག་བཞག་ (འཛོག་) བ་	<i>yuk-skak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབྱུག་པ་ (པ་) བཞང་བ་	<i>yuk-ka na wa.</i>
Fort	རྫོང་	<i>dzong.</i>
Fortieth	བཞི་བརྒྱ་པ་	<i>ship-chu-pa.</i>
Fortification	འཛིང་ར་	<i>dzing-ra.</i>
Fortnight	བདུན་པ་ལ་གཉིས་	<i>dün-thra-ny.</i>
Fortress	རྫོང་	<i>dzong.</i>
Fortunate	བསོ་ (བསོད་) བདེ་ཆེན་པོ་	<i>so-de chhem,</i>
	བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་	<i>sö-nam-chh.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱབས་བསོད་ཆེན་པོ་	<i>po. ku-sö ohhem.</i>
Fortune, good	བསོ་བདེ་ (བསོད་བདེ་)	<i>so-de ;</i>
	བསོད་ནམས་	<i>sö-nam.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱབས་བསོད་	<i>ku-sö.</i>

, bad	བསོ་ (བསོད་) བདེ་སྐྱེ་བོ།	<i>so-de kam-po ;</i>
	བསོད་ནམས་རྒྱང་རྒྱང་	<i>sö-nam chhung</i>
hon.	སྐྱེ་བསོད་རྒྱང་རྒྱང་	<i>-chhung.</i>
	བཞི་བཅུ་	<i>ku-sö chhung-</i>
	བཅོམ་པ་	<i>chhung.</i>
to (insti-	བཅུགས་པ་ (འཛུགས་པ་)	<i>ship-chu.</i>
hon.	བཅུགས་ག (འཛུགས་པ་)	<i>tsok-pa.</i>
	གནང་བ་	<i>tsuk-pa.</i>
tion of	ཅིག་དེན་	<i>tsuk-ka nang-</i>
n	ཅུ་མིག་	<i>wa.</i>
	བཞི་	<i>tsik-ten.</i>
	བཞི་པ་	<i>chhu-mi.</i>
n	བཅུ་བཞི་	<i>ski.</i>
nth	བཅུ་བཞི་པ་	<i>ski-pa.</i>
	བྱ་	<i>chup-ski.</i>
omestic	བྱ་དེ་	<i>chup-ski-pa.</i>
	ལྷ་མོ་	<i>cka.</i>
nt	ཆག་དུམ་	<i>cka-te.</i>
ice	རི་མ་	<i>wa-mo.</i>
nfirm)	ཀྱ་རེ་ཀྱ་རེ། ཉ་རེ་ (རྩ་) ཉོ་རྩི་	<i>chhak-tum.</i>
		<i>tri-ma.</i>
		<i>kya-re kyō-re ;</i>
		<i>nya-re nyo-re.</i>

Frail, <i>hon.</i>	སྒྲ་ཀྲོང་ཀྲོང་	<i>ku-kyor-kyor</i>
Frame, <i>s.</i>	ཁྲི་	<i>thri.</i>
Frankincense	ཕྱོམ་	<i>pö.</i>
Frankly	མ་གསང་བ་	<i>ma...sang-wa</i>
Fraud, to com- mit	མགོ་སྒྲོང་བ་	<i>go-kor-wa</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་སྒྲོང་ར་ (བ་) གསང་བ་	<i>go-kor-ra na wa.</i>
Do. <i>inf.</i> on <i>sup.</i>	དབུ་སྒྲོང་ཁྱ་བ་	<i>u-kor sku wa</i>
Free, to, <i>v.t.</i>	ཐར་ར་ (བར་) བྱིད་བ་	<i>thar-ra cke-1</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐར་ར་ (བར་) གསང་བ་	<i>thar-ra nang wa.</i>
Do. to become	ཐར་བ་	<i>thar-wa.</i>
Freedom	ཐར་བ་	<i>thar-pa.</i>
Freeze, to	ཁྱུགས་པ་ཆགས་པ་	<i>khyak-pa chl -pa.</i>
Frequently	ཚར་མང་པོ་	<i>tshar-mang- po.</i>
Fresco	རི་མོ་	<i>ri-mo.</i>
Fresh	གསར་བ་	<i>sa-pa.</i>
Fret, to	སེམས་འཆབས་པ་	<i>sem-tshap-p</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་སེམས་འཆབས་པ་ གསང་བ་	<i>thu-sem tsha pa nang-u</i>
Friday	གཟའ་སྤ་སངས་	<i>sa-pa-sang.</i>
Friend, <i>m.</i>	གྲོགས་པོ་	<i>trok-po.</i>

id, f.	བྱོགས་མོ་	<i>tro-mo.</i>
is, to	བྱོགས་པོ་རྒྱུ་བ་	<i>trok-po gya-p-</i>
re		<i>pa.</i>
hon.	བྱོགས་པོ་སྒྲོན་པ་	<i>trok-po kyöm-</i>
ten	ཞེད་སྐྱུ་སྒྲུང་བ་	<i>pa. ske-tra lang-wa.</i>
hon.	ཞེད་སྐྱུ་སྒྲོང་ང་ (བ་) བཀྲང་བ་	<i>ske-tra long-nga</i>
ened, to	ཞེད་པ་	<i>nang-wa. ske-pa.</i>
hon.	ཞེད་པ་བཀྲང་བ་	<i>ske-pa nang-wa</i>
ful (hide-	ཞེད་སྐྱུ་ཚ་པོ་	<i>ske-tra tsha-po.</i>
ad, etc.)	ཁ་ཚར། སྒྲེ་ཚར་	<i>kha-tshar; ne-</i>
	སྒྲུལ་པ་	<i>tshar. be-pa.</i>
	ནས་	<i>ne.</i>
within	ནང་ནས་	<i>nang-ne.</i>
of, in	སྒྲུན་ལ་ (སྒྲོན་ལ་)	<i>ngen-la.</i>
ad)		
(in pre-	མདུན་ལ་	<i>dün-la.</i>
of)		
hon.	སྒྲུ་མདུན་ལ་	<i>kun-dün-la.</i>
er	ས་མཚམས་	<i>san-tsham.</i>
	བྱོགས་པ་	<i>khyak-pa.</i>
	བྱུ་བ་	<i>bu-wa.</i>
to be	བྱོགས་པ་ཆགས་པ་	<i>khyak-pa chhak</i>
(of crops)	འབྲས་བུ་	<i>-pa. dre-pu.</i>

FRUIT—FURNACE.

fruit of tree (as
orange, etc.)
y, to

Do. *hon.*

Frying-pan

Fuel

Fulfil, to

Do. *hon.*

Fulfilled, to be

Do. *hon.*

Full

Fun

Functionary

Fundament

Do. *hon.*

Fungus

Funny

Do. *hon.*

Fur-coat

Do. *hon.*

Furnace

ཕིང་འབྲས་

ཕྱི་པ་

ཕྱི་པ་གནང་བ་

ཚལ་སྒྲང་

མེ་ཕིང་

ཕྱི་པ་

ཕྱི་པ་གནང་བ་

ཚལ་བ་

ཕྱི་པ་

གང་

བཟུས་མོ་

དཔོན་པོ་

ཀླབ་

ཞབས་པོ་

ལ་མོ་

བགད་མོ་བྱོ་བོ་

ཞབས་པོ་བྱོ་བོ་

བགས་ཚ་

སྒྲུ་ཚ་

ཐུབ་

shing dre.

ngö-pa.

ngö-pa nang
wa.
tshe-lang.

me-shing.

drup-pa.

drup-pa n
wa.
tshar-wa.

trup-pa.

kang.

te-mo.

pöm-po.

kup.

skam-;

sha-m

ge-m

ske-

pal

ku

th

Ch. Kua-tzu.

h, to oly)	ལྷུབ་པ་	<i>druṣ-pa.</i>
hon.	ལྷུབ་པ་གནང་བ་	<i>druṣ-pa nang-</i>
re	ཅལག (ཅལག)	<i>wa.</i>
hon.	སྐུ་ཅས་ (སྐུ་ཅས་)	<i>cha-la.</i>
,	རྩལ་	<i>ku-che.</i>
r (in dis- s)	ཡ་ཅ་ (ཡ་ཅས་)	<i>rö.</i>
(again)	ད་རུང་ཡང་། ཡང་སྐར་	<i>pha-tsa.</i>
for gun)	སྒྲིང་རྩི་ (སྒྲིང་རྩི་)	<i>ta-rung-yang ;</i>
	གཞུག་ལ་	<i>yang-kyar.</i>
		<i>bi-di.</i>
		<i>sku-la.</i>

G

rofit)	ཁེ་བཟང་	<i>kheṣ-sang.</i>
hon.	སྐྱེ་ཁྱིེ་	<i>ku-khye.</i>
, profit,	ཁེ་བཟང་ཟ་བ་	<i>kheṣ-sang sa-</i>
hon.	སྐྱེ་ཁྱིེ་བཞེས་པ་	<i>wa.</i>
victory),	ལྷུལ་པ་	<i>ku-khye sKe-pa.</i>
hon.	ལྷུལ་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>gye-wa.</i>
r, to	ལྷུབ་འགལ་ལབ་པ་	<i>gye-ra nang-</i>
r)	ལྷུབ་འགལ་གསུང་བ་	<i>wa.</i>
hon.	ཚོད་པ་ལྷུབ་པ་	<i>gyam-ge laṣ-pa.</i>
, to	ཚོད་པ་སྐྱོན་པ་	<i>gyam-ge sung-</i>
ute)		<i>wa.</i>
hon.		<i>tsö-pa gyaṣ-pa.</i>
		<i>tsö-pa kyöm-pa.</i>

Gait	འགྲོ་སྤངས་	<i>dro-tang.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕེབ་སྤངས་	<i>phep-tang.</i>
Gale	ལྷགས་པ་ཚ་པོ་	<i>hlaḥ-pa tsh</i>
Gall	མཁྲིས་པ་	<i>po.</i> <i>thri-pa.</i>
Gallant, <i>adj.</i>	སྦྱིང་ཆེན་པོ་	<i>nying-chhem-</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་སྦྱིང་ཆེན་པོ་	<i>thu-nying</i>
Gallop, to	ཞེས་ཤེས་བཤང་ (གཏོང་) བ་	<i>chhem-po.</i> <i>sham-pé tan</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆེབས་ཞེས་གནང་བ་	<i>wa.</i> <i>chhip-sham</i>
Gamble, to	ཤོ་གྲུབ་པ་	<i>nang-wa.</i> <i>sho-gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་ཤོ་སྦྱོན་པ་གནང་བ་	<i>chha-sho kyön</i>
Gambler	ཤོ་པ་	<i>pa nang-wa</i> <i>sho-pa.</i>
Game (play)	ཅེད་མོ་	<i>tse-mo.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་ཅེད་	<i>ku-tse.</i>
Game (wild animals)	རི་དྲགས་	<i>ri-ta.</i>
Gander	འང་པ་ (ངང་པ་)	<i>ang-pa.</i>
Gang	ཆོགས་	<i>tsho.</i>
Gaol	བཙོན་ཁང་	<i>tsön-khang.</i>
Gaoler	བཙོན་སྤང་ང་ (པ་)	<i>tsön-sung-ngu</i>
Gap	མེད་ཀླ་	<i>se-ka.</i>
Gape, to (of wounds)	ཁ་བཞག་བསྐྱད་ (སྦྱོད་) པ་	<i>kha-ska de-p</i>

	ཆས་	<i>chhe.</i>
n	ལུས་ར་	<i>dum-ra.</i>
flower	མེ་ཏོག་གི་ལུས་ར་	<i>me-tok-ki dum-</i> <i>ra.</i>
vegetable	ཚས་གཡང་ཙེ་ <i>ch.</i>	<i>tshe-yang-tse.</i>
public	ལྷིང་ཀ	<i>ling-ka.</i>
ner	ལྷིང་སྤང་ང་ (པ་)	<i>ling-sung-nga.</i>
e, to	ཁ་བཤལ་བཤལ་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>kha-she-she</i> <i>tang-wa.</i>
. hon.	ཁལ་བཤལ་བཤལ་གནང་བ་	<i>ske she-she</i> <i>nam-wa.</i>
nd	མེ་ཏོག་འཕྲང་ང་ (འཕྲིང་བ་)	<i>me-to thrang-</i> <i>nga.</i>
་	སྒོག་པ་	<i>gok-pa.</i>
. hon.	བཞེས་སྒོག་	<i>ske-go.</i>
ent	དུག་ལོག་	<i>tu-lo.</i>
. hon.	ན་བཟང་	<i>nam-sa.</i>
ar (for etan boots)	ལྷམ་སྒྲོག་	<i>hlam-dro.</i>
. hon.	ཞབས་སྒྲོག་	<i>skap-dro.</i>
(small)	ཕྱི་སྒོ་	<i>chhi-go.</i>
. hon.	གཟིམ་སྒོ་ཕྱི་སྒོ་	<i>sim-go chhi-go.</i>
(large)	གྱུལ་སྒོ་	<i>gye-go.</i>
. hon.	གཟིམ་སྒོ་གྱུལ་སྒོ་	<i>sim-go gye-go.</i>

sity	རིན་	<i>trin.</i>
hon.	བཀའ་རིན་	<i>ka-trin</i>
ous	ལག་པ་ཤོག་པོ་	<i>lak-pa shok-po.</i>
hon.	ཕུག་ཤོག་པོ་	<i>chha-shok-po.</i>
	རིག་པ་	<i>rik-pa.</i>
hon.	ཐག་ས་རིག་	<i>thu-ri.</i>
n	དྲིག་ཏ་	<i>tik-ta.</i>
a	ཐྱི་བ་	<i>chhi-pa.</i>
	འཇམ་པོ་	<i>jam-po.</i>
in speech	ཁ་འཇམ་པོ་	<i>kha jam-po.</i>
hon.	ཞལ་འཇམ་པོ་	<i>she jam po.</i>
(tame, of nals)	སཉེན་པོ་	<i>nyem-po.</i>
man	སྐྱུ་བྲག་	<i>ku-tra.</i>
	ག་ལེ་	<i>ka-le.</i>
	འཇམ་པོ་བྱས་ནས་	<i>jam-po che-ne.</i>
hon.	འཇམ་པོ་གནང་ནས་	<i>jam-po nang. ne.</i>
ne	དངོས་ནས། ངོ་ཐོག་	<i>ngö-ne ; ngo-tho.</i>
nate, to	སྐྱེ་བ་	<i>kye-wa.</i>
to cause	སྐྱེད་པ་	<i>kye-pa.</i>
re	བདེ་བ་ (བདེ་)	<i>dap.</i>

Gesture of hand	ལག་བརྟུང་ (ལག་བརྟུང་)	<i>lak-dap.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་བརྟུང་ (ཕུག་བརྟུང་)	<i>chha-dap.</i>
Gesture of foot	ཀླང་བརྟུང་ (ཀླང་བརྟུང་)	<i>kang-dap.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་བརྟུང་ (ཞབས་བརྟུང་)	<i>shap-dap.</i>
Get, to	འབྱོར་བ། ཐོབ་པ་	<i>jor-wa ; tho-</i> <i>pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་འབྱོར་ཡོང་བ་	<i>chhan-jor yon</i> <i>wa.</i>
Get by heart, to	སློལ་ཟིན་པ་	<i>lo-la sim-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་སློལ་ཟིན་པ་གནང་བ་	<i>thu-lo-la si-</i> <i>pa nang-wi</i>
Get well, to	དྲག་པ་	<i>trak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་དང་བ་	<i>ku-tang-wa.</i>
Get through, to	ཐར་བ་	<i>thar-wa.</i>
Get up, to, <i>v.i.</i>	ལང་བ་	<i>lang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞུང་བ་ (བཞུངས་པ་)	<i>shang-wa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	སྐྱུ་བཞུང་ (བཞུངས་) གནང་བ་	<i>ku-shang nan</i> <i>wa.</i>
Ghost	གཏོང་འདྲི། འདྲི་	<i>dong-dre ; dri</i>
Giant	མི་ཆེན་པོ་	<i>mi-chhem-po.</i>
Do. (mytho- logical)	མ་གྲོ་	<i>mi-gö.</i>
Gibberish	དོན་དག་མེད་པའི་སྐད་ཆ་	<i>ton-ta me-pe</i> <i>ke-chha.</i>
Giddy, to be	མགོ་ལྷ་འཁོར་བ་	<i>go-yu khor-wa</i>
Do. <i>hon.</i>	དབྱ་ལྷ་འཁོར་བ་	<i>u-yu-khor-wa.</i>

(alms to r)	ཕྱིན་པ་	<i>jim-pa.</i>
(to Lama)	འབྲུལ་བ་	<i>bül-wa.</i>
(tip)	ཆང་རིན་	<i>chhang-rin.</i>
hon.	གསོལ་རས་	<i>sö-re.</i>
itic	ཆེ་ཐག་ཆོད་	<i>chhe-thak-chhö.</i>
e, to	ཁ་ཆོ་ཆོ་བྱེད་པ་	<i>kha tshe-tshe che-pa.</i>
hon.	ལམ་ཆོ་ཆོ་གནང་བ་	<i>she tshe-tshe nang-wa.</i>
to (images,)	མཆར་གསེར་བཏང་(གཏོང་)བ་	<i>tsha-ser tang- wa.</i>
hon.	མཆར་གསེར་གཏོང་ང་(བ་)	<i>tsha-ser tong- nga nang-wa.</i>
	གནང་བ་	
ig	མཆར་གསེར་	<i>tsha-ser.</i>
i.	མཆར་གསེར་	<i>tsha-ser.</i>
io	མཆར་གསེར་བཏང་(གཏོང་)བ་	<i>tsha-ser tang- wa.</i>
it	སོར་	<i>sor.</i>
ir	ཁྱ་ལྷག་	<i>ga-mu.</i>
	ཁྱེ་རགས་	<i>ke-ra.</i>
hon.	ཁྱེ་ཁྱེ། ཁྱེ་རགས་	<i>ku-ke ; ku-ra.</i>
	ཕུ་མོ་	<i>pu-mo.</i>
hon.	སྐས་མོ་	<i>se-mo or tre-mo.</i>
(of saddle)	ལྔ་	<i>lo.</i>

Girth, <i>hon.</i>	མིག་སྒྲོ་	<i>chhip-lo.</i>
Give, to	ཕྱིར་བ་	<i>ter-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གནང་བ་	<i>nang-wa.</i>
Give, to (to superior)	ཕྱུལ་བ་ (འབྲུལ་བ་)	<i>phü-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འབྲུལ་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>bü-ra nang-wa.</i>
Give over, to (deliver)	སྒྲུབ་བ་	<i>tre-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གནང་བ་	<i>nang-wa.</i>
Give up, to (sins, certain kinds of foods, etc.)	སྦང་བ་	<i>pang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྦྱང་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>pong-nga nang-wa.</i>
Glacier	འཁྲུག་ས་རྩ་མ་	<i>khya-rum.</i>
Glad, to be	དགའ་བ་	<i>ga-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཉེས་པོ་གནང་བ་	<i>nye-po nang-wa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	ཐུགས་དགུས་པོ་གནང་བ་	<i>thu-gye-po nang-wa.</i>
Gladness	དགའ་ཚེས་	<i>ga-tshor.</i>
Glass	ཤེལ་	<i>she.</i>
Do. (looking glass)	ཤེལ་སྒྲོ་	<i>she-go.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷན་ཤེལ་	<i>chen-she.</i>
Glee	དགའ་པོ་	<i>ga-po.</i>
Gleeful, to be	དགའ་བ་	<i>ga-wa.</i>

Gleeful, to be, <i>hon.</i>	མཉེས་པོ་གནང་བ་	<i>nye-po nang-wa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	ཐགས་དགུས་པོ་གནང་བ་	<i>tku-gye-po nang-wa.</i>
Glistening, <i>adj.</i>	འོད་ཆེན་པོ་	<i>ö chhem-po.</i>
Glister, to	འོད་རྒྱས་པ་	<i>ö gyaṣ-pa.</i>
Glitter, to	འོད་རྒྱས་པ་	<i>ö gyaṣ-pa.</i>
Globe	རིལ་རིལ་	<i>ri-ri.</i>
Globular	རིལ་རིལ་	<i>ri-ri.</i>
Gloom	མི་ནག་ (ཐུན་ནག་)	<i>mi-na.</i>
Glorious (in appearance)	གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་	<i>si-ji chhem-po.</i>
Glory (splendour)	གཟི་བརྗིད་	<i>si-ji.</i>
Glossary	མིང་མཛོད་	<i>ming-dzö.</i>
Glossy (of silk)	ཀོན་ཡག་པོ་	<i>kön-yak-po.</i>
Do. (of wool or cotton)	ཅིག་ཀྱི་ (བ་) ཡག་པོ་	<i>tsik-ka yak-po.</i>
Glove	ལག་ཤུམས་	<i>lak-shup.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་ཤུམས་	<i>chha-shup.</i>
Glue	ཕྱིང་ (ཕྱིན་)	<i>ping.</i>
Gluttonous	ཕྱོད་ཆེན་པོ་	<i>trö-chhem-po.</i>
Gnash teeth, to	སོ་བདར་བ་	<i>so-dar-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆོས་ས་བདར་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>tshem.dar-ra nang-wa.</i>
Gnat	སྒྲིན་སྒྲང་	<i>sin-drang.</i>

Gnaw, to	མུར་བ་	<i>mur-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མུར་ར་ (བ་) བཞང་བ་	<i>mur-ra na wa.</i>
Go, to	འགྲོ་བ་	<i>dro-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐེབ་པ། ཐས་པ་	<i>phe-pa ; t pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	འཆིབ་ཁྱུ་བཞང་བ་	<i>chhip-gyu na -wa.</i>
Go down, to (hill, etc.)	མུར་ལ་བབ་ (འབབ་) པ་	<i>thur-la pap-</i>
Do. <i>hon.</i>	མུར་ལ་ཐེབ་པ་	<i>thur-la phe-</i>
Go down, to (diminish, of flood, etc.)	འཆག་པ་	<i>chhak-pa.</i>
Go out, to	འཐོན་པ་	<i>thöm-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཐོན་པ་བཞང་བ་	<i>thöm-pa na wa.</i>
Go round, to	འཁོར་བ་	<i>khör-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཁོར་ར་ (བ་) བཞང་བ་	<i>khör-ra na wa.</i>
Go up, to	འཛེག་པ་ (འཛོག་པ་)	<i>dzak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཛེག་པ་ (འཛོག་པ་) བཞང་བ་	<i>dzak-ka na wa.</i>
Gaol	བཅོན་ཁང་	<i>tsön-khang.</i>
Gaoler	བཅོན་སྤང་ང་ (པ་)	<i>tsön-sung-ngi</i>
Goat	ར་	<i>ra.</i>
Goat, he-	ར་ཐོ་	<i>ra-pho.</i>
Goat, she-	ར་མོ་	<i>ra-mo.</i>
Goblin	གནོང་འདྲི། འདྲི་	<i>dong-dre ; d</i>

	ཀུན་མཆོག་ (དགོན་མཆོག་)	<i>kün-ehho.</i>
a	ལྷ་	<i>hla.</i>
388, a	ལྷ་མོ་	<i>hla-mo.</i>
3	ལྷ་བ་	<i>ba-a.</i>
hon.	མགལ་ལྷ་	<i>gü-ba.</i>
	གསོར་	<i>se.</i>
hon.	ཕུག་གསེར་	<i>chha-se.</i>
n	གསེར་གྱི་	<i>se-ki.</i>
mith	གསེར་བཟོ་བ་	<i>ser-śo-wa.</i>
	འཁར་རྩ་	<i>kha-nga.</i>
adj.	ཡག་པོ་	<i>yak-po.</i>
(virtuous)	བཟང་པོ་	<i>śang-po.</i>
s. (advan- e)	ཕན་	<i>phen.</i>
bye (to per- going)	འོ་ན་གྱུག་ཙམ་	<i>o-na gyu-a.</i>
hon.	ག་ལེ་ཕྱེས་	<i>ka-le-phe.</i>
h. hon.	ག་ལེ་འཛིན་གྱུ་གནང་	<i>ka-le chhiñ- gyu-nang.</i>
bye (to per- emaining)	འོ་ན་ཕྱོད་ཙམ་	<i>o-na dö-a.</i>
hon.	ག་ལེ་བཞུགས་	<i>ka-le sku.</i>
h. hon.	ག་ལེ་བཞུགས་གདན་འདྲུག་	<i>ka-le sku-don ja.</i>
	ཅལ་ག་ (ཅལ་ག་)	<i>cha-la.</i>

Goods, <i>hon.</i>	སྤྱུ་ཅས་ (སྤྱུ་ཅས་)	<i>ku-che.</i>
Goose	ངང་པ་	<i>ngang-pa.</i>
Gorge	རོང་	<i>rong.</i>
Gorgeous (of persons)	ངམ་ཟིག་ (བཟིང་) ཆེན་པོ་	<i>ngam-si chhem-po.</i>
Gossamer	སྒོམ་ཐག་	<i>dom-tha.</i>
Gossip, to	ལཔ་ལཔ་དུང་བ། ཁ་ལས་བཤད་པ་	<i>lap-lap dung-wa ; kha-p-le she-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་ལས་གསུང་བ་	<i>skel-le sung-wa.</i>
Govern, to	དབང་བྱེད་པ་	<i>wang-che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤྱད་བང་གནང་བ་	<i>ku-wang nang-wa.</i>
Governor	བཀའ་ཁྲུན་	<i>ka-lön.</i>
Government	གཞུང་། གཞུང་ཐོག་	<i>skung ; skung-tho.</i>
Do. Tibetan	སྤེལ་གཞུང་	<i>de-pa skung.</i>
Gown	ཏུ་པ་	<i>chhu-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ན་བཟའ་	<i>nam-sa.</i>
Grace (favour)	བཀའ་དྲིན། ཐུགས་རྗེ་	<i>ka-trin ; thuk-je.</i>
Graceful	མཛོམས་པོ་	<i>dze-po.</i>
Gracious	དྲིན་ཆེན་པོ་	<i>trin-chhem-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་	<i>ka-trin-chhem-po.</i>
Grade (rank)	གོ་ས་	<i>ko-sa.</i>

dually	གཤམ་གཤམ་	<i>ka-le ka-le.</i>
in	འབྲུ	<i>dru.</i>
lo. <i>hon.</i>	ཕུག་འབྲུ	<i>chhan-dru.</i>
in, parched	ཡོས་	<i>yö.</i>
lo. <i>hon.</i>	བཞེས་ཡོས་	<i>ske-yö.</i>
mmar (ortho- graphy) nary	དག་ཡིག་ འབྲུ་བཀང་འབྲུག་ འབྲུཁང་	<i>taḥ yi.</i> <i>dru-kang-juk ;</i> <i>dru-khang.</i>
nd-daughter	ཚ་སྒོ་	<i>tsha-mo.</i>
nd-father	བོ་འོ་	<i>po-o.</i>
lo. <i>hon.</i>	བོ་འོ་ལགས་	<i>po-o-la.</i>
nd-mother	སྒོ་འོ་	<i>mo-o.</i>
lo. <i>hon.</i>	སྒོ་འོ་ལགས་	<i>mo-o-la.</i>
ndson	ཚ་འུ་ (ཚ་བོ་)	<i>tsha-u.</i>
nt, to	ཕྱིར་བ་	<i>ter-wa.</i>
lo. <i>hon.</i>	གནང་བ་	<i>nang-wa.</i>
ype (fruit)	གླན་འབྲུས་	<i>gün-drum.</i>
sp, to	ཟིན་པ་ (འཛིན་པ་)	<i>sim-pa.</i>
lo. <i>hon.</i>	ཟིན་ (འཛིན་) བ་གནང་བ་	<i>sim-pa nang- wa.</i>
less	ཚ་	<i>tsha.</i>

Grateful, to be	རྩོན་རྩོན་པ་	<i>trin-trem-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	རྩོན་རྩོན་པ་གནང་བ་	<i>trin-trem-pa nang-wa.</i>
Grateful, <i>inf.</i> to <i>sup.</i>	བཀའ་རྩོན་རྩོན་པ་	<i>ka-trin-trem-pa</i>
Grating (for windows)	ཁྲ་མ་ (རྩོ་མ་)	<i>thra-ma.</i>
Do. iron	ཁྲ་གས་ཁྲ་ (ཁྲ་གས་བྲ་)	<i>chhak-thra.</i>
Gratuity (tip)	ཆང་རིན་	<i>chhang-rin.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསོལ་རས་	<i>sö-re.</i>
Grave	རུར་ཁུང་	<i>tur-khung.</i>
Gravy	ཤ་ཁུ	<i>sha-khu.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤྱང་ཁུ (སྤྱུ་ཁུ)	<i>trung-khu.</i>
Gray	ཤྱ་སྤྱ	<i>ngop-kya.</i>
Graze, to (eat grass)	ཅ་ཟ་བ་	<i>tsa sa-wa.</i>
Grease	ཚེལ་ལུ་ (ཚེལ་བུ་)	<i>tshi-lu.</i>
Do. liquid	སུམ་ཚེ་	<i>num-tsi.</i>
Greasy	ཞག་ཚེ་ཆེན་པོ་	<i>shak-tsi chha po.</i>
Great	ཆེན་པོ་	<i>chhem-po.</i>
Greed	ཉམ་པ་	<i>ham-pa.</i>
Greedy (avaricious)	འདོད་པ་ཆེན་པོ་	<i>dö-pa chhem-</i>
Do. (gluttonous)	གྲོད་ཆེན་པོ་	<i>tro-chhem-pa</i>
Green	ལྗང་ཁུ	<i>jang-khu.</i>

Green (of grass)	སྒོ་པོ་	ngöm-po.
Greet, to (by raising the hands)	དབ་མཇལ་བྱེད་པ་	dam-jel cke-pa.
Do. hon.	དབ་མཇལ་གནང་བ་	dam-jel nang-wa.
Greet, to, inf. to sup. (by removing the hat)	ཐུག་འབྲུལ་ཞུ་བ་	chham-bü sku-wa.
Do. (by kneeling)	ཐུག་འཚལ་བ་	chha tshe-wa.
Do. hon.	སྐྱུ་ཐུག་འཚལ་ར་ (བ་) གནང་བ་	ku chha tshe-ra nang-wa.
Greet, to (by prostration)	བརྒྱུང་ཐུག་འཚལ་བ་	kyang-chha tshe-wa.
Do. hon.	བརྒྱུང་ཐུག་འཚལ་ར་ (བ་) གནང་བ་	kyang-chha tshe-ra nang-wa.
Grey	སྒོ་སྐྱུ་	ngop-kya.
Grief (in serious matters)	སྐྱུ་གསལ་སྒྲུལ། སེམས་འབྲུལ་	du-nge ; sem-thre.
Do. hon.	ཐུགས་འབྲུལ་	thuk-thre.
Grieve, to (in serious matters), v.i.	སྐྱུ་གསལ་སྒྲུལ་བ། སེམས་འབྲུལ་བྱེད་པ་	du-nge cke-pa ; sem-thre cke-pa.
Do. hon.	ཐུགས་འབྲུལ་གནང་བ་	thuk-thre nang-wa.
Grieve, to (in less matters), v.i.	སེམས་སྒྲོ་བ། སེམས་སྐྱུ་གསལ་	sem-kyo-wa ; sem-duk-pa.
Do. hon.	ཐུགས་སེམས་སྐྱུ་གསལ་ག་ (པ་) གནང་བ་	thu-sem duk-ka nang-wa.
Grind, to (steel the teeth)	བདར་བ་	dar-wa.

Grind, to, <i>hon.</i>	བདར་ར་ (བ་) བནང་བ་	<i>dar-ra nang-</i>
Do. to (corn)	བདགས་པ་ (འཐགས་པ་)	<i>tak-pa.</i>
Grindstone (for knives, &c.)	རར་རྩོ	<i>dar-do.</i>
Do. (for corn)	རང་འཐགས་	<i>rang-tha.</i>
Groan, to	སྒྲན་ཤོར་བ་	<i>ke-shor-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུང་སྒྲན་ཤོར་ར་(བ་) བནང་བ་	<i>sung-ke shor nang-wa.</i>
Grog-shop	ཆང་ཁང་	<i>chhang-khan</i>
Grog-seller	ཆང་མ་	<i>chhang-ma.</i>
Groom	ཆིབས་དཔོན་	<i>chhip-pön.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆིབས་དཔོན་ལགས་	<i>chhip-pön-l</i>
Grotto	བྲག་ཐུག་	<i>trak-phu.</i>
Ground	ས་	<i>sa.</i>
Group	ཚོགས་	<i>tsho.</i>
Grouse	ལྷ་བྱ་གོང་མོ་	<i>hlap-cha ku mo.</i>
Grove, pleasure	ལྷིང་ཀ་	<i>ling-ka.</i>
Grow, to	ཆེ་བྱ་ཆེ་བྱ་འགྲོ་བ་	<i>chhe-ru chh dro-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆེ་བྱ་ཆེ་བྱ་ཕེབ་པ་	<i>chhe-ru chh phe-pa.</i>
Grow dark, to	ས་རིབ་ (འཐིབས་) བ་	<i>sa-ríp-pa.</i>
Grow old, to	གོད་བྱ་གོད་བྱ་འགྲོ་བ་	<i>ge-ru ge-ru wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བགྲེས་བྱ་བགྲེས་བྱ་ཕེབ་པ་	<i>dre-ru da phe-pa.</i>

Gruel	བག་ཐུག་	<i>pa-thu.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་ཐུག་བག་ཐུག་	<i>shé-thu pá-thu.</i>
Grunt, to	སྒྲ་བྱ་བ་	<i>ke-gyap-pa.</i>
Guarantee	ཁས་ཁུག་	<i>khe-khya.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་ཁུག་	<i>she-khya.</i>
Guarantee, to	ཁས་ཁུག་བྱེད་པ་	<i>khe-khya che-</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་ཁུག་གནང་བ་	<i>pa. she-khya nang-</i>
Guarantor	ཁས་ཁུག་བྱེད་མཁན་	<i>wa. khe-khya che-</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་ཁུག་གནང་མཁན་	<i>khen. she-khya nang-</i>
Guard, <i>s.</i>	སྒྲུང་མཁན་	<i>khen. trung-khen.</i>
Guard, to (a place, &c.)	སྒྲུང་བ་	<i>trung-wa.</i>
Do. (take care of goods, &c.)	ཉར་བ་	<i>nyar-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཉར་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>nyar-ra nang-</i>
Do. <i>h. hon.</i>	ཐགས་ཅག་གནང་བ་	<i>wa. thu-cha nang-</i>
Guess	ཚོད་	<i>wa. tshö.</i>
Guest	མགོན་པོ་	<i>dröm-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་མགོན་	<i>kun-drön.</i>
Guide, <i>s.</i>	ལམ་གྱིད་བྱེད་མཁན། ལམ་ཁྱེད་པ་ (མྱོན་) མཁན་	<i>lam-gyü che-khen ; lam-kha ten-khen.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལམ་གྱིད་གནང་མཁན་	<i>lam-gyü nang-khen.</i>

, to	ལམ་རྒྱུད་བྱེད་པ། ལམ་ཁག་ བརྟན་ (ལྟོན་) བ་	<i>lam-gyü cko- pa ; lam-kha tem-pa.</i>
hon.	ལམ་རྒྱུད་གནང་བ་	<i>lam-gyü nang- wa.</i>
ø	གཡོ་ལྷུ་	<i>yo-gyu.</i>
leful	གཡོ་ལྷུ་ཚ་བོ་	<i>yo-gyu tsha-po.</i>
ilt	ལྟོན། ཉེས་པ་	<i>kyön ; nye-pa</i>
uilty	ལྟོན་ཆེན་པོ། ཉེས་པ་ཆེན་པོ་	<i>kyön-chhem-po ; nye-pa chhem- po.</i>
uitar	སྒྲ་སྟེན་	<i>dram-nyen.</i>
Gullet	མིག་པ་ (མིད་པ་)	<i>miġ-pa.</i>
Do. hon.	མགུལ་མིག་	<i>gü-mi.</i>
Gully	སྒང་འགག་	<i>hrang-ga.</i>
Gum	ཤིང་ (ཤྱིན་)	<i>ping.</i>
Gun	མེ་མདའ་	<i>men-da.</i>
Do. hon.	ཕུག་མདའ་	<i>chhan-da.</i>
Gun-barrel	ལྷགས་རྒྱང་	<i>cha-hrang.</i>
Gun-fuse	ཤིང་རི་ (ཤྱིང་རི་)	<i>bi-di.</i>
Gun, hammer of	སྒྲུམ་པ་	<i>kam-pa.</i>
Gun-powder	རྩམ་	<i>dze.</i>
Gun, ramrod of	སིན་འབྲིད་	<i>sim-bi.</i>
Gnn-rest (of Ti- tion)	མེ་མདའི་རྩ་	<i>men-de</i>

Gun-rest, <i>hon.</i>	ཕྱག་མ་དཔེ་རུ་	<i>chhan-de ru.</i>
Gun, stock of	གླུ་མ་གྱིང་	<i>gum-shing.</i>
Do. trigger of	སྐམ་པ་	<i>kam-pa.</i>
Guts	གྱུ་མ་	<i>gyu-ma.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་གྱུ་	<i>ku-gyu.</i>
Gutter (on ground)	ཡོ་པོ་ (ཡུར་པོ་)	<i>yo-po.</i>
Do. (on roof of house)	ཙོག་ཅུ་ (འོག་ཅུ་)	<i>o-chhu.</i>

H

Habit (custom)	ཁྱུགས་སྒོལ་	<i>luk-sö.</i>
Habitation	སྒོ་དང་ས་	<i>dö-sa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞུགས་ས་	<i>shu-sa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	བཞུགས་གནས་འཇགས་	<i>shu-den ja-sa.</i>
Habitually	དཔག་པར། བློ་གྱུན་	<i>tak-pa ; nam-gyün.</i>
Haft	ཡུ་བ་	<i>yu-wa.</i>
Hail, <i>s.</i>	སེར་ར་ (སེར་བ་)	<i>se-ra.</i>
Hail, to	སེར་ར་ བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>se-ra tang-wa.</i>
Do. to (call)	སྐད་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>ke-tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐད་གཏོང་ང་ (བ་) བཞང་བ་	<i>ke-tong-ga nang-wa.</i>
Hair (on human head)	སྒྱི་	<i>tra.</i>

Hair, <i>hon.</i>	དུ་སྒྲ་	<i>u-tra.</i>
Hair, a single	སྒྲ་ཀང་གཅིག་	<i>tra-kang-chi.</i>
Hairs, two	སྒྲ་ཀང་གཉིས་	<i>tra-kang-nyi.</i>
Hair (of animals and human hair other than that on head)	ཕུ་	<i>pu.</i>
Hair, a single	ཕུ་ཀང་གཅིག་	<i>pu-kang-chi.</i>
Hairs, two	ཕུ་ཀང་གཉིས་	<i>pu-kang-nyi.</i>
Hair-brush	ཕག་ཟྱེ་	<i>phak-se.</i>
Half	ཕྱེད་ཀ་	<i>chhe-ka.</i>
Hall of assembly	ཚོམས་ཆེན་	<i>tshom chhen.</i>
Do. for monks	དུ་ཁང་	<i>du-khang.</i>
Halo	འོད་སྒྲོལ་	<i>ö-kor.</i>
Halt, to	ཞག་ས་སྔོན་པ་	<i>shak-sa dö-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞག་ས་ཞག་གནང་བ་	<i>shuk-sha nan</i>
Halter	གྲོ་མགོ་ (གུར་མགོ་)	<i>wa. thong-go.</i>
Halting-place (for the day)	ཞག་ས་	<i>shak-sa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞག་ས་ཞག་	<i>shu-sha.</i>
Hammer	གྲོ་བ་	<i>tho-wa.</i>
Do. of gun	སྒྲེ་པ་	<i>kam-pa.</i>
Hamper, <i>s.</i>	སྒྲི་ཀོག་ (སྒྲི་བོ་)	<i>le-ko. (le-sa)</i>

hamper, to (hinder)	བཀག་པ་ (འབོགས་པ་)	<i>kak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀག་ཀ་ (འབོགས་ཀ་)	<i>kak-kā nang-wa.</i>
	གནང་བ་	
and	ལག་པ་	<i>lak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལུག་	<i>chha.</i>
and cuff, to	ལག་ལྗགས་ཀྱི་བ་	<i>lak-cha gya-pa.</i>
and cuffs	ལག་ལྗགས་	<i>lak-cha.</i>
and ful, a	སྤར་ར་ (བ་) གང་	<i>bar-ra kang.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལུག་གང་	<i>chha-kang.</i>
and craft	ལས་ཀ་	<i>le-ka.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལུག་ལས་	<i>chha-le.</i>
and kerchief	སྤ་འཕྱིད་	<i>nap-chhi.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཤངས་འཕྱིད་	<i>shang-chhi.</i>
and kerchief (complimentary)	ཁ་བདགས་	<i>kha-ta.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཇལ་བདགས་	<i>je-ta.</i>
andle, straight (of knife, &c.)	ལུ་བ་	<i>yu-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལུག་ལུ་	<i>chha-yu.</i>
andle, curved (of kettle, &c.)	ལུང་	<i>lung.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལུག་ལུང་	<i>chha-lung.</i>
andle, to	འཆང་བ་	<i>chhang-wa.</i>

Handle, to, <i>hon.</i>	འཆང་ང་ (བ་) བཞང་བ་	<i>chhang-ng nang-wa.</i>
Handmaid	བཞོན་པ་	<i>yo-mo.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞེ་མ་	<i>ske-ta-ma.</i>
Handsome	མཛེས་པོ་	<i>dze-po.</i>
Handwriting	ཡི་བོ་	<i>yi-ge.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱག་བྲིས་ འཇམ་རྒྱལ་	<i>chha-ri.</i>
Hang, to, <i>v. t.</i>	བཀལ་བ་ (འབཀལ་བ་)	<i>kel-wu.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀལ་ར་ (འབཀལ་ར་) བཞང་བ་	<i>ke-ra nang-wa</i>
Hang, to (a man)	སྐལ་ཐུག་པ་བསྐྱེད་པ་ བསྐྱེད་ (བཞོན་) བ་	<i>ke-la thak-p dam-ne se-pi</i>
Happen, to	བྱུང་བ་ (འབྱུང་བ་)	<i>chung-wa.</i>
Happiness	དབང་པོ་	<i>ga-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཉེས་པོ་	<i>nye-po.</i>
Happy (comfort- able)	སྐྱིད་པོ་	<i>kri-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱོ་པོ་	<i>tro-po.</i>
Happy, to be	དབང་བ་	<i>ga-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཉེས་པོ་བཞང་བ་	<i>nye-po nang wa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	ཐུགས་དབྱེས་པོ་བཞང་བ་	<i>th u-gye-pe nang-wa.</i>
Harass, to	སྐྱུག་པོ་བཏང་ (བཏོང་) བ་	<i>duk-po tang wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུག་པོ་བཏོང་ང་ (བ་) བཞང་བ་	<i>duk-potong-ng nang-wa.</i>

(arduous)	དཀར་ལས་ཁག་པོ་	<i>ka-le khaḥ-po.</i>
<i>hon.</i>	སྐྱ་མཉེལ་པོ་	<i>ku-nye-po.</i>
(of sub- ice) ship	མཁའ་ལས་པོ་ (མཁའ་ལས་པོ་)	<i>thraḥ-po.</i>
	དཀར་ལས	<i>ka-le.</i>
ware (of things)	ལྷ་གས་ཅས་ (ལྷ་གས་ཅས་)	<i>cha-che.</i>
(of cop- things)	ཟངས་ཅས་ (ཟངས་ཅས་)	<i>śang-che.</i>
	གཟུགས་པོ་ཐང་པོ་	<i>śuk-po thang-po.</i>
<i>hon.</i>	སྐྱ་གཟུགས་ཐང་པོ་	<i>ku-sū thang-po.</i>
	རི་བོང་ (རི་བོང་)	<i>re-kong.</i>
year	ཡོས་ལོ་	<i>gyö-lo.</i>
	ཆལ་མོ། གཞང་ཆོང་མ་	<i>chhe-mo; škang-tshong-ma.</i>
	སྒྲོན་	<i>kyön.</i>
to	སྒྲོན་ཕྱིང་པ་	<i>kyön-cke-pa.</i>
<i>hon.</i>	སྒྲོན་གནང་པ་	<i>kyön-nang-wa.</i>
, to, (by craft,	གཞོད་པ་	<i>nö-pa.</i>
<i>hon.</i>	གཞོད་པ་གནང་པ་	<i>nö-pa nang-wa.</i>
only, to be	མཐུན་པ་	<i>thüm-pa.</i>
	སྐྱ་སྒྲོན་	<i>dram-nyen.</i>
<i>hon.</i>	ཕུག་སྒྲོན་	<i>chha-nyen.</i>
	གྱུང་པོ་	<i>kyong-po.</i>

Hart	ག་བ་	<i>sha-a.</i>
Harvest	ཕྱོན་ཐོག་	<i>tön-tho.</i>
Haste	བྱེལ་བ་	<i>tre-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་བྱེལ་	<i>thu-tre.</i>
Hasten, to	སྐྱོག་པ་པོ་བྱེད་པ་	<i>gyok-po cke</i>
Do. <i>hon.</i>	ཚུལ་པོ་གནང་བ་	<i>tsö-po nang.</i>
Hastily	ལམ་སང་	<i>lam-sang.</i>
Hate, to	སྤང་བོ་བྱེད་པ་	<i>dang-po cke</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤང་བོ་གནང་བ་	<i>dang-po nu wa.</i>
Hat	ཞུ་མོ་	<i>sha-mo.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབུ་ཞུ་	<i>u-ska.</i>
Hatchet	ཕྱ་རི། ཕྱ་གྱི་	<i>ta-ri; ta-ti</i>
Haughty	ཅུ་ཁྲིག་ཅུ་པོ་	<i>tsa-kho tsha</i>
Haul, to	འཐོན་པ་	<i>them-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཐོན་པ་གནང་བ་	<i>them-pa nu wa.</i>
Haunt, s.	ཚང་	<i>tshang.</i>
Have, to	ཡོད་པ་	<i>yö-pa.</i>
Have, I	ང་ལ་ཡོད་	<i>nga-la yö.</i>
Haversack	ཁྱོ་ཕན་	<i>to-phe.</i>
Hawk	ཁྱ	<i>thra.</i>

fork	གཞན་པ། ཅུ་སྐལ་པོ་	<i>sem-pa ; tsu-</i> <i>kam-po.</i>
sickle	ཁེ་ར་ག (ཁེ་ར་ག)	<i>khep-ra.</i>
rdous	མོ་ར་ (མོ་ར་)	<i>sor-ra.</i>
	ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་	<i>nyen-kha</i>
	སྐྱེས་པ་	<i>chhem-po.</i>
	ཁོ། ཁོ་རང་	<i>muk-pa.</i>
hon.	ཁོང་	<i>kho ; kho-rang.</i>
	མགོ་	<i>khong.</i>
hon.	དུ་	<i>go.</i>
, having a ved (as a nk)	མགོ་རིལ་རིལ་	<i>u.</i>
hon.	དུ་རིལ་རིལ་	<i>go-ri-ri.</i>
ache, to re	མགོ་ན་བ་	<i>u-ri-ri.</i>
o. hon.	དུ་སྐྱེས་པ་	<i>go-na-wa.</i>
man	འགོ་བྱེད་	<i>u-nyung-wa.</i>
to	དུ་ག་ག (པ་) བཟོ་བ་	<i>go-cke.</i>
hon.	དུ་ག་ག (པ་) བཟོ་བ་གནང་བ་	<i>trak-ka so-wa.</i>
(patient good posi- n)	སྐྱེད་ང་ (པ་) བཟོ་བ་གནང་བ་	<i>trak-ka so-wa</i> <i>nang-wa.</i>
ed, to be	དུ་ག་ག	<i>ku-tang-nga so-</i> <i>wa nang-wa.</i>
hon.	སྐྱེད་ང་	<i>trak-pa.</i>
		<i>ku-tang-wa.</i>

Health	གཟུགས་པོ། ཁམས་	<i>śuk-po ; kham.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་གཟུགས། སྐྱ་ཁམས་	<i>ku-śuk ; kung-kham.</i>
Heap, <i>s.</i>	ཕྱང་	<i>pung.</i>
Heap, to	ཕྱང་བ་	<i>pung-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>pung-nga nang-wa.</i>
Hear, to	གོ་བ། ཡི་མ་མཆོག་གོ་བ་	<i>ko-wa ; am-chho ko-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསན་པ། སྙེན་པ་གསན་པ་	<i>sem-pa ; nyen-la sem-pa.</i>
Hearken, to	ཉན་པ་	<i>nyem-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསན་པ་	<i>sem-pa.</i>
Heart	སྙིང་	<i>nying.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་སྙིང་། སྐྱ་སྙིང་	<i>thu-nying ; ku-nying.</i>
Heart, to learn by	ལོ་ལ་ཟིན་པ་	<i>lo-la sim-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་ལ་ཟིན་པ་གནང་བ་	<i>thu-la sim-pa nang-wa.</i>
Hearth	ཐབ་	<i>thap.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསོལ་ཐབ་	<i>sö-thap.</i>
Heartily	སྙིང་རྩས་བྱས་ནས་	<i>nying-rü cke-ne.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་རྩས་གནང་ནས་	<i>thuk-rü nang-ne.</i>
Heat	ཚད་པ་	<i>tshe-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་ཚད་	<i>ku-tshe.</i>
Heathen	ཕྱི་པ་	<i>chhi-pa.</i>

Heaven (sky)	གནམ། བླ་མ་མཁའ་	<i>nam; nam-kha.</i>
Heavy	ལྗེ་པོ་	<i>ji-po.</i>
Hedge	ར་བ་	<i>ra-a.</i>
Hedgehog	གཟིག་མོ་	<i>sik-mo.</i>
Heed, to	ཉན་བ་	<i>nyem-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསན་བ་	<i>sem-pa.</i>
Heel	དྲིང་བ་	<i>ting-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་མཐིལ་ (ཞབས་དྲིང་)	<i>skap-thil.</i>
Heifer	པ་པ་	<i>pe-pe.</i>
Height (of human being)	རིང་མུང་	<i>ring-thung.</i>
Do. (of inanimate objects)	མཐོ་དམན་	<i>tho-men.</i>
Heir	ནོར་གྱི་བདག་པོ་	<i>nor-kyi dak-po.</i>
Heiress	ནོར་གྱི་བདག་པོ་	<i>nor-kyi dak-po.</i>
Hell	དབྱེལ་ལ་ (བ་)	<i>nyel-la.</i>
Helmet	མོག་	<i>mo.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབྱེལ་མོག་	<i>u-mo.</i>
Help	རོགས་	<i>ro.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་འདྲིན་	<i>gön-dren.</i>
Help, to	རོགས་བྱེད་བ་	<i>ro-cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་འདྲིན་གནང་བ་	<i>gön-dren nang-wa.</i>

Helper		རོགས་ཕྱིན་མཁའ་ནག་	<i>ro-ché-khen.</i>
Do. <i>hon.</i>		མགོ་འདྲན་གནང་མཁའ་ནག་	<i>gön-dren na khen.</i>
Helpless		རོགས་མེད་པ་	<i>romo-p</i>
Hem, <i>s.</i>		སྒྲིམ། སྒྲིམོ་	<i>ne ; ne-mo.</i>
Hem, <i>to</i>		སྒྲིམས་འཛོམ་པ་	<i>ne-ne tahem.</i>
Do. <i>hon.</i>		སྒྲིམས་འཛོམ་པ་གནང་བ་	<i>ne-ne tahem- nang-wa.</i>
Hemp		སོ་མ་ར་རྩ་	<i>so-ma ra-tsa</i>
Hen		བྱ་མོ་	<i>cha-mo.</i>
Hence		འདི་ནས་	<i>di-ne.</i>
Henceforth		ད་ནས་ཕྱིན་ཆད་	<i>ta-ne chh chhe.</i>
Her		མོ་འི་	<i>mö.</i>
Herd		ཁྱུ་	<i>khyu.</i>
Herdsmen		རྩེ་པ་	<i>dzi-o.</i>
Do. (of cattle)		པ་རྩི་	<i>pa-dzi.</i>
Do. (of goats)		ར་རྩི་	<i>ra-dzi.</i>
Do. (of horses)		རྩི་	<i>ta-dzi.</i>
Do. (of hogs)		ཕག་རྩི་	<i>phak-dzi.</i>
Do. (of sheep)		ལུག་རྩི་	<i>luk-dzi.</i>
Do. (of yaks)		གཡམ་ག་རྩི་	<i>ya-dzi.</i>
Do. (of donkeys)		པོང་རྩི་	<i>pong-dzi.</i>

man (of ls)	བྱ་རྩེ་	<i>cka-dzi.</i>
	འདི་རུ་	<i>di-ru.</i>
after	ད་ནས་ཕྱིན་ཆད་	<i>ta-ne chhin-</i>
y	ཆོས་ལོག་	<i>chhe.</i>
y, to com-	ཆོས་ལོག་བྱེད་པ་	<i>chhö-lo cke-pa.</i>
with	འདི་དང་མཉམ་དུ་	<i>di-tang nyam-</i>
age	ནོར་སྐལ་	<i>tu.</i>
it	སྒྲིམ་ཆེན་	<i>nor-ke.</i>
itage	དཔེན་གནས་	<i>gom-chken.</i>
	དཔའ་བོ་	<i>en-ne.</i>
ne	དཔའ་མོ་	<i>pa-o.</i>
	མོ་འི་	<i>pa-mo.</i>
lf	མོ་རང་	<i>mö.</i>
ate, to	ཐོ་ཚོས་བྲ་བ་	<i>mo-rang.</i>
hon.	ཐོ་ཚོས་གནང་བ་	<i>the-tshom ta-</i>
tion	ཐོ་ཚོས་	<i>wa.</i>
		<i>the-tshom nang-</i>
to (length 's)	གཤག་པ་	<i>wa.</i>
(breadth 's)	བཅུ་པ་	<i>the-tshom.</i>
ugh, to	ཅི་ཀྱུ་བ་པ་	<i>shaḥ-pa.</i>
on	སྤྲས་པ་	<i>tsap-pa.</i>
		<i>i-ka gyap-pa.</i>
		<i>be-pa.</i>

Hide, <i>s.</i> (e.g. of yak, bullock, &c.)	ཀོ་བ་	<i>ko-wa.</i>
Do. (e.g. of sheep, goat, &c.)	པགས་པ་	<i>paḥ-pa.</i>
Hide, to, <i>v.t.</i>	སྒྲིབ་	<i>be-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲིབ་པ་གནང་བ་	<i>be-pa nang-</i>
Hide, to, <i>v.i.</i>	ཡིབ་	<i>yip-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཡིབ་པ་གནང་བ་	<i>yip-pa na wa.</i>
Hideous	ཞེན་སྒྲག་ཚ་པོ་	<i>skhe-tra tsha-</i>
Hierarchy	ཆོས་སྒྲིབ་	<i>chhö-si.</i>
High (of things, rank of persons)	མཐོ་པོ་	<i>tho-po.</i>
High-way	རྒྱ་ལམ་	<i>gya-lam.</i>
Hill	རི་	<i>ri.</i>
Do. up	བྱོན་	<i>kyen.</i>
Do. down	ཐུར་	<i>thur.</i>
Hilt	ལྷུ་བ་	<i>yu-wa.</i>
Him	ཁོ་ལ་	<i>kho-la.</i>
Himself	ཁོ་རང་	<i>kho-rang.</i>
Hinder, to	བག་ག་པ་ (འབོགས་པ་)	<i>kaḥ-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བག་ག་པ་ (འབོགས་པ་) གནང་བ་	<i>kaḥ-ka nan wa.</i>

-foot	ཀང་པ་	<i>kang-pa.</i>
rance	བཀག་བཀན་ (བཀག་ཆ་)	<i>ka-ken.</i>
e (of Tibe- i make) of body)	དྲིང་པ་	<i>ting-pa.</i>
to	ཅིང་པ་	<i>ching-go.</i>
l workman	མེ་མེ་ གྲུ་པ་	<i>le-pa.</i>
	ཁོ་འི་	<i>mi-la ; la-pa.</i>
ry	ལོ་གྲུ་མ། རྒྱུ་མའ་	<i>khö.</i>
o	ཁོ་མེ་པ་ འཕྲོག་པ་	<i>lo-gyü ; nam- tha.</i>
t, to (with tick, fists,)	གཞུ་པ་	<i>khe-pa ; phok- pa.</i>
t	ལྷ་པ་	<i>sku-wa.</i>
r	ཚུར། འདྲི་ཅ་	<i>cha.</i>
rto	དབང་དུ་	<i>tshur ; di-ru.</i>
(of bees)	སྒྲང་ཚང་	<i>ta-par-tu.</i>
l	བཀག་འཕྲུག་	<i>drang-tshang.</i>
frost	བ་མོ་	<i>kang-juk.</i>
se, to be	སྐད་འཛོེར་པ་	<i>pa-mo.</i>
ling (lame)	ཀང་ཁྱོག་	<i>ke dzer-wa.</i>
o. hon.	ཞབས་ཁྱོག་	<i>kang-kyo.</i>
oblin	གཞོང་འདྲི། འདྲི་	<i>skap-kyo.</i>
		<i>dong-dre ; dre.</i>

Hoe	འཛོར་ (དོག་ཅོ)	jo.
Hoe, to	ཁོ་བ་	ko-wa.
Hog	ཕག་པ་	phak-pa.
Hoist, to	ཡར་འཕྱར་བ་	yar-chhar-wa
Hold, to (catch hold of)	ཟུན་པ་	sim-pa.
Hold up, to	ཕྱེན་པ་	tem-pa.
Hole (made by human being or animal)	ཁུང་	khung.
Do. (formed by nature)	ཙམ་ཁུང་	i-khung.
Hole, peep-	སོ་ཁུང་	so-khung.
Holiday	དགོངས་པ་	gong-pa.
Hollo! <i>interj.</i>	ཤེ	we.
Hollow, s. (in the ground)	ཀོང་ཐོང་	kong-tong.
Do. <i>adj.</i> (of metals, manu- factured arti- cles, &c.)	ཁོག་ཐོང་	khok-tong.
Holy	དམ་པ་ ཚེས་ལྷན་	tam-pa ; chh den.
Homage, to do	ཕྱག་འཚལ་བ་	chha-tshe-wa
Home	ནང་ ཁང་པ་	nang ; kha pa.
Home, at	ནང་ལ་	nang-la.
Honest	དྲང་པོ་	trang-po.
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་དྲང་པོ་	thu-trang-po

(as scarf and round face to ect from , &c.) hon.	སྒང་མེ ཁ་དྲིམ་	drang-tsi. kha-tri.
	ཞལ་དྲིམ་	she-tri.
	མིག་པ་	mik-pa.
fish	ཀྲུག་	kuk.
	ཉ་ཀྲུག་	nya-kuk.
iron	ལྷགས་ཀྲུ་	cha-kyu.
h	ཁོར་ཁ་ Hind.	hor-kha.
hon.	བཞེས་ཁོར་	she-hor.
a (bowl	ཅི་ལིམ་ Hind.	chi-lim.
	ཤན་	shen.
iron (see)	ལྷགས་ཤན་	cha-shen.
	ཕུ་ཕུ་ཁུ་ཤན་ (ཕུ་ཤན་)	pu-pu khu-shü.
	རེ་བ་	re-wa.
hon.	ཐུ་ཤན་རེ་	thu-re.
to	རེ་བ་ཕྱེད་པ་	re-wa cke-pa.
hon.	ཐུ་ཤན་རེ་གནང་བ་	thu-re nang-wa.
ss, to be	རེ་བ་མེད་པ་	re-wa me-pa.
hon.	ཐུ་ཤན་རེ་མེད་པ་	thu-re me-pa.

Horizon	མགོང་བའི་འཁོར་	<i>thong-wai h</i>
Horn	ར་ཙོ་	<i>ra-cho.</i>
Hornet	སྒྲང་མ་	<i>drang-ma.</i>
Hornless	ཙམ་ཡུ་	<i>a-yu.</i>
Horoscope	སྒྲི་སྒྲར་དྭགས་པ་	<i>kye-ka taḥ.</i>
Horrible (hideous.)	ཞིན་སྒྲག་ཆ་པོ་	<i>shē-tra tshu</i>
Horrid *	ཞིན་སྒྲག་ཆ་པོ་	<i>shē-tra tshu</i>
Horror	ཞིན་སྒྲག་	<i>shē-tra.</i>
Horse	རྩ་	<i>ta.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆིག་པ་ (ཆིབས་པ་)	<i>chhik-pa.</i>
Horse, saddle	ཞོན་རྩ་	<i>shōn-ta.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆིབས་པ་	<i>chhik-pu.</i>
Horse, saddle (of very high official or Lama)	ཆིབས་ཆེན་	<i>chhip-chhen</i>
Horse-dung	རྩའི་སྒྲངས་	<i>te-bang.</i>
Horse-hair (of the tail)	རྩ་རྩ་	<i>ta-nga.</i>
Horse-whip	རྩ་ལྷུག་	<i>te-cha.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆིབས་ལྷུག་	<i>chhip-cha.</i>
Horse-man	རྩ་པ་	<i>ta-pa.</i>
Horse-men, body of	རྩ་རག་	<i>tap-ra.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆིབས་རག་	<i>chhip-ra.</i>

-shoe	མིག་ལྷགས་	<i>miġ-cha.</i>
table	ལག་པ་ཤོག་པོ་	<i>lak-pa shok-po.</i>
hon.	ལྷག་ཤོག་པོ་	<i>chha-shok-po.</i>
tal	མྱམ་ཁང་	<i>men-khang.</i>
army)	དམག་	<i>ma.</i>
(crowd of sons)	མི་དབྱང་	<i>mi-pung.</i>
(owner of e, inn, &c.)	གནས་པོ་	<i>ne-po.</i>
ss	གནས་མོ་	<i>ne-mo.</i>
	ཆ་པོ་	<i>tsha-po.</i>
(of wea- r)	ཆད་པ་ཆ་པོ་	<i>tshe-pa tsha-po.</i>
to be (of y)	ཆད་པ་འཛིག་པ་	<i>tshe-pa tshik-</i>
	གནས་ཆང་	<i>pa.</i>
-charges	གནས་བླ་	<i>ne-tshang.</i>
keeper	གནས་པོ་	<i>ne-la.</i>
(f.)	གནས་མོ་	<i>ne-po.</i>
l	ཁྱི་	<i>ne-mo.</i>
hon.	ཁྱི་	<i>khyi.</i>
	ཁྱི་མེས་ཁྱི་	<i>śim-khyi.</i>
	ཆུ་ཚོད་	<i>chhu-tshö.</i>
,	ནང་། ཁང་པ་	<i>nang ; kang-</i>
hon.	གཞིམ་ཁང་	<i>pa.</i>
		<i>śim-khang.</i>

House, <i>h. hon.</i>	གཟིམ་ཤག	<i>sim-sha.</i>
House-owner	ཁང་བདག	<i>khang-dak.</i>
House-agent	ཁང་གཉེན་	<i>khang-nyer</i>
House, care-taker of	ཁང་སྤང་ང་ (བ་)	<i>khang-sung-n</i>
House-rent	ཁང་གྲྭ	<i>khang-la.</i>
Household	ནང་མི་	<i>nang-mi.</i>
Housewife	གནས་མོ་	<i>ne-mo.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲི་སྒྲིང་ལགས་	<i>nyi-nying-la</i>
Hovel	ནང་ཆུང་། ཁང་ཆུང་	<i>nang-chhung khang- chhung. kan-dre.</i>
How	གཤམ་	<i>ka-tshö.</i>
How much	ག་ཚད་	<i>ka-re yin-na.</i>
Howbeit	ག་རེ་ཡིན་ནས་	<i>yin-ne; yin- yang. duk-ke gyi pa. ngu-wa.</i>
However	ཡིན་ནས་། ཡིན་ན་ཡང་	<i>kyü-pa.</i>
Howl, to (of dogs)	སྤྱུག་སྒྲན་གྲུ་བ་བ་	<i>chhe-thak-ch</i>
Do. (of children crying)	བྱ་བ་	<i>a-tsi.</i>
Hug, to	འཁྱུང་བ་	<i>mi-i.</i>
Huge	ཆེ་ཐག་ཆོད་	
Hullo! (expression of surprise)	ཨ་ཅི་	
Human	མི་	

le	སེམས་ཆུང་ཆུང་	<i>sem-chhung- chhung.</i>
d	ལྷོན་པ་	<i>löm-pa.</i>
orous	གཙུག་མོ་གྲོ་བོ་	<i>ge-mo tro-po.</i>
. hon.	ཞལ་མོ་གྲོ་བོ་	<i>ske-mo tro-po.</i>
h-back	ཕྱོད་དགར་	<i>tö-gur.</i>
red	བརྒྱ་ཐམ་པ་	<i>gya-tham-pa.</i>
reth	བརྒྱ་ཐམ་པ་	<i>gya-tham-pa.</i>
er	ཁྱེགས་པ་	<i>tok-pa.</i>
. hon.	བཀྲེས་པ་	<i>tre-pa.</i>
gry, to be	གྲོ་ (གྲོད་) ཁྱེགས་པ་	<i>tro-kho tok-pa.</i>
. hon.	གསོལ་གྲོད་དཀྲེས་པ་	<i>sö-trö tre-pa.</i>
, to	ཁྱི་ར་རྒྱལ་པ་	<i>khyi-ra gyap- pa.</i>
er	ཁྱི་ར་པ་	<i>khyi-ra-wa.</i>
icane	ཁྱེགས་པ་ཚ་བོ་	<i>hlak-pa tsha- po.</i>
o. (with n)	ཅར་ཆུང་	<i>chhar-lung.</i>
y, to	མཁྱེགས་པོ་ རྒྱལ་པ་	<i>gyok-po.</i>
(physical)	མ་	<i>ma.</i>
(mental)	གཞོད་པ་	<i>nö-pa.</i>
, to (physi- ly)	མ་བཟོ་བ་	<i>ma-so-wa.</i>
(mentally)	གཞོད་པ་བྱེད་པ་	<i>nö-pa cke-pa.</i>

Hurt, to be	སྒྱོན་བྱེད་པ་	<i>kyön-cke-pa.</i>
Husband	ཁྱོ་ག་	<i>khyo-ka.</i>
Husbandman	སོ་ནམས་བྱེད་མཁན་	<i>sö-nam ch khen.</i>
Husband and wife	བཟའ་ཚང་	<i>sa-tshang.</i>
Husbandry (agriculture)	སོ་ནམས་	<i>sö-nam.</i>
Husk (of grain)	པགས་པ་	<i>pa-k-pa.</i>
Hut	ནང་ཆུང་། ཁང་ཆུང་	<i>nang-chhung khang-chhun</i>
Hydrophobia	ཁྱི་སྒྱོན་	<i>khyim-nyön.</i>
Hymn	མགུར་མ་	<i>gur-ma.</i>

I

I	ང་	<i>nga.</i>
Do. myself	ང་རང་	<i>nga-rang.</i>
Ice	ཁྱགས་པ་	<i>khyak-pa.</i>
Icy, to be	ཁྱགས་པ་ཡོད་པ་	<i>khyak-pa yö-1</i>
Idea	དོན་	<i>tön.</i>
Identical	གཅིག་པ་	<i>chik-pa.</i>
Identify, to	ངོ་འཕྲོད་སྒྲུབ་པ་	<i>ngo-thrö tre-1</i>
Do. hon.	ངོ་འཕྲོད་གནང་པ་	<i>ngo-thrö na wa.</i>
Idiot	ལྒྱགས་པ་། སྒྱོན་པ་	<i>kuk-pa ; lö pa.</i>

(stupid)	ལྷགས་པ། ལྷོན་པ་ ལོ་ལོ་ཆེན་པོ་	<i>kuk-pa; lem- pa. le-lo chhem-po.</i>
	ལྷུང་བ་	<i>kun-dra.</i>
	གཡ་སྤྱོད་པ་	<i>ke-si...na.</i>
to	འབར་བ་	<i>bar-wa.</i>
	ལྷེ་ས་རྒྱུ་པོ་	<i>kye-sa ma-po.</i>
nious	ངོ་ཚ་པོ་	<i>ngo-tsha-po.</i>
ny	ངོ་ཚ་	<i>ngo-tsha.</i>
mus	ལྷགས་པ་	<i>kuk-pa.</i>
nt	ཡོན་ཏན་མེད་པ་	<i>yon-ten me-pa.</i>
be	ན་བ་	<i>na-wa.</i>
ion.	སྤྱང་བ་	<i>nyung-wa.</i>
	ཁྲིམས་མེད་	<i>thrim-me.</i>
ed	བསོ་ (བསོད་) བདེ་སྤྱོད་པོ། བསོ་ (བསོད་) བདེ་ཆུང་ཆུང་	<i>so-de kam-po; so-de chhung- chhung.</i>
hon.	སྤྱུ་བསོད་སྤྱོད་པོ། སྤྱུ་བསོད་ ཆུང་ཆུང་	<i>ku-sö kam-po; ku-sö chhung- chhung.</i>
ling, to ish	སེམས་ལ་ངན་པ་བྱས་ནས་ བཞག་ (འཛིག་) པ་	<i>sem-la ngem-pa cke-ne skak- pa.</i>
k	བསོ་ (བསོད་) བདེ་མེད་པ་	<i>so-de me-pa.</i>

Ill-luck, <i>hon.</i>	སྐྱབས་མེད་མེད་པ་	<i>ku-sö me-pa.</i>
Ill-natured	སེམས་ངན་པ་	<i>sem-ngem-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་སེམས་ངན་པ་	<i>thu-sem nge pa.</i>
Ill-will	སྙིང་ནད་	<i>nying-ne.</i>
Illicit	ཁྲིམས་མེད་	<i>thrim-me.</i>
Illiterate, to be	ཡོན་ཏན་མེད་པ་	<i>yön-ten me-pa.</i>
Illness	ན་ཚ་	<i>na-tsha.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྙུང་གཞི་	<i>nyung-ski.</i>
Illuminate, to	འོད་གྱུབ་པ་	<i>ö-gyap-pa.</i>
Illusion (optical)	མིག་འཕྲུལ་	<i>mik-thrü.</i>
Illusive	མིག་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་	<i>mik-thrü chh-po.</i>
Illustrate, to	དཔེ་སྟུང་ནས་བཤད་པ་	<i>pe-jar-ne sha pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དཔེ་སྟུང་ནས་གསུང་བ་	<i>pe-jar-ne su wa.</i>
Illustration	དཔེ་	<i>pe.</i>
Illustrious	སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་	<i>ke-tra chhe po.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཚན་སྟན་གྲགས་ཆེན་པོ་	<i>tshen-nyen-t. chhem-po.</i>
Image (idol)	སྐུ་འདྲ་	<i>kun-dra.</i>
Imagination	དམིགས་པ་	<i>mik-pa.</i>
Imagine, to (think)	བསམ་པ་	<i>sam-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་བསམ་བཞིས་པ་	<i>thu-sam she-pa.</i>

e	སྐྱགས་པ་	<i>kuk-pa.</i>
, to	མིག་འདྲིན་བྱེད་པ་	<i>miġ-dren cke-</i> <i>pa.</i>
ulate, to	སྐྱོན་མེད་པ་	<i>kyön me-pa.</i>
terial	གཟུགས་མེད་	<i>śu-me.</i>
out sub-		
e)		
surable	ཆེ་ཐག་ཆོད་	<i>chhe-thak-chhö.</i>
(great)	ཆོད་མེད་པ་	<i>tshö me-pa.</i>
to be		
ately	ལས་སང་	<i>lam-sang.</i>
se	གྱུ་ཆེན་པོ། ཆེ་ཐག་ཆོད་	<i>gya-chhem-po ;</i>
erate	ཆོད་མེད་	<i>chhe-thak-chhö.</i> <i>tshö-me.</i>
est, to be	ངོ་ཆ་མེད་པ་	<i>ngo-tsha me-pa.</i>
al	བྱེད་ཐུངས་ངན་པོ་	<i>cke-tang ngem-</i> <i>po.</i>
al, to be	ཤི་གྱུ་མེད་པ་	<i>shi-gyu...me-pa.</i>
hon.	བཤག་ (གཤེགས་) གྱུ་ མེད་པ་	<i>sha-gyu...me-pa.</i>
able	གཡོ་གྱུ་མེད་པ་	<i>yo-gyu me-pa.</i>
, to	ཤིང་ལ་བཀལ་ནས་བསད་ (གསོད་) པ་	<i>shing-la ke-ne</i> <i>se-pa.</i>
, to	སྟེང་པ་	<i>ter-wa.</i>
hon.	གནང་པ་	<i>nang-wa.</i>
ial	རྩང་པོ་	<i>trang-po.</i>

Impartial, to be (of judges)	བཀའ་ཁྲིམས་དང་པོ་གནད་པ་	<i>ka-thrim tro</i>
Impassable, to be	མི་ཐར་པ་	<i>po nang-a</i>
Impassive	རྒྱུ་པ་བརྒྱུ་པ་	<i>mi...thar-wa</i>
Impede, to	བཀག་པ་ (འགོགས་པ་)	<i>trem-pa g</i>
Imperceptible, to be	མཐོང་རྒྱ་མེད་པ་	<i>wa.</i>
Imperfect	མི་དག་པ་	<i>kak-pa.</i>
Imperial	རྒྱལ་པོའི་	<i>thong-gyu</i>
Imperishable, to be	ཆག་རྒྱ་མེད་པ་	<i>pa.</i>
Impertinent	འཇིང་པ་སྦྱོམ་པོ། གྱོང་པོ་	<i>jing-pa b</i>
Impetuous	རྒྱ་རར་པོ་	<i>po; kye</i>
Impious	ཆོས་སེམས་མེད་པ་	<i>po.</i>
Implements	ལག་ཆ་	<i>ru-ngar-po.</i>
Implore, to	ཞུ་བ་ཐུལ་ (འཇུལ་) བ་	<i>chhö-sem me</i>
Impolite	གྱོང་པོ་	<i>lak-chha.</i>
Importance	གནད་ཁག་	<i>sku-wa phü-</i>
Important	གནད་ཁག་ཆེན་པོ། གལ་ཆེན་པོ་	<i>kyong-po.</i>
Impose, to (lay on)	སྒྲུལ་པ་	<i>nen-kha.</i>
Impose on, to (deceive)	མགོ་སྒྲོང་པ་	<i>nen-kha chh</i>
Do. <i>hon.</i>	དབུ་སྒྲོང་ར་ (བ་) གནད་པ་	<i>po; ke chh</i>
		<i>po.</i>
		<i>kü-wa.</i>
		<i>go-kor-wa.</i>
		<i>u kor-ra na</i>
		<i>wa.</i>

ssible	མི་ཐུབ་པ་	<i>mi-thup-pa.</i>
sture	མགོ་སྐོར་	<i>go-kor.</i>
tent, to be	སྟོབས་འཆག་པ་	<i>top-chhak-pa.</i>
acticable, be	བྱེད་མི་ཐུབ་པ་	<i>che...mi thup-</i> <i>pa.</i>
ression, mb	མཆུག་གི་	<i>dzuk-the.</i>
son, to	བཅོན་ལ་བཅུག (འཇུག) པ་	<i>tsön-la chuk-</i> <i>pa.</i>
oper	མི་ཆོག་པ་	<i>mi chhok-pa.</i>
ove, to	བཟོ་སྐྱོར་བྱེད་པ་	<i>so-kyor che-pa.</i>
. hon.	བཟོ་སྐྱོར་གནང་པ་	<i>so-kyor nang-</i> <i>wa.</i>
re	སྐྱུག་ཁྲོ་པོ་	<i>kyuk-tro-po.</i>
rity	ལྷོད་པ་	<i>trip.</i>
inside)	ནང་ལ་	<i>nang-la.</i>
ossible	བཅོན་པོ་	<i>tsem-po.</i>
urate, to	མི་དག་པ་	<i>mi...tak-pa.</i>
quate, to	མི་འགྲིག་པ་	<i>mi...drik-pa.</i>
entive, to	སེམས་གཡང་ནས་བསྐྱད་ (སྐྱོད) པ་	<i>sem-yang-ne</i> <i>de-pa.</i>
spicious y	གཡང་གཟའ་	<i>yang-sa.</i>
culable	གྲངས་མེད་	<i>trang-me.</i>
itation	སྒྲགས་	<i>nga.</i>
pable	མི་ཐུབ་པ་	<i>mi...thup-pa.</i>

Incarnate, to be	ཁྱེད་པ་	<i>trül-wa.</i>
Incarnation (of a deity)	ཁྱེད་ལྔ་	<i>trül-ku.</i>
Incautious	སྒྲུང་དག་མེད་པ་	<i>nang-ta me-</i>
Incense	སྒྲོམ་	<i>pö.</i>
Incessant	གྱུན་ཆད་ཀྱི་མེད་པ་	<i>gyun-chhe-g me-pa.</i>
Incessantly	དུས་ཀྱུན་	<i>tü-gyün.</i>
Inch (breadth of a finger)	སྤྱི་	<i>sor.</i>
Inclination	འདོད་པ་	<i>dö-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐགས་འདོད་	<i>thung-dö.</i>
Incline, to (lean against)	སྒྲོ་སྒྲེ་ཀྱུབ་པ་	<i>bo-nye gya-</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲོ་སྒྲེ་སྒྲེན་པ་	<i>bo-nye kyöm</i>
Inclined, to be	འདོད་པ་ཡོད་པ་	<i>dö-pa yö-pa</i>
Inclosure	ར་བ་	<i>ra-wa.</i>
Include, to	སྒྲོམ་པ་	<i>dom-pa.</i>
Income	ཐོབ་ཐང་	<i>thop-thang</i>
Incompetent, to be	འོས་པོ་མེད་པ་	<i>ö-po...me-</i>
Incomplete, to be	མི་ཚང་པ་	<i>mi...tshan-</i>
Inconstant, to be	བདན་པོ་མེད་པ་	<i>tem-po...m</i>
Incorporeal	གཟུགས་པོ་མེད་པ་	<i>tsuk-po me-</i>
Incorrect	མ་དག་པ་	<i>ma-tak-pa.</i>

se, to (in bers) (in price)	འཕེལ་བ་ འཕར་བ་	<i>phe-wa.</i> <i>phar-wa.</i>
1	དེན་དེན། ངོ་ཤོག་	<i>ten-ten ; ngo-</i>
atigable	སྒྲིང་རུས་ཆེན་པོ་	<i>tho.</i> <i>nying-rü chhem-</i>
. hon.	ཐགས་རུས་ཆེན་པོ་	<i>po.</i> <i>thu-rü chhem-</i>
ted	ཀྱོང་ཀྱོང་	<i>po.</i> <i>kyong-kyong.</i>
endent	རང་མགོ་འཕྲོན་པ་	<i>rang-go thöm-</i>
ructible	ཆག་གྱུ་མེད་པ་	<i>pa.</i> <i>chha-gyu...me-</i>
(plains of)	ཐོ་	<i>pa.</i> <i>tho.</i>
	གྱུ་ཐང་	<i>gya-thang.</i>
	གྱུ་ཁར་	<i>gya-kar.</i>
1	གྱུ་ཁར་གྱི་	<i>gya-kar-kyi.</i>
te, to	བཙུན་པ་ (སྟོན་པ་)	<i>tem-pa.</i>
erent, to	སྒྲང་རག་མི་བྱེད་པ་	<i>nang-ta mi-che-</i>
ant	སྒྱུ་པོ་	<i>pa.</i> <i>kyo-po.</i>
iant, to be	ཁོང་ཁྱོད་ཟེམ། ཆོག་པ་ཟེམ།	<i>khong-tkro ta-</i>
. hon.	དགོངས་པ་རྩུང་པ། རྣམ་མཁྱེན་	<i>wa ; tshik-pa</i>
	འགཤམ་པ་	<i>ta-wa.</i> <i>gong-pa tshung-</i>
o	རམས་པ་	<i>pa ; nam-</i>
posed, to	གཟུགས་པོ་ཐང་པོ་མེད་པ་	<i>khyen gel-wa.</i> <i>ram.</i>
		<i>suk-po thang-</i>
		<i>po...me-pa.</i>

Indisposed, <i>hon.</i>	སྐྱུ་གཞུགས་ཐང་བོ་མེད་པ་	<i>ku-suk tha</i> <i>po...me-pa</i>
Indistinct	གསལ་བོ་མེད་པ་	<i>ee-po...me-pa</i>
Indolent	རྒྱ་མ་རིང་བོ། ལེ་ལོ་ཆེན་པོ་	<i>gyu-ma ri</i> <i>po ; le</i> <i>chhem-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐྲུགས་རྒྱ་རིང་བོ་	<i>thu-gyu ri</i> <i>po.</i>
Induce, to	ཨ་ཚྭ་གསུམ་བྱེད་པ་	<i>u-tshu che-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	ཨ་ཚྭ་གསུམ་གནང་བ་	<i>u-tshu na</i> <i>wa.</i>
Industrious	ལྷིང་རྩམ་ཆེན་པོ་	<i>nying-rü chhe</i> <i>po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐྲུགས་རྩམ་ཆེན་པོ་	<i>thu-rü chhe</i> <i>po.</i>
Industry	ལྷིང་རྩམ་	<i>nying-rü.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐྲུགས་རྩམ་	<i>thuk-rü.</i>
Ineffaceable, to	སྤྲུབ་མི་ཐུབ་པ་	<i>sup...mi tha</i> <i>pa.</i>
<i>hè</i> Inefficient, to be	འོས་པོ་མེད་པ་	<i>ö-po...me-pa</i>
Inequitable, to	དྲང་བོ་མེད་པ་	<i>trang-po...m</i> <i>pa.</i>
<i>bé (unjust)</i> Inert, to be	དྲུང་བོ་མེད་པ་	<i>hur-po...me-</i>
Inexpensive	ཁི་པོ། གོང་རྒྱང་རྒྱང་	<i>khe-po ; ki</i> <i>chhung</i> <i>chhung.</i>
Infallible, to be	མི་ནོར་བ་	<i>mi-nor-wa.</i>
Infamy	མིང་ངན་	<i>ming-gen.</i>
Infant	ཕུ་གུ་རྒྱང་རྒྱང་	<i>pu-gu chha</i> <i>chhung.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཨ་ཕ་རྒྱང་རྒྱང་	<i>a-wa chha</i> <i>chhung.</i>

Infant (of a few weeks only)	མ་འབྲས་	<i>man-ja.</i>
Infantry	དམག་དབྱང་	<i>mak-pung.</i>
Inferior (of things)	སྒྲུབ་པོ་	<i>duk-po.</i>
Do. (in rank of persons)	དམའ་པོ་	<i>ma-po.</i>
Infertile	ཙ་ཙུ་འཛེམ་པོ་མེད་པ་	<i>tsa-chhu dsom-po...me-pa.</i>
Infidel	ཁྱི་པ་	<i>chhi-pa.</i>
Infinite	ཚོད་མེད་པ་	<i>tshö...me-pa.</i>
Infirm	ཤེད་མེད་པ་	<i>she-me-pa.</i>
Inflamed, to be (of hands, &c.)	འཚོག་པ་	<i>tshik-pa.</i>
Inflate, to	གམ་ཕྱ་རྒྱང་པ་	<i>kam-phu gyang-wa.</i>
Influence	དབང་	<i>wang.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་དབང་	<i>ku-wang.</i>
Influential	དབང་ཆེན་པོ་	<i>wang-chhem-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་དབང་ཆེན་པོ་	<i>ku-wang chhem-po.</i>
Inform, to	ལན་སྒྲོད་པ་	<i>len-tro-pa.</i>
Do. <i>inf.</i> to <i>sup.</i>	ལྷུགས་ལན་ཕྱལ་ (འབྲུལ་)པ་	<i>ja-len phui-wa.</i>
Do. <i>sup.</i> to <i>inf.</i>	བཀའ་ལན་གནང་པ་	<i>ka-len wang-wa.</i>
Information (news)	ལན་	<i>len.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་ལན་	<i>ka-len.</i>
Informant	ལན་སྒྲོད་མཁས་	<i>len-tre-chen.</i>

Ingenious	རྒྱུ་མཁས་པོ་	<i>ch'u-khe-po.</i>
Inhabit, to	བལྟ་བ་ (མྱོད་བ་)	<i>de-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞུགས་པ་	<i>shu-pa.</i>
Inhale, to	དབྱུགས་འཕྲིན་པ་	<i>u-them-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷགས་བྱགས་འཕྲིན་པ་གནང་བ་	<i>ja-u them nang-wa.</i>
Inherit, to	སྐལ་ལ་ (བ་) ཐོབ་པ་	<i>ke-la thop.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐ་སྐལ་ཐོབ་པ་	<i>ku-ke thop.</i>
Inheritance	ཐོབ་སྐལ་	<i>thop-ke.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐ་སྐལ་	<i>ku-ke.</i>
Inimical, to be	དག་བྱེད་པ་	<i>dra-cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དག་གནང་བ་	<i>dra-nang-wa.</i>
Iniquity	ཉེས་པ། སྒྲིག་པ་	<i>nye-pa ;</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐ་སྒྲིག་	<i>pa. ku-di.</i>
Inject, to	བཅུག་པ་ (འཇུག་པ་)	<i>chuk-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཅུག་ག་ (འཇུག་པ་) གནང་བ་	<i>chuk-ka n wa.</i>
Injunction	བཀའ་	<i>ka.</i>
Injure, to	གནོད་པ་བྱེད་པ་	<i>nö-pa che-p</i>
Injured, to be	ཁྱོད་བྱེད་པ་	<i>kyön-che-pa</i>
Injury	གནོད་པ་	<i>nö-pa.</i>
Injustice, to do	ཁྲིམས་མེད་བྱེད་པ་	<i>thrim-me pa.</i>

stice, to do, m.	ཁྲིམས་མེད་གནང་བ་ སྒྲག་ཚ་	<i>thrim-me nang- wa. nak-tsha.</i>
pot	སྒྲག་བུམ་	<i>nak-phum.</i>
. hon.	ཕྱག་བུམ་	<i>chha-phum.</i>
red	མཚལ་	<i>tshe.</i>
t (bay)	ཅུ་ལྷག་	<i>chhu-hla.</i>
ate (fellow- dger)	ལྟོ་ཚང་། ཐབ་རེགས་ གནས་ཚང་	<i>to-tshang; thap-ro. ne-tshang.</i>
keeper	གནས་པོ་	<i>ne-po.</i>
o. (F.)	གནས་མོ་	<i>ne-mo.</i>
er	ནང་གི་	<i>nang-ki.</i>
cent	ཉེས་པ་མེད་པ་	<i>nye-pa me-pa.</i>
umerable	གྲངས་མེད་	<i>trang-me.</i>
ulate, to (for nall-pox)	ལྷ་འབྲུམ་བཅུགས་ (འཛུག་) པ་	<i>hlan-drum tsuk- pa.</i>
o. hon.	ལྷ་འབྲུམ་བཅུགས་ག (འཛུགས་པ་) གནང་བ་	<i>hlan-drum tsuk- ka nang-wa.</i>
uire, to (ask)	དྲི་བ་ (འདྲི་བ་)	<i>tri-wa.</i>
o. to (in- estigate)	ཞིབ་དཔྱད་བྱེད་པ་	<i>skip-chö cke-pa.</i>
o. hon.	ཞིབ་དཔྱད་གནང་བ་	<i>skip-chö nang- wa.</i>
o. h. hon.	བཀའ་ཞིབ་གནང་བ་	<i>ka-skip nang- wa.</i>

Inquiry	ཞིབ་དཔྱད་	<i>shib-p-chö.</i>
Insane	སྡོན་པ་	<i>nyöm-pa.</i>
Inscription	རྟོག་འཁོར་	<i>do-kö.</i>
Insect	འབྲ་	<i>bu.</i>
Insensible, to become	དྲན་པ་འཕྱོར་བ་	<i>trem-pa th wa.</i>
Inseparable, to be	བྲལ་ (འབྲལ་) མི་ཐུབ་པ་	<i>tre...mi-thu pa.</i>
Insert, to	བཅུགས་པ་ (འཛུགས་པ་)	<i>tsuk-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཅུགས་ག་ (འཛུགས་པ་) བཞད་པ་	<i>tsuk-ka na wa.</i>
Inside, <i>prep.</i>	ནང་ལ་	<i>nang-la.</i>
Insignificant (of matters)	དོན་དག་ཆུང་ཆུང་	<i>ton-ta chhu chhung.</i>
Insincere, to be	དྲང་པོ་མེད་པ། དངོས་ནས་མི་བྱེད་པ་	<i>trang-po... pa ; ngön ...mi-che-</i>
Insist, to	ལྟུ་ཚུགས་བྱེད་མ་	<i>u-tshu che-</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྟུ་ཚུགས་བཞད་མ་	<i>u-tshu nang.</i>
Insolent	འཛིང་པ་སྦྱོར་བོ་	<i>jing-pa bom</i>
Insoluble	ལྷུ་མི་ཐུབ་པ་	<i>sku...mi th pa.</i>
Inspect, to	ཐླ་བ་	<i>ta-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟེགས་པ་	<i>ti-pa.</i>
Instance	དཔེ་	<i>pe.</i>

nce, for	དཔེན་ (དཔེར་ན་)	<i>pe-na.</i>
nt, in an 'esently) ntly	ཁྱིམ་ཙམ་ཅིག་ལ་ ལམ་སང་། ལམ་ཀྱང་	<i>hrip-tsa-chi-la.</i> <i>lam-sang ; lam- kyang.</i>
ad of	ཚབ་ལ་	<i>tshap-la.</i>
gate, to	ངན་པ་བསྐྱབས་ (སྒྲོབ་) བ་	<i>ngen-pa lap-pa.</i>
tute, to	བཅུགས་པ་ (འཛུགས་པ་)	<i>tsuk-pa.</i>
uct, to	བསྐྱབས་པ་ (སྒྲོབ་པ་)	<i>lap-pa.</i>
uctor	དགེ་གྲོན་	<i>ge-gen.</i>
ument	ལག་ཆ་	<i>lak-chha.</i>
fficient	མི་...ལྟང་བ་	<i>mi...dang-wa.</i>
lt, e.	སྤང་ར་	<i>me-ra.</i>
lt, to	སྤང་ར་བྟང་ (གཏོང་) བ་	<i>me-ra tang-wa.</i>
hon.	སྤང་ར་བཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>me-ra tong-nga nang-wa.</i>
rrection	མྱེ་འཁྲུག་	<i>de-thruk.</i>
llect	ཁྱོ་གྲོས་	<i>lo-tro.</i>
llectual	ཁྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ་	<i>lo-tro chhem-po.</i>
Do. hon.	དགོངས་པ་ཆེན་པོ་	<i>gong-pa chhem- po.</i>
elligence (news)	ལན། སྤང་ཆ་	<i>len ; ke-chha.</i>
lligence (un- erstanding)	རིག་པ་	<i>rik-pa.</i>
Do. . hon.	ཐུགས་རིག་	<i>thu-ri.</i>

Intelligent	རིག་པ་ཡག་པོ་	<i>rik-pa yak-po</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུ་རི་ཡག་པོ་	<i>thu-ri yak-po</i>
Intemperate, to be	ཚོད་མེད་པ་	<i>tshö-me-pa.</i>
Intention	དོན་དག	<i>tön-ta.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལུ་ཏོན་	<i>ku-tön.</i>
Inter, to (bury)	ས་ལ་སྤྲས་པ་	<i>sa-la be-pa.</i>
Intercede, to	པ་མི་བྱེད་པ་	<i>pa-mi che-po</i>
Do. <i>hon.</i>	པ་མི་གནང་པ་	<i>pa-mi nang-</i>
Intercourse, to have (conversation with)	སྐད་ཆ་བྱེད་པ་	<i>ke-chha che-</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུང་གྲོས་གནང་པ་	<i>sung-trö na wa.</i>
Do. <i>inf. w. sup.</i>	གསུང་གྲོས་ལྷ་པ་	<i>sung-trö s wa.</i>
Interest (on loan)	སྤྱིན་	<i>kye.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷ་གས་སྤྱིན་	<i>ja-kye.</i>
Interior, s. (of a building)	ནང་	<i>nang.</i>
Do. (of a country)	གྲོང་གསེབ་	<i>trong-se.</i>
Internal	ནང་གི་	<i>nang-ki.</i>
Interpreter	ལོ་ཙ་པ་	<i>lo-tsa-wa.</i>
Interrogate, to	དྲི་བ་ (འདྲི་བ་)	<i>tri-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཤམ་འདྲི་གནང་པ་	<i>kan-dri na wa.</i>
Interrupt, to	བཀག་པ་ (འགྲུག་པ་)	<i>kak-pa.</i>

rupt, to	བགག་ག (འགགས་པ་)	<i>ka-k-ka nang-wa.</i>
ruption	གནང་བ་	<i>ka-k-chha.</i>
stice	མེར་ཀ	<i>ser-ka.</i>
tines	རྒྱ་མ་	<i>gyu-ma.</i>
ate	དགའ་པོ་ཉེ་པོ་	<i>ga-po nye-po.</i>
	ནང་ལ་	<i>nang-la.</i>
olerable in)	སྒོང་ (སྒོམ་) མི་ཐུབ་པ་	<i>gong mi thup-</i>
icated	ར་བཟི་	<i>pa. ra-ti.</i>
o. to be	ར་བཟི་བ་	<i>ra-ti-wa.</i>
pid	སྒྱིང་ཆེན་པོ་	<i>nying-chhem-</i>
. hon.	ཐུགས་སྒྱིང་ཆེན་པོ་	<i>po. t h u - n y i n g</i>
ate	མགོ་ཉེག་ཆ་པོ་	<i>chhem-po. go-nyo tsha-po.</i>
gue	གྲོས་ངན་	<i>trö-ngen.</i>
late, to	ཆུ་ཡིས་གནན་ (གཞོན་) བ་	<i>chhü-nem-pa.</i>
dation	ཆུ་བྱང་	<i>chhu-rü.</i>
id, s.	ནད་པ་	<i>ne-pa.</i>
. hon.	སྒྱུང་མཁའ་	<i>nyung-khen.</i>
ative	སྒྲན་ར་	<i>me-ra.</i>
atory	བརྗེད་ཐོ་	<i>je-tho.</i>

Inventory, <i>hon.</i>	བསྐྱེལ་བྱོ	<i>nye-tho.</i>
Invert, to (up side down)	མགོ་གཞུག་ཡོག་པ། ཡུ་ཡོག་ རྒྱུ་པ་	<i>go-sku lok-pa ; a-lo gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་གཞུག་ཡོག་ག་ (པ་) གནང་བ། ཡུ་ཡོག་རྒྱུ་པ་ གནང་བ་	<i>go-sku lok-ka nang-wa ; a- lo gyap-pa nang-wa.</i>
Invert, to (back to front)	ཁ་ཕྱོགས་ཡོག་པ་	<i>kha-chho lok- pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁ་ཕྱོགས་ཡོག་ག་(པ་)གནང་བ་	<i>kha-chho lok-ka nang-wa.</i>
Investigate, to	ཞིབ་དཔྱད་བྱེད་པ་	<i>skhip-chö cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞིབ་དཔྱད་གནང་བ་	<i>skhip-chö nang- wa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	བཀའ་ཞིབ་གནང་བ་	<i>ka-skhip nang- wa.</i>
Investigation	ཞིབ་དཔྱད་	<i>skhip-chö.</i>
Invincible	ཐུགས་མེད་པ་	<i>la...mi kha-wa.</i>
Invisible	མི་མཐོང་བ་	<i>mi...thong-wa.</i>
Invite, to (guest)	སྐད་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>ke-tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གདན་འདྲེན་ཞུ་བ་	<i>den-dren sku- wa.</i>
Involved (intricate)	མགོ་ཉྩལ་ཆ་པོ་	<i>go-nyo tsha-po.</i>
Inward	ནང་གི་	<i>nang-ki.</i>
Ire	ཁྲིའི་ཁྲོ། ཚིག་པ་	<i>khong-t hro ; tshik-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དགོངས་ཚུང་། རྣམ་མཁྱེན་	<i>gong-tshung ; nam-khyen.</i>

ne	དཀའ་ལས་ཁག་པོ་	<i>ka-le khaḥ-po.</i>
s.	ལྷགས་	<i>cha.</i>
s. (for hes) adj.	དབྱར་དེ ལྷགས་ཀྱི་	<i>ur-te.</i> <i>cha-kyi.</i>
gious, to	ཆོས་སེམས་མེད་པ་	<i>chhö-sem me-pa.</i>
o. hon.	ཆོས་སེམས་མི་གནང་པ་	<i>chhö-sem mi- nang-wa.</i>
vable, to	ཐབས་མེད་པ་	<i>thaṣ-me-pa.</i>
stible, to be	བཀག་མི་ཐབས་པ་	<i>kaḥ...mi-thuṣ- pa.</i>
lute, to be	བདན་བདན་མེད་པ་	<i>ten-ten...me-pa.</i>
ble	རྩ་ངར་པོ་	<i>ru-ngar-po.</i>
	རེད། འདྲུག་	<i>re ; du.</i>
l	ཁྲིང་ཐུན་	<i>ling-thren.</i>
to (come	འཕྱོན་པ་	<i>thöm-pa.</i>
hon.	འཕྱོན་པ་གནང་པ་	<i>thöm-pa nang- wa.</i>
h. hon.	ཕྱོགས་ཕྱེབས་གནང་པ་	<i>chho-phe nang- wa.</i>
	དེ། འདི་	<i>te ; di.</i>
s.	རྩོ་	<i>ngo.</i>
o (of body)	ཟ་བ། བཤམ་པ་	<i>ṣa-wa ; ya-wa.</i>
g disease, lave	རྩོ་ཤོར་བ། རྩོ་ལྷུགས་པ་	<i>ngo-shor-wa ; ngo-gyaṣ-pa.</i>
	འདི་རང་། དེ་རང་	<i>di-rang ; te- rang.</i>

Ivory	བ་སོ་	<i>pa-so.</i>
Ivy	ཐག་འབྱུང་མེ་དྲིལ་	<i>tha-khyü . m tok.</i>

J

Jackal	ཁྱི་སྦྲང་	<i>khyip-chang.</i>
Jackass	ཕྱང་གྲུ་ (བོང་ཕྱུ་)	<i>prung-gu.</i>
Jackdaw	ཁྱུང་ཀ་	<i>kyung-ka.</i>
Jacket (without sleeves)	ཕྱ་སྦྲར་	<i>ja-ja.</i>
Do. <i>hon.</i>	ན་བཟའ་ཕྱ་སྦྲར་	<i>nam-ta ja-ja.</i>
Do. (with sleeves)	འགོག་ཆེ་ <i>do. kua. tzu</i>	<i>go-tse.</i>
Do. <i>hon.</i>	ན་བཟའ་འགོག་ཆེ་	<i>nam-ta go-tse</i>
Jail	བཅོམ་ཁང་	<i>tsön-khang.</i>
Jailor	བཅོམ་སྦྲང་ (བ་)	<i>tsön-sung-ngi</i>
Jar	རྩ་བུམ་	<i>dza-pum.</i>
Jaundice	སེར་ནད་	<i>ser-ne.</i>
Javelin	མདུང་	<i>dung.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་མདུང་	<i>chhan-dung.</i>
Jaw	འགྲམ་པ་	<i>dram-pa.</i>
Jealous	ཐྲག་དྲིལ་ཚ་པོ་	<i>thra-to tsha-</i>
Jealousy	ཐྲག་དྲིལ་	<i>thra-to.</i>

Jealousy (between husband and wife)	མིག་མེར་	<i>mik-ser.</i>
Jeer, to	སྒར་ར་ བར་ (གཏོང་) བ་	<i>me-ra tang-wa.</i>
Do. hon.	སྒར་ར་གཏོང་ང་ (བ་) བཞང་བ་	<i>me-ra tong-nga</i>
Jelly (meat)	ཕིག་ཕིག་	<i>nang-wa. phik-phi.</i>
Jest, to	ཁཁ་ལས་བཞད་པ་	<i>khaṣ-le she-pa.</i>
Do. hon.	ཁཁ་ལས་བསྐྱང་བ་	<i>she-le sung-wa.</i>
Do. h. hon.	ཁཁ་ལས་བསྐྱང་ང་ (བ་) བཞང་བ་	<i>she-le sung-nga nang-wa.</i>
Jesus	ཡེ་ཤུ་	<i>ye-shu.</i>
Jew	ཡ་ཏུ་དུ་པ་	<i>ya-hu-da-pa.</i>
Jewel	ནོར་ཕུ་	<i>nor-ṣu.</i>
Job (work)	ལས་ཀ་	<i>le-ka.</i>
Jockey (for making horses)	རྟ་རྒྱུང་མཁན་	<i>ta-jang-khen.</i>
Do. (for racing)	རྟ་རྒྱུག་བར་མཁན་	<i>taṣ-gyu tang-khen.</i>
Join, to	སྒྲེལ་བ། འབྲུད་པ་	<i>drel-wa ; thü-pa.</i>
Do. hon.	སྒྲེལ་ལ་ (བ་) བཞང་བ། འབྲུད་པ་བཞང་བ་	<i>drel-la nang-wa ; thü-pa nang-wa.</i>
Join, to (by glueing together, &c.)	སྒྲུར་བ་	<i>jar-wa.</i>
Do. hon.	སྒྲུར་ར་ (བ་) བཞང་བ་	<i>jar-ra nang-wa.</i>

Ingenious	ཅུས་མཁས་པོ་	<i>chu-khe-po.</i>
Inhabit, to	བསྐྱེད་པ་ (སྤོང་པ་)	<i>de-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞུགས་པ་	<i>sku-pa.</i>
Inhale, to	དབུགས་འཕྲེན་པ་	<i>u-them-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷགས་བྱགས་འཕྲེན་པ་གནང་བ་	<i>ja-u them-nang-wa.</i>
Inherit, to	སྐལ་ལ་ (བ་) ཐོབ་པ་	<i>ke-la thop-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐ་སྐལ་ཐོབ་པ་	<i>ku-ke thop-pa.</i>
Inheritance	ཐོབ་སྐལ་	<i>thop-ke.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐ་སྐལ་	<i>ku-ke.</i>
Inimical, to be	དབྲ་བྱེད་པ་	<i>dra-cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབྲ་གནང་པ་	<i>dra-nang-wa.</i>
Iniquity	ཉེས་པ། སྤིག་པ་	<i>nye-pa ; d pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་སྤིག་	<i>ku-di.</i>
Inject, to	བཅུག་པ་ (འཇུག་པ་)	<i>chuk-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཅུག་པ་ (འཇུག་པ་) གནང་བ་	<i>chuk-ka na wa.</i>
Injunction	བཀའ་	<i>ka.</i>
Injure, to	གཞོན་པ་བྱེད་པ་	<i>nö-pa che-pa.</i>
Injured, to be	ཞྱོན་བྱེད་པ་	<i>kyön-che-pa.</i>
Injury	གཞོན་པ་	<i>nö-pa.</i>
Injustice, to do	ཁྲིམས་མེད་བྱེད་པ་	<i>thrim-me pa.</i>

ice, to do,	ཁྲིམས་མེད་གནང་བ་	<i>thrim-me nang-wa.</i>
	སྒྲག་ཚ་	<i>nak-tsha.</i>
st	སྒྲག་ཕུམ་	<i>nak-pum.</i>
hon.	ཕུག་ཕུམ་	<i>chha-pum.</i>
ed	མཚལ་	<i>tshe.</i>
bay)	ཅུ་ལྷག་	<i>chhu-hla.</i>
e (fellow- er)	ཁྱེ་ཚང་། ཐབ་རྟོགས་	<i>to-tshang ;</i>
	གནས་ཚང་	<i>thap-ro.</i>
eeper	གནས་པོ་	<i>ne-po.</i>
(F.)	གནས་མོ་	<i>ne-mo.</i>
	ནང་གི་	<i>nang-ki.</i>
ent	ཉེས་པ་མེད་པ་	<i>nye-pa me-pa.</i>
erable	གྲངས་མེད་	<i>trang-me.</i>
late, to (for ill-pox)	ལྷ་འབྲུམ་བཙུགས་ (འཛུག་) བ་	<i>hlan-drum tsuk-</i>
hon.	ལྷ་འབྲུམ་བཙུགས་ག	<i>pa.</i>
	(འཛུགས་པ་) གནང་བ་	<i>hlan-drum tsuk- ka nang-wa.</i>
re, to (ask)	དྲི་བ་ (འདྲི་བ་)	<i>tri-wa.</i>
to (in- tigate)	ཞིབ་དཔྱད་བྱེད་པ་	<i>skip-chö cke-pa.</i>
hon.	ཞིབ་དཔྱད་གནང་བ་	<i>skip-chö nang-</i>
h. hon.	བཀའ་ཞིབ་གནང་བ་	<i>wa.</i>
		<i>ka-skip nang- wa.</i>

Inquiry	ཞིབ་དཔྱད་	<i>skip-chö.</i>
Insane	སྒྱུན་པ་	<i>nyöm-pa.</i>
Inscription	རྟོག་འགྲེལ་	<i>do-kö.</i>
Insect	འབྲུ་	<i>bu.</i>
Insensible, to become	དྲན་པ་འཕྲོང་བ་	<i>trem-pa th wa.</i>
Inseparable, to be	བྲལ་ (འབྲལ་) མི་ཐོབ་པ་	<i>tre...mi-thup pa.</i>
Insert, to	བཅུགས་པ་ (འཛུགས་པ་)	<i>tsuk-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཅུགས་ག་ (འཛུགས་པ་) གནང་བ་	<i>tsuk-ka nan wa.</i>
Inside, <i>prep.</i>	ནང་ལ་	<i>nang-la.</i>
Insignificant (of matters)	དོན་དག་ཅུང་ཅུང་	<i>ton-ta chhu chhung.</i>
Insincere, to be	དྲང་པོ་མེད་པ། དངོས་ནས་མི་བྱེད་པ་	<i>trang-po...m pa ; ngön...mi-cha</i>
Insist, to	ལྟུ་ཚུགས་བྱེད་པ་	<i>u-tshu che-p</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྟུ་ཚུགས་གནང་བ་	<i>u-tshu nang-</i>
Insolent	འཛིང་བ་སྦྱོམ་པོ་	<i>jing-pa bom-</i>
Insoluble	ཁྱུ་མི་ཐོབ་པ་	<i>sku...mi th pa.</i>
Inspect, to	ཐླ་བ་	<i>ta-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིགས་པ་	<i>si-pa.</i>
Instance	དཔེ་	<i>pe.</i>

nce, for	དཔེན་ (དཔེར་ན་)	pe-na.
nt, in an esently)	ཁྱིམ་ཙམ་ཅིག་ལ་	hrip-tsa-chi-la.
ntly..	ལམ་སང་། ལམ་ཀུང་	lam-sang ; lam- kyang.
ad of	ཚབ་ལ་	tshap-la.
gate, to	ངན་པ་བསྐྱབས་ (སློབ་) བ་	ngen-pa la p-pa.
ute, to	བཅུགས་པ་ (འཛུགས་པ་)	tsuk-pa.
act, to	བསྐྱབས་པ་ (སློབ་པ་)	la p-pa.
actor	དགོ་གན	ge-gom.
ument	ལག་ཆ་	lak-chha.
ficient	མི་...ང་ལ་	mi...dang-wa.
t, e.	སྒྲ་ར་	me-ra.
t, to	སྒྲ་ར་བཏང་ (གཏོང་) བ་	me-ra tang-wa.
hon.	སྒྲ་ར་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	me-ra tong-nga nang-wa.
rrection	མེ་འབྲུག་	de-thruk.
lect	ཁྱོ་གྲོས་	lo-tro.
lectual	ཁྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ་	lo-tro chhem-po.
o. hon.	དགོངས་པ་ཆེན་པོ་	gong-pa chhem- po.
elligence ews)	ལན། སྒྲ་ཆ་	len ; ke-chha.
lligence (un- rstanding)	རིག་པ་	rik-pa.
o. . hon.	ཐུགས་རིག་	thu-ri.

Intelligent	རིག་པ་ཡག་པོ་	<i>rik-pa yak-po</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུ་རི་ཡག་པོ་	<i>thu-ri yak-po</i>
Intemperate, to be	ཚོད་མེད་པ་	<i>tshö-me-pa,</i>
Intention	དོན་དག	<i>tön-ta.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲ་དོན་	<i>ku-tön.</i>
Inter, to (bury)	ས་ལ་སྦྱས་པ་	<i>sa-la be-pa.</i>
Intercede, to	པར་མི་བྱེད་པ་	<i>pa-mi che-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	པར་མི་གནང་བ་	<i>pa-mi nang-</i>
Intercourse, to have (conversation with)	སྐད་ཆ་བྱེད་པ་	<i>ke-chha che-</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུང་གྲོས་གནང་བ་	<i>sung-trö na</i>
Do. <i>inf. w. sup.</i>	གསུང་གྲོས་ལྟ་བ་	<i>sung-trö s</i>
Interest (on loan)	སྒྲིད་	<i>wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷགས་སྒྲིད་	<i>kya.</i>
Interior, s. (of a building)	ནང་	<i>ja-kya.</i>
Do. (of a country)	གྲོང་གསེབ་	<i>nang.</i>
Internal	ནང་གི་	<i>trong-se.</i>
Interpreter	ལོ་ཙ་བ་	<i>nang-ki.</i>
Interrogate, to	དྲི་བ་ (འདྲི་བ་)	<i>lo-tsa-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་འདྲི་གནང་བ་	<i>tri-wa.</i>
Interrupt, to	བཀག་པ་ (འགོགས་པ་)	<i>kan-dri na</i>
		<i>wa.</i>
		<i>kak-pa.</i>

rupt, to,	བགག་ག་ (འགགས་པ་)	<i>kak-ka nang-wa.</i>
	གནང་བ་	
ruption	བགག་ཆ་	<i>kak-chha.</i>
stice	སེར་ཀ	<i>ser-ka.</i>
ines	ལྷོ་མ་	<i>gyu-ma.</i>
ate	དགའ་པོ་ཉེ་པོ་	<i>ga-po nye-po.</i>
	ནང་ལ་	<i>nang-la.</i>
plorable (in)	སྒོང་ (སྒོམ་) མི་ཐུབ་པ་	<i>gong mi thup-pa.</i>
icated	ར་བཟི་	<i>ra-ti.</i>
o. to be	ར་བཟི་བ་	<i>ra-ti-wa.</i>
pid	སྒྱིང་ཆེན་པོ་	<i>nying-chhem-po.</i>
. hon.	ཐུགས་སྒྱིང་ཆེན་པོ་	<i>thug-nying-chhem-po.</i>
ate	མགོ་ཉེ་མཆ་པོ་	<i>go-nyo tsha-po.</i>
gue	གྲོས་ངན་	<i>trö-ngen.</i>
late, to	ཅུ་ཡིས་གནན་ (གཞོན་) བ་	<i>chhü-nem-pa.</i>
ation	ཅུ་ཅུང་	<i>chhu-rü.</i>
id, s.	ནད་པ་	<i>ne-pa.</i>
. hon.	སྤུང་མཁམན་	<i>nyung-khen.</i>
ative	སྤན་ར་	<i>me-ra.</i>
ntory	བཞིན་པོ་	<i>je-tho.</i>

Inventory, <i>hon.</i>	བསྐྱེལ་བྱོ་	<i>nye-tho.</i>
Invert, to (up side down)	མགོ་གཞུག་ཡོག་པ། ཡ་ཡོག་ རྒྱུ་པ་	<i>go-sku lok-pa; a-lo gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་གཞུག་ཡོག་པ་ (པ་) གནང་བ། ཡ་ཡོག་རྒྱུ་པ་ གནང་བ་	<i>go-sku lok-ka nang-wa; a- lo gyap-pa nang-wa.</i>
Invert, to (back to front)	ཁ་ཕྱོགས་ཡོག་པ་	<i>kha-chho lok- pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁ་ཕྱོགས་ཡོག་པ་ (པ་) གནང་བ་	<i>kha-chho lok-ka nang-wa.</i>
Investigate, to	ཞིབ་དཔྱད་བྱེད་པ་	<i>skip-chö cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞིབ་དཔྱད་གནང་བ་	<i>skip-chö nang- wa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	བཀའ་ཞིབ་གནང་བ་	<i>ka-skip nang- wa.</i>
Investigation	ཞིབ་དཔྱད་	<i>skip-chö.</i>
Invincible	ཐུགས་མེད་པ་	<i>la...mi kha-wa.</i>
Invisible	མི་མཐོང་བ་	<i>mi...thong-wa.</i>
Invite, to (guest)	སྐད་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>ke-tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གདན་འདྲིན་ཞུ་བ་	<i>den-dren sku- wa.</i>
Involved (intricate)	མགོ་ཉྩེག་ཆ་པོ་	<i>go-nyo tsha-po.</i>
Inward	ནང་གི་	<i>nang-ki.</i>
Ire	ཁྲིའི་ཁྲོ། རྩོམ་པ་	<i>k h o n g - t h r o ; tshik-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དགོངས་རྒྱུང་། རྣམ་མཁྱེན་	<i>gong-tshung ; nam-khyen.</i>

ne	དགའ་ལས་ཁག་པོ་	<i>ka-le khak-po.</i>
s.	ལྷགས་	<i>cha.</i>
s. (for hes) adj.	དབྱར་དྲི་ ལྷགས་ཀྱི་	<i>ur-te.</i>
gious, to	ཆོས་སེམས་མེད་པ་	<i>chhö-sem me-pa.</i>
. hon.	ཆོས་སེམས་མི་གནང་བ་	<i>chhö-sem mi- nang-wa.</i>
rable, to	ཐབས་མེད་པ་	<i>thap-me-pa.</i>
tible, to be	བཀག་པོ་མི་ཐབ་པ་	<i>kak...mi-thup- pa.</i>
lute, to be	བདན་བདན་མེད་པ་	<i>ten-ten...me-pa.</i>
ole	རྩ་ངར་པོ་	<i>ru-ngar-po.</i>
	རིད། འདུག་	<i>re ; du.</i>
	ཁྲིང་ཕུན་	<i>ling-thren.</i>
to (come	འཐོན་པ་	<i>thöm-pa.</i>
hon.	འཐོན་པ་གནང་བ་	<i>thöm-pa nang- wa.</i>
h. hon.	ཕྱོགས་ཐེབས་གནང་བ་	<i>chho-phe nang- wa.</i>
	དེ། འདི་	<i>te ; di.</i>
	ཇོ་	<i>ngo.</i>
o (of body)	ཟ་བ། བཤའ་བ་	<i>śa-wa ; ya-wa.</i>
g disease, ave	ཇོ་ཤོར་བ། ཇོ་རྒྱལ་བ་	<i>ngo-shor-wa ; ngo-gyap-pa.</i>
	འདི་རང་། དེ་རང་	<i>di-rang ; te- rang.</i>

Ivory	བ་སོ་	<i>pa-so.</i>
Ivy	ཐག་འབྲུད་མེ་དྲག་	<i>tha-khyü tok.</i>

J

Jackal	ཁྱི་སྦྲང་	<i>khyip-chan</i>
Jackass	ཐུང་གྲ་ (བོང་ཐུ་)	<i>prung-gu.</i>
Jackdaw	ཁྱུང་ཀ་	<i>kyung-ka.</i>
Jacket (without sleeves)	ཐྱ་སྦྲང་	<i>ja-ja.</i>
Do. <i>hon.</i>	ན་བཟའ་ཐྱ་སྦྲང་	<i>nam-sa ja.</i>
Do. (with sleeves)	འགོག་ཅེ་ <i>ch. kua.tyü</i>	<i>go-tse.</i>
Do. <i>hon.</i>	ན་བཟའ་འགོག་ཅེ་	<i>nam-sa go-</i>
Jail	བཅོན་ཁང་	<i>tsön-khang</i>
Jailor	བཅོན་སྦྲང་ (བ་)	<i>tsön-sung-</i>
Jar	རྩ་བུམ་	<i>dza-pum.</i>
Jaundice	སེར་ནད་	<i>ser-ne.</i>
Javelin	མདུང་	<i>dung.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་མདུང་	<i>chhan-dum</i>
Jaw	འགམ་པ་	<i>dram-pa.</i>
Jealous	ཐྲག་དྲོག་ཚ་པོ་	<i>thra-to tsä</i>
Jealousy	ཐྲག་དྲོག་	<i>thra-to.</i>

Jealousy (between husband and wife)	མིག་མེར་	<i>mik-ser.</i>
Jeer, to	སྐད་ར་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>me-ra tang-wa.</i>
Do. hon.	སྐད་ར་གཏོང་ང་ (བ་) བཞང་བ་	<i>me-ra tong-nga</i>
Jelly (meat)	ཕྱིག་ཕྱིག་	<i>nang-wa. phik-phi.</i>
Jest, to	ཁལ་ལས་བཞད་བ་	<i>khap-le she-pa.</i>
Do. hon.	ཁལ་ལས་བསྟུང་བ་	<i>ske-le sung-wa.</i>
Do. h. hon.	ཁལ་ལས་བསྟུང་ང་ (བ་) བཞང་བ་	<i>ske-le sung-nga</i>
Jesus	ཡེ་ཤུ	<i>nang-wa. ye-shu.</i>
Jew	ཡ་ཏུ་དུ་བ་	<i>ya-hu-da-pa.</i>
Jewel	ནོར་བུ	<i>nor-phi.</i>
Job (work)	ལས་ཀ	<i>le-ka.</i>
Jockey (for making horses)	རྟ་རྒྱུང་མཁན་	<i>ta-jang-khen.</i>
Do. (for racing)	རྟ་རྒྱུག་བཏང་མཁན་	<i>tap-gyu tang-khen.</i>
Join, to	སྦྲེལ་བ། འབྲུན་བ་	<i>drel-wa ; thü-pa.</i>
Do. hon.	སྦྲེལ་ལ་ (བ་) བཞང་བ། འབྲུན་བ་བཞང་བ་	<i>drel-la nang-wa ; thü-pa nang-wa.</i>
Join, to (by glueing together, &c.)	སྦྲུང་བ་	<i>jar-wa.</i>
Do. hon.	སྦྲུང་ར་ (བ་) བཞང་བ་	<i>jar-ra nang-wa.</i>

Joint, s. (of body)	ཚོགས་	<i>tshik.</i>
Jointly	མཉམ་སྒྲུབ་	<i>nyam-drel.</i>
Do. hon.	ཐུག་སྒྲུབ་	<i>chha-drel.</i>
Joke, to	ཁབ་ལས་བཤད་བ་	<i>khap-le she-</i>
Do. hon.	ཞལ་ལས་གསུང་བ་	<i>she-le sung-</i>
Do. h. hon.	ཞལ་ལས་གསུང་ང་ (བ་)	<i>she-le sung-</i>
	གནང་བ་	<i>nang-wa.</i>
Jolly	དགའ་པོ་	<i>ga-po.</i>
Journey	ལས་ཀྱི་ <i>lin. la. na. na.</i>	<i>lam-ka.</i>
Joy	དགའ་ཚོར་	<i>ga-tshor.</i>
Joyful, to be	དགའ་བ་	<i>ga-wa.</i>
Do. hon.	མཉེས་པོ་གནང་བ་	<i>nye-po na</i>
Do. h. hon.	ཐུགས་དབྱེས་པོ་གནང་བ་	<i>wa.</i>
Judge, s. (if a Chinaman)	ཁྲིམས་དཔོན་	<i>th u - g y e -</i>
Do. (if a Tibetan)	མི་དཔོན་	<i>nang-wa.</i>
Judge, to	ཁྲིམས་བཅད་ (གཙོད་) བ་	<i>thrim-pön.</i>
Do. hon.	ཁྲིམས་གཙོད་བ་གནང་བ་	<i>mi-pön.</i>
J u d g m e n t (written)	ཁྲིམ་	<i>thrim-che-pi</i>
Do. to apply for	ཁྲིམ་ཞུ་བ་	<i>thrim-chö-pi</i>
Do. to pass	ཁྲིམ་གནང་བ་	<i>nang-wa.</i>
		<i>thra-ma.</i>
		<i>thra-ma</i>
		<i>wa.</i>
		<i>thra-ma</i>
		<i>wa.</i>

ent-hall	ལས་ཁང་ས་ (ལས་ཁང་ས་)	le- <i>khung</i> .
	ཅུ་རྫོང་	chhu-nö.
hon.	ཆབ་རྫོང་	chhap-nö.
, to (con-	མིག་འཕྲུལ་ཅེད་པ་	mik-thrü <i>tee-</i>
hon.	མིག་འཕྲུལ་ཅེད་པ་གནང་པ་	<i>pa.</i> mik-thrü <i>tee-pa</i>
r	མིག་འཕྲུལ་ཅེད་མཁན་	<i>nam-g-wa.</i> mik-thrü <i>tee-</i>
hon.	མིག་འཕྲུལ་ཅེད་པ་གནང་མཁན་	<i>khen.</i> mik-thrü <i>tee-pa</i>
ry	མིག་འཕྲུལ་	<i>nam-khen.</i> mik-thrü.
	ཁྱུ་པ་	khu-wa.
to	མཆོངས་པ་ མཆོངས་ཀྱིས་	chhong-pa ; chhong-gya
	ཀྱུ་པ་	gyap-pa.
hon.	མཆོངས་ཀྱིས་སྒྲོན་པ་	chhong-gya
tion of	ལས་འཛིན་	kyöm-pa.
s	ཅུ་འཛིན་	lam-dzom.
of rivers	ཡིང་ནགས་	chhu-dzom.
r	ཤུག་པ་	shing-na.
(another	སྤྲུམ་	shuk-pa.
)	ཁྱིམ་སྤྲང་པོ་	pa-ma.
dj.	གཞུང་ཁྱིམ་སྤྲང་པོ་	thrim-trang-po.
hon.	མཁའ་ཁྱིམ་སྤྲང་པོ་	ka-thrim trang-
dv.	སང་	<i>po.</i> rang.

Just by	ཙཱ་ (ཙཱ་)	<i>tsa-la.</i>
Just now	ད་ལྟ་རང་	<i>tan-da-rang.</i>
Just so! (like that)	ད་ག་རེད་	<i>ta-ka re.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལགས་ད་ག་རང་རེད་	<i>la ta-ka-rang re.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	ལགས་བཀའ་གནང་རང་རེད་	<i>la ka-nang-rang re.</i>
Justice	ཁྲིམས་ཏྲུང་པོ་	<i>trim-trang-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་ཁྲིམས་ཏྲུང་པོ་	<i>ka-thrim tran po.</i>
Justly	ཁྲིམས་ནང་བཞིན་	<i>thrim nang-shin.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་ཁྲིམས་ནང་བཞིན་	<i>ka-thrim nang shin.</i>
Jute	སོ་མ་ར་ཙཱ་	<i>so-ma-ra-tsa.</i>

K

Keen (not blunt)	ཉེ་པོ་	<i>no-po.</i>
Keep, to (have the care of)	ཉར་བ་ ཅག་ག་བྱེད་པ་	<i>nyar-wa ; ol ka che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཉར་ར་ (བ་) བཀྲང་བ་	<i>nyar-ra nas wa.</i>
Keep, to (retain)	བཞག་པ་ (འཛིག་པ་)	<i>shak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞག་པ་ (འཛིག་པ་)	<i>shok-ka nas wa.</i>
	བཀྲང་བ་	
Keeper (guard)	སྤང་མཁན་	<i>sung-khen.</i>
Kennel	ཁྲི་ཚང་	<i>khyi-tshang.</i>
Kerosine oil	ས་སྤུམ་	<i>sa-num.</i>

(for tea)	ཁོ་ཏི་	<i>kho-ti.</i>
<i>hon.</i>	གསོལ་ཏི་	<i>sö-ti.</i>
	མི་མིག་ (མི་མིག་)	<i>di-mi.</i>
<i>hon.</i>	ཕུག་མི་ (ཕུག་མི་)	<i>chhan-di.</i>
(province eastern it) (inhabit- of)	ཁམས་	<i>kham.</i>
	ཁམས་པ་	<i>kham-pa.</i>
	དོག་གྲུག་	<i>dong-gya.</i>
to	དོག་གྲུག་གཞུ་བ་	<i>dong-gya sku-</i>
<i>hon.</i>	ཞབས་དོག་གཞུ་བ་གནང་བ་	<i>wa.</i>
	རི་ཀོག་ (རི་ཕུག་)	<i>shap-do sku-wa</i>
	ཨ་རི་མཁའ་རི་	<i>nam-gwa.</i>
y	ཨ་རི་མཁའ་རི་	<i>re-ko.</i>
o	བསད་པ་ (གསོད་པ་)	<i>a-ri khe-ri.</i>
<i>hon.</i>	བགྲོངས་པ་ (འགྲོང་པ་)	<i>se-pa.</i>
<i>h. hon.</i>	བགྲོངས་ང་ (འགྲོང་པ་)	<i>trong-pa.</i>
	གནང་བ་	<i>trong-nga nang-</i>
<i>s. (sort)</i>	གྲྱི་	<i>wa.</i>
<i>adj.</i>	རྒྱུ་ཆེན་པོ་	<i>gyu.</i>
<i>hon.</i>	བཀའ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་	<i>trin chhem-pa.</i>
e, to (fire)	བདང་བ་ (གཏོང་པ་)	<i>ka-trin chhem-</i>
<i>hon.</i>	གཏོང་ང་ (པ་) གནང་བ་	<i>po.</i>
		<i>tang-wa.</i>
		<i>tong-nga nang-</i>
		<i>wa.</i>

Kindness	རིན	<i>trin.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་རིན	<i>ka-trin.</i>
Kindness, to do	རིན་བྱེད་པ་	<i>trin cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་རིན་གནང་བ་	<i>ka-trin nan</i> <i>wa.</i> <i>na-tsho.</i>
Kinds, different	སྒྲ་ཚོ་གསལ་	
King	བྱུང་པོ་	<i>gye-po.</i>
King's business (administra- tion)	བྱུང་སྒྲིང་	<i>gye-si.</i>
Kingdom	བྱུང་ཁབ་ས་	<i>gyeng-kham.</i>
Kiss, to	ཁ་སྐྱེལ་བ་	<i>kha-kyel-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་སྐྱེལ་ལ་ (བ་) གནང་བ་	<i>ske-kyel-</i> <i>nang-wa.</i> <i>thap-tshang.</i>
Kitchen	ཐབ་ཆང་	
Do. <i>hon.</i>	གསོལ་ཐབ་	<i>sö-thap.</i>
Kitchen-garden	ཆལ་ཡང་ཅི་	<i>tshe-yang-tse</i>
Kite (bird)	པིང་ཀྱུ་མ་	<i>ping-kyu-ma</i>
Kitten	ཞིམ་ཐུག་	<i>skim-thru.</i>
Knapsack	ཏོ་པ་	<i>to-pke.</i>
Knee	པིས་མོ་ (ཐུས་མོ་)	<i>pi-mo.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་པིས་ (ཞབས་ཐུས་)	<i>skap-pi.</i>
Knee-joint	པིས་ (ཐུས་) མེད་ཚོགས་	<i>pi-mö-tshak.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་པེད་ (ཐུས་) ཚོགས་	<i>skap-pi-i tsak</i>

al, to	པིས་ (པུས་) མོ་བཙུག་	<i>pi-mo tsuk-pa.</i>
hon.	(འཛུགས་) བ་ ཞབས་པིས་ (པུས་) བཙུག་ ག་ (འཛུགས་པ་) བཞང་བ་	<i>shap-pi tsuk-ka nang-wa.</i>
ཅ	གྱི་	<i>tri.</i>
hon.	ཕུག་ཤན་	<i>chha-shen.</i>
ཅ, clasp	ལྟ་གྱི་	<i>tap-tri.</i>
hon.	ཕུག་ཤན་ལྟ་གྱི་	<i>chha-shen tap- tri.</i>
to	སྟེ་བ་	<i>le-wa.</i>
hon.	སྟེ་བ་བཞང་བ་	<i>le-wa nang-wa.</i>
ing-needle	ལྷགས་མདང་	<i>chan-da.</i>
k, to	དག་དག་བདང་ (གཏོང་) བ་	<i>tak-ta tang-wa.</i>
hon.	དག་དག་གཏོང་བ་ (ག་) བཞང་བ་	<i>tak-ta tong- nga nang-wa.</i>
king, s. (on r, &c.)	དག་དག་	<i>tak-ta.</i>
s.	མདུད་པ་	<i>dü-pa.</i>
hon.	ཕུག་མདུད་	<i>chhan-dü.</i>
to	མདུད་པ་རྒྱུ་པ་	<i>dü-pa gya-pa.</i>
hon.	ཕུག་མདུད་རྒྱུ་པ་	<i>chhan-dü kyöm- pa.</i>
to untie a	མདུད་པ་བཞིག་པ་	<i>dü-pa shik-pa.</i>

Knot, to untie a, <i>hon.</i>	ཕྱག་མདུད་བཞིག་ལ་ (བ་) གནང་བ་	<i>chhan-dü sk'i ka nang-wa</i>
Know, to (things) <i>Do. hon.</i>	ཤེས་པ་ མཐུན་པ་	<i>she-pa. khyem-pa.</i>
<i>Do. h. hon.</i>	དགོངས་པ་དྲོགས་པ་ ངོ་ཤེས་པ་	<i>gong-pa tok-1 ngo-shem-pa.</i>
Know, to (per- sons) Know, to (a per- son of good position) <i>Do. hon.</i>	ཞལ་ཚེ་ (ཚེར་) བ་ ཐགས་ངོ་མཐུན་པ་ ཤེས་བྱ། ཡོན་དན་ སྐྱུ་ཡོན་	<i>she-tsho-wa. thu-ngo khye pa. she-cha; y ten. ku-yön.</i>
Knowledge (in general) <i>Do. hon.</i>	གྲུས་	<i>gyü.</i>
Knowledge (as to a specific matter)	ལག་པའི་ཚིགས་	<i>lak-pe tshik.</i>
Knuckle <i>Do. hon.</i>	ཕྱག་གི་ཚིགས་	<i>chha-ki tshi</i>

L

Laborious (diffi- cult) <i>Do. hon.</i>	དཀར་ལས་ཁག་པོ་ སྐྱུ་མཉེན་པོ་	<i>ka-le khak- ku-nye-po.</i>
Labour (pangs of child-birth) <i>Do. (work)</i>	སྐྱུ་གཟུག་ ལས་ཀ་	<i>kya-tu. le-ka.</i>
<i>Do. hon.</i>	ཕྱག་ལས་	<i>chha-le.</i>

ir, to	ལས་ཀ་བྱེད་པ་	le-ka che-pa.
hon.	ཕུག་ལས་གནང་བ་	chha-le nang-
irer	མི་ལག་ (མི་སྒྲུ)	wa. mi-la.
irer's hire,	སྒྲུ	la.
lye)	ཁྱིའོས་	gya-tshö.
umber)	འབུམ་	bum.
ate, to	གཤམ་གཤམ་	shak-pa.
o. hon.	གཤམ་གཤམ་ (པ་) གནང་བ་	shak-ka nang-
to	མི་ཚང་བ་	wa. mi...tshang-wa.
hon.	ཕུ་གུ་	pu-gu.
z (name of vince)	ཨ་ལྷ་	a-wa.
er	ལ་དུགས་	la-dak.
hon.	ཀན་ཙཱ་ (སྐས་འཛོལ་)	ken-tsa.
to	ཕེབ་སྐས་	phep-ke.
hon.	ཁལ་བཀལ་ (འགོལ་) བ་	khe kel-wa.
, s.	ཁལ་བཀལ་ལ་ (པ་) གནང་བ་	khe kel-la nang-
hon.	སྒྲིགས་	wa. kyo.
, to	གསོལ་སྒྲིགས་། ཕུག་སྒྲིགས་	sö-kyo ; chha-
hon.	སྒྲིགས་ཀྱིས་སྒྲུག་པ་	kyo-kyi luk-pa.
	གསོལ་སྒྲིགས་ཀྱིས་སྒྲུག་གཤམ་ (པ་)	sö-kyo-kyi luk-
	གནང་བ་	ka nang-wa.

Ladle, to, <i>inf.</i> to <i>sup.</i>	གསོལ་སྒྲིགས་ཀྱིས་ལུ་བ་	sö-kyo-ki ¹ a wa.
Lady (wife of well-to-do vil- lager)	སྒྲི་སྒྲིང་ལགས་	nyi-nying-la
Do. (wife of ordinary offi- cial)	ལུ་སྒྲི་གཞོགས་	cham-ku-sko.
Do. (third grade and up- wards)	ལྷ་ལུ་སྒྲི་གཞོགས་	hla-cham ku sko.
Do. young	སྤྲུ་མོ་	se-mo.
Lahoul (name of province)	གར་ལྷ་	kar-ska.
Laity	ཨུཌུ། (འཛིག་ཆེན་པོ་)	a-u; jik-ten pa.
Lair	ཆང་	tshang.
Lake	མཆོ་	tsho.
Lakh (number)	འབུམ་	bum.
Lama	ལྷ་མ་	la-ma.
Lama, Grand (of Lhassa)	སྐུབས་མགོན་འོན་པོ་ཆེ་	kyam-gön r po-chhe.
Lama, Grand (of Tashi Hlüm- po)	པན་ཆེན་འོན་པོ་ཆེ་	pen-chhen r po-chhe.
Lamb	ལུ་ག་ལུ་ག། ལུ་ག་	luk-thru; ku.
Lame	ཀླང་ཀྲོག་	kang-kyo.
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་ཀྲོག་	skap-kyo.
Lament, to	བྱ་ངན་བྱེད་པ་	nya-ngen c pa.
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་ངན་གནང་པ་	thu-ngen na wa.

ntation	མྱ་ངན་	<i>nya-ngen.</i>
	ལྷ་མ་ར་	<i>sku-ma.</i>
hon.	གཟིམ་ལྷ་	<i>sim-sku.</i>
(as offer- to deity)	མཆོར་མོ་	<i>chhö-me.</i>
, s.	མདུང་	<i>dung.</i>
hon.	ཕུག་མདུང་	<i>chhan-dung.</i>
(earth)	ས་	<i>sa.</i>
(landed perty)	ས་ཆ་	<i>sa-chha.</i>
(country)	ལུང་པ། ལུལ་	<i>lung-pa ; yü.</i>
ng-place	ཁྱུ་ཁ་	<i>tru-kha.</i>
ady (of etc.)	གནས་མོ་	<i>ne-mo.</i>
hon.	གནས་མོ་ལགས་	<i>ne-mo-la.</i>
ord (of etc.)	གནས་པོ་	<i>ne-po.</i>
hon.	གནས་པོ་ལགས་	<i>ne-po-la.</i>
ord (of l)	སའི་བདག་པོ་	<i>sa-i dak-po.</i>
hip	ས་རུད་	<i>sa-rü.</i>
tax	ས་ཁྲལ་	<i>sa-thre.</i>
	སྤང་འགག་	<i>hrang-ga.</i>
age	སྐད་	<i>ke.</i>
(hono-)	ཞེས་	<i>ske-sa.</i>

Language (common, <i>i.e.</i> , non-honorific)	ཞེས་མེད་པའི་སྐད་ཀ་	<i>ske-sa me-p chha.</i>
Do. (colloquial)	ཕལ་སྐད། ཕལ་ཚིག་	<i>phe-ke ; tshi.</i>
Do. (literary)	ཚེས་སྐད། ཚེས་ཚིག་	<i>chhö-ke ; c tshi.</i>
Languid	ཉལ་པོ་	<i>nyop-po.</i>
Lantern	སྒང་ལྷ་ (གོང་ལྷ་)	<i>gang-sku.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕེབ་ལྷ་	<i>phep-sku.</i>
Lap, <i>s.</i> (of women)	པང་པ་	<i>pang-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་པང་	<i>ku-pang.</i>
L a p u p, to (water, &c.)	ལྷག་པ་	<i>dak-pa.</i>
Lapsus linguae, to make a	ཁ་ཤོར་བ་	<i>kha-shor-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞེས་བཞེས་གནང་བ་	<i>ske-ske n wa.</i>
Lard	ཕག་ཚེལ་	<i>phak-tshi.</i>
Large	ཆེན་པོ་	<i>chhem-po.</i>
Larynx	སྒྲི་	<i>ke.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐག་པ་	<i>gü.</i>
Lascivious	འདྲོད་ཆགས་ཆེན་པོ་	<i>dö-chha ch po.</i>
Lasciviousness	འདྲོད་ཆགས་	<i>dö-chha.</i>
Lash (of a whip)	རྩ་ལྷག་	<i>ta-cha.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆིབས་ལྷག་	<i>chhip-cha.</i>
Lash, to	རྩ་ལྷག་གཞུག་	<i>ta-cha sku.</i>

Lash, to, <i>hon.</i>	ཆེབས་ལུག་སྒྲོན་པ་	<i>chhip-cha kyöm-pa.</i>
Lass	བྱ་མོ་	<i>pu-mo.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤྲུལ་མོ་	<i>se-mo.</i>
Lassitude	ངལ་	<i>ngel.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུངལ་	<i>ku-ngel.</i>
Last, <i>adj.</i>	གཞུག་ཤོས་	<i>skuk-shö.</i>
Do. <i>adv.</i> (at last)	གཞུག་ལ་	<i>skuk-la.</i>
Last night	མདངས་དགོངས་	<i>dang-gong.</i>
Last year ^{with}	ལྷ་ཆེང་ (ན་ཅིང་)	<i>da-nying.</i>
Last, to	ཐུབ་པ་	<i>thup-pa.</i>
Lasting (durable)	གྲོག་ཆེན་པོ་	<i>tro chhem-po.</i>
Latch	ཙ་ཤིང་	<i>a-shing.</i>
Latchet	ལྷ་མ་སྒྲོགས་	<i>hlam-dro.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་སྒྲོགས་	<i>skap-dro.</i>
Late	ཐྱུ་པོ་	<i>chhi-po.</i>
Late, to be	ཐྱུ་པོ་བྱེད་པ་	<i>chhi-po cke-pa.</i>
Late, the (the deceased)	ཤི་མཁའན་	<i>shi-khen.</i>
Do. <i>hon.</i>	གྲོང་མཁའན་	<i>trong-khen.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	དམ་པ་	<i>tam-pa.</i>

Lately	ཁ་སང་	<i>kha-song.</i>
Latent	ཐྱེད་པ་	<i>be-pa.</i>
Latest	གཞུག་ཤིས་	<i>shuk-shö.</i>
Latter	གཞུག་ས་	<i>shuk-ma.</i>
Laud, to	ཕྱོད་ར་བདང་ (གཏོང་) བ་	<i>tö-ra tang-w</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱོད་ར་གཏོང་ང་ (བ་) བཞང་བ་	<i>tö-ra tong- nang-wa.</i>
Do. <i>inf. to</i>	ཕྱོད་ར་ཞུ་བ་	<i>tö-ra shu-wa</i>
<i>sup.</i>		
Laugh	བགད་མོ་	<i>ge-mo.</i>
Laugh, to	བགད་མོ་བགད་པ། བགད་མོ་	<i>ge-mo-ge-pa</i>
	ཤིར་བ་	<i>ge-mo sho wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་མོ་བཞེས་པ། ཞལ་མོ་	<i>she-mo she- she-mo sh</i>
	ཤིར་བ་	<i>wa.</i>
Laughable	བགད་མོ་བྱ་བ་	<i>ge-mo tro-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་མོ་བྱ་བ་	<i>she-mo tro-p</i>
Laughter	བགད་མོ་	<i>ge-mo.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་མོ་	<i>she-mo.</i>
Law	ཁྲིམས་	<i>thrim.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་ཁྲིམས་	<i>ka-thrim.</i>
Do. (religious)	ཆོས་ཁྲིམས་	<i>chhö-thrim.</i>
Law, to go to	གྱུ་ཁྲིམས་ཞུ་བ། ཁྲིམས་ལ་ཞུ་བ་	<i>gyu-kyen s wa; thrim shu-wa.</i>

-court	ཁྲིམས་ས་	<i>thrim-sa.</i>
hon.	བཀའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ས་ཆ་	<i>ka-t h r i m - k y i</i>
ful	ཁྲིམས་མཐུན་	<i>sa-chha.</i>
less	ཁྲིམས་མེད་	<i>thrim-thün.</i>
<i>ཐང་</i>	ཐང་	<i>thrim-me.</i>
suit	ཁ་མཆུ་	<i>thang.</i>
to (place)	བཞག་པ་ (འཛོག་པ་)	<i>kham-chhu.</i>
hon.	གཞིག་ག་ (འཛོག་པ་) གནང་བ་	<i>skak-pa.</i>
to (spread)	བདིང་པ་ (འདིང་བ་)	<i>skok-ka nang-</i>
hon.	བདིང་ང་ (འདིང་བ་) གནང་བ་	<i>wa.</i>
to	བཞག་པ་ (འཛོག་པ་)	<i>ting-pa.</i>
hon.	གཞིག་ག་ (འཛོག་པ་) གནང་བ་	<i>ting-nga nang-</i>
to (down)	བསྐྱེལ་བ་ (སྐྱོལ་བ་)	<i>wa.</i>
hon.	བསྐྱེལ་ལ་ (སྐྱོལ་བ་) གནང་བ་	<i>skak-pa.</i>
to (eggs)	བདང་བ་ (གཏོང་བ་)	<i>skok-ka nang-</i>
the founda- n of, to	ཕྱི་ག་སྟན་བདིང་ (འདིང་) བ་	<i>wa.</i>
hon.	ཕྱི་ག་སྟན་བདིང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>tsik-ten ting-</i>
ian	ཅུ། འཛིག་དོན་པ་	<i>wa.</i>
	ལེ་ལོ་ཆེན་པོ་	<i>tsik-ten ting-</i>
	ཞུ་ (ཞུ་)	<i>nganang-wa.</i>
		<i>a-u ; jik-tem-</i>
		<i>pa</i>
		<i>le-lo chhem-po.</i>
s. (metal)	ཞུ་ (ཞུ་)	<i>skani.</i>

Lead (red-lead)	སིན་ར་	<i>sin-dhu-ra.</i>
Lead, to (to-wards)	འཁྲིད་ཡོང་བ་	<i>thri-yong-wa</i>
Do. <i>hon.</i>	འཁྲིད་ཐེབ་པ་	<i>thri-phe-pa.</i>
Lead, to (out)	འཁྲིད་འགོ་བ་	<i>thri-dro-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཁྲིད་ཐེབ་པ་	<i>thri-phe-pa.</i>
Leader	མགོ་པ་	<i>go-pa.</i>
Leaf (of a tree)	ལོ་མ་! འདབ་མ་	<i>lo-ma ; da-m</i>
Do. (of a book)	ཤོག་ལེབ་	<i>shok-le.</i>
Leak, to (through, of water)	འཛུག་པ་	<i>dzak-pa.</i>
Lean, <i>adj.</i> (of animals and persons)	འགྲོམ་པོ་	<i>sha-kam-po.</i>
Do. <i>hon.</i> (of persons)	སྐྱུ་འགྲོམ་པོ་	<i>ku-sha kam-</i>
Do. <i>hon.</i> (of meat)	བཞིས་འགྲོམ་པོ་	<i>she-sha kam-</i>
Lean, to (against)	སྟེ་བཟུང་ (སྟོད་) བ་	<i>nye-de-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་སྟེ་བཟུང་ནས་བཞུགས་པ་	<i>ku-nye nang sku-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	སྐྱུ་སྟེ་བཟུང་ནས་བཞུགས་གནན་ འཛུག་པ་	<i>ku-nye nang sku-den pa.</i>
Lean, to (back),	གྱུབ་བསྐྱེས་བྱས་ནས་བཟུང་ (སྟོད་) བ་	<i>gyap-nye che de-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་བསྐྱེས་བཟུང་ནས་བཞུགས་པ་	<i>ku-nye nang sku-pa.</i>

to	མཚོངས་པ། མཚོངས་ཀྱག་ ཀྱབ་པ་	<i>chhong-pa ; chhong-gya gyap-pa.</i>
hon.	མཚོངས་ཀྱག་སྒྲིན་པ་	<i>chhong-gya kyöm-pa.</i>
to	བསྐྱབས་པ་ (སྒྲོབ་པ་)	<i>lap-pa.</i>
hon.	བསྐྱབས་ (སྒྲོབ་) བ་གནང་བ་	<i>lap-pa nang- wa.</i>
to (by t)	སྒྲོལ་ཟིམ་པ་ (བཟུང་བ་)	<i>lo-la sim-pa.</i>
hon.	ཐུགས་སྒྲོལ་ཟིམ་པ་ (བཟུང་ བ་) གནང་བ་	<i>thuk-lo-la sim- pa nang-wa.</i>
ad	ཤེས་བྱ་ཆེན་པོ། ཡོན་ཏན་ ཆེན་པོ་	<i>she-cha chhem- po ; yön-ten chhem-po.</i>
hon.	སྐྱ་ཡོན་ཆེན་པོ་	<i>ku-yön chhem- po.</i>
or (novice)	ཡོན་ཏན་	<i>en-chhung.</i>
ng	ཤེས་བྱ། ཡོན་ཏན་	<i>she-cha ; yön- ten.</i>
hon.	སྐྱ་ཡོན་ འཛིན་	<i>ku-yön. dzin.</i>
to (let out)	བོགས་ས་ལ་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>po-ma-la tang- wa.</i>
hon.	བོགས་ས་ལ་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་ ཆུང་ཤོས་	<i>po-ma-la tong- nga nang-wa. chhung-shö.</i>
r	ཀོ་བ་	<i>ko-wa.</i>

Leave of absence	དགོངས་པ་	<i>gong-pa.</i>
Leave, to (de- part)	འཐོན་པ། ཕྱིན་པ་	<i>t h ö m - p a ; chhim-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱིན་པ་	<i>phep-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	འཆིབ་ཀྱི་གནང་བ་	<i>c h h i p - g y nang-wa.</i>
Leave, to (a country, etc.)	བཞག་ནས་ཡོང་བ་	<i>ska-ne yong-</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞག་ནས་ཕྱིན་པ་	<i>ska-ne phep-</i>
Leave, to ask for	དགོངས་པ་ཞུ་བ་	<i>gong-pa s wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དགོངས་ཞུ་གནང་བ་	<i>gong-sku na wa.</i>
Leave, to grant	དགོངས་པ་སྤྲོད་པ་	<i>gong-pa ter-</i>
Do. <i>hon.</i>	དགོངས་པ་གནང་བ་	<i>gong-pa na wa.</i>
Leaven (for fermenting liquor)	མང་ཚུ	<i>chhang-tsi.</i>
Do. (for fermenting dough for bread)	ཕྱ་སྒྲན་	<i>chhi-men.</i>
Leavings (things left)	ལྷག་མ་	<i>hla-ma.</i>
Leech	བད་པ་	<i>pe-pa.</i>
Left, <i>adj.</i> (<i>opp.</i> of right)	གཡོན་	<i>yön.</i>
Do. to be (not expended)	ལྷག་མ་ལུས་པ་	<i>hla-ma lü-pa</i>
Left, to be (be- hind)	ལས་ (ལུས་) ནས་མེད་པ་	<i>le-ne me-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལས་ (ལུས་) བ་གནང་བ་	<i>le-pa nang-u</i>
Left-handed	གཡོན་ལག་	<i>yön-la.</i>

anded,	ཕུག་གཡོན་ལག་	<i>chha-yön-la.</i>
	ཀང་པ་	<i>kang-pa.</i>
<i>hon.</i>	ཞབས་	<i>shap.</i>
(of mut- , etc.)	ཀང་ཤ་	<i>kang-sha.</i>
	ཁྲིམས་མཐུན་	<i>thrim-thün.</i>
ly	ཁྲིམས་ནང་བཞིན་	<i>thrim nang- skin.</i>
<i>hon.</i>	འགའ་ཁྲིམས་ནང་བཞིན་	<i>ka-thrim nang- skin.</i>
id	ནམ་ཐང་	<i>nam-tha.</i>
ed, Bandy	ཀང་ཁྲོག་	<i>kang-kyo.</i>
<i>hon.</i>	ཞབས་ཁྲོག་	<i>shap-kyo.</i>
le, to be	ལྷོག་ཤེས་པ་	<i>lok-she-pa.</i>
<i>hon.</i>	ལྷགས་ལྷོག་གནང་མཁྱེན་པ་	<i>ja-lo nang khyem-pa.</i>
re	ཡང་	<i>long.</i>
re, to sit at	ལྷོད་ལྷོད་བསྐྱད་ (ལྷོད་) པ་	<i>hlö-hlö de-pa.</i>
<i>hon.</i>	ཐུགས་ལྷོད་ལྷོད་བཞུགས་པ་	<i>thu-hlö-hlö sku- pa.</i>
, to	གཡར་བ་	<i>yar-wa.</i>
<i>hon.</i>	གཡར་པོ་གནང་བ་	<i>yar-po nang- wa.</i>
th	རིང་ཐུང་	<i>ring-thung.</i>
gth, at terwards)	གཞུག་ལ། རྒྱུ་ལ་	<i>sku-la ; je-la.</i>
then, to	རིང་དུ་བཏང་ (གཏོང་) པ་	<i>ring- wa.</i>

Lengthen, to, <i>hon.</i>	རིང་དུ་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>ring-tu to nganang-</i>
Lenient, to be	འཕྲ་ཡང་གནང་བ་	<i>ch h a - y a : nang-wa.</i>
Leopard	གཟིག་	<i>sik.</i>
Leper (male)	མཛོ་པོ་	<i>dze-po.</i>
Do. (female)	མཛོ་མོ་	<i>dze-mo.</i>
Leprosy	མཛོ་	<i>dze.</i>
Leptous, to be	མཛོ་རྒྱུ་བ་	<i>dze-gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཛོ་སྦྱོན་བ་	<i>dze-kyöm-pa</i>
Less	ཉུང་བ་	<i>nyung-wa.</i>
Lessen, to, <i>v. i.</i>	ཉུང་བ་ཕྱིན་བ་	<i>n y u n g - : chhim-pa.</i>
Do. to, <i>v. t.</i>	ཉུང་བ་བྱང་ (གཏོང་) བ་	<i>nyung-ru ta wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཉུང་བ་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>nyung-ru ta nga nang-</i>
Lesson	ཡིག་རྒྱུགས་	<i>yi-gyuk.</i>
Let, to (allow)	བཅུག་བ་ (འཕྲུག་བ་)	<i>chuk-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཅུག་ག་ (བ་) གནང་བ་	<i>chuk-ka na wa.</i>
Let, to (down)	ཕབ་བ་ (འབེབས་བ་)	<i>phap-pa.</i>
Let, to (let in, let loose, etc.)	བྱང་བ་ (གཏོང་བ་)	<i>tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>tong-nga na wa.</i>
Let off, to	བྱང་བ་ (གཏོང་བ་)	<i>tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>tong-nga na wa.</i>

ter (epistle)	ཡི་གེ	<i>yi-ge.</i>
o. <i>hon.</i>	ཕྱག་ཐེགས་	<i>chha-ri.</i>
el, <i>adj.</i>	སྟོམས་པོ་	<i>nyom-po.</i>
	ནམ་པ་ཤོད་མཁན་	<i>ha m-pa shö-khen.</i>
ation	གསེར་སྟེངས་	<i>ser-kyem.</i>
el, <i>s.</i>	སྒྲན་ར་	<i>me-ra.</i>
el, to	སྒྲན་ར་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>me-ra tang-wa.</i>
o. <i>hon.</i>	སྒྲན་ར་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>me-ra tong-nga nang-wa.</i>
o. <i>inf. to sup.</i>	སྒྲན་ར་ལྟ་བ་	<i>me-ra shu-wa.</i>
eral	ལག་པ་ཤོག་པོ་	<i>lak-pa shok-po.</i>
o. <i>hon.</i>	ཕྱག་ཤོག་པོ་	<i>chha-shok-po.</i>
erate, to	བཏང་བ་ (གཏོང་བ་)	<i>tang-wa.</i>
erated, to be	ཐར་བ་	<i>thar-wa.</i>
erty	ཆོ་ཐར་	<i>tshe-thar.</i>
o. to be at to be allowed)	ཆོག་པ་	<i>chhok-pa.</i>
erty, to be at at	ཆོ་ཐར་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>tshe-thar tang-wa.</i>
o. <i>hon.</i>	ཆོ་ཐར་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>tshe-thar tong-nga nang-wa.</i>
rary	དཔེ་ཆ་ཁང་	<i>pe-chha-khang.</i>
o. <i>hon.</i>	ཕྱག་དཔེ་ཁང་	<i>chhu-pe-khang.</i>
ense	བཀའ་ཤོག་	<i>ka-sho.</i>

Licentious	འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་	dö-chha chhe po.
Licentiousness	འདོད་ཆགས་	dö-chha.
Lick, to (of animals)	ལྷག་པ་	dak-pa.
Do. (of per- sons)	ལྷེ་ལ་ (ལྷག་) ལྷུ་པ་	che-la gyap-
Do. hon.	ལྷེ་ལེ་ (ལྷག་) ལྷོན་པ་	che-la kyöm-
Lid	ཁ་གཙོང་། ཁ་	khaṅ-chö ; k
Lid (of the eye)	མིག་པགས་	mik-pa.
Lie, s.	ནམ་པ། ཀྱག་རྒྱན་	ham-pa ; kyu dzün.
Do. hon.	ཞམ་རྒྱན་	ske-dzün.
Lie, to	ནམ་པ་བཤད་ (ཤོད་) པ། ཀྱག་རྒྱན་བཤད་ (ཤོད་) པ་	ham-pa she- ky a k-dz she-pa.
Do. hon.	ཞམ་རྒྱན་གནད་པ་	ske-dzün nar wa.
Lie, to (down)	ཉམ་བཤུད་ (སྟོད་) པ་	nye-de-pa.
Do. hon.	གཟིམ་བཞུགས་པ་	sim-sku-pa.
Lieu of, in (in- stead of)	ཙམ་	tshap.
Do. hon.	སྐྱུ་ཙམ་	ku-tshap.
Life	ཤོག། མོ་	so or hro ; ts
Do. hon.	སྐྱུ་ཤོག། སྐྱུ་མོ་	ku-so ; ku-tsl
Life-time	མོ་གང་	tshe-kang.
Do. hon.	སྐྱུ་མོ་གང་	ku-tshe-kang.

o	ཡར་ཀྱག་ (འཁྱོག་) བ་	<i>yar-kyak-pa.</i>
hon.	ཡར་ཀྱག་ག་ (འཁྱོག་ག་) གནང་བ་	<i>ya-r-kyak-ka nang-wa.</i>
s. (lamp)	ལྷ་མར་	<i>sku-ma.</i>
hon.	གཟིམ་ལྷ་	<i>sim-sku.</i>
s. (bright- t, a d j. ght)	འོད་	ö.
adj. (not vy)	འོད་ཆེན་པོ་	<i>ö chhem-po.</i>
to (fire)	ཡང་པོ་	<i>yang-po.</i>
hon.	བཏང་བ་ (གཏོང་བ་)	<i>tang-wa.</i>
to (lamp)	གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>tong-nga nang- wa.</i>
hon.	སྤར་བ་	<i>par-wa.</i>
ing, s.	སྤར་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>par-ra nang-wa.</i>
(forked)	སྒྲོག་	lo.
htning et), to flash	འཁྱུག་	<i>khyu.</i>
(forked), ash	སྒྲོག་གྱུབ་པ་	<i>lo gyaṅ-pa.</i>
similar)	འཁྱུག་གྱུབ་པ་	<i>khyu gyaṅ-pa.</i>
to	ནང་བཞིན། འབྲེལ་	<i>nang-skin; dra- po.</i>
hon.	དགའ་བ་	<i>ga-wa.</i>
h. hon.	ཐུགས་མཆིས་པོ་གནང་བ་	<i>th u - n y e - po nang-wa.</i>
	ཐུགས་དབྱེས་པོ་གནང་བ་	<i>th u - g y e - p o nang-wa.</i>

Lately	ཁ་སང་	<i>kha-sang.</i>
Latent	སྤོང་བ་	<i>be-pa.</i>
Latest	གཞུག་ཤིས་	<i>shuk-shö.</i>
Latter	གཞུག་ས་	<i>shuk-ma.</i>
Laud, to	སྤྱོད་ར་བྱང་ (གཏོང་) བ་	<i>tö-ra tang-wa</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤྱོད་ར་གཏོང་ང་ (བ་) བཞང་བ་	<i>tö-ra tong-nang-wa.</i>
Do. <i>inf. to sup.</i>	སྤྱོད་ར་ཞུ་བ་	<i>tö-ra shu-wa.</i>
Laugh	བགད་མོ་	<i>ge-mo.</i>
Laugh, to	བགད་མོ་བགད་པ། བགད་མོ་ ཤིང་བ་	<i>ge-mo-ge-pa ; ge-mo shor-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་མོ་བཞེས་པ། ཞལ་མོ་ ཤིང་བ་	<i>she-mo she-pa she-mo sho-wa.</i>
Laughable	བགད་མོ་བྱ་བ་	<i>ge-mo tro-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་མོ་བྱ་བ་	<i>she-mo tro-po.</i>
Laughter	བགད་མོ་	<i>ge-mo.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་མོ་	<i>she-mo.</i>
Law	ཁྲིམས་	<i>thrim.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་ཁྲིམས་	<i>ka-thrim.</i>
Do. (religious)	ཆོས་ཁྲིམས་	<i>chhö-thrim.</i>
Law, to go to	ཐུ་ཁྲིན་ཞུ་བ། ཁྲིམས་ལ་ཞུ་བ་	<i>gyu-kyen shu-wa ; thrim-shu-wa.</i>

Law-court	ཁྲིམས་ས་	<i>thrim-sa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ས་ཆ་	<i>ka-thrim-kyi sa-chha.</i>
Lawful	ཁྲིམས་མཐུན་	<i>thrim-thün.</i>
Lawless	ཁྲིམས་མེད་	<i>thrim-me.</i>
Law Plain	ཐང་	<i>thang.</i>
Law-suit	ཁམ་ཚུ་	<i>kham-chhu.</i>
Lay, to (place)	བཞག་པ་ (འཛོལ་པ་)	<i>shak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཞིག་ག་ (འཛོལ་པ་) གནང་བ་	<i>shok-ka nang- wa.</i>
Lay, to (spread)	བདིང་པ་ (འདིང་བ་)	<i>ting-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བདིང་ང་ (འདིང་བ་) གནང་བ་	<i>ting-nga nang- wa.</i>
Lay, to	བཞག་པ་ (འཛོལ་པ་)	<i>shak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཞིག་ག་ (འཛོལ་པ་) གནང་བ་	<i>shok-ka nang- wa.</i>
Lay, to (down)	བསྐྱེལ་བ་ (སྐྱོལ་བ་)	<i>nye-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བསྐྱེལ་ལ་ (སྐྱོལ་བ་) གནང་བ་	<i>nye-la nang- wa.</i>
Lay, to (eggs)	བཅད་པ་ (གཤོང་བ་)	<i>tang-wa.</i>
Lay the founda- tion of, to	ཅིག་སྟན་བཅོང་ (འདིང་) བ་	<i>tsik-ten ting- wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཅིག་སྟན་བཅོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>tsik-ten ting- nganang-wa.</i>
Layman	ཨུཊུ འཛིག་ཏིན་པ་	<i>a-u ; jik-tem- pa</i>
Lazy	ལེ་ལོ་ཚན་པོ་	<i>le-lo chhem-po.</i>
Lead, s. (metal)	ལོན་ (ལོན་པོ་)	<i>sha-ni.</i>

Lead (red-lead)	སིན་ར་	<i>sin-dhu-ra.</i>
Lead, to (to-wards)	འཁྱིད་ཡོང་བ་	<i>thri-yong-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཁྱིད་ཐེབ་པ་	<i>thri-phe-pa.</i>
Lead, to (out)	འཁྱིད་འགོ་བ་	<i>thri-dro-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཁྱིད་ཐེབ་པ་	<i>thri-phe-pa.</i>
Leader	མགོ་པ་	<i>go-pa.</i>
Leaf (of a tree)	ལོ་མ་! འདབ་མ་	<i>lo-ma ; da-mo</i>
Do. (of a book)	ཤོག་ལེབ་	<i>shok-le.</i>
Leak, to (through, of water)	འཛྲག་པ་	<i>dzak-pa.</i>
Lean, <i>adj.</i> (of animals and persons)	ཤ་སྐམ་པོ་	<i>sha-kam-po.</i>
Do. <i>hon.</i> (of persons)	སྐུ་ཤ་སྐམ་པོ་	<i>ku-sha kam-p</i>
Do. <i>hon.</i> (of meat)	བཞིས་ཤ་སྐམ་པོ་	<i>she-sha kam-p</i>
Lean, to (against)	སྟེ་བཟུང་ (སྟོད་) བ་	<i>nye-de-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐུ་སྟེ་བཟུང་ནས་བཞུགས་པ་	<i>ku-nye nang-shu-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	སྐུ་སྟེ་བཟུང་ནས་བཞུགས་གནན་ འཛྲག་པ་	<i>ku-nye nang-shu-den j pa.</i>
Lean, to (back),	གྱུབ་བསྐྱེས་བྱས་ནས་བཟུང་ (སྟོད་) བ་	<i>gyap-nye che-de-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐུ་བསྐྱེས་བཟུང་ནས་བཞུགས་པ་	<i>ku-nye nang-shu-pa.</i>

to	མཚོངས་པ། མཚོངས་ཀྱི་གུ་བ་པ་	<i>ch hong-pa ; ch hong-gya gyap-pa.</i>
hon.	མཚོངས་ཀྱི་གུ་ལྟོན་པ་	<i>ch hong-gya kyöm-pa.</i>
, to	བསྐྱབས་པ་ (སྒྲོབ་པ་)	<i>lap-pa.</i>
hon.	བསྐྱབས་ (སྒྲོབ་) པ་གནང་བ་	<i>lap-pa nang- wa.</i>
, to (by rt)	སྒྲོལ་ཟིམ་པ་ (བཟུང་བ་)	<i>lo-la sim-pa.</i>
hon.	ཐུགས་སྒྲོལ་ཟིམ་པ་ (བཟུང་ བ་) གནང་བ་	<i>thuk-lo-la sim- pa nang-wa.</i>
ed	ཤེས་བྱ་ཆེན་པོ། ཡོན་ཏན་ ཆེན་པོ་	<i>she-cha chhem- po ; yön-ten chhem-po.</i>
hon.	སྐྱ་ཡོན་ཆེན་པོ་	<i>ku-yön chhem- po.</i>
er (novice)	ཡོན་ཏན་	<i>en-chhung.</i>
ing	ཤེས་བྱ། ཡོན་ཏན་	<i>she-cha ; yön- ten.</i>
hon.	སྐྱ་ཡོན་	<i>ku-yön.</i>
	འཛིན་	<i>dzin.</i>
to (let out)	བོགས་ས་ལ་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>po-ma-la tang- wa.</i>
hon.	བོགས་ས་ལ་གཏོང་ང་ (བ་)	<i>po-ma-la tong- nga nang-wa.</i>
	གནང་བ་	
	ཆུང་ཤོས་	<i>chhung-shö.</i>
er	ཀོ་བ་	<i>ko-wa.</i>

Leave of absence	དགོངས་པ་	<i>gong-pa.</i>
Leave, to (de- part)	འཐོན་པ། ཕྱིན་པ་	<i>t h ö m - p a ; chhim-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱིན་པ་	<i>phep-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	འཆིབ་ཀྱི་གནང་བ་	<i>c h h i p - g y nang-wa.</i>
Leave, to (a country, etc.)	བཞག་ནས་ཡོང་བ་	<i>ska-ne yong-</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞག་ནས་ཕྱིན་པ་	<i>ska-ne phe-p</i>
Leave, to ask for	དགོངས་པ་ཞུ་བ་	<i>gong-pa s l wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དགོངས་ཞུ་གནང་བ་	<i>gong-sku na wa.</i>
Leave, to grant	དགོངས་པ་ལྷོང་བ་	<i>gong-pa ter-</i>
Do. <i>hon.</i>	དགོངས་པ་གནང་བ་	<i>gong-pa na wa.</i>
Leaven (for fermenting liquor)	ཆང་ཚྭ་	<i>chhang-tsi.</i>
Do. (for fermenting dough for bread)	ཕྱ་ལྒུག་	<i>chhi-men.</i>
Leavings (things left)	ལྷག་མ་	<i>hla-ma.</i>
Leech	པད་པ་	<i>pe-pa.</i>
Left, <i>adj.</i> (<i>opp.</i> of right)	གཡོན་	<i>yön.</i>
Do. to be (not expended)	ལྷག་མ་ལུས་པ་	<i>hla-ma lü-pa</i>
Left, to be (be- hind)	ལས་ (ལུས་) ནས་མེད་པ་	<i>le-ne me-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལས་ (ལུས་) པ་གནང་བ་	<i>le-pa nang-w</i>
Left-handed	གཡོན་ལག་	<i>yön-la.</i>

handed, n.	ཕུག་གཡོན་ལག་	<i>chha-yön-la.</i>
	ཀང་པ་	<i>kang-pa.</i>
hon.	ཞབས་	<i>skap.</i>
(of mut- al, etc.)	ཀང་ཤ་	<i>kang-sha.</i>
l	ཁྲིམས་མཐུན་	<i>thrim-thün.</i>
lly	ཁྲིམས་ནང་བཞིན་	<i>thrim nang- skin.</i>
hon.	འགའ་ཁྲིམས་ནང་བཞིན་	<i>ka-thrim nang- skin.</i>
nd	ནས་ཐང་	<i>nam-tha.</i>
red, Bandy	ཀང་ཁྲོག་	<i>kang-kyo.</i>
hon.	ཞབས་ཁྲོག་	<i>skap-kyo.</i>
ble, to be	ཁྲོག་ཤེས་པ་	<i>lok-she-pa.</i>
hon.	ལྷགས་ཁྲོག་གནང་མཁྱེན་པ་	<i>ja-lo nang khyem-pa.</i>
ire	ཡང་	<i>long.</i>
ire, to sit at	མྱོད་མྱོད་བསྐྱད་ (མྱོད་) བ་	<i>hlö-hlö de-pa.</i>
hon.	ཐུགས་མྱོད་མྱོད་བཞུགས་པ་	<i>thu-hlö-hlö sku- pa.</i>
l, to	གཡར་བ་	<i>yar-wa.</i>
hon.	གཡར་པོ་གནང་བ་	<i>yar-po nang- wa.</i>
gth	རིང་ཐུང་	<i>ring-thung.</i>
gth, at fterwards)	གཞུག་ལ། རྗེས་ལ་	<i>sku-la ; je-la.</i>
gthen, to	རིང་ཏུ་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>ring-tu tang- wa.</i>

Lengthen, to, <i>hon.</i>	རིང་རྒྱ་གཏོང་ང་ (བ་) བཞང་བ་	<i>ring-tu ton nga nang-w</i>
Lenient, to be	འཕྲ་ཡང་བཞང་བ་	<i>ch h a - y a n nang-wa.</i>
Leopard	གཟིག་	<i>sik.</i>
Leper (male)	མཛོ་པོ་	<i>dze-po.</i>
Do. (female)	མཛོ་མོ་	<i>dze-mo.</i>
Leprosy	མཛོ་	<i>dze.</i>
Leptous, to be	མཛོ་རྒྱ་བ་པ་	<i>dze-gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཛོ་རྒྱོན་བ་	<i>dze-kyöm-pa.</i>
Less	ཉུང་བ་	<i>nyung-wa.</i>
Lessen, to, <i>v. i.</i>	ཉུང་རྒྱ་ཕྱིན་བ་	<i>n y u n g - r chhim-pa.</i>
Do. to, <i>v. t.</i>	ཉུང་རྒྱ་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>nyung-ru tan wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཉུང་རྒྱ་གཏོང་ང་ (བ་) བཞང་བ་	<i>nyung-ru ton nga nang-i</i>
Lesson	ཡིག་རྒྱ་མཁས་	<i>yi-gyuk.</i>
Let, to (allow)	བཅུག་པ་ (འཕུག་པ་)	<i>chuk-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཅུག་ག་ (བ་) བཞང་བ་	<i>chuk-ka na wa.</i>
Let, to (down)	ཕབ་པ་ (འབེབས་པ་)	<i>phap-pa.</i>
Let, to (let in; let loose, etc.)	བཏང་བ་ (གཏོང་བ་)	<i>tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཏོང་ང་ (བ་) བཞང་བ་	<i>tong-nga na wa.</i>
Let off, to	བཏང་བ་ (གཏོང་བ་)	<i>tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཏོང་ང་ (བ་) བཞང་བ་	<i>tong-nga na wa.</i>

(epistle)	ཡི་གེ	yi-go.
hon.	ཕུག་ཐིམ་	chha-ri.
adj.	སྟོམས་པོ་	nyom-po.
	ནམ་པ་ཤོད་མཁན་	ha-m-pa shé khen.
on	གསེར་སྒྲིམས་	ser-kyem.
s.	སྤྲ་ར་	me-ra.
to	སྤྲ་ར་བཏང་ (གཏོང་) བ་	me-ra tang-wa.
hon.	སྤྲ་ར་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	me-ra tong-ngu nang-wa.
inf. to sup.	སྤྲ་ར་ཞུ་བ་	me-ra sku-wa.
al	ལག་པ་ཤོག་པོ་	lak-pa shok-po.
hon.	ཕུག་ཤོག་པོ་	chha-shok-po.
ate, to	བཏང་བ་ (གཏོང་བ་)	tang-wa.
ated, to be	ཐར་བ་	thar-wa.
ty	ཆོ་ཐར་	tshe-thar.
to be at allowed)	ཆོག་པ་	chhok-pa.
ty, to be at	ཆོ་ཐར་བཏང་ (གཏོང་) བ་	tshe-thar tang wa.
hon.	ཆོ་ཐར་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	tshe-thar to nga nang.
ry	དཔེ་ཆ་ཁང་	pe-chha-khang
hon.	ཕུག་དཔེ་ཁང་	chha-pe-khang
se	བཀའ་ཤོག་	ka-sho.

Licentious	འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་	dö-chha chhen po.
Licentiousness	འདོད་ཆགས་	dö-chha.
Lick, to (of animals)	ལྷག་པ་	dak-pa.
Do. (of per- sons)	ལྷེ་ལ་ (ལྷག་) ལྷུ་པ་	che-la gyap-p
Do. hon.	ལྷེ་ལེ་ (ལྷག་) ལྷོན་པ་	che-la kyöm-p
Lid	ཁ་གཏོང་། ཁ་	khaṅ-chö ; kh
Lid (of the eye)	མིག་པགས་	mik-pa.
Lie, s.	ནམ་པ་། ཀྱུ་རྒྱུན་	ham-pa ; kya dzün.
Do. hon.	ནམ་རྒྱུན་	she-dzün.
Lie, to	ནམ་པ་ལའང་ (ཤོད་) པ། ཀྱུ་རྒྱུན་ལའང་ (ཤོད་) པ་	ham-pa she-pa ky a k-d z ü she-pa.
Do. hon.	ནམ་རྒྱུན་ལའང་པ་	she-dzün nan wa.
Lie, to (down)	ནམ་པ་ལྷན་ (ལྷོད་) པ་	nye-de-pa.
Do. hon.	གཟིམ་པ་ལྷགས་པ་	sim-sku-pa.
Lieu of, in (in- stead of)	ཆེན་	tshap.
Do. hon.	སྐྱེ་ཆེན་	ku-tshap.
Life	ཤོག་། ཆོ་	so or hro ; tsh
Do. hon.	སྐྱེ་ཤོག་། སྐྱེ་ཆོ་	ku-so ; ku-tsh
Life-time	ཆོ་གང་	tshe-kang.
Do. hon.	སྐྱེ་ཆོ་གང་	ku-tshe-kang.

	ཡར་ཀྲུག་ (འབྲུག་) བ་	<i>yar-kyak-pa.</i>
<i>hon.</i>	ཡར་ཀྲུག་ག་ (འབྲུག་ག་) གནང་བ་	<i>y a r-k y a k-k a nang-wa.</i>
<i>s. (lamp)</i>	ཞུ་མར་	<i>sku-ma.</i>
<i>hon.</i>	གཟིམ་ཞུ་	<i>sim-sku.</i>
<i>s. (bright-)</i>	འོད་	<i>ö.</i>
<i>i, a d j.</i>	འོད་ཆེན་པོ་	<i>ö chhem-po.</i>
<i>ght)</i>	ཡང་པོ་	<i>yang-po.</i>
<i>adj. (not</i>	བཏང་བ་ (གཏོང་བ་)	<i>tang-wa.</i>
<i>y)</i>	གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>tong-nya nang- wa.</i>
<i>to (fire)</i>	སྤར་བ་	<i>par-wa.</i>
<i>hon.</i>	སྤར་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>par-ra nang-wa.</i>
<i>to (lamp)</i>	སྒྲོག་	<i>lo.</i>
<i>hon.</i>	འབྲུག་	<i>khyu.</i>
<i>ing, s.</i>	སྒྲོག་རྒྱབ་བ་	<i>lo gyap-pa.</i>
<i>(forked)</i>	འབྲུག་རྒྱབ་བ་	<i>khyu gyap-pa.</i>
<i>i t n i n g</i>	ནང་བཞིན། འབྲུག་	<i>nang-skin; dra- po.</i>
<i>et), to flash</i>	དགའ་བ་	<i>ga-wa.</i>
<i>(forked),</i>	ཐུགས་མཆིས་པོ་གནང་བ་	<i>t h u - n y e - p o nang-wa.</i>
<i>ish</i>	ཐུགས་དབྱེས་པོ་གནང་བ་	<i>t h u - g y e - p o nang-wa.</i>
<i>imilar)</i>		
<i>o</i>		
<i>hon.</i>		
<i>h. hon.</i>		

Likely, it is	ཡིན་འགོ། ཡིན་པ་འདྲ་	<i>yin-dro ; y pa-dra. töp-ta.</i>
Likeness (form)	བཟོ་སྒྲུ་	
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུ་བཟོ་	<i>ku-tö.</i>
Likewise	ཡང་	<i>yang.</i>
Limb (of human beings)	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་	<i>śuk-kyi yen-</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུ་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་	<i>ku-śuk-kyi ; la.</i>
Do. (of animals)	སྒྲུག་ལག་	<i>suk-la.</i>
Lime	ས་དཀར། དཀར་ཚེ་	<i>sa-kar ; kar</i>
Limit	མཐའ་	<i>tha.</i>
Limitation	ཚོད་	<i>tshö.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་ཚོད་	<i>thu-tshö.</i>
Limp, to	ཀང་པ་འཁྱོག་འཁྱོག་བྱེད་པ་	<i>kang-pa kl khyo cke-</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་འཁྱོག་འཁྱོག་གནང་བ་	<i>shap khyo-l nang-wa.</i>
Limpid (clear)	དྲངས་པོ་	<i>tang-po.</i>
Line	ཐིག་	<i>thi.</i>
Lineage	རིགས་བརྒྱུད་	<i>ri-gyü.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུ་བརྒྱུད་	<i>ku-gyü.</i>
Linen	རས་	<i>re.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུ་རས་	<i>ku-re.</i>
Linger, to	འགོར་བ་	<i>gor-wa.</i>

r, to, hon.	ཐེབ་འགོར་གནང་བ་	<i>phe-gor nang-wa.</i>
g	ནང་ག་	<i>nang-sha.</i>
to	འགྲུག་ཀླུ་པ་	<i>thü-gyap-pa.</i>
hon.	འགྲུག་སྒྲིན་པ་	<i>thü-kyöm-pa.</i>
	སེང་གེ	<i>seng-ge.</i>
ss	སེང་གེ་མོ་	<i>seng-ge-mo.</i>
	མཚོ་ལྗོ་ (མཚུ་ལྗོ་)	<i>chho-to.</i>
upper	ཡན་མཚུ་	<i>yen-chhu.</i>
ower	མ་མཚུ་	<i>men-chhu.</i>
l	ཁ་བ་	<i>khu-wa.</i>
r (strong)	ཁ་རག་	<i>a-ra.</i>
hon.	བཞེས་རག་	<i>ske-ra.</i>
	ཐོ་	<i>tho.</i>
hon.	ཕྱག་ཐོ་	<i>chha-tho.</i>
u, to	ཉན་པ། ཡས་ཚོག་ཉན་པ་	<i>nyem-pa ; am-chho nyem-pa.</i>
hon.	གསན་པ། སྒྲན་ལ་གསན་པ་	<i>sem-pa ; nyen-la sem-pa.</i>
ry lan- ge ture	ཚོས་སྒྲན་	<i>chhö-ke.</i>
	ཚོས་	<i>chhö.</i>
	ཅུང་ཅུང་	<i>chhung-chhung.</i>
a (few)	དོག་ཅ། ཉུང་ཉུང་ ཉུང་ཉུང་	<i>tok-tsa ; nyung-nyung.</i>

Little time, a	ཉིབ་ཙ་ (ཙམ་) ཅིག	<i>hriṣ-tsa-chi.</i>
Live, <i>adj.</i>	གསོན་པོ་	<i>söm-po.</i>
Live, to (dwell)	བསྐྱེད་པ་ (སྐྱེད་པ་)	<i>de-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞུགས་པ་	<i>sku-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	བཞུགས་གདན་འདྲེན་པ་	<i>shu-den jak-</i>
Lively	གཙང་པོ་	<i>chang-po.</i>
Liver	མཚིན་པ་	<i>chhin-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་མཚིན་	<i>ku-chhin.</i>
Living, <i>adj.</i>	གསོན་པོ་	<i>söm-po.</i>
Lizard (sand, small)	བྱི་མ་ཉུག་	<i>cke-ma nyu-</i>
Do. (rock, big)	ཙམ་པ་ཁ་རལ་	<i>tsam-pa kha</i>
Lo!	ལྟོས་ཤིག་	<i>tö-shi.</i>
Load (of an animal)	ཁམ། རྩ་བོ་	<i>khe ; to-po.</i>
Do. (of human beings)	རྩོག་ཕྱིད། རྩུབ་འཁུར་	<i>dok-thre ; gy khur.</i>
Load, to (animal)	ཁམ་བཀམ་ (འགེལ་) བ་	<i>khe-ke-wa.</i>
Do. to (of human beings)	རྩོག་ཕྱིད་སྐྱེད་པ་	<i>dok-thre l wa.</i>
Load, to (as a gun)	རྩམ་རྩོར་རྩུབ་པ་	<i>dze-dzong gy pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	རྩམ་རྩོར་སྐྱོན་པ་	<i>dze-dzong ky pa.</i>
Loadstone	རྩོམ་པ་ལེན་	<i>do-khaṣ-len</i>
Loaf	བག་ལེབ་	<i>pa-le.</i>

	ཕུ་ལོན་	<i>pu-lön.</i>
a, to	ངང་པོ་བྱེད་པ་	<i>dang-po che-pa.</i>
hon.	ངང་པོ་གནང་པ་	<i>dang-po nang-wa.</i>
ty	ས་ཆ་	<i>sa-chha.</i>
s.	སྒོ་ཅུ་གས་	<i>gön-cha.</i>
hon.	གཟིས་ལུགས། ཕུག་ལུགས་	<i>sim-cha ; chha-cha.</i>
to	སྒོ་ཅུ་གས་གྲུབ་པ་	<i>gön-cha gyaṅ-pa.</i>
hon.	གཟིས་ལུགས་སྒྱུན་པ་	<i>sim-cha kyöm-pa.</i>
	ཨ་ཚ་ཚག་པ་	<i>a-tsha tshak-pa.</i>
ig-house	གནས་ཚང་	<i>ne-tshang.</i>
ig-house, lady of	གནས་མོ་	<i>ne-mo.</i>
hon.	གནས་མོ་ལགས་	<i>ne-mo-la.</i>
ig-house, lord of	གནས་པོ་	<i>ne-po.</i>
hon.	གནས་པོ་ལགས་	<i>ne-po-la.</i>
	མཐོ་པོ་	<i>tho-po.</i>
piece of 1)	ཤིང་རུས་	<i>shing-tum.</i>
	ཀེད་པ་	<i>ke-pa.</i>
hon.	སྐུ་ཀེད་	<i>ku-ke.</i>
to	འགོར་པ་	<i>gor-wa.</i>
hon.	ཕེབ་འགོར་གནང་པ་	<i>phe-gor nang-wa.</i>

Lonely	གཅིག་པོ་	<i>chik-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲ་རྒྱུང་	<i>ku-kyang.</i>
Long	རིང་པོ་	<i>ring-po.</i>
Longing, to have	དྲན་པ་	<i>trem-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐགས་དྲན་པ་གནང་བ་	<i>t hu-trem-1 nang-wa.</i>
Long-life, to have	ཆོ་རིང་བ་	<i>tshe-ring-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲ་ཆོ་རིང་བ་	<i>ku-tshe ri wa.</i>
Long-lived	ཆོ་རིང་པོ་	<i>tshe-ring-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲ་ཆོ་རིང་པོ་	<i>ku-tshe ring-1</i>
Look, to	ལྟ་བ་	<i>ta-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིགས་པ་	<i>si-pa.</i>
Look for, to (search)	འཇོལ་བ་	<i>tshö-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཇོལ་ལ་ (བ་) གནང་བ་	<i>tshö-la nan wa.</i>
Looking-glass	ཤེལ་སྒྲི་	<i>she-go.</i>
Loom	འཐག་མི	<i>thak-thri.</i>
Loop	ལུང་	<i>lung.</i>
Loop-button	ཐུཕ་ལུང་	<i>thup-lung.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲ་ཐུཕ་ལུང་	<i>gü-lung.</i>
Loose	ལྷུ་ག་ལྷུ་ག་	<i>lhu-lhu.</i>
Loose, to (liberate)	བདང་བ་ (གཏོང་བ་)	<i>tang-wa.</i>

Loose, to, <i>hon.</i>	གཏོང་ང་ (བ) གནང་བ་	<i>tong-nga nang-wa.</i>
Loose, to (slack en)	མྱོད་མྱོད་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>hlö-hlötang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མྱོད་མྱོད་གཏོང་ང་ (བ) གནང་བ་	<i>hlö-hlötong-nga nang-wa.</i>
Loosen, to	ལྷུ་ལྷུ་བྱེད་པ་	<i>lhu-lhu cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་གནང་བ་	<i>lhu-lhu nang-wa.</i>
Lord	དཔོན་པོ་	<i>pöm-po.</i>
Lose, to	བརྒྱལ་མ་པ་	<i>la-pa.</i>
Lose, to (in business transaction)	གྲོང་འཕྲོག་པ་	<i>kyong phok-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་གྲོང་འཕྲོག་པ་ (པ་) གནང་བ་	<i>ku-kyong phok-ka nang-wa.</i>
Lose, to (battle, law suit, etc.)	ཤོར་བ་	<i>shor-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཤོར་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>shor-ra nang-wa.</i>
Loss	གྲོང་	<i>kyong.</i>
Lost, it is	བརྒྱལ་མ་ནས་མི་འདུག་	<i>la-ne min-du.</i>
Do. <i>hon.</i>	བརྒྱལ་མ་ག་ (པ་) གནང་ ནས་མི་འདུག་	<i>lak-ka nang-ne min-du.</i>
Lot (many)	མང་པོ་	<i>mang-po.</i>
Do. (very many)	གཤམ་མ་སུ་	<i>yo-ma-su.</i>
Do. (chance)	མོ་	<i>mo.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་མོ་	<i>chha-mo.</i>
Lots, to draw	མོ་ལྷུ་བ་པ་	<i>mo-gyap-pa.</i>

Lots, to draw, <i>hon.</i>	ཕྱག་མོ་སྒྲེན་པ་	<i>chha-mo kyipa.</i>
Lotus	པད་མ་	<i>pe-ma.</i>
Loud (noisy)	སྒྲན་ཆེན་པོ་	<i>ke chhem-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུང་སྒྲན་ཆེན་པོ་	<i>sung-ke chhu po.</i>
Louse	ཤིག་	<i>shi.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་ཤིག་	<i>ku-shi.</i>
Love, to	བྱམས་པོ་བྱེད་པ་	<i>cham-po cke-</i>
Do. <i>hon.</i>	བྱམས་པོ་གནང་བ་	<i>cham-po nas wa.</i>
Lovely	མཛེས་པོ་	<i>dze-po.</i>
Lover	སྙིང་སྤྲུག་	<i>nying-du.</i>
Low	དམའ་པོ་	<i>ma-po.</i>
Lower part of a thing	སྒྲན་	<i>me.</i>
Lowland	སྒྲན་	<i>me.</i>
Lowly	སྒྲིམས་རྒྱུང་	<i>nyem-chhung.</i>
Low-spirited, to be	སེམས་སྒྲོ་སྒྲུང་བྱེད་པ་	<i>sem kyo-nang cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐགས་སེམས་སྒྲོ་སྒྲུང་ གནང་བ་	<i>thu-sem ky nang nan wa.</i>
Lucid	སྒྲོད་གཤམ་པོ་	<i>dra-tak-po.</i>
Luck (good)	བསོད་པདེ། བསོད་ནམས་	<i>so-de ; sò-nan</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་བསོད་	<i>ku-sò.</i>

c (bad)	བསོད་བདེ་སྐམ་པོ། བསོད་ ནམས་ཆུང་ཆུང་	so-de kam-po; so-nam chhung- chhung.
hon.	སྐྱེ་བསོད་ཆུང་ཆུང་	ku-sö chhung- chhung.
y	བསོད་བདེ་ཆེན་པོ། བསོད་ ནམས་ཆེན་པོ་	so-de chhem-po; so-nam chhem- po.
hon.	སྐྱེ་བསོད་ཆེན་པོ་	ku-sö chhem-po.
crous	དགའ་མོ་བློ་པོ་	ge-mo tro-po.
lo. hon.	ཞལ་མོ་བློ་པོ་	ske-mo tro-po.
rage	ཅ་ལག་ (ཅ་ལག་)	cha-la.
o. hon.	སྐྱེ་ཅས་ (སྐྱེ་ཅས་)	ku-che.
warm	རྩིས་འཇམ་	trön-jam.
bago, to ve	སྐྱེད་པ་ན་བ་	ke-pa na-wa.
lo. hon.	སྐྱེ་སྐྱེད་སྐྱེད་པ་	ku-ke nyung- wa.
inous	འོད་ཆེན་པོ་	ö chhem-po.
p	རྩོག་རྩོག་	doḱ-do.
tic	སྐྱོན་པ་	nyöm-pa.
h	ཉིན་གུང་ཁ་ལག་	nyin-kung kha- la.
hon.	ཉིན་གུང་ཞལ་ལག་	nyin-kung ske- la.
s	མྱོ་ (མྱོ་བ་)	lo.
hon.	སྐྱེ་མྱོ་	ku-lo.

Lurk, to	ཡིབ་ནས་བསྐྱད་ (མྱོད་) བ	<i>yiṣ-ne de pa</i>
Do. <i>hon.</i>	ཡིབ་ནས་བཞུགས་པ	<i>yiṣ-ne sku-p</i>
Lust	འདོད་ཆགས་	<i>dö-chha.</i>
Lustful	འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་	<i>dö-chha chhu</i>
Lustre	འོད་	<i>po.</i>
Lustrous	འོད་ཆེན་པོ་	<i>ö chhem-po.</i>
Luxuriant	འབེལ་པོ་	<i>be-po.</i>
Lynx	དུམ་	<i>i.</i>

M

Mad	སྒྱུན་པ	<i>nyöm-pa.</i>
Magazine	མཛོད་	<i>dzö.</i>
Magic	མིག་འཕྱུལ་	<i>mik-thrü.</i>
Magician	མིག་འཕྱུལ་སྟོན་མཁན་	<i>mik-thrü t</i>
Magistrate, city (Chinaman)	ཁྲིམས་དཔོན་	<i>khen.</i>
Do. (Tibetan)	མི་དཔོན་	<i>thrim-pön.</i>
Do. in charge of district	རྫོང་དཔོན་	<i>mi-pön.</i>
Magnanimity	དྲིན་	<i>dzong-pön.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་དྲིན་	<i>trin.</i>
Magnanimous	དྲིན་ཆེན་པོ་	<i>ka-trin.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་	<i>trin chhem-</i>
		<i>ka-trin chhu</i>
		<i>po.</i>

net	དོལ་པ་ལེན་	<i>do-khap-len.</i>
nificent	ཡམང་མཛེས་	<i>yang-dze.</i>
nolia	ཙམ་པ་ཀ་ <i>Hin.</i>	<i>tsam-pa-ka.</i>
pie	ཀ་ཀ་ (ལྷ་ཀ་)	<i>tra-ka.</i>
ommedan	ཁ་ཆེ་	<i>kha-chhe.</i>
l, maiden	ཕུ་མོ་	<i>pu-mo.</i>
. <i>hon.</i>	སུ་མོ་	<i>se-mo or tre-mo.</i>
d-servant	ཡམོ་ཡམོ་	<i>yo-mo.</i>
. of person	ཞམ་དམ་	<i>ske-ta-ma.</i>
high rank	དོན་སྤྱིང་	<i>tön-nying.</i>
n-point	ཀན་རྩོམ་	<i>ken-dzom.</i>
ze	ཡཟི་བཟིང་ཆེན་པོ་	<i>xi-ji chhem-po.</i>
estic	རིན་པོ་ཆེ་	<i>rim-po-chhe.</i>
esty, His	མང་ང་ (མང་བ་)	<i>mang-nga.</i>
ority, the	བྱེད་པ་	<i>cke-pa.</i>
e, to	ཡནང་བ་	<i>nang-wa.</i>
. <i>hon.</i>	བཟོ་བ་	<i>so-wa.</i>
e, to (con-	བཟོ་བ་ཡནང་བ་	<i>so-wa nang-wa.</i>
struct)	བཟོ་སྐབས་	<i>so-khen.</i>
. <i>hon.</i>	བཟོ་བ་ཡནང་སྐབས་	<i>so-wa nang-khen.</i>

Malady	ནཱ་ཅ་	<i>na-tsha.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤྱང་གཞི་	<i>nyung-ski.</i>
Male	ཕོ་	<i>pho.</i>
Malefactor	འཛམ་ཆེན་	<i>dzaṣ-chhen.</i>
Malicious	སེམས་ངན་པོ་	<i>sem-ngem-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་སེམས་ངན་པོ་	<i>thu-sem ngem-po.</i>
Mallet	ཤིང་གི་ཐོ་བ་	<i>shing-ki tho-a.</i>
Maltreat, to	སྤྱུག་པོ་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>duk-po tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤྱུག་པོ་གཏོང་ང་ (བ་) བཀྱང་བ་	<i>duk-po tong-nga nang-wa.</i>
Mamma	ཙམ་	<i>a-ma.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཡུམ་	<i>yum.</i>
Mammon	ནོར་རྩ་	<i>nor-hla.</i>
Man	མི་	<i>mi.</i>
Man-servant	གཡོག་པོ་	<i>yok-po.</i>
Do. of person in good posi- tion	ཞབས་ལྷི་	<i>skap-chhi.</i>
Manacles	ལག་ཁྲུགས་	<i>lak-cha.</i>
Manage, to (supervise)	དོ་དམ་བྱེད་པ་	<i>to-tam che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དོ་དམ་བཀྱང་བ་	<i>to-tam nang-wa.</i>
Manager	དོ་དམ་པ་	<i>to-tam-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དོ་དམ་བཀྱང་མཁན་	<i>to-tam nang-khen.</i>

late	བཀའ་	ka.
. written Government)	བཀའ་ཀྱི་	ka-gya.
(of horse,)	ཟླ་	se.
(of lion)	རལ་པ་	re-pa.
to have	རྒྱ་	ngo.
to have	རྒྱ་ཤོར་བ་	ngo-shor-wa.
er	བྱེས་ར་ (བྱེས་)	tre-ra.
fest, adj.	མངོན་མས། རྩོམ་གྱི་	ngön-ne ; ngo- tho.
fold	སྒྲ་ཆོག་མས་	na-tsho.
ind	མི་རིགས་	mi-ri.
er(custom)	ལུགས་སྒྲིལ་	luk-sö.
(behavi-)	བྱེད་སྒྲུངས་	che-tang.
. hon.	གནང་སྒྲུངས་	nang-tang.
œuvre, to ops)	དམ་གཤམ་བྱེད་པ་	ma-jong che-pa.
o. hon.	དམ་གཤམ་བྱེད་གནང་པ་	ma-jong nang- wa.
ion	གཟིམ་ཤ། ཤོ་བྲང་	sim-sha ; pho- trang.
le	ཆུ་པ་	chhu-pa.
. hon.	ན་བཟའ་	nam-ta.
facture, to	བཟོ་བ་	to-wa.
o. hon.	བཟོ་བ་གནང་པ་	to-wa nang-wa.

Manure	ལྷན་	lii.
Manuscript	བྲིས་མ་	tri-ma.
Many	མང་པོ་	mang-po.
Many, very	ཉ་ཅང་མང་པོ། གཡོ་མ་སྤུ་	ha-chang ma po ; yo-ma-
Many, too	ལྷག་པོ་	hlak-po.
Many, how	ག་ཚེད་	ka-tshö.
Map	ས་ཁྲ་	sap-thra.
March, to	འགྲོ་བ་	dro-wa.
Do. hon.	ཐེབ་པ་	phe-pa.
Do. h. hon.	འཆིབ་གྲུ་གནང་བ་	chhip-gyu na wa.
Mare	ཁོད་མ་	gö-ma.
Margin	མཐའ་	tha.
Mark	རྟགས་	ta.
Market-place	ཁྲོམ་	throm.
Marry, to (take a wife)	མནའ་མ་ལེན་པ་	na-ma lem-p
Do. hon.	མནའ་མ་བཞེས་པ་	na-ma ske-p
Marry, to (take a husband)	མག་པ་བསྐྱང་ (སྦྱང་) བ་	mak-pa la wa.
Do. hon.	སྐྱ་བག་བཞེས་པ་	ku-pa ske-p
Marvel, to	ཁྱད་མཚར་པོ་བྱིད་པ་	k h e-t s h a r- che-pa.
Marvellous	ཡ་མཚན་པོ། ཁྱད་མཚར་པོ་	yam-tshom-p khe-tshar-

Mask	འབག	ba.
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་འབག	skem-ba.
Mason	རྩོམ་བློན་པ་	dop-śo-wa.
Masquerade	འཆས་	chham.
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་འཆས་	kun-chham.
Mast (flag staff)	དར་པོ་ཆེ་	tar-po-chhe.
Master	ཕྱིན་བདག། བདག་པོ་	jin-da; dak-po.
Do. <i>hon.</i>	དཔོན་པོ་	pöm-po.
Mastiff	འདྲེགས་ཁྱི་	do-khyi.
Mart	ཁྲོམ་	throm.
Mat	གདན་	den.
Match (lucifer)	མུ་ཟླི་	mu-ti.
Match-box	མུ་ཟླིའི་སྒྲམ་རྩུང་	mu-ti gam- chhung.
Mate	རྒྱལ་མ་	ro.
Material, <i>s.</i>	གྲུ་	gyu.
Maternal Aunt	སྲུ་མ་	su-mo.
Matter (sub- stance)	གྲུ་	gyu.
Do. (<i>pus</i>)	ནག་	na.
Mattress	འབོལ་གདན་	bö-den.
Do. <i>hon.</i>	བཞགས་འབོལ་	skum-böl.

Mature, to be	ཚེས་པ་	<i>tshö-pa.</i>
Me	ང་ལ་	<i>nga-la.</i>
Meadow	པང་	<i>pang.</i>
Meagre (lean)	ཤ་སྐྱེ་པོ་	<i>sha-kam-po.</i>
Meal (food taken at one time)	ཁ་ལག། ལྗོ། ལྗོ་ཆས་	<i>kha-la; to; to che.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་ལག་	<i>she-la.</i>
Meaning	དོན་དག་	<i>tön-ta.</i>
Means, <i>s.</i>	ཐབས་	<i>thap.</i>
Means, by all	ངེས་པར་	<i>nge-par.</i>
Means, by what	གཤམ་	<i>kan-dre.</i>
Measles	གསེལ་པ་	<i>si-pa.</i>
Measure, <i>s.</i>	ཚད་	<i>tshe.</i>
Measure, to	འཇམ་པ་	<i>je-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཇམ་ར་ (བ) གནང་པ་	<i>je-ra nang-wa</i>
Meat	ཤ་	<i>sha.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཤེས་ཤ་	<i>she-sha.</i>
Mechanic	བཟོ་མཁན་	<i>to-khen.</i>
Mediate, to	བར་མི་བྱེད་པ་	<i>par-mi che-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	བར་མི་གནང་པ་	<i>par-mi nang wa.</i>
Mediator	བར་མི་བྱེད་མཁན་	<i>par-mi . ck khen.</i>

cine	སྒྲོན	men.
tate, to	བསམ་པ་	sam-pa.
o. hon.	དགོངས་པ་	gong-pa.
tate, to (on igiquis af- rs)	སྒྲོས་ཀྱི་པ་	gom-gyap-pa.
. hon.	སྒྲོས་སྒྲོན་པ་	gom-kyöm-pa.
tation, reli- ous	དྲིང་ངེ་འཛིན་	ting-nge-dzin.
lium (of ality)	འབྲིང་ཅིག། ཁྲིག་ཁྲིག་ཅིག།	d r i n g c h i ; thrik-thri-chi.
:	སེམས་རྒྱུང་	sem-chhung.
, to	ཐུག་པ་	thuk-pa.
(a superi-)	མཇེལ་པ་	je-wa.
(between o of high sition)	མཇེལ་ར་ (བ་) གནང་བ་	je-ra nang-wa.
ing	ཐུག་ཐྱད་	thuk-thre.
. hon.	མཇེལ་ཐྱད་	je-thre.
, to	ལུ་བ་	sku-wa.
oir (story)	ནམ་ཐར་	nam-tha.
ory	རྩན་པ་	trem-pa.
. hon.	ཐུགས་རྩན་	thu-tren.
ace, to	འཛིག་འཛིག་ (འཛིག་འཛིག་)	dzik-dzik tang- wa.
	བཏང་ (གཏོང་) བ་	

Mend, to	སྒྲིག་པ་	<i>drok-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲིག་ག་ (པ་) གནང་བ་	<i>drok-ka na wa.</i>
Mend, to (by patching)	ལྷན་པ་བྱ་བ་	<i>hlem-pa . gyi pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷན་པ་སྒྲིག་པ་	<i>hlem-pa kyi pa.</i>
Mendacious, to be	དམ་པ་ཤོད་པ། ཀྱུ་མུ་ཤོད་པ་	<i>ham-pa shö-pa . ky a k-dzi shö-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་རྒྱུ་གསུང་བ་	<i>she-dzin su wa.</i>
Mendicant	སྤང་གོ (སྤང་བོ)	<i>pang-ko.</i>
Mention, to	ལབ་པ་	<i>lap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུང་བ་	<i>sung-wa.</i>
Merchandise	ཚོང་ཟོག་	<i>tshong-so.</i>
Merchant	ཚོང་པ་	<i>tshong-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཚོང་དཔོན་	<i>tshong-pön.</i>
Merciful	སྨིང་ཇེ་ཆེན་པོ་	<i>nying-je chhu po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་	<i>thuk-je chhu po.</i>
Merciless, to be	སྨིང་ཇེ་མེད་པ་	<i>nying-je me-</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་ཇེ་མེད་པ་	<i>thuk-je me-pa.</i>
Mercury	དབུལ་མུ་	<i>ngü-chhu.</i>
Mercy	སྨིང་ཇེ་	<i>nying-je.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་ཇེ་	<i>thuk-je.</i>
Merely	ཤ་སྟག་	<i>sha-ta.</i>

Merit	དགོ་བ། ཚོགས་	<i>ge-wa ; tsho.</i>
Do. to accu- mulate	ཚོགས་བསལ་ (གསོག་) བ་	<i>tsho sak-pa.</i>
Do. hon.	ཚོགས་གསོག་ག་ (པ་) བཞང་བ་	<i>tsho sok-ka nang-wa.</i>
Merriment	དགའ་ཚེ་	<i>ga-tshor.</i>
Merry, to be	དགའ་བ་	<i>ga-wa.</i>
Do. hon.	མཉེས་པོ་བཞང་བ་	<i>nye-po nang- wa.</i>
Do. h. hon.	ཐུགས་དགུས་པོ་བཞང་བ་	<i>th u - g y e - p o nang-wa.</i>
Message	ལན་	<i>len.</i>
Do. hon.	བཀའ་ལན་	<i>ka-len.</i>
Messenger	བང་ཆེན་	<i>phang-chhen.</i>
Method (means)	ཐབས་	<i>thap.</i>
Do. (custom)	ལུགས་སྒྲུལ་	<i>luk-sö.</i>
Mewing, s. (of cat)	སྒྲེའོ་	<i>me-o.</i>
Mid-day	ཉིན་གུང་	<i>nyin-kung.</i>
Middle, s.	དཀྱིལ་	<i>kyi.</i>
Do. (waist)	ཀེད་པ་	<i>ke-pa.</i>
Do. hon.	སྐྱ་ཀེད་	<i>ku-ke.</i>
Middle, adj.	འབྲིང་ཅིག། ཁྲིག་ཁྲིག་ཅིག་	<i>dring-chi ; thrik- thri-chi.</i>
Middle of, in the	དཀྱིལ་ལ་	<i>kyi-la.</i>
Midnight	ནམ་ཐུད་	<i>nam-chhe.</i>

Midst, in the	དཀྱིལ་ལ་	<i>kyi-la.</i>
Mien	བཟོ་ལྗ	<i>top-ta.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་བཟོ་	<i>ku-so.</i>
Might (official authority)	དབང་	<i>wang.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་དབང་	<i>ku-wang.</i>
Might(physical)	ཤིང་	<i>she.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་ཤིང་	<i>ku-she.</i>
Mighty (official- y)	དབང་ཆེན་པོ་	<i>wang chhem-po</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་དབང་ཆེན་པོ་	<i>ku-wang chhem po.</i>
Mighty (physi- cally)	ཤིང་ཆེན་པོ་	<i>she chhem-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་ཤིང་ཆེན་པོ་	<i>ku-she chhem po.</i>
Milch cow	བཞེན་མ་	<i>shö-ma.</i>
Mild(of persons)	ཁ་འཇམ་པོ་	<i>kha-jam-po.</i>
Do. (of climate)	བསིལ་བྱོས་སྟོམ་པོ་	<i>si-trö nyom-po</i>
Militia (first) see "army"	འདོན་དམག་	<i>döm-ma.</i>
Do. (second)	མིང་དམག་	<i>ser-ma.</i>
Do. (final)	བཅོ་བརྒྱད་དུག་ཅུ་	<i>chop-gye tru. chu.</i>
Milk	འོ་མ་	<i>o-ma.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་འོ་	<i>she o.</i>
Milk, to	བཞོ་བ་	<i>sho-wa.</i>

z, to, <i>hon.</i>	བཞེ་བ་གནང་བ་	<i>sko-wa nang-</i>
z-jug	འོ་སྒྲོན་	<i>wa.</i>
ion	ས་ཡ་	<i>o-nö.</i>
ic, to	ལན་ལྟེ་ས་བྱེད་པ་	<i>sa-ya.</i>
. <i>hon.</i>	ལན་ལྟེ་ས་གནང་བ་	<i>len-tö cke-pa.</i>
icry	ལན་ལྟེ་ས་	<i>len-tö nang-wa.</i>
a (bird)	མེན་ <i>Hin.</i>	<i>len-tö.</i>
ce, to	བཅའ་བ་	<i>me-na.</i>
<i>hon.</i>	བཅའ་བ་གནང་བ་	<i>tsap-pa.</i>
l	མྱོ། སེམས་	<i>tsap-pa nang-</i>
<i>hon.</i>	ཐུགས་	<i>wa.</i>
l, to (take re of)	ཉར་བ་	<i>lo ; sem.</i>
<i>hon.</i>	ཉར་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>thu.</i>
l! Never	ཙཱུ་ཙེ་	<i>nyar-wa.</i>
, <i>pron.</i>	ངའི་	<i>nyar-ra nang-</i>
le, to, <i>v. i.</i>	འདྲེ་བ་	<i>wa.</i>
le, to, <i>v. t.</i>	བསྐྱེ་བ་	<i>a-u-tse.</i>
<i>hon.</i>	བསྐྱེ་བ་གནང་བ་	<i>nge.</i>
ster of the and council	ས་དབང་ཆེན་པོ། ཞབས་པད།	<i>dre-wa.</i>
Lhasa	བཀའ་སྒྲོན་	<i>tre-wa.</i>
		<i>tre-a nang-wa.</i>
		<i>sa-wang chhem-</i>
		<i>po ; sha-p-pe ;</i>
		<i>ka-lön.</i>

Minute, <i>adj.</i>	ཞིབ་ཞིབ་	<i>skip-skip.</i>
Miracle	ཡ་མཚན་	<i>yam-tshen.</i>
Mire	འདམ། རུབ་	<i>dam ; dzaṣ.</i>
Mirror	ཤེལ་སྒོ་	<i>she-go.</i>
Mirth	དགའ་ཚེས་	<i>ga-tshor.</i>
Mirthful	དགའ་ཚེས་ཆེན་པོ་	<i>ga-tshor chhe</i> <i>po.</i>
Mischief	སྒྱོན་	<i>kyön.</i>
Miserable (un- happy)	སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་	<i>d u n g - n g</i> <i>chhem-po.</i>
Miserliness	སྤར་སྒྲ་	<i>ser-na.</i>
Miserly	སེར་སྒྲ་ཆེན་པོ་	<i>ser-na chhe</i> <i>po.</i>
Misery	སྤྲུག་བསྐྱེད་	<i>dung-nge.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤྲུག་སྤྲུག་བསྐྱེད་	<i>thuk-nge.</i>
Misfortune	བསམ་པ་བྱེད་སྤྲུག་པོ་	<i>so-de kam-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤྲུག་བསམ་པ་བྱེད་ཆུང་ཆུང་	<i>ku-sö chku</i> <i>chung.</i>
Mist	སྤྲུག་སྤྲུག་པ་	<i>muk-pa.</i>
Mistake, to	ཁྱོད་པ་	<i>nor-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁྱོད་ར་ (བ་) བཞུང་པ་	<i>nor-ra na</i> <i>wa.</i>
Mistake in speech, to make a	ཁ་ཁྱོད་པ་	<i>kha nor-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞེས་ཁྱོད་པ་	<i>she nor-wa.</i>
Mistress (wife of well-to-do villager)	སྒྱིང་སྒྱིང་ལམ་སྤྲུག་	<i>nyi-nying-la</i>

ress (wife ordinary cial)	ལུས་སྒྲུབ་ཞེས་པ་	<i>cham-ku-sko.</i>
o. (third ade up- rds)	ལྷ་ལུས་སྒྲུབ་ཞེས་པ་	<i>hla-cham ku- sko.</i>
to, v. t.	བསྐྱེ་བ་	<i>tre-wa.</i>
hon.	བསྐྱེ་བ་གནང་བ་	<i>tre-a nang-wa.</i>
to, v. i.	འདྲི་བ་	<i>dre-wa.</i>
to, to	སྒྲུབ་རྩམ་པ་ (གཏོང་) བ་	<i>me-ra tang-wa.</i>
o	ལུགས་སྒྲུབ་	<i>luk-sö.</i>
el	དཔེ་	<i>pe.</i>
erate, to be	ཚོད་ཟིན་པ་	<i>tsho-sim-pa.</i>
ern	དེ་རིང་སང་གི་	<i>te-ring sang-ki.</i>
est, to be	དམའ་ས་ཟིན་པ་	<i>ma-sa sim-pa.</i>
o. hon.	དམའ་ས་ཟིན་པ་གནང་བ་	<i>ma-sa sim-pa nang-wa.</i>
ammadan	ཁ་ཆེ་	<i>kha-chhe.</i>
it	ལྷོན་པ་	<i>löm-pa.</i>
ten, to	སྒྲང་བ་	<i>bang-wa.</i>
o. hon.	སྒྲང་བ་ (བ་) གནང་བ་	<i>bang-nga nang- wa.</i>
sture (of ound)	བཞུགས་ཆོན་	<i>ska-tshen.</i>
o	སྒྲོན་ (སྒྲེ་བ་)	<i>men.</i>
st, to	སྒྲུབ་པོ་བྱང་ (གཏོང་) བ་	<i>duk-po tang- wa.</i>

Molest, to, <i>hon.</i>	སྐྱུག་པོ་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>duk-po ton nga nang-wi</i>
Moment, in a	ཕྱི་ལ་ཅ་ (ཅམ་) ཅིག་	<i>hrip-tsa-ehi.</i>
Monarch	ཁྱེལ་པོ་	<i>gye-po.</i>
Monarch's ad- ministration	ཁྱེལ་སྤྱོད་	<i>gye-si.</i>
Monastery	དགོན་པ་	<i>göm-pa.</i>
Monday	གཟའ་ལྷ་པ་	<i>śa-da-wa.</i>
Money	དངུལ་	<i>ngü.</i>
Mongol, mongo- lian	སོག་པོ་	<i>sok-po.</i>
Monk	གྲྲ་པ་	<i>t'ra-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དགོ་འདུན་	<i>gen-dün.</i>
Monkey	སྦྱུ་ (སྦྱུ་)	<i>pe-u.</i>
Month	ལྷ་པ་	<i>da-wa.</i>
Month, 1st half of	ལྷ་ཕྱི་དེ། རྩོམ་ཤར་	<i>da-tö ; tsh shar.</i>
Do. middle of	ལྷ་དཀྱིལ་ རྩོམ་དཀྱིལ་	<i>da-kyi ; tsh kyi.</i>
Do. last half of	ལྷ་སྐད་། ལྷ་སྐད་ལ། རྩོམ་གཞུག་	<i>da-me ; d juk ; tsh sku.</i>
Moon	ལྷ་པ་	<i>da-wa.</i>
Moonlight	ལྷ་དཀར་	<i>da-ka.</i>
Moral, <i>adj.</i> (of persons)	ཁྱེལ་ལྷན་	<i>tshün-den.</i>
Morality	ཁྱེལ་ཁྱིམ་ས་	<i>tshü-thrim.</i>

	མང་ང་ (མང་བ།) ལྷག་པ་	<i>mang-ga ;</i> <i>hlak-ka.</i>
	(ལྷག་པ་)	
ver	ད་འདྲོ་ (ད་གཞིས་)	<i>tan-do.</i>
ng	ཞོགས་གསུམ་ ལྷ་རྩོ་	<i>skok-ke ; nga-</i> <i>tro.</i>
(before n)	ཐོ་རངས་	<i>tho-rang.</i>
forenoon	ཅ་དྲིང་	<i>tsha-ting.</i>
ht to ten ock)	སང་ཉིན་	<i>sang-nyi.</i>
w	དག་ག་ཅིག་	<i>tak-ka-chi.</i>
l, a	མི་	<i>mi.</i>
l, s.	སྒྲིག་དྲིང་	<i>gok-ting.</i>
ar (for nding)	མི་སྒྲིག་སུམ་	<i>me-gyok.</i>
(cannon)	དག་སྒྲིང་	<i>tuk-drang.</i>
uito	མང་ཤིས་	<i>mang-skö.</i>
part, for	ཕལ་ཆེན་	<i>phe-chher.</i>
	ཕྱེད་འདྲིན་མ་	<i>chhem-drem-</i> <i>ma.</i>
or	ཙམ་	<i>a-ma.</i>
hon.	ཡུམ་སྐྱུ་གཞིགས་	<i>yum-ku-skö.</i>
h. hon.	ལྷ་ཡུམ་སྐྱུ་གཞིགས་	<i>hla-yum ku-</i> <i>sko.</i>
(of Dalai Trashi las).	ཀྲུལ་ཡུམ་སྐྱུ་གཞིགས་	<i>gye-yum ku-</i> <i>sko.</i>

Mother of pearl	ཉ་ཕྱིས་	<i>nya-p-chhi.</i>
Motive	དོན་དག	<i>tün-ta.</i>
Mould	བར་	<i>par.</i>
Mouldy, to be	དམ་པ་རྒྱབ་པ་	<i>ham-pa gy</i>
Mound	ས་ལུང་	<i>pa.</i> <i>sa-phung.</i>
Mount, to (a horse, &c.)	ཞོན་པ་	<i>sköm-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཛིབ་པ་	<i>chhip-pa.</i>
Mountain	རི་	<i>ri.</i>
Do. <i>snowy</i>	གངས་རི་	<i>kang-ri.</i>
Mountain-pass	ལ་	<i>la.</i>
Mourn, to	སྲ་ངན་བྱེད་པ་	<i>nye-ngen ka</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐགས་ངན་གནང་པ་	<i>pa.</i> <i>thu-ngen na</i>
Mouse	ཙྱཱ་ཙྱཱ་	<i>wa.</i> <i>tsi-tsi.</i>
Moustache	ཙ་ར་	<i>a-ra.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་ར་	<i>she-ra.</i>
Mouth	ཁ་	<i>kha.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་	<i>she.</i>
Mouthful	ཁམ་དོག་ཅིག	<i>kham-do-ch</i>
Mow, to	ང་བ་	<i>nga-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ང་བ་གནང་པ་	<i>nga-wa na</i> <i>wa.</i>

h (many)	མང་པོ་	mang-po.
h. { very any)	གཡོ་མ་སུ་	yo-ma-su.
h, too	ལྷག་པ། ལྷག་མ་	hlaḥ-pa ; hla- ma.
h, very	ཏ་ཅང་མང་པོ་	ha-chang mang- po.
l	འདམ། རྩ་བ་	dam ; dzap.
lammadan	ཁ་ཅི་	kha-chhe.
e	རྩེ་	tre.
itude (of ten)	མི་ཚོགས་	mi-tsho.
der, to	བསད་པ་ (གསོད་པ་)	se-pa.
o. hon. (inf. sup.)	བཞེངས་པ་	trong-pa.
o. hon. (be- ween two of igh position)	བཞེངས་ང་ (པ་) གནང་བ་	t r o n g - n g a nang-wa.
derer	མི་བསད་མཁམ་	mi-se-khen.
ole	ཙ་	tsa.
hroom (two inds)	དཀར་གཤམ་ སེར་གཤམ་	ka-sha ; se-sha.
k	ལྷ་ཙ་	la-tsi.
sk-deer	ལྷ་པ་	la-wa.
D o. t h e oung one of	ལྷ་ཕྱུག་	la-thru.
iket	མི་མདའ་	men-da.
iket-ball	རྩུ་	di-u.
ssalman	ཁ་ཅི་	kha-chhe.

Must, <i>v. i.</i>	དགོ་བ་ (དགོས་པ་)	<i>go-wa.</i>
Mustard	པེ་གང་	<i>pe-kang.</i>
Muster, to, <i>v. i.</i>	འཚོགས་པ་	<i>tshok-pa.</i>
Mute	ཁྱགས་པ་	<i>kuk-pa.</i>
Mutton	ལུག་ག་	<i>luk-sha.</i>
My	ངའི་	<i>nge.</i>
Myrabolam	ཨ་རུ་	<i>a-ru.</i>
Myself <i>Myself</i>	ཨ་ཀ་རུ་	<i>a-ka-ru.</i>
Myself	ང་རང་	<i>nga-rang.</i>
Myth	ཐུག་ (ཐུང་)	<i>drum.</i>

N

Nail	གཞེར་	<i>ser.</i>
Do. finger	ལག་པའི་སེན་མོ་	<i>lak-pe se-mo</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་སེན་	<i>chhak-se.</i>
Do. toe	རྒྱ་པའི་སེན་མོ་	<i>kang-pe se-m</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་སེན་	<i>shap-se.</i>
Do. iron	ལྕགས་གཞེར་	<i>chak-ser.</i>
Do. wooden	ཕུར་པ་	<i>phur-pa.</i>
Nail, to	ལྕགས་གཞེར་རྒྱུ་པ་	<i>chak-ser gya</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྕགས་གཞེར་རྒྱུ་པ་	<i>pa.</i> <i>chak-ser kyö</i> <i>pa.</i>

l	དམར་རྩང་ང་	mar-hrang-nga.
	མིང་	ming.
hon.	མཚན་	tshen.
, to	མིང་འདོགས་པ་	ming dok-pa.
hon.	མཚན་འདོགས་པ་	tshen dok-pa.
in	པང་ཁེཤ་	pang-khep.
hon.	ཁུ་ཁེཤ་	ku-khep.
ste, to	ཤེ་པ་	she-pa.
hon.	སྤུང་པ་	sung-wa.
stive	རྒྱ་ཀློན། ལོ་རྒྱུས་	gyu-kyen ; lo-
ow	ཏོག་པོ། སྤུང་སྤུང་འདོགས་པ་	gyü. tok-po ; bu-su tok-po.
7	ཀྱུ་ཕྱོ་པོ་	kyuk-tro-po.
on	མི་བྱུང་། རིགས་བྱུང་	mi-gyü ; ri-gyü.
re land	ཁྱེ་ས་	kye-sa.
hon.	འཁྲུང་ས་	thrung-sa.
re (species)	བྱུ་	gyü.
of differ-	སྤྱོ་ཚོགས་	na-tsho.
t	ངན་པ་	ngem-pa.
hty	ལྷེ་ (ལྷེ་པ་)	te.
il	ཉི་པོ། ཐག་ཉི་པོ། རྩར། འབྲས་ལ་	nye-po ; tha-
, adj.		nye-po ; dram-la.

Nearly (almost)	ན་ལམ། ག་ཚན་	ha-lam ; chhen.
Neat	འདྲ་ཆགས་པོ་	dra-chhak-pa
Necessary	དགོས་པ་	gö-pa.
Necessity	དགོས་པ། མཁོ་ཆེ་	gö-pa ; chhe.
Neck	སྐྱེ་	ke.
Do. hon.	མགལ་	gü.
Neck, back of	མཐིང་པ་	jing-pa.
Do. hon.	མགལ་མཐིང་	gü-jing.
Necklace	སྐྱེ་གྲྭ་	ke-gyon.
Do. hon.	མགལ་གྲྭ་	gü-gyen.
Nectar	བདུད་རྩི་	dü-tsi.
Need, s.	དགོས་པ། མཁོ་ཆེ་	gö-pa ; chhe.
Needful	དགོས་པ་	gö-pa.
Needle	ཁབ་	khap.
Do. hon.	མགལ་ཁབ་	gü-khap.
Needle, eye of	ཁབ་མིག་	khap-mi.
Do. hon.	མགལ་ཁབ་མིག་	gü-khap-mi.
Needle, point of	ཁབ་ཚེ་	khap-tse.
Do. hon.	མགལ་ཁབ་ཚེ་	gü-khap-tse.
Negotiate, to	འགྲོག་ཆགས་བྱེད་པ་	drik-chha pa.

otiate, to, m.	འགྲིག་ཆགས་གནང་བ་	<i>drik-chha</i> <i>nang-wa.</i>
otiation	འགྲིག་ཆགས་	<i>drik-chha.</i>
gh, to	དྲ་སྒྲ་གྲུབ་པ་	<i>ta-ke gyap-pa.</i>
ghbour	ཁྱིམ་མཆོས་	<i>khym-tshe.</i>
ghbourhood	ཉེ་འཁོར་	<i>nye-khor.</i>
al	བཤམ་ཡུལ་	<i>pe-yü.</i>
alese	བཤམ་པོ་ <i>མཁའ་ལྡན་པོ་</i>	<i>pe-po.</i>
hew	ཆ་བོ་	<i>tsha-wo.</i>
ve	ཆུ་རྒྱུ་ས་	<i>chhu-gyü.</i>
t	ཆང་	<i>tshang.</i>
	གྲུ། རྩ་བ་	<i>gya ; tra-a.</i>
fish	ཉ་དྲལ། ཉ་གྲུ་	<i>nya-tö ; nya-</i> <i>gya.</i>
tle	ཟ་པོ་	<i>sa-po.</i>
er	ཙ་ནས་མ། མ་ནས་མ།	<i>t sa-ne...ma ;</i> <i>ma-ne...ma.</i>
er mind !	ཡུལ་ཙེ་	<i>a-u-tse.</i>
ertheless	ཡིན་ནས། ཡིན་ཀྱང་། ཡིན་ན་ཡང་	<i>yin-ne ; yin-</i> <i>kyang ; yin-</i> <i>na-yang.</i>
v	གསར་པ་	<i>sa-pa.</i>
v year	ལོ་གསར་	<i>lo-sa.</i>
ws	སྒྲ་ཆ་	<i>ke-chha.</i>

Next (at the side of)	ཅུར། དབྱམ་ལ།	<i>tsa ; dram-la</i>
Next (afterwards)	གཞུག་ལ། རྩེས་ལ།	<i>sku-la ; jo-la</i>
Nice (in flavour)	ཞིས་པོ་	<i>skim-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྟོ་པོ་	<i>tro-po.</i>
Do. (pleasant)	དར་པོ། ཡག་པོ་	<i>tar-po ; yak-</i>
Nickname	མིང་འདོགས། མིང་ངན་	<i>ming-do ; min</i> <i>ngen.</i>
Niece	ཚ་མོ་	<i>tsha-mo.</i>
Nigh	ཐག་ཉེ་པོ་	<i>tha-nye-po.</i>
Night	མཚན། དགོངས་མོ་	<i>tshen ; gor</i> <i>mo.</i>
Night, last	མདང་དགོངས་	<i>dang-gong.</i>
Night, in the middle of the	ནམ་ནག་གུང་། མཚན་ནག་གུང་	<i>nam-na-kung</i> <i>tshen-n</i> <i>kung.</i>
Nimble	མགྱོགས་པོ་	<i>gyok-po.</i>
Nine	དགུ་	<i>gu.</i>
Nineteen	བཅུ་དགུ་	<i>chu-gu.</i>
Nineteenth	བཅུ་དགུ་པ་	<i>chu-gu-pa.</i>
Ninetieth	དགུ་བཅུ་པ་	<i>gup-chu-pa.</i>
Ninety	དགུ་བཅུ་ཐམ་པ་	<i>gup-chu than</i> <i>pa.</i>
Ninth	དགུ་པ་	<i>gu-pa.</i>
Noble, <i>s.</i>	སྐྱུང་ག།	<i>ku-tra.</i>
Nobleman	སྐྱུང་ག།	<i>ku-tra.</i>

ody	སྤྲུང་ <i>w. neg.</i>	<i>su-yang ; (w. neg.)</i>
, to	མགོ་འཛོལ་འཛོལ་བྱེད་པ་	<i>go jok-jok che-</i>
<i>hon.</i>	དབྱ་འཛོལ་འཛོལ་བཞུང་པ་	<i>pa.</i>
ie	བྱུང་སྒྲ་	<i>u jok-jok nang-</i>
e, to make a	བྱུང་སྒྲ་བྱུང་པ་	<i>wa.</i>
<i>hon.</i>	བྱུང་སྒྲ་སྒྲོན་པ་	<i>ur-dra.</i>
ome	སྒྲུབ་བྱོལ་	<i>ur-dra gya-</i>
ad	འབྱོལ་པ་	<i>pa.</i>
inate, to	སྒྲོན་པ་	<i>ur-dra kyöm-</i>
<i>hon.</i>	སྒྲོན་པ་བཞུང་པ་	<i>pa.</i>
e (nobody)	སྤྲུང་ <i>w. neg.</i>	<i>kyuk-tro-po.</i>
(nothing)	ག་གས་ (གང་ཡང་) <i>w. neg.</i>	<i>drok-pa.</i>
sensical	དོན་མེད་	<i>ko-wa.</i>
r	ཐུང་	<i>ko-wa nang-wa.</i>
1	ཉིན་གང་	<i>su - yang (w. neg.)</i>
ie	ཞགས་པ་	<i>ka-ke.</i>
h	བྱང་	<i>tön-me.</i>
hward	བྱང་ངོས། བྱང་ཕྱོགས་	<i>sur.</i>
	སྒྲུབ་ (སྒྲ་)	<i>nyin-kung.</i>
<i>hon.</i>	གངས་	<i>skak-pa.</i>
		<i>ch'ang.</i>
		<i>c'hang-ngö ;</i>
		<i>ch'ang-chho.</i>
		<i>na-khu.</i>
		<i>shang.</i>

Nostril	སྐུལ་གྱི་ཨི་ཁང་ (སྐུལ་)	na-khu ki khang.
Do. hon.	ཤངས་ཀྱི་ཨི་ཁང་ (ཤངས་ཁང་)	shang-kyi khang.
Not	མ། མི་	ma ; mi.
Note, s. (letter)	ཡི་གེ	yi-ge.
Do. hon.	ཕྱག་ཐེག་	chha-ri.
Noted	སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་	ke-tra chhe po.
Do. hon.	མཚན་སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་	tshen-nyen-t chhem-po.
Nothing	ག་གས་ (གང་ཡང་) w. neg.	ka-ke ; (w. na)
Notice	ལན་ (ལོན་)	len.
Notification (of Government)	བཀའ་བྱ་	ka-gya.
Do. (of of- ficial)	བསྐྱལ་བཀའ་	kü-tam.
Notorious	སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་	ke-tra chhe po.
Notwithstanding	ཡིན་ནས། ཡིན་ཀྱང་། ཡིན་ན་ཡང་	yin-ne ; y kyang ; y na-yang.
Noun	མིང་སྒྲ་	ming-dra.
Nourish, to	གསོ་བ་	so-wa.
Do. hon.	གསོ་བ་བཀའ་བ་	so-wa nang-
Novel (new)	གསར་པ་	sa-pa.
Novice, religi- ous	དགེ་ཚུལ་	ge-tshü.
Now (at this time)	ད་ཀྱི་	tan-da.

(well, yes)	འོན	<i>o-na.</i>
-a-days	དེ་རིང་སང་། དེང་སང་	<i>te-ring-sang ; teng-sang.</i>
and then	མཚམས་མཚམས་	<i>tsham-tsham.</i>
here	གཤམ་། གཤེ་མ་	<i>k a - p a...m a ; ka-re...ma.</i>
ious	སྐྱུག་ཏོ་པོ་	<i>kyuk-tro-po.</i>
ify, to	མེད་པར་བཟོ་བ་	<i>me-pa so-wa.</i>
o. hon.	མེད་པར་བཟོ་བ་གནང་བ་	<i>me-pa so-wa nang-wa.</i>
aber (nu- eral)	བྲངས་ཀ། ཡང་གི་	<i>trang-ka ; ang- ki.</i>
o. amount	མང་ཉུང་	<i>mang-nyung.</i>
aber, to	བྲངས་ཀ་ཐུབ་པ་	<i>trang-ka gya-p- pa.</i>
o. hon.	ལྷུགས་བྲངས་སྐྱོན་པ་	<i>ja-trang kyöm- pa.</i>
aberless	བྲངས་མེད་	<i>trang-me.</i>
nerous	མང་པོ་	<i>mang-po.</i>
nerous, very	གཤམ་མ་སྐྱུ་	<i>yo-ma-su.</i>
l	ཡ་ནི་	<i>a-ni.</i>
. hon.	ཇི་བཅུན་	<i>je-tsün.</i>
ptials	ཆང་ས་	<i>chhang-sa.</i>
se (of child- en)	དབུ་ཇི། བུ་ཇི་	<i>u-dzi ; pu-dzi.</i>
l. hon.	ཞལ་ལྷ་མ་	<i>she-ta-ma.</i>
-meg	ཇི་དྲི་	<i>dza-ti.</i>

O

Oar	གྲུ་སྐྱུ་	<i>tru-kyā.</i>
Oath	མནང་	<i>na.</i>
Do. <i>hon.</i>	དགུ་མནང་	<i>u-na.</i>
Oath, to take an	མནང་སྤྱེལ་བ་	<i>na kyel-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དགུ་མནང་བཞེས་བ་	<i>u-na she-pa.</i>
Obedient	ཁ་ལ་ཉན་པོ་	<i>kha-la nye po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་པ་གསལ་ན་པོ་	<i>she-la sem-po</i>
Obeisance, to make (by kneeling)	ཕྱག་འཕྲུལ་བ་	<i>chha-tshe-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་ཕྱག་འཕྲུལ་ལ་(བ་)གནང་བ་	<i>ku-chha tshe- nang-wa.</i>
Obeisance, to make (by removing hat)	དབ་མཇལ་བྱེད་བ་	<i>dam-jel che-1</i>
Do. <i>hon.</i>	དབ་མཇལ་གནང་བ་	<i>dam-jel nar wa.</i>
Obeisance, to make (by raising hand)	ཕྱག་འཕྲུལ་ཞུ་བ་	<i>chham-bü sh wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱག་འཕྲུལ་ཞུ་བ་གནང་བ་	<i>chham-bü sh nang-wa.</i>
Obeisance, to make (by prostration)	ཕྱག་འཕྲུལ་བ་	<i>chha-tshe-wa</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་ཕྱག་འཕྲུལ་བ་	<i>ku-chha tshe- wa.</i>
Obeys, to	ཁ་ལ་ཉན་པ་	<i>kha-la nye pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་པ་གསལ་ན་བ་	<i>she-la sem-pa</i>

Object (intention)	དོན་དག	<i>tön-ta.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐད་དོན་	<i>ku-tön.</i>
Obliging	རྒྱུ་ཆེན་པོ་	<i>trin chhem-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་	<i>ka-trin chhem-po.</i>
Oblique	ཀྲོག་ཀྲོག་	<i>kyok-kyo.</i>
Obliterate, to	སྤུང་པ་	<i>sup-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤུང་པ་གནང་པ་	<i>sup-pa nang-wa.</i>
Obscure	མིན་ནག་ (སྤྲོན་ནག་)	<i>min-na.</i>
Observe, to	མིག་ལྟ་བ་	<i>mik-ta-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིགས་པ་	<i>si-pa.</i>
Obstacle	བཀག་ཆ་	<i>kaḥ-chha.</i>
Obstinate	གྱོང་པོ་	<i>kyong-po.</i>
Obstruct, to	བཀག་པ་ (འབག་པ་)	<i>kaḥ-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀག་པ་ (འབག་པ་)	<i>kaḥ-ka nang-wa.</i>
	གནང་པ་	
Obtain, to	འབྱོར་བ། ཐོབ་པ་	<i>jor-wa ; thop-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱག་འབྱོར་ཡོང་པ་	<i>chhan-jor yong-wa.</i>
Occasion (time)	དུས་	<i>tü.</i>
Occasionally	མཚམས་མཚམས་	<i>tsham-tsham.</i>
Occupation	ལས་ཀ་	<i>le-ka.</i>

Occupation, <i>hon.</i>	ཕུག་ལས་	<i>chha-le.</i>
Occur, to	ཡོང་བ་	<i>yong-wa.</i>
Ocean	གྲུ་མཚོ་	<i>gyam-tsho.</i>
O'clock	ཆུ་ཚོད་	<i>chhu-tshö.</i>
Odd (not a pair)	ཡ་གཅིག་	<i>ya-chi.</i>
Odious	སྐྱུག་ཕྱོག་	<i>kyuk-tro-po.</i>
Odour	དྲི་མ་	<i>tri-ma.</i>
Of, <i>post.</i>	གི། ཀྱི། གྱི།	<i>ki; kyî; ky</i>
Off, <i>adv.</i>	ནས་	<i>ne.</i>
Offal	བཅོག་པ་	<i>tsok-pa.</i>
Offence	ཉེས་པ་	<i>nye-pa.</i>
Offence, to com- mit	ཉེས་པ་བསམ་ག་ (གསོག་) བ་	<i>nye-pa sak-1</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་མྱིག་བསམ་ག་ག་ (གསོག་པ་) བ་ གནང་བ་	<i>ku-di sak nang-wa.</i>
Offend, to	དམའ་འབེབས་བྱེད་པ་	<i>mam-be che-</i>
Do. <i>hon.</i>	དམའ་འབེབས་གནང་བ་	<i>mam-be na wa.</i>
Offensive	སྐྱུག་ཕྱོག་	<i>kyuk-tro-po.</i>
Offer, to	ཕྱོར་བ་	<i>ter-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གནང་བ་	<i>nang-wa.</i>
Do. <i>inf. to sup.</i>	ཕུལ་བ་ (འབྲུལ་བ་)	<i>phü-wa.</i>

Offering (pre-sents)	འབྲུལ་བ་	<i>biil-wa.</i>
Do. (sacri-fice)	མཚོད་བ་	<i>chhö-pa.</i>
Office-room	ཡིག་ཚང་	<i>yik-tshang.</i>
Officer	དཔོན་པོ་	<i>pöm-po.</i>
Official	དཔོན་པོ་	<i>pöm-po.</i>
Officiate, to	ལས་ཚབ་བྱེད་བ་	<i>le-tshap che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱེ་ཚབ་གནང་བ་	<i>ku-tshap nang-wa.</i>
Offspring	བྱ་གཤུག་	<i>pu-gu.</i>
Often	མཚོས་སྤྱོད་མཚོས་སྤྱོད་	<i>tsham-tsham.</i>
Oh	ཨ་ཁ་ཁ་	<i>a-kha-kha.</i>
Oil (mustard)	སྤྱུ་མ་	<i>num.</i>
Do. (kerosine)	ས་སྤྱུ་མ་	<i>sa-num.</i>
Ointment	བྱུགས་པ་	<i>chuk-pa.</i>
Old (of persons and animals)	གླ་ཕྱ་ (གླ་དཔོན་)	<i>ga-pu.</i>
Old man	གླ་ཕྱ་ (གླ་དཔོན་)	<i>ga-pu.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཤེས་པོ་	<i>dre-po.</i>
Old woman	བྱ་ཕྱ་ (གླ་མོ་)	<i>ga-mu.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཤེས་མོ་	<i>dre-mo.</i>
Old-(of things)	རྒྱུ་ལ་	<i>nying-pa.</i>
Old, to grow	གླ་སྤྱོད་	<i>ge-pa.</i>

Old, to grow, <i>hon.</i>	བབྱས་པ་	<i>dre-pa.</i>
Omen	དྱེན་འབྱེལ་	<i>tem-dre.</i>
Omit, to	སྤུབ་པ་	<i>sup-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤུབ་པ་བཞུང་བ་	<i>sup-pa na wa.</i>
On	སྒྲང་ལ། སྤྱང་ལ་	<i>gang-la; tai la.</i>
Once	ཚར་གཅིག། བྲེངས་གཅིག་	<i>tshar-chi theng-chi.</i>
Once, at (imme- diately)	ལམ་སང་ མཐུག་པ་མེད་	<i>lam-sang.</i>
Once more	ད་འདྲོ་ (ད་འདྲོས་) ཚར་གཅིག། ད་ཐུང་ཚར་གཅིག་	<i>tan-to tsh chi; ta-ru tshar-chi.</i>
One	གཅིག་	<i>chi.</i>
One (in the sense of one, full or com- plete)	གང་	<i>kang.</i>
One-eyed	ཞར་ར་ (ཞར་བ།) མིག་ཞར་	<i>skar-ra; m skar.</i>
Onion	བཅོང་ <i>chim tsong</i>	<i>tsong.</i>
Only, <i>adv.</i> (alone)	གཅིག་པོ་	<i>chik-po.</i>
Do. <i>adv.</i> (en- tirely)	ཤར་སྤྲུག་	<i>sha-ta.</i>
Onward (for- ward)	སྤྱན་ལ་ (སྤྱན་ལ་)	<i>ngen-la.</i>
Open, to	ཁ་ཕྱེས་ (འཕྱིད་) བ་	<i>kha-chhe-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁ་ཕྱེས་ (འཕྱིད་) བ་བཞུང་བ་	<i>kha-chhe- nang-wa.</i>
Opening	ཨིཾཾ་	<i>i-kyung.</i>

on	བསམ་པ་	<i>sam-pa.</i>
n	གཡའ་མིན་ <i>Ch.</i> ཉལ་གྲུ་པ་	<i>ya-phin ; nye- tha-kha.</i>
nent	དགྲ་	<i>dra.</i>
rtunity	ཐབས་	<i>thap.</i>
site (differ-)	མི་གཅིག་པ་	<i>mi...chik-pa.</i>
(facing)	ཁ་ཐག་ལ་	<i>kha-thu-la.</i>
site side	པར་ཕྱོགས་	<i>pha-chho.</i>
ress, to ss against)	གནན་པ་ (ཁོན་པ་)	<i>nem-pa.</i>
hon.	གནན་ (ཁོན་) པ་གནང་པ་	<i>nem-pa nang- wa.</i>
ss, to (use erely)	རྒྱལ་པོ་བཏང་ (གཏོང་) པ་	<i>duk-po tang- wa.</i>
hon.	རྒྱལ་པོ་གཏོང་ང་ (པ་) གནང་པ་	<i>duk-po tong- nga nang-wa.</i>
al decep- 1	མིག་འཁྲུག་	<i>mik-thrü.</i>
n	ཐང་	<i>thang.</i>
nt	ཕུག་པོ་ཅ་ (ཅ་) ལག་ཆེན་པོ་	<i>chhuk-po ; cha- la chhem-po.</i>
hon.	སྐུ་ཅས་ (ཅས་) ཆེན་པོ་	<i>ku-che chhem- po.</i>
	ཡང་མེན་ན། ཡང་ན་	<i>yang-men-na ; yang-na.</i>
e (pro- cy)	ལུང་བསྟན་	<i>lung-ten.</i>
hon.	བགའ་ལུང་	<i>ka-lung.</i>
e, to de- er (by ds or dice)	མོ་རྒྱུ་པ་	<i>mo-gyap-pa.</i>
hon.	ཕུག་མོ་སྟོན་པ་	<i>chha-mo kyöm- pa.</i>

Oral	ཁའི་	<i>khe.</i>
Orally	ཁ་ནས་	<i>kha-ne.</i>
Orange	ཚ་ལུས་མ་ (པ་)	<i>tsha-lum-ma</i>
Orchard	ལུས་ར་	<i>dum-ra.</i>
Order, <i>s.</i> ...	བཀའ་	<i>ka.</i>
Order, written (of Govern- ment)	བཀའ་བྱ	<i>ka-gya.</i>
Do. (of official)	བསྐྱེད་བཀའ་	<i>kü-tam.</i>
Do. verbal (of official)	བཀའ་བྱ་བ། བཀའ་བཀོད་	<i>ka-khyap ; i</i>
Do. (series)	རིས་པ་	<i>kö. rim-pa.</i>
Do. (rank)	གྲུ་	<i>tre.</i>
Order, to	བཀའ་བཀྱང་བ་	<i>ka-nang-wa.</i>
Order to, in	དོན་ལ་	<i>tön-la.</i>
Ordinarily	ཕལ་ཆེར་	<i>phe-chher.</i>
Ordinary (lan- guage, <i>opp.</i> to <i>hon.</i>)	ཞིས་མེད་པ་	<i>she-sa me-pa</i>
Do. (in quali- ty)	དུས་མ་	<i>kyü-ma.</i>
Orifice	ཡི་ཁྱུང་	<i>i-khung.</i>
Origin	གུང་སྐྱེས་ (འགུང་ཁྱེས་)	<i>chung-tang.</i>
Ornament	གྲྀ་ཆ་	<i>gyen-chha.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་གྲྀ་	<i>ku-gyen.</i>

n	ད་ཐུག	<i>ta-thru.</i>
graphy	དགའ་ཡིག	<i>tak-yi.</i>
	གཞན་པ། ཡན་པ་	<i>skem-pa ; yem-</i>
	སྒྲུབ་	<i>pa.</i>
	དགོས་པ་	<i>hram.</i>
	ང་ཚོ་	<i>gö-pa.</i>
outside)	ཕྱི་ལོགས་ལ་	<i>nga-tshö.</i>
f	ནས་	<i>chhi-lo-la.</i>
t	མྱོ་	<i>ne.</i>
le, adv.	ཕྱི་ལོགས་ལ་	<i>go.</i>
	ཐབ་	<i>chhi-lo-la.</i>
hon.	གསོལ་ཐབ་	<i>thap.</i>
(above)	ཡ་གཤི་	<i>sö-thap.</i>
(more)	ལྷག་	<i>ya-ke.</i>
come, to	ཀྱལ་བ་	<i>hla.</i>
hon.	ཀྱལ་ར་ (བ་) གཞན་པ་	<i>gye-wa.</i>
low, to	ལྷན་པ་	<i>gye-ranang-wa.</i>
ake, to	ཆེས་ཟིན་པ་	<i>lû-pa.</i>
hon.	ཆེས་ཟིན་པ་གཞན་པ་	<i>je-sim-pa.</i>
inf. to	ཤིང་ཆེས་ཟིན་པ་	<i>je-sim-pa nang-</i>
		<i>wa.</i>
		<i>phep-je sim-pa.</i>

Overthrow, to	ཁྱེལ་བ་	<i>gye-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁྱེལ་བ་ (བ་) བཞང་བ་	<i>gye-ra nan wa.</i>
Overturn, to	མགོ་བཞུག་ལོག་པ། ཨ་ལོག་ཁྱེལ་བ་	<i>go-sku-lok-pa a-lo gya-p-</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་བཞུག་ལོག་པ་ (བ་) བཞང་བ། ཨ་ལོག་སྒྲིན་པ་	<i>go-sku lok- nang-wa ; lo kyöm-pa.</i>
Owe, to	བྱ་ལོན་བཞུག་པ་	<i>pu-lön suk-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	བྱལ་བྱན་བཞུག་པ་	<i>chha-pün su pa.</i>
Owl	འུག་པ་	<i>uk-pa.</i>
Own, <i>adj.</i>	རང་གི་	<i>rang-ki.</i>
Owner	བདག་པོ་	<i>daḥ-po.</i>
Ox	སྤང་། སྤང་གོག་	<i>lang ; lang-ki</i>

P

Pace (stride)	གོས་པ་	<i>kom-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་གོས་	<i>shap-kom.</i>
Paces (of a horse)	འགྲོས་	<i>drö.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆེབས་འགྲོས་	<i>chhip-drö.</i>
Pack (load)	ཁལ་	<i>khe.</i>
Pack on, to (load)	བཀལ་བ་ (འབཀལ་བ་)	<i>kel-wa.</i>

on, to (load)	བཀའ་ར་ (འབེལ་བ་) བཀྱང་བ་	<i>ke-ra nang-wa.</i>
2. -horse	ཁལ་ན་	<i>khe-ta.</i>
-mule	ཁལ་རྩ་	<i>khe-tro.</i>
-saddle	སྒྲ་	<i>ga.</i>
et, large (of per)	ཤོག་སྒྲིལ་	<i>shok-dri.</i>
small	ཤོག་གུའི་ (ཤོག་གུའི་) ཆམ་པ་	<i>shok-kü chhak- pa.</i>
ock	སྒྲོ་ལུགས་	<i>gö-cha.</i>
hon.	བཞེས་ལུགས། སྤྱབ་ལུགས་	<i>sim-cha ; chha- cha.</i>
n	ཕྱི་པ་	<i>chhi-pa.</i>
(of book)	ཤོག་ལེབ་	<i>shok-le.</i>
(attend-)	གཡོག་པོ་	<i>yoŋ-po.</i>
hon.	ཞབས་ཕྱི་	<i>shap-chhi.</i>
(of wood)	ཟོལ་ག་	<i>so-la.</i>
(of iron)	ལུགས་ཀྱི་ཟོལ་ག་	<i>cha-kyi so-la.</i>
(bodily)	གཟུག་	<i>su.</i>
hon.	སྤུང་གཟུག་	<i>nyung-su.</i>
mental	སྤུག་བསྐྱལ་	<i>dung-nge.</i>
hon.	ཕྱགས་འབྲལ་	<i>thuk-thre.</i>
ul	གཟུག་ཆེན་པོ་	<i>suŋ-chhem-po.</i>
taking	སྤྱིང་ཅུས་ཆེན་པོ་	<i>n y i n g - r ŋ chh.</i>

Paint, s.	ཚོན་	<i>tshön.</i>
Paint, to (cover with colour)	ཚོན་བཤང་ (གཏོང་) བ་	<i>tshön tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཚོན་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>tshön tong-nang-wa.</i>
Paint, to (picture)	བྲིས་པ་ (འབྲི་བ་)	<i>tri-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བྲིས་པ་ (འབྲི་བ་) གནང་བ་	<i>tri-pa nang-u.</i>
Painter	ལྷ་བྲི་ (འབྲི་) བ་	<i>hlap-ri-pa.</i>
Painting	རི་མོ་	<i>ri-mo.</i>
Pair	ཆ་	<i>chha.</i>
Palace	པོ་བྱང་	<i>pho-trang.</i>
Palanquin	སྐྱོག་སྐྱོག་དཔུང་ (འཁྱོག་སྐྱོག་དཔུང་)	<i>gyo-chang.</i>
Do. <i>hon.</i>	པེབ་དཔུང་	<i>phep-chang.</i>
Palate	དཀར་	<i>ken.</i>
Pale	དཀར་པོ་དཀར་ཁྱུང་	<i>kar-po la kyang.</i>
Palm (of hand)	ལག་མཐིལ་	<i>lak-thi.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལུག་མཐིལ་	<i>chha-thi.</i>
Pan	སྤང་	<i>la-nga.</i>
Pankah	ལྷུང་ཡབ་	<i>lung-yap.</i>
Pang (of grief)	སྤྱག་བསྐྱལ་	<i>dung-nge.</i>
Pant, to (for breath)	དབུགས་བསམགས་ (གསོག་) བ་	<i>u sak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷུགས་དབུགས་བསམགས་ག་ (གསོག་པ་) གནང་བ་	<i>ja-u sak. nang-wa.</i>

to (when breath is en away cold water)	ངམ་པ་	<i>ngam-pa.</i>
hon.	ངམ་པ་གནང་བ་	<i>ngam-pa nang- wa.</i>
loons	གོས་ཐང་། རྩོམ་	<i>ko-thung ; tor- ma.</i>
o. hon.	ཞབས་རྩོམ་	<i>skap-to.</i>
ner	གཟིག་	<i>sik.</i>
ry	གཉེར་ཚང་	<i>nyer-tshang.</i>
r	ཤུག་ (ཤོག་ཐུ)	<i>shu-gu.</i>
hon.	ཐུག་ཤོག་	<i>chhu-sho.</i>
ble	དཔེ། འདྲ་དཔེ	<i>pe ; dru-pe.</i>
sol	ཉི་གདུགས་	<i>nyi-du.</i>
o. hon.	དབུ་གདུགས་	<i>u-du.</i>
el (round)	ཐུས་དེ་	<i>thum-ti.</i>
lon	དགོངས་པ་	<i>gong-pa.</i>
lon, to	དགོངས་པ་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>gong-pa tang- wa.</i>
o. hon.	དགོངས་པ་གཏོང་ (བ་)	<i>gong-pa tong- nga nang-wa.</i>
	གནང་བ་	
lon, to ask	ཐུགས་དགོངས་དགུ་བ་	<i>th u-gong-ta sku-wa.</i>
, to	པགས་པ་ཤུ་བ་	<i>pak-pa sku-wa.</i>
hon.	པགས་པ་ཤུ་བ་གནང་བ་	<i>pak-pa sku-wa nang-wa.</i>

Parents	ཕ་མ་	<i>pha-ma.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཡབ་ཡུམ་	<i>yap-yum.</i>
Park	གླིང་ཀ་	<i>ling-ka.</i>
Parrot	ཨུ་ནེ་ཙེ། རྟེ་ཙེ།	<i>a-u-nen-tso ; nen-tso.</i>
Parsimonious	ལག་པ་དམ་བོ་	<i>lak-pa tam-p</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱག་དམ་བོ་	<i>chha-tam-po.</i>
Part	དུམ་བུ་	<i>tum-pu.</i>
Do. (share)	སྒྲུལ་ལ་ (སྒྲུལ་བ་)	<i>ke-la.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུ་སྒྲུལ་	<i>ku-ke.</i>
Part, to	ཁ་གྲུལ་པ་ (འགྲུལ་བ་)	<i>kha-kye-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་གྲུལ་ར་ (འགྲུལ་བ་) བཞན་བ་	<i>ske-kye-r nang-wa.</i>
Partial, to be (biassed)	ཉི་རིང་བྱེད་པ་	<i>nye-ring-che-</i>
Do. <i>hon.</i>	ཉི་རིང་བཞན་བ་	<i>nye-ring nan wa.</i>
Particularly	ཁྱད་པར་དུ་	<i>khye-par-tu.</i>
Partly	དོག་ཙེ་	<i>tok-tsa.</i>
Partner (in business)	ཚོང་རྒྱལ་ས་	<i>ts hong-ro.</i>
Party (faction)	ཕྱོགས་	<i>chho.</i>
Pass, s. (over mountains)	ལ་	<i>la.</i>
Pass, to (go), v. i.	འགྲོ་བ་	<i>dro-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕེབ་པ་	<i>phe-pa.</i>

to, h. hon.	འཆིབ་བྱ་གནང་བ་	<i>c h h i p - g y u</i> <i>nang-wa.</i>
messenger (traveller)	འགྲུལ་བ་	<i>drü-pa.</i>
ion (rage)	ཚིག་པ། ཁོང་ཁྱོ	<i>t s h i k - p a ;</i> <i>khong-thro.</i>
o. hon.	དགོངས་པ། རྣམ་མཁྱེན་	<i>gong-pa ; nam-</i> <i>khyen.</i>
ion (lust)	འདོད་ཆགས་	<i>dö-chha.</i>
ionate	རྩང་ར་པོ་	<i>ru-ngar-po.</i>
port	ལམ་ཡིག་	<i>lam-yi.</i>
ry-puff	མོག་མོག་ (<i>hum.</i>)	<i>mo-mo.</i>
o. hon.	བཞེས་མོག་	<i>she-mo.</i>
h, s.	ལྷན་པ་	<i>hlem-pa.</i>
h, to	ལྷན་པ་གྲུབ་པ་	<i>hlem-pa gya-p-</i> <i>pa.</i>
o. hon.	ལྷན་པ་སྦྱོན་པ་	<i>hlem-pa kyöm-</i> <i>pa.</i>
	ལམ་ཀ་	<i>lam-ka.</i>
o. hon.	པེབ་ལམ་	<i>phep-lam.</i>
(by cliff)	ཕྱང་	<i>thrang.</i>
ence (for- arance)	བཟོད་པ་	<i>sö-pa.</i>
ent, to be endure)	བཟོད་པ་སྒྲུབ་པ་	<i>sö-pa gom-pa.</i>
o. hon.	བཟོད་པ་སྒྲུབ་པ་གནང་བ་	<i>sö-pa gom-pa</i> <i>nang-wa.</i>
ently, to sit	བསྐྱུགས་བསྐྱུང་(སྒྲོད་) པ་	<i>gu de-pa.</i>
o. hon.	བསྐྱུགས་བསྐྱུས་པ་	<i>gu shuk-pa.</i>

Patron	མགོ་འདྲན་གནང་མཁན་	<i>gön-dren nang-khen.</i>
Patronage	མགོ་འདྲན་	<i>gön-dren.</i>
Patronize, to	མགོ་འདྲན་གནང་བ་	<i>gön-dren nang-wa.</i>
Pattern	དཔེ་	<i>pe.</i>
Do. (sample)	སྟུས་ཚད་	<i>pü-tshe.</i>
Pauper	སྟིམས་རྒྱུང་། སྟོ་པོ་	<i>nyem-chhung ; kyo-po.</i>
Paw	སྟེར་མོ་	<i>der-mo.</i>
Pawn, to	གཏང་མ་བཞག་ (འཛོག་) བ་	<i>ta-ma shak-pa.</i>
Do. hon.	གཏང་མ་གཞིག་ག་ (འཛོག་པ་) གནང་བ་	<i>ta-ma shok-ka nang-wa.</i>
Pay	བླ། གོགས་	<i>la ; pho.</i>
Do. hon.	གསེལ་གོགས་	<i>sö-pho.</i>
Pay, to	བླ་སྤྲད་བ། གོགས་སྤྲད་བ་	<i>la-tre-pa ; pho- tre-pa.</i>
Do. hon.	བླ་གནང་བ། གོགས་གནང་བ་	<i>la nang-wa ; pho nang-wa.</i>
Pay back, to	ཕྱིན་ཚབ་སྤྲད་བ་	<i>kyin-tshap tre- pa.</i>
Do. hon.	ཕྱིན་ཚབ་གནང་བ་	<i>kyin-tshap nang-wa.</i>
Do. inf. to sup.	ཕྱིན་ཚབ་ཐུལ་ (འབུལ་) བ་	<i>kyin-tshap phü- wa.</i>
Paymaster	གོགས་དཔོན་	<i>pho-pön.</i>
Pea	སྟན་མ་	<i>trem-ma.</i>
Peace	སྟིང་པོ། ཏུས་བདེ་པོ་	<i>kyi-po ; tü do- po.</i>

1	ཁམ་ཕུ	<i>kham-pu.</i>
ock	མཉ་པ་	<i>map-cha.</i>
(of moun- a)	ཅེ	<i>tse.</i>
	ལི	<i>li.</i>
hon.	ཤེས་ལི	<i>she-li.</i>
	མུ་ཏི	<i>mu-ti.</i>
hon.	འུ་ཏི	<i>u-ti.</i>
ant	སོ་ནམས་བྱེད་མཁན	<i>so-nam khe-</i> <i>khen.</i>
liar	བྱེད་མཚན་པོ། ཡ་མཚན་པོ	<i>khye-tshar-po ;</i> <i>yam-tshem-</i> <i>po.</i>
strian	ཀང་ཐང་ང་ (པ་)	<i>kang-thang-</i> <i>nga.</i>
s.	པཀ་པ་	<i>pak-pa.</i>
to	པཀ་པ་ཤུ་ཡེ	<i>pak-pa shu-wa.</i>
hon.	པཀ་པ་ཤུ་ཡེ་བཞང་པ་	<i>pak-pa shu-wa</i> <i>nang-wa.</i>
	ཕུར་པ་	<i>phur-pa.</i>
to (stone)	སུ་ཡེ	<i>sku-wa.</i>
hon.	སུ་ཡེ་བཞང་པ་	<i>sku-wa nang-</i> <i>wa.</i>
	མུ་ལུ	<i>nyu-ku.</i>
hon.	ཕུ་ལུ	<i>chha-nyu.</i>
lty	ཆད་པ། ཉེས་པ་	<i>chhe-pa ; nye-</i> <i>pa.</i>
o. hon.	བཀའ་ཆད། བཀའ་ཉེས་	<i>ka-chhe ; ka-</i> <i>nye.</i>

Pencil	སྦྱ་གྲུ་	<i>nyu-ku.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱག་སྦྱ་	<i>chha-nyu.</i>
Penetrate, to	འཛུལ་བ་	<i>dzü-wa.</i>
People	མི་	<i>mi.</i>
Pepper	པོ་བ་རིལ་བྱ་	<i>pho-wa ri-p</i>
Peradventure	གཞིག་བྱེད་ན་	<i>chik-cke-na.</i>
Perceive, to (with the eye)	མཐོང་བ་	<i>thong-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཞིགས་པ་	<i>si-pa.</i>
Do. to (understand)	ཤེས་པ། ཉ་གོ་བ་	<i>she-pa ; ha</i>
Do. <i>hon.</i>	མཐོན་པ་	<i>khjem-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	དགོངས་པ་ཉེགས་པ་	<i>gong-pa tok</i>
Perfect (possessed of grace, glory, and wealth)	ཕུན་སྦྱུལ་ཚོགས་པ་	<i>p h ü n - s tshok-pa.</i>
Perform, to	བྱེད་པ་	<i>cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གནང་བ་	<i>nang-wa.</i>
Perfume	དྲི་མ་	<i>tri-ma.</i>
Perhaps	གཞིག་བྱེད་ན་	<i>chik-cke-na</i>
Peril	ཉིན་	<i>nyen.</i>
Perilous	ཉིན་ཆེན་པོ་	<i>nyen-chhen</i>
Period	དུས། བསྐྱེད་པ་	<i>tü, kel-pa.</i>

a, to	ཤི་བ་	<i>shi-wa.</i>
hon.	གྲོངས་པ་ (འགྲོང་པ་)	<i>trong-pa.</i>
h. hon.	ཐགས་པ་	<i>shak-pa.</i>
ission	དགོངས་པ་	<i>gong-pa.</i>
it, to	ཅུག་པ་ (འུག་པ་)	<i>chuk-pa.</i>
hon.	ཅུག་ག་ (འུག་པ་)གནང་བ་	<i>chuk-ka nang-wa.</i>
itted, to be	ཆོག་པ་	<i>chhok-pa.</i>
etually	ནམ་རྒྱུན། རུས་རྒྱུན་	<i>nam-gyün ; tü-gyün.</i>
exed, to be	མགོ་འཐོམས་པ་	<i>go-thom-pa.</i>
o. hon.	འུ་འཐོམས་པ་གནང་བ་	<i>u t h o m - p a nang-wa.</i>
exing	མགོ་ཉྱེག་ཆ་པོ་	<i>go-nyo tsha-po.</i>
lexity	མགོ་ཉྱེག་	<i>go-nyo.</i>
ecute, to	གཞོད་པ་བྱེད་པ་	<i>nö-pa cke-pa.</i>
o. hon.	གཞོད་པ་གནང་བ་	<i>nö-pa nang-wa.</i>
ecution	གཞོད་པ་	<i>nö-pa.</i>
erance	སྡིང་ཅུས་	<i>nying-rü.</i>
Do. hon.	ཐུགས་ཅུས་	<i>thu-rü.</i>
evere, to	སྡིང་ཅུས་བྱེད་པ་	<i>nying-rü cke-pa.</i>
lo. hon.	ཐུགས་ཅུས་གནང་བ་	<i>thuk-rü nang-wa.</i>
ia	ད་ཟླ་ག་	<i>ta-ti.</i>

Persian	དེ་ཟིག་པ་	<i>ta-sik-pa.</i>
Persist, to	ཡུ་ཚུགས་བྱེད་པ་	<i>u-tshu che-</i>
Do. <i>hon.</i>	ཡུ་ཚུགས་གནང་པ་	<i>u-tshu n</i> <i>wa.</i>
Persistence	ཡུ་ཚུགས་	<i>u-tshu.</i>
Person	མི་	<i>mi.</i>
Personally	རང་	<i>rang.</i>
Perspiration	རྩལ་ནག	<i>ngü-na.</i>
Perspire, to	རྩལ་ནག་འཕྱོར་པ་	<i>ngü-na ti</i> <i>pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	རྩལ་ནག་འཕྱོར་པ་གནང་པ་	<i>ngü-na thör</i> <i>nang-wa.</i>
Persuade, to	བསྐྱབ་བྱ་བྱེད་པ་	<i>lap-cha chu</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་སློབ་གནང་པ་	<i>ka-lop n</i> <i>wa.</i>
Perverse	གྲོང་པོ་	<i>kyong-po.</i>
Pestle	ཡ་གྲུག། ཏིང་རིལ་ (གཏུན་ རིལ་)	<i>ya-gya ;</i> <i>ri.</i>
Pet, to	གཅིས་པོ་བྱེད་པ་	<i>che-po che-</i>
Do. <i>hon.</i>	གཅིས་པོ་གནང་པ་	<i>che-po nang</i>
Petition	སྙེན་ཞུ་	<i>nye-shu.</i>
Petition, to	སྙེན་ཞུ་ཞུ་པ་	<i>nye-shu shu</i>
Petroleum	ས་སྙུམ་	<i>sa-num.</i>
Petticoat	མྱོད་གཡོགས་	<i>me-yo.</i>

icoat, hon.	ཞབས་བྱེན	<i>skap-khyen.</i>
ter	དྲིལ་ཚ་	<i>tik-tsha.</i>
asant, Blood	ཟེ་མོ་	<i>se-mo.</i>
Do. Monal	གུ་མདངས་	<i>ckam-dang.</i>
egm	ལུད་པ་	<i>lü-pa.</i>
o. hon.	ལུགས་ལུད་	<i>ja-lü.</i>
sic	སྤྲན་	<i>men.</i>
o. hon.	གསོལ་སྤྲན་	<i>sö-men.</i>
sician	ཨམ་ཚི་ (ཨམ་ཚི་)	<i>am-chhe.</i>
Do. hon.	ཨམ་ (ཨམ་) ཚིལ་གསེས་	<i>am-chhi-la.</i>
r, to (flowers ic.)	གདོག་པ་	<i>tok-pa.</i>
Do. hon.	གདོག་པ་ (པ་) གནང་བ་	<i>tok-ka nang- wa.</i>
r up, to	ཡར་སྤྲུག་པ་ ཡར་བྱེན་ (འབྲུགས་) བ་	<i>ya-druk-pa ; ya-khyak-pa.</i>
. hon.	ཡར་སྤྲུག་པ་ (པ་) གནང་བ་ ཡར་བྱེན་པ་ (འབྲུགས་པ་) གནང་བ་	<i>ya-druk-ka nang-wa. ya-khyak-ka nang-wa.</i>
orial re- presentation	རི་མོ་	<i>ri-mo.</i>
ture	ཐང་ཀ་	<i>thang-ka.</i>
o. hon.	ཞེ་ཐང་	<i>skhe-thang.</i>

Piebald (horse)	དྲ་ཁ	<i>tap-thra.</i>
Piece	དུས་བྱ་	<i>tum-pu.</i>
Do. (round in shape)	དོག་དོག་	<i>dok-do.</i>
Do. (roll of woollen cloth)	བྱ་བས་	<i>puṣ.</i>
Do. (roll of cotton cloth)	ཐན་ <i>Hind.</i>	<i>tha-na.</i>
Do. (roll of silk)	ཡུལ་	<i>yuḥ.</i>
Pierce, to	ཕྱིགས་པ་ (འཕྱིགས་པ་)	<i>phi-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཕྱིགས་ལ་ (པ་) བཞང་བ་	<i>bi-ka nang-u</i>
Piety	ཚེས་སེམས་། དག་སེམས་	<i>chhö-sem ; sem.</i>
Pig	ཕག་པ་	<i>phaḥ-pa</i>
Pig-sty	ཕག་ཚང་	<i>phaḥ-tshang.</i>
Pig-tail	ཕྱང་ལོ་	<i>chang-lo.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབྱ་ཕྱང་	<i>u-chang.</i>
Pigeon	འང་གུ། (ཕུག་རོན་)	<i>ang-ku.</i>
Pike (spear)	མདུང་	<i>dung.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱག་མདུང་	<i>chhan-dung.</i>
Pile, s.	ཕུང་	<i>pung.</i>
Pile, to	ཕུང་ནས་བཞག་ (འཛོག་) པ་	<i>pung-ne shi pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུང་ནས་བཞོག་ལ་ (པ་) བཞང་བ་	<i>pung-ne shok nang-wa.</i>

rim	གནས་སྐྱོར་ར་ (བ)	ne-kor-ra.
rimage	གནས་སྐྱོར་	ne-kor.
o. to go on	གནས་སྐྱོར་ལ་འགྲོ་བ	ne-kor-la dro-wa.
o. hon.	གནས་སྐྱོར་ལ་ཕེབ་བ	ne-kor-la phe-pa.
o. h. hon.	གནས་སྐྱོར་ལ་འཕྲིལ་གྱི་གནང་བ	ne-kor-la chhip-gyu nang-wa.
	རིལ་བྱ	ri-pu.
r	ཀ་བ་	ka-a.
w	སྤྲུལ། སྤྲུལ་འབྲེལ་	nge ; ngem-bll.
o. hon.	དབྱ་སྤྲུལ་	u-nge.
ple	ཐོར་བ་	thor-pa.
o. hon.	མགུལ་ཐོར་གཞིར་	gü-thor.
ers	སྐྱམ་བ་	ter.
h, to	སེན་འཕྲོག་གྲུབ་བ	kam-pa.
hon.	སེན་འཕྲོག་སྦྱོན་བ	sem-tho gya-pa.
h, to (twisting the skin)	འ་བཅུས་ (འཇུས་) གྲུབ་བ	sem-tho kyöm-pa.
hon.	འ་བཅུས་ (འཇུས་) སྦྱོན་བ	shap-chü gya-pa.
-tree	སྦྱོན་མའི་ཤིང་། ཐང་ཤིང་	shap-chü kyöm-pa.
acle	ལྷ་བཅུགས། ལྷོག་	dröm-me shing ; thang-shing.
		hla-touk ; cho.

Pious	ཆོས་སེམས་ཆེན་པོ་	<i>chho-somchh</i> <i>po.</i>
Pipe (musical instrument)	མྱིང་བྱ	<i>ling-pu.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་མྱིང་	<i>she-ling.</i>
Pipe (tobacco)	གང་ཟལ	<i>kang-sa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་ཟལ	<i>she-sa.</i>
Pistol	གྲོ་མདའ་	<i>trom-da.</i>
Pit	ས་དོང་། དོང་	<i>sa-tong ; ton</i>
Pitcher	ཅུ་སྡོད་། ཅུ་བན་	<i>chku-nö ; ch</i> <i>pen.</i>
Pitiless, to be	སྡིང་ཇེ་མེད་པ་	<i>nying-je...m</i> <i>pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བྱམས་སྡིང་ཇེ་མེད་པ་	<i>cham-nying- ...me-pa.</i>
Pity	ཐུགས་ཇེ་མེད་པ་	<i>thuk-je...me</i> <i>pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྡིང་ཇེ་། བྱམས་སྡིང་ཇེ་	<i>nying-je ; ch</i> <i>nying-je.</i>
Place, s.	ཐུགས་ཇེ་	<i>thuk-je.</i>
Place, to	ས་ཆ་	<i>sa-chha.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་པ་ (འཇོག་པ་)	<i>shak-pa.</i>
Place in, to	གཞིགས་པ་ (འཇོག་པ་) བཞུང་པ་	<i>shok-ka na</i> <i>wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞུགས་པ་ (འཇུག་པ་)	<i>chuk-pa.</i>
Plague	བཞུགས་པ་ (འཇུག་པ་) བཞུང་པ་	<i>chuk-ka na</i> <i>wa.</i>
Plain	གཞན་ནད་	<i>nyen-ne.</i>
	ཐང་	<i>thang.</i>

n, a <i>adj.</i>	གསལ་པོ་	<i>se-po.</i>
(of hair)	ལྗང་ལོ་	<i>chang-lo.</i>
<i>hon.</i>	དབུ་ལྗང་	<i>u-chang.</i>
(pattern)	རི་མོ་	<i>ri-mo.</i>
(map)	སྤྲ་	<i>sap-thra.</i>
(contriv- e)	ཐབས་	<i>thap.</i>
,	སྤྱ་ཁྱོན་	<i>bu-hlen.</i>
, to	སྤྱ་ཁྱོན་གྲུབ་པ་	<i>bu-hlen gyaṅ-</i>
<i>hon.</i>	སྤྱ་ཁྱོན་སྤྱོན་པ་	<i>pa.</i>
st	གཟའ་	<i>bu-hlen kyöm-</i>
ཅ	སྤང་ལེབ་	<i>pa.</i>
, to	བཅུགས་པ་ (འཛུགས་པ་)	<i>śa.</i>
<i>hon.</i>	བཅུགས་ག་ (འཛུགས་པ་)	<i>pang-le.</i>
	གནང་བ་	<i>tsuk-pa.</i>
ain	སྤྱེ་སྤོང་ <i>Sik.</i>	<i>tsuk-ka nang-</i>
to (weave)	འབྲག་འབྲག་པ་	<i>wa.</i>
<i>hon.</i>	འབྲག་འབྲག་ག་གནང་བ་	<i>kye-dong.</i>
	སྤེར་མ། ཐ་བས་ (ཐར་དཔས་)	<i>tha thak-pa.</i>
<i>hon.</i>	གསོལ་སྤེར་	<i>tha t h a k - k a</i>
	ཅུད་མོ་	<i>nang-wa.</i>
		<i>der-ma ; tha-</i>
		<i>pa.</i>
		<i>sö-der.</i>
		<i>tse-mo.</i>

Play, <i>hon.</i>	སྐྱུ་ཅེད་	<i>ku-tse.</i>
Play, to	ཅེད་མེ་ཅེ་བ་	<i>tse-mo tse-to</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་ཅེད་གནང་བ་	<i>ku-tse nang-</i>
Play-fellow	ཅེད་རོགས་	<i>tse-ro.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་ཅེད་གནང་རོགས་	<i>ku-tse nang-</i>
Plea (<i>contro-</i> <i>versy</i>)	ལབ་བཞི། ཅེད་བ་	<i>lap-ski; tse</i>
Plead, to	ཞུ་བ་	<i>sku-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞུ་བ་གནང་བ་	<i>sku-wa na</i> <i>wa.</i>
Pleader	བར་མི་བྱེད་མཁན་	<i>par-mi</i> <i>khen.</i>
Do. <i>hon.</i>	བར་མི་གནང་མཁན་	<i>par-mi na</i> <i>khen.</i>
Pleasant	སྐྱིད་པོ་	<i>kyi-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱིད་པོ་	<i>tro-po.</i>
Please, if you	རོགས་གནང་། རོགས་བྱེད་	<i>ro-nang ;</i> <i>che.</i>
Pleased, to be	དགའ་བ་	<i>ga-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་སུ་མཉམ་བ་	<i>thu-nye-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	ཐུགས་དགའ་བ་	<i>thu-gye-pa.</i>
Pledge	གཏུང་མ་	<i>ta-ma.</i>
Plenteous	འབེལ་བོ། རྒྱ་ལོ་	<i>be-po ; dzal</i>
Plentiful	འབེལ་བོ། རྒྱ་ལོ་	<i>be-po ; dzal</i>
Pliable	མཉམ་པོ་	<i>nyem-po.</i>

ugh, s.	གཤོལ་	shö.
ugh, to	སློན་པ་རྒྱུ་པ་	möm-pa gyaṣ- pa.
ughman	སློན་པ་རྒྱུ་མཁའ་། ཐོན་མཁའ་ (ཐོང་པ་)	möm-pa gyang- khen; thön- khen.
ck, to (e.g. rom tree)	གཏོག་པ་	tok-pa.
. hon.	གཏོག་པ་ (པ་) གནང་པ་	tok-ka nang-wa.
mp	ཤ་རྒྱུ་མཁའ་	sha-gyak-pa.
o. hon.	སྐུ་ཤ་འབྱོར་པོ་	ku-sha jor-po.
nder, to (by tealth)	ཀུ་པ་	ku-wa.
lo. (by high- way robbery)	ཇག་པ་རྒྱུ་པ་	chak-pa gyaṣ- pa.
ket	ཙམ་པ་	am-pa.
lo. hon.	སྐུ་པ་	kum-pa.
k-mark	འབར་ཙམ་	bar-tsa.
l	གམ་བུ་ (གང་བུ་)	kam-pu.
. hon.	བཞེས་པ་མ་ (བཞེས་གང་)	she-kam.
m	སྟན་ངག་	nye-nga.
t	སྟན་ངག་གྲིས་མཁའ་	nye-nga tri- khen.
at (e.g., of ail)	ཅེ་	tse.
. (of argu- ment)	དོན་དག་	ton-ta.
. hon.	སྐུ་དོན་	ku-tön.

Point out, to (indicate)	མིག་སྟོན་པ་	<i>mi-töm-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མིག་སྟོན་པ་མནང་བ་	<i>mi-töm-pang-wa.</i>
Do. <i>inf.</i> to <i>sup.</i>	སྦྱན་པེབ་ལུ་བ་	<i>chem-phe-shi wa.</i>
Poison	དུག་	<i>tu.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསོལ་དུག་	<i>sö-tu.</i>
Policeman	སྒྲོལ་ལུག་པ་	<i>ko-chak-pa.</i>
Policy	ལུགས་སྒྲུལ་	<i>luk-sö.</i>
Polite language	ཞེས་	<i>she-sa.</i>
Pollution	གྲིབ་	<i>trip.</i>
Pond	དཀྱིལ་ཆུ་	<i>kyi-chhu.</i>
Ponder, to	བསམ་སྒྲོལ་དང་ (གཏོང་) བ་	<i>sam-lo ta wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་བསམ་བཞེས་པ་	<i>thu-sam she.</i>
Pony	དུ་	<i>ta.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆེབས་པ་	<i>chhip-pa.</i>
Pool (small)	ཆུ་འབྲིལ་	<i>chhu-khyil.</i>
Poor	སྒྲོ་བོ། སྦྱིས་ཆུང་ (ཉམས་ཆུང་)	<i>kyo-po ; nyi chhung.</i>
Poppy	སྟོབས་ལྗན་མེདོག་	<i>tom-den me-</i>
Population	མི་གྲངས་	<i>mi-trang.</i>
Porch	ཁྱི་སྒོ་	<i>chhi-go.</i>

upine	གཟིག་མོ་	<i>shik-mo.</i>
ridge	ཕག་ཤ་	<i>phak-sha.</i>
o. hon.	བཞེས་བག་ཕག་ཕག་	<i>pha-thu.</i>
ion	སྐལ་ལ་ (སྐལ་བ་)	<i>she-pa pha-thu.</i>
o. hon.	སྐྱ་སྐྱ་	<i>ke-la.</i>
ition (in ciety)	གྱུད་	<i>ku-ke.</i>
tive	དྲོད་དྲོད་	<i>gyü.</i>
ible, to be	ཐུམ་པ་	<i>ten-ten.</i>
(pillar)	ཀ་བ་	<i>thup-pa.</i>
erior (anus)	ཀུམ་	<i>ka-a.</i>
o. hon.	ཞབས་ཕོང་	<i>kup.</i>
earthen	ཁོག་མ་	<i>sham-phong.</i>
flower	རྩ་ཁོག་	<i>kho-ma.</i>
to	མོ་དྲོག་ཁོག་མ་	<i>dza-kho.</i>
. (a sweet riety)	ཞོ་མ་	<i>me-to kho-ma.</i>
. hon.	བཞེས་ཞོ་	<i>sko-ko.</i>
ncy	དབང་	<i>tro-ma.</i>
o. hon.	སྐྱ་དབང་	<i>she-tro.</i>
		<i>wang.</i>
		<i>ku-wang.</i>

Potter	རྩམ་པ་	<i>dza-khem.</i>
Pouch (for tobacco)	ཤར་ཁྱུ་	<i>tha-khu.</i>
Do. hon.	ཤེས་ཁྱུ་	<i>she-khu.</i>
Pound, to (crush)	རྩྭ་བ་	<i>dzok-pa.</i>
Do. hon.	རྩྭ་བ་ (བ་) བཞང་བ་	<i>dzok-ka na wa.</i>
Pour, to	ལྷུ་བ་	<i>luk-pa.</i>
Do. hon.	ལྷུ་བ་ (བ་) བཞང་བ་	<i>luk-ka na wa.</i>
Powder	ཕྱ་མ་	<i>chhe-ma.</i>
Do. gun	རྩམ་	<i>dza.</i>
Power (official)	དབང་	<i>wang.</i>
Do. hon.	སྐད་དབང་	<i>ku-wang.</i>
Power (physical)	ཤེན་	<i>she.</i>
Do. hon.	སྐད་ཤེན་	<i>ku-she.</i>
Powerful (officially)	དབང་ཆེན་པོ་	<i>wang chhem-</i>
Do. hon.	སྐད་དབང་ཆེན་པོ་	<i>ku-wang chhe po.</i>
Powerful (physically)	ཤེན་ཆེན་པོ་	<i>she chhem-pa</i>
Do. hon.	སྐད་ཤེན་ཆེན་པོ་	<i>ku-she chhe po.</i>
Practise, to	ཐུང་བ་	<i>jang-wa.</i>
Do. hon.	ཐུང་བ་ (བ་) བཞང་བ་	<i>jang-nga na wa.</i>
Praise, a.	ཐུང་ར་	<i>tö-ra.</i>

Praise, to	ལྷོད་ར་བདང་ (གཏོང་) བ་	tö-ra tang-wa.
Do. <i>hon.</i>	ལྷོད་ར་གཏོང་ང་ (བ་) བཞང་བ་	tö-ra tong-nga nang-wa.
Do. <i>inf.</i> to <i>sup.</i>	ལྷོད་ར་ལྷ་བ་	tö-ra sku-wa.
Pray, to (request)	ལྷ་བ་	sku-wa.
Do. <i>hon.</i>	ལྷ་བ་བཞང་བ་	sku-wa nang-wa.
Pray to deity, to (extempore prayer)	སྒྲིན་ལམ་བདགས་ (འདེབས་) བ་	mö-lam tap-pa.
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་སྒྲིན་བཞང་བ་	thu-mön nang-wa.
Do. (written prayers)	ཁ་འདོན་བྱེད་པ་	khan-dön che-pa.
Do. <i>hon.</i>	ཞེན་འདོན་བཞང་བ་	shen-dön nang-wa.
Prayer (extempore)	སྒྲིན་ལམ་	mö-lam.
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་སྒྲིན་	thu-mön.
Prayer (written)	ཁ་འདོན་	khan-dön.
Do. <i>hon.</i>	ཞེན་འདོན་	shen-dön.
Prayer-wheel	མ་ཎི། ལག་སྒྲིར་	ma-ni ; la-kor.
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་སྒྲིར་	chha-kor.
Preach, to	ཆོས་བཤད་པ་	chhö she-pa.
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་ཆོས་བསྟུང་བ་	ka-chhö sung-wa.
Precede, to	སྔན་ (སྔོན་) ལ་འགྲོ་བ་	ngen-la dro-wa.
Do. <i>hon.</i>	སྔན་ (སྔོན་) ལ་ཕྱེད་པ་	ngen-la phe-pa.
Do. <i>h. hon.</i>	སྔན་(སྔོན་)ལ་འཆིབ་ཀྱ་བཞང་བ་	ngen-la chhu gyu nang.

Precious	ཙ་ཆེན་པོ་	<i>tsa-chhem-po.</i>
Precipice	གཤམ་	<i>yang.</i>
Precise	ཁྱིམ་ཁྱིམ་། ཉེན་ཉེན་	<i>thrik-thrik ; ten-ten.</i>
Precisely	རང་	<i>rang.</i>
Predict, to	མངོན་ཤེས་བཤད་པ་	<i>ngön-she sh pa.</i>
Do. hon.	མངོན་མཁྱེན་གསུང་པ་	<i>ngön-khyen sung-wa.</i>
Prediction	ལུང་བསྟན་	<i>lung-ten.</i>
Do. hon.	བཀའ་ལུང་	<i>ka-lung.</i>
Prefix, s.	སྒྲིམ་འཇུག་	<i>ngön-ju.</i>
Pregnant, to be	ཕུ་གུ་སྦྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་	<i>pu-gu kye-g yö-pa.</i>
Do. hon.	ཨ་ཡ་འབྲུང་ཀྱི་ཡོད་པ་	<i>a-wa thrun gyu yö-pa.</i>
Prejudice	ནམ་དྲིལ་	<i>nam-to.</i>
Prepare, to	གྲ་ (གལ་) སྒྲིག་བྱེད་པ་	<i>tra-dri cke-pa</i>
Do. hon.	ཤེབ་སྒྲིག་གནང་པ་	<i>phep-dri nan wa.</i>
Presence of, in the	མདུན་ལ་	<i>dün-la.</i>
Do. hon.	སྐྱེ་མདུན་ལ་	<i>kun-dün-lu.</i>
Present, s. (alms to poor)	སྦྱིན་པ་	<i>jim-pa.</i>
Do. (to lama)	འབྲུལ་པ་	<i>bül-wa.</i>
Do. (tip)	ཆང་རིན་	<i>chhang-rin.</i>
Do. hon.	གསོལ་རས་	<i>sö-re.</i>

Present, to	སྟོར་བ་	ter-wa.
Do. <i>hon.</i>	གནང་བ་	nang-wa.
Present, to (<i>inf.</i> to <i>sup.</i>)	ཕྱུལ་བ་	phü-wa.
Do. <i>hon.</i>	འབྲུལ་ར་ (བ) གནང་བ་	bü-ra nang-wa.
Present, to be	བསྐྱད་ (སྟོད་) ཡོད་བ་	de yö-pa.
Do. <i>hon.</i>	བཞུགས་ཡོད་བ་	shu yö-pa.
Do. <i>h. hon.</i>	བཞུགས་གནན་འཇག་ཡོད་བ་	shu-den ja-yö-pa.
Present, at	ད་མྱ་	tan-da.
Presently (in a few minutes)	རྒྱུ་ཅ་ (ཅམ་) གཅིག། སྐྱོགས་པོ་	hrip-tsa-cki ; gyok-po.
Preserve, to (keep care of)	ཉར་བ་	nyar-wa.
Do. <i>hon.</i>	ཉར་ར་ (བ) གནང་བ་	nyar-ra nang-wa.
Do. <i>h. hon.</i>	ཐུགས་ཅག་གནང་བ་	thuk-cha nang-wa.
Press, to	བཞན་བ་ (བཞོན་བ་)	nem-pa.
Do. <i>hon.</i>	བཞན་ (བཞོན་) བ་གནང་བ་	nem-pa nang-wa.
Pretend, to	བྱོད་བཤད་བ་	kyö she-pa.
Do. <i>hon.</i>	བྱོད་གསུང་བ་	kyö sung-wa.
Pretty (of wo- man.)	སྒྲོས་པོ་	dze-po.
Do. (of things)	སྒྲིང་ཇེ་པོ་	nying-je-po.
Prevent, to	བགག་བ་ (འགགས་བ་)	kak-pa.

Prevent, to, <i>hon.</i>	བགག་ག་ (འབོགས་པ་) གནང་བ་	<i>ka-k-ka nang wa.</i>
Previously	སྔན་མ། སྔན་ལ་ (སྔོན་ལ་)	<i>ngen-ma; nyen la.</i>
Price	གོང་། རིང་ (རིན་)	<i>kong; ring.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷགས་གོང་	<i>ja-kong.</i>
Prick, to	བཙུགས་པ་ (འཛུགས་པ་)	<i>tsuk-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཙུགས་ག་ (འཛུགས་པ་) གནང་བ་	<i>tsuk-ka nang wa.</i>
Pride	ཉམས་། རྒྱལ་ཁོག་	<i>nyam; dza-kho</i>
Priest	ཁྲི་མ་	<i>la-ma.</i>
Prince	རྒྱལ་སྐུ་མ་	<i>gye-se.</i>
Princess	རྒྱལ་པོའི་སྐུ་མ་	<i>gye-pö se-mo.</i>
Principal	ཆེ་ཤོས་	<i>chhe-shö.</i>
Print, to	པར་རྒྱུ་པ་	<i>par-gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐུ་པར་རྒྱུ་པ་	<i>ku-par kyö pa.</i>
Printed matter	པར་མ་	<i>par-ma.</i>
Printer	པར་པ་	<i>par-pa.</i>
Printer (cutter of types)	པར་རྒྱུ་པ་ (རྒྱུ་) པ་	<i>par-kö-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	པར་དཔེ་པ་	<i>par-pön.</i>
Printing-office	པར་ཁང་	<i>par-khang.</i>

Prison	བཅོན་ཁང་	<i>tsön-khang.</i>
Prisoner	བཅོན་པ་	<i>tsöm-pa.</i>
Private	གསང་བ་	<i>sang-wa.</i>
Privately	གསང་བ་བྱེད་ནས་	<i>sang-wa che-ne.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསང་བ་གནང་ནས་	<i>sang-wa nang-ne.</i>
Privilege (right)	ཐོབ་ཐང་	<i>thop-thang.</i>
Prize	གསོལ་རས་	<i>sö-re.</i>
Probationer (in monastery)	ཡིན་ཆུང་	<i>en-chhung.</i>
Proceed, to	འགྲོ་བ། རྒྱན་པ་	<i>dro-wa ; chhim-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐེབ་པ་	<i>phe-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	འཆིབ་རྒྱུ་གནང་བ་	<i>chhip-gyu nang-wa.</i>
Proclaim, to	སྒྲོག་པ་	<i>drok-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲོག་ག་ (པ་) གནང་བ་	<i>drok-ka nang-wa.</i>
Proclamation (of Government)	བཀའ་རྒྱུ་	<i>ka-gya.</i>
Do. (of official)	བསྐྱལ་གནས་	<i>kü-tam.</i>
Procreate, to	སྐྱེད་པ་	<i>kye-pa.</i>
Procure, to	འབྱོར་བ། ཐོབ་པ་	<i>jor-wa ; thop-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འབྱོར་ར་ (པ་) གནང་བ་	<i>jor-ra nang-wa.</i>
Produce, to (bring)	ཁྱེད་ཡོང་བ་	<i>khyer-yong-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བསྐྱམས་ (སྐྱེས་) ཐེབ་པ་	<i>nam-phe-pa.</i>

Professor	མཁན་པོ་	<i>khem-po.</i>
Profit	ཁོ་བཟང་	<i>khep-tang.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་ཁོ་	<i>ku-khe.</i>
Profit, to make a	ཁོ་བཟང་བ་	<i>khep-tang</i> <i>wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་ཁོ་བཞེས་པ་	<i>ku-khe skhe-p</i>
Profitable, to be	ཕན་ཐོགས་པ་	<i>phen-thok-po</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་ཕན་གསོལ་བ་	<i>thu-phen</i> <i>wa.</i>
Prohibit, to	བཀག་པ་ (འགོགས་པ་)	<i>ka-k-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀག་ག་ (འགོགས་པ་)	<i>ka-k-ka na</i> <i>wa.</i>
	གནང་བ་	
Promise, to	ཁས་སྒྲུང་བ་	<i>khe-lang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་བཞེས་པ་	<i>skhe-ske-pa.</i>
Promoted, to be	འཕར་བ་	<i>phar-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཕར་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>phar-ra na</i> <i>wa.</i>
Promptly	མགོ་གསལ་པོ་བྱས་ནས་	<i>gyok-po cke-</i>
Promulgate, to	སྒྲོག་པ་	<i>drok-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲོག་ག་ (བ་) གནང་བ་	<i>drok-ka na</i> <i>wa.</i>
Pronunciation	ལས་སྤངས་	<i>lap-tang.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུང་སྤངས་	<i>sung-tang.</i>
Proof	དགས་	<i>ta.</i>

	ཀུལ་	<i>ka-kyor.</i>
er	འོས་པོ་	<i>ö-po.</i>
erty (in id)	ས་ཀ་	<i>sa-chha.</i>
(in goods)	ཅ་ལག (ཀ་ལག)	<i>cha-la.</i>
hon.	སྒྲུ་ཆས་	<i>ku-che.</i>
hecy	ལུང་བཟུན་	<i>lung-ten.</i>
hon.	བཀའ་ལུང་	<i>ka-lung.</i>
hesy, to	སངས་ཤེས་ཤེས་པ་	<i>ngön-she she- pa.</i>
hon.	སངས་མཁྱེན་མཁྱེན་པ་	<i>ngön-khyen khyem-pa.</i>
itious	དྲིན་འབྲེལ་ཡག་པོ་	<i>tem-dre yak-po.</i>
ortion	ཚོད་	<i>tshö.</i>
rietor	བདག་པོ་	<i>dak-po.</i>
perous	གཡང་ཆེན་པོ་	<i>yang-chhem-po.</i>
trate one- lf, to	ཕུག་འཚལ་བ་	<i>chha-tshe-wa.</i>
hon.	སྒྲུ་ཕུག་འཚལ་བ་ (བ)གནང་བ་	<i>ku-chha tshe-ra nang-wa.</i>
titute	ཆལ་མོ། རྒྱང་ཚང་མ་	<i>chhe-mo ; skang- tshong-ma.</i>
ect, to.	སྤང་བ་	<i>sung-wa.</i>
hon.	སྤང་བ་ (བ)གནང་བ་	<i>sung-nga nang- wa.</i>
ector	སྒྲུབས་མགོན་	<i>kyam-gön.</i>
id	རྒྱལ་ཁོག་ཆེན་པོ། ཉམས་ཆེན་པོ་	<i>dra-kho chhem- po ; nyam- chhem-po.</i>

Prove, to (a case)	ར་འཕྱོད་པ་	<i>ra-thrö-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ར་འཕྱོད་པ་གནང་བ་	<i>ra-thrö-pa nan</i> <i>wa.</i>
Prove, to (test)	ཚོད་ལྷ་བ་	<i>tshö ta-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཚོད་གཞིགས་པ་	<i>tshö si-pa.</i>
Proverb	གདམ་དཔེ་	<i>tam-pe.</i>
Provide, to	སྦྲུབ་པ་	<i>druṣ-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྦྲུབ་པ་གནང་བ་	<i>druṣ-pa nan</i> <i>wa.</i>
Province	ཁམས་	<i>khü.</i>
Provisions	ལྷོ་	<i>to.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་ལག་	<i>she-la.</i>
Provisions for journey	ལམ་ཆས་	<i>lam-chhe.</i>
Prudent	སེམས་པོ་	<i>khe-po.</i>
Puddle (small pool)	ཆུ་ཁྲིལ་	<i>chhu-khyil.</i>
Puff (pastry)	མོག་མོག་	<i>mo-mo.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་མོག་	<i>she-mo.</i>
Pull, to	འཕྲེན་པ་	<i>them-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཕྲེན་པ་གནང་བ་	<i>them-pa nan</i> <i>wa.</i>
Pull, to (of horses)	ངར་པོ་བྱེད་པ་	<i>ngar-po cke-</i>
Pulling, <i>adj.</i> (of horses)	ངར་པོ་	<i>ngar-po.</i>
Pulse (of the body)	ཚུ་	<i>tsa.</i>

se, hon.	ཕུག་ཙ་	chha-tsa.
ctually	རྟེན་རྟེན་བྱས་ནས། མ་འཕུག་ བ་བྱས་ནས་	ten-ten cke-ne; ma-chhuk-pa cke-ne.
Do. hon.	རྟེན་རྟེན་གནང་ནས། མ་འཕུག་ བ་གནང་ནས་	ten-ten nang- ne; ma-chhuk- pa nang-ne.
gent	ཁ་ཚ་པོ་	kha-tsha-po.
o. hon.	ཁལ་ཚ་པོ་	ske-tsha-po.
ish, to	ཉེས་པ་བདང་ (གཏོང་) བ་	nye-pa tang-wa.
o. hon.	བཀའ་ཉེས་གནང་བ་	ka-nye nang- wa.
ishment	ཉེས་པ། ཆད་པ་	nye-pa; chhe- pa.
Do. hon.	བཀའ་ཉེས། བཀའ་ཆད་	ka-nye; ka- chhe.
l	བསྐྱབ་རྩལ་ (བསྐྱབ་བྱ་)	lap-thru; lap- tra.
(monk)	དགོ་ཕྱུག་	ge-thru.
y	ཨ་ཡོ་ (ཁྱི་ཕྱུག་)	a-yo.
hase, to	ཉོ་བ་	nyo-wa.
o. hon.	གཟིགས་པ་	si-pa.
	གཙང་མ་	tsang-ma.
ative	འགྲིན་སྒྲན་	dri-men.
e, to	འགྲིན་པ། བཤལ་བ་	drim-pa; she- wa.
o. hon.	འགྲིན་པ་གནང་བ། བཤལ་བ་ (བ་) གནང་བ་	drim-pa nang- wa; she-ra nang-wa.

Prove, to (a case)	ར་འཕྱོད་པ་	<i>ra-thrö-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ར་འཕྱོད་པ་གནང་བ་	<i>ra-thrö-pa nan</i> <i>wa.</i>
Prove, to (test)	ཚོད་ལྷ་བ་	<i>tshö ta-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཚོད་གཞིགས་པ་	<i>tshö si-pa.</i>
Proverb	གཏམ་དཔེ་	<i>tam-pe.</i>
Provide, to	སྤྲུབ་པ་	<i>drup-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤྲུབ་པ་གནང་བ་	<i>drup-pa nan</i> <i>wa.</i>
Province	ཁམས་	<i>khü.</i>
Provisions	ལྟོ་	<i>to.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་ལག་	<i>ske-la.</i>
Provisions for journey	ལམ་ཆས་	<i>lam-chhe.</i>
Prudent	མཁས་པོ་	<i>khe-po.</i>
Puddle (small pool)	ཆུ་ཁྲིལ་	<i>chhu-khyil.</i>
Puff (pastry)	མོག་མོག་	<i>mo-mo.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་མོག་	<i>ske-mo.</i>
Pull, to	འཕྱིན་པ་	<i>them-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཕྱིན་པ་གནང་བ་	<i>them-pa nan</i> <i>wa.</i>
Pull, to (of horses)	ངར་པོ་བྱེད་པ་	<i>ngar-po cke-p</i>
Pulling, <i>adj.</i> (of horses)	ངར་པོ་	<i>ngar-po.</i>
Pulse (of the body)	རྩ་	<i>tsa.</i>

se, hon.	ཕུག་ཙ་	chha-tsa.
actually	དྲིན་དྲིན་བྱས་ནས་། མ་འཕྲུག་ བ་བྱས་ནས་	ten-ten che-ne; ma-chhuk-pa che-ne.
Do. hon.	དྲིན་དྲིན་གནང་ནས་། མ་འཕྲུག་ བ་གནང་ནས་	ten-ten nang- ne; ma-chhuk- pa nang-ne.
gent	ཁ་ཚ་པོ་	kha-tsha-po.
o. hon.	ཞལ་ཚ་པོ་	ske-tsha-po.
ish, to	ཉིས་པ་བདང་ (གཏོང་) བ་	nye-pa tang-wa.
o. hon.	བཀའ་ཉིས་གནང་བ་	ka-nye nang- wa.
ishment	ཉིས་པ་། ཆད་པ་	nye-pa; chhe- pa.
Do. hon.	བཀའ་ཉིས་། བཀའ་ཆད་	ka-n ye; ka- chhe.
il	བསྐྱབ་ཏུ་ག་ (བསྐྱབ་བྱ་)	lap-thru; lap- tra.
. (monk)	དགེ་ལྷན་ག་	ge-thru.
py	ཨ་ཡོ་ (ཁྱི་ཕུག་)	a-yo.
chase, to	ཉོ་བ་	nyo-wa.
o. hon.	གཟིགས་པ་	si-pa.
,	གཙང་མ་	tsang-ma.
relative	འགྲིན་སྒྲན་	dri-men.
ge, to	འགྲིན་པ་། བཤམ་པ་	drim-pa; she- wa.
o. hon.	འགྲིན་པ་གནང་བ་། བཤམ་པ་ (བ་) གནང་བ་	drim-pa nang- wa; she-ra nang-wa.

Purified	དག་པོ་	<i>taḥ-po.</i>
Purple	གླིང་འབྲུམ་མདོག་	<i>gün-drum-d</i>
Purpose, s.	དོན་དག་	<i>tön-ta.</i>
Do. hon.	སྒྲ་དོན་	<i>ku-tön.</i>
Purpose, to	སེམས་ལ་བསམ་པ་	<i>sem-la sam-</i>
Do. hon.	ཐུགས་ལ་དགོངས་པ་	<i>thuk-la ge</i>
Purr, to	དུག་པ་རྒྱབ་པ་	<i>pa.</i> <i>nguk-pa gy</i>
Purse	སྒྲ་ཁྲུག་ (སྒྲིང་ཁྲུག་)	<i>pa.</i> <i>ba-khu.</i>
Do. hon.	ཐུག་ཁྲུག་	<i>chha-khu.</i>
Pursue, to	གཞུག་དེད་ཕྱིན་པ་	<i>skuk-de chh</i>
Do. hon.	གཞུག་དེད་ཐེབ་པ་	<i>pa.</i> <i>shuk-de phe</i>
Pus	ནྟག་	<i>na.</i>
Do. hon.	སྒྲ་ནྟག་	<i>ku-na.</i>
Push, to	འབེད་ཀྱིག་བཏང་ (གཞོང་) བ་	<i>be-kyā tang-</i>
Do. hon.	འབེད་ཀྱིག་གཞོང་ (བ་) བཏང་པ་	<i>be-kyā tong-</i> <i>nang-wa.</i>
Pustule	ཐྱོར་བ་	<i>thor-pa.</i>
Do. hon.	མགལ་ཐྱོར་	<i>gü-thor.</i>
Put, to (place)	བཞག་པ་ (འཛིག་པ་)	<i>skak-pa.</i>
Do. hon.	བཞག་པ་ (འཛིག་པ་) བཏང་པ་	<i>skok-ka u</i> <i>wa.</i>

order, to	ཐྱིག་པ་	<i>drik-pa.</i>
hon.	ཐྱིག་པ་ (པ་) གནང་བ་	<i>drik-ka nang-wa.</i>
i, to	འཇུག་པ་ (འཇུག་པ་)	<i>chuk-pa.</i>
hon.	འཇུག་པ་ (པ་) གནང་བ་	<i>juk-ka nang-wa.</i>
on, to (thes)	གོན་པ་	<i>köm-pa.</i>
hon.	གཞིས་པ་	<i>she-pa.</i>
off, to (rest)	ཅིས་པ་ (འབྱུང་པ་)	<i>pi-pa.</i>
hon.	ཅིས་ (འབྱུང་) པ་གནང་བ་	<i>pi-pa nang-wa.</i>
fy, to	རུལ་འགྲོ་བ་	<i>rü-dro-wa.</i>
d, to be	རུལ་བ་	<i>rü-wa.</i>
led, to be	མགོ་འཐོམས་པ་	<i>go-thom-pa.</i>
hon.	དབུ་འཐོམས་པ་	<i>u - t h o m - p a nang-wa.</i>

Q

nt	ཁྱད་མཚན་པོ། ཡ་མཚན་པོ་	<i>khye-tshar-po ; yam-tshen-po.</i>
ity	ཡག་ཉེས། ལྷུ་མ་ཁ་	<i>ya-nye ; pü-kha.</i>
rel	རྒྱུ་བ་འདི་	<i>gyam-dre.</i>
hon.	གསུང་འབྲུག་	<i>sung-thru.</i>
rel, to	རྒྱུ་བ་འདི་རྒྱུ་བ་	<i>gyam-dre gya-pa.</i>
hon.	གསུང་འབྲུག་སྒྲིག་པ་	<i>sung-thru khyim-pa.</i>

Quarrelsome	རུང་ར་པོ་	<i>ru-ngar-po.</i>
Queen	གྱེལ་མོ་	<i>gye-mo.</i>
Queen-consort	གྱེལ་པོའི་བཅོན་ (བཅུན་) མོ་	<i>gye-pö tsö-mu</i>
Queer	ཁྱེད་ཚར་པོ་	<i>khye-tshar-po</i>
Question, to	དྲི་བ་ (འདྲི་བ་)	<i>tri-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་དྲི་བ་ནང་བ་	<i>kan-tri nang</i>
Quene (pig-tail)	ཕྱང་ལོ་	<i>wa. chang-lo.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབྱ་ཕྱང་	<i>u-chang.</i>
Quick	མགྱོགས་པོ་	<i>gyok-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཚུལ་པོ་	<i>tsö-po.</i>
Quickly	མགྱོགས་པོར་	<i>gyok-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཚུལ་པོར་	<i>tsö-po.</i>
Quick-silver	དངུལ་ཚུ་	<i>ngü-chhu.</i>
Quiet (of persons)	ཁྱུང་ཁྱུང་	<i>kha nyun</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞུལ་ཁྱུང་ཁྱུང་	<i>nyung. ske nyun</i>
Quiet (of places)	ཁ་གཤམ་མོ་	<i>nyung. kha-ku sim-p</i>
Do. (of horses)	ཁྱིང་པུ་	<i>hling-pu.</i>
Quilt	ཉལ་བཟན་	<i>nye-ten.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཟེས་བཟེས་	<i>sim-ten.</i>
Quill-pen	སྒྲི་སྒྲུག་	<i>dro-nyu.</i>

, to (depart)	འཕྱོན་པ། ཕྱིན་པ་	<i>t h ö m - p a ;</i> <i>chhim-pa.</i>
hon.	ཕྱེབ་པ། འཕྱིབ་ཕྱུ་གནང་བ་	<i>phe-pa ; chhip-</i> <i>gyu nang-wa.</i>
e (complete-)	བད་དེ་	<i>be-te.</i>
e-so !	ད་ག་རེད་	<i>ta-ka-re.</i>
hon.	ལགས་ད་ག་རང་རེད་	<i>la ta-ka-rang-</i> <i>re.</i>
h. hon.	གཤམ་གནང་རང་རེད་	<i>ka-na-rang-re.</i>
er, s.	མདའ་དོང་	<i>da-tong.</i>
er, to (of n i m a t e ings)	འདར་བ་	<i>dar-wa.</i>
o. hon.	འདར་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>dar-ra nang-</i> <i>wa.</i>
er, to (of a n i m a t e ings)	འབྱུག་པ་	<i>thruk-pa.</i>

R

oit	རི་གོང་ (རི་བོང་)	<i>ri-kong.</i>
, foot	མི་རྒྱལ་	<i>mi-gyu.</i>
horse	རྟ་རྒྱལ་	<i>ta-gyu.</i>
(tribe)	མི་བརྒྱུད་	<i>mi-gyii.</i>
iant	འོད་ཆེན་པོ་	<i>ö chhem-po,</i>
ish	ལ་ཕུག་	<i>la-phu.</i>
o. hon.	བཞེས་ལབ་	<i>she-lap.</i>

Rafter	ལྷུས་	<i>cham.</i>
Rag	ཨ་ཆོར་	<i>a-chho.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་ཆོར་	<i>ske-chho.</i>
Rage	ཚོག་པ། ཁོང་ཁྱོད་	<i>t s h i k - p a</i> <i>khong-thro</i>
Do. <i>hon.</i>	དགོངས་ཚུང་	<i>gong-tshung.</i>
Ragged	བཙབ་རལ་ (རལ་པོ་)	<i>tsap-re.</i>
Railing (fence)	ར་བ་	<i>ra-wa.</i>
Do. iron	ལྷགས་ཀྱི་ར་བ་	<i>cha-kyi ra-w</i>
Raiment	དུག་ལོ་	<i>tu-lo.</i>
Do. <i>hon.</i>	ན་བཟའ་	<i>nam-sa.</i>
Rain	ཆར་པ་	<i>chhar-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞྱ་ཆར་	<i>sku-chhar.</i>
Rain, to	ཆར་པ་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>chhar-pa ta</i> <i>wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞྱ་ཆར་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>sku-chhar ta</i> <i>wa.</i>
Rainbow	འཇའ་	<i>ja.</i>
Raise up, to	ཡར་ཀྱག་ (འཁྱོག་) བ། ཡར་ལེན་པ་	<i>yar-kyak-pa</i> <i>yar-lem-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	ཡར་ཀྱག་ག་ (འཁྱོག་པ་) གནང་བ་	<i>yar-kyak-ka</i> <i>nang-wa.</i>
Raisin	གྱུན་འབྲས་དཀར་པོ་	<i>gün-drum</i> <i>po.</i>

	གྱ་གཟེབ་	<i>gya-sep.</i>
	ལུག་ཕོ་	<i>luk-pho.</i>
ble, to	ཆས་ཆས་ (འབྲས་འབྲས་)	<i>chham-chham</i>
	བྱེད་པ་	<i>che-pa.</i>
o. hon.	སྒྲ་ཆས་ (འབྲས་) གནང་བ་	<i>kü n - chham</i>
rod of gun	སྒྲ་འབྲིད་	<i>nam-wa.</i>
id	ཁ་ཕྱེད་པོ་	<i>sim-bi.</i>
k (degree)	གྲོ་ས། གྲོ་གནས། རིས་པ་	<i>kha-tsup-po.</i>
(row)	གྲུལ་	<i>ko-sa ; ko-ne ;</i>
som (for kill- g a man)	སྒྲིང་	<i>rim-pa.</i>
isom, to	ལྷུང་པ་	<i>tre.</i>
o. hon.	ལྷུང་པ་གནང་བ་	<i>tong.</i>
, s. (on door, c.)	དལ་དལ་	<i>lû-pa.</i>
, to	དལ་དལ་བདང་ (གཏོང་) བ་	<i>lû-pa nang-wa.</i>
hon.	དལ་དལ་གཏོང་ (བ་) གནང་བ་	<i>tak-tak.</i>
acious	འདོད་པ་ཆེན་པོ། ཏས་པ་ཆ་པོ་	<i>tak-tak tang-</i>
id	མགྲོགས་པོ་	<i>wa.</i>
. hon.	ཚུལ་པོ་	<i>tak-tak tong-</i>
o	དགོན་པོ་	<i>nga nang-wa.</i>
cal	བསྐྱེད་བཞིན། འཛེབ་ཆེན་	<i>dö-pa chhem-</i>
		<i>po ; ham-pa</i>
		<i>tsha-po.</i>
		<i>gyok-po.</i>
		<i>tsö-po.</i>
		<i>köm-po.</i>
		<i>ten-ski ; dnap-</i>
		<i>chhen.</i>

Rash	ཁ་མེད་མིག་མེད་	<i>kha-me mik-me</i>
Rat	རྩི་རྩི་ (བྱི་བ་)	<i>tsi-tsi.</i>
Rate (price)	གོང་	<i>kong.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷ་གས་གོང་	<i>ja-kong.</i>
Rattle, to <i>v.t.</i>	དྲོཀ་དྲོཀ་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>trok-tro tang</i>
Do. <i>hon.</i>	དྲོཀ་དྲོཀ་གཏོང་བ་ (བ་) གནང་བ་	<i>trok-tro tong</i> <i>nga nang-wa</i> <i>pho-ro.</i>
Raven	ཕོ་རོག་	<i>rong.</i>
Ravine	རོང་	<i>jem-pa.</i>
Raw	རྩྭ་པ་	<i>ö-ser.</i>
Ray	འོད་གཟེར་	<i>tra-tri.</i>
Razor	སྒྲ་གྱི་	<i>nyop-pa.</i>
Reach, to (by stretching hand, etc.)	སྒྲོབ་པ་	<i>nyop-pa nang</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲོབ་པ་གནང་བ་	<i>wa.</i>
Reach, to (arrive at)	སྒྲེབ་པ་	<i>lep-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སེབ་པ་	<i>phe-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	འཕྲིབ་ཐུག་གནང་བ་	<i>c h h i p - g y a</i>
Read, to	སྒྲོག་པ་	<i>nang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲོག་ཤིང་ (པ་) གནང་བ་	<i>lok-pa.</i>
		<i>lok-ka nang-wa</i>

l, to, h. hon.	ལྷ་མ་སྒྲོག་གནང་བ་	ja-lo nang-wa.
dy	གྲལ་སྒྲིག་	tra-dri.
. to make	གྲལ་སྒྲིག་བྱེད་བ་	tra-dri cke-pa.
. hon.	གྲལ་སྒྲིག་གནང་བ་	tra-dri nang-wa.
l	ངོ་ཐོག་། དངོས་ནས་	ngo-tho ; ng ö-ne.
ly	ངོས་པར་། དངོས་ནས་བྱང་ནས་	nge par ; ngö-ne
m (king- m)	ཐྱུལ་སྤྱིད་	trang-ne. gye-si.
o, to	ང་བ་	nga-wa.
hon.	ངས་བ་གནང་བ་	nge-pa nang-wa.
per	ང་མཁམ་	nga-khen.
. hon.	ང་བ་གནང་མཁམ་	nga-a nang-khen.
; in the	ཐྱུབ་ལ་	gyap-la.
son	དོན་དག་	ton-ta.
. hon.	སྒྲོ་དོན་	ku- tön.
on, to (ar- e)	ཙོད་བ་ཐྱུབ་བ་	tsö-pa gyap-pa.
. hon.	ཙོད་བ་སྒྲོན་བ་	tsö-pa kyöm-pa.
oning	ཙོད་བ་	tsö-pa.
al, to	སྡེ་འབྲུག་མས་བ་	de-thruk-pa.
illion	སྡེ་འབྲུག་	de-thru.
ike, s.	གཤེག་གཤེག་	she-she.

Rebuke, <i>hon.</i>	བགའ་བཀྱོན་	<i>kaṣ-kyön.</i>
Rebuke, to	གཤེགས་པེ་བཤད་ (གཤོང་) བ་	<i>she-she tan</i>
Do. <i>hon.</i>	བགའ་བཀྱོན་གནང་བ་	<i>wa.</i> <i>kaṣ-kyön nan</i>
Receipt	འཛིན་	<i>wa.</i> <i>dzin.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་འཛིན་	<i>chhan-dzin.</i>
Receive, to	འབྱོར་བ། ཐོབ་པ་	<i>gor-wa ; thu</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་འབྱོར་ཡོང་བ་	<i>pa.</i> <i>chhan-jor yon</i>
Recently	ཁ་སང་	<i>wa.</i> <i>kha-sang.</i>
Recite, to	ཆོས་སྒྲོག་པ་	<i>chhö lok-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆོས་སྒྲོག་གི་ (པ་) གནང་བ་	<i>chhö lok-</i>
Reckon, to	ཅིས་སྒྲུབ་པ་	<i>tsi-gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷགས་ཅིས་སྒྲོན་པ་	<i>ja-tsi kyöm-</i>
Reckoning	ཅིས་	<i>tsi.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷགས་ཅིས་	<i>ja-tsi.</i>
Recline, to	ཉལ་ནས་བསྐྱད་ (སྡོད་) བ་	<i>nye-ne de-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིམ་ནས་བཞུགས་པ་	<i>sim-ne sku-p</i>
Recluse	སྒྲོམ་ཆེན་	<i>gom-chken.</i>
Recognise, to (a person)	ངོ་ཤེས་པ་	<i>ngo-shem-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་ངོ་མཚུན་བ། ཞུ་ཆོར་བ་	<i>thu-ngo khyu</i>
Recollect, to	དྲན་གསོ་བ་	<i>pa ; she-ta</i> <i>wa.</i> <i>tren-so-wa.</i>

llect, to, n.	ཐུ་རྒྱལ་སྐྱོད་པ་བཞུགས་པ་	<i>thu-tren so-wa nang-wa.</i>
llection	སྐྱོད་པ་	<i>trem-pa.</i>
Do. hon.	ཐུ་རྒྱལ་སྐྱོད་པ་	<i>thu-tren.</i>
ncile, to	ནང་སྒྲིག་བྱེད་པ་	<i>nang-dri cke- pa.</i>
Do. hon.	ནང་སྒྲིག་བཞུགས་པ་	<i>nang-dri nang- wa.</i>
nciliation	ནང་སྒྲིག་	<i>nang-dri.</i>
rd	ཐོ་	<i>tho.</i>
hon.	ཐུག་ཐོ་	<i>chha-tho.</i>
over, to (health)	བྱུག་པ་	<i>trak-pa.</i>
Do. hon.	སྐྱོད་པ་	<i>ku-tang-pa.</i>
ver, to (find)	ཉིད་པ་	<i>nye-pa.</i>
Do. hon.	ཉིད་པ་བཞུགས་པ་	<i>nye-pa nang- wa.</i>
ify, to (cor- rect)	ཉུང་བྱེད་པ་	<i>sku-ta cke-pa.</i>
Do. hon.	ཉུང་བྱེད་པ་	<i>sku-ta nang- wa.</i>
	དམར་པོ་	<i>ma-po.</i>
em, to	ལུ་པ་	<i>lu-wa.</i>
Do. hon.	ལུ་པ་བཞུགས་པ་	<i>lu-wa nang-wa.</i>
emer	ལྷུ་བས་མགོན་	<i>kyam-gön.</i>
emption	ཐར་པ་	<i>thar-pa.</i>
ice, to	ཉུང་ཉུང་བཟོ་པ་	<i>nyung-nyung so-wa.</i>

Reduce, to, <i>hon.</i>	ཉུང་ཉུང་བཟོ་བ་གནང་བ་	<i>nyung-nyun</i> <i>so-wa na</i> <i>wa.</i>
Reduce in price, to Do. <i>hon.</i>	གོང་བཅག་ (གཙོག་) བ་ ལྷགས་གོང་གཙོག་ག་ (པ་) གནང་བ་	<i>kong chak-t</i> <i>ja-kong ci</i> <i>ka nang-i</i>
Reed	སྒྲུག་མ་	<i>nyung-ma.</i>
Reflect, to Do. <i>hon.</i>	བསམ་གློ་བཏང་ (གཏོང་) བ་ ཐགས་བསམ་བཞེས་པ་	<i>sam-lo tang-</i> <i>thu-sam she-</i>
Reform, to (amend) Do <i>hon.</i>	བཟོ་སྐྱོར་བྱེད་པ་ བཟོ་སྐྱོར་གནང་བ་	<i>so-kyor cke-</i> <i>so-kyor na</i> <i>wa.</i>
Refuse, to Do. <i>hon.</i>	མི་མྱོང་བ་ མི་གནང་བ་	<i>mi...ter-wa.</i> <i>mi...nang-u</i>
Refuse, to (a re- quest) Do. <i>hon.</i>	མི་ཉན་པ་ མི་གསན་པ་	<i>mi...nyen-pi</i> <i>mi...sem-pa</i>
Regent	ཀྲུལ་ཙཔ་	<i>gye-tshap.</i>
Regent of Tibet	བོད་ཀྲུལ་པོ་	<i>pö-gye-po.</i>
Regiment	དམག་དཔུང་	<i>ma-pung.</i>
Region	ལུང་པ་	<i>lung-pa.</i>
Register, <i>s.</i> Do. <i>hon.</i>	ཐོ་ ཐུག་ཐོ་	<i>tho.</i> <i>chha-tho.</i>
Register, to	ཐོ་བྲིས་པ་ (འབྲིས་པ་)	<i>tho-tri-pa.</i>

ster, to, <i>hon.</i>	ཐུག་ཐོ་སྤྱོད་པ་	<i>chha-tho kyöm-pa.</i>
et, to	སེམས་སྤྱོད་པ་	<i>sem-kyo-wa.</i>
o. <i>hon.</i>	ཐུགས་སེམས་སྤྱོད་པ་གནང་བ་	<i>thu-sem kyo-wa nang-wa.</i>
n	ཐུལ་སྤྱིད་	<i>gye-si.</i>
n, to	ཐུལ་སྤྱིད་གནང་བ་	<i>gye-si nang-wa.</i>
forcement	ཐུབ་སྤྱོད་	<i>gyam-nön.</i>
s	སྤབ་ཐུག་	<i>trap-tha.</i>
ct, to	སྤང་བ་	<i>pang-wa.</i>
. <i>hon.</i>	སྤོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>pong-nga nang-wa.</i>
ice, to	དགའ་བ་	<i>ga-ra.</i>
o. <i>hon.</i>	མཉེས་པོ་གནང་བ་	<i>nye-po nang-wa.</i>
o. <i>h. hon.</i>	ཐུགས་དབྱེས་པོ་གནང་བ་	<i>th u - g y e - p o nang-wa.</i>
icing, <i>s.</i>	དགའ་ཚོར་	<i>ga-tshor.</i>
te, to	བཤད་པ་	<i>she-pa.</i>
. <i>hon.</i>	གསུང་བ་	<i>sung-wa.</i>
tion	ཉི་བ་	<i>nye-wa.</i>
tive, <i>s.</i>	ཉི་བ་	<i>nye-wa.</i>
o. <i>hon.</i>	སྤྱུ་གཉེན་	<i>ku-nyen.</i>
ase, to	བདང་བ་ (གཏོང་བ་)	<i>tang-wa.</i>
o. <i>hon.</i>	གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>tong-nga nang-wa.</i>

Released, to be	ཐར་བ་	<i>thar-wa.</i>
Reliable	ཁྲོས་ (ཁྲོ) ཁེལ་བ་	<i>lō khe-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་ཁྲོས་ཁེལ་བ་	<i>thu-lō khe-u</i>
Relief (in coming troops)	རྩིས་ཆབ་	<i>je-tshap.</i>
Religion	ཆོས་	<i>chhö.</i>
Do. to practise	ཆོས་བྱེད་བ་	<i>chhö cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱེ་ཆོས་གནང་བ་	<i>ku-chhö na</i>
Religious	ཆོས་སེམས་ཆེན་པོ་	<i>wa.</i>
Rely on, to	ཁྲོས་ (ཁྲོ) བཀའ་བ་	<i>c h h ö - s e</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་ཁྲོ་བཀའ་ར་ (བ་)	<i>chhem-po.</i>
	གནང་བ་	<i>lō kel-wa.</i>
Remain, to	བསྐྱད་བ་ (སྐྱོད་བ་)	<i>thu-lo ke</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞུགས་བ་	<i>nang-wa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	བཞུགས་གནན་འཇག་བ་	<i>de-pa.</i>
Remainder	ལྷག་མ་	<i>sku-pa.</i>
Remains (corpse)	རོ་	<i>sku-den jak-</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་ཐུང་། སྐྱུ་ཐུང་	<i>hla-ma.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་གཏུང་	<i>ro.</i>
(of lamas)	ཐུང་མཆར་པོ་	<i>ku-pur; k</i>
Remarkable	ཐུང་མཆར་པོ་	<i>phung.</i>
Remedy, to	ཐོས་ཐབས་བྱེད་བ་	<i>ku-dung.</i>
		<i>khye-tshar-</i>
		<i>chö-thap</i>
		<i>pa.</i>

Remedy, to, <i>hon.</i>	བཅོས་ཐབས་གནང་བ་	<i>chö-thap nang-wa.</i>
Remember, to	རྒྱ་གསོ་བ་	<i>tren-so-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐབས་རྒྱ་གསོ་བ་གནང་བ་	<i>thu-tren so-wa nang-wa.</i>
Rememberance	རྒྱ	<i>tren.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐབས་རྒྱ་	<i>thu-tren.</i>
Remind, to	རྒྱ་གསོས་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>tren-sö tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	རྒྱ་གསོས་གནང་བ་	<i>tren-sö nang-wa.</i>
Do. <i>inf. to sup.</i>	བསྐྱེལ་གསོལ་ཞུ་བ་	<i>nye-sö sk'u-wa.</i>
Remote	ཐག་རིང་པོ་	<i>tha-ring-po.</i>
Remove, to	ཕར་ཤིང་བ་	<i>pha shi-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕར་ཤིང་བ་གནང་བ་	<i>pha shi-pa nang-wa.</i>
Remove to (take off)	ཇིས་པ་ (འབྲུད་པ་)	<i>pi-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བསིལ་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>si-ra nang-wa.</i>
Rend, to	གཤག་པ་	<i>shak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཤག་ག་ (པ་) གནང་བ་	<i>shak-ka nang-wa.</i>
Renounce, to (sins, certain kind of foods, etc.)	སྤང་བ་	<i>pang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>pong-nga nang-wa.</i>
Renown	རྒྱན་གྲགས་	<i>ke-tra.</i>
Do. <i>hon.</i>	རྒྱན་གྲགས་	<i>nyen-tra.</i>

Renowned	མིང་ཆེན་པོ་	<i>ming chhem-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཚན་ཆེན་པོ་	<i>tshen chhem-po.</i>
Rent	སེར་ཀ	<i>se-ka.</i>
Rent of a house	ཁང་གླ་	<i>khang-la.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིམ་ཁང་གི་གླ་	<i>sim-khang ki-la.</i>
Rent, to (house)	ཁང་གླ་བྱས་ནས་བསྐྱད་ (སྤྱད་) བ་	<i>khang-la cke-ne de-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁང་གླ་བཞུང་ནས་བཞུགས་པ་	<i>khang-la nang-ne sku-pa.</i>
Repair, to	གསོས་སྦྱར་བྱེད་པ་	<i>sö-kyor cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསོས་སྦྱར་བཞུང་པ་	<i>sö-kyor nang-wa.</i>
Repair, to (a house)	ཞིག་གསོས་བྱེད་པ་	<i>shik-sö cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞིག་གསོས་བཞུང་པ་	<i>shik-sö nang-wa.</i>
Repay, to	སྦྱིན་ཆ་བསྐྱད་པ་	<i>kyin-tshap tre-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྦྱིན་ཆ་བཞུང་པ་	<i>kyin-tshap nang-wa.</i>
Do. <i>inf. to sup.</i>	སྦྱིན་ཆ་བ་ཕྱལ་པ་	<i>kyin-tshap phü-wa.</i>
Repeat, to (re-cite)	ཆོས་ཁྲོག་པ་	<i>chhö-lok-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆོས་ཁྲོག་ག་ (པ་) བཞུང་པ་	<i>chhö-lok-ka nang-wa.</i>
Repent, to	འགྱོད་པ་སྦྱིད་པ་	<i>gyö-pa kye-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་འགྱོད་བཞུང་པ་	<i>thung-gyö nang-wa.</i>
Repentance	འགྱོད་པ་	<i>gyö-pa.</i>

repentance, n.	ཐུགས་འགྱུར་	<i>thung-gyö.</i>
ly, s.	ལན་	<i>len.</i>
o. hon.	བཀའ་ལན་	<i>ka-len.</i>
ly to a let- ter, s.	ཡིག་ལན་	<i>yiḱ-len.</i>
. hon.	ཐུག་བྲིས་བཀའ་ལན་	<i>chha-ri ka-len.</i>
ly, to	ལན་གྱི་བ་བ་	<i>len gyap-pa.</i>
. hon.	ཐུགས་ལན་སྒྲིབ་བ་	<i>ja-len kyöm-pa.</i>
ly, to (let- ter)	ཡིག་ལན་བཏང་ (བཏོང་) བ་	<i>yiḱ-len tang- wa.</i>
. hon.	ཐུག་བྲིས་བཀའ་ལན་བཏང་བ་	<i>chha-ri ka-len nang-wa.</i>
ort, to	སྟན་ལུ་བཏང་ (བཏོང་) བ་	<i>nyen-sku tang- wa.</i>
o. inf. to sp.	སྟན་ལུ་ཐུལ་ (འབུལ་) བ་	<i>nyen-sku phü- wa.</i>
ository	བང་མཛོད་	<i>pang-mdsö.</i>
representative,	ཚབ་	<i>tshap.</i>
Do. hon.	སྐྱེ་ཚབ་	<i>ku-tshap.</i>
rimand	གཤེག་གཤེག་	<i>she-she.</i>
Do. hon.	བཀའ་བཏོན་	<i>kap-kyön.</i>
rimand, to	གཤེག་གཤེག་བཏང་ (བཏོང་) བ་	<i>she-she tang- wa.</i>
rimand, to, n.	བཀའ་བཏོན་བཏང་བ་	<i>kap-kyön nang- wa.</i>
ulsive	སྐྱུག་ཁྲོ་བོ་	<i>kyuk-tro-po.</i>

Reprove, to	གཤེག་གཤེག་བྱང་ (གཤོང་) བ་	<i>she-she tan wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་བཀྱོན་གནང་བ་	<i>kap-kyön nan wa.</i>
Reputation (fame)	སྐད་གྲགས་	<i>ke-tra.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྙིན་གྲགས་	<i>nyen-tra.</i>
Request, <i>s.</i>	ཞུ་བ་	<i>sku-wa.</i>
Request, to	ཞུ་བ་	<i>sku-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞུ་བ་གནང་བ་	<i>sku-wa na wa.</i>
Require, to	དགོས་པ་	<i>gö-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་དགོས་པ་	<i>thu-gö-pa.</i>
Rescue, to	བསྐྱུབས་པ་ (སྐྱོབ་པ།)	<i>k y a p - p a kyong-wa.</i>
	སྐྱོང་བ་	
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུབས་འཇུག་གནང་བ་	<i>kyam-juk na wa.</i>
Resentment	ཚོག་པ། ཁྱོད་ཁྱོད་	<i>t s h i k - p khong-thr</i>
Reside, to	བསྐྱུང་པ། (སྐྱོང་པ་)	<i>de-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞུགས་པ་	<i>sku-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	བཞུགས་གནན་འཇུག་པ་	<i>shu-den jak-</i>
Residence (house)	ཁང་པ། ཁང་། སྐྱོང་ས་	<i>kh a n g - p a nang ; dö-</i>
Do. <i>hon.</i>	གཞིས་ཁང་། བཞུགས་ས་	<i>s i m - k h a n skuk-sa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	གཞིས་ཤལ། བཞུགས་གནན་འཇུག་ས་	<i>sim-sha ; s den ja-sa.</i>

Resident	སྤོད་མཁན་	<i>dö-khen.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞུགས་མཁན་	<i>sku-khen.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	བཞུགས་གནད་འཇགས་མཁན་	<i>sku - den ja-khen.</i>
Residue	ལྷག་མ་	<i>hla-ma.</i>
Resolute	བདེན་པོ་	<i>tem-po.</i>
Resolve, to (decide)	ཐག་བཅད་ (གཅོད་) བ་	<i>tha-che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐག་གཅོད་པ་གནང་བ་	<i>tha - chö - pa nang-wa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	ཐགས་ཐག་གཅོད་པ་གནང་བ་	<i>thu-tha chö-pa nang-wa.</i>
Respect to, with	དོན་ལ་	<i>tön-la.</i>
Respect (reverence)	བསྟོན་བཀུར་	<i>nyen-kur.</i>
Respect, to	བསྟོན་བཀུར་བྱེད་པ་	<i>nyen-kur che-pa.</i>
Do. <i>inf. to sup.</i>	བསྟོན་བཀུར་ཞུ་བ་	<i>nyen-kur sku-wa.</i>
Respectable (well-behaved)	ཡ་རབས་	<i>ya-rap.</i>
Respectful language	ཞེས་	<i>she-sa.</i>
Respiration	དབུགས་	<i>u.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷགས་དབུགས་	<i>ja-u.</i>
Respond, to	ལན་ཀླབ་པ་	<i>len gyaṅ-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷགས་ལན་སྟོན་པ་	<i>ja-len kyöm-pa.</i>
Responsibility	ཁག། འགན་	<i>kha ; gen.</i>
Responsible, to become	ཁས་ཁུག་ (ཁག་ཐོག་) བ་	<i>khe-khyak-pa.</i>

Responsible, to become, <i>hon.</i>	ཞལ་བྱས་ (ཐེག་) བཞང་བ་	<i>skhe-khya na</i> <i>wa.</i>
Rest (Tibetan gun)	མེ་མདའི་རུ་	<i>men-de ru.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་མདའི་རུ་	<i>chhan-de ru.</i>
Rest, to	ངལ་གསོ་བ་	<i>nge-so-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱངལ་གསོ་བ་བཞང་བ་	<i>ku-nge so</i> <i>nang-wa.</i>
Rest, to (elbows on table, etc.)	སྟོ་སྟེ་གྱུབ་བ་	<i>bo-nye gyap.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྟུ་སྟེ་སྟོན་བ་	<i>ku-nye ky</i> <i>pa.</i>
Rest, to (lean back)	གྱུབ་སྟེ་གྱུབ་བ་	<i>gyam-nye gy</i> <i>pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྟུ་སྟེ་སྟོན་བ་	<i>ku-nye ky</i> <i>pa.</i>
Rest, to (lie down)	ཉལ་བལྟན་ (སྟོད་) བ་	<i>nye-de-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཟིམ་བཞུགས་བ་	<i>sim-sku-pa.</i>
Restaurant	ཟ་ཁང་	<i>śa-khang.</i>
Restrain, to	བཀག་བ་ (འབོགས་བ་)	<i>kak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀག་ཀྱང་ (འབོགས་བ་) བཞང་བ་	<i>kak-ka na</i> <i>wa.</i>
Result	སྟིང་པོ་	<i>nying-po.</i>
Retain, to	བཞག་བ་ (འཛོག་བ་)	<i>skak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞགོག་ཀྱང་ (འཛོག་བ་) བཞང་བ་	<i>skoḥ-ka na</i> <i>wa</i>
Retinue	འཁོར་པ་ཡོང་བ་	<i>khor-yo.</i>

Retinue, <i>hon.</i>	ཞབས་ཕྱི་	<i>skap-chhi.</i>
Retreat, to	ཕྱི་ལོག་གྱུ་བ་	<i>chhi-lo gya-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱི་ལོག་སྒྲོན་པ་	<i>chhi-lo kyöm-pa.</i>
Return, to	ལོག་པ་	<i>lok-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	རྒྱུ་ཕེབ་པ་	<i>tshur-phe-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	རྒྱུ་འཕྱི་བ་གནང་བ་	<i>tshur-chhi-p-gyu nang-wa.</i>
Return, to, <i>v. t.</i> (property committed to one's charge)	རྩིས་སྤྲད་པ་	<i>tsi tre-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	རྩིས་རྩིས་གནང་བ་	<i>ja-tsi nang-wa.</i>
Revenge, to	དགྲ་ལན་ལོག་པ་	<i>dra-len lok-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དགྲ་ལན་ལོག་ག་ (པ་) གནང་བ་	<i>dra-len lok-ka nang-wa.</i>
Revenue	ཁྲལ་དངུལ་	<i>thre-ngü.</i>
Reverend (title)	ཇེ་བཙུན་	<i>je-tsün.</i>
Reverse, to	མགོ་གཞུག་ལོག་པ་ ཨ་ལོག་གྱུ་བ་	<i>go-sku lok-pa ; a-lo gya-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་གཞུག་ལོག་ག་ (པ་) གནང་བ་ ཨ་ལོག་སྒྲོན་པ་	<i>go-sku lok-ka nang-wa ; a-lo kyöm-pa.</i>
Revile, to	སྒྲོད་ར་བདང་ (གཏོང་) བ་	<i>me-ra tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲོད་ར་གཏོང་ (བ་) གནང་བ་	<i>me-ra tong-ga nang-wa.</i>

Revile <i>inf.</i> to	སྒྲོང་ར་ཞུ་བ་	<i>me-ra sku-w</i>
<i>sup.</i>		
Revise, to	ཞུ་དག་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>shu-ta tang-</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞུ་དག་གཏོང་ང་ (བ་) བཞང་བ་	<i>sku-ta tong-</i>
Revision	ཞུ་དག་	<i>nang-wa.</i>
Revolt, <i>s.</i>	ཐོ་འཁྱུགས་	<i>sku-ta.</i>
Revolt, to	ཐོ་འཁྱུག་པ་	<i>de-thru.</i>
Revolve	འཁོར་བ་	<i>de-thruk-pa.</i>
Reward	རྩན་པ་	<i>khör-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསོལ་རས་	<i>ngem-pa.</i>
Reward, to	རྩན་པ་སྤྲོད་པ་	<i>sö-re.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསོལ་རས་བཞང་བ་	<i>ngem-pa ter-</i>
Rhinoceros	བསེར་ཁྱུ་	<i>sö-re nang-w</i>
Rhubarb	ཆུ་ཆུ་	<i>se-ru.</i>
Rib	རྩི་པ་མ་	<i>chhu-chhu.</i>
Ribbon	རྩ་ས་མ་	<i>tsi-ma.</i>
Rice	འབྲས་	<i>hle-ma.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་འབྲས་	<i>dre.</i>
Rich	ཕུག་པོ་	<i>skên-dre.</i>
Ride, to	ཞོན་པ་	<i>chhuk-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཆིབ་པ་	<i>sköm-pa.</i>
		<i>chhip-pa.</i>

	མེ་མདའ་	<i>men-da.</i>
<i>hon.</i>	ཕུག་མདའ་	<i>chhan-da.</i>
t (privilege)	ཐོབ་ཐང་	<i>thop-thang.</i>
t (not left)	གཡས་	<i>ye.</i>
h t (n o t ong)	དག་པོ་	<i>tak-po.</i>
t, to be	འགྲིག་པ་	<i>drik-pa.</i>
h t (very ill)	ལགས་སི། ལགས་ལགས་སི་	<i>la-si; la-la-si.</i>
teous	ངང་པོ་	<i>trang-po.</i>
l	མཐུགས་པོ་ (མཐུགས་པ་)	<i>thrak-po.</i>
	པགས་པ་	<i>pak-pa.</i>
(for finger)	ཚིགས་ཁོག་	<i>tshi-kho.</i>
(for thumb)	སྒྲིཁོག་	<i>tre-kho.</i>
(circle)	ཨ་ལོང་	<i>a-long.</i>
g, to (bell)	དྲུལ་བ་ (འབྲུལ་བ་)	<i>tröl-wa.</i>
gleader	གདེཾ་	<i>te-po.</i>
ee, to	བཤལ་བཤལ་བདང་ (གདོང་) བ་	<i>she-she tang-wa</i>
<i>hon.</i>	བཤལ་བཤལ་གནང་བ་	<i>she-she nang- wa.</i>
m, to	མིན་པ་	<i>mim-pa.</i>
, to (get up)	ལང་བ་	<i>lang-wa.</i>
<i>hon.</i>	བཞང་བ་ (བཞེང་བ་)	<i>shang-wa.</i>

Rise, to (get up) <i>h. hon.</i>	སྐྱུ་བཞུང་ (བཞུང་) བཞུང་བ་	<i>ku-shang nang wa.</i>
Rise, to (of sun)	ཤར་བ་	<i>shar-wa.</i>
Do. (of water)	གྱུས་པ་	<i>gye-pa.</i>
Risk	ཉིན་ཁ་	<i>nyen-kha.</i>
Risky	ཉིན་ཁ་ཆེན་པོ་	<i>n y e n - k h a chhem-po.</i>
Rite, religious	ཆོས་ལུགས་	<i>chhö-lu.</i>
Rival	ཁ་ཐེག་	<i>khaṭṭhe.</i>
River, large	གཙང་པོ་	<i>tsang-po.</i>
Do. small	ཆུ་	<i>chhu.</i>
Road	ལམ་ཀ་	<i>lam-ka.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕེབ་ལམ་	<i>pheṭṭ-lam.</i>
Road, main	གྱུ་ལམ་	<i>gya-lam.</i>
Roar, to (wild beasts)	ངར་སྒྲོན་གྱུབ་པ་	<i>ngar-ke gyaṭ pa.</i>
Roast, to	རྫོང་པ་	<i>ngö-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	རྫོང་པ་བཞུང་བ་	<i>ngö-pa nang wa.</i>
Rob, to (by stealth)	ཁྱུ་ (ཁྱུན་) མ་ཁྱུ་བ་	<i>ku-ma ku-wa.</i>
Do. (openly)	རྫོང་པ་གྱུབ་པ་	<i>chak-pa gyaṭ pa.</i>
Robber (by stealth)	ཁྱུ་མ་ (ཁྱུན་མ་)	<i>ku-ma.</i>
Do. (openly)	རྫོང་པ་	<i>chak-pa.</i>
Robe	དུག་ལོག་	<i>tu-lo.</i>

hon.	ནབ་ཟཱ་	<i>nam-ta.</i>
	བྲག་	<i>tra.</i>
	འཁར་ཀླུ་ག་	<i>khar-gyu.</i>
(of woollen th)	དོག་དོག་	<i>doḡ-do.</i>
(of cotton th)	ཐན་ <i>Hin.</i>	<i>tha-na.</i>
(of silk)	ཡུག་	<i>yuḡ.</i>
to	སྒྲིལ་བ་	<i>driḡ-wa.</i>
hon.	སྒྲིལ་ར་ (བ་) བཞང་བ་	<i>dri-ra nang-wa.</i>
	ཐོག་ཁ་	<i>tho-kha.</i>
	ཁྱ་	<i>kha-ta.</i>
1 (in house)	ཁང་མིག་	<i>khang-mi.</i>
hon.	གཟིམ་རྒྱུང་	<i>sim-chhung.</i>
1 (space)	ས་ཆ་	<i>sa-chha.</i>
	ཙ་བ་	<i>tsa-wa.</i>
	ཐག་པ་	<i>thak-pa.</i>
y	འཕྲང་ང་ (འཕྲིང་བ་)	<i>thrang-nga.</i>
hon.	ཕྱག་འཕྲང་ (ཕྱག་འཕྲིང་)	<i>chhan-thrang.</i>
	སེ་བའི་མེ་ཏོག་	<i>se-we me-to.</i>
	ཐང་རྒྱ་	<i>thang-chhu.</i>
to	རུལ་བ་	<i>rül-wa.</i>

Rotten	རུལ་པ་	<i>ri-pa.</i>
Rough	རུབ་པོ། རིང་པོ་	<i>tsup-pò ; tsin po.</i>
Round	རྫོང་རྫོང་	<i>go-gor.</i>
Rouse, to (from sleep)	གཉིད་བསང་ (གསོད་) བ་	<i>nyi se-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཉིད་གསོད་པ་གནང་བ་	<i>nyi sò-pa nan wa.</i>
Do. <i>inf. to sup.</i>	མཉེན་ (མནལ་) སང་བ་	<i>nyen se-pa.</i>
Row (quarrel)	རྒྱལ་འདྲི་	<i>gyam-dre.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུང་འབྲུག་	<i>sung-thru.</i>
Row (line)	གྲུ་	<i>tre.</i>
Row, to (boat)	རྒྱ་རྒྱལ་པ་	<i>kya-gyap-pa.</i>
Royal	རྒྱལ་པོའི་	<i>gye-pö.</i>
Rub, to	འཕུར་འཕུར་བྱེད་པ་	<i>phu-phu cke-1</i>
Do. <i>hon.</i>	འཕུར་འཕུར་གནང་བ་	<i>phu-phu nan wa.</i>
Rubbish	གེ་སྟིགས། ལྷག་སྟིགས་	<i>ke-nyi ; chh nyi.</i>
Ruby	པདྨ་ར་ག་	<i>pe-ma ra-ga.</i>
Rudder	རྒྱ་མཚུག་	<i>kyam-ju.</i>
Rude (impolite)	གྲོང་པོ་	<i>kyong-po.</i>
Rug (bedding)	ཉལ་གཟན་	<i>nye-sen.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིམ་གཟན་	<i>sim-sen.</i>
Rugged	རུབ་པོ་	<i>tsup-po.</i>

in, to	མེད་པར་བཟོ་བ་	<i>me-pa so-wa.</i>
o. <i>hon.</i>	མེད་པར་བཟོ་བ་གནང་བ་	<i>me-pa so-wa nang-wa.</i>
le, asa (usual- y)	ནམ་གྱིན་	<i>nam-gyin.</i>
le, to	དབང་བྱེད་པ་	<i>wang che-pa.</i>
o. <i>hon.</i>	སྐུ་དབང་གནང་བ་	<i>ku-wang nang- wa.</i>
ler (king)	གྲུལ་པོ་	<i>gye-po.</i>
o. (for draw- ng lines)	ཐིག་ཤིང་	<i>thik-shing.</i>
mour	ཆེན་ཆ གཏམ་	<i>ke-chha ; tam.</i>
mp (am)	ཀུཔ་	<i>kup.</i>
o. <i>hon.</i>	ཞབས་ཤོངས་	<i>skam-phong.</i>
n, to	གྲུག་པ་	<i>gyuk-pa.</i>
o. <i>hon.</i>	གྲུག་ཕེབ་པ་	<i>gyuk phe-pa.</i>
o. <i>h. hon.</i>	གྲུག་འཆིབ་གྲུ་གནང་བ་	<i>gyuk chhip-gyu nang-wa.</i>
n away, to fleet)	བོས་ (བྲོས་) ཕྱིན་པ་	<i>pö-chhim-pa.</i>
o. <i>hon.</i>	བོས་ (བྲོས་) ཕེབ་པ་	<i>pö-phep-pa.</i>
o. <i>h. hon.</i>	བོས་ (བྲོས་) འཆིབ་གྲུ་	<i>pö-chhip-gyu nang-wa.</i>
	གནང་བ་	
pee	གྲོར་མོ་	<i>gor-mo.</i>
sh, to (run)	གྲུག་པ་	<i>gyuk-pa.</i>
o. <i>hon.</i>	གྲུག་ཕེབ་པ་	<i>gyuk phe-pa.</i>

R u s h , to, h. hon.	རྒྱུག་འཆིབ་རྒྱུ་གནང་བ་	<i>gyuk chhiṭ-gy nang-wa.</i>
Russia	ཡུ་རུ་སུ	<i>u-ru-su.</i>
Russian	ཡུ་རུ་སུ་གི་	<i>u-ru-su-ki.</i>
Rust	བཅའ་	<i>tša.</i>
Rut (furrow)	རོལ་	<i>röl.</i>

S

Sabbath	ངལ་གསོ་བའི་ཉི་མ་	<i>nge-so-we nyi- ma.</i>
Sack (small)	ཕད་གོག་	<i>phe-ko.</i>
Do. (large)	སྒྲི་མོ་	<i>gye-mo.</i>
Do. (small of cotton)	རས་ཁུག་	<i>re-khu.</i>
Do. (large of cotton)	རས་ཕད་	<i>re-phe.</i>
Do. leather	རྒྱལ་བ་	<i>kya-pa.</i>
Sacred	དམ་བ་ ཆོས་ལྡན་	<i>tam-pa; chhō den.</i>
Sacrifice	མཆོད་བ་	<i>chhō-pa.</i>
Sacrifice, to	མཆོད་བ་ཐུལ་ (འབྲུལ་) བ་	<i>chhō-pa phü- wa.</i>
Do. hon.	མཆོད་བ་འབྲུལ་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>chhō-pa bñ- nang-wa.</i>
Sad, to be	སེམས་སྒྲོ་བ་ སེམས་སྒྲུག་བ་	<i>sem-kyo-wa sem-duk-pa</i>
Do. hon.	ཐུགས་སེམས་སྒྲོ་བ་གནང་བ་	<i>thu-sem kyo- nang-wa.</i>

Sad, to be, <i>hon.</i>	ཐུགས་སེམས་སྤྱབ་ག (བ) གནང་བ་	<i>thu-sem duk-ka nang-wa.</i>
Saddle	སྒྲུ་ དེ་སྒྲུ་	<i>ga ; te-ga.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆེབས་སྒྲུ་	<i>chhiṣ-ga.</i>
Saddle, pack	ཁལ་སྒྲུ་	<i>khe-ga.</i>
Saddle, to	དེ་སྒྲུ་ གྲུབ་པ་	<i>te-ga gyaṣ-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆེབས་སྒྲུ་སྟོན་པ་	<i>chhiṣ-ga kyöm- pa.</i>
Saddle-girth	སྒྲོ་	<i>lo.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆེབས་སྒྲོ་	<i>chhiṣ-lo.</i>
Safe	བདུན་པོ་	<i>tem-po.</i>
Safflower (<i>Saf- fron</i>)	གར་གས་	<i>kur-kum.</i>
Sagacious	རིག་པ་ཆེན་པོ་	<i>rik-pa chhem- po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་རིག་ཆེན་པོ་	<i>thu-ri chhem- po.</i>
Sagacity	རིག་པ་	<i>rik-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་རིག་	<i>thu-ri.</i>
Sailor	སུན་པ་	<i>nyem-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སུན་དཔོན་ལགས་	<i>nyem-pön-la.</i>
Saint, Buddhist	བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་	<i>ckang-chhup sem-pa.</i>
Sake of, for the	དོན་ལ་	<i>tön-la.</i>
Sal ammoniac	གྱི་ཚྭ་	<i>gya-tsha.</i>

Salary	ཕོགས་	<i>pho.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསོལ་ཕོགས་	<i>sö-pho.</i>
Salesman	ཚོང་པ་	<i>tshong-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཚོང་དཔོན་	<i>tshong-pön.</i>
Saliva	ཁ་ཚུ་	<i>kha-chhu.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་ཚུ་	<i>ške-chhu.</i>
Salt	ཚུ་	<i>tsha.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷགས་ཚུ་	<i>ja-tsha.</i>
Salpetre	ཟེ་ཚུ་	<i>še-tsha.</i>
Salute, to	ཕྱག་འབུལ་ཞུ་བ་	<i>chham-bü sk' wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱག་འབུལ་ཞུ་བ་གནང་བ་	<i>chham-bü sl wa nang-u</i>
Salvation	ཐང་པ་	<i>thar-pa.</i>
Same	གཅིག་པ་	<i>chik-pa.</i>
Sample	དཔེ། ལྷས་ཚད་	<i>pe ; pü-tshe.</i>
Sand	བྱེ་མ་	<i>che-ma.</i>
Sandal	ཀྲ་པ་	<i>tre-pa.</i>
Sandal-wood	ཅན་དན་ (ཅན་ཅན་)	<i>tsen-ten.</i>
Sanskrit	སྐགས་སྐད་	<i>nga-ke.</i>
Sap	ཚུ་	<i>chhu.</i>
Sapphire	ཡིན་ཞིང་ ཡིན་	<i>in-tra-ni-la.</i>

1	མེ་རགས་	<i>ke-ra.</i>
<i>hon.</i>	སྐྱ་རགས་	<i>ku-ra.</i>
མེ་ <i>Si-mu.</i>	བདུད་	<i>dü.</i>
n (cloth)	ཟུབ་	<i>suṣ.</i>
sified, to be	འདོད་པ་གང་བ་	<i>dö-pa kang-wa.</i>
o. <i>hon.</i>	ཐུགས་འདོད་གང་བ་	<i>thung-dö kang-</i>
o. (with	འགྲང་བ་	<i>wa.</i>
od)	ཁང་མ་པ་	<i>drang-wa.</i>
o. (with	ཞལ་མ་པ་ལན་པ་	<i>kha ngom-pa.</i>
ater)		<i>she ngom-pa</i>
o. <i>hon.</i>		<i>nang-wa.</i>
irthday	གཟུང་སྤྱན་པ་	<i>ša-pem-pa.</i>
ce	ཤུ་	<i>sha-khu.</i>
o. <i>hon.</i>	སྒྲུང་ཁ་ (སྒྲུམ་ཁ་)	<i>trung-khu.</i>
cepan	ཚལ་སྒྲུང་	<i>tshe-lang.</i>
cer	དྲ་ཁྱ་	<i>tra-kyā.</i>
o. <i>hon.</i>	ཞལ་ཁྱ་	<i>she-kyā.</i>
sage	སྒྲུ་མ་	<i>gyu-ma.</i>
o. <i>hon.</i>	ཞེས་སྒྲུང་ (བཞེས་སྒྲུ)	<i>she-gyong.</i>
age, s. (bar-	ཁ་ཁྱོ་	<i>la-lo.</i>
arian)	ངན་པ་	<i>ngem-pa.</i>
o. <i>adj.</i> (fero-	བསྐྱབས་པ་ (སྐྱོབ་པ་)	<i>kyap-pa.</i>
ious)		
o, to (rescue)		

Save, to (rescue) <i>hon.</i>	ལྷུ་བས་འདུག་གནང་བ་	<i>kyam-juk nang</i> <i>wa.</i>
Save, to (money)	བསག་པ་ (གསོག་པ་)	<i>sak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསོག་པ་ (པ་) གནང་བ་	<i>sok-ka nang</i> <i>wa.</i>
Saviour	ལྷུ་བས་མགོན་	<i>kyam-gön.</i>
Savour	ཏྲོ་	<i>tro.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཏྲོགས་ཐོ་	<i>ja-tro.</i>
Savoury	ཞིས་པོ་	<i>skim-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐོ་པོ་	<i>tro-po.</i>
Saw	སོག་ལེ་	<i>so-le.</i>
Saw, to	སོག་ལེ་རྒྱུ་པ་	<i>so-le gyap-pa.</i>
Say, to	ལབ་པ་ ཟེར་བ་	<i>lap-pa ; se-wa</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུང་བ་	<i>sung-wa.</i>
Saying	སྐད་ཆ་	<i>ke-chha.</i>
Scab	མ་ཁོག་	<i>ma-kho.</i>
Scabbard	ཤུམ་	<i>shup.</i>
Scalded, to be	འཛིག་པ་	<i>tshik-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཛིག་པ་ (པ་) གནང་བ་	<i>tsik-ka nang</i> <i>wa.</i>
Scales, a pair of	ཉམ་མག་	<i>nya-ga.</i>
Scamp	འཛུག་ཆེན་	<i>dzap-chhen.</i>
Scanty	ཉུང་ཉུང་	<i>nyung-nyung.</i>

	མ་རྒྱུས་	<i>ma-je.</i>
hon.	སྐྱ་མའི་རྒྱུས་	<i>ku-me-je.</i>
ie	དྲོམ་པོ་	<i>köm-po.</i>
, to	ཞེ་སྐྱ་སྐྱང་ (སྐྱང་) བ་	<i>ske-tra lang-wa.</i>
hon.	ཞེ་སྐྱ་སྐྱང་ང་ (བ་) བཞང་བ་	<i>ske-tra lang-nga nang-wa.</i>
, compli- ntary	ཁ་བདག་སྐྱ་	<i>kha-ta.</i>
hon.	མཇལ་བདག་སྐྱ་	<i>je-ta.</i>
:	རྒྱུས་སྐྱ་	<i>gye-pa.</i>
larger	གསོལ་བདག་སྐྱ་	<i>sö-ta.</i>
still lar-	ཁ་སྐྱ་	<i>kha-ngön.</i>
big	ཆེ་མཇོན་	<i>chhen-dzö.</i>
second	ཨ་ཤི་	<i>a-shi.</i>
st kind	ནང་མཇོན་	<i>nang-dzö.</i>
best kind	དམར་པོ་	<i>ma-po.</i>
et	གཏོར་བ་	<i>tor-wa.</i>
tter, to rew)	གཏོར་ར་ (བ་) བཞང་བ་	<i>tor-ra nang-wa.</i>
o. hon.	རྩི་མ་	<i>tri-ma.</i>
t	བསྐྱབ་སྐྱ་	<i>lap-thru.</i>
lar (pupil)	ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་	<i>yön-ten chhem-po.</i>
. (man of ters)	བསྐྱབ་བྱ་	<i>lap-tra.</i>
ol		

School-master	དགོས་མཁན་	<i>ge-gen.</i>
Science (skill)	རིག་པ་	<i>rik-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་རིག་	<i>thu-ri.</i>
Do. (knowledge)	ཤེས་བྱ་	<i>she-cha.</i>
Scissors	ཇིང་ཅེ་ (ཅིང་ཅེ་)	<i>chem-tse.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱག་ཇིང་ (ཕྱག་ཅིང་)	<i>chha-chem.</i>
Scoff, to	ཀྱབ་ཀྱབ་བྱས་ནས་ལབ་པ་	<i>kya-kya cl lap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཀྱབ་ཀྱབ་གནང་ནས་གསུང་པ་	<i>kya-kya n ne sung-</i>
Scold, to	གཤེག་གཤེག་བྱེད་ (གཤེག་) བ་	<i>she-she t wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་བཀྱོན་གནང་པ་	<i>kap-kyön n wa.</i>
Scoop, s.	སྒྲིགས་	<i>kyo.</i>
Scoop, to	སྒྲིགས་ཀྱིས་བཏོན་ (འདོན་) བ་	<i>kyo-kyi töi</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲིགས་ཀྱིས་འདོན་པ་གནང་པ་	<i>kyo-kyi dö nang-wa</i>
Scorch, to	འཚོག་པ་	<i>tshik-pa.</i>
Score (twenty)	ཉི་ཤུ་	<i>nyi-shu.</i>
Scorn, to	ཀྱབ་ཀྱབ་བྱས་ནས་ལབ་པ་	<i>kya-kya c lap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཀྱབ་ཀྱབ་གནང་ནས་གསུང་པ་	<i>kya-kya 1 ne sung</i>
Scorpion	ཐྲིག་པ་ར་ཇོ་	<i>dik-pa ra-</i>
Scoundrel	འཇོག་ཆེན་	<i>dzap-chhe</i>
Scourge, to	དཔྱི་ལྷུག་གཞུ་པ་	<i>te-cha skm</i>

p	དུམ་ཕུ	<i>tum-pu.</i>
pe, to	བླ་བླ་ (འབླ་འབླ་) བླ་ (གཞི་) བ	<i>tre-tre tang-wa.</i>
. hon.	བླ་བླ་ (འབླ་འབླ་) གཞི་ང་ (བ་) གནང་བ	<i>tre-tre tong-nga nang-wa.</i>
pe off, to	ཤུང་ཤུང་བྱེད་པ་	<i>shü-shü cke-pa.</i>
. hon.	ཤུང་ཤུང་གནང་བ	<i>shü-shü nang-wa.</i>
tch, to	སྒར་ཤུང་བྱེད་པ་	<i>bar-she gyaṅ-pa.</i>
. hon.	ཕྱག་ཤུང་བྱེད་པ་	<i>chha-she kyöm-pa.</i>
am, to	སྒར་བྱེད་པ་	<i>ke-gyaṅ-pa.</i>
. hon.	གསུང་སྒར་བྱེད་པ་	<i>sung-ke kyöm-pa.</i>
en	ཡོལ་ལ་ (ཡོལ་བ་)	<i>yö-la.</i>
atures	གསུང་རབ་	<i>sung-rap.</i>
ll	ཤུག་ཀྱི་ཆག་པ་	<i>shuk-kü chhak-pa.</i>
ple	ཐོ་ཚོ་	<i>the-tshom.</i>
	བྱ་མཚོ་	<i>gyam-tsho.</i>
	དམ་ཕྱག་ཐོ་	<i>tam-thru ; the-tse.</i>
. hon.	ཕྱག་དམ་	<i>chha-tam.</i>
, to	དམ་ཕྱག་བྱེད་པ་ ཐོ་བྱེད་པ་	<i>tam-thru gyaṅ-pa ; the-tse gyaṅ-pa.</i>
. hon.	ཕྱག་དམ་བྱེད་པ་	<i>c h h a - ṅ m-kyöm-pa.</i>

Sealing-wax	ལ་ཆ་	<i>la-chha.</i>
Seam	ཚོས་བྱ་	<i>tshem-pu.</i>
Search, to	འཚལ་བ་ (འཚོལ་བ་)	<i>tshel-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཚལ་ར་ (འཚོལ་བ་) བཞང་བ་	<i>tshe-ra nar wa.</i>
Season	ནས་དུས་	<i>nam-tü.</i>
Seat	རྒྱུ་ཀྱུལ། བྱིའུ་ཤིང་	<i>kup-kya ; th u-shing.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་ཀྱུལ་	<i>shap-kya.</i>
Second	གཉིས་པ་	<i>nyi-pa.</i>
Secret	གསང་བ་	<i>sang-wa.</i>
Secretary	དྲུང་ཡིག། བཞུས་པ་	<i>trung-yi ; d pa.</i>
Secrete, to	སྦྱོད་པ་	<i>be-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྦྱོད་པ་བཞང་བ་	<i>be-pa nang-a</i>
Sect (religious)	ཚོས་ལུགས་	<i>chhö-lu.</i>
Security (bail)	ཁས་ཁྲུགས་	<i>khe-khya.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་ཁྲུགས་	<i>she-khya.</i>
Security, to give	ཁས་ཁྲུགས་བྱེད་པ་	<i>khe-kya che-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་ཁྲུགས་བཞང་བ་	<i>she-khya nan wa.</i>
Sedan-chair	སྦྱོགས་དགུང་ (འཁྲོགས་དགུང་)	<i>gyo-chang.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐེབ་དགུང་	<i>phep-chang.</i>

ment	སྒྲིབ་པ་	nyi.
ice, to	སྒྲུབ་	lu-wa.
o. hon.	སྒྲུབ་གནང་བ་	lu-wa nang-wa.
to	མཐོང་བ་	thong-wa.
hon.	གཟིགས་པ་	si-pa.
l	སོན། ས་བོན་	sön ; sa-pön.
; to	འཚལ་བ་ (འཚོལ་བ་)	tshel-wa.
hon.	འཚལ་ར་ (འཚོལ་བ་) གནང་བ་	tshé-ra nang-wa.
aingly (pro- bly)	ཡིན་པ་འདྲ་	yim-pa-dra.
ily (becom- g)	འོས་པོ་	ö-po.
o, to	ཟིན་པ་	sim-pa.
hon.	ཟིན་པ་གནང་བ་	sim-pa nang-wa.
r, to	འདམ་པ་	dam-pa.
hon.	འདམ་པ་གནང་བ་	dam-pa nang-wa.
	རང་	rang.
sh	རང་འདོད་ཆ་པོ་	rang-dö tsha po.
shness	རང་འདོད་	rang-dö.
to	འཚོང་བ་	tshong-wa.
hon.	འཚོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	tshong-ga nang-wa.
l, to	བཏང་བ་ (གཏོང་བ་)	tang-wa.

Send, to, <i>hon.</i>	གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>tong-ni ga nai wa.</i>
Senior	གནམ་	<i>gem-pa.</i>
Sense	དོན་དག	<i>ton-ta.</i>
Senseless (un-conscious)	དམ་མེད་	<i>trem-me.</i>
Sentence, to (punish)	ཁྲིམས་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>thrim tang-u</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁྲིམས་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>thrim tong-nang-wa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	བཀའ་ཁྲིམས་གནང་བ་	<i>ka-thrim nai wa.</i>
Sentence, to (fine)	ཉེས་པ་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>nye-pa tai wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཉེས་པ་གནང་བ་	<i>nye-pa nai wa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	བཀའ་ཉེས་གནང་བ་	<i>ka-nye nai wa.</i>
Sentinel	སོ་བ་	<i>so-pa.</i>
Separate, to	དཔྱེན་ (དཔྱེ་བ) བྱེ་བ་	<i>yen chhe-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དཔྱེན་ (དཔྱེ་བ) བྱེ་བ་གནང་བ་	<i>yen chhe-nang-wa.</i>
Separately	ཁ་ཁ་བྱས་ནས་	<i>kha-kha che-</i>
Sepoy	དམག་མི་	<i>ma-mi.</i>
Sepulchre	རི་མེད་ས་	<i>ro be-sa.</i>
Series	རིས་པ་	<i>rim-pa.</i>
Serpent	སྦྲུལ་	<i>dri.</i>
Serpent-demon	ལྷ་	<i>lu.</i>
Servant	གཡོག་པོ་	<i>yok-po.</i>

nt, hon.	ཞབས་ཕྱི་	<i>skap-chhi.</i>
le servant	ཞབས་ལྟ་མ་	<i>she-ta-ma.</i>
, to	གཡོག་ཕྱིན་པ་	<i>yo che-pa.</i>
hon.	ཞབས་ཕྱི་ཞུ་བ་	<i>skap-chhi sku-</i>
um	ཏིལ་ <i>Hind.</i>	<i>wa. til.</i>
o (place)	བཞག་པ་ (འཛིག་པ་)	<i>shak-pa.</i>
hon.	བཞོག་ག་ (འཛིག་པ་)	<i>shok-ka nang-</i>
	གནང་བ་	<i>wa.</i>
o (of the)	གྲིས་པ་	<i>ge-pa.</i>
nt, to (det)	འཕྲོན་པ་	<i>thöm-pa.</i>
hon.	ཤེབ་པ་	<i>phe-pa.</i>
, to (det)	ཐག་བཅད་ (གཅོད་) པ་	<i>tha che-pa.</i>
hon.	ཐག་གཅོད་པ་གནང་བ་	<i>t h a c h ö - p a</i>
h. hon.	ཐག་ས་ཐག་གཅོད་པ་གནང་བ་	<i>nang-wa.</i>
1	བདུན་	<i>thu-ta chö-pa</i>
1th	བདུན་པ་	<i>nang-wa. dñm.</i>
1teen	བཅུ་བདུན་	<i>dñn-pa.</i>
1teenth	བཅུ་བདུན་པ་	<i>chup-dñm.</i>
1tieth	བདུན་ཅུ་པ་	<i>chup-dñn-pa.</i>
ity	བདུན་ཅུ་	<i>dñn-chu-pa.</i>
		<i>dñn-chu.</i>

Sever, to (cut)	བཅད་པ་ (གཅོད་པ་)	<i>che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཅད་ (གཅོད་) པ་གནང་བ་	<i>che-pa nang-wa.</i>
Several	གཞེན་	<i>ka-chhen.</i>
Severally	སོ་སོ་བྱས་ནས་	<i>so-so che-ne.</i>
Severe (of human beings)	གྱོང་པོ་	<i>kyong-po.</i>
Do. (of gods)	དྲག་པོ་	<i>trak-po.</i>
Sew, to	འཛོམ་པ། འཛོམ་བྱ་བྱུང་བ་	<i>t s h e m - p a ; t s h e m - p u gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་འཛོམ་གནང་བ། ཕུག་འཛོམ་སྦྱོན་པ་	<i>chha-tshem nang-wa ; chha-tshem kyöm-pa.</i>
Sew, to (together)	སྦྲེལ་བ་	<i>drel-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྦྲེལ་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>dre-ra nang-wa.</i>
Shade	བསིལ་གྱི་བ་	<i>sil-trip.</i>
Shadow	གྱི་བ་མ་	<i>tri-ma.</i>
Shaggy	རྩུབ་པོ་	<i>tsup-po.</i>
Shake, to	འགྲུལ་འགྲུལ་བཏང་(གཏོང་) བ། དྲུག་དྲུག་བྱེད་པ་	<i>gü-gü tang-wa ; truk-truk che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འགྲུལ་འགྲུལ་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ། དྲུག་དྲུག་གནང་བ་	<i>gü-gü tong-nga nang-wa ; truk-truk nang-wa.</i>
Shake, to <i>v.:</i>	འགྲུལ་འགྲུལ་བྱེད་པ་	<i>gü-gü che-pa.</i>

Shake, to (of human being)	འདར་བ་	<i>dar-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱེའདར་གནང་བ་	<i>kün-dar nang-wa.</i>
Shallow, to be	གཞིང་རིང་པོ་མེད་པ་	<i>ting-ring-po me-pa.</i>
Sham (false)	རྩུམ་མ་	<i>dzü-ma.</i>
Sham, to	བྱོད་བཤད་པ་	<i>kyö she-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བྱོད་གསུང་བ་	<i>kyö sung-wa.</i>
Sham illness, to	ནང་ཐུབ་པ་ (འདེབས་) བ་	<i>na--dzu tap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱེང་ཐུབ་པ་ (འདེབས་) བ་	<i>nyung-dzu tap-pa.</i>
Shame	ངོ་ཚ་	<i>ngo-tsha.</i>
Shamefaced	ངོ་ཚ་པོ་	<i>ngo-tsha-po.</i>
Shameful	ངོ་ཚ་པོ་	<i>ngo-tsha-po.</i>
Shape	བཅོ་བཏུ་	<i>sof-ta.</i>
Share	སྐལ་ལ་ (སྐལ་བ་)	<i>ke-la.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱེསྐལ་	<i>ku-ke.</i>
Share, to	བགོད་པ། བགོ་བཤའ་བྱུང་བ་	<i>gö-pa ; gop-sha gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བགོད་པ་གནང་བ། བགོ་བཤའ་སྐྱོན་པ་	<i>gö-pa nang-wa ; g o p - s h a - kyöm-pa.</i>
Sharp (not blunt)	རྫོ་པོ་	<i>no-po.</i>
Sharpen, to	བདར་བ་	<i>dar-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བདར་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>dar-ra nang-wa.</i>

Sharpen, to (by blacksmith)	ཁ་འདོན་བྱེད་པ་	<i>khan-dön ch pa.</i>
Shatter, to	ལྷུག་ལྷུག་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>hru-hru tan wa.</i>
Shave, to	སྒྲ་བཞུར་བ་	<i>tra skar-wa.</i>
Do. hon.	དུ་སྒྲ་བཞུར་བ་	<i>u-tra skar-wa.</i>
Shaved head, having a (as a monk)	མགོ་རིལ་རིལ་	<i>go-ri-ri.</i>
Do. hon.	དུ་རིལ་རིལ་	<i>u-ri-ri.</i>
Shawl (of Lamas)	གཟམ་	<i>sen.</i>
Do. hon.	སྒྲ་གཟམ་	<i>ku-sen.</i>
She	སྒྲོ་	<i>mo.</i>
Sheaf	ཆག་པ་	<i>chhak-pa.</i>
Shear, to	བལ་བག་ (འབྲེག་) བ་	<i>pe pak-pa.</i>
Do. hon.	བལ་བག་ (འབྲེག་) ག་ (པ་) བཞུར་བ་	<i>pe pa k - l nang-wa.</i>
Sheath	ཤུབས་	<i>shup.</i>
Sheep	ལུག་	<i>lu.</i>
Sheep, flock of	ལུག་ཁུ་	<i>luk-khyu.</i>
Sheep-skin	ལུག་པགས་	<i>luk-pa.</i>
Sheet of paper	ཤོག་གྲ་ (ཤོག་བྱ་)	<i>shu-ku.</i>
Do. hon.	ཤུག་ཤོག་	<i>chha-sho.</i>
Shelf	པང་ཁྲི། བང་ག་	<i>pa ng - thr pa ng-ka.</i>

l	འགྲོན་བྱ་	<i>dröm-pu.</i>
l, conch	དུང་	<i>tung.</i>
ter (refuge)	སྐྱབས་གནས་	<i>kyam-ne.</i>
herd	ལུག་ཇེ་	<i>luk-dzi.</i>
ld	ཕུཕ་	<i>phuṣ.</i>
t, to (move)	སློབ་	<i>po-wa.</i>
hon.	སློབ་གནང་བ་	<i>po-wa nang-wa.</i>
e (bright- ness)	འོད་	<i>ö.</i>
e, to	འོད་རྒྱབ་པ་	<i>ö gyaṣ-pa.</i>
(of the n)	ཤར་བ་	<i>shar-wa.</i>
(of the don)	ཐད་ཀར་ཤར་བ་	<i>da-ka shar-wa.</i>
t	ཐུ་	<i>tru.</i>
hon.	འོན་འཇུག་	<i>ön-ju.</i>
er, to (with war, cold, c.)	སྐྱེའཇུག་	<i>kün-ju.</i>
o. hon.	འདར་བ་	<i>dar-wa.</i>
	སྐྱེའདར་སྐྱོན་པ་	<i>kun-dar kyöm- pa.</i>
	ལྷམ། ལྷམ་ཁོག་	<i>hlam ; hlam- kho.</i>
hon.	ཞབས་ཆགས་	<i>shap-chha.</i>
o (European yle)	འཇུ་ཏྟ་ <i>Hin.</i>	<i>ju-ta.</i>
ot, to (with in, etc.)	རྒྱབ་པ་	<i>gyaṣ-pa.</i>

Shoot, to (w. gun, etc.) <i>hon.</i>	སྒྲོན་པ་	<i>kyöm-pa.</i>
Shop	ཆོང་ཁང་	<i>tshong-khang</i>
Shore	འགམ་	<i>dram.</i>
Short	ཐང་ཐང་	<i>thung-thung.</i>
Short-cut (road)	མགྲོགས་ལམ་	<i>gyo-lam.</i>
Shortly (soon)	རྩིབ་ཙ་ (ཙམ་) གཅིག་ལ་	<i>hrip-tsa-chi-l</i>
Shoulder	དཔུང་པ་	<i>pung-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་དཔུང་	<i>chka-pung.</i>
Shout, to	སྐད་རྒྱུ་པ་	<i>ke-gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུང་སྐད་སྒྲོན་པ་	<i>sung-ke kyö- pa.</i>
Shovel	ཇག་མ་	<i>cha-ma.</i>
Show	བསྟུས་མོ་	<i>te-mo.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟེགས་མོ་	<i>si-mo.</i>
Show, to	བསྟན་པ་ (སྟོན་པ་)	<i>tem-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བསྟན་ (སྟོན་) པ་གནང་པ་	<i>tem-pa nar wa.</i>
Do. <i>inf. to sup.</i>	སྟོན་པེ་བུ་ལ། སྟོན་དང་བུ་ལ་	<i>chen-phe sh wa; chen-t sku-wa.</i>
Shrewd	གཙང་པོ་	<i>chang-po.</i>
Shrine	ལྷ་ཁང་	<i>hla-khang.</i>
Shrub	ཤིང་སྒོང་རྩེ་རྩེ་	<i>shing-do chung-chu</i>
Shudder, to	འདྲ་བ་	<i>dar-wa.</i>

Shudder, to, <i>hon.</i>	སྒྲུབ་པ་སྒྲིབ་པ་	<i>kim-dar kyöm-pa.</i>
Shun, to (persons)	དུལ་པ་། རྩེ་མེད་པ་	<i>yö-wa; sur-ne dro-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	རྩེ་མེད་པ་	<i>sur-ne phe-pa.</i>
Shun, to (things)	དུལ་པ་ཞེས་ (འཛིན་པ་)	<i>yuĕ-skaĕ-pa pang-wa.</i>
	བ། སྒྲུབ་པ་	
Do. <i>hon.</i>	དུལ་པ་ཞེས་ཞེས་ (འཛིན་པ་)	<i>yuĕ-skaĕ-pa nang-wa;</i>
	གནང་པ་། སྒྲོང་པ་ (བ་)	<i>pong-ga nang-wa.</i>
	གནང་པ་	
Shut, to (door)	གྲུབ་པ་	<i>gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲིབ་པ་	<i>kyöm-pa.</i>
Do. (one's mouth)	ཁ་བཅུམ་ (འཛུམ་) བ་	<i>kha tsum-pa.</i>
Shut up! (keep quiet)	ཁ་ཁ་སྒྲིབ། ཁ་བཅུམ་ (ཁ་ཛུམ་)	<i>kha-kha-dö; kha-tsum.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞེས་པ་བཅུམ་ (ཞེས་ཛུམ་)	<i>ske-tsum.</i>
Shutter	སྒྲིབ་པ་	<i>go-pang.</i>
Shy, to (of horses)	འཛིན་པ་	<i>droĕ-pa.</i>
Shy, to be (bashful)	ངོ་ཚ་བ་	<i>ngo-tsha-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞེས་པ་འཛུམ་པ་གནང་པ་	<i>ske-reĭ tsha-wa nang-wa.</i>
Sick, to be	ན་བ་	<i>na-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུབ་པ་	<i>nyung-wa.</i>
Sickness	ན་ཚ་	<i>na-tsha.</i>

Sickness, <i>hon.</i>	སྤྱང་གཞི་	<i>nyung-shi.</i>
Side (of the body)	ཕྱི་	<i>sur.</i>
Do. (direction)	ཕྱོགས། རྩོས་	<i>chho ; ngö.</i>
Side of, at the	ཙ་ལ་ (ཙ་ལ་)	<i>tsa-la.</i>
Side of, the far	ཕར་ཕྱོགས་	<i>phar-chho.</i>
Side of, the near	ཚུར་ཕྱོགས་	<i>tshur-chho.</i>
Sides, on all	ཕན་ཚུན་	<i>phen-tshün.</i>
Sift, to	བཅག་པ་ (འཛག་པ་)	<i>tsak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཅག་པ་ (འཛག་པ་) གནང་བ་	<i>tsak-ka na wa.</i>
Sigh	དབྱུགས་རིང་	<i>u-ring.</i>
Sigh, to	དབྱུགས་རིང་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>u-ring tang.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབྱུགས་རིང་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>u-ring tong-nang-wa.</i>
Sight, of a gun	སོ་ཁྱུང་	<i>so-khung.</i>
Sign (mark)	དྲགས་	<i>ta.</i>
Signal	ལག་བརྟེན་	<i>lak-da.</i>
Signification	དོན་དག་	<i>tön-ta.</i>
Sikkim	འབྲས་ལྗོངས་	<i>dren-jong.</i>
Silent, to be	ཁ་ཁ་བཟླད་ (མྱོད་) བ་	<i>kha-kha de-</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁ་ཁ་བཟླགས་པ་	<i>kha-kha s pa.</i>

Silk	གོས་ཆེན	<i>kö-chhen.</i>
Do. (tassar silk)	འབྲ་རས	<i>bu-re.</i>
Silly	ལྒྱགས་པ་	<i>kuḥ-pa.</i>
Silver, <i>s.</i>	དུལ་	<i>ngü.</i>
Do. <i>adj.</i>	དུལ་གྱི་	<i>ngü-kyi.</i>
Silversmith	དུལ་བཟོ་བ་	<i>ngü so-wa.</i>
Similar	ནང་བཞིན། འདྲ་པོ། གཅིག་ པ། འདྲ་འདྲ་	<i>nang-skin; dra-po; chik-pa; dran-dra.</i>
Simple (easy)	ལས་སྒྲ་པོ་	<i>le-la-po.</i>
Simply (merely)	གཅིག་གོ་ (གཅིག་པོ་)	<i>chik-ko.</i>
Sin	སྤྲིག་པ་	<i>dik-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤྲིག་	<i>ku-di.</i>
Sin, to	སྤྲིག་པ་བསགས་ (སྤྲིག་) བ་	<i>dik-pa sak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤྲིག་པ་བསགས་པ་ (སྤྲིག་ པ་) གནང་བ་	<i>ku-di sak-ka nang-wa.</i>
Since (afterwards)	གཞུག་ལ། ཇེས་ལ་	<i>shu-la; je-la.</i>
Sincere	དྲང་པོ་	<i>trang-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་དྲང་པོ་	<i>thuk-trang-po.</i>
Sincerely	དངོས་ནས་དྲང་ནས་	<i>ngö-ne trang-ne.</i>
Sinew	གྲུས་པ་	<i>gyü-pa.</i>

Sing, to	གཞིས་བདང་ (གདོང་) བ་	<i>ške tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགལ་ཁྱུ་བཞིས་པ་	<i>gü-lu ške-pa.</i>
Sing, to (hymns)	མགལ་མ་ལེན་པ་	<i>gur-ma lem-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གམུང་མགལ་བཞིས་པ་	<i>sung-gur ške-pa.</i>
Single (separate)	གཅིག་པོ་	<i>chik-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲ་རྒྱུང་	<i>ku-kyang.</i>
Do. (individual)	རེ་རེ་	<i>re-re.</i>
Singly	རེ་རེ་བྱས་ནས་	<i>re-re che-ne.</i>
Sink, to (of persons)	ཐིམ་པ་	<i>thim-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐིམ་པ་གནང་བ་	<i>thim-pa nang-wa.</i>
Sink, to (of things)	གཟགས་པ་ (འཛུགས་པ་)	<i>šak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟགས་པ་ (འཛུགས་པ་)	<i>šak-ka nang-wa.</i>
	གནང་བ་	
Sinner	ཐིག་ཆན་	<i>dik-chhen.</i>
Sip, to	ཏོག་ཅོ་ཏོག་ཅོ་འབྲུང་བ་	<i>tok-tso tok-tso thung-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཏོག་ཅོ་ཏོག་ཅོ་བཞིས་པ་	<i>tok-tso tok-tso ške-pa.</i>
Sir	སྐུ་བཞིགས་ (སྐུ་ལབས་)	<i>ku-sho.</i>
Sister (general term)	སྐུ་ཀྲུག་	<i>pün-kyā.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐུ་མཆོད་	<i>kum-chhe.</i>
Do. elder	ཙ་ཆེ་	<i>a-chhe.</i>

r, young	སྒྲུག་ཀླུང་ (བ)	<i>p ü n - k y a</i>
hon.	སྒྲུག་ཆེན་ཀླུང་ (བ)	<i>chhung-nga.</i>
so	བསྐྱེད་པ་ (སྐྱེད་པ་)	<i>k u m - c h h e</i>
hon.	བཞུགས་པ་	<i>chung-nga.</i>
h. hon.	བཞུགས་པ་ཤོད་པ་	<i>de-pa.</i>
cross-legged,	སྐྱིལ་ཀླུང་བྱས་ནས་བསྐྱེད་	<i>sku-pa.</i>
	(སྐྱེད་) བ་	<i>sku-den jak-pa.</i>
	ཏུག་	<i>kyi-trung cke-</i>
een	བཅུ་ཏུག་	<i>ne de-pa.</i>
eenth	བཅུ་ཏུག་པ་	<i>truk.</i>
h	ཏུག་པ་	<i>chu-truk.</i>
ieth	ཏུག་ཅུ་པ་	<i>chu-truk-pa.</i>
y	ཏུག་ཅུ་	<i>truk-pa.</i>
	ཆེ་ཀླུང་	<i>truk-chu-pa.</i>
eton	ཏུས་ཀླུང་	<i>truk-chu.</i>
ch	རི་མོ་	<i>chhe-chhung.</i>
ch, to	རི་མོ་བྱིས་པ་ (འབྱི་པ་)	<i>ri-trang.</i>
o. hon.	རི་མོ་བྱིས་པ་ (འབྱི་པ་)	<i>ri-mo.</i>
	གནང་པ་	<i>ri-mo tri-pa.</i>
ful	མཁས་པོ་	<i>ri-mo tri-pa</i>
		<i>nang-wa.</i>
		<i>khe-po.</i>

Skill	རིག་པ་	<i>rik-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་རིག་	<i>thu-ri.</i>
Skin	བགས་པ་	<i>pak-pa.</i>
Skin, to	བགས་པ་ཤུ་བ་	<i>pak-pa shu-</i>
Do. <i>hon.</i>	བགས་པ་ཤུ་བ་གནང་བ་	<i>pak-pa shu-</i> <i>nam-gwa.</i>
Skull	ཐོད་པ། ཀལྲི་ <i>Hind.</i>	<i>thö-pa; kaḥ</i>
Skull-drum	ཐོད་ཐམ་	<i>thön-tam.</i>
Sky	གནས། རྣམ་མཁའ་	<i>nam; nam-k</i>
Slack (languid)	ཉ་རེ་ (ར་) ཉ་རེ་	<i>nya-re nyo-</i>
Do. (slow)	འགོང་པོ་	<i>gor-po.</i>
Slacken, to	ལྷོད་ལྷོད་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>hlö-hlö ta</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷོད་ལྷོད་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>hlö-hlö tong-</i> <i>nam-gwa.</i>
Slander, s.	སྒྲོད་ར་	<i>me-ra.</i>
Slander, to	སྒྲོད་ར་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>me-ra tang-</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲོད་ར་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>me-ra tong-</i> <i>nam-gwa.</i>
Slap, to	གཞུ་བ་	<i>sku-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཞུ་བ་གནང་བ་	<i>sku-wa na</i> <i>wa.</i>
Slate	ཐིག་ཀླུ་	<i>thik-kyel.</i>
Slaughter, to	བསད་པ་ (གསོད་པ་)	<i>se-pa.</i>

Slaughter, to, <i>hon.</i>	བསད་ (གསོད་) བ་གནང་བ་	<i>se-pa nang-wa.</i>
Slave	ཚོ་གཡོག་	<i>tshe-yo.</i>
Slay, to	བསད་པ་ (གསོད་པ་)	<i>se-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བསད་ (གསོད་) བ་གནང་བ་	<i>se-pa nang-wa.</i>
Do. (a person of good posi- tion)	བགོངས་པ་ (འགྲོང་པ་)	<i>trong-pa.</i>
Sleep, <i>s.</i>	གཞིན་	<i>nyi.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཉམ་ (མནམ་) གཟིམ་པ་	<i>nye sim-pa.</i>
Sleep, to	ཉམ་བམད་ (མྲོད་) པ་	<i>nye de-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིམ་བཞུགས་པ་	<i>sim sku-pa.</i>
Sleep, to go to	གཞིན་ཁྱུག་པ་	<i>nyi khuḥ-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཉམ་ (མནམ་) གཟིམ་པ་	<i>nye sim-pa.</i>
Sleepy, to be	གཞིན་ཅོག་ཁྱུག་པ་	<i>nyi-tso gyaḥ- pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཉམ་ (མནམ་) ཅོག་སྟོན་པ་	<i>nye-tso kyöm- pa.</i>
Sleeve	ཕུ་རུང་	<i>phu tung.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་ཕུང་	<i>chha-phung.</i>
Slender	ཕྱ་པོ་	<i>thra-po.</i>
Slice, to	གཏུབ་པ་	<i>tup-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཏུབ་པ་གནང་བ་	<i>tup-pa nang- wa.</i>
Slice	ཕྱ་པོ་	<i>tra-po.</i>
Slight, <i>adj.</i> (thin)	ཤ་སྐྱམ་པོ་	<i>sha kham-po.</i>

Slight <i>adj.</i> (thin) <i>hon.</i>	སྒྲིབ་སྒྲིབ་པོ་	<i>ku-sha kam-gu-do.</i>
Sling (for stone)	སྒྲིབ་རྩི་	
Slip, to, <i>v.i.</i>	འདྲིན་དག་ཤོར་བ་	<i>dre-ta shor-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་འདྲིན་ཤོར་བ་	<i>sham-dre shor-wa.</i>
Slit (in wood)	སེར་ཀླ་	<i>ser-ka.</i>
Slit, to be (cloth)	རལ་བ་	<i>re-wa.</i>
Slope (upward)	བྱོན་	<i>kyen.</i>
Do. (downward)	ཐར་	<i>thur.</i>
Slothful	སྒྲིབ་སྒྲིབ་པོ། ལེ་ལེ་ཆེན་པོ་	<i>nyop-po; le-chhem-po.</i>
Slow	འགོར་པོ་	<i>gor-po.</i>
Slowly	གཤེག་གཤེག་	<i>ka-le ka-le.</i>
Sluggard	སྒྲིབ་སྒྲིབ་པོ་	<i>nyop-po.</i>
Sluggish (languid)	ཉ་རེ་ (ར་) ཉ་རེ་	<i>nya-re nyo-re</i>
Slumber, to	གཉིད་ཅོག་གྲུབ་པ་	<i>nyi-tso gya-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཉམ་ (མནམ་) ཅོག་སྒྲིབ་པ་	<i>nye-tso kyön-pa.</i>
Small	ཆུང་ཆུང་	<i>chhung-chhun</i>
Small-pox	ལྷ་འབྲུམ་	<i>hlan-drum.</i>
Smash, to	བཅལ་པ་ (གཅོལ་པ་)	<i>chak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཅལ་ག་ (བ་) གནང་བ་	<i>chak-ka nan-wa.</i>
Smear, to	བྱུག་པ་ (འབྱུག་པ།) སྒྲིབ་པ་	<i>chuk-pa; hwa.</i>

Smear, to, <i>hon.</i>	བྱུགས་ག (འབྱུག་པ་) གནང་བ། སྐྱབ་གནང་བ་	<i>chuk-ka nang-wa ; ku-wa nang-wa.</i>
Smell	རྒྱུ་མ་	<i>tri-ma.</i>
Smell, to (use the sense of smell)	སྒྲོམ་པ་	<i>nom-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲོམ་པ་གནང་བ་	<i>nom-pa nang-wa.</i>
Smell, to (have odour)	རྒྱུ་མ་ཁ་པ་	<i>tri-ma kha-wa.</i>
Smile, to	ཁ་ཆེ་ཆེ་བྱེད་པ་	<i>kha tshe-tshe che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁ་ཆེ་ཆེ་གནང་བ་	<i>ske tshe-tshe nang-wa.</i>
Smile, to	གཞུ་བ། རྩུང་བ་	<i>sku-wa ; dung-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཞུ་བ་གནང་བ། ཡུག་འཇུག་ (འཇུག་) གནང་བ་	<i>sku-wa nang-wa ; chhan-ju nang-wa.</i>
Smith	མགར་ར་ (མགར་པ་)	<i>gar-ra.</i>
Smoke	དུ་བ་ (དུད་པ་)	<i>tu-wa.</i>
Smoke, to (tobacco)	འཐུང་བ། འཐེན་པ་	<i>thung-wa ; them-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་པ་	<i>ske-pa.</i>
Smooth	སྒྲོམ་པོ་	<i>nyom-po.</i>
Snake	སྦྱུལ་	<i>dri.</i>
Snap the finger, to	སླར་གློང་ (སླ་གློལ་) རྩལ་པ་	<i>sir-kor dap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སླར་གློང་ (སླ་གློལ་) རྩལ་པ་ གནང་བ་	<i>sir-kor dap-pa nang-wa.</i>

Snare	རྩི་	nyi.
Snatch, to	འཕྲོག་པ་	throk-pa.
Do. hon.	འཕྲོག་པ་ (པ་) བཞང་པ་	throk-ka nam wa.
Sneeze, to	ནལ་བྱིད་ (སྒྲིད་) རྒྱུབ་པ་	hap-tri gya pa.
Do. hon.	ནལ་བྱིད་ (སྒྲིད་) རྒྱུན་པ་	hap-tri kyon pa.
Sneer, to	ཀྲུག་ཀྲུག་བྱས་ནས་ལམ་པ་	kya kya chen lap-pa.
Do. hon.	ཀྲུག་ཀྲུག་བཞང་ནས་བསྐྱུང་བ་	kya-kye nam ne sung-wa.
Snore, to	སྒྱུར་པོ་རྒྱུབ་པ་	ngur-po gya pa.
Do. hon.	སྒྱུར་པོ་རྒྱུན་པ་	ngur-po kyon pa.
Snow	གངས་	kang.
Snow, to	གངས་རྒྱུབ་པ་	kang gyap-pa
Snow, eye-shade for	མིག་ར་	mik-ra.
Do. hon.	སྒྱུན་ར་	chen-ra.
Snow-avalanche	གངས་རྩད་	kang-rii.
Snow-blindness	གངས་ཕྱིད་	kang-chhi.
Snow-leopard	གསའ་	sa.
Snow-storm	གངས་རྩལ་	kang-tshup.
Snuff	སྒྲ་ཐབ་	na-tha.
Snuff-box	སྒྲ་ཅུ་	na-ru.
Do. hon.	གངས་རྩ་	shang-ru.

and so	དེ་འདྲ་སྐད་	<i>den-dre.</i>
, to	སྤང་བ་	<i>bang-wa.</i>
	ཡི་ཙེ་ <i>Ch.</i>	<i>yi-tse.</i>
globular or washing (clothes)	སྤང་སྤང་	<i>lang-le.</i>
powdered of Tibetan manufacture)	སྤྱུག་པ་	<i>suk-pa.</i>
<i>hon.</i>	ཕྱུག་ཕྱུག་	<i>chha-su.</i>
; to	ཁྲིང་བ་	<i>ding-wa.</i>
to	ངུ་བ་	<i>ngu-wa.</i>
<i>hon.</i>	ཤུམ་པ་	<i>shum-pa.</i>
or	ཚོད་ཟིན་པོ་	<i>tshö sim-po.</i>
<i>hon.</i>	ཐུག་སྐྱོད་ཟིན་པོ་	<i>thuk-tshö sim-</i>
	མོ་མོ་སྤྱུ་ <i>Mon.</i>	<i>po.</i>
		<i>o-mo-su.</i>
<i>hon.</i>	འབས་སྤྱུ་	<i>skap-su.</i>
set of the	མིག་ཁྲུང་	<i>mik-khung.</i>
<i>re</i>		
<i>hon.</i>	ཆུན་ཁྲུང་	<i>chen-khung.</i>
	ཤང་	<i>pang.</i>
	འཇམ་པོ་	<i>jam-po.</i>
ly	ཀ་ལེ་ཀ་ལེ་	<i>ka-le ka-le.</i>
(earth)	ས་	<i>sa.</i>

Solace, to	སེམས་གསོ་བྱང་ (གཏོང་) བ་	<i>sem-so tang-a</i>
Do. <i>hon.</i>	སེམས་གསོ་གཏོང་ང་ (བ་)	<i>sem-so tong-nang-wa.</i>
	གནང་བ་	
Do. <i>inf.</i> to	ཐུགས་གསོ་ཐུལ་ (འཐུལ་) བ་	<i>thu-so phü-w</i>
<i>sup.</i>	དཀར་ཡ་	<i>ka-ya.</i>
Solder		
Soldier	དམག་མི་	<i>ma-mi.</i>
Sole (of foot)	ཀང་མཐིལ་	<i>kang-thi.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་མཐིལ་	<i>skap-thi.</i>
Sole, <i>adj.</i>	གཅིག་པོ་	<i>chik-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་ཁྱུང་	<i>ku-kyang.</i>
Solely	ཤ་ལྟག་	<i>sha-ta.</i>
Solicit, to	ཞུ་བ་	<i>sku-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞུ་བ་གནང་བ་	<i>sku-wa na</i>
Solitary place	དབེན་གནས་	<i>wa. en-ne.</i>
Solid (firm)	བདན་པོ་	<i>tem-po.</i>
Some (a few)	དྲོག་ཙ་	<i>tok-tsa.</i>
Some	ཁ་ཤས་	<i>kha-she.</i>
Something	ག་རེ་ཡིན་ནས་	<i>ka-re yin-ne.</i>
Sometimes	མཚམས་མཚམས་	<i>tsham-tsham.</i>
Son	བུ་	<i>pu.</i>

Son, <i>hon.</i>	སྤྲུལ་	<i>se.</i>
Son-in-law	མག་པ་	<i>mak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤྲུལ་པ་	<i>ku-pa.</i>
Song	གཞིས་	<i>ske.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུང་གཞིས་	<i>sung-ske.</i>
Do. religious	མག་པ་	<i>gur-ma.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུང་མག་པ་	<i>sung-gur.</i>
Soon	མགྱོགས་པོ་	<i>gyok-po.</i>
Soothsay, to	མངོན་ཤེས་ཤེས་པ་	<i>ngön-she she-</i>
Do. <i>hon.</i>	མངོན་མཐུན་མཐུན་པ་	<i>pa.</i>
Do. (in a trance)	ལུང་བསྟན་ (སྟོན་) པ་	<i>n g ö n-k h y e n</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་ལུང་བསྟན་ (སྟོན་)	<i>khyem-pa.</i>
	པ་གནང་པ་	<i>lung tem-pa.</i>
Soothsayer	ཕྱིས་པ་	<i>ka-lung tem-pa</i>
Soothsaying	མངོན་ཤེས་	<i>nang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མངོན་མཐུན་	<i>tsi-pa.</i>
Do. (in a trance)	ལུང་བསྟན་	<i>ngön-she.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་ལུང་	<i>ngön-khyen.</i>
Sorcerer	མིག་འཕྲུལ་བསྟན་མཐུན་	<i>lung-ten.</i>
Sorcery	མིག་འཕྲུལ་	<i>ka-lung.</i>
		<i>mik-thrü ten-</i>
		<i>khen.</i>
		<i>mik-thrü.</i>

Sore, <i>s.</i>	མྲ་	<i>ma.</i>
Sorrow	ཐུག་བསྐྱེད་	<i>du-nge.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་འབྲུལ། ཐུགས་བསྐྱེད་	<i>thu-thre ; thu nge.</i>
Sorrowful, to be	མ་དགའ་བ་	<i>mi-ga-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་མི་མཉེས་པ་	<i>thu-mi nye-pa</i>
Sorry, to be	སེམས་སྦྱོབ་	<i>sem-kyo-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་སེམས་སྦྱོབ་	<i>thu-sem ky wa.</i>
Sort, <i>s.</i> (class of man)	གྲུ། རིགས་	<i>gyu ; ri.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱེ་གྲུ། སྐྱ་རིགས་	<i>ku-gyu ; ku-ri</i>
Sort, <i>s.</i> (of things)	ཐུ་དག་	<i>gyu-ta.</i>
Sorts, different	སྒྲ་ཚོགས་	<i>na-tsho.</i>
Soul	སེམས་	<i>sem.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་སེམས་	<i>thu-sem.</i>
Sounds	སྐད་	<i>ke.</i>
Soup	ཁ་བ་	<i>khu-a.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུང་ཁ་ (ཐུམ་ཁ་)	<i>trung-khu.</i>
Soup, (made from meat)	ཤ་ཁ་	<i>sha-khu.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུང་ཁ་ (ཐུམ་ཁ་)	<i>trung-khu.</i>
Sour (acid)	ཐུར་པོ་	<i>kyur-po.</i>
Source	བུང་ལྷུངས་ (འབྲུང་ཁུངས་)	<i>chung-tang.</i>

h	མོ	<i>hlo.</i>
reign (king)	ཀྱལ་པོ་	<i>gye-po.</i>
s.	ཕག་མོ་	<i>pha-mo.</i>
to (seed)	བདའ་པ་ (འདེབས་པ་)	<i>tap-pa.</i>
(broad- st)	སོན་ཀྱུབ་པ་	<i>sön gyaṅ-pa.</i>
er	སོན་ཀྱུབ་མཁམ་	<i>sön gyam-khen.</i>
se	ཤོང་ས་	<i>shong-sa.</i>
sious	གུ་ཡངས་པོ་	<i>ku-yang-po.</i>
le	འཇགས་	<i>ja-ma.</i>
a	མཐོ་	<i>tho.</i>
are time	ལོངས་	<i>long.</i>
isure)	མེ་ཚག་	<i>me-tsha.</i>
rk	འོད་ཀྱུབ་པ་	<i>ö gyaṅ-pa.</i>
rkle, to, v.i.	ལབ་པ་	<i>lap-pa.</i>
ak, to	གསུང་པ་	<i>sung-wa.</i>
. hon.	མདུང་	<i>dung.</i>
ar	ཕུག་མདུང་	<i>chhan-dung.</i>
. hon.	ཁྱད་པར་དུ་	<i>khye-par-tu.</i>
cially	རྒྱུ། རིགས་	<i>gyu ; ri.</i>
cies (of hu- an beings)	རྒྱུ་རྒྱུ། རྒྱུ་རིགས་	<i>ku-gyu ; ku-ri.</i>
o. hon.		

Species (of things)	གྱུ་དྲག	<i>gyu-ta.</i>
Do. (different)	སྤྱོད་ཆས་	<i>na-tsho.</i>
Specimen	དཔེ་	<i>pe.</i>
Spectacle	བཟང་མོ་	<i>ts-mo.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟེགས་མོ་	<i>si-mo.</i>
Spectacles	མིག་ཤར་ (མིག་ཤལ་)	<i>mik-she.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤྱན་ཤར་ (སྤྱན་ཤལ་)	<i>chen-she.</i>
Speech	སྒྲ་	<i>ke.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུང་སྒྲ་	<i>sung-ke.</i>
Speed	ཚད་ཀྱི་	<i>tsha-tsa.</i>
Speedy	མགྱོགས་པོ་	<i>gyok-po.</i>
Spell, to	སྤྱོད་ཆས་གྱུ་བ་	<i>jong-lo gy</i>
Spelling	སྤྱོད་ཆས་	<i>pa.</i> <i>jong-lo.</i>
Spend wastefully, to (money)	གཏོར་བ་	<i>tor-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཏོར་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>tor-ra nang.</i>
Spice	ཤ་སྒྲན་	<i>sha-men.</i>
Spider	འདྲིམ་	<i>dom.</i>
Spider's web	འདྲིམ་གྲག	<i>dom-tha.</i>
Spill, to	ཕོ་བ་ (འབོ་བ་)	<i>pho-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕོ་ (འབོ་) བ་གནང་བ་	<i>pho-wa na</i> <i>wa.</i>

, to	འཁྲལ་བ་	<i>khe-wa.</i>
hon.	འཁྲལ་ར་ (བ) བཞང་བ་	<i>khe-ra nang-wa.</i>
idle	ཡོ་ག་	<i>yo-ga.</i>
o. (another nd)	འཕང་	<i>phang.</i>
it (soul)	སེམས་	<i>sem.</i>
. (wine)	ཨ་རག་	<i>a-ra.</i>
. hon.	བཞེས་རག་	<i>skhe-ra.</i>
. evil	བཞོང་འདྲི་	<i>dong-dre.</i>
ited	ཏུ་པོ་	<i>hur-po.</i>
itual	དག་སེམས་ཆེན་པོ་	<i>ge-sem chhem-po.</i>
, to	མཆིལ་མ་བཞོར་བ་	<i>chhi-ma tor-wa.</i>
. hon.	ལྷགས་ཚུ་བཞོར་ར་ (བ) བཞང་བ་	<i>ja-chhu tor-ra nang-wa.</i>
tle	མཆིལ་མ་	<i>chhi-ma.</i>
o. hon.	ལྷགས་ཚུ་	<i>ja-chhu.</i>
andid	བཤང་མཛེས་	<i>yang-dze.</i>
ce, to	འབྲུད་རྒྱུ་བ་	<i>thü gyap-pa.</i>
o. hon.	འབྲུད་སྒྲིན་བ་	<i>thü kyöm-pa.</i>
it, to	གཤགས་བ་	<i>shak-pa.</i>
o. hon.	གཤགས་ག (བ) བཞང་བ་	<i>shak-ka nang-wa.</i>

Spoil, to	མེད་པར་བཟོ་བ་	<i>me-pa so-wa</i>
Do. <i>hon.</i>	མེད་པར་བཟོ་བ་གནང་བ་	<i>me-pa so-nang-wa.</i>
Spoon	ཐུར་མ་	<i>thur-ma.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུའོས་ཐུར་	<i>skip-thu.</i>
Sport, <i>s.</i>	ཅེད་མོ་	<i>tse-mo.</i>
Sport, to	ཅེད་མོ་ཅེ་བ་	<i>tse-mo tse-w</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་ཅེད་གནང་བ་	<i>ku-tse nang-</i>
Spot (stain)	ཐིག་པ་	<i>thik-pa.</i>
Do. (place)	ས་ཆ་	<i>sa-chha.</i>
Spouse (wife)	སྐྱེས་དམན་	<i>kyi-men.</i>
Do. <i>hon.</i> (of well-to-do vil- lager)	སྐྱི་སྐྱིང་ལགས་	<i>nyi-nying-la</i>
Do. (of ordi- nary official)	ལུས་སྐྱ་གཞིགས་	<i>cham ku-sku</i>
Do. (of third grade and up- wards)	ལྷ་ལུས་སྐྱ་གཞིགས་	<i>hla-cham sko.</i>
Sprain, to	ཚིགས་འཕྲོག་ (འབྲུད) བ་	<i>tshi throk-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་ཚིགས་འཕྲོག་ག་ (འབྲུད་པ་) གནང་བ་	<i>skap-tshi th. ka nang-</i>
Spread, to (mat, etc.)	བདིང་བ་ (འདིང་བ་)	<i>ting-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བདིང་ང་ (འདིང་བ་) གནང་བ་	<i>ting-nga na wa.</i>
Spring (season)	དུས་དག་	<i>chi-ku.</i>

Spring (of water)	ཆུ་མིག་	chhu-mi.
Spring, to (jump)	མཚོངས་པ། མཚོངས་ཀྱི་གུ་བ་པ་	ch hong-pa ; ch hong-gya gyap-pa.
Do. hon.	མཚོངས་ཀྱི་གུ་མྱོན་པ་	ch hong-gya kyöm-po.
Sprinkle, to (e.g. water on ground)	གཏོར་བ་	tor-wa.
Do. hon.	གཏོར་ར་ (བ་) གནང་བ་	tor-ra nang-wa.
Sprite	གཏོང་འདྲེ་	dong-dre.
Sprout, to	སྐྱེ་བ་	kye-wa.
Spur (of mountain)	སྒྲང་	gang.
Spy	སོ་པ་	so-pa.
Spy, to	སོ་ལ་བ་	so ta-wa.
Squabble (row)	ཀྱུ་བ་འདྲེ་	gyam-dre.
Do. hon.	གསུང་འབྲུག་	sung-thru.
Square	གྲུ་བཞི་	trup-ski.
Squeeze, to	བཙོར་བ་ (འཚོར་བ་)	tsir-wa.
Do. hon.	བཙོར་ར་ (བ་) གནང་བ་	tsir-ra nang-wa.
Squirrel	སྒྲེ་མོང་	tre-mong.
Stab, to	བཅུགས་པ་ (འཛུགས་པ་)	tsuk-pa.
Do. hon.	བཅུགས་ཀྱི་གུ་བ་པ་	tsuk-ka nang-wa.
	གནང་བ་	

Stable	ད་ར་	<i>ta-ra.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆེབས་ར་	<i>chhip-ra.</i>
Stack, to	ཅིག་བཞག་ (འཛོག་) བ་	<i>tsik skak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཅིག་བཞག་གི་བ་ (འཛོག་པ་) གནང་བ་	<i>tsik skok- nang-wa.</i>
Staff	འཁར་རྒྱུག་	<i>khar-gyu.</i>
Stag	ཤ་ཕོ་	<i>sha-pho.</i>
Do. <i>young</i>	ཤ་ཐུག་	<i>sha-thru.</i>
Stage, of a jour- ney	ཞག་ས། གྱུ་ཚུག་	<i>skak-sa; gy tshu.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞག་ས་ཞག་	<i>sku-ska.</i>
Stagger, to	འཁྱོར་ནས་འགྲོ་བ་	<i>khyor-ne d wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་འཁྱོར་ནས་ཕེབ་པ་	<i>ku-kyor-ne phe-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	སྐྱུ་འཁྱོར་ནས་འཆིབ་རྒྱུ་ གནང་བ་	<i>ku-khyor-ne chhip-gyu nang-wa.</i>
Stain	ཐིག་པ་	<i>thik-pa.</i>
Stair-case	ཀན་ཙ་ (སྐས་འཛོག་)	<i>ken-tsa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕེབ་སྐས་	<i>phep-ke.</i>
Do. (o f stone)	དོ་ཀྲག་	<i>dop-kye.</i>
Stake (wager)	གྱུག་	<i>gyen.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་གྱུག་	<i>ku-gyen.</i>

Stake, to	རྒྱུན་བཞག་ (འཛོག་) བ་	<i>gyen shak-pa.</i>
Do. hon.	རྒྱུ་རྒྱུན་གཞིག་ག་ (འཛོག་ག་) གནང་བ་	<i>ku-gyen skok- ka nang-wa.</i>
Stake	རྩིང་བ་	<i>nying-pa.</i>
Stalk	ཀླང་	<i>kang.</i>
Stallion	གསེབ་	<i>seṣ.</i>
Do. hon.	ཆེབས་གསེབ་	<i>chhip-seṣ.</i>
Stamp, s. (seal)	ཐེ་ཅེ། དམ་ཕུག་	<i>the-tse ; tam- thru.</i>
Do. hon.	ཕུག་དམ་	<i>chha-tam.</i>
Stampede, to	འཛོག་ནས་བོས་ (འབྱོས་) བ་	<i>drok-ne ṣö-pa.</i>
Stand, to	ལངས་ནས་བསྐྱད་ (སྡོད་) བ་	<i>lang-ne de-pa.</i>
Do. hon.	བཞང་ (བཞེངས་) ནས་ བཞགས་པ་	<i>shang-ne sku- pa.</i>
Standard (flag)	དར་ཁྲིག་	<i>tar-cho.</i>
Star	སྐར་མ་	<i>kar-ma.</i>
Stare, to	མིག་འདིར་ (བསྐྱེམས་) ནས་ལྟ་བ་	<i>miḥ-dir-ne ta- wa.</i>
Do. hon.	ཐུན་འདིར་ (བསྐྱེམས་) ནས་ གཟིགས་པ་	<i>chen-dir-ne si- pa.</i>
Start, to (on a journey)	འགྲོ་བ། ཐུན་པ་	<i>dro-wa ; chhim- pa.</i>

Start, to (on a journey) <i>hon.</i>	ཕེབ་པ་	<i>phe-pa.</i>
State (condition)	གནས་ཚུལ་	<i>ne-tshü.</i>
Station (rank)	གོ་ས་	<i>ko-sa.</i>
Statue	སྐུ་འདྲ་	<i>kun-dra.</i>
Stay, to	བསྐྱེད་པ་ (སྡོད་པ་)	<i>de-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞུགས་པ་	<i>sku-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	བཞུགས་གདན་འཇགས་པ་	<i>sku-den jak-pa</i>
Steadfast	བདན་པོ་	<i>tem-po.</i>
Steadily	རྟོན་རྟོན་བྱས་ནས་	<i>ten-ten che-ne.</i>
Steady (resolute)	བདན་པོ་	<i>tem-po.</i>
Steal, to	རྒྱུ་མ་རྒྱུ་བ། རྒྱུ་བ་	<i>kü-ma ku-wa</i> <i>ku-wa.</i>
Steam	ལྷངས་པ་	<i>lang-pa.</i>
Steed	རྟ་	<i>ta.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆིབས་པ་	<i>chhi-pa.</i>
Steel	ཁ་ལྷུགས་	<i>kha-cha.</i>
Steep	གཟར་པོ་	<i>śar-po.</i>
Steep, to	སྤང་པ་	<i>bang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>bang-nga nang</i> <i>wa.</i>
Stem	སྡོང་པོ་	<i>dong-po.</i>
Stench, to	རྩི་མཁའ་བ་	<i>tri-ma kha-we</i>

(pace)	གོས་པ་	<i>kom-pa.</i>
<i>hon.</i>	ཞབས་གོས་	<i>skap-kom.</i>
to (move paces)	གོས་པ་རྒྱུ་པ་	<i>kom-pa gyaṣ-</i>
<i>hon.</i>	ཞབས་གོས་སྒྱུ་པ་	<i>pa. skap-kom kyöm-</i>
father	པ་གཡར་	<i>pa. pha-ya.</i>
mother	མ་གཡར་	<i>ma-ya.</i>
3, flight of oden	ཀན་ཙ་ (སྐས་འཛོག་)	<i>ken-tsa.</i>
<i>hon.</i>	ཕེབ་སྐས་	<i>pheṣ-ke.</i>
3, stone	དོ་ཀྲག་	<i>doṣ-kyā.</i>
1, adj.	གྱོང་པོ་	<i>kyong-po.</i>
ard	ཕྱག་མཛོད་	<i>chhang-dzö.</i>
3, s.	འཁར་རྒྱལ། རྒྱལ་པ་ (དཔྱལ་པ་)	<i>k h a r - g y u ; gyuk-pa.</i>
3, to (paste) <i>t.</i>	སྦྱར་པ་	<i>jar-wa.</i>
<i>hon.</i>	སྦྱར་པ་ (པ་) གནང་པ་	<i>jar-ra nang-wa.</i>
	གྱོང་པོ་	<i>kyong-po.</i>
, adv.	ད་རུང་། ཡང་	<i>ta-rung ; yang.</i>
to sit	ཁ་ཁ་བཞུད་ (སྟོད་) པ་	<i>kha-khe de-pa.</i>
<i>hon.</i>	ཁ་ཁ་བཞུགས་པ་	<i>kha-kha sku-</i>
g, to	སོ་རྒྱུ་པ་	<i>pa. so gyaṣ-pa.</i>

Stingy	ལག་པ་དམ་པོ་	<i>lak-pa tam-</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་དམ་པོ་	<i>chha-tam-p-</i>
Stink, to	རྩི་མ་ཁ་བ་	<i>tri-ma kha-</i>
Stipend	ཐྲ་། རོགས་	<i>la ; pho.</i>
Stir, to (move) <i>v. t.</i>	དྲུག་པ་	<i>truḥ-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དྲུག་པ་ (བ་) བཞང་བ་	<i>truḥ-ka n wa.</i>
Stir, to, <i>v. i.</i>	འཐུག་པ་	<i>thruḥ-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཐུག་པ་ (བ་) བཞང་བ་	<i>thruḥ-ka n wa.</i>
Stirrup	ཡིབ་	<i>yop.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆིབས་ཡིབ་	<i>chhip-yop.</i>
Stirrup-leather	ཡིབ་ཐག་	<i>yop-tha.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆིབས་ཡིབ་ཀྱི་ཐག་པ་	<i>chhip-yop thak-pa.</i>
Stitch, to (clothes)	འཚོམ་པ་	<i>tshem-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་འཚོམ་སྒྲིན་པ་	<i>chha-tsh kyöm-pa.</i>
Stitch, to (to- gether)	སྒྲིལ་བ་	<i>drel-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲིལ་ར་ (བ་) བཞང་བ་	<i>dre-ra nang</i>
Stock (of gun)	སྒྲུམ་གཤིང་	<i>gum-shing</i>
Stocking	ཙོ་མོ་སུ་ <i>Mon.</i>	<i>o-mo-su.</i>
Stomach	གྲོ་ཁོག་ (གྲོད་ཁོག་)	<i>tro-kho.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསོལ་གྲོད་	<i>sö-trö.</i>

Stone	རྩོ	do.
Do. hon.	ཕུག་རྩོ	chha-do.
Stool (foot-stool)	ཀང་ཕྱེགས་	kang-tek.
Do. hon.	ཞབས་ཕྱེགས་	shap-tek.
Stoop, to	གུག་གུག་ (ཁྱར་ཁྱར་) གྱེད་པ་	kuk-ku che-pa.
Do. hon.	གུག་གུག་ (ཁྱར་ཁྱར་) གཞང་བ་	kuk-ku nang-wa.
Stop, to, v. i.	བཀག་པ་ (འགོགས་པ་)	ka-k-pa.
Do. hon.	བཀག་ག་ (འགོགས་པ་) གཞང་བ་	ka-k-ka nang-wa.
Stop, to, v. i.	བསྐྱོད་པ་ (སྐྱོད་པ་)	de-pa.
Do. hon.	བཞུགས་པ་	sku-pa.
Do. h hon.	བཞུགས་གདན་འཇགས་པ་	sku-den jak-pa.
Store-house	མཛོད་། མཛོད་ཁང་	dzö; dzö-khang.
Stork	ཀྲང་ཀྲང་དཀར་མོ་	trung-trung ka-mo
Storm	ལྗང་ལྗང་	lung-tshup.
Do. snow	གངས་ལྗང་	kang-tshup.
Story (of house)	ཐོག་	tho.
Do. second	པར་ཐོག་	par-tho.
Do. third	གསུམ་ཐོག་	sum-tho.

Story, top	ཙེ་ཐོ་	<i>tse-tho.</i>
Do. (legend)	རྒྱུ་ (རྒྱུ་།) རྣམ་ཐར་	<i>drum ; n thar.</i>
Stout (of men and animals)	ཤ་རྒྱལ་པ་	<i>sha gyak-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	ཤ་ཤ་འབྱུར་པོ་	<i>ku-sha jor-</i>
Stout (of things)	ཐོམ་པོ་	<i>bom-po.</i>
Stove, iron	ཇུག་ཐབ་	<i>chak-thap.</i>
Straight	འདྲོང་པོ་ (དྲང་པོ་)	<i>drong-po.</i>
Do. (of road)	ཁ་ཐག་	<i>kha-thu.</i>
Do. (honour- able)	དྲང་པོ་	<i>trang-po.</i>
Straighten, to	འདྲོང་ (དྲང་) པོ་བཟོ་བ་	<i>drong-po to</i>
Do. <i>hon.</i>	འདྲོང་ (དྲང་) པོ་བཟོ་བ་ གནང་བ་	<i>drong-po i nang-wa</i>
Straightforward	དྲང་པོ་	<i>trang-po.</i>
Straightway	ལམ་སང་	<i>lam-sang.</i>
Strain, to	བཅག་པ་ (འཛག་པ་)	<i>tsak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཅག་ག་ (འཛག་པ་) གནང་བ་	<i>tsak-ka n wa.</i>
Strainer, tea	ཇ་འཛག་	<i>cha-tsha.</i>
Strange	ཁྱད་མཆར་པོ་	<i>khye-tshar.</i>
Strangle, to	སྐེ་བཀག་བཏང་ནས་བསད་ (གསོད་) པ་	<i>ke-kak tan se-pa.</i>

Strategy	རྩམ་	<i>ckü.</i>
Straw	ཟན་པ་	<i>sem-pa.</i>
Stray, to	ལམ་ཀ་ནོར་བ་	<i>lam-ka nor-wa</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐེབ་ལམ་ནོར་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>phep-lam nor ra nang-wa</i>
Stream	རྒྱལ་ཚུ་	<i>gyuk-chhu.</i>
Street	ལམ་ཀ་	<i>lam-ka.</i>
Do. <i>narrow</i>	སྒང་འགག་	<i>hrang-ga.</i>
Strength	ཤེད་	<i>she.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་ཤེད་	<i>ku-she.</i>
Stretch, to	བརྒྱུང་བ་ (རྒྱུང་བ་)	<i>kyang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	རྒྱུང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>k y o n g - n g nang-wa.</i>
Strew, to (grass, etc.)	གཏོར་བ་	<i>tor-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཏོར་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>tor-ra nang-wa</i>
Strewing obla- tion	གཏོར་མ་	<i>tor-ma.</i>
Strict	དམ་པོ། བཅན་པོ་	<i>tam-po ; tser po.</i>
Strife	རྒྱུབ་འདྲི་	<i>gyam-dre.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུང་འབྲུག་	<i>sung-thru.</i>
Strike, to (hit)	འཕྲོག་པ་	<i>phok-pa.</i>
Strike, to (a blow)	རྩང་བ་	<i>dung-wa.</i>

Strike, to (a blow) <i>hon.</i>	ཕྱག་འཇུག་ (འཇུས་) གནང་བ་	<i>chhan-ju nang wa.</i>
String	སྒྲིང་བ་	<i>kü-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱག་སྒྲིང་	<i>chha-kü.</i>
Strive, to	སྒྲིང་རུས་བྱེད་བ་	<i>nying-rü che pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་རུས་གནང་བ་	<i>thuk-rü nang wa.</i>
Strip, to	ཤུ་བ་	<i>shu-wa.</i>
Stroke	ཇུག་	<i>cha.</i>
Stroll, to	ཆས་ཆས་ (འབྲས་འབྲས་) ལ་འགྲོ་བ་	<i>chham-chham- la dro-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆས་ཆས་ (འབྲས་འབྲས་) ལ་ཕེབ་བ་	<i>chham-chham la phe-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	ཆས་ཆས་ (འབྲས་འབྲས་) ལ་འཛིན་གྱི་གནང་བ་	<i>chham-chham- la chhip-gy nang-wa.</i>
Strong (of hu- man beings, animals, etc.)	ཤེད་ཆེན་པོ་	<i>she chhem-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་ཤེད་ཆེན་པོ་	<i>ku-she chhen po.</i>
Strong (of forts, houses, etc.)	བཅའ་ན་པོ་	<i>tsem-po.</i>
Struggle, to (wrestle)	འཇོང་བ། འཇོང་རེ་བྱེད་ (གཏོང་) བ་	<i>d z i n g - w a d z i n g - r tang-wa.</i>
(Do. <i>hon.</i>	འཇོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>d z i n g - n g nang-wa.</i>

oble	སོག་མ	<i>so-ma.</i>
oborn	ཁྱོང་པོ	<i>kyong-po.</i>
lent	ལམ་པ་གྲ	<i>lap-tra.</i>
o. religious	གྲ་པ	<i>tra-pa.</i>
nble, to (of ersons)	ཁ་དབ་པ	<i>kha dap-pa.</i>
o. hon.	ཞལ་དབ་པ་གནང་བ	<i>ske dap-pa nang-wa.</i>
nble, to (of imals)	ཚོགས་བྱར་གྱུ་པ	<i>tshik-pu gyap- pa.</i>
id	སྒྲགས་པ། སྒྲིན་པ པག་ཚང་	<i>kuk-pa ; lem- pa. phak-tshang.</i>
e (of per- ns)	གྱུ། དིགས་	<i>gyu ; ri.</i>
hon.	སྒྲ་གྱུ། སྒྲ་དིགས་	<i>ku-gyu ; ku-ri.</i>
e (of things)	གྱུ་དག་	<i>gyu-ta.</i>
es, different	སྒྲ་ཚོགས་	<i>na-tsho.</i>
due, to	གྱུ་པ་པ	<i>gye-wa.</i>
o. hon.	གྱུ་པ་ར་ (པ་) གནང་བ	<i>gye-ranang-wa.</i>
ject, s.	འབངས། མི་སེར་	<i>bang ; mi-ser.</i>
join, to	འབྲུད་གྱུ་པ་པ	<i>thü gyap-pa.</i>
o. hon.	འབྲུད་སྒྲིན་པ	<i>thü kyöm-pa.</i>
lime	གཡང་མཛེས་	<i>yang-dze.</i>
mit, to	མགོ་དགར་བ	<i>go gur-wa.</i>

Submit, to, <i>hon.</i>	དབྱ་དགར་ར་ (བ་) བཞང་བ་	<i>u gur-ra n wa.</i>
Do. (a petition)	འབྲུལ་བ་	<i>bil-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འབྲུལ་ར་ (བ་) བཞང་བ་	<i>biu-ra nang</i>
Subside, to (of water, food, etc.)	ཆག་པ་	<i>chhak-pa.</i>
Substance	དངོས་པོ། རྒྱ་	<i>ngö-po ; g</i>
Substitute	ཚབ་	<i>tshap.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་ཚབ་	<i>ku-tshap.</i>
Subtlety	གཡོ་སྒྱུ་	<i>yo-gyu.</i>
Subtle	གཡོ་ཆེན་པོ་	<i>yo chhem-1</i>
Subtract, to	འཕྲོག་པ་	<i>them-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཕྲོག་པ་བཞང་བ་	<i>them-pa 1 wa.</i>
Succeed, to	ཐབ་པ་	<i>thup-pa.</i>
Successful, to be	ཐོག་འཕྲོག་པ་	<i>go thöm-pa</i>
Succour, to	རོགས་བྱེད་པ་	<i>ro cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་འདྲེན་བཞང་བ་	<i>gön-dren 1 wa.</i>
Such	འདི་འདྲ་	<i>din-dra.</i>
Suck, to	འཇིབ་པ་	<i>jiṣ-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཇིབ་པ་བཞང་བ་	<i>jiṣ-pa 1 wa.</i>
Suckle, to	འོ་མ་སྦྱར་བ་	<i>o-ma ter-u</i>
Do. <i>hon.</i>	འོ་མ་བཞང་བ་	<i>o-ma nang</i>

Suddenly	ལམ་སང་	<i>lam-sang.</i>
Suffer, to (en- dure)	བཟོད་པ་སྒྲེས་པ་	<i>śō-pa gom-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཟོད་པ་བཞེས་པ་	<i>śō-pa ske-pa.</i>
Suffer, to (pain)	གཟུག་གྱུ་པ་	<i>śu-gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྱུང་གཟུག་སྒྲོན་པ་	<i>nyung-śu kyöm- pa.</i>
Suffering (men- tal)	སྒྱུག་བསྐྱེད་	<i>du-nge.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་འབྲུལ་	<i>thu-thre.</i>
Do. (physi- cal)	གཟུག་	<i>śu.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྱུང་གཟུག་	<i>nyung-śu.</i>
Sufficient, to be	ལྷང་བ། འགྲིག་པ་	<i>dang-wa ; driḱ- pa.</i>
Sugar	བྱེ་མ་ཀ་ར་	<i>che-ma ka-ra.</i>
Sugar-candy	ཤེལ་ཀ་ར་	<i>she ka-ra.</i>
Suicide, to com- mit	རང་སྒྲོག་བཅད་ (གཅོད་) བ་	<i>rang-so che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	རང་སྒྲོག་གཅོད་པ་གནང་བ་	<i>rang-so chö-pa. nang-wa.</i>
Suit, to	འོས་པ་	<i>ö-pa.</i>
Suitable	འོས་པོ་	<i>ö-po.</i>
Suite	འཁོར་གཡོག་	<i>khor-yo.</i>
Sulk, to	གདོང་ནག་པོ་བསྟན་ (སྟོན་) བ་	<i>dong nak-po tem-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་རས་ནག་པོ་སྟོན་པ་གནང་བ་	<i>ske-re nak-po töm-pa nang- wa.</i>
Sulphur	མུ་ཟླི	<i>mu-śi.</i>

Sum up, to	སྒྲུབ་པ་	<i>dom-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུབ་པ་གནང་བ་	<i>dom-pa nang wa.</i>
Summer	དབྱར་ཀ	<i>yar-ka.</i>
Summit	ཚེ་	<i>tse.</i>
Summon, to	སྐད་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>ke tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཤོག་བཀའ་གནང་བ་	<i>sho ka-nang wa.</i>
Sun	ཉི་མ་	<i>nyi-ma.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞོ་ཉི་ (ཞུ་ཉི་)	<i>sho-nyi.</i>
Sun-beam	ཉི་མའི་གཟེར་	<i>nyi-me ser.</i>
Sunrise	ཉི་མ་ཤར་ར་ (བ་)	<i>nyi-ma shar-r.</i>
Sunset	ཉི་མ་གསལ་པ་	<i>nyi-ma ge-pa.</i>
Sunday	གཟའ་ཉི་མ་	<i>sa-nyi-ma.</i>
Sundry (various)	མི་གཅིག་པ་	<i>mi-chik-pa.</i>
Superabundant	ཉ་ཅང་མང་པོ། གཡོ་མ་སྤུ་	<i>ha-chang man po; yoo-mu su.</i>
Superb	གཡང་མཛེས་	<i>yang-dze.</i>
Superfluous	ལྷག་པོ་	<i>hlak-po.</i>
Superintend	དོ་དམ་བྱེད་པ་	<i>to-tam che-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	དོ་དམ་གནང་བ་	<i>to-tam nang wa.</i>
Superintendent	དོ་དམ་པ་	<i>to-tam-pa.</i>
Superstition	ནམ་དོག་	<i>nam-to.</i>

Superior (rank of persons)	མགོ་པོ་	<i>tho-po.</i>
Do. (of things)	ཡག་པོ་	<i>yak-po.</i>
Supper	དགོངས་མེད་ཁ་ལག་	<i>gong-mö kha-</i> <i>la.</i>
Do. <i>hon.</i>	དགོངས་མེད་ཞེ་ཁ་ལག་	<i>gong-mö ske-la.</i>
Supple	མཉན་པོ་	<i>nyem-po.</i>
Suppose, to	བསམ་པ་	<i>sam-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དགོངས་པ་	<i>gong-pa.</i>
Supplicate, to	ཞུ་བ་	<i>sku-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞུ་བ་གནང་བ་	<i>sku-wa nang-</i> <i>wa.</i>
Supplication	ཞུ་བ་	<i>sku-wa.</i>
Supply, to	སྒྲུབ་པ་	<i>drup-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུབ་པ་གནང་བ་	<i>drup-pa nang-</i> <i>wa.</i>
Support, to	སྐྱོར་བ་	<i>kyor-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱོར་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>kyor-ra nang-</i> <i>wa.</i>
Suppress, to (restrain)	བཀག་པ་ (འགོག་ས་པ་)	<i>kaḥ-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀག་ག་ (འགོག་ས་པ་) གནང་བ་	<i>kaḥ-ka nang-</i> <i>wa.</i>
Suppurate, to	ནྟག་བསག་ (གསོལ་ག་)	<i>na sak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ནྟག་བསག་ག་ (གསོལ་ག་) གནང་བ་	<i>na sak-ka nang-</i> <i>wa.</i>

Sure	དེན་དེན། ཁྱིམ་ཁྱིམ་	<i>ten-ten ; thrík-thrí.</i>
Surely	ངེས་པར་	<i>nge-par.</i>
Surety, <i>hon.</i>	ཁས་ཁྱགས་	<i>khe-khya.</i>
Do.	ཞལ་ཁྱགས་	<i>she-khya.</i>
Surety, to stand	ཁས་ཁྱགས་བྱེད་པ་	<i>khe-kya che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་ཁྱགས་གནང་བ་	<i>she-khya nang-wa.</i>
Surgeon	ཨམ་ཅི་ (ཨེམ་ཅི་)	<i>am-chhi.</i>
Surmise, to (suspect)	དོགས་པ་ཟ་བ་	<i>tok-pa sha-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་དོགས་གནང་བ་	<i>thu-to nang-wa.</i>
Surmise, to (conjecture)	བསམ་པ་	<i>sam-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དགོངས་པ་	<i>gong-pa.</i>
Surplus	ལྷག་མ་	<i>hla-ma.</i>
Surprise	ཡ་མཚན་	<i>yam-tshen.</i>
Surprise, to	ཡ་མཚན་བྱེད་པ་	<i>yam-tshen che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཡ་མཚན་གནང་བ་	<i>yam-tshen nang-wa.</i>
Surrender, to (abandon)	སྤང་བ་	<i>pang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>pong-nga nang-wa.</i>
Surround, to	སྐོར་རྒྱུ་བ་	<i>kor-ra gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་སྐོར་སྐྱོན་པ་	<i>skap-kor kyöm-pa.</i>
Suspect, to	དོགས་པ་ཟ་བ་	<i>tok-pa sha-wa.</i>

pend, to, 2.	ཐུ་ལོ་སང་ལ་	thu-to nang-
end, to, hon.	ཐུ་ལོ་སང་ལ་ (འབོལ་བ་)	wa. kel-wa.
Do.	ཐུ་ལོ་སང་ལ་ (འབོལ་བ་) ཐུ་ལོ་སང་ལ་	ke-ra nang-wa.
pend, to om office)	ཐོམ་པ་	töm-pa.
to. hon.	ཐོམ་པ་ (འདོན་པ་)	töm-pa nang-
icion	ཐོམ་པ་ (འདོན་པ་) ཐུ་ལོ་སང་ལ་	wa. tok-pa.
u. hon.	ཐོམ་པ་	thu-to.
m (crowd)	ཐོམ་པ་	tsho.
r, hon.	དབང་	wang.
Do.	སྐྱེ་དབང་	ku-wang.
ar, to	མཉམ་སྐྱེལ་བ་	na kyel-wa.
. hon.	དབང་མཉམ་སྐྱེལ་བ་	u-na she-pa.
at, s.	རྒྱལ་མཉམ་	nyü-na.
at, to	རྒྱལ་མཉམ་འཕྲོན་པ་	ngü-na thöm-
hon.	རྒྱལ་མཉམ་འཕྲོན་པ་ ཐུ་ལོ་སང་ལ་	pa. ngü-na thöm-
ap, to	གི་རྒྱུ་བ་	pa nang-wa. ke gya-pa.
. hon.	གི་རྒྱུན་པ་	ke-kyöm-pa.
aper	གི་པ། ར་རྒྱུ་བ་	ke-pa ; ra-gya-
o. chief	ར་རྒྱུ་དཔོན་པོ་	pa. ra-gya pöm-po.
at, adj.	མངར་མོ། ཞིམ་པོ་	ngar-mo ; skim-
		po.

Sweet scented	རི་མཁིས་པོ་	<i>tri-ma skim</i>
Sweet-heart	སྙིང་སྤྱལ་	<i>nying-du.</i>
Sweet-meat	ཕྱི་རིལ་	<i>chi-ri.</i>
Swell, to	སྤང་བ་	<i>trang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤང་ང་ (བ) བཞང་བ་	<i>t r a n g - n</i> <i>nang-wa.</i>
Swift	མགྲོགས་པོ་	<i>gyok-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཚོལ་པོ་	<i>tsö-po.</i>
Swim, to	རྒྱལ་རྒྱལ་བ་	<i>kye gyaṣ-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	རྒྱལ་རྒྱུམ་པ་	<i>kye kyöm-pa</i>
Swine	ཕག་པ་	<i>phaḥ-pa.</i>
Swineherd	ཕག་ཇེ་	<i>phaḥ-dzi.</i>
Swing, (e.g. branch in wind)	ལིང་ལིང་བྱེད་པ་	<i>ling-ling</i> <i>pa.</i>
Do. (branchish)	དུག་དུག་བྱེད་པ་	<i>yuḥ-yuḥ ḥḥ</i>
Do. <i>hon.</i>	དུག་དུག་བཞང་བ་	<i>yuḥ-yuḥ n</i> <i>wa.</i>
Switch	ཅིའི་ལྷལ་	<i>te-cha.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆེབས་ལྷལ་	<i>chhip-cha.</i>
Swoon, to	རྩན་མེད་བརྒྱལ་བ་	<i>tren-me g</i> <i>wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་རྩན་མེད་བརྒྱལ་ར་ (བ) བཞང་བ་	<i>thu-tren-</i> <i>gye-ra n</i> <i>wa.</i>
Sword	དཔའ་འདས། ཤོག་ལང་	<i>pa-dam ;</i> <i>lang.</i>

Sword (two edged)	རལ་གྱི་	<i>re-tri.</i>
Do. 'short	ཅེབ་སལ་	<i>tseph-sa.</i>
Symbol	དྲགས་	<i>ta.</i>
Sympathy	སྙིང་རྩེ་	<i>nying-je.</i>
Do. hon.	ཐུགས་སྙིང་རྩེ་	<i>thu-nying-je.</i>
Symptom (of disease)	ན་སྦངས་	<i>na-tang.</i>
Do. hon.	སྦུང་སྦངས་	<i>nyung-tang.</i>
Syphilis	སྤྲོ་མོག་	<i>se-mo.</i>
System (method)	ལུགས་སྤྲོལ་	<i>luk-sö.</i>
T		
Table, small	ཁྲོག་ཅི་ <i>Chime</i>	<i>chok-tse.</i>
Do. hon.	གསོལ་ཁྲོག་	<i>sö-cho.</i>
Table, European	གྲུ་ཁྲོག་	<i>gya-cho.</i>
Table-cloth	ཁྲོག་ཁེབས་	<i>cho-khep.</i>
Taciturn, to be	ཁ་ཁ་བསྐད་ (སྡོད་) བ་	<i>kha-kha de-pa.</i>
Do. hon.	ཞེལ་ཁ་བཞུགས་པ་	<i>she-kha sku-pa.</i>
Tail	གཞུག་གྲུ་	<i>sku-gu.</i>
Tailor	ཚེས་བྲུ་	<i>tshem-pu.</i>
Do. hon.	དབུ་མཛེད་	<i>um-dze.</i>
Take, to	ལེན་པ་	<i>lem-pa.</i>

Take, to, <i>hon.</i>	བཞེས་པ་	<i>stke-pa.</i>
Take, to (carry)	ཁྱོ་ (འཁྱེར་) འགྲོ་བ་	<i>khe dro-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲིམ་པེབ་པ་	<i>nom phe-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	སྒྲིམ་འཛིན་གྱུ་གནང་བ་	<i>nom chhiñg nang-wa.</i>
Take, to (forcibly)	འཕྲོག་པ་	<i>phok-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཕྲོག་ག་ (བ་) གནང་བ་	<i>phok-ka na wa.</i>
Take hold of, to	ཟེན་པ་	<i>sim-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཟེན་པ་གནང་བ་	<i>sim-pa na wa.</i>
Take off, to (clothes, etc.)	ཕིས་པ་ (འཕྲུད་པ་)	<i>pi-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕམིལ་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>si-ra nang-wa.</i>
Take out, to	བཏོན་པ་ (འདོན་པ་)	<i>töm-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འདོན་པ་གནང་བ་	<i>döm-pa na wa.</i>
Tale	རྣམ་ཐར་	<i>nam-thar.</i>
Talented (person)	རིག་པོ་ཆེན་པོ་	<i>rik-pa chhu po.</i>
Do. <i>hon.</i> རྒྱུ་	ཐུག་རིག་ཆེན་པོ་	<i>thu-ri chhu po.</i>
Talk, s. (conversation)	སྐད་ཆ་	<i>ke-cha.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུང་གྲུས་	<i>sung-trö.</i>
Talk, to	ལབ་པ་	<i>lap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུང་བ་	<i>sung-wa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	བཀའ་གནང་བ་	<i>ka nang-wa.</i>

Tall	གུལ་པ་པོ་རིང་པོ་	<i>tsuk-po ring-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་གུལ་པ་པོ་རིང་པོ་	<i>ku-tu ring-po.</i>
Tallow	ཚེལ་ལུ་ (ཚེལ་ལུ་)	<i>tshi-lu.</i>
Talon	སྒྲིང་མོ་	<i>der-mo.</i>
Tame, to	མྱིང་པོ་བཟོ་བ་	<i>hling-po so-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མྱིང་པོ་བཟོ་བ་གནང་བ་	<i>hling-po so-wa nang-wa.</i>
Tan, to	སེམས་པ་	<i>nye-pa.</i>
Tanner	ཀོ་བ་སེམས་མཁན་	<i>ko-wa nye-khen.</i>
Tap, to	དལ་དལ་བཟང་ (བཟོང་) བ་	<i>tak-ta tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དལ་དལ་བཟོང་ང་ (བ་)	<i>tak-ta tong-nga- nang-wa.</i>
	གནང་བ་	
Tape, measuring	ཐག་ཚད་	<i>thak-tshe.</i>
Tardy	ཕྱི་པོ་	<i>chhi-po.</i>
Target	རྒྱུ་འབེན་	<i>gyam-be.</i>
Tarry, to	འཁོར་པོ་ཕྱིང་བ་	<i>gor-po cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཁོར་པོ་གནང་བ་	<i>gor-po nang-wa.</i>
Task	ལས་ཀ་	<i>le-ka.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་ལས་	<i>chha-le.</i>
Task, school	ཡིག་ཚད་	<i>yik-tshe.</i>
Tassel (for hat)	རྩྭ་སྐྱུ་	<i>tong-kü.</i>

Taste	ཕྱོག་	<i>tro-a.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷགས་ཕྱོག་	<i>ja-tro.</i>
Taste, to	ཕྱོག་ལྷ་བ་	<i>tro-a ta-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷགས་ཕྱོག་ཟིགས་པ་	<i>ja-tro ti-pa.</i>
Tavern	ཆང་ཁང་	<i>chhang-khan</i>
Tax (general)	ཁྲལ་ འབབ་	<i>thre ; bap.</i>
Do. (customs, duty)	ཤོ་ཁྲལ་	<i>sho-thre.</i>
Do. on land	ས་ཁྲལ་	<i>sa-thre.</i>
Tea	ཇ་	<i>cha. ja</i>
Do. <i>hon.</i>	གསོལ་ཇ་	<i>sö-cha. ja</i>
Tea, best quality	འབྲུ་ཐང་	<i>dru-thang.</i>
Do. 2nd quality	འབྲུ་གཉིས་	<i>dru-nyi.</i>
Do. 3rd quality	བཅུ་པ་	<i>chu-pa.</i>
Do. 4th quality	བརྒྱད་པ་	<i>gye-pa.</i>
Tea, brick of	ཇ་བ་ཀག་ (ཇ་མག་)	<i>cha-pa-ka.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསོལ་ཇ་བ་ཀག་ (བག་)	<i>sö-cha pa-ka</i>
Tea-pot	ཁྲིག་ཏི་	<i>kho-ti.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསོལ་ཏི་	<i>sö-ti.</i>
Tea-strainer	ཇ་ཆགས་	<i>cha-tsha.</i>
Teach, to	བསྐྱབ་པ་ (སྦྱོབ་པ་)	<i>lap-pa.</i>

her	དག་གན། སློབ་དཔོན་	<i>ge-gen ; lo-pön.</i>
, s.	མིག་ཚུ་	<i>miġ-chhu.</i>
<i>hon.</i>	སྤྱན་ཆབ་	<i>chen-chhap.</i>
, to (cloth, c.)	རལ་བ་	<i>re-wa.</i>
<i>hon.</i>	རལ་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>re-ra nang-wa.</i>
, to (flesh)	བཞོག་པ་ (འབོག་པ་)	<i>kok-pa.</i>
<i>hon.</i>	བཞོག་པ་ (འབོག་པ་)	<i>kok-ka nang- wa.</i>
	གནང་བ་	
scope	རྒྱ་ཤེལ་	<i>gyang-she.</i>
to	ལབ་པ་	<i>lap-pa.</i>
<i>hon.</i>	གསུང་བ་	<i>sung-wa.</i>
<i>h. hon.</i>	བཀའ་གནང་བ་	<i>ka nang-wa.</i>
per (pas- n)	ཚིག་པ། ཁོང་ཁྱོ་	<i>t s h i k - p a ; khong-thro.</i>
pered, good	སློ་རྒྱ་རིང་པོ་	<i>lo-gyu ring-po.</i>
lo. <i>hon.</i>	ཐུགས་རྒྱ་རིང་པོ་	<i>thu-gyu ring- po.</i>
pered, bad	རྩ་ངར་པོ་	<i>ru ngar-po.</i>
lo. <i>hon.</i>	ཐུགས་རྩ་ངར་པོ་	<i>thu-ru ngar-po.</i>
perate (cli- te)	བསིལ་དྲེས་སྒྲེས་པོ་	<i>si-trö nyom-po.</i>
perature	གང་ལེས་	<i>trang-lö.</i>
pest	རླུང་ཚུབ་	<i>lung-tshup.</i>

Temple	མཚོད་ཁང་	<i>chhö-khang.</i>
Tempt, to (cheat)	མགོ་སྐོར་བདང་ (གཏོང་) བ་	<i>go-kor tong-u</i>
Do. hon.	མགོ་སྐོར་གཏོང་ང་ (བ་)	<i>go-kor tong-n</i>
	གནང་བ་	<i>nang-wa.</i>
Tender	འཇམ་པོ་	<i>jam-po.</i>
Tendon	གྱིས་པ་	<i>gyi-pa.</i>
Tenet	ཚོས་ལུགས་	<i>chhö-lu.</i>
Ten	བཅུ་	<i>chu.</i>
Tenth	བཅུ་པ་	<i>chu-pa.</i>
Ten thousand	མི་	<i>thri.</i>
Tent	གུར་	<i>kur.</i>
Do. hon.	དབྱ་གུར་	<i>u-kur.</i>
Tepid	རྩོས་འཇམ་	<i>trön-jam.</i>
Term (limit)	མཐའ་	<i>tha.</i>
Do. (period)	དུས་ བསྐལ་བ་	<i>tü; kel-pa.</i>
Terminate, to	འཚར་བ་	<i>tshar-wa.</i>
Do. hon.	གྲུབ་པ་	<i>trup-pa.</i>
Terrified, to be	ཞིན་པ་	<i>she-pa.</i>
Do. hon.	ཞིན་པ་གནང་བ་	<i>she-pa nan</i>
Terrify, to	ཞིན་སྐྱབ་སྤོང་བ་	<i>wa.</i> <i>she-tra long-u</i>

Terrify, to, <i>hon.</i>	ཉིད་སྤྲུག་སྤོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>ske-tra long- nga nang-wa.</i>
Territory	ས་ཆ་	<i>sa-chha.</i>
Terror	ཉིད་སྤྲུག་	<i>ske-tra.</i>
Test, to	ཚོད་ལྷ་བ་	<i>tshö ta-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཚོད་གཟིགས་པ་	<i>tshö ki-pa.</i>
Testament (will)	ཁ་ཆེས་ས་	<i>kha-chhem.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁྱེས་ཆེས་ས་	<i>ske-chhem.</i>
Testicle	ལྷིག་པ་	<i>lik-pa.</i>
Testify, to	དཔང་པོ་བྱེད་པ་	<i>pang-po cke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དཔང་པོ་གནང་བ་	<i>pang-po nang- wa.</i>
Than	ལས་	<i>le.</i>
Thank you !	འོ་ཡག་གུང་	<i>o ya-chkung.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་ཆེ་	<i>thu-chhe.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གནང་	<i>th u-je ch h e- nang.</i>
That	དེ་	<i>te.</i>
That down there	མ་གླིང་གི་	<i>ma-ki.</i>
That, just like	ད་ལྟར་	<i>ta-ka-rang.</i>
That over there	ཕ་གླིང་གི་	<i>pha-ki.</i>
That up there	ཡ་གླིང་གི་	<i>ya-ki.</i>

The, <i>def. art.</i>	འདི། དེ་	<i>di; te.</i>
Theft	ཀུ་མ་ (ཀུན་མ་)	<i>ku-ma.</i>
Their	ཁོ་ཚོ་དེ་	<i>khon-tshö.</i>
Them	ཁོ་ཚོ་	<i>khon-tsho</i>
Then (after that)	དེ་ནས་	<i>te-ne.</i>
Do. (at that time)	དེ་དུས་	<i>te-tü.</i>
There	དང་ (དེ་ཅུ་)	<i>te.</i>
Therefore	དེའི་ཀློན་བྱས་ནས། དེའི་ཀློན་གྱིས་	<i>te-i kyen ci ne; te-i kyi kyi.</i>
These	འདི་ཚོ་	<i>di-tsho.</i>
They	ཁོ་ཚོ་	<i>khon-tsho.</i>
Thibet	བོད་	<i>pö.</i>
Thibetan	བོད་པ་	<i>pö-pa.</i>
Do. language	བོད་སྐད་	<i>pö-ke.</i>
Do. manuscript characters	དབུ་མེད་	<i>u-me.</i>
Do. written characters	དབུ་ཅན་	<i>u-chen.</i>
Thick (of flat objects)	འཕུག་པོ་	<i>thuk-po.</i>
Do. (of round objects)	སྒྲིམ་པོ་	<i>bom-po.</i>
Thief	ཀུ་མ་ (ཀུན་མ་)	<i>ku-ma.</i>
Thieve, to	ཀུ་ (ཀུན་) མ་ཀུ་བ་	<i>ku-ma ku-wa</i>

Thigh	བཟང་ག་	<i>le-sha.</i>
Thigh-bone	ཀང་གླིང་	<i>kang-ling.</i>
trumpet	ཅོ་མོ་	<i>cho-mo.</i>
Thimble	སྤྲ་པོ་	<i>trap-po.</i>
Thin (of flat objects)	སྤྲ་པོ་	<i>thra-po.</i>
Do. (of round objects)	ཤ་སྐྱ་པོ་	<i>sha kam-po.</i>
Do. (of persons and animals)	སྐྱ་ག་སྐྱ་པོ་	<i>ku-sha kam-po.</i>
Do. <i>hon.</i> (of persons)	བཞེས་ཤ་སྐྱ་པོ་	<i>she-sha kam-po.</i>
Do. <i>hon.</i> (of animals)	ཁྱོད་ཅེད་ (ཁྱོད་ཀྱི་)	<i>khÿö-re.</i>
Thine	ཁྱོད་ཀྱི་	<i>khÿe-kyi.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་ག་ཤོགས་ཀྱི་	<i>ku-sko kyi.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	ཅ་ལག་ (ཅ་ལག་)	<i>cha-la.</i>
Thing	སྐྱ་ཅས་ (སྐྱ་ཅས་)	<i>ku-che.</i>
Do. <i>hon.</i>	བསམ་པ་	<i>sam-pa.</i>
Think, to (suppose)	དགོངས་པ་	<i>gong-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བསམ་སྒྲོ་བདང་ (གཏོང་) བ་	<i>sam-lo tang-wa.</i>
Think, to (meditate)	ཐུགས་བསམ་བཞེས་པ་	<i>thu-sam she-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུམ་པ་	<i>sum-pa.</i>
Third	ཁ་སྐྱོན་པ་	<i>kha kom-pa.</i>
Thirsty, to be	ཞལ་སྐྱེས་པ་	<i>she kyem-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>		

Thread	སྒྲ་པ་	<i>kü-pa.</i>
Threaten, to	འཛིག་འཛིག་ (འཛིག་འཛིག་) བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>dziik-dzi tang-wa.</i>
Three	གསུམ་	<i>sum.</i>
Thresh, to (corn)	རྩེ་པ་	<i>dung-wa.</i>
Threshold	ཐོག་པ་	<i>them-pa.</i>
Thrice	ཙམ་གསུམ་	<i>tshar-sum.</i>
Throat	མིག་པ་	<i>mik-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མགུལ་མིག་	<i>gü-mi.</i>
Throne	བཞུགས་ཁྱི་	<i>skuk-thri.</i>
Throw, to	རྒྱུ་པ་ དབྱུག་པ་	<i>gyap-pa ; yuk-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབྱུག་ག་ (པ་) བཏང་པ་	<i>yuk-ka nang-wa.</i>
Throw at, to	བཞུ་པ་	<i>sku-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲོན་པ་བཏང་པ་	<i>kyöm-pa nang-wa.</i>
Thumb	ཐོ་བོ་	<i>the-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་ཐོ་	<i>chha-the.</i>
Thunder	འབྲུག་སྒྲ་	<i>druk-ke.</i>
Thunder, to	འབྲུག་སྒྲ་སྒྲོན་པ་	<i>druk-ke kyöm-pa.</i>
Thunderbolt	ཐོག་	<i>tho.</i>
Do. <i>sacred</i>	རྩེ་རྩེ་	<i>dor-je.</i>

Thursday	གཟུང་ཕུར་ཁུ་	<i>ta-phur-phu.</i>
Thus	འདི་འདྲམ། དག་ག་ཟེ་	<i>din-dre ; t ka-se.</i>
Thwart, to	བགག་པ་ (འགོགས་པ་)	<i>kak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བགག་ག་ (འགོགས་པ་) བཞང་བ་	<i>kak-ka nar wa.</i>
Tibet	བོད་	<i>pö.</i>
Tibetan	བོད་པ་	<i>pö-pa.</i>
Do. language	བོད་སྐད་	<i>pö-ke.</i>
Do. printed characters	དབུ་ཅན་	<i>u-chen.</i>
Do manus- cript charac- ters	དབུ་མེད་	<i>u-me.</i>
Tidings	སྐད་ཆ་	<i>ke-chha.</i>
Tiffin	ཉིན་གུང་ཁ་ལག་	<i>nyin-kung kh la.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཉིན་གུང་ཞལ་ལག་	<i>nyin-kung sh la.</i>
Tie, to	བསྐྲུས་པ་ (སྦྱོས་པ་)	<i>dam-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བསྐྲུས་པ་ (སྦྱོས་པ་) བ་བཞང་བ་	<i>dam-pa nar wa.</i>
Tiger	ཁྱ་ག་	<i>ta.</i>
Tight	དྲམ་པོ་	<i>tam-po.</i>
Till	ཐུག་ལ། བར་དུ་	<i>thuk-la ; p tu.</i>
Till, to	མྱོན་པ་རྒྱུ་བ་པ་	<i>möm-pa gya pa.</i>
Tiller, <i>s.</i> (one who tills)	མྱོན་པ་རྒྱུ་བ་སའམ། ཐོན་ཁམས་ (ཐོང་པ་)	<i>möm-pa gyan khen ; thi khe.</i>

Timber	ཤིང་ཆ་	<i>shing-chha.</i>
Time	དུས། དུས་ཚོད་	<i>tü ; tü-tshö.</i>
Do. (o'clock)	ཚུ་ཚོད་	<i>chhu-tshö.</i>
Do. (for dinner, etc.)	རན་	<i>ren.</i>
Do. (three times, etc.)	ཚར། བེངས་	<i>tshar ; theng.</i>
Do. (life)	ཚོ་	<i>tshe.</i>
Time, at the present (now a days)	དེ་རིང་སང། དེང་སང་	<i>te-ring sang ; teng-sang.</i>
Tin	ཤ་དཀར་	<i>sha-ka.</i>
Tinder	སྒྲ་བ་	<i>pa-a.</i>
Tip (point)	ཚེ་	<i>tse.</i>
Tip (gratuity)	ཆང་རིན་	<i>chhang-ring.</i>
Do. hon.	གསོལ་རས་	<i>sö-re.</i>
Tipsy	ར་བཟི་	<i>rap-si.</i>
Do. to be	ར་བཟི་བ་	<i>ra-si-wa.</i>
Do. hon.	སྒྲ་ར་བཟི་བ་	<i>ku-ra be-pa.</i>
Tired	བཀའ་ལས་ཁག་པོ་	<i>ka-le khak-po.</i>
Do. hon.	སྒྲ་མཉེལ་པོ་	<i>ku-nye-po.</i>
Tired, to be	ཐང་ཆད་བ་	<i>thang-chhe-pa.</i>
Do. hon.	སྒྲ་ཐང་ཆད་བ་གནང་བ་	<i>ku-thang chhe-pa nang-wa.</i>
To (in presence of a person)	ཅུ་ལ་	<i>tsa-lä.</i>

To (<i>inf. to sup.</i>)	སྐྱུ་མདུན་ལ་	<i>kun-dün-la.</i>
To (as far as)	པར་ལ་	<i>par-la.</i>
Tobacco	ཐ་མག་	<i>tha-ma.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་ཐ་	<i>the-tha.</i>
Tobacco pipe	གང་ཟག་	<i>kang-sa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་ཟག་	<i>ske-sa.</i>
Tobacco pouch	ཐ་ཁག་	<i>tha-khu.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་ཁག་	<i>ske-khu.</i>
To-day	དི་རིང་	<i>te-ring.</i>
Toe	ཀང་བདི་མུའྲ་ག་	<i>kang-pe de</i> <i>ku.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་ཀྱི་ཐུག་མུའྲ་	<i>skap-kyi chh</i> <i>du.</i>
Toe, the big	ཀང་བདི་ཐེ་པོ་	<i>kang-pe the-</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་ཀྱི་ཐེ་པོ་	<i>skap-kyi t</i> <i>po.</i>
Together with, <i>prep.</i>	དང་མཉམ་དུ་	<i>tang-nyam-i</i>
Together, <i>adv.</i> (jointly)	མཉམ་སྒྲེལ་	<i>nyam-drel.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་སྒྲེལ་	<i>chha-drel.</i>
Toilsome	དཀའ་ལས་ཁག་པོ་	<i>ka-le khak-p.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་མཉེལ་པོ་	<i>ku-nye-po.</i>
Tolerate, to (<i>en-</i> <i>dure</i>)	བཟོད་བསྐྱེམ་པ་	<i>sö-pa gom-p</i>
Do. <i>hon.</i>	བཟོད་བསྐྱེམ་པ་གནང་བ་	<i>sö-pa gom</i> <i>nang-wa.</i>

Tomb	དུར་ཁང་	<i>tur-khung.</i>
To-morrow	སང་ཉིན	<i>sang-myi.</i>
Tongue	མྱེ་	<i>che.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷགས་	<i>ja.</i>
Too (<i>conj.</i>)	ཡང་	<i>yang.</i>
Too (<i>very</i>)	དྲ་ཅང་	<i>ha-chang.</i>
Too few, to be	ཉུང་དྲག་པ་	<i>nyung trak-pa.</i>
Too little, to be	ཆུང་དྲག་པ་	<i>chhung trak-</i> <i>pa.</i>
Too many, to be	མང་དྲག་པ་	<i>mang trak-pa.</i>
Too much, to be	ལྷག་པ་	<i>lhak-pa.</i>
Tools	ལག་ཆ་	<i>lak-chha.</i>
Tooth	སྟོ་	<i>so.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཚེསས་	<i>tshem.</i>
Top (summit)	ཚེ་	<i>tse.</i>
Do. (<i>lid</i>)	ཁ་གཙོ་	<i>khap-chö.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་གཙོ་	<i>she-chö.</i>
Torch	སྒྲ་འབར་ (སྒྲ་འབར་)	<i>pem-bar.</i>
Torment, to (<i>an-</i> <i>noy</i>)	ཁྲོང་ཁྲོསྒྲ་བ་	<i>khong-thro</i> <i>lang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དགོངས་པ་དྲུག་པ་	<i>gong-pa truk-</i> <i>pa.</i>
Torn, to be	དལ་བ་	<i>re-wa.</i>

Tortoise	བུས་སྦྲུལ་	<i>rü-be.</i>
Total, in the	བསྒྲིམས་ནས་	<i>dom-ne.</i>
Totter, to	འཁྱོར་ནས་འགྲོ་བ་	<i>khyor-ne d</i> <i>wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱེའཁྱོར་ནས་ཐེབ་པ་	<i>ku-khyor-</i> <i>phe-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	སྐྱེའཁྱོར་ནས་འཛིབ་གྱུ་གནང་བ་	<i>ku-khyor-</i> <i>chhi-p-gi</i> <i>nang-wa.</i>
Touch, to	ཐུག་པ། འཚང་བ་	<i>t h u k - p a</i> <i>chhang-wa</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་ག་ (པ་) གནང་བ་	<i>thuk-ka na</i> <i>wa.</i>
Towards	ཕྱོགས་ལ། རྩིས་ལ་	<i>chhok-la ; n</i> <i>la.</i>
Towel	ཙ་ཙོར་	<i>a-chor.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་ཙོར་	<i>ske-chor.</i>
Town	གྲོང་ཁྱིར་	<i>trong-khyer.</i>
Toy	ཅེད་མོ་ཅེ་ཡ་	<i>tse-mo tse-ya</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱེ་ཅེ་གནང་ཡ་	<i>ku-tse nang-</i>
Track (path)	ལས་ཀ་	<i>lam-ka.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐེབ་ལས་	<i>phep-lam.</i>
Track (on face of cliff)	ཐྲང་	<i>thrang.</i>
Track (foot- print)	ཀང་རྩེས་	<i>kang-je.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞབས་རྩེས་	<i>skap-je.</i>
Tract (of coun- try)	ལུང་པ་	<i>lung-pa.</i>
Trade, <i>s.</i>	ཚོང་	<i>tshong.</i>

de, s. hon.	གྱུ་ཚོང་	<i>gya-tshong.</i>
de, to	ཚོང་གྱུ་པ་	<i>tshong-gyap-pa.</i>
u. hon.	གྱུ་ཚོང་སྐྱོན་པ་	<i>gya-tshong-kyöm-pa.</i>
der, tradesman	ཚོང་པ་	<i>tshong-pa.</i>
o. hon.	ཚོང་དཔོན་	<i>tshong-pön.</i>
ffic	ཚོང་	<i>tshong.</i>
in, to (teach)	བསྐྱབས་པ་ (སློབ་པ་)	<i>lap-pa.</i>
u. hon.	བསྐྱབས་ (སློབ་) བ་གནང་པ་	<i>lap-pa nang-wa.</i>
a m p, s. oaffer)	གྱུ་པ་ཁས་སློང་མཁན་	<i>gyeng-kham kor-khen.</i>
mple, to	ཀྱང་པ་སློང་པ་	<i>kang-pe dzi-wa.</i>
o. hon.	ཞབས་ཀྱིས་སློང་པ་གནང་པ་	<i>skap-kyi dzi-wa nang-wa.</i>
nquill	ཁ་གྲུ་སློང་པ་	<i>kha-ku sim-pu.</i>
o. hon.	ཞུ་གྲུ་སློང་པ་	<i>she-ku sim-pu.</i>
nsfer, to oldiers, etc.)	རྩོམ་པ་གྱུ་པ་	<i>je-po gyap-pa.</i>
Do. hon.	རྩོམ་པ་སྐྱོན་པ་	<i>je-po kyöm-pa.</i>
nsgress, to	སྐྱོན་པ་བསགས་ (སྐྱོན་) པ་	<i>dik-pa sak-pa.</i>
Do. hon.	སྐྱོན་པ་བསགས་པ་ (སྐྱོན་པ་) བ་གནང་པ་	<i>ku-di sak-ka nang-wa.</i>
nsgression	སྐྱོན་པ་	<i>dik-pa.</i>
Do. hon.	སྐྱོན་པ་	<i>ku-di.</i>

Translate, to	ལྟོན་བ་	<i>gyur-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྟོན་ར་ (བ་) བཞང་བ་	<i>gyur-ra nan wa.</i>
Trap	མྱ་ཁྱེ་	<i>nyi.</i>
Travail (child-birth)	སྐྱུ་བཞུག་	<i>kye-su.</i>
Traveller	འགྲུལ་པ་	<i>drü-pa.</i>
Tray	ཤིང་ཁྲོལ་	<i>shing-thrö.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཤིང་ཁྲོལ་	<i>sö-thrö.</i>
Treasure, <i>s.</i>	བཀའ་འཇུག་	<i>kang-juk.</i>
Treasurer	ཕུག་མཛོད་	<i>chhan-dzö.</i>
Treat, <i>s.</i> (feast)	མགྲོན་པོ་	<i>dröm-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་མཛོད་	<i>thu-tro.</i>
Treat, to (entertain)	མགྲོན་པོ་བཏང་ (གཏོང་) བ་	<i>dröm-po tan wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་མཛོད་གཏོང་ (བ་) བཞང་བ་	<i>thu-tro ton nga nang-u.</i>
Treaty	འཛིང་ཡིག་	<i>chhing-yi.</i>
Tree	ཤིང་སྡོང་	<i>shing-dong.</i>
Tremble, to	འདར་བ་	<i>dar-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱེ་འདར་སྐྱོན་བ་	<i>kun-dar kyö pa.</i>
Trial (experiment)	ཞིབ་ཆ་	<i>shüp-chha.</i>
Do. (by judge)	ཞིབ་དཔྱད་	<i>shüp-chö.</i>

<i>hon.</i>	བཀའ་ཞིབ་	<i>ka-skip.</i>
to make a	ཞིབ་ཆ་ལྟ་བ་	<i>skip-chha ta-</i>
to make a,	ཞིབ་ཆ་གཞིགས་པ་	<i>wa.</i>
<i>n.</i>		<i>skip-chha si-</i>
ngle	ཟུར་གསུམ་	<i>pa.</i>
<i>e</i>	མི་བརྒྱུད་	<i>sur-sum.</i>
unal	ཁྲིམས་ཁང་	<i>mi-gyü.</i>
ute	ཁྲམ། འབབ་	<i>thrim-khang.</i>
kle, to	ཐིགས་པ་རྒྱུ་བ་	<i>thre ; bap.</i>
od	ཀང་གསུམ་	<i>thik-pa gya-</i>
iron (for	ལྷགས་ལྗོད་	<i>pa.</i>
ger	སྐས་པ་	<i>kang-sum.</i>
nowa (in-	གྲོ་མོ་བ་	<i>cha-gyi.</i>
abitant of		<i>kam-pa.</i>
humbi Val-		<i>tro-mo-wa.</i>
y)		
op	དམག་དཔུང་	<i>mak-pung.</i>
i, to	འདུར་རྒྱུ་བ་	<i>dur-gyap-pa.</i>
able	དཀའ་ལས་	<i>ka-le.</i>
able, to be in	དཀའ་ལས་བྱུང་བ་	<i>ka-le chung-wa.</i>
ablesome	དཀའ་ལས་ཁྲག་པོ་	<i>ka-le khak-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་མཉེན་པོ་	<i>ku-nye-po.</i>
users	གོ་ཐུང་ (གོས་ཐུང་།) རོར་མ་	<i>ko-thung ; tor-</i>
		<i>ma.</i>

Trousers, <i>hon.</i>	ཞབས་དོར་	<i>skap-to.</i>
Trne	དངོས་ནས། རོ་ཐོག་	<i>ngön-ne ; n tho.</i>
Trumpet	དུང་	<i>tung.</i>
Trumpet, thigh bone	ཀང་ལྗིང་	<i>kang-ling.</i>
Trunk (box)	གླམ་	<i>gam.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་གླམ་	<i>chha-gam.</i>
Do. (of ele- phant)	མཐུ་དོ	<i>chhu-do.</i>
Do. (of iron)	ལུགས་གླམ་	<i>cha-gam.</i>
Do. (of lea- ther)	ཀོ་གླམ་	<i>ko-gam.</i>
Do. (of tree)	སྤོང་པོ་	<i>dong-po.</i>
Trust, to	སྒྲོས་ (སྒྲོ) བཀལ་བ་	<i>lō ke-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་སྒྲོ་བཀལ་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>th u - lo ke nang-wa.</i>
Trustworthy	སྒྲོས་ (སྒྲོ) ཁེལ་ར་ (བ་)	<i>lo khe-ra.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་སྒྲོ་ཁེལ་ར་ (བ་)	<i>thu-lo khe-r</i>
Truth	དངོས་ནས། རོ་ཐོག་	<i>ngön-ne ; n tho.</i>
Try, to (make effort)	སྒྱིང་བུས་བྱེད་པ་	<i>nying-rü pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་བུས་གནང་བ་	<i>thuk-rü na wa.</i>
Try, to (test)	ཚོད་ལྟ་བ་	<i>tshö ta-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཚོད་གཟུགས་པ་	<i>tshö si-pa.</i>

Tuesday	གཟའ་མིག་དམར་	<i>sa mik-mar.</i>
Tumble, to (on ground which one is already touching) Do. <i>hon.</i>	འགྲེལ་བ་	<i>gye-wa.</i>
Tumble, to, (from a height) Do. <i>hon.</i>	འགྲེལ་ར་ (བ) གནང་བ་ གཟུགས་པ་ (འཛུགས་པ་)	<i>gye-ra nang-wa. sak-pa.</i>
Tumour	གཟུགས་པ་ (འཛུགས་པ་) གནང་བ་	<i>sak-ka nang-wa.</i>
Tumult	གཉིན་འབྱུང་	<i>nyem-lur.</i>
Tune	རྒྱུ་བ་འདྲི། འབྲུག་པ་	<i>gya m - d r e ; thruk-pa.</i>
Turbid	མདངས་	<i>dang.</i>
Turf	ཉེག་པོ་	<i>nyok-po.</i>
Turkistan	ཤང་	<i>pang.</i>
Do. man of	ཁོར་ལུང་བ། ཁོར་ལུང་པ་	<i>hor lung-pa ; hor-yü. hor-pa.</i>
Turn round, to, <i>v.t.</i> Do. <i>hon.</i>	འཁོར་བ་ ཞབས་འཁོར་གནང་བ་	<i>khör-wa. s k a p - k h o r nang-wa.</i>
Turn round, to, <i>v.t.</i> Do. <i>hon.</i>	སྐོར་ར་ (བ) རྒྱུ་བ་ སྐོར་ར་ (བ) རྒྱུ་བ་	<i>kor-ra gyap-pa. kor-ra kyöm-pa.</i>
Turn back to front, to Do. <i>hon.</i>	ཁ་ཕྱོགས་འོག་པ་ ཁ་ཕྱོགས་འོག་པ་ (བ) གནང་བ་	<i>kha-chho lok-pa. kha-chho, lok-ka nang-wa.</i>

Turn upside down, to	མགོ་གཞུག་ལོག་པ། ཡེ་ལོག་ རྒྱུ་པ་	<i>go-sku lok-p a-lo gya-p-</i>
Do. <i>hon.</i>	མགོ་གཞུག་ལོག་པ་ (པ་) གནང་པ། ཡེ་ལོག་སྟོན་པ་	<i>go-sku lok nang-wa ; lo kyöm-p-</i>
Turnip	རྩུང་མ་	<i>nyung-ma.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཞེས་རྩུང་	<i>ske-nyung.</i>
Turquoise	གཡུ་	<i>yu.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕུག་གཡུ་	<i>chha-yu.</i>
Turquoise ear- ring	ཇི་གཡུ་	<i>si-yu.</i>
Turquoise (worn in head dress)	གཡུ་	<i>yu.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབུ་གཡུ་	<i>u-yu.</i>
Tusk	མཆེ་པ་	<i>chhe-wa.</i>
Tutor	དགོ་གྲན་	<i>ge-gen.</i>
Do. <i>hon.</i>	དགོ་གྲན་ལགས་	<i>ge-gen-la.</i>
Twelfth	བརྒྱ་གཉིས་པ་	<i>chu-nyi-pa.</i>
Twelve	བརྒྱ་གཉིས་	<i>chu-nyi.</i>
Twentieth	ཉི་ཤུ་པ་	<i>nyi-shu-pa.</i>
Twenty	ཉི་ཤུ་	<i>nyi-shu.</i>
Twice	ཆེད་གཉིས་	<i>tshar-nyi.</i>
Twilight, at	ས་རིཔ་ (སྟིཔ་) ལྟ་	<i>sa ri-p-ne.</i>

Twine	སྒྲ་བ་	<i>kü-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱག་སྒྲ་	<i>chha-kü.</i>
Twist, to	སྒྲིམ་པ་	<i>drim-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲིམ་པ་གནང་བ་	<i>drim-pa nang-wa.</i>
Two	གཉིས་	<i>nyi.</i>
Do. (in weighing, measuring, etc.)	དོ་	<i>to.</i>

U

Ugly	ཁ་མདོག་སྒྲིམ་པོ་	<i>kha-do nye-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞེ་ཁ་མདོག་སྒྲིམ་པོ་	<i>she-do nye-po.</i>
Ulcer	ཤུ་བ་	<i>shu-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲ་ཤུ་	<i>ku-shu.</i>
Umbrella	ཉི་གཏུག་སྒྲ་	<i>nyi-du.</i>
Do. <i>hon.</i>	དུ་གཏུག་སྒྲ་	<i>u-du.</i>
Unable, to be	མི་ཐུབ་པ་	<i>mi thup-pa.</i>
Unbearable (pain)	སྒྲོང་མི་ཐུབ་པ་	<i>gong-mi thup-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲོང་ང་ (བ་) གནང་མི་ཐུབ་པ་	<i>gong-nga nang mi thup-pa.</i>
Unbreakable, to be	ཆག་གྲུ་མེད་པ་	<i>chhak-gyu me-pa.</i>
Uncertain, to be	ཐོ་ཚེས་ཟ་བ་	<i>the-tshom ta-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐོ་ཚེས་གནང་བ་	<i>the-tshom nang-wa.</i>

Uncertainty	ཐེ་ཚོམ་	<i>the-tshom.</i>
Uncivil	དྲིཀ་མེད་	<i>drik-me.</i>
Uncle, maternal	ཁང་ཁང་ (ཨ་ཁང་)	<i>shang-shang.</i>
Do. paternal	ཨ་ལ་	<i>a-ku.</i>
Under	འོག་ལ་	<i>ok-la.</i>
Understand, to	ཤེས་པ། ཉམོ་བ་	<i>she-pa ; ha-l wa.</i>
Do. hon.	མཐུན་པ་	<i>khyem-pa.</i>
Do. h. hon.	དགོངས་པ་རྟོགས་པ་	<i>gong-pa tok-i</i>
Understanding	རིག་པ་	<i>rik-pa.</i>
Do. hon.	ཐུག་རིག་	<i>thu-ri.</i>
Undo, to (untie)	བཏོལ་བ་ (འབྲོལ་བ།)	<i>tröl-wa ; sk'i pa.</i>
Do. hon.	བཞིག་པ་ བཏོལ་ར་ (འབྲོལ་བ་) གནང་བ། བཞིག་ལ། (པ་) གནང་བ་	<i>trö-ra nang-w skik-ka nam wa.</i>
Undress, to	པིས་པ་ (འབྲད་པ་)	<i>pi-pa.</i>
Do. hon.	པིས་ (འབྲད་) པ་གནང་བ་	<i>pi-pa nang-u</i>
Uneven, to be	སྟོ་མས་པོ་མེད་པ་	<i>nyom-po me-i</i>
Unfortunate	བསོ་ (བསོད་) བདེ་སྐྱེས་པོ། བསོ་ (བསོད་) བདེ་རྒྱུང་རྒྱུང་	<i>so-de kam-po so-de chhun, chhung.</i>

fortunate, <i>m.</i>	སྐྱབས་ཤིང་སྐྱམ་པོ། སྐྱབས་ཤིང་ ཅུང་ཅུང་	<i>ku-sö kam-po ;</i> <i>ku-sö chhung-</i> <i>chhung.</i>
fortunate, to <i>Do. hon.</i>	བསོད་བདེ་མེད་པ་ སྐྱབས་ཤིང་མེད་པ་	<i>so-de me-pa.</i> <i>ku-sö me-pa.</i>
intelligible <i>Do. hon.</i>	མི་གོ་བ་ མི་གསན་པ་	<i>mi ko-wa.</i> <i>mi sem-pa.</i>
happy, to be <i>Do. hon.</i>	སྐྱིད་པོ་མེད་པ་ ཐགས་སྐྱོ་པོ་མེད་པ་	<i>kyi-po me-pa.</i> <i>thu-tro-po me-</i> <i>pa.</i>
important te, to <i>. hon.</i>	དོན་དག་ཅུང་ཅུང་ འཕྲད་ཀྱབ་པ་ འཕྲད་སྐྱོན་པ་	<i>tön-ta chhung-</i> <i>chhung.</i> <i>thü-gyap-pa.</i> <i>thü kyöm-pa.</i>
tedly (joint-) <i>lo. hon.</i>	མཉམ་སྦྲེལ་ ཕྱལ་སྦྲེལ་	<i>nyam-drel.</i> <i>chha-drel.</i>
awful ess, with rb "to do" icky	ཁྲིམས་མེད་ མ་བྱེད་ན་ བསོ་ (བསོད་) བདེ་སྐྱམ་པོ། བསོ་ (བསོད་) བདེ་ཅུང་ཅུང་	<i>thrim-me.</i> <i>ma che-na.</i> <i>so-de kam-po ;</i> <i>so-de chhung-</i> <i>chhung.</i>
<i>o. hon.</i>	སྐྱབས་ཤིང་སྐྱམ་པོ། སྐྱབས་ཤིང་ ཅུང་ཅུང་	<i>ku-sö kam-po ;</i> <i>ku-sö chhung-</i> <i>chhung.</i>
icky, to be	བསོ་ (བསོད་) བདེ་མེད་པ་	<i>so-de me-pa.</i>

Unlucky, to be, <i>hon.</i>	སྐྱ་བཅོད་མེད་པ་	<i>ku-sö me-pa.</i>
Unmarried man	ཕོ་ལྟང་ང་	<i>pho-hrang-ngu</i>
Do. woman	མོ་ལྟང་ང་	<i>mo-hrang-nga</i>
Unprofitable, to be	ཕན་མི་བྲགས་པ་	<i>phen mi thoi</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་ཕན་མི་གསོ་བ་	<i>pa. thu-phen mi s</i>
Until	ཐུག་ལ་	<i>wa. thuk-la.</i>
Untie, to	བྲོལ་བ་ (འབྲོལ་བ།)	<i>tröl-wa ; skii</i>
	བཞིག་པ་	<i>pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བྲོལ་ར་ (འབྲོལ་བ་)	<i>trö-ra nang-wa</i>
	གནང་བ། བཞིག་ག་ (བ་)	<i>skik-ka nan</i>
	གནང་བ་	<i>wa.</i>
Untruth	ནམ་པ། ཀྱམ་རྩུན་	<i>ham-pa ; kya</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་རྩུན་	<i>dzün. ske-dzün.</i>
Up	ཡང་	<i>ya.</i>
Up to	ཐུག་ལ་	<i>thuk-la.</i>
Up-hill	བྱོན་	<i>kyen.</i>
Do. steep	བྱོན་དམ་པོ་	<i>kyen-tam-po.</i>
Upon	སྤེང་ལ། སྦང་ལ་	<i>teng-la ; gan</i>
Upper	ཡ་གླིང་	<i>la. ya-ki.</i>
Upraid, to	གཤེག་གཤེག་བཅང་ (གཤོང་) བ་	<i>she-she tan</i>
		<i>wa.</i>

Upraid, to, <i>hon.</i>	བཀའ་བཀྱོན་གནང་བ་	<i>k a p - k y ö n</i> <i>nang-wa.</i>
Upright (erect)	ཀྱེ་རེ་	<i>k ye-re.</i>
Do. (just)	ཁྱིམ་སྤང་བོ་	<i>thrim trang-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀའ་ཁྱིམ་སྤང་བོ་	<i>ka-thrim trang-po.</i>
Up-stairs	ཡ་ཐོག་	<i>yap-tho.</i>
Urge, to (insist)	ཨ་ཚུགས་བྱེད་པ་	<i>u-tshu che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཨ་ཚུགས་གནང་བ་	<i>u-tshu nang-wa.</i>
Urine	ཆབ་གསང་	<i>chhap-sang.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་གསང་	<i>ku-sang.</i>
Urine, to discharge	ཆབ་གསང་བཤང་ (གཏོང་) བ་	<i>c h h a p - s a n g</i> <i>tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་གསང་གནང་བ་	<i>ku-sang nang-wa.</i>
Urn (containing ashes) of dead lama	སྐྱ་གདུང་	<i>ku-dung.</i>
Us	ང་ཚོ་	<i>nga-tsho.</i>
Usage	ལུགས་སྟེལ་	<i>luk-sö.</i>
Use, to be of	ཕན་ཐོགས་པ་	<i>phen thok-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་ཕན་གསོ་བ་	<i>thu-phen so-wa.</i>
Useless, to be	ཕན་མི་ཐོགས་པ་	<i>phen-mi thok-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་ཕན་མི་གསོ་བ་	<i>thu-phen mi so-wa.</i>
Usually	ཕལ་ཆེར། ཉག་པར་	<i>phe-chhe ; tak-pa.</i>
Usurp, to	འཕྲོག་པ་	<i>throk-pa.</i>

Usurp, to, <i>hon.</i>	འཕྲོག་ག་ (ག) བཞང་བ་	<i>throk-ka nang wa.</i>
Utensils	ལག་ཆ་	<i>lak-chha.</i>
Do. cooking	ཐབ་ཆས་	<i>thap-chhe.</i>

V

Vacant	སྟོང་བ་	<i>tong-pa.</i>
Vain	རང་སྟོན་ཆ་པོ་	<i>rang-tö tsha-pi</i>
Do. in personal appearance	དང་འདྲོད་ཆ་པོ་	<i>tang-dö tsha po.</i>
Valley	རོང་། ལུང་བ་	<i>rong ; lung-pa</i>
Do. upper part of	ལུང་བའི་ཕུ་	<i>lung-pe phu.</i>
Do. lower part of	ལུང་བའི་སེལ་	<i>lung-pe do.</i>
Valuable	ཙ་ཆེན་པོ་	<i>tsa chhem-po.</i>
Value	གོང་	<i>kong.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷགས་གོང་	<i>ja-kong.</i>
Vanish, to	ཡལ་བ་	<i>ye-wa.</i>
Vanity	རང་སྟོན་	<i>rang-tö.</i>
Do. in personal appearance	དང་འདྲོད་	<i>tang-dö.</i>
Vanquish, to	རྒྱལ་བ་	<i>gye-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	རྒྱལ་ར་ (བ) བཞང་བ་	<i>gye-ra nang wa.</i>
Vanquished, to be	འཕམ་བ་	<i>pham-pa.</i>

Vanquished, to be, <i>hon.</i>	འཕམ་པ་གནང་བ་	<i>pham-pa nang-wa.</i>
Vapour	ཆུངས་པ་	<i>lang-pa.</i>
Various	མི་གཅིག་པ། མི་འདྲ་བ་	<i>mi chik-po ;</i> <i>min dra-wa.</i>
Various kinds of	སྒྲ་ཆོགས་	<i>na-tsho.</i>
Veal	བ་བའི་ཤ་	<i>pe-pe sha.</i>
Vegetable	ཚས་ <i>Ch.</i>	<i>tshe.</i>
Vegetable garden	ཚས་གཡང་ཙེ <i>Ch.</i>	<i>tshe yang-tse.</i>
Vein	རྩ་	<i>tsa.</i>
Do. <i>hon.</i>	རྩ་ཙེ	<i>ku-tsa.</i>
Velveteen	ཕུ་མ་	<i>pu-ma.</i>
Venerable (title)	ཇེ་བཙུན་	<i>je-tsin.</i>
Vengeance	དགའ་ལན་	<i>dra-len.</i>
Vengeance, to take	དགའ་ལན་ལེན་པ་	<i>dra-len lem-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དགའ་ལན་བཞེས་པ་	<i>dra-len she-pa.</i>
Venison	ཤུ་གི་ཤ་ (ཤུ་བའི་ཤ་)	<i>sha-ki sha.</i>
Venture, to	རྒྱས་པ་	<i>nü-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	རྒྱས་པ་གནང་བ་	<i>nü-pa nang-wa.</i>
Verandah (roofed in)	ཐོག་གཡང་	<i>tho-yang.</i>
Do. (in upper story)	གཡམ་བ་ཐྱེང་	<i>yap-teng.</i>
Do. (upper, running round a house)	གཡམ་བ་འཁོར་	<i>yap-khor.</i>

Vermilion	མཚལ། གྱ་མཚལ་	<i>tshe ; gyam- tshe.</i>
Vermin	འབྲ	<i>bu.</i>
Vertebrae	སྒྲལ་ཚོགས་	<i>ge-tshi.</i>
Do. hon.	སྒྲལ་ཚོགས་	<i>ku-tö tshi.</i>
Very	དྲ་ཅང་ རྒྱ་ཅང་	<i>ha-chang.</i>
Vessel (for water)	ཆུ་སྒྲོད་	<i>chhu-nö.</i>
Do. hon.	ཆབ་སྒྲོད་	<i>chhap-nö.</i>
Vessel (ship)	གྲུ་	<i>tru.</i>
Do. hon.	ཕེབ་གྲུ་	<i>phep-tru.</i>
Vexed, to be	ཚོགས་པ་ཟེ་བ་	<i>tshik-pa sa-wa</i>
Do. hon.	དགོངས་པ་ཚུང་བ་	<i>gong-pa tshung pa.</i>
Vice	ཕྱིག་པ་	<i>dik-pa.</i>
Do. hon.	སྒྲུ་ཕྱིག་	<i>ku-di.</i>
Victorious, to be	གྲུལ་བ་	<i>gye-wa.</i>
Do. hon.	གྲུལ་ར་ (བ་) བཀྲང་བ་	<i>gye-ra nang wa.</i>
Victuals	ཁ་ལལ། ལྷོ་	<i>kha-la ; to.</i>
Do. hon.	ཞལ་ལལ།	<i>she-la.</i>
View, to	མཐོང་བ། ལྷ་བ་	<i>thong-wa ; ta wa.</i>
Do. hon.	བཞེས་པ་	<i>si-pa.</i>
Vigorous	ཤེད་ཆེན་པོ་	<i>she chhem-po.</i>

Vigorous, <i>hon.</i>	སྐྱེད་ཆེན་པོ་	<i>ku-she chhem-po.</i>
Vigour	ཡོད་	<i>she</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱེད་	<i>ku-she.</i>
Vile (dirty)	བཙོག་པ་	<i>tsoḱ-pa.</i>
Vilify, to	སྤང་ར་བདང་ (གཏོང་) བ་	<i>me-ra tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤང་ར་གཏོང་ང་ (བ་) བཞང་བ་	<i>me-ra tong-nga nang-wa.</i>
Do. <i>inf.</i> to <i>sup.</i>	སྤང་ར་ལུ་བ་	<i>me-ra sku-wa.</i>
Village	གྲོང་པ་	<i>trong-pa.</i>
Villager	གྲོང་པ་	<i>trong-pa.</i>
Vine	གྲུང་འབྲུམ་ཤིང་	<i>g ü n - d r u m - shing.</i>
Vinegar	ཚུ་ <i>Ch.</i>	<i>tshu.</i>
Violet (colour)	གྲུང་འབྲུམ་མདོག་	<i>gün-drum do.</i>
Virgin	ཕུ་མོ་	<i>pu-mo.</i>
Virtue	དགེ་བ་	<i>ge-wa.</i>
Virtuous	ཚུལ་ལྡན་	<i>tshün-den.</i>
Visible, to be	མཐོང་བ་	<i>thong-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གཟིགས་པ་	<i>si-pa.</i>
Visit, to (a person)	བཙམ་བ་	<i>char-wa.</i>
Do. <i>inf.</i> to <i>sup.</i>	སྐྱེད་མདུན་ལ་བཙམ་བ་	<i>ku n - d ü n - l a char-wa.</i>
Vocabulary	མིང་མཛོད་	<i>ming-dzö.</i>

Vice	མནཱ་	<i>ke ; dra.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུང་	<i>sung.</i>
Void (empty)	སྟོང་པ་	<i>tong-pa.</i>
V o l u m e (of books)	པོ་དེ་	<i>po-ti.</i>
Vomit, to	སྒྲུག་པ་	<i>kyuk-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞེས་སྒྲུག་གནང་པ་	<i>she-kyu nan wa.</i>
Vow (religious)	དམ་བཅའ་	<i>tam-cha.</i>
Do. to make	དམ་བཅའ་སྤྲུལ་པ་	<i>tam-cha pl wa.</i>
Vowels	དབྱངས་	<i>yang.</i>
Vulgar (of language <i>opp.</i> to <i>hon.</i>)	ཞེས་མེད་པ་	<i>she-sa me-pa</i>
Do. (of persons, <i>opp.</i> to high-born)	དཀྱུས་མ་	<i>kyii-ma.</i>

W

Wag, to (shake)	དབྱུག་དབྱུག་བྱེད་པ་	<i>yuk-yu che-p</i>
Do. <i>hon.</i>	དབྱུག་དབྱུག་གནང་པ་	<i>yuk-yu nan wa.</i>
Wag, to (dog's tail)	རིལ་རིལ་བྱེད་པ་	<i>ri-ri che-pa.</i>
Wager	གྱུན་	<i>gyen.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱེ་གྱུན་	<i>ku-gyen.</i>
Wager, to	གྱུན་བཞག་ (འཛོག་) བ་	<i>gyen shak-pa</i>

Wager, to, <i>hon.</i>	སྐྱུག་གཞིག་པ་ (འཛིག་པ་) གནང་བ་	<i>ku-gyen skok- ka nang-wa.</i>
Wages	ལྷན་པ་	<i>la ; pho.</i>
Waggon	ཤིང་རྩ་འཁོར་ལོ་	<i>shing-ta khor- lo.</i>
Wail, to	བྱ་བ་	<i>ngu-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཤུམ་པ་	<i>shum-pa.</i>
Waist	ཀེ་པ་	<i>ke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཀུ་ཀེ་	<i>ku-ke.</i>
Waist band	ཀེ་ར་གས་	<i>ke-ra.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཀུ་ར་གས་	<i>ku-ra.</i>
Waist-coat	ཁེན་ཆུང་	<i>khen-jar.</i>
Wait, to, <i>r. t.</i>	སྐྱུག་བསྐྱུང་ (སྐྱོང་) བ་	<i>gu de-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུག་བཞུགས་པ་	<i>gu sku-pa.</i>
Wait on, to	སྐྱུ་མདུན་ལ་བཅར་བ་	<i>ku n - d ü n - l a char-wa.</i>
Wake, to	གཉིད་སང་བ་	<i>nyi se-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སེམ་ (སེམ་ལ་) སང་བ་	<i>nyen se-pa.</i>
Walk, to	ཀང་ཐང་ལ་འགྲོ་བ་	<i>kang-thang la dro-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞུམ་ཐང་ལ་ཕེབ་པ་	<i>shap-thang la phe-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	ཞུམ་ཐང་ལ་འཛིབ་གྱུ་གནང་བ་	<i>shap-thang la chhip-gyu nang-wa.</i>
Walk, to (of horses)	ཁོམ་པ་འགྲོ་བ་	<i>kom-pa dro-wa.</i>

Walk, to take a	ཆས་ཆས་ (འབྲུམ་འབྲུམ་) ལ་འགྲོ་བ་	<i>chham-chham la dro-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་ཆས་ (འབྲུམ་) ལ་ཕེབ་པ་	<i>kun-chham la phe-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	སྐྱ་ཆས་ (འབྲུམ་) ལ་འཆིབ་ གྱུ་གནང་བ་	<i>kun-chham la chhi-p-gyu nang-wa.</i>
Wall	ཅིག་པ་	<i>tsik-pa.</i>
Wall, city	ཅུག་ས་རི་	<i>cha-ri.</i>
Walnut	སྤར་ཀ་	<i>tar-ka.</i>
Wander, to (stroll)	ཆས་ཆས་ (འབྲུམ་འབྲུམ་) ལ་འགྲོ་བ་	<i>chham-chham la dro-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་ཆས་ (འབྲུམ་) ལ་ཕེབ་པ་	<i>kun-chham la phe-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	སྐྱ་ཆས་ (འབྲུམ་) ལ་འཆིབ་ གྱུ་གནང་བ་	<i>kun-chham la chhi-p-gyu nang-wa.</i>
Wander, to (go astray)	ལས་ཀ་ནོར་བ་	<i>lam-ka nor-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕེབ་ལས་ནོར་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>phep-lam nor- ra nang-wa.</i>
Want, to	དགོ་བ་ (དགོས་པ་)	<i>go-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དགོ་བ་གནང་བ་	<i>go-wa nang-wa.</i>
War	དམག་	<i>ma.</i>
Wardrobe	དུག་ལོག་སྒྲུག་སའི་སྐྱས་	<i>tu-lo luk-se gam.</i>
Do. <i>hon.</i>	ན་བཟའ་སྒྲུག་སའི་ཕུག་སྐྱས་	<i>nam-ta luk-se chha-gam.</i>

Wares	ཚོང་ཡ	<i>tshong-ya.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱི་ཚོང་གནང་ཡ	<i>gya-tshong nang-ya.</i>
Warm	རྩ་བྱ	<i>tro-po.</i>
Warn, to	བསྐྱབ་བྱ་བྱེད་བ་	<i>lap-cha che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བསྐྱབ་བྱ་གནང་བ་	<i>lap-cha nang-wa.</i>
Warp, <i>s.</i> (of loom)	ཕྱོག་	<i>gyu.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱག་ཕྱོག་	<i>chha-gyu.</i>
Warrant, to (authorize)	དབང་སྤྲད་བ་	<i>wang tre-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབང་གནང་བ་	<i>wang nang-wa.</i>
Warrior	དམག་མི་	<i>ma-mi.</i>
Wart, <i>s.</i>	སྐྱུན་ (སྐྱེ་བ་)	<i>men.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་སྐྱུན་ (སྐྱེ་སྐྱེ་)	<i>ku-men.</i>
Wash, to	འཁྲུང་བ་	<i>thrü-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བསྐྱུལ་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>si-ra nang-wa.</i>
Wasp	དྲུག་སྤྲང་	<i>tuk-drang.</i>
Waste, to	སྤྲོད་བ་	<i>tor-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤྲོད་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>tor-ra nang-wa.</i>
Watch, <i>s.</i>	ཆུ་ཚོད་འཁོར་ལོ་	<i>chhu-tshö khor-lo.</i>
Watch, to	མིག་ལྟ་བ་	<i>nik ta-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུན་གཟིགས་བ་	<i>chen si-pa.</i>

W a t c h, t o (guard) Do. hon.	ལྷང་བ་ ལྷང་ང་ (བ་) བཞང་བ་ མྱུ་ལྷ་མཁམ། ལྷང་མཁམ།	<i>sung-wa.</i> <i>sung-nga nang</i> <i>wa.</i> <i>miġ-ta-khen ;</i> <i>sung-khen.</i> <i>chhu.</i>
Watchman		
Water Do. hon.	ཆུ་ ཆབ་	<i>chhap.</i>
W a t e r (for drinking) Do. hon.	འབྲང་ཡ་གི་ཆུ་ བཞེས་ཡ་གི་ཆབ་	<i>t h u n g-y a-k</i> <i>chhu.</i> <i>ske-ya-ki chha,</i>
Waterfall Do. over rocks	བབ་ཆུ་ (འབབ་ཆུ་) བབ་ཆུ་	<i>pap-chhu.</i> <i>trak-chhu.</i>
Water-vessel Do. hon.	ཆུ་ཕྱོད་ ཆབ་ཕྱོད་	<i>chhu-nö.</i> <i>chhap-nö.</i>
Wave, s.	དབང་ཆེབས་	<i>ba-lap.</i>
Wave, to	དབྱུག་དབྱུག་བྱེད་པ་	<i>yuk-yu cke-pi</i>
Waver, to Do. hon.	ཐོ་ཆོས་ཟ་བ་ ཐོ་ཆོས་བཞང་བ་	<i>the-tshom t</i> <i>wa.</i> <i>the-tshom nan</i> <i>wa.</i>
Wavering	ཐོ་ཆོས་	<i>the-tshom.</i>
Wax, sealing	ལ་ཆ་	<i>la-chha.</i>
Way (road) Do. hon.	ལམ་ཀ་ ཕེབ་ལམ་	<i>lam-ka.</i> <i>phep-lam.</i>
Way (highway)	ཀྱུ་ལམ་	<i>gya-lam.</i>

Way (manner)	ཐབས་	<i>thap.</i>
We	ང་ཚོ། ང་རང་ཚོ་	<i>nga-tsho ; nga-rang-tsho.</i>
Weak (in muscle)	ཤིང་ཅུང་ཅུང་	<i>she chhung-chhung.</i>
Do. hon.	སྐྱེ་ཤིང་ཅུང་ཅུང་	<i>ku-she chhung-chhung.</i>
Weak (prone to illness)	གཞུགས་པོ་གཞོང་པོ་	<i>śuk-po chong-po.</i>
Do. hon.	སྐྱེ་གཞུགས་གཞོང་པོ་	<i>ku-śuk chong-po.</i>
Wealthy	ཕུག་པོ་	<i>chhuk-po.</i>
Weapon	མཚན་ཆ་	<i>tshön-chha.</i>
Wear, to	གོན་པ་	<i>köm-pa.</i>
Do. hon.	བཞེས་པ་	<i>she-pa.</i>
Wearisome	དཀའ་ལས་ཁག་པོ་	<i>ka-le khak-po.</i>
Do. hon.	སྐྱེ་མཉེན་པོ་	<i>ku-nye-po.</i>
Weary, to be	ཐང་ཆད་པ་	<i>thang chhe-pa.</i>
Do. hon.	སྐྱེ་ཐང་ཆད་པ་གནང་བ་	<i>ku-thang chhe-pa nang-wa.</i>
Weasel	སྒྲི་མོང་	<i>tre-mong.</i>
Weather	གནས་	<i>nam.</i>
Do. clear	གནས་དྲངས་པོ་	<i>nam trang-po.</i>
Weave, to	འཐབ་འཐབ་པ་	<i>tha thak-pa.</i>
Do. hon.	འཐབ་འཐབ་པ་ (པ་) གནང་བ་	<i>tha thak-ka nang-wa.</i>
Weaver	འཐབ་མཁན་	<i>thang-khen.</i>

Web	ཐགས་	<i>tha.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་ཐགས་	<i>chha-ka.</i>
Wed, to (take husband)	མག་པ་བསྐྱེད་ (སྦྱོང་) བ་	<i>mak-pa las</i>
Do. <i>hon.</i>	སྦྱོང་མག་བཞེས་པ་	<i>ku-pa she-pa</i>
Wed, to (take wife)	མནའ་མ་ལེན་པ་	<i>na-ma lem-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	མནའ་མ་བཞེས་པ་	<i>na-ma she-pa</i>
Wedding	ཆང་ས་	<i>chhang-sa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཕྱུང་ས་	<i>thrung-sa.</i>
Wedge	ཀེུ་	<i>ke-u.</i>
Wednesday	གཟའ་ལྷག་པ་	<i>sa-hlak-pa.</i>
Weed	ཙ་ངན་	<i>tsa-ngen.</i>
Weed, to	ཡུར་མ་རྒྱུ་པ་	<i>yur-ma gye</i>
Do. <i>hon.</i>	ཡུར་མ་སྦྱོན་པ་	<i>yur-ma kyö</i>
Week	བདུན་ཕྲག་	<i>pa. dün-thra.</i>
Weep, to	ངུ་བ་	<i>ngu-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཤུག་པ་	<i>shum-pa.</i>
Weft	སྦྱོན་	<i>piin.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་སྦྱོན་	<i>chha-piin.</i>
Weight, to	ཀྱག་ (འགྱོགས་) བ་	<i>kyak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཀྱག་ག་ (འགྱོགས་པ་) བཞུང་བ་	<i>kyak-ka nas</i>
		<i>wa.</i>

Weight	ཡང་ཕྱི་	<i>yang-chi.</i>
Welcome!	ཕྱག་ཕེབ་གནང་བུ་	<i>chha-phe nang- chung.</i>
Well, <i>s.</i>	ཁྱིམ་པ་ (ཁྱེན་པ་)	<i>throm-pa.</i>
Do. <i>adj.</i>	ཡག་པོ་	<i>yak-po.</i>
Well, to be (in health)	གཟུགས་པོ་བདེ་པོ་ཡོད་པ་	<i>suk-po de-po yö- pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་གཟུགས་བཟང་པོ་ཡོད་པ་	<i>ku-suk sang-po yö-pa.</i>
Well! <i>interj.</i>	འོ་ན་	<i>o-na.</i>
Well-behaved	ཡ་རབས་	<i>ya-rap.</i>
Well-known (celebrated)	སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་	<i>ke-tra chhem- po.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཆོད་སྙན་གྲགས་ཆེན་པོ་	<i>tshen-nyen-tra chhem-po.</i>
West	ནུབ་	<i>nup.</i>
Westward	ནུབ་ངོས། རྒྱུ་ཕྱོགས་	<i>nup-ngö; nup- chho.</i>
Wet	ལྷོན་པ་	<i>löm-pa.</i>
Wet, to	སྤང་བ་	<i>bang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>bang-nga nang- wa.</i>
Wether	ལྷག་པོ་	<i>luk-pho.</i>
What, <i>interr.</i> and <i>rel.</i>	ག་རེ་	<i>ka-re.</i>
Whatever	ག་རེ་.....ཡང་	<i>ka-re...yang.</i>
Wheat	གྲོ་	<i>tro.</i>
Wheat-flour	གྲོ་ཞིབ་	<i>tro-skip.</i>

Vermilion	མཚལ། རྒྱ་མཚལ་	<i>tshe ; gyam tshe.</i>
Vermin	འབྲུ	<i>bu.</i>
Vertebrae	སྒྲལ་ཚོགས་	<i>ge-tshi.</i>
Do. hon.	སྒྲལ་ཕྱོད་ཚོགས་	<i>ku-tö tshi.</i>
Very	དྲ་ཅང་ དྲ་ཅང་	<i>ha-chang.</i>
Vessel (for water)	ཆུ་སྒྲོད་	<i>chhu-nö.</i>
Do. hon.	ཆུ་སྒྲོད་	<i>chhap-nö.</i>
Vessel (ship)	གྲུ་	<i>tru.</i>
Do. hon.	ཕེབ་གྲུ་	<i>phep-tru.</i>
Vexed, to be	ཚིག་པ་ཟ་བ་	<i>tshik-pa sa-wa</i>
Do. hon.	དགོངས་པ་རྒྱུང་བ་	<i>gong-pa tshun pa.</i>
Vice	ཕྱིག་པ་	<i>dik-pa.</i>
Do. hon.	སྒྲུ་ཕྱིག་	<i>ku-di.</i>
Victorious, to be	རྒྱལ་བ་	<i>gye-wa.</i>
Do. hon.	རྒྱལ་བ་ (བ་) གནང་བ་	<i>gye-ra nam wa.</i>
Victuals	ཁ་ལག། ལྗོ	<i>kha-la ; to.</i>
Do. hon.	ཞལ་ལག་	<i>she-la.</i>
View, to	མཐོང་བ། ལྟ་བ་	<i>thong-wa ; t wa.</i>
Do. hon.	གཟིགས་པ་	<i>si-pa.</i>
Vigorous	ཤེད་ཆེན་པོ་	<i>she chhem-po.</i>

rous, hon.	སྐྱ་ཤེ་ཆེན་པོ་	ku-she chhem-
our	ཤེ་	po. she
o. hon.	སྐྱ་ཤེ་	ku-she.
(dirty)	བཙོག་པ་	tsok-pa.
y, to	སྤྲ་ར་བདང་ (གཏོང་) བ་	me-ra tang-wa.
hon.	སྤྲ་ར་གཏོང་ང་ (བ་) བནང་བ་	me-ra tong-nga nang-wa.
inf. to	སྤྲ་ར་ལྱ་བ་	me-ra sku-wa.
p.	གྲོང་པ་	trong-pa.
age	གྲོང་པ་	trong-pa.
ager	གྲོང་པ་	trong-pa.
	གྲོན་འབྲུམ་ཤིང་	g ü n - d r u m - shing.
gar	ཅུ་ Ch.	tshu.
et (colour)	གྲོན་འབྲུམ་མདོག་	gün-drum do.
in	བུ་མོ་	pu-mo.
ue	དགེ་བ་	ge-wa.
uous	ཚུལ་ལྡན་	tshün-den.
ble, to be	མགོང་བ་	thong-wa.
o. hon.	གཟེགས་པ་	si-pa.
t, to (a per- n)	བཅར་བ་	char-wa.
inf. to	སྐྱ་མདུན་ལ་བཅར་བ་	ku n - d ü n - l a char-wa.
p.	མིང་མཛོད་	ming-dzö.
abulary		

Vermilion	སཁོལ། ལྷ་སཁོལ།	<i>tshe ; gyam- tshe.</i>
Vermin	འབྲུ	<i>bu.</i>
Vertebrae	སྒྲུལ་ཚོགས་	<i>ge-tshi.</i>
Do. hon.	སྒྲུལ་ཚོགས་	<i>ku-tö tshi.</i>
Very	དྲ་ཅང་ ཧ་ཅང་ཅོད་	<i>ha-chang.</i>
Vessel (for water)	ཆུ་སྒྲོད་	<i>chhu-nö.</i>
Do. hon.	ཆུ་སྒྲོད་	<i>chhap-nö.</i>
Vessel (ship)	གྲུ་	<i>tru.</i>
Do. hon.	ཕྱེས་གྲུ་	<i>phep-tru.</i>
Vexed, to be	ཚོགས་པ་ཟ་བ་	<i>tshik-pa sa-wa</i>
Do. hon.	དགོངས་པ་ཆུང་བ་	<i>gong-pa tshung pa.</i>
Vice	ཕྱིག་པ་	<i>dik-pa.</i>
Do. hon.	སྒྲུ་ཕྱིག་	<i>ku-di.</i>
Victorious, to be	ལྷུལ་བ་	<i>gye-wa.</i>
Do. hon.	ལྷུལ་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>gye-ra nang wa.</i>
Victuals	ཁ་ལག། ལྷོ	<i>kha-la ; to.</i>
Do. hon.	ཞལ་ལག་	<i>ske-la.</i>
View, to	སྟོང་བ། ལྷ་བ་	<i>thong-wa ; ta wa.</i>
Do. hon.	གཟིགས་པ་	<i>si-pa.</i>
Vigorous	ཤེད་ཆེན་པོ་	<i>she chhem-po.</i>

rous, hon.	སྐྱེ་ཤིང་ཆེན་པོ་	<i>ku-she chhem-</i>
our	ཤིང་	<i>po.</i> <i>she</i>
o. hon.	སྐྱེ་ཤིང་	<i>ku-she.</i>
(dirty)	བཙོག་པ་	<i>tsok-pa.</i>
y, to	སྤྲང་ར་བདང་ (གཏོང་) བ་	<i>me-ra tang-wa.</i>
hon.	སྤྲང་ར་གཏོང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>me-ra tong-nga</i> <i>nang-wa.</i>
inf. to	སྤྲང་ར་ཞུ་བ་	<i>me-ra sku-wa.</i>
p.	གྲོང་པ་	<i>trong-pa.</i>
age	གྲོང་པ་	<i>trong-pa.</i>
ager	གྲོང་པ་	<i>trong-pa.</i>
	གྲོན་འབྲུམ་ཤིང་	<i>g ü n - d r u m -</i> <i>shing.</i>
gar	ཅུ་ Ch.	<i>tshu.</i>
et (colour)	གྲོན་འབྲུམ་མདོག་	<i>gün-drum do.</i>
in	ཐུ་མོ་	<i>pu-mo.</i>
ue	དགེ་བ་	<i>ge-wa.</i>
uous	ཅུལ་ལྷན་	<i>tshün-den.</i>
ble, to be	མགོང་བ་	<i>thong-wa.</i>
o. hon.	གཟེགས་པ་	<i>si-pa.</i>
t, to (a per-	བཅར་བ་	<i>char-wa.</i>
n)		
inf. to	སྐྱེ་མདུན་ལ་བཅར་བ་	<i>ku n - d ü n - l a</i>
vp.	མིང་མཛོད་	<i>char-wa.</i>
abulary		<i>ming-dzö.</i>

Vice	སྒྲོ་ ལྷ་	<i>ke ; dra.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུང་	<i>sung.</i>
Void (empty)	སྤོང་པ་	<i>tong-pa.</i>
Volume (of books)	པོ་དེ་	<i>po-ti.</i>
Vomit, to	སྐྱུག་པ་	<i>kyuk-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་སྐྱུག་གནང་བ་	<i>ske-kyu nan wa.</i>
Vow (religious)	དམ་བཅའ་	<i>tam-cha.</i>
Do. to make	དམ་བཅའ་སྤྲུལ་བ་	<i>tam-cha ph wa.</i>
Vowels	དབྲངས་	<i>yang.</i>
Vulgar (of language <i>opp.</i> to <i>hon.</i>)	ཞེ་ས་མེད་པ་	<i>ske-sa me-pa.</i>
Do. (of persons, <i>opp.</i> to high-born)	དཀྲུས་མ་	<i>kyü-ma.</i>

W

Wag, to (shake)	དབྲུག་དབྲུག་བྱེད་པ་	<i>yuk-yu cke-p</i>
Do. <i>hon.</i>	དབྲུག་དབྲུག་གནང་བ་	<i>yuk-yu nan wa.</i>
Wag, to (dog's tail)	རིལ་རིལ་བྱེད་པ་	<i>ri-ri cke-pa.</i>
Wager	གྱུན་	<i>gyen.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་གྱུན་	<i>ku-gyen.</i>
Wager, to	གྱུན་བཞག་ (འཛོལ་) བ་	<i>gyen skak-pa</i>

Wager, to, <i>hon.</i>	སྐྱུ་གྱུན་གཞིག་ལ་ (འཛིག་པ་) གནང་བ་	<i>ku-gyen skok- ka nang-wa.</i>
Wages	ལྷ་ཤིག་ལ་	<i>la ; pho.</i>
Waggon	ཤིང་རྩ་འཁོར་ལོ་	<i>shing-ta khor- lo.</i>
Wail, to	ཏྲ་བ་	<i>ngu-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཤུམ་པ་	<i>shum-pa.</i>
Waist	ཀེ་པ་	<i>ke-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཀུ་ཀེ་	<i>ku-ke.</i>
Waist band	ཀེ་ར་གས་	<i>ke-ra.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཀུ་ར་གས་	<i>ku-ra.</i>
Waist-coat	ཁྲེན་ཤར་	<i>khen-jar.</i>
Wait, to, <i>r. t.</i>	སྐྱུ་གཤམ་པ་ (ཤོད་) བ་	<i>gu de-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱུ་གཤམ་ཐུགས་པ་	<i>gu sku-pa.</i>
Wait on, to	སྐྱུ་མདུན་ལ་བཅར་བ་	<i>ku n - di n - la char-wa.</i>
Wake, to	གཉིད་སང་བ་	<i>nyi se-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྙེན་ (སེན་ལ་) སང་བ་	<i>nyen se-pa.</i>
Walk, to	ཀང་ཐང་ལ་འགྲོ་བ་	<i>kang-thang la dro-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཤམ་ཐང་ལ་ཤེབ་པ་	<i>shap-thang la phe-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	ཤམ་ཐང་ལ་འཛིག་ཏུ་གནང་བ་	<i>shap-thang la chhip-gyu nang-wa.</i>
Walk, to (of horses)	གོམ་པ་འགྲོ་བ་	<i>kom-pa dro-wa.</i>

Walk, to take a	ཆམ་ཆམ་ (འབྲུམ་འབྲུམ་) ལ་འགྲོ་བ་	<i>chham-chham la dro-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་ཆམ་ (འབྲུམ་) ལ་ཕེབ་པ་	<i>kun-chham la phe-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	སྐྱ་ཆམ་ (འབྲུམ་) ལ་འཆིབ་ ཁྱུ་གནང་བ་	<i>kun-chham la c h h i p-g y u nang-wa.</i>
Wall	ཅིག་པ་	<i>tsik-pa.</i>
Wall, city	ཅུག་ས་རི་	<i>cha-ri.</i>
Walnut	ཏར་ཀ་	<i>tar-ka.</i>
Wander, to (stroll)	ཆམ་ཆམ་ (འབྲུམ་འབྲུམ་) ལ་འགྲོ་བ་	<i>chham-chham la dro-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱ་ཆམ་ (འབྲུམ་) ལ་ཕེབ་པ་	<i>kun-chham la phe-pa.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	སྐྱ་ཆམ་ (འབྲུམ་) ལ་འཆིབ་ ཁྱུ་གནང་བ་	<i>kun-chham la chhi p-gyu nang-wa.</i>
Wander, to (go astray)	ལམ་ཀ་ནོར་བ་	<i>lam-ka nor-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕེབ་ལམ་ནོར་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>phep-lam nor- ra nang-wa.</i>
Want, to	དགོ་བ་ (དགོས་པ་)	<i>go-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དགོ་བ་གནང་བ་	<i>go-wa nang-wa.</i>
War	དམག་	<i>ma.</i>
Wardrobe	ཏུ་ལོག་སྒྲུག་སའི་སྐྱམ་	<i>tu-lo luk-se gam.</i>
Do. <i>hon.</i>	ན་བཟའ་སྒྲུག་སའི་ཕུག་སྐྱམ་	<i>nam-ta luk-se chha-gam.</i>

Wares	ཚོང་ཡ་	<i>tshong-ya.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱ་ཚོང་གནང་ཡ་	<i>gya-tshong nang-ya.</i>
Warm	རྩ་བ་	<i>tro-po.</i>
Warn, to	བསྒྲུབ་བྱ་བྱེད་བ་	<i>lap-cha che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བསྒྲུབ་བྱ་གནང་བ་	<i>lap-cha nang-wa.</i>
Warp, <i>s.</i> (of loom)	ཕྱ་	<i>gyu.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱ་གཤུ་	<i>chha-gyu.</i>
Warrant, to (authorize)	དབང་སྒྲུབ་བ་	<i>wang tre-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབང་གནང་བ་	<i>wang nang-wa.</i>
Warrior	དམག་མི་	<i>ma-mi.</i>
Wart, <i>s.</i>	མྱན་ (མྱེ་བ་)	<i>men.</i>
Do. <i>hon.</i>	མྱ་མྱན་ (མྱ་མྱེ་)	<i>ku-men.</i>
Wash, to	འཁྲུད་བ་	<i>thrü-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བསྐྱེད་པ་ (བ་) གནང་བ་	<i>si-ra nang-wa.</i>
Wasp	དྭག་སྒྲང་	<i>tuk-drang.</i>
Waste, to	སྒྲོར་བ་	<i>tor-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲོར་པ་ (བ་) གནང་བ་	<i>tor-ra nang-wa.</i>
Watch, <i>s.</i>	ཆུ་ཚོད་འཁོར་ལོ་	<i>chhu-tshö khor-lo.</i>
Watch, to	མིག་ལྟ་བ་	<i>nik ta-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུབ་གཟིགས་བ་	<i>chen si-pa.</i>

Watch, to (guard)	སྤྲུང་བ་	<i>sung-wa.</i>
Do. hon.	སྤྲུང་ (བ་) བཞན་བ་	<i>sung-nga nang wa.</i>
Watchman	མྱུ་ལྟ་མཁན། སྤྲུང་མཁན་	<i>mik-ta-khen ; sung-khen.</i>
Water	ཆུ་	<i>chhu.</i>
Do. hon.	ཆབ་	<i>chhap.</i>
Water (for drinking)	འཕྲུང་ཡ་གི་ཆུ་	<i>t h u n g-y a-k i chhu.</i>
Do. hon.	བཞེས་ཡ་གི་ཆབ་	<i>she-ya-ki chhap</i>
Waterfall	བབ་ཆུ་ (འབབ་ཆུ་)	<i>pap-chhu.</i>
Do. over rocks	བྲག་ཆུ་	<i>trak-chhu.</i>
Water-vessel	ཆུ་སྡོད་	<i>chhu-nö.</i>
Do. hon.	ཆབ་སྡོད་	<i>chhap-nö.</i>
Wave, s.	དབའ་རྒྱ་བས་	<i>ba-lap.</i>
Wave, to	དབྱུག་དབྱུག་བྱེད་བ་	<i>yu-k-yu che-pa</i>
Waver, to	ཐྱེ་ཚོས་བ་	<i>the-tshom wa.</i>
Do. hon.	ཐྱེ་ཚོས་བཞན་བ་	<i>the-tshom nang wa.</i>
Wavering	ཐྱེ་ཚོས་	<i>the-tshom.</i>
Wax, sealing	ལ་ཚ་	<i>la-chha.</i>
Way (road)	ལམ་ཀ་	<i>lam-ka.</i>
Do. hon.	ཕྱེབ་ལམ་	<i>phep-lam.</i>
Way (highway)	རྒྱ་ལམ་	<i>gya-lam.</i>

Way (manner)	ཐབས་	<i>thap.</i>
We	ང་ཚོ། ང་རང་ཚོ་	<i>nga-tsho ; nga-rang-tsho.</i>
Weak (in muscle)	ཤིང་ཅུང་ཅུང་	<i>she chhung-chhung.</i>
Do. hon.	སྐྱེ་ཤིང་ཅུང་ཅུང་	<i>ku-she chhung-chhung.</i>
Weak (prone to illness)	གཞུགས་པོ་གཞོང་པོ་	<i>śuk-po chong-po.</i>
Do. hon.	སྐྱེ་གཞུགས་གཞོང་པོ་	<i>ku-śuk chong-po.</i>
Wealthy	ཕུག་པོ་	<i>chhuk-po.</i>
Weapon	མཚན་ཆ་	<i>tshön-chha.</i>
Wear, to	གོན་པ་	<i>köm-pa.</i>
Do. hon.	བཞེས་པ་	<i>she-pa.</i>
Wearisome	དཀའ་ལས་ཁག་པོ་	<i>ka-le khak-po.</i>
Do. hon.	སྐྱེ་མཉེན་པོ་	<i>ku-nye-po.</i>
Weary, to be	ཐང་ཆད་པ་	<i>thang chhe-pa.</i>
Do. hon.	སྐྱེ་ཐང་ཆད་པ་གནང་བ་	<i>ku-thang chhe-pa nang-wa.</i>
Weasel	སྒྲོ་མོང་	<i>tre-mong.</i>
Weather	གནས་	<i>nam.</i>
Do. clear	གནས་དྲངས་པོ་	<i>nam trang-po.</i>
Weave, to	འཐབ་འཐབ་པ་	<i>tha thak-pa.</i>
Do. hon.	འཐབ་འཐབ་པ་ (པ་) གནང་བ་	<i>tha thak-ka nang-wa.</i>
Weaver	འཐབ་མཁན་	<i>thang-khen.</i>

Web	ཐགས་	<i>tha.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་ཐགས་	<i>chha-tha.</i>
Wed, to (take husband)	མག་པ་བསྐྱང་ (སྦྱང་) བ་	<i>mak-pa las</i>
Do. <i>hon.</i>	སྦྱ་བག་བཞེས་པ་	<i>ku-pa she-pa</i>
Wed, to (take wife)	མནའ་མ་ལེན་པ་	<i>na-ma lem-pa</i>
Do. <i>hon.</i>	མནའ་མ་བཞེས་པ་	<i>na-ma she-pa</i>
Wedding	ཆང་ས་	<i>chhang-sa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཁྱུང་ས་	<i>thrung-sa.</i>
Wedge	ཀུའུ་	<i>ke-u.</i>
Wednesday	གཟའ་ལྷག་པ་	<i>śa-hlak-pa.</i>
Weed	ཙྰང་ན་	<i>tsa-ngen.</i>
Weed, to	ཡུར་མ་རྒྱུ་པ་	<i>yur-ma gyo</i>
Do. <i>hon.</i>	ཡུར་མ་སྦྱོན་པ་	<i>yur-ma kyö</i>
Week	བདུན་ཕྲག་	<i>pa. diin-thra.</i>
Weep, to	ངུ་བ་	<i>ngu-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཤུམ་པ་	<i>shum-pa.</i>
Weft	སྦྱོན་	<i>pün.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་སྦྱོན་	<i>chha-pün.</i>
Weight, to	ཀྱག་ (འགྲོགས་) བ་	<i>kyak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཀྱག་ག་ (འགྲོགས་པ་) བཅང་པ་	<i>kyak-ka nas</i>
		<i>wa.</i>

Weight	ཡང་ཁྱི་	<i>yang-chi.</i>
Welcome !	ཕྱག་པོ་བཀའ་བྱུང་	<i>chha-pke nang-chkung.</i>
Well, <i>s.</i>	ཁྱི་པ་ (ཁྱི་པ་)	<i>throm-pa.</i>
Do. <i>adj.</i>	ཡག་པོ་	<i>yak-po.</i>
Well, to be (in health)	གཟུགས་པོ་བདེ་པོ་ཡོད་པ་	<i>suk-po de-po yö-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྐྱེ་གཟུགས་བཟང་པོ་ཡོད་པ་	<i>ku-suk sang-po yö-pa.</i>
Well ! <i>interj.</i>	འོ་ན་	<i>o-na.</i>
Well-behaved	ཡ་རབས་	<i>ya-rap.</i>
Well-known (celebrated)	སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་	<i>ke-tra chhem-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཚན་སྒྲན་གྲགས་ཆེན་པོ་	<i>tshen-nyen-tra chhem-po.</i>
West	ནུབ་	<i>nup.</i>
Westward	ནུབ་ངོས་ ནུབ་ཕྱོགས་	<i>nup-ngö ; nup-chho.</i>
Wet	ལྷོན་པ་	<i>löm-pa.</i>
Wet, to	སྤང་བ་	<i>bang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྤང་ང་ (བ་) གནང་བ་	<i>bang-nga nang-wa.</i>
Wether	ལྷག་པོ་	<i>luk-pho.</i>
What, <i>interr.</i> and <i>rel.</i>	ག་རེ་	<i>ka-re.</i>
Whatever	ག་རེ་.....ཡང་	<i>ka-re...yang.</i>
Wheat	བྱི་	<i>tro.</i>
Wheat-flour	བྱི་ཁྱི་	<i>tro-skip.</i>

Wheel	འཁོར་ལོ་	<i>khor-lo.</i>
When, <i>rel.</i>	དུས་ (w. root of verb)	<i>tü.</i>
Do. <i>interr.</i>	ག་དུས་ ཅ་ལ	<i>ka-tü.</i>
Whenever	ག་དུས་.....ཡང་	<i>ka-tü...yang.</i>
Whence	གནས་	<i>ka-ne.</i>
Where, <i>interr.</i> and <i>rel.</i>	གང་	<i>ka-pa.</i>
Wherever	གང་.....ཡང་	<i>ka-pa...yang.</i>
Whet, to	དྲ་བ་	<i>dar-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དྲ་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>dar-ra nang</i> <i>wa.</i>
Whether	ནས་ (ན་)	<i>ne.</i>
Whetstone	བདར་དོ་	<i>dar-do.</i>
Which, <i>interr.</i> and <i>rel.</i>	ག་གི། ག་རེ་	<i>ka-ki ; ka-re.</i>
While, <i>adv.</i>	དུས་ (w. root of verb)	<i>tü.</i>
Whip	རྩྱའི་ལྷུག་	<i>te-cha.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཆེན་མ་ལྷུག་	<i>chhip-cha.</i>
Whirlwind	ལླང་ཚུག་	<i>lung-tshup.</i>
Whisper, <i>s.</i>	གས་ཤོས་ (གས་ཤུབ་)	<i>shap-shop.</i>
Whisper, to	གས་ཤོས་ (གས་ཤུབ་) ལས་བ་	<i>shap-shop lap</i> <i>pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གས་ཤོས་ (གས་ཤུབ་) གསུང་བ་	<i>shap-shop sung</i> <i>wa.</i>

Whistle, to	སི་གྲུ་བ་པ་	<i>si gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སི་ལྷོན་པ་	<i>si-kyöm-pa.</i>
Whistle a tune, to	སི་ལྷུ་བ་དང་ (གཏོང་) བ་	<i>si-lu tang-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སི་ལྷུ་བ་ཞེས་པ་	<i>si-lu ske-pa.</i>
White	དཀར་པོ་	<i>kar-po.</i>
Whitewash	ས་དཀར་ དཀར་ཅི་	<i>sa-kar ; kar-tsi.</i>
Whither	ག་པ་	<i>ka-pa.</i>
Who	སྤྱ	<i>su.</i>
Whole	ཚང་མ་ བསམ་ཅད་ སྒྲང་པ་	<i>tshang-ma ; tham-che ; gang-kha. ka-re tön-la.</i>
Why, <i>interr.</i>	ག་རེ་དོན་ལ་	
Do. <i>interj.</i>	འོ་ན་	<i>o-na.</i>
Wick	སྤྲང་རས་	<i>dong-re.</i>
Wicked	ངན་པོ་	<i>ngem-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐྲགས་ངན་པོ་	<i>thu ngem-po.</i>
Wide	ཞང་ (ཞེང་) ཆེན་པོ་	<i>shang chhem- po.</i>
Do. (of valley, etc.)	གྲུ་ཆེན་པོ་	<i>gya chhem-po.</i>
Widow (term of reproach)	ཡུགས་ཟ་མ་	<i>yuk-ta-ma.</i>
Width	ཞང་ (ཞེང་)	<i>shang.</i>
Wife	སྦྲེ་དམན་	<i>kyi-men.</i>
Do. (of well-to- do villager)	སྦྲི་སྦྲིང་ལགས་	<i>nyi-nying-la.</i>

Wife (of ordinary official)	ལྷ་སྐྱ་བཞུགས་	<i>cham ku-sho.</i>
Do. (of third grade and upwards)	ལྷ་ལྷ་སྐྱ་བཞུགས་	<i>hla-cham k sho.</i>
Wild animal	རི་དྭགས་	<i>ri-ta.</i>
Wilderness	བྱེ་ཐང་	<i>cke-thang.</i>
Wile, <i>s.</i>	མགོ་སྒོར་	<i>go-kor.</i>
Do. <i>hon.</i>	དབུ་སྒོར་	<i>u-kor.</i>
Will, <i>s.</i>	འདོད་པ་	<i>dö-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་འདོད་	<i>thung-dö.</i>
Willing, to be	འདོད་པ་ཡོད་པ་	<i>dö-pa yö-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་འདོད་ཡོད་པ་	<i>thung-dö yö-pa.</i>
Willow	ལྷང་མ་	<i>chang-ma.</i>
Wily	གཅང་པོ་	<i>chang-po.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་གཅང་པོ་	<i>thu chang-po.</i>
Win, to (conquer)	རྒྱལ་བ་	<i>gyel-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	རྒྱལ་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>gye-ra nan wa.</i>
Win, to (obtain)	འབྱོར་བ། ཐོབ་པ་	<i>jor-wa ; the pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་འབྱོར་ཡོང་བ་	<i>chhan-jor yon wa.</i>
Wind	ལྷགས་པ། ལྷང་	<i>hlak-pa ; lun</i>
Wind, to	ལྷེལ་བ་	<i>dril-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷེལ་ར་ (བ་) གནང་བ་	<i>dri-ra nang-s</i>

Window	མི་ཁང་ (མུལ་ཁང་)	<i>gi-khung.</i>
Window-grating	ཁྲ་མ་ (ཏྲ་མ་)	<i>thra-ma.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞལ་ཁྲ་	<i>ske-thra.</i>
Wine (beer)	ཆང་	<i>chhang.</i>
Do. <i>hon.</i>	མཆོད་ཆང་	<i>chhö-chhang.</i>
Wing	ཤོག་པ་	<i>shok-pa.</i>
Wink, to	མིག་ཁྲབ་ཁྲབ་བྱེད་པ་	<i>m i k t h r a p -</i> <i>thrap che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྱུན་ཁྲབ་ཁྲབ་གནང་བ་	<i>chen t h r a p -</i> <i>thrap nang-</i> <i>wa.</i>
Winter	དགུན་ཀ་	<i>gün-ka.</i>
Wipe, to	འཕྲིད་པ་	<i>chhi-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཕྲིད་པ་གནང་བ་	<i>chhi-pa nang-</i> <i>wa.</i>
Wire	ལྷགས་སྒྲིང་	<i>cha-kü.</i>
Wise (skilful)	མཁས་པོ་	<i>khe-po.</i>
Do. (learned)	ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་	<i>yön-ten chhem-</i> <i>po.</i>
Do. <i>hon.</i>	སྒྲུ་ཡོན་ཆེན་པོ་	<i>ku-yön chhem-</i> <i>po.</i>
Wish	འདོད་པ་	<i>dö-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་འདོད་	<i>thung-dö.</i>
Wish, to	འདོད་པ་བྱེད་པ་	<i>dö-pa che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་འདོད་གནང་བ་	<i>thung-dö nang-</i> <i>wa.</i>
Wit (intellect)	མྱོ་གྲོས་	<i>lo-trö.</i>

With (together with)	དང་མཉམ་དུ་	<i>tang-nyam-tu.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷན་གྱིས་	<i>hlen-gye.</i>
Withdraw, to, v. i. (retreat)	ཕྱིར་ལོག་གྱུ་བ་	<i>chhi-lo gya-p-</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱིར་ལོག་སྒྲོན་བ་	<i>pa. chhi-lo kyöm-</i>
Wither, to	རྒྱུད་པ་	<i>pa. nyi-pa.</i>
Within	ནང་ལ་	<i>nang-la.</i>
Withhold, to (restrain)	བཀག་པ་ (འགོག་པ་)	<i>kak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀག་ག་ (འགོག་པ་)	<i>kak-ka nang-</i>
	བཀྱང་བ་	<i>wa.</i>
Without (opp. to with)	མེད་པར་	<i>me-pa.</i>
Without (opp. to within)	ཕྱི་ལོག་པ་	<i>chhi-lo-la.</i>
Withstand, to (restrain)	བཀག་པ་ (འགོག་པ་)	<i>kak-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀག་ག་ (འགོག་པ་)	<i>kak-ka nang-</i>
	བཀྱང་བ་	<i>wa.</i>
Witness	དཔང་པོ་	<i>pang-po.</i>
Witness, to	དཔང་པོ་བྱེད་པ་	<i>pang-po che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དཔང་པོ་བཀྱང་བ་	<i>pang-po nang-</i>
Woe	སྤྱད་བསྐྱེད་། སེམས་འཁྲུག་	<i>du-nge ; sem-</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་པ་འཁྲུག་	<i>thre. thuk-thre.</i>
Wolf	སྦང་ཀུ་	<i>chang-ku.</i>

Woman	སྒྲིམ་དམན་	<i>kyi-men.</i>
Do. (wife of well-to-do villager)	སྒྲིམ་སྒྲིང་ལགས་	<i>nyi-nying-la.</i>
Do. (wife of ordinary official)	ལུས་སྒྲིམ་གཤེགས་	<i>cham ku-sho.</i>
Do. (third grade and upwards)	ཆེ་ལུས་སྒྲིམ་གཤེགས་	<i>hla-cham ku-sho.</i>
Womb	ཁོག་པ་	<i>khoḡ-pa.</i>
Wonder	ཡ་མཚན་	<i>yam-tshen.</i>
Wonder, to	ཁྱད་མཚར་བ་	<i>khye tshar-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་ཁྱད་མཚར་ར་ (བ) གནང་བ་	<i>thu-khye tshar-ra nang-wa.</i>
Wonderful	ཡ་མཚན་པོ། ཁྱད་མཚར་པོ་	<i>yam-tshem-po ; khye-tsha-po.</i>
Wood	ཤིང་	<i>shing.</i>
Do. (forest)	ཤིང་ནགས། ནགས་གསེབ་	<i>shing-na ; nak-sep.</i>
Wooden	ཤིང་གི་	<i>shing-ki.</i>
Woof, <i>s.</i> (of loom)	སྒྲུན་	<i>pün.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཕྱག་སྒྲུན་	<i>chha-pün.</i>
Wool	པལ་	<i>pe.</i>
Woollen	པལ་གྱི་	<i>pe-kyi.</i>
Woollen cloth	སྒྲུབ་པུ་	<i>nam-pu.</i>
Word	ཚིག་	<i>tshi.</i>

Work	ལས་ཀ་	<i>le-ka.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་ལས་	<i>chha-le.</i>
Work, to	ལས་ཀ་བྱེད་པ་	<i>le-ka che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་ལས་གནང་བ་	<i>chha-le nang-wa.</i>
World	འཛམ་བུ་གླིང་	<i>dzam-pu-ling.</i>
Worm	འབྲུ་	<i>bu.</i>
Worship, to (extempore prayers)	སྒྲོན་ལམ་བདེ་བ་ (འདེབས་) བ་	<i>mö-lam ta-p-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་སྒྲོན་གནང་བ་	<i>thu-mön nang-wa.</i>
Worship, to (written prayers)	ཁ་འདོན་བྱེད་པ་	<i>khan-dön che-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཞུ་འདོན་གནང་བ་	<i>shen-dön nang-wa.</i>
Worst	སྒྲུག་ཤོས་	<i>duk-shö.</i>
Worst of, to get the	འཕམ་པ་	<i>pham-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཕམ་པ་གནང་བ་	<i>pham-pa nang-wa.</i>
Worth	གོང་	<i>kong.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལྷགས་གོང་	<i>ja-kong.</i>
Worth, to be	གོང་བྱེད་པ་	<i>kong-che-pa.</i>
Worthless	གོང་མེད། རོན་མེད་	<i>kong-me ; tön-me.</i>
Worthy	འཇམ་པོ་	<i>ö-po.</i>
Wound, s.	མ་	<i>ma.</i>

Wound, to	མ་བཟོ་བ་	<i>ma so-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	མ་བཟོ་བ་གནང་བ་	<i>ma so-wa nang-wa.</i>
Wrangle, to	རྒྱུ་འདྲེ་རྒྱུ་བ་	<i>gyam-dre gyap-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	གསུང་འབྲུག་སྒྲིལ་བ་	<i>s u n g - t h r u kyöm-pa.</i>
Wrap, to	ཐྲིལ་བ་	<i>dril-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐྲིལ་ར་ (པ་) གནང་བ་	<i>dri-ra nang-wa.</i>
Wrath	ཚིག་པ། ཁོང་ཁྱོ་	<i>t s h i k - p a ; khong-thro.</i>
Wrathful, to be	ཚིག་པ་ཟ་བ། ཁོང་ཁྱོ་ཟ་བ	<i>tshik-pa sha-wa ; khong-thro sha-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དགོངས་པ་རྩེང་བ། རྣམ་མཁུན་ འགལ་བ་	<i>gong-pa tshung-pa ; nam-khyen gel-wa.</i>
Wrest, to	འཁྲོག་པ་	<i>throk-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	འཁྲོག་ག་ (པ་) གནང་བ་	<i>throk-ka nang-wa.</i>
Wrestle, to	འཛིང་རེ་བཤང་ (གཏོང་) བ་	<i>dzing-re tang-wa.</i>
Wretched (bad)	སྒྲུག་རུལ་	<i>duk-rü.</i>
Do. (unhappy)	སྒྲུག་བསྒྲུལ་ཆེན་པོ་	<i>d u n g - n g e chhem-po.</i>
Wretchedness	སྒྲུག་བསྒྲུལ་	<i>dung-nge.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་འབྲུལ་	<i>thuk-thre.</i>
Wring, to (twist)	ཐྲིམ་པ་	<i>drim-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐྲིམ་པ་གནང་བ་	<i>drim-pa nang-wa.</i>
Wrinkle (on face)	གཙེར་མ་	<i>nye-ma.</i>

Wrist	ལག་ངར་	<i>la-ngar.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་ངར་	<i>chha-ngar.</i>
Write, to	བྲིས་པ་ (འབྲི་བ་)	<i>tri-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུག་བྲིས་གནང་བ་	<i>chha-tri nang wa.</i>
Wrong, <i>adj.</i> (in- correct)	མ་དག་པ་	<i>ma...tak-pa.</i>
Do. (unjust)	བྲིས་མ་མེད་	<i>thrim-me.</i>
Do. (wicked)	ངན་པ་	<i>ngem-pa.</i>

Y

Yak, <i>m.</i>	གཡམ་ག	<i>ya.</i>
Do. <i>f.</i>	འབྲི	<i>dri.</i>
Do. wild	འབྲོང་	<i>drong.</i>
Do. half-breed <i>w.</i> ordinary cattle	མཚེ་	<i>dzo.</i>
Yard, court	སྒོ་ར་	<i>go-ra.</i>
Yarn	ཤིང་རྒྱན་	<i>hring-ku.</i>
Do. black	ཤིང་ནག་	<i>hring-na.</i>
Do. blue	ཤིང་ཕྱོན་	<i>hring-ngön.</i>
Do. green	ཤིང་ལྗང་	<i>hring-jang.</i>
Do. red	ཤིང་དམར་	<i>hring-mar.</i>
Do. white	ཤིང་དཀར་	<i>hring-kar.</i>
Do. yellow	ཤིང་སེར་	<i>hring-ser.</i>

Yawn, to	ཨ་ཐོང་གྲུབ་པ་	<i>a-tong gyaṅ-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཨ་ཐོང་ལྷོན་པ་	<i>a-tong kyö-m-pa.</i>
Year	ལོ་	<i>lo.</i>
Year, this	དེ་ལོ་	<i>ta-lo.</i>
Year, last	ལྷོ་ཆིང་ (ན་ཁིང་)	<i>lo da-nyi.</i>
Year before last	ཁི་ཆིང་ (ཁི་ཁིང་)	<i>ski-nyi.</i>
Year, next	ཕྱི་ལོ་ སང་ཐོན་	<i>chhi-lo ; sang-po.</i>
Year, first four months of a	ལྷ་ཕྱིང་	<i>da-tö.</i>
Year, middle four months of a	ལྷ་དཀྱིལ་	<i>da-kyi.</i>
Year, last four months of a	ལྷ་ཐུང་	<i>da-me.</i>
Yearn, to	རྩྭ་སྤྲོད་	<i>trem-pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐྲུག་སྤྲོད་པ་གནང་པ་	<i>thu-trem-pa nang-wa.</i>
Yeast (for bread)	ཕྱི་ཐུག་	<i>chhi-men.</i>
Do. (for fermenting liquor)	ཕམ་	<i>phaṅ.</i>
Yell, to (of children crying)	ཅུ་བ་	<i>ngu-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཤུམ་པ་	<i>shum-pa.</i>
Yell, to (of dogs)	ཐུག་ལྷོན་པ་	<i>duk-ke gyaṅ-pa.</i>
Yellow	སེང་པོ་	<i>se-po.</i>
Yelp, to (of dogs)	ཆང་བ་	<i>chhang-wa.</i>

Yes	ལགས་སི། ལགས་ w. auxili- ary verb	<i>la-si; la.</i>
Do. <i>hon.</i>	ལགས་ལགས་སི། ལའོང་	<i>la-la-si; la-on</i>
Do. <i>h. hon.</i>	ལགས་བཀའ་བཀྱང་རང་	<i>la ka - na n; rang.</i>
Yesterday	ཁས་ས་ (ཁ་སང་)	<i>khe-sa.</i>
Yesterday even- ing	སངས་དགོང་	<i>dang-gong.</i>
Yet (in addition)	ད་འདི་(ད་ཅུང་།) ད་ཅུང་། ཡང་	<i>tan-do; t; rung; yang</i>
Yet (neverthe- less)	ཡིན་ནས། ཡིན་ཀྱང་། ཡིན་ན་ཡང་	<i>yin-ne; y; kyang; y; na-yang.</i>
Yield, to (give)	སྤྲེང་བ་	<i>ter-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	བཀྱང་བ་	<i>nang-wa.</i>
Yield, to (sur- render)	མགོ་དགུང་བ་	<i>go gur-wa.</i>
Do. <i>hon.</i>	དགུ་དགུང་ར་ (བ་) བཀྱང་བ་	<i>u gur-ra nan wa.</i>
Yoke	བཀའ་ཤིང་	<i>nya-shing.</i>
Yonder	ཕ་གི་	<i>pha-gi.</i>
You	ཁྱོད། ཁྱོད་རང་	<i>khyö; khy</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁྱིན་ (ཁྱིད་)	<i>rang. khyen.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	སྐྱ་བཤེགས་	<i>ku-sho.</i>
Young	གཞིན་པ། འོ་གཞིན་གཞིན་	<i>s k ö m - p o ; skön-skön.</i>
Your	ཁྱོད་ཅེད་ (ཁྱོད་ཀྱི་)	<i>khyö-re.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཁྱིན་གྱི་ (ཁྱིད་ཀྱི་)	<i>khyen-kyi.</i>
Do. <i>h. hon.</i>	སྐྱ་བཤེགས་ཀྱི་	<i>ku-sho kyi.</i>

Z

Zeal	སྙིང་རྩེས་	<i>nying-rü.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་རྩེས་	<i>thu-rü.</i>
Zealous, to be	སྙིང་རྩེས་བྱེད་པ་	<i>nying-rü cke- pa.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་རྩེས་གནང་བ་	<i>thu-rü nang- wa.</i>
Zealously	སྙིང་རྩེས་བྱས་ནས་	<i>nying-rü cke- ne.</i>
Do. <i>hon.</i>	ཐུགས་རྩེས་གནང་ནས་	<i>thu-rü nang-ne.</i>

THE END.

1

3

100

100

100

100

100

100

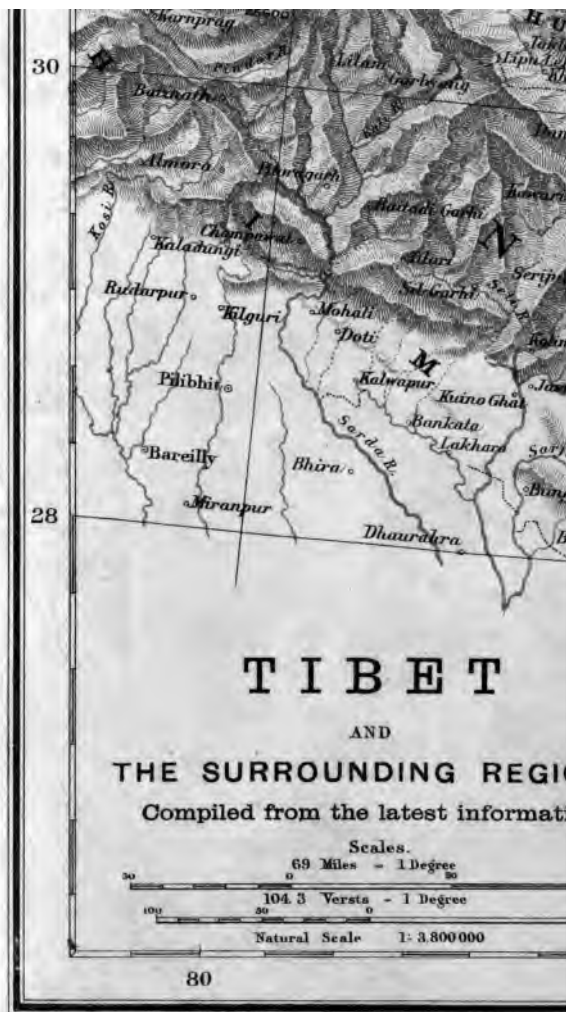
100

100

100

100

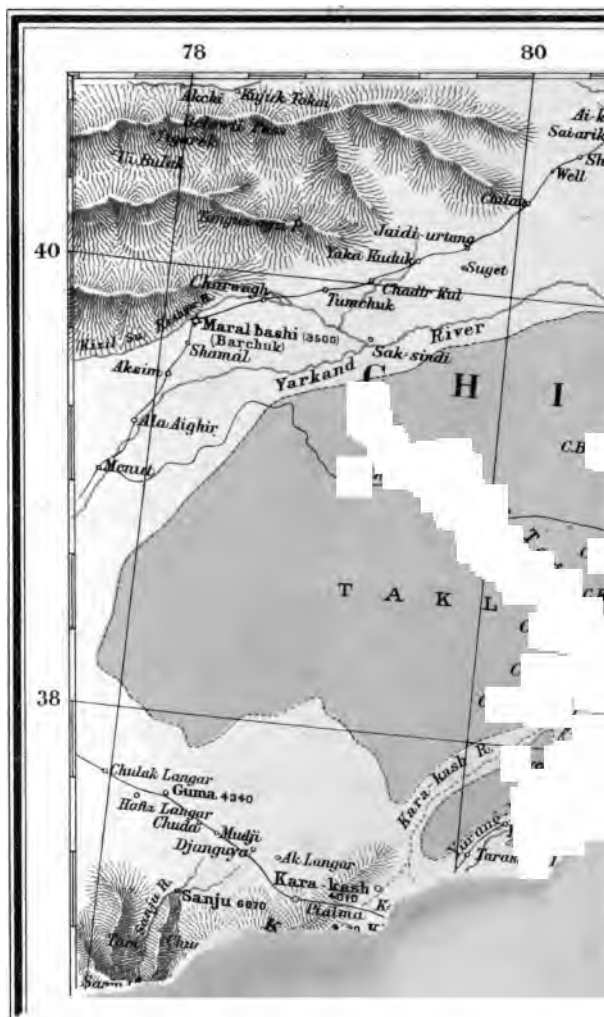
100

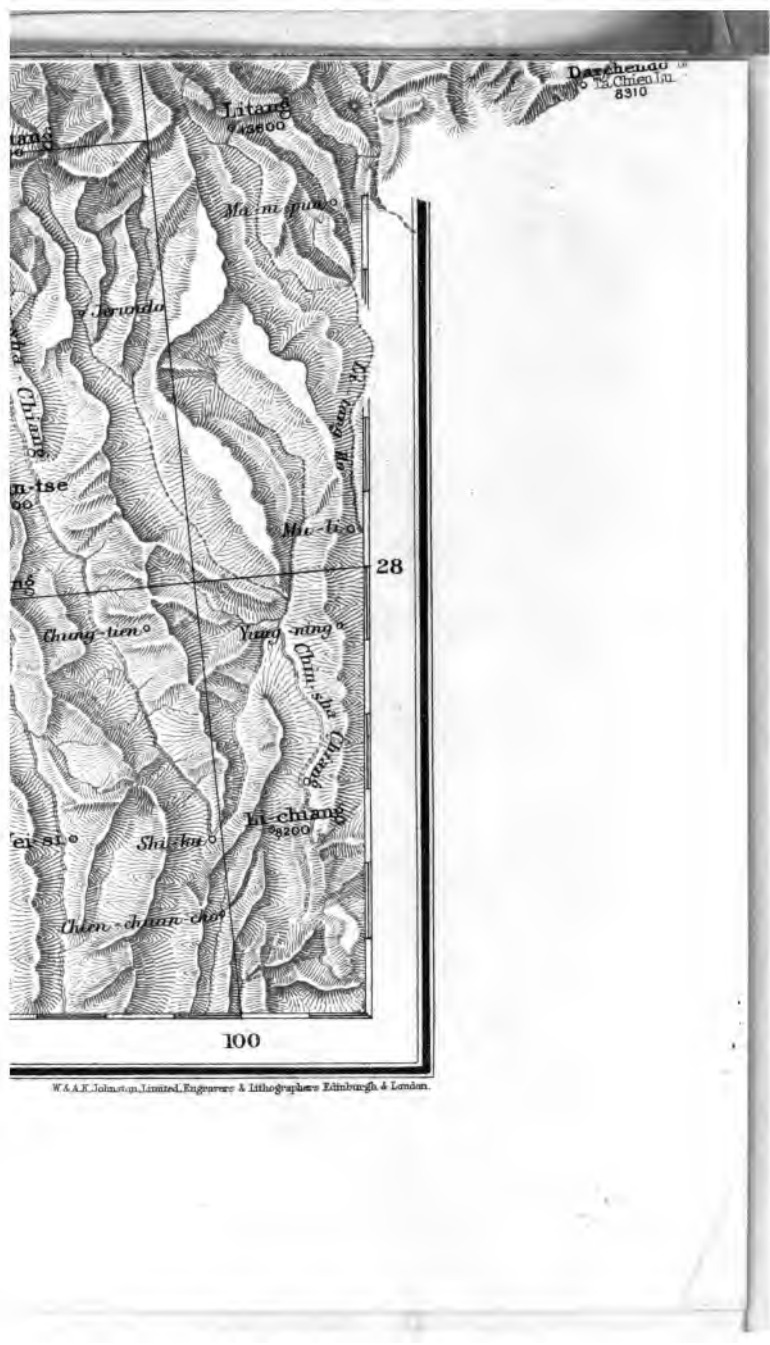

© 1904 H. W. & C. Co. Corrected 1904.

1. The first part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

2.

W & A E Johnston, Limited, Engineers & Lithographers Edinburgh & London.

